

תהפוש כפי לים לזהירו בזהר הרקיע

לימוד זוהר היומי

ספר הזוהר המחולק ל-354 ימות השנה

❖ זוהר היומי לחודש תמוז ❖

שבט תשס"ט - עידה"ק בית שמש טובב"א

הוצאת:

"חברה מזכ"י הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
ב"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

**CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS**

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצווה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מישראל – לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזוכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין

רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
011-972-548-436-784

מכון 'זוהר הקדוש השנתי' - ללימוד כל ספר 'זוהר הקדוש' במעגל השנה - שעל ידי 'מפעל עולמי ללימוד ספר הזוהר הקדוש' מטרת המפעל: כמו שכתוב בזה"ק (רע"מ ח"ג קכד 6): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי ויתקיים בהון ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר. **ע"ד ו'קדיש מ'ן ש"מ"א ו'חיה כ"י ל"א תשכ"ח מפי' זרע"ו**

בונה עולמות

לימוד זוהר בניסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללימוד ולהבין פירוש מאמר אחד, יעשה בו תיקון למעלה בשעה אחת, מה שלא יעשה בלימוד הפשט שנה תמימה כו'. (נסא מלך לחיקו"ו, תיקון מג אות ט)

לימוד הזוהר שעה אחת יותר מלימוד פשט בשנה תמימה

לימודו כל השנה אינו כלום אם אינו מעטרו ביום אחד בלימוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כולם. (שם)

בן עולם הבא

אם קובע עת לה' שעה אחת בכל לילה, אז מובטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. (שם)

מרום על כל לימוד

לימוד ספר הזוהר מרום על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שימעה בקריאתו. והוא תיקון גדול לנשמה. (מורה באצבע להחיד"א זע"א, אות מד)

מביא השק לכל מיני לימודים

על ידי לימוד הזוהר נעשה חשק לכל מיני לימודים של התורה הקדושה. (שיחות הר"ן אות קח)

אשרי הזוכה

אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה, הן בנגלה, הן בנסתר בספר זוהר הקדוש והתיקונים, וכדאי הוא רשב"י התנא האלקי זע"א לפסוד את כל העולם כולו מן הדין ולקרב את גואולה. (נאום יצחק ירוחם בהגאון החסיד מוה"ר"ד משה יהושע לייב זצ"ל דיסקין)

עזרי מעם ה' עזרתי לכם לזהיר בזהר הרקיע

ספר הזוהר

השלם והמגן

על המושה המשי תורה

מהתנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זע"א

על ידי באי בשערי זוהר הקדוש לבגם ולטיל בפרדם זוהר, ותקנים מה שאמר אליהו לבר יוחאי בספר הזוהר: "ותגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגנייה וקראתם דרור בארץ לכל ישביה וגו', ושבתם איש אל אחותו" וגו'.

ספר הזוהר הקדוש הזה סדר מחדש ומחלק לקטעים. כדי ללמד את הזוהר מדי יום ביומו. וכל שנה ושנה ישלים את כל ספר הזוהר הקדוש.

כל נפש מישראל למגדול ועד קטן מחיב ללמוד ספר הזוהר דבר יום ביומו. ולסיום את כל ספר הזוהר הקדוש בכל שנה ושנה. חק ולא יעבר. לתקון הגאולה האמתית. ובשעה אחת יזכה להיות בן עולם הבא. (ת"ד רבני ירושלים תרפ"א - כסא מלך)

כל הזכויות של הזוהר הקדוש המגן השלם, שמורות להמחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זע"א, ומצוה גדולה לכל אחד מישראל להדפיסו ולהפיצו בהנם ולחלקם לכל אחד ואחד מישראל לזכות את הרבים, ועל ידי זה יזכה להיות "בן עולם הבא", ולהיות במחיצת הרשב"י זע"א. וכל המזכה את הרבים אין קץ לשכרו, וזוכה לבגים צדיקים, ואין חטא בא על ידו.

נא לפרסם בבתי פנסיות ובבתי מדרשות, ובשמחות, ולכל החברים וידידים, לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הזוהר הקדוש" בכל יום, שהוא "תורה לשמה"!

דרך הבעש"ט האמיתי

הבנל עם טוב זע"א צוה לאנשי, שקודם כל תפילה [שחרית, מנחה, וערבית], ילמדו מאמר זוהר ותיקונים. (ליקוטי תורה משערוביל, הדרכה ו')

מציל ממיגפה

לימוד הזוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממיגפה ושערורות. (אמרי פנחס שער ו אות עג)

מבטל כל מיני פורעניות

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגזרות קשות ורעות ומותאם וחרבא וביה מעלמא. (רבני ירושלים תרפ"א)

מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה

קול אומר קרא, "מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר. "וכל חסדו כציון השדה", כל חסד שעושים לעצמם עושים. ואפילו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים. באותו זמן ויזכור כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, זה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא י' ממנה, ונשארת ב' ביעשה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב וביה והר ואלו בעולם. והוה וזוהר שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח הקודש. והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה'.

(תיקוני זוהר, תיקון ל')

ל' עמי שומע ל'י. בדור הרע הזה שהמינות גובר. היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזוהר ותיקונים להגות בה. והיה יראת חטאו קודמת לחכמתו. ויתקיים. (נוצר חסד מס' אבות פ"ד)

בס"ד

הוד והדר פעלם וצדקתם עומדת לעד
כדאי רבי שמעון לסמוך עליו
כל הרוצה ליטול חלק במפעל הזוהר הקדוש היומי
נא להתקשר: +972-548-436-784
או באי-מעיל: hazohar.com@gmail.com

A partner of the worldwide Zohar Hakadosh -
Is, in essence, a partner of Rabbi Shimon Bar Yochai himself. As known

לזכות לזרע של קיימא זיווג הגון ברכה והצלחה מרובה לפרנסה טובה בשפע,
לעשירות, לבריאות, לגידול צאצאים
לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

לעילוי נשמת אבי מורי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....לחודש.....שנת.....
לעילוי נשמת אמי מורתי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....
לעילוי נשמת זקני.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....
לעילוי נשמת זקינתי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....לחודש.....שנת.....

על ידי שתעזור לפרסם את ספר הזוהר בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע,
נזכה לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל מדינה
ומדינה כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

To merit much blessing and success, finding a shidduch, abundant
parnassah, wealth, children, good health, true torah study, the raising of our
offspring to torah chupah and maasim tovim with peace of mind, and success in
settling in eretz yisrael.

הספר נדפס לזכות הרבים ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש

מַבְתֵּחַ ”זֶהָר הַיּוֹמִי” לַחֹדֶשׁ תַּמּוּז

3.....	סדר הלימוד ליום א תמוז [יום 267 בשנה]
15.....	סדר הלימוד ליום ב תמוז [יום 268 בשנה]
22.....	סדר הלימוד ליום ג תמוז [יום 269 בשנה]
29.....	סדר הלימוד ליום ד תמוז [יום 270 בשנה]
36.....	סדר הלימוד ליום ה תמוז [יום 271 בשנה]
43.....	סדר הלימוד ליום ו תמוז [יום 272 בשנה]
49.....	סדר הלימוד ליום ז תמוז [יום 273 בשנה]
55.....	סדר הלימוד ליום ח תמוז [יום 274 בשנה]
63.....	סדר הלימוד ליום ט תמוז [יום 275 בשנה]
69.....	סדר הלימוד ליום י תמוז [יום 276 בשנה]
76.....	סדר הלימוד ליום יא תמוז [יום 277 בשנה]
83.....	סדר הלימוד ליום יב תמוז [יום 278 בשנה]
90.....	סדר הלימוד ליום יג תמוז [יום 279 בשנה]
96.....	סדר הלימוד ליום יד תמוז [יום 280 בשנה]
103.....	סדר הלימוד ליום טו תמוז [יום 281 בשנה]

110.....	סדר הלימוד ליום טז תמוז [יום 282 בשנה]
117.....	סדר הלימוד ליום יז תמוז [יום 283 בשנה]
125.....	סדר הלימוד ליום יח תמוז [יום 284 בשנה]
132.....	סדר הלימוד ליום יט תמוז [יום 285 בשנה]
139.....	סדר הלימוד ליום כ תמוז [יום 286 בשנה]
145.....	סדר הלימוד ליום כא תמוז [יום 287 בשנה]
151.....	סדר הלימוד ליום כב תמוז [יום 288 בשנה]
158.....	סדר הלימוד ליום כג תמוז [יום 289 בשנה]
165.....	סדר הלימוד ליום כד תמוז [יום 290 בשנה]
172.....	סדר הלימוד ליום כה תמוז [יום 291 בשנה]
178.....	סדר הלימוד ליום כו תמוז [יום 292 בשנה]
185.....	סדר הלימוד ליום כז תמוז [יום 293 בשנה]
191.....	סדר הלימוד ליום כח תמוז [יום 294 בשנה]
199.....	סדר הלימוד ליום כט תמוז [יום 295 בשנה]

תפילה קודם לימוד הזהר

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נוחה. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

סדר הלימוד ליום א תמוז [יום 267 בשנה]

תא חזי, בשעתא דבני נשא דמיכין, וטעמין טעמא דמותא, ונשמתא סלקא לעילא, קיימא באתר דקיימא, ואתבחינת על עובדהא דעבדת כל יומא, וכתבין להו על פתקא. מאי טעמא. בגין דנשמתא סלקא לעילא, ואסהידת על עובדוי דבר נש, ועל כל מלה ומלה דנפיק מפומיה.

וכד ההיא מלה דאפיק בר נש מפומיה איהי כדקא יאות, מלה קדישא דאורייתא וצלותא. ההיא מלה סלקא, ובקע רקיעין, וקיימא באתר דקיימא, עד דעאל ליליא, ונשמתא סלקא ואחיד לההיא מלה, ועאל לה קמי מלכא.

וכד ההיא מלה לאו איהי כדקא יאות, ואיהי מלה ממילין בישין, מלישנא בישא, ההיא מלה סלקא לאתר דסלקא, וכדין אתרשים ההיא מלה, וההוא חובה עליה דבר נש, הדא הוא דכתיב, (מיכה ז) משוכבת חיקך שמור פתחי פיך. ובגין כך (תהלים לב) אשרי אדם לא יחשוב יי לו עון. אימתי. כשאין ברוחו רמיה.

רעיא מהימנא (במדבר ד) מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לעבוד עבודה עבודה ועבודת משא באהל מועד. פקודא דא להיות הלויים משוררים במקדש. ואף על גב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

דאוקימנא לעילא, הכא צריך לחדש מלין, דהא כהן איהו מקריב קרבנא, ואיהו מיכאל. לוי איהו גבריאל. איהו צריך לנגנא. ורזא דמלה, (תהלים מב) יומם יצוה יי חסדו, דא חסד כהנא רבא דמיכאל איהו כהן הדיוט לגבי מאריה, ועם כל דא דהדיוט איהו אצל מאריה. מלך דחיות הקדש איהו. וברפת הדיוט אל תהי קלה בעיניך, והאי איהו יומם יצוה יי חסדו. ובלילה שירה עמי, דא גבורה. שירה: (דברים לג) בכור שורו הדר לו. (יחזקאל א) ופני שור מהשמאל, וגבריאל שלוחיה, וצריך לשורר ולנגן בחדוה בחמרא דאורייתא, (לאתעסקא לשלחא קרבנא קמי מלכא בחדוה ומאן דלית ליה רשו) לאתעסקא באורייתא, יקיים (איכה ב) קומי רגי בלילה לראש אשמורת. ויימא באשמורות, כמה סליחות ותחנונים ובקשות, בכל מיני רגה בגרוניה, דאיהו כנור לאפקא ביה קלא, בשית כנפי ריאה עם וורדא. בשית עזקאן דקנה. ודא ו'. ויפוק ליה מלבא, דתמן בינה. כמה דאוקמוה מארי מתניתין, הלב מבין. יפוק בן מבינה, מן יה, דאיהו ו', דאיהו אפרוח בשית גדפין. ויסלק ליה בשית עזקאן דקנה, דאינון (מלכים א י) שש מעלות לכסא. וב' פרסיין אינון (ירמיה יז) פסא כבוד מרום מראשון, ואינון לבא ופומא. ל"ב, (שמות יז) ויאמר כי יד על פס יה מלחמה ליי בעמלק, (בנה"ר) פבד, סמאל, פומא דכס"ה, פ"ס י"ה, הדא הוא דכתיב, (תהלים פא) תקעו בחדש שופר וגו'. מאי שופר. קנה, ו', קול דסליק מן הקנה, לגבי פומא, דתמן ה'. בה' מיני תקוין דדבורא, דאינון שפון ושינים וחיך. שפון תרין. שינים וטוחנות תרין מינין. וחיך, הא חמש. דטחנין כנהר דאיהו קול, כגוונא דטחנין ריחייא. לאפקא קול ודבור, דנפיק מבינה דלבא. במחשבה. דאיהו שמא מפרש בעשר מיני תלים. ובשופר, אין פוחתין מעשרה שופרות. ואורייתא, קלא דילה, דיבור דילה, בינה דילה, דאוקמוה איזהו חכם המבין דבר מתוך דבר. מחשבה דילה. חשיב קמי קודשא בריך הוא, מפל קרבנין ועלוון, הדא הוא דכתיב, (ויקרא ז) זאת התורה לעולה ולמנחה. (ע"כ רעיא מהימנא) (כ"ד ע"ב פקודא דא המועל בהקדש וכו')

(במדבר ה) איש או אשה פי יעשו מפל חטאת האדם וגו'. תא חזי, פתיב (שופטים ד) וחבר הקיני נפרד מקין מבני חובב חותן משה וגו', וחבר הקיני מבני בנוי דיתרו הוה, כמה דאת אמר (שמואל א טו) ויאמר שאול אל הקיני וגו'. אמאי אקרי קיני. והא אוקמוה. וכתיב (בראשית טו) את הקיני ואת הקניזי. ואתמר דעבד קנא במדברא, כעופא דא, בגין למלעי באורייתא, ואתפרש מן מתא, נפרד מקין, אתפרש מהווא עמא דהוה בקדמיתא, ואתדבק ביה בקודשא בריך הוא, נפרד מקין.

דף קכ"ב ע"א

זכאה בר נש דזכי באורייתא, למיזל לאתדבקה באורחוי. דכד בר נש אזיל (דף קכ"ב ע"א) באורחוי דאורייתא, משיך עליה רוחא קדישא עלאה. כמה דאת אמר, (ישעיה לב) עד יערה עלינו רוח ממרום. וכד בר נש סטי אורחוי, משיך עליה רוחא אחרא מסטרא אחרא, דהוא סטרא דמסאבא. וסטרא דמסאבא אתער מסטרא

דְּנוּקְבָא דְתְהוּמָא רַבָּא, דְתַמְן מְדוּרִין דְרוּחִין בִּישׁוּן, דְנִזְקֵי לְבַנֵי נֶשְׂא, דְאֶקְרוּן
נִזְקֵי עֲלָמָא. דְהָא (קמ"ג ע"א ע"ב) מִסְטָרָא דְקִין קְדַמָּאָה אֲשֶׁתְכַחוּ.

וְיִתְרוּ בְקַדְמֵיטָא כּוּמְרָא לְעִבּוּדָה זֶרָה הוּא, וְלִהְיוּא סֵטֶר הוּא פִּלְח, וּמִשְׁךְ עָלֶיהָ
רוּחָא מִהוּא אֲתֵר. וְעַל דָּא אֶקְרִי קִינֵי לְבִתֵּר גַּפְרִד מְקִין (ודאי), וְאֲתִדְבֵק (נ"א
וּאִתְחַבֵּר) בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, (מאי משמע) דְכָל מָאן דְאֲתִדְבֵק בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, וְעֵבִיד פְּקוּדֵי אֲוִרֵיטָא, כְּבִיכּוּל, הוּא קִיִּים עֲלָמִין, עֲלָמָא דְלַעֲיָלָא וְעֲלָמָא
דְלַתְתָּא. וְהָא אוּקְמוּהָ, וְעִשִׂיתֶם אוֹתָם כְּתִיב.

וְכָל מָאן דְעֵבֵר עַל פְּקוּדֵי אֲוִרֵיטָא, כְּבִיכּוּל פְּגִים לַעֲיָלָא, פְּגִים לַתְתָּא, פְּגִים
לְגַרְמִיָּה, פְּגִים לְכָל עֲלָמִין. מִתַּל לְאִינוּן מְפִרְשֵׁי יְמִין דְשֵׁאטִי (ס"א דטסרין) בְּאַרְבָּא,
קָם חַד שְׁטִיָּא בִּינֵייהוּ, בְּעָא לְנִזְקָא וְכו'.

וְעַל דָּא אִישׁ אוּ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ וְגו', הָאָדָם וְגו'. (תא חזי) (הושע ו) וְהִמָּה כְּאָדָם
עֲבָרוּ בְרִית. אָדָם עֵבֵר עַל פְּקוּדָא חַד דְאֲוִרֵיטָא, גְרִים לִיהּ לְגַרְמִיָּה מִיָּתֵהּ, וְגַרְם
לְכָל עֲלָמָא, פְּגִים לַעֲיָלָא, פְּגִים לַתְתָּא, וְהוּא חוּבָא תְלִיָּא, עַד דִּיקִיִּים קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא עֲלָמָא כְּמִלְקַדְמִין, וְיִתְעַבֵּר הוּא פְּגִימוּ מְעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
(ישעיה כה) בַּלַע הַמּוֹת לְנִצְחָ וּמַחָה יְיָ אֱלֹהִים דְמַעָה מַעַל כָּל פְּנִים וְגו'. וּבְגִין כִּף כִּי
יַעֲשׂוּ מִכָּל חַטָּאת הָאָדָם. (כתיב) הָאָדָם, אָדָם קְדַמָּאָה.

לְמַעוּל מַעַל בֵּינֵי, דְמָאן דִּיפּוּק מְרַחְמֵי, וְיִנְקָא מִן דִּינָא, הוּא גְרִים פְּגִימוּ וְכו',
וְעַל דָּא, רַחֲמֵנָא לִישׁוּבָן מַחֲיִיבֵי דְהָאֵי עֲלָמָא, וּמִן פְּגִימוּ דְלַהוּן, כְּמָה זַכָּאִין
מִסְתַּלְקֵי בְּגִינֵייהוּ, בַּר כָּל מַה דְגַרְמֵי לַעֲיָלָא וְתַתָּא.

רעיא מהימנא פְּקוּדָא דָּא, הִיא מְצוֹת תְּשׁוּבָה. וְדָא אִיהִי בִינָה. וּבְעוּזוֹנוֹתֵינוּ מִדְּחַרְבַּ בִּי
מִקְדְּשָׁא, לָא אֲשַׁתָּאר לְנוּ אֶלָּא וְדוּי דְבָרִים לְבַד, וְדָא מְלָכוּת. וּמָאֵי בִינָה. בֵּן י"ה. וְהָאֵי בֵּן, ו'
אִיהוּ וְדָאֵי. וְכָל מָאן דְחֹזֵר בְּתִיבְתָא, כְּאֵלוּ חֹזֵר אֶת ה' לָאֵת ו', דְאִיהוּ בֵּן י"ה, וְאֲשַׁתְּלִים בֵּיהּ
יְדוּ"ד. וְדָא אִיהוּ תְשׁוּבָה, תְּשׁוּבַת ה' וְדָאֵי לְגַבֵּי ו'.

דָּאֵת ה' וְדָאֵי אִיהוּ וְדוּי דְבָרִים, וְרוּא דְמַלְתָּה, (הושע יד) קָחוּ עִמְכֶם דְבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְיָ אֱמֵרוּ
אֵלָיו וְגו' וּנְשַׁלְמָה פְרִים שְׁפִתֵינוּ. דְוְדָאֵי כִּד בַּר נֶשׂ אִיהוּ חוּטָא, גְרִים לְאֲתִרְחָקָא ה' מֵאֵת ו'.
דְאֲסַתְלַק בֵּן י"ה, דָּא יְהוֹי, מֵאֵת ה'. וּבְגִין דָּא אֲתִרְחַב בִּי מִקְדְּשָׁא, וְאֲתִרְחָקוּ יִשְׂרָאֵל מִתַּמְן,
וְאֲתַגְלוּ בִּינֵי עַמְמֵיָא. וּבְגִין דָּא, כָּל מָאן דְעֵבִיד תְּשׁוּבָה, גְרִים לְאֲחֻזָּרָא ה' לָאֵת ו', וּפּוֹרְקָנָא בְּדָא
תְלִיָּא. וּבְגִין דָּא הַכֹּל תְּלוּי בְתִשׁוּבָה. דְכַף אֱמֵרוּ קְדַמָּאֵי, כָּל הַקְּצִים כְּלוּ, וְאִין הַדְּבָר תְּלוּי אֶלָּא
בְתִשׁוּבָה, דְאִיהוּ שְׁלִימוּ דְשִׁמְיָה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

ועל דא (יחזקאל כ) ואעשה למען שמי. ועוד (ישעיה מח) למעני למעני אעשה. ואם לאו חזרין, אנא אעמיד לון מלכא, שקשין גזרותיו משל פרעה, ויחזרון על כרחייהו. הדא הוא דכתיב ושבת עד יי אלהיך, עד ידו"ד ודאי.

ותשובה דא אתקריאת חיים, (משלי ד) כי ממנו תוצאות חיים, דאינון נשמתין דישראל. ואיהו הבל דנפק ועאל בפומא דבר נש, בלא עמל ובלא יגיעה. ה' דבהבראם. ועלה אתמר, (דברים ח) פי על כל מוצא פי יי יחיה האדם. והיא על רישיה דבר נש. עלה אתמר, (במדבר יב) ותמונת יי פיט. (תהלים לט) אך בצלם יתהלך איש.

ובגין דאיהי על רישיה דבר נש, אסיר ליה לבר נש למיזל ד' אמות בגלוי דרישא, דאם היא אסתלקת מעל רישיה דבר נש, מיד אסתלקו חיים מגיה.

ואי תימא דכך שריא על אומין דעלמא, אף על גב דלא אתברי בהון שמיא וארעא וכל תולדין דבהון. לא שריא ודאי, דמשה בעא מקודשא בריה הוא, דלא תשרי שכניה על אומין דעלמא, ויהיב ליה. הבלא דקיימא על אומין דעלמא מאן נפקא. או על חייביא דאינון ערב רב מעורבין עם ישראל. אלא ודאי לית כל אפיא שוין, אפילו ישראל לאו אינון שוין, כל שפן אחרנין.

אלא ודאי על האי דיוקנא דאת ה' אוקמוה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה. וכד האי שריא על ישראל, לית לון יגיעה ולא שעבוד. ובה נפש עמלה ויגיעה (שמות לא) שבת וינפש. דנפש אחרא אית על רישיה דבר נש, דאתקריאת עבד. ואיהו דיוקנא על בר נש. ואיהי עבד דמלכא, דמנענעא כל אברין דבר נש, למיזל בארחין טבין, ולקיימא בהון רמ"ח פקודין, לשריא עלייהו ה' דבהבראם, דכך סליק הבראם לרמ"ח.

ודיוקנא אחרא על רישיה, דאתקריאת יראה, ודא י'. ועלייהו אתמר, (בראשית א) ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים. תרין דיוקנין טבין, דאינון דכר ונוקבא. דכר מסטרא דאת י'. נוקבא מסטרא דאת ה'.

ותרין אתוון אתערין ליה לבר נש לתורה ולמצוה. י' יראה, ודא איהי על רישיה דבר נש, ומנה ייעול דחילו ללבא דבר נש, למדחל מקודשא בריה הוא, ולנטרא גרמיה דלא יעבר על פקודין דלא תעשה. ה' אהבה על רישיה דבר נש, ומניה עאל רחימו דקודשא בריה הוא, על רמ"ח אברין דייליה, לקיימא בהון פקודין דעשה. ו' איהי על רישיה דבר נש, ומניה ייעול על פומא דבר נש מלולין לאולפא באורייתא.

ובהאי קחו עמכם דברים ושובו אל יי. ובהאי דיהא בכון היראה והאהבה והתורה יתחור ידו"ד דאיהו בינה תשובה, ו' תשוב לגבי ה', דאיהו עובדא דבראשית. ואיהי ל"ב אלהים. (דה קכ"ג ע"א) וישתלים ידוד ובה יהא לכון נייחא מפלא, ובה שבת וינפש.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

ובה יתפלל יד'ו, ובגין דא ויכלו: שלימו דכלא. בה, אתברי כל עלמא, ועלה קיימין שמיא וארעא וימא וכל ברין דאתברון, דכתיב, (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם. ואם היא אתרחקת מעלמא אפילו רגעא, כלא אתחרב ואתבטל, ולא הוי קיומא בעלמא.

האי ה' לא תיזיל מגופא, ובה קיימא וכד היא תיזיל מיניה, הוא סם המות תיתי ותשרי עליה, דתתקרי טומאה, נבלה, פסולה, מלאך המות, חשך, אפלה, ושריא על גופא דבר נש. ובההוא זמנא אתקרי בר נש מת. ורזא דמלה, (יחזקאל יח) כי לא אחפוץ במות המת נאם יי אלהים והשיבו וחי.

כל פקודין דעשה, דהוו עתידין לשריא ברמ"ח אברין דיליה, כלהו מתאבלין עליה. ורזא דמלה, (ישעיה נז) דרכיו ראיתי וארפאהו וגו'. ולאבליו. מאי ולאבליו. אילין רמ"ח אברין, דקא מתאבלין עליה, דאינון דיוקנא עלאה דשריא על רישיה, דבה שריא הוי"ה. דכמה דאית (וישלה קס"ה, שמות ק"ו ע"ב) דיוקנא טבא על צדיק, ומנהיג ליה לכל עובדין טבין, לזכאה ליה לעלמא דאתי. כף אית דיוקנא בישא, על רישא דחייביא, לאנהגא לון בעובדין בישין, דירתון גיהנם. ובגין דא אית הבל ואית הבל, אית הבל טב, דאתמר ביה, (דברים ח) כי על כל מוצא פי יי יחיה האדם. ואית הבל ביש, דאתמר ביה (קהלת ב) גם זה הבל ורעות רוח.

ותא חזי בעובדין דבר נש אשתמודע פרצופא, דאיהי עליה, ופרצופא דאנפוי. הדא הוא דכתיב, (ישעיה ג) הפרת פניהם ענתה במ. בדיוקנא, אשתמודע פרצופא דחיה דשריא עליה, אם הוא אריה, או שור או נשר, או אדם. מהמרפכה דקודשא בריך הוא ושכינתיה. או מהמרפכה דמלאך שר הפנים. או מהמרפכה בישא דסמאל. או מהמרפכה דארבע סודין דעלמא. ולית בהון לא היצר טוב, ולא היצר הרע, אלא כבעירין דעלמא.

ובגין דא כמה הבלים אית בבני נשא, כל חד למיניה. ורזא דמלה, (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה למינה. ובגין דא, במדה שאדם מודד בה מודדין לו. ובכל פרצופא אית ממנא עליה.

תא חזי, לשית יומי בראשית, לכל חד אית ליה פרצופיה, דההוא דרגא דאנהיג ליה, ולא תשכח יום דלית ביה טוב. ואף על גב דביומא תננינא לא אית ביה טוב, ביומא תליתאה תשכח ליה. ובגין דא אתמר ביה תרי זמני טוב.

וכל יומא אית ליה גדר מלבר, דלא ייעול כל בר נש לשהוא טוב. כגון חשך דכסי לנהורא. דתשכח ביומא קדמאה אור, ותשכח ביה חושך. בכל יומא תשכח נטירא. ואינון נטירין אינון, כגון קוצים לפרם. ואית נטירין אחרנין, כגון נחשים ועקרבים ושרפים, ונטירין ההוא טוב, דלא ייעול תמן דלאו איהו ראוי למיעל. ואי לאו, כל חייביא הוו עאלין ברזין דאורייתא. ובגין דא מאן דאיהו חייבא, וייעול למנדע רזין דאורייתא, כמה מלאכי חבלה דאתקריאו חשך ואפלה, נחשים ועקרבים חיות ברא אתקריאו, ומבלבלין מחשבתיה, דלא ייעול לאתר דלאו דיליה.

אבל מאן דאיהו טוב, כל אלין נטירין אינון לממריה, וקטיגור נעשה סניגור, וייעלון (ליה) לטוב הגנוז, וימרון ליה מרנא, הא בר נש טוב וצדיק ירא שמים, בעי לאעלא קדמך, אמר לנו,

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

(תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה יה. ההוא טוב הגנוז יימא לון, פתחו ליה בהאי תרעא דאתקרי אהבה, או בהאי תרעא דאיהי תשובה. כל צדיק ייעול כפום דרגא דיליה, ורוא דמלה (ישעיה כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק וגו'.

כען צריך לאהדרא על פתח התשובה. וכי מכמה מינין איהו תשובה דעבדין בני נשא, כלהו טבין, אבל לאו כל אפייא שוין. אית בר נש דאיהו רשע גמור כל ימיו, ואיהו עובר על כמה פקודין דלא תעשה, ומתחרט ומודה עליהו, ולבתר פן לא עבד לא טב ולא ביש. לדא ודאי ימחול ליה קודשא בריך הוא, אבל לא דיזכה לתשובה עלאה. אית בר נש לבתר דייטוב מחטאיו, ומתכפר ליה, איהו אזיל בדרך מצוה, ומתעסק בכל כחו בדחילו ורחימו דקודשא בריך הוא. דא זכי לתשובה תתאה, דאתקרי ה'. ודא איהו תשובה תתאה.

ואית בר נש לבתר דמתחרט מחוביו, ויעביד תשובה, ויתעסק באורייתא בדחילו ורחימו דקודשא בריך הוא, ולא על מנת לקבל פרס. דא זכי לאת ו', ואיהו פן י"ה, ועל שמיה אתקרי בינה, ודא גרים דתשוב ו' לגבי ה'. ומלת תשובה כף היא, תשוב ו' לה'. ולעולם לא שריא ה' בבר נש, ולא ו', (דף קכ"ג ע"ב) בלא דחילו ובלא רחימו, דאינון י"ה, יראה ואהבה קרינון ליה ודאי. ומתמן אתייהיבו התורה והמצוה דאינון פן ובת. ובגין דישאל מקיימין התורה והמצוה, אתקריאו בגנים לקודשא בריך הוא, ה'דא הוא דכתיב, (דברים יד) בגנים אתם ליי אלהיכם.

הנסתרות: יראה ואהבה, דאינון במוחא ולבא. בחללא דגופא. וברישא. והנגלות: התורה והמצוה, דאינון בגופא וברישא לבר. ורוא דמלה הכי הוא ודאי, דאי בר נש דחיל לקודשא בריך הוא, או רחים ליה, דא לא ידע בר נש אחרא, בגין דאיהו מלה דלא אתגליא אלא בינו לבין קונו.

אבל בר נש דמתעסק באורייתא, ואזיל בפקודין דעשה, דא אתגליא לכל בר נש, בגין דקודשא בריך הוא עבד ליה פומא באתגליא, לאתעסקא באורייתא, ועיינין לאסתכלא בה, ואודנין למשמע בה. ועביד קודשא בריך הוא בבר נש, ידיו ורגליו וגופא, למעבד בהון פקודין דעשה.

אם פן חוטמא למאי נפקא מניה. (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים, דא איהי דיוקנא דעל בר נש, דאתמר ביה (בראשית כח) ויחלום והנה סלם. סלם ודאי איהי נשמת חיים, פרוסיא לשם ידו"ד דאיהו היראה והאהבה התורה והמצוה ובה שריא, והאי פרוסיא, מנה גזרות כל נשמתין דישאל, ואיהי דיוקנא על רישא דבר נש.

והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו. אליו הבלים דסלקין ונפקין בגופא, בהאי סלם. איהו חד, שביעאה דכלא. ואיהו מצב ארצה, תרין. וראשו מגיע השמימה, תלת. והנה מלאכי אלהים עולים, תרי. ויורדים תרי. אינון לקבל ד' רוחות והשמים והארץ. ורוא, דמלה (קהלת א) הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הפל הבל. אינון שבעה, לקבל פרוסיא, דאיהו הסלם, והשמים

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

והארץ, וד' יסודין דעלמא, ואינון שבעה. לקבל שבעה יומי בראשית. אית כל בריין דשמאי, וימא, וארעא. כגון חיות עופות בהמות דגים, וכמה תולדין דתליין מיניה.

ובגין דכלא אתברי בהאי צולמא, דעל כל ישראל דאיהי צדיק, אתמר בהון (בראשית ט) ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים וגו'. ודא ממלל על בני נשא, דאינון מתילין לחיון ברא, ולבערון, ולעופין, ולנוגי ימא. דאית בר נש דמזליה שור, ומזליה אריה, ומזליה נשר, ומזליה אדם.

וכל אלין, למה מתפחדין מהאי דיוקנא דאינון מתמן אתבריא. אלא משום דשם ידו"ד שריא עליה. רזא דמלה, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ וגו'. וכל מאן דפגים עובדוי, אתפגים דיוקניה. ושם יי לא שריא באתר פגים, ובההוא פגימו שריא חשף, בגין פגימו דסיקרא דשריא ביה חשוכא. והאי בר נש כמה דאיהו פגים דיוקניה, כף אתפגים איהו לתתא, או אתעביד אלם, או חרש, או סומא, או חגר. בגין דיהא רשים לעילא ותתא.

וההוא חשף שריא בפגימו דיליה, ומיד אשתמודעאן ביה דרגין קדישין, דאינון חילוי דקודשא בריה הוא, ומתרחקין מניה, דכבר ידעין דבההוא פגימו לא שריא מלפא. ובגין דא חילוי דמלפא מתרחקין מניה, דחילין דמלפא לא שריין, ולא מתקרבו, אלא באתר דמלפא שריא, דכף אינון מתנהגין אבתריה, כאברין בתר גופא.

ובההוא אתר דשרי ההוא חשף, כמה מלאכי חבלה, דאתקריאו נחשים ועקרבים, מתקרבין ליה, ויהבין ליה כמה נשיכין, ואלין אינון יסורין. ואי אית ליה ממונא דעובדין טבין דעביד, אתמעטון מניה. ואיך אתמעטון מניה, אלא כל זכות דנחית ליה מלעילא, ויהיב ליה לאלין מלאכי חבלה, ובטלין מניה יסורין. ואי ליה ליה זכו, ולא חובא לעילא, אלא כלא לתתא, בכל זכו דעביד נחית ליה ממונין, ואומין דעלמא מתקרבין ליה, לקבל מלאכי חבלה, ויהיב לון ממונא, ואשתזיב מניהו.

ובגין דא הו' ישראל מקרבין לעזאזל, לגבי ההוא חשף. ושבעים פרים, לקבל שבעים אומין, לקיימא קרא, (משלי כה) אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים. ומיד דהדרין בתיובתא, אתעבר ההוא חשף מההוא פגימו, וישתלים. ורזא דמלה, (שמואל ב יב) גם יי העביר חטאתך לא תמות. ומיד אתהדר ביה שמא דיי, ואתרעי (נ"א ויתרפי) ביה, מאנון נשיכין דיסורין, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ו) ושב ורפא לו. ומנין דאתהדר קודשא בריה הוא מיד דהדר בתיובתא ואשתלים ההוא פגימו. הדא הוא דכתיב, (מלאכי ג) שובו אלי ושובה אליכם.

ודא איהו בתשובה גמורה, דגרים לאהדרא בינה דאיהו ידו', לגבי ה' דאיהי מלכות. דאזלא מנדדא מן (דף קכ"ד ע"א) קנהא, דאיהי ההיא דיוקנא, דמתקטרין בה כל פקודין. ובה מתקטרין עשר ספירן. כד בר נש עבד פקודא חדא ולא יתיר, ועביד לה בדחילו ורחימו דקודשא בריה הוא. בגינה שריין עליה י' ספירן. וכל מאן דקיים פקודא חד כדקא יאות, כאלו מקיים רמ"ח פקודין דעשה, דלית פקודא דלאו איהו פלילא מפלהו רמ"ח. (ע"כ רעיא מהימנא).

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

רבי יצחק ורבי יהודה הוו אזלי מאושא ללוד, אמר רבי יהודה (יצחק) נימא מילין דאורייתא ונויל. פתח רבי יהודה (ס"א יצחק) ואמר, (שמות כא) כי יפתח איש בור או פי יכרה איש בור וגו'. מה פתיב בתריה, בעל הבור ישלם וגו'. ומה על דא כך, מאן דגרים לאבאשא עלמא בחובוי על אחת כמה וכמה. אלא תוהנא דאף על גב דאבאיש עלמא, אמאי אית ליה תשובה, כמה דכתיב איש או אשה פי יעשו וגו' והתודו את חטאתם והשיב.

אלא ודאי דא מהנא להו, בגין דעביד תשובה, כפיכול הוא עביד ליה ממש. דהא מה דפגים לעילא, אתקין ליה, ובמה בתשובה. דכתיב איש או אשה פי יעשו וגו', והתודו את חטאתם והשיב, ותשובה אתקין כלא, אתקין לעילא, אתקין לתתא, אתקין לגרמיה, אתקין לכל עלמא.

פתח רבי יצחק (ס"א יהודה) אבתריה ואמר, (דברים ד) בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה וגו'. בצר לך, מפאן דתשובה מעליא מכלא, עד לא ישרי דינא בעלמא. דבתר דשרי דינא תקיף חיליה מאן יעבר ליה מעלמא ויסלק ליה. דהא (דף קכ"ב ע"ב) פיון דשארי דינא, לא אסתליק עד דישתלים. בתר דאשתלים, ועבד תשובה, אתקין עלמין כלהו. משמע, דכתיב ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתיב ושבתי עד יי אלהיך וגו'. פי אל רחום יי אלהיך וגו'.

באחרית הימים, מאי איכא הכא. אלא לאכללא כנסת ישראל, דאיהי בגלותא, ואשתכחת בעאקו דלהון, ולא שבקת לון לעלמין. ובגין כך קודשא בריך הוא אף על גב דאשרי דינא בעלמא, בעי דיהדרון ישראל בתשובה, לאוטבא להו בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, ולית לך מאן דקאים קמי תשובה.

תא חזי, אפילו כנסת ישראל, תשובה אקרי. ואי תימא (תשובה) עלאה (ס"א מעליא) (נ"א ואת עלאה) מפל אתר לא שכיה, אלא דא אקרי תשובה, כד אהדר רחמי לקבלהא, והיא תבת על כל אינון אוכלסין וינקא לון. ותשובה מעליא, כד אתמסר נפשא לגבה, ונטיל לה בזמנא דאיהי בתשובה, כדין כלא אתתקן לעילא ותתא, ואתתקן הוא, וכל עלמא.

חייבא חד בעלמא, קלקולא דכמה אחרנין בגיניה. ווי לחייבא, ווי לשביביה. תא חזי, יונה, בגין דלא בעא למהך בשליחותא דמאריה, כמה בני נשא הוו אתאבידו בגיניה בימא, עד דכלהו אהדרו עלוי, ודאינו ליה בדינא בימא, וכדין אשתזיבו כלהו, וקודשא בריך הוא חס עליה לבתר, ושזיב כמה אוכלסין בעלמא. אימתי. כד אהדר למאריה מגו עקתיה. הדא הוא דכתיב, (יונה ב) קראתי מצרה לי אל יי ויענני. וכתיב, (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה וגו'.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

רעיא מהימנא אליהו, קום אפתח עמי בפקודין, דאנת הוא עוזר לי, בכל סטרא. דהא עלך אתמר בקדמיתא, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. ובן אהרן ודאי איהו אח דילי, (משלי יז) אח לצרה יולד.

פתח ואמר, פקודא לדון בדיני סוטה, דהא הוא דכתיב ועבר עליו רוח קנאה וקנא וגו'. ודאי רוח טומאה מתרין סטרין אשתכח, חד בשקרא, חד בקשוט. בגין דא, ברוח שקרא וקנא את אשתו, והיא לא נטמאה. ותנינא, ועבר עליו וגו', וקנא את אשתו והיא נטמאה.

וכי אית קושטא ברוח מסאבא. אלא בבר נש מסטרא דאילנא דטוב ורע, תמן יצר הרע, נחש. בזמנא דאית לבר נש אתתא שפירא, בכל עובדין טבין, דאתמר בה (משלי יב) אשת חיל עטרת בעלה. יצר הרע אית ליה קנאה, כגוונא דאשכחנא דקני אדם על אנתתיה, עד דפתי לה, וגרם לה מיתה. ולזמנין שליט עלה בחובין, ומסאב לה, והא אתעבידת גבלה.

ויצר הרע, מסטרא דימינא, דיליה, דרגא דישמעאל, אתקרי נחש. ומסטרא דשמאלא, דרגיה דעשו סמאל, אתקרי פלב, ממנא דגיהנם דצוות הב הב, דהא הוא דכתיב, (משלי ל) לעלוקה שתי בנות הב הב, וברעותא דיליה למיכל נשמתא מסאבא, בנורא דיליה, גיהנם. ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו בקשוט, והיא נטמאה.

ובגינה אתמר, (ויקרא כא) ובת איש כהן, דא מיכאל, כי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף. ותמן אתוקדת היא זוהמא, ואתלבנת איהי מניה, ככסף דאתלבן בנורא, והיא עופרת דזוהמא אתוקד, ואתעביד עפר, ואתאביד.

כגוונא דא בישראל, כד אינון מחללין אורייתא, קודשא בריך הוא ייעול לון בגלותא דבני עשו ובני ישמעאל, תחות שעבודא דלהון, דדרגיייהו כל"ב ונח"ש, ואתדנו תמן, ובהון יתבררו ויתלבנו ויצורפו כצורף הכסף וכבחון הזהב, דהא הוא דכתיב, (זכריה יג) וצרפתים כצורף את הכסף ובחנתים כבחן את הזהב, עד דיתקיים בהו, (ישעיה א) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו.

ואילנא דטוב ורע, בגיניה אתמר, (שמות טו) ויורהו יי עץ וישלף אל המים וימתקו המים וגו'. בגין דהו ישראל עם ערב רב, פלהו הו אילנא דטוב ורע, ועל דא, חציו מתוק מסטרא דימינא. וחציו מר, מסטרא דשמאלא. ובזמנא דערב רב הו מחטיאין לון לישראל, הוי כאילו הו פלהו מסטרא דרע. ומיא אתהדרא פלהו מרירין, כההוא עץ מר במיא, דהא הוא דכתיב, (שמות טו) ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם.

והאי עץ מר, איהו כגוונא דנסיונא דסוטה, אי סטת תחות בעלה, אינון מיין דאשקין לה אתהדרו מרירין, ובהון וצבתה בטנה ונפלה יריכה, ואי לא סטת מה כתיב, ונקתה ונזרעה זרע, ואולידת בר. אוף הכא וימתקו המים.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

כְּגֹוֹנָא דָא, יתְעֵבִיד לְנִסָּאָה לֹון לְיִשְׂרָאֵל בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דניאל יב) יתְפָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצְרְפוּ רַבִּים, דְּאִינוּן מַסְטְרָא דְטוֹב, וְקִיִּימִין בְּנִסְיוֹנָא. וְהַרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים אִינוּן מַסְטְרָא דְרַע, וְיִתְקַיִים בְּהוּן (יחזקאל יג) וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ וְקִטִּיל לֹון.

(דניאל יב) וְהַמְשַׁכְּלִים יָבִינוּ, מַסְטְרָא דְבִינָה, דְּאִיהוּ אֵילָנָא דְחַיִּי, בְּגִינְיִיהוּ אֲתַמַּר, (דניאל יב) וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהִירוּ כְּזוּהַר הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזְהָר, מִן זוּהַרָא דְאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לֹא צְרִיךְ נְסִיוֹן, וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מְאִילָנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר הַזְהָר, יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי. וְיִתְקַיִים בְּהוּן, (דברים לב) יִי בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל נִכְר.

וְאֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ אִיסוּר וְהִיתַר טוּמְאָה וְטְהָרָה, לֹא שְׁלֵטָא עַל יִשְׂרָאֵל יִתִּיר, דְּהָא פְּרָנְסָה דִילָן לֹא לִיהוּי, אֲלָא מַסְטְרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְּלִית תַּמָּן לֹא קִשְׂיָא מַסְטְרָא דְרַע, וְלֹא מַחְלוּקַת מְרוּחַ הַטוּמְאָה, דְּכְּתִיב, (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטוּמְאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ.

דְּלֹא יִתְפָּרְנְסוּן תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים מְעַמֵי הָאָרֶץ, אֲלָא מַסְטְרָא דְטוֹב, דְּאֲכַלִּין טְהָרָה כְּשֶׁר הִיתַר, וְלֹא מְעַרְב רַב, דְּאֲכַלִּין טוּמְאָה פְּסוּל אִיסוּר, דְּאִינוּן מַסְאֲבִין, דְּמַסְאֲבִין גְּרַמְיִיהוּ בְּנִדָּה שְׁפַחָה גוּיָה זוּנָה. בְּגִין דְּאִינוּן בְּנוּי דְּלִילִית, דְּאִיהוּ, נִדָּה שְׁפַחָה גוּיָה זוּנָה חוּרִין לְשַׁרְשִׁיהוּ. וְעַלְיִיהוּ אֲתַמַּר, (ישעיה יד) כִּי מִשְׁרַשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפַע.

וּבּוּמְנָא דְאֵילָנָא דְטוֹב וְרַע שְׁלֵטָא, דְּאִיהוּ חוּלִין דְּטְהָרָה, וְחוּלִין דְּטוּמְאָה. אִינוּן חֲכָמִים דְּדַמְיִין לְשִׁבְתוֹת וְיוֹם טוֹב, לִית לֹון אֲלָא מַה דְּיִהְיִין לֹון אִינוּן חוּלִין. כְּגֹוֹנָא דְיוֹם הַשַּׁבָּת, דְּלִית לִיה, אֲלָא מַה דְּמַתְקַנִּין לִיה בְּיוֹמֵי דְחוּל.

וּבּוּמְנָא דְשְׁלֵטָא אֵילָנָא דְחַיִּי, אֲתַכְפִּיָא אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, וְלֹא יְהֵא לְעַמֵי הָאָרְצוֹת, אֲלָא מַה דְּיִהְיִין לֹון תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, וְאֲתַכְפִּיָין תְּחוּתֵיהוּ, וּכְאֵלוּ לֹא הוּוּ בְּעֵלְמָא.

וְהַכִּי אִיסוּר וְהִיתַר, טוּמְאָה וְטְהָרָה, לֹא אֲתַעֲבֵר מְעַמֵי הָאָרֶץ. דְּמַסְטְרִיִּיהוּ לִית בֵּין גְּלוּתָא לִימּוֹת הַמְשִׁיחַ (לגבייהו) אֲלָא שְׁעֵבּוּד מְלַכּוּיּוֹת בְּלַבַּד דְּאִינוּן לֹא טַעֲמִין מְאִילָנָא דְחַיִּי, וְצְרִיךְ לֹון מַתְנִיתִין בְּאִיסוּר וְהִיתַר טוּמְאָה וְטְהָרָה. אֲלָא יְהוּן מְבוּזִים קִדָּם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, כְּגֹוֹנָא דְחֲשׁוּכָא קַמֵי נְהוּרָא, דְּעַרְב רַב אִינוּן עַמֵי הָאָרֶץ אִינוּן חֲשׁוּכִין. וְלֹא אֲתַקְרִיאוּ יִשְׂרָאֵל, אֲלָא עַבְדִּין זְבִינִין לְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּאִינוּן כְּבַעֲרִין. וְהֵא אִוְקְמוּה.

וְיִשְׂרָאֵל אֲתַקְרִיאוּ אָדָם, וּמְנִין דְּאִית בְּהוּן בְּעִירָא וְאָדָם. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (יחזקאל לד) וְאֲתַן צְאֲנֵי צֶאֱן מְרַעֲתֵי אָדָם אֲתָם. וְאֲתַן צְאֲנֵי צֶאֱן מְרַעֲתֵי, אִינוּן עַמֵי הָאָרֶץ, טְבִין, מַסְטְרָא דְטוֹב. אָדָם אֲתָם, תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים.

וּבְקִרָא דָא נְמִי רְמִיז לִיה, (תהלים פא) לוֹ עַמֵי שׁוֹמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל וְגו'. בְּתַר דְּאָמַר עַמֵי, אֲמַאי קָאֲמַר יִשְׂרָאֵל. אֲלָא עַמֵי: עַמֵי הָאָרֶץ. יִשְׂרָאֵל: תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים. וּבְגִינְיִיהוּ אֲתַמַּר (שמות יד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִים בְּיַד רָמָה.

כְּגֹוֹנָא דְפְּלִיג לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּטוּרָא דְסִינַי, הַכִּי פְּלִיג לֹון בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, דְּיִשְׂרָאֵל דְּאֲתַמַּר בְּהוּן, (שמות יג) וְחַמוּשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאָרֶץ מִצְרַיִם. מַסְטְרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְּאִינוּן נ'.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

שנין דיובלא. אתמר בהון, (שמות יט) המה יעלו בהר. ובהון (שמות יד) ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל. ולון אתמר (שמות יט) ואשא אתכם על כנפי נשרים, דאינון ענני פבוד. ואביא אתכם אלי. ובני ישראל יוצאים ביד רמה, הכי פיק לתלמידי חכמים, בכל האי יקר.

וכגוונא דאתמר בעמי הארץ מסטרא דטוב, (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר. הכי יהון במפקנא בתרייתא, תחות תלמידי חכמים, פעבדא דאזיל לרגליא דסוסיא דמאריה. וכגוונא דאמר לון בתחתית ההר, אם תקבלו תורת מוטב, ואם לאו שם תהא קבורתכם. הכי יימא במפקנו פורקנא בתרייתא, אם תקבלון עליכון תלמידי חכמים במפקנו דגלותא, כאדם דרכיב על סוסיא, ועבדא דמשמש ליה מוטב. ואם לאו תמן תהא קבורתכם, בגלותא.

וערב רב כגוונא דאתמר בהון, (שמות כ) וירא העם וינעו וינעו ויעמדו מרחוק. הכי יהון רחיקין מן פורקנא, ויחמון לתלמידי חכמים, ולעמא קדישא בכל האי יקר, ואינון רחיקין מינייהו. ואי בעו לאתחברא בהדייהו מה פתיב בהו, (שמות יט) לא תגע בו יד פי סקול יסקל או ירה יירה. בהווא זמנא יתקיים בהו בישראל, (דברים לב) "בדד נחננו ואין עמו אל נכר, והא אוקמוה אין מקבלין גרים לימות המשיח. (שמואל א ב) ורשעים בחשך ידמו, אינון ערב רב. ובגין דא אמר נביאה עליהו, (יחזקאל יג) ואל אדמת ישראל לא יבאו.

אמר אליהו, רעיא מהימנא, הא שעתא איהי לסלקא לעילא, באומאה אימא אנת, דהא בגינדא אנא בעי לסלקא. דיהיב לי קודשא בריך הוא רשו, לאתגלייא לך בבית אסורים דילך, בקבורה דילך, ולמעבד עמך טיבו, דאנת מחולל בחובין דעמא. דהא הוא דכתיב, (ישעיה נג) והוא מחולל מפשעינו.

אמר ליה רעיא מהימנא, באומאה עלך בשמא דידוד, לא תאחר בכל יכולתך, דהא אנא בצערא סגי. (שמות ב) ויפן כה וכה וירא פי אין איש, עוזר לי, לאפקא לי מהאי צערא, בהאי קבורה דאתמר עלי, (ישעיה נג) ויתן את הרשעים קברו, ולא אשתמודען בי, ואני חשיב בעינייהו בין ערב רב רשיעייא, כפלב מת דסרח בינייהו, דחכמת סופרים תסרח בינייהו, בכל קרתא וקרתא, ובכל אתר דישראל מפוזרין בינייהו בין מלפון. ואתהדרו אינון ערב רב רעין על ישראל, עאנא דקודשא בריך הוא, דאתמר בהו (יחזקאל לד) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, ולית לון יכולת למעבד טיבו עם תלמידי חכמים.

ואנשי חיל ויראי חטא מסובבים מעיר לעיר ולא יחוננו, ומחרמינן ערב רב בינייהו. ולא יתבין לון באתרין סגי אין אלא דבר קצוב, דלא יהא תקומה לנפילו דלהון, ואפילו חיי שעה. וכל חכמים ואנשי חיל ויראי חטא בצערא בדוחקא ביגונא, חשיבין ככלבים. (מיכה ד) בנים המסולאים בפז איכה נחשבו לנבלי חרש בראש כל חוצות. דלא אשפחו אכסניא בינייהו.

ואינון ערב רב, אינון עתירין, בשלוה, בחדווא, בלא צערא, בלא יגונא כלל, גזלנין מארי שוחד, דאינון דיינין רישי עמא. (בראשית ו) כי מלאה הארץ חמס מפניהם, עליהו אתמר (איכה א) היו צריה לראש. באומאה עלך זמנא תגיינא, בחי "צבאות אלהי ישראל יושב הפרובים, דכל

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

אלין מלין לא יפלון מפומה, בכל יכלתה למללא בהון קמי קודשא בריך הוא, ולאחזאה דחקא דלהון. (ע"כ רעיא מהימנא) (אמור פ"ט ע"א כי אם בתולה וכו')

סדר הלימוד ליום ב תמוז [יום 268 בשנה]

(במדבר ה) איש איש פי תשטה אשתו וגו'. מאי האי לגבי האי. אלא כמה דכתיב, (במדבר ה) למעול מעל ביי. רבי אלעזר אמר, איש איש, מאי איש איש, דהא בחד סגי, אלא הא אוקמוה, אבל איש איש, משמע איש דאיהו איש, וקיים קרא דכתיב, (משלי ה) שטה מים מבורך וגו'. כדין הוא איש בעלמא, איש לגבי אתתיה. ומעלה בו מעל, הא בחד סגי, אמאי תרי. אלא חד לעילא וחד לתתא. חד לפנסת ישראל, וחד לבעלה. בגין כך והביא האישי את אשתו.

אמאי אל הכהן. רזא דמלה, בגין דכהנא שושבינא איהו דמטרוניתא. הכא אית לאסתכלא, הא פתיב (ויקרא א) ושחט את בן הפקר, ושחט אחרא, ולא פהנא, דכהנא אסיר ליה בדינא, בגין דלא יפגים ההוא אתר דאחיד ביה, ואת אמרת, והביא האישי את אשתו אל הכהן, למידן דינהא. אלא ודאי כהנא לדא חזי, בגין דאיהו שושבינא למטרוניתא, וכל נשי עלמא מתברכן (נ"א אתאחדת) בכנסת ישראל, ועל דא אתתא דלתתא מתברכא בשבע ברכות, דאחידת בה בכנסת ישראל, וכהנא קאים לאתקנא מלי דמטרוניתא, ולעיינא בכל מה דאצטריך, בגין כך כהנא לדא, ולא אחרא.

ואי תימא דאיהו עביד דינא, לאו הכי, אלא לאסגאה שלמא בעלמא קא אשתדל בהאי, ולאסגאה חסד. דאי ההיא אתתא אשתכחת זכאה, כהנא אסגי שלמא בהו, ולא עוד אלא דמתעפרא בברא דכר, ואתעביד שלמא על ידיה. ואי לא אשתכחת זכאה, איהו לא עביד דינא, אלא ההוא שמא קדישא דאיהי קא משקרת ביה, הוא עביד דינא, והוא בדיק לה.

דף קכ"ד ע"ב

תא חזי, כהנא לא עייל גרמיה להאי, אלא כד היא יתבת גרמה קמיה, מפאה (נ"א לזכאה) (דף קכ"ד ע"ב) זמנא, ותרין שאיל לה, פיון דאיהי בעיא לאשתכחא זכאה, כדין כהנא עביד עובדא, בגין לאסגאה שלמא.

כהנא פתיב שמא קדישא חד זמנא בארז מישר, לבתר פתב ליה למפרע אתוון (נ"א סריטין) טריסין בטהירין, דינא בדינא, רחמי ברחמי, רחמי בדינא, ודינא ברחמי. אשתכחת זכאה, אתוון רחמי אשתכחו, ודינין סלקין. לא אשתכחת כדקא יאות, רחמי סלקין, ודינין אשתארו, וכדין דינא אתעביד.

רבי אלעזר פתח ואמר, (שמות טו) ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה פי מרים הם, הא אוקמוה. אמר, תוהנא איך בני עלמא לא מסתכלין ולא משתדלין במלין דאורייתא, הכא אית לאסתכלא, אמאי כתיב הכא שם שם לו חק ומשפט ושם נסוהו.

אבל ודאי רזא דמלה, דהכא על מייא הוה, בגין דמצראי הוו אמרי, דבנייהו דישראל הוו מנייהו, והוו כמה בישראל דחשדין לאנתתייהו בדא. עד דקודשא בריך הוא מטא לון להאי אתר, ובעי למבדק לון, מה כתיב ויבאו מרתה וגו'. ויצעק אל יי וגו'.

אמר קודשא בריך הוא למשה, משה מה את בעי, הא כמה חבילין קיימין גבייכו הכא, ואנא בעינא למבדק הכא נשיהון דישראל, כתוב שמא קדישא, ורמי למייא, ויבדקון כלהון, נשי וגוברין, ולא ישתאר לעז על בני. ועד דיבדקון כלהו הכא, לא אשרי שמי עלייהו, מיד ויורהו יי עץ וישלף אל המים, דא שמא קדישא, ההוא דהוה כותב כהנא למבדק נשיהון דישראל, כדין, שם שם לו חק ומשפט ושם נסוהו.

דף קכ"ה ע"א

ואי תימא נשיהון דישראל יאות, אינון אמאי. אלא אוף אינון בעיין, דלא אסתאבו בנשיהון דמצראי. ונשיהון דישראל לא אסתאבו במצראי, כל אינון שנין דהוו בינייהו, וכלהו נפקו גוברין ונוקבין זכאין, ואשתכחו זרעא דישראל קדישין, זכאין, כדין (דף קכ"ה ע"א) קודשא בריך הוא אשרי שמי בינייהו, ועל דא על מיא ודאי, שם שם לו חק ומשפט ושם נסוהו אוף הכא, במיא בדיק כהנא לאתתא, ובשמא קדישא. (במדבר ה) ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן. מאן העפר. הא תנינו, כתיב (קהלת ג) הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר הכל היה מן העפר, אפילו גלגל חמה, כל שכן בר נש דאשתכחו מניה.

אמר רבי יוסי, אלו כתיב ומן העפר ולא יתיר, הוינא אמר הכי. אבל פיון דכתיב ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן, משמע דאחרא הוא. אלא כתיב (ישעיה מא) יתן כעפר חרבו, אלין מאריהון דקיסטין ובליסטראין, מארי דדינא קשיא. משמע דכתיב בקרקע המשכן, דאחידן לתתא. ועל דא יקח הכהן ונתן אל המים.

מי המרים המאררים, אלין מי ימא, דאינון מרירין. מאי הוא. דא שמא קדישא, בשעתא דאשתכח בדינא, כדין אקרין מי המרים המאררים. ובגין כף מיא דימא דלתתא כלהון מרירין.

תא חזי, האי ימא קדישא כמה נהרין מתיקין עאלין בגווה, ובגין דאיהי דינא דעלמא, מימוי מרירן, בגין דאחיד בה מותא לכל בני עלמא. ואף על גב דאינון מרירן, כד מתפשטין מתיקין אינון. לזמנין מיין דימא מרירן. לזמנין ימא דבלע לכל שאר מימין, ואקרי ימא דקפא, ובלע כל אינון אחרנין, ושאיב לון בגוויה, ולא ניגרין לבר. לזמנין שארן מימא, ונגדין מההוא ימא, כל מה דנגיד לתתאי. ובכמה גוונין קיימא האי ימא. המים המאררים, בשעתא דאתי חיויא ואטיל זוהמא, כדין המים המאררים ועל דא כהנא עביד עובדא לתתא, ואומי אומאה, ואתעביד דינא.

תא חזי, אי אתתא אשתכחת זכייטא, אלין מיין עאלין בגווה, (דף קכ"ה ע"ב) ואתהפכו מתיקון, ונקאן גרמה, וקיימין בגווה, עד דמתעברא. כיון דמתעברא, הוּו משפרי בשפירי לעוברא דמעשה, ונפיק ברא שפירא, נקי בלא מומא דעלמא. ואי לאו, אינון מיין עיילין בגווה, וארחא ריחא דזוהמא, ואינון מיין מתהפכין לחויא במעשה, במה דקלקלה אתפסת, ואתחזי קלנא לכלא, והא אוקמוה חברייא.

תא חזי, כל אינון נשי עלמא, באתריהו קיימי ואתדנו, ועל דא ההוא אתר ממלש דאינהו קיימי, ביה אתדנו. זכאה חולקיהון דישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, ובעי לדכאה להו.

רבי חזקיה פתח, (תהלים קכח) אשתך כגפן פוריה וגו', מה גפן לא מקבל עליה אלא מדידיה, כך אתתא דישראל, קיימא בהאי גוונא, דלא מקבלא עליה אלא ההוא בר זוגה. כשפנינא (נ"א כתורא) דא, דלא מקבלא אלא ההוא בר זוגה. ועל דא כגפן פוריה בירפתי ביתך. מהו פוריה. כמה דאת אמר (דברים כט) פורה ראש. פוריה: פורחת, דאפיקת ענפים לכל סטרא. ואן. בירפתי ביתך, ולאן לבר בשוקא, בגין דלא תיתי לשקרא בבית עלאה.

ושלמה אמר, (משלי ב) העוזבת אלון נעוריה ואת ברית אלהיה שכחה. מאן ברית אלהיה. ההוא אתר דאקרי ברית. והיא אתקשרא ביה, בגין כך בירפתי ביתך.

אמר רבי חזקיה, תונבא לייתי על ההוא בר נש, דשבק לאנתתיה דתתחזי משערא דרישה לבר. ודא הוא חד מאינון צניעותא דביתה. ואתתא דאפיקת משערא דרישה לבר, לאתתקנא ביה, גרים מסכנותא לביתה. וגרים לבנהא דלא יתחשבון בדרא. וגרים מלה אחרא דשריא בביתה. מאן גרים דא. ההוא שערא

דַּאתְחֹזִי מְרִישָׁה לְבַר. וּמָה בְּבֵיתָא הָאֵי, כָּל שְׁפֹן בְּשׁוּקָא, וְכָל שְׁפֹן חֲצִיפּוּתָא אַחְרָא. וּבְגִין כֹּךְ אֶשְׁתֵּךְ כְּגֹפֶן פּוּרְיָה בִירְפְתֵי בֵיתְךָ.

דף קכ"ו ע"א

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁעָרָא דְרִישָׁא (דף קכ"ו ע"א) דַּאתְתָּא דַּאתְגַּלְיָא, גְרָיִם שְׁעָרָא אַחְרָא לַאתְגַּלְיָא, וְלֹא־פְגָמָא לָהּ. בְּגִין כֹּךְ, בְּעֵיא אַתְתָּא דַּאֲפִילוּ סְסִירֵי דְבֵיתָא, לֹא יַחֲמוֹן שְׁעָרָא חַד מְרִישָׁא, כָּל שְׁפֹן לְבַר.

תָּא חֲזִי, כְּמָה בְּדְכוּרָא שְׁעָרָא הוּא חוּמְרָא דְכָלָא, הָכִי נָמִי לְנוֹקְבָא. פּוּק חָמִי, כְּמָה פְּגִימוּ גְרָיִם הֵהוּא שְׁעָרָא דַּאתְתָּא. גְרָיִם לְעֵילָא, גְרָיִם לְתַתָּא, גְרָיִם לְבַעֲלָה דַּאתְלִטְיָא, גְרָיִם מְסַכְנוּתָא, גְרָיִם מְלָה אַחְרָא בְּבֵיתָא, גְרָיִם דִּיסְתַּלְק חֲשִׁיבוּתָא מִבְּנָהָא. רַחֲמָנָא לִישׁוּבוֹן, מַחֲצִיפוּ דְלַחוּן.

וְעַל דָּא, בְּעֵיא אַתְתָּא לַאתְכַּסְיָא, בְּזִיווּתֵי דְבֵיתָא. וְאִי עֲבַדְתָּ פֶן מָה כְּתִיב, (תהלים קכח) בְּנִיךָ כְּשִׁתִּילֵי זִיתִים. מַהוּ כְּשִׁתִּילֵי זִיתִים. מַה זִית דָּא, בֵּין בְּסַתְוָא, בֵּין בְּקִיטָא, לֹא אַתְאֲבִידוּ טְרַפּוּי, וְתַדִּיר אֶשְׁתַּכַּח בֵּיהּ חֲשִׁיבוּת יִתִיר עַל שְׂאָר אֵילָנִין. כֹּךְ בְּנָהָא יִסְתַּלְקוֹן בְּחֲשִׁיבוּ עַל שְׂאָר בְּנֵי עֵלְמָא. וְלֹא עוֹד אֵלָא דְבַעֲלָה מִתְפָּרֵךְ בְּכָלָא, בְּבִרְכָאן דְלְעֵילָא, בְּבִרְכָאן דְלְתַתָּא, בְּעוֹתְרָא, בְּבִנְיָן, בְּבִנְיָ בְּנִין. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קכח) הִנֵּה כִּי כֹן יְבוֹרֵךְ גֹּבֵר יֵרָא יי. וְכְתִיב (תהלים קכח) יְבָרְכֶךָ ה' מִצִּיּוֹן וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְרָאָה בְּנִים לְבְנֵיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל. (ישראל סבא קדישא) (במדבר ו) אִישׁ כִּי יַפְלִיא לְגִדּוֹר וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתַח, (ישעיה ג) מְדוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ וְגו'. מְדוּעַ בָּאתִי. כְּמָה חֲבִיבִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְבַכַּל אַתְר דְאֵינּוֹן שְׂרִיין, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶשְׁתַּכַּח בִּינֵיהוּ, בְּגִין דְלֹא אַעֲדִי רַחֲמֵינָא דִילִיָּה מִנְהוֹן, מַה כְּתִיב, (שמות כה) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנַתִּי בְתוֹכְכֶם. וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ סֵתֶם, דְכָל בֵּי כְּנִישְׁתָּא דְעֵלְמָא מִקְדָּשׁ אֶקְרִי. וְהָא אוּקְמוּהּ. וְשִׁכְנַתָּא אֶקְדִּימַת לְבֵי כְּנִישְׁתָּא.

זִכָּאָה הֵהוּא בַר נֶשׁ דַּאֶשְׁתַּכַּח מֵאֵינּוֹן עֶשְׂרָה קְדָמָאָה בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא, בְּגִין דְבָהוּ אֶשְׁתַּלִּים מַה דַּאֶשְׁתַּלִּים, וְאֵינּוֹן מִתְקַדְשֵי בְּקַדְמֵיתָא בְּשִׁכְנַתָּא. וְהָא אַתְמַר. וְהָא בְּעֵיא דִישְׁתַּכַּחוּ עֶשְׂרָה בְּזִמְנָא חֲדָא בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא. וְלֹא יִיתוּ פְּסָקִי פְּסָקִי, דְלֹא יִתְעַכַּב שְׁלִימוּ דְשִׁיפִין, דְהָא בַר נֶשׁ בְּזִמְנָא חַד עֲבַד לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאַתְקִין לִיָּה כַּחֲדָא כָּל שִׁיפִי, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (דברים לב) הוּא עֶשֶׂךָ וְיִכְוַנְךָ. (חסד

זהו הוא)

תָּא חֲזִי, פִּיּוֹן דְבַר נֶשׁ אֶשְׁתַּלִּימוּ שִׁיפּוּי, בְּהוּא זִמְנָא אַתְתַּקֵּן לְכָל שִׁיפָא וְשִׁיפָא כְּדָקָא יָאוּת. כְּגוּוּנָא דָּא, פִּיּוֹן דְשִׁכְנַתָּא אֶקְדִּימַת לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, בְּעֵיין

עשרה דישתכחון תמן פחדא, וישתלים מה דישתלים. ולבתר דאתתקן פלא. ובמה היא תיקונא דכלא. כמה דאת אמר (משלי יד) ברב עם הדרת מלך, ועל דא עמא דאתיאן לבתר פן, כלהו תיקונא דגופא.

וכד אתת אקדימת שכינתא, ובני נשא לא אתיאן פחדא פדקא יאות. קודשא בריך הוא קארי, מדוע באתי ואין איש. מאי ואין איש. דלא מתתקני שייפי, ולא אשתלים גופא. דכד גופא לא אשתלים, אין איש. ובגין כך, ואין איש דייקא. ותא חזי, בשעתא דגופא אשתלים לתתא, קדושה עלאה אתיא ועאל בהאי גופא, ואתעביד תתאה, כגוונא דלעילא ממש. וכדין, פלא בעיין דלא יפתחון פומא במילי דעלמא. בגין דהא קיימי ישראל בשלימו עלאה, ומתקדשי בקדושה עלאה, זכאה חולקיהון. (במדבר ו) איש כי יפליא וגו'. מאי כי יפליא. דאתפרש משאר בני עלמא, לאתקדשא כגוונא דלעילא, ולאשתכחא שלים. בשעתא דבר נש אתי לאתדכאה, מדכין ליה. בר נש דבעי לאתקדשא, מקדשין ליה. ופרסי עליה קדושה דלעילא, קדושה דאתקדש בה קודשא בריך הוא. (חסר)

רבי אבא פתח, (תהלים קג) לך ברכי נפשי את יי וכל קרבי את שם קדשו. כמה אית ליה לבר נש לאסתכלא ולמנדע בפולחנא דמאריה, דהא בכל יומא ויומא פרוזא קארי ואמר, (משלי א) עד מתי פתאים תאהבו פתי וגו'. (ירמיה ג) שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם. ולית מאן דירפין אודניה, אורייתא קא מכרוזא קמייהו, ולית מאן דישגח.

דף קכ"ו ע"ב

תא חזי, בר נש אזיל בהאי עלמא, והוא חשיב דדיליה הוא תדיר וישתאר בגויה לדרי דרין, עד דאיהו אזיל בעלמא, יתבין ליה בקולרא, עד דאיהו יתיב, דיינין ליה בקינפון עם שאר בני דינא. אי אשתכח ליה סניגורא, הא אשתזיב מן דינא. הדא הוא דכתיב, (איוב לג) אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלה להגיד לאדם ישרו ויחננו ויאמר וגו'. מאן (דף קכ"ו ע"ב) הוא סניגורא. אלין עובדין דכשרן, דקיימי עליה דבר נש בשעתא דאצטריך ליה.

ואי לא ישתכח עליה סניגורא, הא אתחייב מן דינא לאסתלקא מן עלמא. בההיא שעתא פד איהו שכיב בקולרא דמלפא, עד דזקף עינוי, חמא דאתין לגביה תרין, דכתבין קמיה כל מה דעביד בהאי עלמא. וכל מה דאפיק מן פומא, ויהיב דינא (נ"א חושבנא) על פלא וכתבין קמיה. הדא הוא דכתיב, (עמוס ד) כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו וגו'. והוא אודי עלייהו.

מאי טעמא, בגין דהוא עובדא דאיהו עבד, סלקא וקיימא עליה לאסהדא ביה, וקיימין לאסהדא עליה, וכלהו נחתין ואתרשימו קמיה, וקיימי קמיה, ולא מתעברן מניה, עד שעתא דאתדן בהו בהוא עלמא. תא חזי, כל אינון מלין דעבד בר נש בהאי עלמא, כלהו זמינן וקיימי לאסהדא ביה, ולא אתאבידו מיניה.

ובשעתא דמפקי ליה לקברא, כלהו מתעתדן ואולי קמיה. ותלת פרוזי מכרוזי. חד קמיה, וחד מימיניה, וחד משמאליה. ואמרי דא פלנניא דמריד במאריה. מריד לעילא, מריד לתתא, מריד באורייתא, מריד בפיקודוי. חמו עובדוי, חמו מלוי, טב ליה דלא אברי.

עד דמטי לגבי קברא, כלהו מתין אתרגזון מדוכתייהו עליה, ואמרי ווי ווי דדא אתקבר בגוון. עובדוי ומלוי אקדמן ועאלין לקברא, וקיימי עליה דהוא גופא, ורוחיה אזלא ושאט, ומתאבלא על גופא. כיון דבר נש אתטמר בבי קברי, דומיה קדים (ס"א קאים) ונפיק תחות ידיה, תלתא בי דינא, די ממנן על דינא דקברא, ותלת שרביטי דאשא בידיהו, ודיינן רוחא וגופא כחדא. ווי על תהוא דינא, ווי על עובדוי.

בשעתא דאיהו תפיס בקולרא דמלכא, ואתדן דיניה, ואשתלים, דלא אשתכח עליה סניגוריא. וסנטירא דמלכא נחית, וקאים קמיה, לרגלוי, וחד סייפא שננא בידיה.

זקיה בר נש עינוי, וחמי כתלי ביתא דמתלהטן באשא (דזיוא) מניה אדהכי חמי ליה קמיה כוליה מלי עיינין, לבושיה אשא דלהיט קמיה דבר נש. הכי הוא ודאי, דהא כמה בני נשא חמו מלאכא בשוקא, וקיימי קמיה, ושאר בני נשא לא חמאן ליה.

ואי תימא, הא כתיב (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות וגו'. היך יכול לאתחזא בארעא. אלא מלה דא, הא אוקמוה, דכיון דנחית מלאכא לארעא, אתלבש בגופא, ואתחזי למאן דאתחזי, בהוא לבושא דאתלבש ביה. ואי לאו, לא יכול למסבל ליה עלמא ולאתחזא. כל שפן וכל שפן האי דכל בני עלמא צריכין ליה.

תלת טפין בחרביה וכו', והא אוקמוה חבריא. כיון דחמי ליה, אודעזע כל גופיה ורוחיה, ולביה לא שכיח, בגין דאיהו מלכא דכל גופא. ורוחא דיליה אזלא בכל שייפי גופא, ואשתאיל מנייהו, כבר נש דאשתאיל מחבריה, למתד לאתר אחרא. כדן הוא אומר ווי על מה דעבד, ולא מהנייא ליה, אלא אי אקדים אסוותא דתשובה, עד לא מטא ההיא שעתא.

דחיל ההוא בר נש, ובעי לאתמרא ולא יכיל. כיון דחמי דלא יכיל, הוא פתח עינוי, ואית ליה לאסתכלא ביה, ואסתכל ביה בעיינין פקיחין. וכדין הוא מסיר גרמיה ונפשיה. וההוא שעטא, הוא עידן דדינא רבא, דבר נש אתדן ביה בהאי עלמא. וכדין רוחא אזלא בכל שייפי גופא, ואשתאיל מינייהו, ושאט בכל שייפין, ואודעזעא לכל סטרין וכל שייפי גופא פלהו מזדעזען.

כד מטא רוחא לכל שייפא ושייפא, ואשתאיל מניה. נפל זיעא על ההוא שייפא, ורוחא אסתליק מניה. ומיד מית ההוא שייפא. וכן בכלהו.

כיון דמטי רוחא למיפק, דהא אשתאיל מכל גופא, כדין שכינתא קיימא עליה. ומיד פרחא מן גופא. זכאה חולקיה דמאן דאתדבק בה, ווי לאיגון חייבא דרחיקין מנה, ולא מתדבקין בה.

דף קכ"ז ע"א

וכמה בי דינא אעבר בר נש כד נפק מהאי עלמא. חד ההוא דינא עלאה דקאמרן, כד נפיק רוחא מן גופא. וחד דינא, כד עובדוי ומלוי אזלין קמיה, וכרוזי מכוזי עלוי. וחד דינא, כד עייל לקברא (דף קכ"ז ע"א) וחד דינא דקברא. וחד דינא דתולעתא. וחד דינא דגיהנם. וחד דינא דרוחא דאזלא ושאט בעלמא, ולא אשכח אתר, עד דישתלימו עובדוי. ודאי שבעה עדנין יחלפון עלוי. בגין כך בעי בר נש, כד איהו אשתכח בהאי עלמא, לדחלא מן מאריה, ולאסתכלא בכל יומא ויומא בעובדוי, וייתוב מינייהו קמי מריה.

סדר הלימוד ליום ג תמוז [יום 269 בשנה]

כד אסתפל דוד מלכא באינון דינין דבר נש, כד אסתלק מהאי עלמא, אקדים ואמר, (תהלים קג) ברכי נפשי את יי, עד דלא תפוק מעלמא, השתא דאנת אשתכחת עם גופא. וכל קרבי את שם קדשו, אתון שייפי דמשתתפי ברוחא, השתא דאשתכחת עמכון, אקדימו לברכא שמא קדישא, עד לא ימטי זמנא, דלא תיכלון לברכא ליה, ולאודאה עליכון.

תא חזי איש פי יפליא לנדוד נדר, נזיר דאקדים בהאי עלמא, לאתקדשא בקדושה דמאריה (במדבר ו) מיין ושכר יזיר חומץ יין וגו'. הכא אית לאסתכלא, פיין דאסיר ליה חמרא, ענבים למת. דהא בכחני פתיב יין ושכר אל תשת וגו', יכול ענבים נמי לא, בענבים שרי. הכא לנזיר, מאי טעמא אסר ליה ענבים.

אלא, עובדא דא, ומלה דא, רזא עלאה הוא, לאתפרשא מן דינא בכלא. והא ידיעא ההוא אילנא דחב ביה אדם קדמאה, ענבים הוו. ודא הוא רזא דמלה, דהא יין ושכר וענבים, בסטרא חד אתאחדו. יין לעילא ואוקמוה. שכר לשמאלא, דהא שכר מיין נפקא. ענבים דכניש פלהו לגבייהו, ודא הוא אילנא דחב ביה אדם קדמאה. בגין כך פלא בחד סטרא אתאחד. ואי תימא דהאי נזיר שביק מהימנותא עלאה. (ס"א כלום) לאו הכי, אלא לא אתחזי ביה עובדא מסטר שמאלא כלום.

תא חזי, דהכי אוליפנא מספרא דרב המנונא סבא, והכי הוא. פתיב גדל פרע שער ראשו, בעי דיתרבי שער רישיה ודיקניה, ויתפרש מיין ושכר וענבים, בגין דכלהו סטר שמאלא, ולא תליין שערא. יין אימא עלאה. שכר סטרא דאחידו ביה ליואי ונפקי מיין עלאה ולא תלי שערא. ובגין כך פד סליקו ליואי לההוא אתר, בעיין לאעברא כל שערא דלהון, כמה דאת אמר (במדבר ח) והעבירו תער על כל בשרם. (קכ"א ע"ב).

ענבים אימא תתאה, דכניש יין ושכר לגווה, ועל דא אתפרש מפל סטר שמאלא, דלא לאחזאה עובדא דילהון לגביה. ענבים דא לא תלי שערא ודיקנא. דהא נוקבא בעייתא לספרא שערא, כד אתיא לאזדווגא בדכורא, והא דיקנא לא אשתכח בה. בגין כך הוא תלי שערא דרישא ודיקנא, ורזא דמלה (שופטים יג) נזיר אלהים אקרי, ולא נזיר יי, פריש מדינא כללא.

תא חזי, על דא פתיב, וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וגו'. על נפשו לא פתיב, אלא על הנפש סתם. ומאי איהו. דא ענבים, דאקרי נפש. ועל דא פתיב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

חָטָא, בְּגִין דְּסִטְר דִּילִיה יִין וְשִׁכְר הוּא, וְגֵרַע מַנְיָה אֲתֵר דִּינָא. חָטָא, מַאי חָטָא. אֲלֵא גֵרַע דִּינָא שֶׁל הַנֶּפֶשׁ.

אִי חָכִי, אֲמַאי וְכֹפֵר עָלְיוּ. בְּגִין דְּהִשְׁתָּא קָא אֲתֵיָא לְאַתְחַבְּרָא בְּהַדְיָהוּ, וְלֹא מְקַבְּלֵן לִיה הַנִּי אֲתֵרִי, עַד דִּימְלֹךְ בְּכַהֲנָא, וְיִכְפֹּר עָלֵיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׂדֵי לֹון לְבַר בְּקַדְמִיתָא, פִּינֹן דְּהִשְׁתָּא אֲתֵי לְגַבְיָהוּ, בְּעֵי לְאַתְחַבְּרָא תְּקוּנָא דְּכַפְּרָה, וְיִקְבְּלוּן לִיה, וְדָא הוּא רְזָא דְּמַלְחָה. (ודאי בכלא).

וְאִי תִימָא, שְׁמִשׁוֹן נְזִיר אֱלֹהִים הָוָה, אֲמַאי אֲתַעֲנֵשׁ. אֲלֵא שְׁפִיר הוּא מְלָה, דְּבַעַל בֵּת אַל נִכְר. וְהָוָה לִיה לְאַתְחַבְּרָא בְּדִידִיה, בְּמָה דְּאַתְחַזִּי לִיה. וְהוּא דְּהָוָה קְדִישׁ, אַעֲרַב הֵהִיא קְדוּשָׁה בְּבֵת אַל נִכְר, וְשְׂבִיק אֲתֵרִיהּ, דְּאַתְחַזִּי לְהֵהִיא קְדוּשָׁה, וּבְגִין כֶּךָ אֲתַעֲנֵשׁ.

דף קכ"ז ע"ב

וְאִית מַאן דְּאָמַר, דְּלִית לִיה חוּלְקָא בְּהַהוּא עֲלֵמָא. מַאי טַעֲמָא בְּגִין דְּאָמַר (שופטים ט"ז) תְּמוֹת נֶפֶשׁ עִם פְּלִשְׁתִּים, וּמִסֵּר חוּלְקִיה בְּחוּלְקָא דְּפִלְשְׁתַּי, דִּימֹת נֶפֶשׁיָה עִמְהוֹן בְּהַהוּא עֲלֵמָא. כֶּךָ (דף קכ"ז ע"ב) הוּוּ מְכַרְזֵי עַל נְזִירָא, לֶךְ לֶךְ אֲמַרִין נְזִירָא, סְחֹר סְחֹר, לְכַרְמָא לָא תִקְרַב. וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

לְיוֹאֵי מַה פְּתִיב בְּהוּ, (במדבר ח) וְכֹה תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרֵם הַיּוֹם עֲלֵיהֶם מִי חֲטָאת וְהַעֲבִירוּ תַעֲרַר עַל כָּל בְּשָׂרָם. פִּינֹן דְּעַבְרֵי שְׁעָרָא, וְעַבְדֵי פּוּלֵי הָאֵי, כְּדִין אֲקָרִי לְיוֹאֵי טְהוֹר, וְלֹא קְדוּשׁ. אֲבָל הָאֵי נְזִיר בְּגִין דְּאַתְפָּרֵשׁ מֵהָאֵי סְטָרָא, אֲקָרִי קְדוּשׁ וְלֹא טְהוֹר. בְּגִין כֶּךָ פְּתִיב, כָּל יְמֵי נְדָר נְזִירוֹ וְגו' אֲשֶׁר יִזִּיר לִי קְדוּשׁ יְהִיה וְגו'.

גַּדְל פָּרַע שְׁעַר רֵאשׁוּ, מִשׁוּם הָא דְּכַתִּיב, (דניאל ז) וְשְׁעַר רֵאשָׁה כְּעַמֵּר נִקָּא, דְּבַהֲאֵי דְּמִי לְגוּוּנָא דְּלַעֲיָלָא. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר רַב, בְּשַׁעְרֵי מְמִשׁ אֲשַׁתְּמוּדַע דְּאִיהוּ קְדִישָׁא, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ה) קוֹצוֹתַי תִּלְתְּלִים.

תָּאנִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלֵמְלֵי יַדְעֵי בְּנֵי נֶשְׂא, מַאי קְאָמְרֵי בְּהָאֵי שְׁעָרָא, וּבְרָזָא דִּילִיה, (ס"א בהני שערי ובהני מילין) כְּמָה דְּאִיהוּ בְּרָזָא דְּרִזִּין, אֲשַׁתְּמוּדַעֵן לְמֵאֲרִיהוֹן, בְּחִכְמַתָּא עֲלָתָה. עַד כָּאן רִזִּי דְּאוּרִייתָא, מְכָאן וְלַהֲלָאָה כְּתָרִי (נ"א סתרי) תוֹרָה, (ישעיה כג) סְחָרָה וְאַתְנַנְנָה קְדִישׁ לִי. אֲמַר אַבְרָהָם הַמְגִיָה לְהַסִּיר מִכְשׁוֹל מִדְּרַךְ הַמַּעֲיִינִים אֲשֶׁר לֹא הוֹפִיעַ עֲלֵיהֶם עַדִּין אֹר בְּקַבְלָה הַשׁוֹמַע יִשְׁמַע וְהַמְבִּין יִבִּין כִּי כָל הַמְלוֹת אֲשֶׁר הֵבִיא הָאֱלֹהִי רַשְׁב"י בִּזְוַת הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ כְּגוֹן מִצְחָא דְּגוֹלְגַלְתָּא, שַׁעְרֵי דְּרִישָׁא, חֲלָלֵי דְּמוּחָא, חוּטְמָא דְּעַתִּיקָא, אוּדְנִין, יַדִּין, וְרַגְלִין וּזוּלְתָם מֵהַכְּלִים הַגַּשְׁמִיִּים וְתַאֲרִים אַחֲרֵים שְׁתַּאֲר בְּהֵם ה' ית' וּבְפִרְט בְּאֲדָרָא קְדִישָׁא רַבָּא וּבְאֲדָרָא קְדִישָׁא זוּטָא כִּי בָאֵלּוּ הַשְּׁנַי מְקוּמוֹת רַבּוּ הַתַּאֲרִים הַלְלוּ, הֲלֹא הִמָּה

מורים מדות וספירות וענינים פנמיים שכליים וכל האברים שבנו החכמים הללו הם לדמיון וסימנים לדברים לא לשום סתומים ונעלמים דבר גשמי וחמרי חלילה וחס כי אין דמיון בינו ית' וביננו בשום צד מהצדדים וכל שכן מצד העצם והתבנית ה' יצילנו משגיאות. אכ"ר. האדרא רבא קדישא

תניא, אמר רבי שמעון לחברייא, עד אימת ניתיב בקיימא דחד סמכא. פתיב (תהלים קיט) עת לעשות ליי הפרו תורתך. יומין זעירין, ומארי דחובא דחיק. פרוזא קארי כל יומא, ומחצדי חקלא זעירין אינון. ואינהו בשולי (נ"א בשורי) פרמא. לא אשגחן, ולא ידעין, לאן אתר אזלין כמה דיאות. אתפנשו חברייא לבי אדרא, מלובשין שריין סייפי ורומחי בידיכון, אזדרו בתקוניכון. בעיטא, בחכמתא. בסוכלתנו. בדעתא. בחיזו. בידין. ברגלין (נ"א בחילא דידין ורגלין). אמלכו עליכון למאן (ס"א למלכא) דברשותיה חיי ומותא. למגזר מלין דקשוט. מלין דקדישי עליונין צייתי להו, וחדאן למשמע להו, ולמנדע להו.

יתיב רבי שמעון ובכה, ואמר ווי אי גלינא, ווי אי לא גלינא. חברייא דהוה תמן אשתיקו. קם רבי אבא ואמר ליה, אי ניחא קמיה דמר לגלאה, הא פתיב (תהלים כה) סוד יי ליראיו, והא חברייא אלין דחלין דקודשא בריה הוא אינון, וכבר עאלו באדרא דבי משכנא, מנהון עאלו, מנהון נפקו.

דף קכ"ח ע"א

תאנא, אתמנו חברייא קמיה דרבי שמעון, ואשתכחו, רבי אלעזר בריה. ורבי אבא. ורבי יהודה. ורבי יוסי בר יעקב. ורבי יצחק. ורבי חזקיה בר רב. ורבי חייא. ורבי יוסי. ורבי ייסא. ידין יהבו לרבי שמעון, ואצבען זקפו לעילא. ועאלו בחקלא ביני אילני ויתבו. קם רבי שמעון וצלי צלותיה, יתיב בגווייהו ואמר, כל חד ישוי ידוי בתוקפיה. שווי ידיהו, ונסיב לון פתח ואמר (דברים כז) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה מעשה ידי חרש (דף קכ"ח ע"א) ושם בסתר וענו (ס"א כל העם) כלם ואמרו אמן.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים קיט) עת לעשות ליי, אמאי עת לעשות ליי. משום דהפרו תורתך. מאי הפרו תורתך, תורה דלעילא. דאיהי מתבטלא אי לא יתעביד בתקונוי (ס"א שמא) דא. ולעתיק יומין אתמר. פתיב (דברים לג) אשריך ישראל מי כמוך. וכתיב, (שמות טו) מי כמוך באלים יי.

קרא לרבי אלעזר בריה, אותביה קמיה, ולרבי אבא מסטרא אחרא, ואמר אנן כללא דכולא. עד השתא אתתקנו קיימין. אשתיקו, שמעי קלא, וארכובתן דא לדא נקשן. מאי קלא. קלא דכנופייא עלאה דמתכנפי.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

חדי רבי שמעון ואמר, (חבקוק ג) יי שמעתי שמעך יראתי. (אמר) (קל"ח ע"ב) הַתֵּם יאות הוה למהוי דחיל. אַנן בחביבותא תלייא מלתא, דכתיב, (דברים ו) וַאֲהַבְתָּ אֶת יי אלהיך, וכתוב (דברים ז) מֵאַהֲבַת יי אַתְּכֶם, וכתוב (מלאכי א) אַהֲבַתִּי אַתְּכֶם וְגו'.

רבי שמעון פתח ואמר, (משלי יא) הוֹלֵךְ רַכִּיל מַגְלָה סוּד וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר. הוֹלֵךְ רַכִּיל, האי קרא קשיא, (כיון דאתמר רכיל אמאי הולך) איש רכיל מבעי ליה למימר, מאן הולך. אלא מאן דלא אתיישב ברוחיה, ולא הוי מהימנא, ההוא מלה דשמע, אזיל בגוויה פחזרא במיא, עד דרמי ליה לבר. מאי טעמא. משום דלית רוחיה רוחא דקיומא. אבל מאן דרוחיה רוחא דקיומא, ביה פתיב, ונאמן רוח מכסה דבר. ונאמן רוח, קיומא דרוחא. (כמו ישעיה כ"ב) ותקעתיו יתד במקום נאמן) ברוחא תלייא (נ"א ברזא) מלתא. וכתוב, (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך.

ולית עלמא מתקיימא אלא ברזא. וכי אי (קל"ח ע"א) במלי עלמא אצטריך רזא. במלין רזין דרזייתא דעתיק יומין, דלא אתמסראן אפילו למלאכין עלאין על אחת כמה וכמה. אמר רבי שמעון, לשמיא לא אימא דיציתון (ס"א דיציתון), לארעא לא אימא דתשמע, דהא אַנן קיומי עלמין. תנא רזין דרזין, כד פתח רבי שמעון ברזי דרזין, אזדעזע אתרא, וחברין אתחלחלו.

גלי ברזא ופתח ואמר, כתיב (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך וגו'. זכאין אתון צדיקיא, דאתגלי לכוון רזי דרזין דאורייתא, דלא אתגליין לקדישי עליונים, מאן ישגח בהאי, ומאן יזכה בהאי, דהוא סהדותא על מהימנותא (דמהימנותא) דכלא (ק"ל ע"ב, קכ"ט ע"א, קל"ז ע"א). (דנהיר למאתאן ושבעין עלמין ומניה נהיר אורייתא דנהירין ביה צדיקיא לעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום. מן ההוא ארחא מתפרשן לשית מאה ותליסר אורחיה דפליג בזעיר אנפין דכתיב (תהלים כ"ה) כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו וגו') צלותא ברעוא יהא, דלא יתחשב לחובא לגלאה דא. ומה יימרון חבריא, דהאי קרא קשיא הוא, דהא לא הוה ליה למכתב הכי, דהא חזינן כמה מלכים הוו, עד דלא ייתון בני ישראל, ועד לא יהי מלכא לבני ישראל ומה אתחזי הכא, ובדא אתערו חבריא. אלא רזא דרזין הוא, דלא יכלין בני נשא למנדע ולאשתמודע ולמרחש בדעתיהו בהאי.

תאנא, (קל"ד, קמ"ב ע"א) עתיקא דעתיקין, טמירא דטמירין, עד לא זמין תקונוי (דמלכא), ועטורי עטורין, שירותא וסיומא לא הוה. והוה מגליף ומשער ביה. ופרים קמיה חד פרסא, ובה גליף ושיער מלפין.

ותקונוי לא אתקיימו, הדא הוא דכתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל. מלכא קדמאה, לבני ישראל קדמאה. וכלהו דגליפו

(ולא אתקיימו) בשמחן אתקרון. ולא אתקיימו, עד דאנח להו, ואצנע להו, ולבתר זמנא הוא אסתלק (נ”א הוה מסתכל) בהווא פרא, ואתתקן בתקונוי. ותאנא, פד סליק ברעותא, למברי אורייתא טמירא תרי אלפי שנין, ואפקה, מיד אמרה קמיה, מאן דבעי לאתקנא ולמעבד (קל”ה ע”א), יתקן בקדמיתא תקונוי.

דף קכ”ח ע”ב

תאנא בצניעותא דספרא, עתיקא דעתיקין, סתרא דסתרין טמיר דטמירין, אתתקן (דף קכ”ח ע”ב) ואודמן, (כלומר אשתכח, ולא אשכח ממש, אבל אתתקן ולא דידע ליה משום דהוה עתיק דעתיקין) (אבל בתקונוי ידיע) פחד סבא דסבין, עתיק מעתיקין, טמיר מטמירין, ובתיקונוי ידיע ולא ידיע. מארי דחור פסו (ס”א בסומק), וחיזו בוסיטא (ס”א בוצינא) דאנפוי (נ”א באנפוי), יתיב על פורסייא דשביבין, לאכפייא לון.

ארבע מאה אלפי עלמין, אתפשט חוורא דגולגלתא דרישוי. ומנהירו דהאי חוורא, ירתי צדיקייא לעלמא דאתי, ד’ מאה עלמין, הדא הוא דכתיב, (בראשית כג) ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר.

בגולגלתא, (בכל יומא) יתבין תליסר (ס”א תריסר) אלפי רבוא עלמין, דנטלין עלוי רגלין, וסמכין עלוי. ומהאי גולגלתא נטיף טלא, להווא דלבר, ומלייא לרישיה בכל יומא, דכתיב, (שיר השירים ה) שראשי נמלא טל.

ומהווא טלא דאנער מרישיה, הווא דאיהו לבר, יתערון מתייא לעלמא דאתי. דכתיב (שראשי נמלא טל, מלאתי טל לא כתיב, אלא נמלא) דכתיב (ישעיה כו) פי טל אורות טלף, אורות נהורא דחוורתא דעתיקא. ומהווא טלא, מתקיימין קדישי עליונין. והוא (רצ”ב) מנא דטחני לצדיקייא לעלמא דאתי. ונטיף הווא טלא לחקלא דתפוחין קדישין. הדא הוא דכתיב, (שמות טז) ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחוספס. וחיזו הווא טלא חוור. פהאי גוונא דאבנין (מ”ט) דבדולחא, דאתחזייא פל גוונין בגויה. הדא הוא דכתיב, (במדבר יא) ועינו כעין הבדולח.

האי גולגלתא. חוורא דיליה, אנהיר לתליסר (רפ”ח) עיבר גליפין בסחרנוי. לארבע עיבר בסטרא חד, ולארבע עיבר בסטרא דא, בסטרא דאנפוי. ולארבע עיבר בסטרא דא, לסטרא דאחורא. וחד לעילא דגולגלתא. (כלומר לסטרא דלעילא).

ומהאי אתפשט אורכא דאנפוי, לתלת מאה ושבעין רבוא עלמין. והווא אתקרי ארך אפים. (כלומר אורכא דאנפין) והאי עתיקא דעתיקין אתקרי אריכא דאנפין. והווא דלבר אתקרי זעיר אנפין. לקבליה דעתיקא סבא, קדש קדשים

דְּקַדְשֵׁיא. וְזַעִיר אַנְפִּין (קל"ה ע"ב) כַּד אַסְתַּכַּל לְהַאי, כְּלָא (ס"א טלא) דְּלַתְתָּא אַתְתַּקֵּן, וְאַנְפוּי מִתְפַּשְׁטִין וְאַרְיִכִין בְּהַהוּא זְמַנָּא, אַבְל לָא כָּל שַׁעְתָּא כְּמַה דְּעַתִּיקָא.

וּמַהֲאִי גּוּלְגַלְתָּא, נְפִיק חַד עֵיבֵר חִיּוֹר לְגּוּלְגַלְתָּא דְּזַעִיר אַנְפִּין, לְתַקְנָא רִישִׁיה. וּמַהֲאִי לְשָׂאֵר גּוּלְגַלְתִּין דְּלַתְתָּא, דְּלִית לֹון חוֹשְׁבָנָא. וְכָל גּוּלְגַלְתָּא יְהִיבִין אַגְר חִיּוֹרְתָא (ס"א אוראותא) לְעַתִּיק יוֹמִין. כַּד עָאֲלִין בְּחוֹשְׁבָנָא תַּחוּת שְׂרַבִּיטָא. וְלִקְבִיל דָּא, (קל"ו) בְּקַע לְגּוּלְגּוּלְתָּא לְתַתָּא, כַּד עָאֲלִין בְּחוֹשְׁבָנָא.

בְּחַלְלָא דְּגּוּלְגַלְתָּא, קְרוּמָא דְּאִוִּירָא דְּחַכְמָתָא עֲלָאָה סְתִימָה דְּלָא פִּסְק. וְהַאי לָא שְׂכִיחַ (קכ"ט), וְלָא אַתְפַּתַּח. וְהַאי קְרוּמָא אַתְחַפִּיָּא עַל מוּחָא דְּאִיהוּ חַכְמָתָא סְתִימָאָה. וּבְגִינִי כַּד אַתְכַּסִּיא (ס"א ובגין דאתכסיא) הַאי חַכְמָתָא בְּהַהוּא קְרוּמָא, דְּלָא אַתְפַּתַּחָא. (ס"א בגין דא אקרי חכמתא סתימאה).

וְהַאי מוּחָא, דְּאִיהוּ הַאי חַכְמָתָא סְתִימָאָה. שְׂקִיט וְאַשְׁתַּכִּיךְ בְּאַתְרֵיהּ, כַּחֲמַר טַב עַל דוֹרְדֵייהּ, וְהֵיבְנוּ דְּאִמְרֵי סְבָא דְּעַתוּי סְתִימִים, וּמוּחִיה סְתִימִים וְשְׂכִיךְ.

וְהַאי קְרוּמָא אַתְפַּסֵּק מְזַעִיר אַפִּין, וּבְגִינִי כַּד מוּחִיה אַתְפַּשְׁט וְנְפִיק לְתַלְתִּין וְתַרִּין שְׂבִילִין, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן. מַאי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּקְרוּמָא אַתְפַּסֵּק, דְּלָא מְחַפִּיא עַל מוּחָא. (ועל כל פנים קרומא פסיק לתתא) וְהֵיבְנוּ דְּתַנְיִנֵּן בְּרִישׁוּמֵי אַתּוּון, תִּי'וֹ רְשִׁים רִישׁוּמָא לְעַתִּיק יוֹמִין דְּלִית דְּכוּוּתִיהּ. (דביה תליא תמים דעות שלים מכל סטרוי וסתים ושכיך ושקיש כחמר טב על דורדייה)

תָּאנָא, בְּגּוּלְגַלְתָּא דְּרִישָׁא, תְּלִיין אֶלְפָּה אֶלְפִּין רַבּוּא, וְשַׁבְעַת אֶלְפִּין, וְחַמִּשׁ מָאָה קוּצֵי דְּשַׁעְרֵי, חִיּוֹר וְנָקִי, כְּהַאי עֲמָרָא כַּד אִיהוּ נָקִי, דְּלָא אַסְתַּבַּךְ דָּא בְּדָא. דְּלָא לְאַחְזָאָה עַרְבּוּבִיָּה בְּתַקּוּנוּי. אֶלָּא כְּלָא עַל בּוּרִיָּהּ, דְּלָא נְפִיק נִימָא מְנִימָא, וְשַׁעְרָא מְשַׁעְרָא.

דף קכ"ט ע"א

וְכָל קוּצָא וְקוּצָא, אֵית בֵּיה אַרְבַּע מָאָה וְעֶשֶׂר נִימֵי דְּשַׁעְרֵי, כַּחוֹשְׁבֵּן קְדוּ"שׁ. וְכָל נִימָא וְנִימָא (דף קכ"ט ע"א) לְהֵיט בְּאַרְבַּע מָאָה וְעֶשֶׂר עֲלָמִין. וְכָל עֲלָמָא וְעֲלָמָא סְתִימִים וְגִנִּיז, וְלִית דִּידַע לֹון, בַּר אִיהוּ. וְלְהֵיט לְשַׁבַּע (ס"א לארבע) מָאָה וְעֶשֶׂר עֵיבֵר.

וּבְכָל נִימָא וְנִימָא, אֵית מִבּוּעַ דְּנַפְק מְמוּחָא סְתִימָאָה, (דבתר כותלא) וְנִהִיר וְנִגִּיד בְּהַהוּא נִימָא, לְנִימִין דְּזַעִיר אַנְפִּין. וּמַהֲאִי מְתַקֵּן (ס"א מתון) מוּחִיה. וְכַדִּין, נִגִּיד הַהוּא מוּחָא, לְתַלְתִּין וְתַרִּין שְׂבִילִין.

וְכָל קוּצָא וְקוּצָא מְתַלְהֵטוּן, וְתַלְיִין. מְתַתְקֵנן בְּתַקּוּנָא יָאָה, בְּתַקּוּנָא שְׂפִירָא. מְחַפִּיין עַל גּוּלְגַלְתָּא. מְתַתְקֵנִי קוּצֵי דְּנִימִין, מַהֲאִי סְטָרָא, וּמַהֲאִי סְטָרָא, עַל

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

גולגלתא. ותאנא, כל נימא ונימא, אקרי (ס"א איהי) משיכא ממבוע (ס"א ממבועין) (ס"א ואינן מבועין) סתימין, דנפקין ממוחא סתימאה.

סדר הלימוד ליום ד תמוז [יום 270 בשנה]

וְתֵאנָא, מְשַׁעְרוּי דְּבַר נֶשׁ, אֲשַׁתְּמוּדַע מְאִי הוּא, אִי דִינָא אִי רַחֲמִי. מִכַּד עֲבַרִין
עֲלוּי אַרְבַּעִין שָׁנִין. וְאִפְּלוּ כַּד אִיהוּ עוֹלָם, בְּשַׁעְרֵיהּ בְּתִיקוּנֵיהּ (ס"א בדיוקניה) (ס"א
בדיקניה) וּבְגַבְיַי עֵינוּי.

קוֹצִין דְּשַׁעְרֵי, תְּלִיין בְּתִיקוּנֵי נְקִי כַּעֲמַר נְקֵא עַד כְּתָפוּי. עַד כְּתָפוּי סְלָקָא
דְּעֵתָךְ. אֲלֵא עַד רִישֵׁי דְּכְתָפוּי, דְּלֵא אֲתַחְזִי קוּדְלָא. מְשׁוּם דְּכְתִיב, (ירמיה ב) כִּי פָּנֹי
אֵלַי עוֹרָף וְלֹא פָּנִים. וְשַׁעְרָא סְלִיק אֲבַתְרוּי דְּאוּדְנִין, דְּלֵא לְחַפְיָא עֲלוּי, דְּכְתִיב
לְהִיּוֹת אֲזַנְיָךְ פְּקוּחוֹת.

שַׁעְרָא דְּנַפְיָךְ מִבְּתַר אוּדְנֵי, כּוּלִיָּהּ בְּשַׁקּוּלָא. לֵא נַפְיָךְ דָּא מִן דָּא, תִּקְוֵנָא
שְׁלִים. תִּקְוֵנָא יָאָה. תִּקְוֵנָא שְׁפִירָא. תְּאִיב לְמַחֲמִי. תִּיאַוּבְתָּא וְחֲדוּתָא דְּצַדִּיקֵיָא,
דְּאִינוּן בּוֹזְעִיר אֲפִין, לְמַחֲמִי וְלֵא תִּדְבַּקָא בְּתִיקוּנֵי. דְּעֵתִיקָא סְתִימָאָה דְּכֻלָּא.
י"ג נִימִין דְּשַׁעְרִין, קִימִי מֵהֵאִי סְטָרָא, וּמֵהֵאִי סְטָרָא דְּגוּלְגֻלְתָּא, לְקַבִּיל
אֲנָפוּי. וּבְאִינוּן שְׁרִיין שַׁעְרֵי לְאֲתַפְלָגָא. לִית שְׁמָאֲלָא בְּהֵאִי עֵתִיקָא סְתִימָאָה, כֻּלָּא
יְמִינָא. אֲתַחְזִי וְלֵא אֲתַחְזִי. סְתִים וְלֵא סְתִים. וְהֵאִי בְּתִיקוּנֵיהּ, כֻּל שְׁכֵן בֵּיתָה. (שמות פ"ד
ע"ב).

וְעַל הָאִי, תְּאִיבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְצַרְפָּא בְּלַבְהוֹן, דְּכְתִיב, (שמות יז) הִישׁ יי בְּקַרְבְּנוּ
אִם אִין. בֵּין זַעִיר אֲנַפִּין דְּאִקְרִי יי, וּבֵין אַרְיָךְ אֲנַפִּין דְּאִקְרִי אִין. אֲמַאי
אֲתַעֲנָשׁוּ. מְשׁוּם דְּלֵא עַבְדוּ בְּחִבּוּבָא, אֲלֵא בְּנַסִּיוָא. דְּכְתִיב, (שמות יז) וְעַל נְסוּתָם
אֵת יי לֵאמֹר הִישׁ יי בְּקַרְבְּנוּ אִם אִין.

בְּפִלְגוּתָא דְּשַׁעְרֵי, אֲזִיל חַד אַרְחָא דְּנִהִיר לְמַאֲתָן וְשַׁבְעִין עֲלָמִין. וּמַנִּיָּה נִהִיר
אַרְחָא דְּזַעִיר אֲנַפִּין, דְּנִהִירִין בֵּיהּ צַדִּיקֵיָא לְעֵלְמָא דְּאֲתִי. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (משלי
ד) וְאוֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹוֹגַהּ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נְכוֹן הַיּוֹם. וּמִן הָהוּא אַרְחָא אֲתַפְרָשָׂא
לְשִׁית מָאָה וְתִלְיִסָר אוֹרְחִין דְּאוֹרֵיָתָא, דְּפִלְגִי בּוֹזְעִיר אֲפִין. דְּכְתִיב בֵּיהּ (תהלים כה)
כֻּל אַרְחוֹת יי חֶסֶד וְאֲמֶת וְגו'.

מִצְחָא דְּגֻלְגֻלְתָּא רַעוּא דְּרַעוּין, רַעוּתָא דְּזַעִיר אֲנַפִּין לְקַבִּילִי הָהוּא רַעוּתָא (נ"א
מִצְחָא דְּגֻלְגֻלְתָּא, רַצוּן אִקְרִי. דְּהָא רַעוּא דְּרַעוּין אֲתַגְלִי בְּהוּא מִצְחָא לְקַבִּיל דָּא לְתַתָּא. כְּתִיב) דְּכְתִיב (שמות כח)
וְהָיָה עַל מִצְחוֹ תְּמִיד לְרַצוֹן וְגו' וְהָהוּא מִצְחָא דְּאִקְרִי רַצוֹן, הוּא גְלוּיָא דְּכֻל
רִישָׁא וְגוּלְגֻלְתָּא, דְּמִתְפַּסִּיא בְּאַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִין (נ"א ועשר) עֲלָמִין.

וכד אתגליא, אתקבלא צלותהון דישראל. אימתי אתגליא. שתיק רבי שמעון. שאל תניינות אימתי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, אימתי אתגליא. אמר ליה בשעתא דצלותא (רפ"ח) דמנחה דשבתא. אמר ליה מאי טעמא. אמר ליה, משום דההיא שעתא ביומי דחול, תליא דינא לתתא בזעיר אפין.

ובשבתא אתגליא מצחא דאתקרי רצון. בההיא שעתא אשתכיך רוגזא. ואשתכח רעוא, ומתקבלא צלותא. הדיא הוא דכתיב, (תהלים סט) ואני תפילתי לך יי עת רצון. ועת רצון מעתיק יומין, לגלאה מצחא. ובגין כך אתתקון האי קרא, למימריה בצלותא דמנחה בשבתא. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, בריך ברי לעתיק יומין, רעוא דמצחא תשכח בשעתא דתצטריך ליה.

תא חזי, בשאר (ס"א בשעתא) דלתתא, כד אתגלי מצחא אשתכח חוצפא, הדיא הוא דכתיב (תא חזי בשאר דלתתא כד אתגלי מצחא דינא אתער ואשתכח ואתעביד מצחא דאשגחותא לחייבי עלמא לאינן דלא מתכספי בעובדייהו כמה דאת אמר) (ירמיה ג) ומצח (קל"ו) אשה זונה היה לך מאנת הפלם. והכא כד אתגלי מצחא, תיובתא (ס"א חביבותא) ורעוא שלים אשתכח, וכל רוגזין אשתככו ומתכפיין קמיה.

דף קכ"ט ע"ב

מהאי מצחא (ס"א דלתתא), נהרין ארבע מאה בתי דינין. כד אתגלייא האי עת רצון, פלהו משתככיין קמיה, הדיא הוא דכתיב, (דניאל ז) דינא יתיב. (כלומר יתיב באתריה (דף קכ"ט ע"ב) ודינא לא אתעביד) ותאנא, שערא לא קאים בהאי אתר, משום דמתגלייא, ולא אתכסייא. אתגליא, דיסתכלון מארי דדינא, וישתככו. ולא אתעבידו.

תאנא, האי מצחא אתפשט במאתן ושבעין אלפין נהירין בוצינין (ס"א דנהרין) מעדן עלאה. דתניא, אית עדן דנהיר לעדן. עדן עלאה לא אתגלייא, והוא סתים בסתימא ולא מתפרשא לארחין כדקאמרן. והאי עדן דלתתא, מתפרש בשבילוי, לתלתין ותרין (עיבר) שבילין.

ואף על גב דמתפרש האי עדן בשבילוי, לית דידע ליה, בר האי זעיר אפין. ועדן דלעילא, לית דידע ליה, ולא שבילוי, בר ההוא אריך אנפין. הדיא הוא דכתיב, (איוב כח) אלהים הבין דרפה והוא ידע את מקומה. אלהים הבין דרפה, דא עדן דלתתא, דידע זעיר אפין. והוא ידע את מקומה, דא עדן דלעילא, דידע עתיק יומין, סתימאה דכלא.

עינוי דרישא חוורא, משתניין משאר עיינין, לית פסותא על עינא. ולית גבינין על עינא. מאי טעמא. דכתיב (תהלים קכא) הנה לא ינום ולא יישן שומר

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

ישראל. ישראל דלעילא. וכתיב (ירמיה לב) אשר עיניך פקוחות. ותאנא, כל מה דאתי ברחמי, לית פסותא על עינא, ולית גבינין על עינא. כל שכן רישא חוורא, דלא בעא מידי. (ס"א נטירו)

אמר רבי שמעון לרבי אבא למאי היא רמיזא. אמר ליה לנוני ימא, דלית פסותא על עינא, ולית גבינין על עינא, ולא גיימין, ולא בעיין נטורא על עינא. כל שכן עתיקא דעתיקא, דלא בעי נטורא. וכל שכן דאיהו משגח לכלא, וכלא מתזן ביה ולא נאים. הדא הוא דכתיב, הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל, ישראל דלעילא.

כתיב (תהלים לג) הנה עין יי אל יראיו. וכתיב (זכריה ד) עיני יי המה משוטטים בכל הארץ. לא קשיא, הא בזעיר אפיין. הא באריף אנפיין. ועם כל דא תרי עיינין אינון ואתחורו (ס"א ואתחורו) לחד, עינא דאיהי חוור בגו חוור וחור דכליל כל חוור.

חוורא קדמאה, נהיר וסליק, ונחית לאסתכלא (ס"א לאתכללא), דצריך בצורא. תאנא, בטש האי חוורא, ואדליק ג' בוציני, דאקרון: הוד. ותדר. וחדות. ולהטין בחדוותא בשלימותא.

חוורא תניינא, נהיר, וסליק ונחית, ובטש ואפיין (ס"א ואדליק) ג' בוצינין אחרנין, דאקרון נצח וחסד ותפארת, ולהטין בשלימותא בחדוותא.

חוורא תליתאה, להיט ונהיר, ונחית וסליק, ונפיין מסתימותא דמוחא, ובטש בבוצינא אמצעייתא שביעאה. ואפיין ארחא למוחא תתאה, (נ"א ואפיין ארחא ללבא תתאה) ומתלהטן פלהו בוצינין דלתתא. אמר רבי שמעון יאות הוא, ועתיק יומין יפקח עינא דא עלה, בשעתא דתצטריך ליה.

תאנא חוור בגו חוור. וחור דכליל כל חוור. חוורא קדמאה, נהיר, וסליק. ונחית לתתא (ס"א לתלת) בוציני דלסטר שמאלא, ולהטין ואסתחן בהאי חוורא, כמאן דאסחי גופיה בבוסמין טבין, ובריחין, על מה דהוו עלוי בקדמיתא.

חוורא תניינא, נחית, וסליק, ונהיר לתלת בוציני, דלסטר ימינא. ולהטין ואסתחן בהאי חוורא, כמאן דאסחי בבוסמין טבין ובריחין, על מה דהוו עלוי בקדמיתא.

חוורא תליתאה, נהיר וסליק ונחית, ונפיין נהירו דחוורא, דלגו לגו מן מוחא, ובטש בשערא אוכמא, כד אצטריך. וברישא. ובמוחא דרישא. ונהיר לתלת כתרין דאשתארו, כמה דאצטריך לגלאה. אי נחא קמי עתיק סתימא דכלא.

ותאנא לא סתים האי עינא. ואינן תרין ומתחורין (ס"א ואתחורו) לחד. כללא הוא מינא. לא הוי (ס"א לית ביה) שמאלא. לא נאים ולא אדמיד, ולא בעי נטירותא. לית מאן דאגין עליה. הוא אגין על כללא, והוא אשגח על כללא. ומאשגחותא דהאי עינא מתונן פלהו.

דף ק"ל ע"א

תאנא, אי עינא דא אסתים רגעא חדא, לא יכלין לקיימא פלהו, בגין כך אקרי עינא פקחא. עינא עלאה. עינא קדישא. עינא דאשגחותא. עינא דלא (דף ק"ל ע"א) אדמיד ולא נאים. עינא דהוא נטורא דכלא. עינא דהוא קיומא דכלא. ועל האי פתיב (משלי כב) טוב עין הוא יבורך, אל תקרי יבורך אלא יבורך. דהאי אתקרי טוב עין, ומניה מברך לכלא.

ותאנא, לית נהירו לעינא תתאה, לאסתחאה מאדמימותא מאוכמותא בר כד חזי (ס"א אתחוי) מהאי נהורא חורא דעינא עלאה דאקרי טוב עין. ולית דידיע כד נהיר עינא עלאה דא קדישא ואסחי לעינא תתאה דא. בר איהו.

וזמינן צדיקייא, זכאי עליונין, למחמי דא ברוחא דחכמתא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה נב) פי עין בעין יראו. אימתי. בשוב יי ציון. וכתיב (במדבר יד) אשר עין בעין נראה אתה יי. ואלמלא עינא טבא עלאה, דאשגח ואסחי לעינא תתאה, לא יכיל עלמא למיקם רגעא חדא.

תאנא בצניעותא דספרא, אשגחותא דעינא תתאה, כד אשגח נהירו עלאה ביה, ועייל ההוא נהירו דעלאה בתתאה. דמניה נהיר כללא הדא הוא דכתיב אשר עין בעין נראה אתה יי.

פתיב (תהלים לג) הנה עין יי אל יראיו. וכתיב (זכריה ד) עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ. זכו, עיני יי אל יראיו, עינא דלעילא. לא זכו, עיני יי המה משוטטות, עינא דלתתא.

דתניא, מפני מה זכה יוסף דלא שלטא ביה עינא בישא, מפני שזכה לאשתגחא בעינא טבא עלאה, הדא הוא דכתיב, (בראשית מט) בן פורת יוסף בן פורת עלי עין. אמאי הוא בן פורת. עלי עין. כלומר על סבת עין דאשתגח ביה.

וכתיב טוב עין הוא יבורך, מאי טעמא. כי נתן מלחמו לדל. מאי טעמא אקרי חד. תא חזי, בעיניה דתתאה אית עינא מינא, ואית עינא דשמאלא. ואינן תרי, בתרי גווי. אבל הכא, לית עינא שמאלא. ותרווייהו בדרגא חד סלקי, וכלא מינא. ובגיני כך, עינא חד, ולא תרין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

וְתֵאנָא, עֵינָא דָא, דְּהוּא עֵינָא דְּאִשְׁגָּחוּתָא. פְּקִיחָא תְּדִיר. חֵיכָאן תְּדִיר. וְחֻדָּאן (ס"א וחואן) תְּדִיר, דְּלֹא הוּי הָכִי לְתַתְּאָה, דְּכָלִּילִין בְּסוּמְקָא וּבְאוּכְמָא וּבְחֻוּרָא, בְּגוֹ גְּוּוּנִי, וְלֹא הוּהוּ תְּדִיר פְּקִיחָא (ס"א דליה גבינא) דְּלִית גְּבַהֲנָא סוּטְרָא (ס"א כליה גביני סודרא) (ס"א דליה עיניה בגביני דמכסאן) עַל עֵינָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים מד) עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן יִי. (מלכים ב יט) פְּקַח יִי עֵינֶיךָ.

כַּד אֲתַפְּקַת, אֵית לְמָאן דְּאֲתַפְּקַת לְטָב. וְלְמָאן דְּלֹא אֲתַפְּקַת לְטָב. וּוִי לְמָאן דְּאֲתַפְּקַת וְעֵינָא אֲתַעְרַב בְּסוּמְקָא, וּסוּמְקָא אֲתַחֲזִי לְקַבְלִיָּה, וּמְכַסֵּי עֵינָא. מָאן יִשְׁתַּזְיַב מִנִּיהּ. אֲבָל עֲתִיק יוֹמִין, טָבָא דְּעֵינָא. חוּר בְּגוֹ חוּר. חוּר דְּכָלִּיל כָּל חוּרֵי. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה, לְמָאן דִּישְׁגַּח עֲלוּיָה, חַד חוּר מְנִיָּהוּ. וְעַל דָּא וּדְאֵי כְּתִיב טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ. וְכְתִיב (ישעיה ב) בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וּנְלַכְהוּ בְּאוּרֵי יִי.

תֵּאנָא, (עם כל דא) שְׁמִיָּה דְּעֲתִיקָא סְתִים מְכָלָא, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ בְּאוּרֵיָּתָא, בְּרַמְן אֲתַר חַד, דְּאוּמֵי זְעִיר אֲפִין לְאַבְרָהָם, דְּכְתִיב, (בראשית כב) בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נָאִם יִי. נָאִם דְּזְעִיר אֲפִין. וְכְתִיב, (בראשית מח) בְּךָ יְבָרַךְ יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲיָלָא. וְכְתִיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר, לְיִשְׂרָאֵל קְאָמֵר דָּא. וְתַנִּינָן עֲתִיק יוֹמִין אֲמָרוּ וְהָאֵי וְהָאֵי שְׁפִיר.

תְּנִיָּא, כְּתִיב (דניאל ז) חֲזַה הוּיַת עַד דֵּי פְּרִסוּן רְמִיו וְעֲתִיק יוֹמִין יְתִיב. פְּרִסוּן רְמִיו, מָאן הוּא. אָמֵר לְרַבִּי יְהוּדָה, קוּם בְּקִיּוּמְךָ וְאֲתַקִּין פְּרִסְיָא דָּא.

אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב (דניאל ז) כּוֹרְסִיָּה שְׂבִיבִין דִּינּוּר. וְעֲתִיק יוֹמִין יְתִיב עַל הָאֵי פְּרִסְיָא. מָאֵי טַעְמָא. דְּתַנִּיָּא אֵי עֲתִיק יוֹמִין לֹא יְתִיב עַל הָאֵי פְּרִסְיָא, לֹא יְכִיל לְאַתְקִימָא עֲלֵמָא, מְקַמֵּי הוּוּא פּוֹרְסִיָּא. כַּד יְתִיב עֲתִיק יוֹמִין עֲלֵיהּ לְכַפְיָא (ס"א אתכפייא) לְהוּוּא פּוֹרְסִיָּא, וּמָאן דְּרַכִּיב שְׁלִיט. בְּעֵידְנָא דְּנָטִיל מִהָאֵי פְּרִסְיָא, וְיְתִיב עַל פּוֹרְסִיָּא אַחְרָא, פּוֹרְסִיָּא קַדְמָאָה רְמִיו, דְּלֹא שְׁלֵטָא אֲלֵא אִיהוּ דְּרַכִּיב בֵּיהּ עֲתִיק יוֹמִין. אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי יְהוּדָה, יִתְתַּקֵּן אַרְחָךְ, וְיִיתִי בְּךָ מַעֲתִיק יוֹמִין.

וְתֵא חֲזִי כְּתִיב (ישעיה מא) אָנִי יִי רֵאשׁוֹן וְאֵת אַחֲרוֹנִים אָנִי הוּא. כָּלָא הוּא, וְהוּא סְתִים מְכָל סְטְרוֹי. (בהאי) חוּטְמָא. תֵּאנָא, בְּחוּטְמָא אֲשֶׁתְּמוּדַע פְּרַצוּפָא.

דף ק"ל ע"ב

וְתֵא חֲזִי מַה (דף ק"ל ע"ב) בֵּין עֲתִיקָא, לְזְעִיר אֲפִין. דָּא מְאָרִיָּה דְּחוּטְמָא מְחַד נּוֹקְבָא חֲזִין, וּמְחַד נּוֹקְבָא חֲזִין דְּחִיין. הָאֵי חוּטְמָא. הוּא פְּרַדְשָׁקָא, דְּבֵיהּ נְשִׁיב רּוּחָא דְּחִיִּי, לְזְעִיר אֲפִין. וְקָרִינָן לֵיהּ סְלִיחָה. וְהוּא נַחַת רוּחַ, אֲתַבְּסוּמָא דְּרוּחָא.

דְרוּחָא דְנַפְיָק (מהכא) מְאִינּוּן נּוֹקְבִי, חַד רוּחָא נַפְיָק לְזַעִיר אַפְיָן. לְאַתְעָרָא (ס"א חזין מכל סטריק, חירו מכל סטריק, חזין דחזין) לִיָּה בְּגַנְתָּא דְעַדָּן. וְחַד רוּחָא דְחַיִּי, דְבִיָּה זְמִין לְזַמְנָא לְבְרִיָּה דְדוּד, לְמַנְדַּע חֲכָמְתָּא. וּמִתְהוּא נּוֹקְבָא, אַתְעַר וְנַפְיָק רוּחָא מְמוּחָא סְתִימָאָה, וְזְמִין לְאַשְׂרָאָה עַל מְלָכָא מְשִׁיחָא, דְכְּתִיב, (ישעיה יא) וְנָחָה עָלֵינוּ רוּחַ יְיָ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וּיְרֵאת יְיָ. הָא חֲכָא ד' רוּחִין, וְהָא רוּחָא חַדָּא אַמְרִינּוּן. אַמְאֵי תַלְת. קוּם רַבִּי יוֹסִי בְּקִיּוּמָךְ.

קָם רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר. בְּיוֹמוֹי דְמְלָכָא מְשִׁיחָא, לָא יִימְרוּן חַד לְחַד, אֲלִיָּה לִי חֲכָמְתָּא, דְכְּתִיב, (ירמיה לא) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְגו', כִּי כָלֵם יַדְעוּ אוֹתֵי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם. וּבִתְהוּא זְמַנָּא, יַתְעַר עֲתִיק יוֹמִין, רוּחָא דְנַפְיָק מְמוּחָא סְתִימָאָה דְכָלָא, וְכַד יִשְׁלוּף דָּא, כָּל רוּחִין דְלִתְתָּא יַתְעָרוּן עִמִּיה. וּמֵאֵן אִינּוּן. אִינּוּן (תריין) כְּתָרִין קְדִישִׁין דְזַעִיר אַפְיָן. וְאִינּוּן שִׁיתָא רוּחִין אַחְרָנִין, דִּיהִבִּי (ס"א דהכי) אִינּוּן (ס"א שִׁיתָא רוּחִין, ג' רוּחִין אִינּוּן דְכַלְלִינּוּן תַלְת אַחְרָנִין) דְכְּתִיב רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וּיְרֵאת יְיָ.

דְתַנִּינּוּן, כְּתִיב (דברי הימים א כט) וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כֶּסֶּא יְיָ. וְכְּתִיב (מלכים א י) שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶּא. וּמְלָכָא מְשִׁיחָא זְמִין לְמִיתָב בְּשַׁבְעָה. שִׁיתָא אִינּוּן וְרוּחָא דְעֲתִיק יוֹמִין דְעָלִיָּהוּ, הָא שְׁבַעָה. כְּמָה דְאַתְמַר. (ג' רוּחִין אִינּוּן דְכַלְלִינּוּן ג' אַחְרָנִין) אָמַר לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, רוּחְךָ יְנוּחַ לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (יחזקאל לז) כֹּה אָמַר יְיָ (בראשית קל"ט ע"א, רל"ח ע"א) מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ וְגו'. וְכִי אַרְבַּע רוּחֵי עֵלְמָא, מְאֵי עֲבָדֵי חֲכָא. אֲלָא אַרְבַּע רוּחֵי יַתְעָרוּן. ג' אִינּוּן. וְרוּחָא דְעֲתִיקָא סְתִימָא אַרְבַּע, וְהַכִּי הוּו. דְכַד יְפוּק דָּא, נְפַקִין עִמִּיה תַלְתָּא, דְכַלְלִין בְּגוּ תַלְתָּא אַחְרָנִין.

וְזְמִין קוּדְשָׁא בְרִיָּה הוּא לְאַפְקָא חַד רוּחָא דְכַלְלִל מְכַלְהוּ. דְכְּתִיב מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ. אַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי לָא כְּתִיב כָּאן, אֲלָא מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי. וּבְיוֹמֵי דְמְלָכָא מְשִׁיחָא, לָא יִצְטָרְכוּן לְמִילָה חַד לְחַד, דְהָא רוּחָא דְלִהוּן דְכַלְלִל מְכַל רוּחִין. יַדִּיעַ כְּלָא. חֲכָמָה וּבִינָה עֲצָה וּגְבוּרָה (רוּחַ) דַּעַת וּיְרֵאת יְיָ. מְשׁוּם רוּחָא דְכַלְלִילָא מְכַל רוּחֵי. בְּגִין כֶּךָ כְּתִיב, מְאַרְבַּע רוּחוֹת, דְאִינּוּן אַרְבַּע דְכַלְלִין בְּשַׁבְעָה דְרַגְזִין עֵלְאִין דְאַמְרוּן. וְתַאנָּא, דְכַלְהוּ כְּלִילִין בְּהָאֵי רוּחָא דְעֲתִיקָא דְעֲתִיקִין, דְנַפְיָק מְמוּחָא סְתִימָאָה לְנוֹקְבָא דְחוּטְמָא.

וְתָא חֲזִי, מַה בֵּין חוּטְמָא לְחוּטְמָא. חוּטְמָא דְעֲתִיק יוֹמִין חֲזִין מְכַל סְטְרוֹי. חוּטְמָא דְזַעִיר אַפְיָן, כְּתִיב, (שמואל ב כב) עָלָה עֵשָׂן בְּאִפּוֹ וַאֲשׁ מִפּוֹ תֹאכַל וְגו'.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

עָלָה עֵשֶׁן בְּאָפוֹ, וּמִהָהוּא עֵשֶׁן דְּלִיק נֹר, כִּד סְלִיק תְּנַנָּא לְבַתֵּר. גְּחָלִים בְּעָרוּ מִמְּנוּ. מַהוּ מִמְּנוּ (ג' נוסחי). מֵאוֹתוֹ עֵשֶׁן. מִהָהוּא חוֹטְמָא, מִהָהוּא אִשָּׂא.

תְּנַנָּא, כִּד הָוּה רַב הַמְּנוּנָא סְבָא בְּעֵי לְצַלָּאָה צְלוֹתִיהָ, אָמַר לְבַעַל הַחוּטָם אֲנִי מִתְפַּלֵּל, לְבַעַל הַחוּטָם אֲנִי מִתְחַנֵּן. וְהֵינְנוּ דְכָתִיב, (ישעיה מח) וְתַהֲלִתִּי אַחַטָּם לָךְ, הָאִי קָרָא לְעֵתִיק יוֹמִין אָמְרוּ.

תְּנַנָּא, אֹרְכָא דְחוֹטְמָא, תְּלַת מָאָה וְע"ו עֲלָמִין, אֲתַמְלִיין מִן הָהוּא חוֹטְמָא. וְכִלְהוּ מִתְדַבְּקֵן בְּזַעִיר אֲפִין. הָאִי תוֹשְׁבַחְתָּא דְתַקוּנָא דְחוֹטְמָא הוּא. וְכֹל תַּקוּנֵי דְעֵתִיק יוֹמִין, אֲתַחֲזוּן וְלֹא אֲתַחֲזוּן, אֲתַחֲזוּן לְמָאֲרֵי מַדִּין, וְלֹא אֲתַחֲזוּן לְכֹלָא.

סדר הלימוד ליום ה תמוז [יום 271 בשנה]

פתח רבי שמעון ואמר, ווי מאן דאויש ידוי בדיקנא יקירא עלאה, דסבא קדישא, טמירא וסתומא (נ”א טמיר וסתים) מכלא דיקנא דההיא תושבחתא. דיקנא דסתים ויקיר מכל תקונוי. דיקנא דלא ידעין עלאין ותתאין. דיקנא דהיא תושבחתא דכל תושבחיין. דיקנא דלא הוי בר נש נביאה וקדישא דיקרב למחמי ליה. דיקנא דהיא תלייא בשערוי עד טבורא דלבא. חוורא פתלגא יקירא דיקירין. טמירא דטמירין. מהימנותא דמהימנותא דכלא.

דף קל”א ע”א

תאנא, בצניעותא (דף קל”א ע”א) דספרא, דהאי דיקנא מהימנותא דכלא, נפיק מאודנוי, ונחית סוחרניה דפומא קדישא, ונחית וסליק וחפי, בתקרובתא (סגי) דבוסמא טבא, חוורא דיקירא (ס”א דבדיקניה). ונחית (ס”א חוורא יקירא דדיקניה נחית) בשקולא, וחפי עד טבורא. הוא דיקנא יקירא, מהימנא שלימא, דנגדין ביה י”ג נביעין, מבויעין דמשח רבות טבא, בתלת עשר תקונין מתתקנא.

תקונא קדמאה. מתתקן שערא מלעילא, ושאר מההוא תקונא דשער רישיה, דסליק בתקונוי לעילא מאודנוי, ונחית מקמי פתחא דאודנין, בחד חוטא בשקולא טבא, עד רישא דפומא.

תקונא תניינא. מתתקן שערא מרישא דפומא, (וסליק) עד רישא אחרא דפומא, בתקונא שקיל.

תקונא תליתאה. מאמצעיתא דתחות (ס”א דהאי) חוטמא, מתחות תרין נוקבין, נפיק חד אורחא, ושערא אתפסק בההוא ארחא, ומליא מהאי גיסא, ומהאי גיסא שערא, מתקונא שלים סוחרניה דההוא אורחא.

תקונא רביעאה. מתתקן שערא (ונחית) תחות פומא, מרישא חדא לרישא חדא, בתקונא שלים.

תקונא חמישאה. תחות פומא נפיק ארחא אחרא, בשקולא דארחא דלעילא, ואלין תרין ארחין רשימין על פומא, מכאן מכאן.

תקונא שתיתאה. מתתקן שערא, וסליק ונפיק מלרע לעיל לרישא דפומא. וחפי תקרובתא דבוסמא טבא, עד רישא דפומא דלעילא. ונחית שערא לרישא דפתחא דאורחא תתאה דפומא.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

תקונא שביעא. פסיק שערא, ואתחזן תרין תפוחין, בתקרובתא דבוסמא טבא, שפירן ויאן למחזי. בגיניהון אתקיים עלמא, הדא הוא דכתיב, (משלי טז) באור פני מלך חיים.

תקונא תמינא. נפיק חד חוטא דשערי סחרני דדיקנא, ותליין בשקולא עד טבורא.

תקונא תשיעא. מתערי ומתערבין שערי דיקנא, עם אינון שערי דתליין בשקולא, (דתליין) ולא נפקי דא מן דא.

תקונא עשיראה. (מתערבין) נחתין שערי תחות דיקנא. וחפיין בגרונא תחות דיקנא.

תקונא חד סר. דלא נפקין נימא מן נימא, ומתשערן בשיעורא שלים.

תקונא תריסר. דלא תליין שערי על פומא, ופומא אתפני מכל סטרוי. ויאן שערי סחור סחור ליה.

תקונא תליסר. דתליין שערן בתחות דיקנא, מכאן ומכאן, ביקרא יאה, ביקרא שפירא. מחפיין עד טבורא. לא אתחזי (ס"א לאתחזאה) מכל אנפי תקרובא דבוסמא, בר אינון תפוחין שפירין חוורין, דמפקין חיי ללמא, ומחזיין חדו לזעיר אפין.

בתליסר תקונין אלין, נגדין ונפקין תליסר מבוועין דמשח רבות, ונגדין לכל אינון דלתתא. ונהרין בההוא משחא. ומשיחין מההוא משחא, דבתליסר תקונין אלין. בתליסר תקונין אלין אתרשים דיקנא יקירא, סתימאה דכלא, דעתיק דעתיקין. מתרי תפוחין שפירן דאנפוי, נהירין אנפוי דזעיר אנפין, וכל חיזור (ס"א חיזור) ושושן דאשתכחן לתתא, נהירין ומתלהטין מההוא נהורא דלעילא. תקונין תליסר אלין, אשתכחו בדיקנא, ובשלימות דיקנא בתקונוי, אתקרי בר נש נאמן. דכל דחמי דיקניה, תלי ביה מהימנותא.

תאנא בצניעותא דספרא, תליסר תקונין אלין דתליין בדיקנא יקירא, בשביעא (מנהון) משתכחי בעלמא, ומתפתחי בתליסר תרעי דרחמי. ומאן דאושטי ידיה לאומאה, כמאן דאומי בתליסר תקונני דיקנא. האי באריך אפין. בזעיר אפין בכמה. אמר לרבי יצחק, קום בקיומך, וסלסל בסלסלא דתקונא דמלכא (ס"א בדיקנא) קדישא היאך יתקנון.

דף קל"א ע"ב

קם רבי יצחק, פתח ואמר, (מיכה ז) מי אל כמוך נושא עון וגו', ישוב ירחמנו וגו', תתן אמת ליצקב וגו'. תאנא, תליסר מכילין אתחזון הכא, וכלהו נפקין

מתליסר מבוועין דמשח רבות דתיקוני (דף קל"א ע"ב) דיקנא קדישא, עתיקא דעתיקין. טמירא דטמירין. תנא, תקונא דדיקנא טמיר וסתים, טמיר ולא טמיר. סתים ולא סתים. בתקוני ידיע ולא ידיע.

תקונא קדמאה. הא תנינו, דכל שער ושער וכל נימא ונימא לא מתדבקא לחברתה. ושאריו נימין דדיקנא לאתקנא, מתקונא דשער רישא.

הכא אית לאסתפלא, אי כל נימין דשער רישא, ונימין דדיקנא יקרא עלאה, בחד נימא אתפללו, (ס"א בחד מתקלא אתקלו) אמאי אלן אריכין, ואלן לא אריכין. אמאי (ק"מ) נימין דדיקנא לא אריכין פולי האי, וקשיין. ואלן דרישא לא קשיין, אלא שעיעין.

אלא, כל נימין שקילין דרישא ודיקנא. דרישא אריכין על פתפין, למיגד לרישא (ד"א מרישא) דזעיר אפין, מההוא משיכא דמוחא, למוחא דיליה. ובגיני כך לא הוו קשיין. ועל דא אתחזון למהוי רכיכי.

תאנא, מאי (ע"ח ע"א, ק"מ ע"א, רס"ב ע"א) דכתיב, (משלי א) חכמות בחוץ תרנה. ולבסוף פתיב, ברחובות תתן קולה. האי קרא לאו רישיה סיפיה, ולאו סיפיה רישיה. אלא חכמות בחוץ תרנה, כד נגיד ממוחא סתימאה דאריך אפין, למוחא דזעיר אפין, באינן נימין. כאלו מתחבראן לבר, תרין (בראשית קמ"א ע"ב, ק"מ) מוחין, ואתעביד חד מוחא, בגין דלית קיומא למוחא תתאה, אלא בקיומא דמוחא עלאה. וכד נגיד מהאי להאי, פתיב תתן קולה חד.

ובגין דנגיד ממוחא למוחא באינן נימין (כאלו מתחבראן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא באינן נימין) אינן לא אשתכחו קשישין. מאי טעמא. משום דאי אשתכחו קשישין, לא נגיד חכמתא למוחא בהון. בגיני כך, לית חכמתא נפקא מבר נש דאיהו קשישא (ס"א קשיא) ומארי דרוגזא. דכתיב, (קהלת ט) דברי חכמים בנחת נשמעים. ומהכא אוליפנא, מאן דשערוי דרישיה קשישין, לאו חכמתא מתישבא עמיה.

ועל דא אינן אריכי, למיתי תועלתא לכלא. מאי לכלא. למיעל על חוטא דשדרה, דמתשקין מן מוחא. ובגין דא לא תלי שער דרישא על שער דדיקנא. דשער דרישא תלי וסליק על אודנין לאחורוי, ולא תלי על דיקנא, משום דלא אצטריך לאתערבא אלן באלין. דכלהו מתפרשן בארחייהו.

תאנא, פלהו שערי בין דרישא, בין דדיקנא, פלהו חורי פתלגא. ותאנא, אינהו דדיקנא קשישאי פלהו. מאי טעמא. משום דאינן תקיפא דתקיפין, לאחסין (נ"א לאחתא) אינן י"ג מכילן, מעתיק דעתיקין. והני מכילן מקמי אודנוי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

שריין, והני מכילן סתימן אינון. דלא יתערבון באחרנין. (דאתחסינו לתתא והכי תנינא מקמי אודנוי שריין שערי משום דבלחודייהו אינון ולא אתערבו באחרנין).

ואי תימא דלית אחרנין פוּתִייהו. לא. דתניא תליסר מכילן דרחמי מעתיקא קדישא: מי אל פמוך, חד. (ק"מ) נושא עון, תרי. ועובר על פשע, תלת. לשארית נחלתו, ארבע. לא החזיק לעד אפו, חמש. כי חפץ חסד הוא, שית. ישוב ירחמנו, שבעה. יכבוש עונותינו, תמניא. ותשליך במצולות ים כל חטאתם, תשעה. תתן אמת ליעקב, עשרה. חסד לאברהם, חד סר. אשר נשבעת לאבותינו, תריסר. מימי קדם, תליסר. לקביל דא, אל רחום וחנון וגו', אינון לתתא.

ואי תימא, משה איך לא אמר אלין עלאין. (קל"ח) אלא, משה לא אצטרף, אלא לאתר דדינא אשתכח, ובאתר דדינא אשתכח, לא בעי הכי למימר. ומשה לא אמר, אלא בעידנא דישראל חאבו, ודינא הוה תלייא, ובגיני פך לא אמר משה, אלא באתר דדינא אשתכח. אבל בהאי אתר, סדורא דשבחא דעתיק יומין מסדר נביאה.

דף קל"ב ע"ב

ואינון תליסר תקונון דדיקנא עלאה קדישא, טמירא דטמירין, תקיפין, לתברא ולאכפייא כל גזרי דינין. מאן חמי דיקנא עלאה קדישא, טמירא דטמירין דלא אכסיף (קל"ב) (ס"א אתכסי) מניה. ובגין פך, כל שערוי קשישין, ותקיפין בתקונוי (דף קל"ב ע"ב).

ואי תימא, אי הכי הא שערי דלתתא, אינון אוכמי, אמאי לא הוו דא פדא. דתניא פתיב, (שיר השירים ה) קווצותיו תלתלים שחורות פְּעוּרָב. וכתיב, (דניאל ז) ושער רישיה פְּעוּרָב נקא. לא קשיא, הא בדיקנא עלאה, הא בדיקנא תתאה. ועל דא, פד אתייהבת אורייתא לישראל, אתייהבת באש שחורה על גבי אש לבנה.

ועקרא דמלה משום דהני שערי בגין דממוחא אשתכחו לאתמשכא למוחא דלתתא ואינון לעילא מן דיקנא דיקנא בלחודוי הוא. וכל תקונוי בלחודייהו אשתכחו. דיקנא בלחודוי. ושערי בלחודייהו.

תקונוא קדמאה תקונוא דשארי מרישא דשערי דרישא. ותאנא, פל תקונוי דיקנא לא אשתכח אלא (מחומא דלכא) ממוחא דרישא, (ס"א מתיקוני דרישא) והכא לא פריש הכי, דהא לא הוי. אלא תקונוא דא, דנחית מן רישא דשערי דרישא, הכי אשתכח. (חסר כאן)

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

ומהאי דיקנא אשתמודע, כל מה דהוי ברישא, דאלף עלמין דחתימין (ס"א אלף עלמין חתימין) בעזקא דדכיא. עזקא, דכליל כל עזקין.

אורכא דכל שערא, דנחית מקמי אנדנוי, לא הוי אריכא. ולא אתדבק דא בדא, ולא (ס"א דכלא) נחתין. אלין שערין. מפד נגדין אתמשכן (ס"א אלא מכד נחתין אלין, שערין. נגדין ואתמשכן) ותליין.

ושירותא דתקונא קדמאה, תלתין וחד קוצי, שקילן, אתמשכן עד רישא דפומא. ותלת מאה ותשעין נימין אשתפחו בכל קוצא וקוצא.

תלתין וחד קוצי שקילין, דהוו בתקונא קדמאה תקיפין, לאכפייא לתתא, פחושבן א"ל. מהו א"ל. תקיף יכול. ובכל קוצא וקוצא, מתפרשין תלתין וחד עלמין, תקיפין שלטין, לאתעיינא (ס"א לאתפשטא) (ס"א לאכפיא, ואתפשטו) ל"א בהאי סטר, ול"א בהאי סטר. וכל עלמא ועלמא מניה, מתפרש לאלף עלמין דכסיפין לעדונא רבא. וכלא סתים ברישא דדיקנא, דכליל תקיפא, וכלילן בהאי א"ל. ועם כל דא, האי א"ל אתכפייא לרחמי, דרחמי דעתיק יומין, (אתבסם) ואתכלל ואתפשט ביה.

אמאי עד פומא. משום דכתיב, (דניאל ז) דינא יתיב וספרין וגו'. מאי דינא יתיב. יתיב לאתריה דלא שלטא. הדא הוא דכתיב, (ישעיה ט) פלא יועץ אל גבור. אל דהוא גבור, ואתבסם בדיוקנא (ס"א בדיקנא) קדישא דעתיק יומין. ורזא דכתיב, מי אל כמוד דעתיק יומין אתמר, בתקונא קדמאה דדיקנא קדישא עלאה.

עלמא קדמאה, דנפיק מתקונא קדמאה, שליט ונחית. וסליק לאלף אלפין ורבוא רבבן מארי תריסין. ומניה מתאחדין, בקסטא בעזקא רבא.

עלמא תניינא. דנפיק מהאי תקונא. שליט ונפיק, ונחית וסליק, לשבעה וחמשין אלף דרגין, מארי דיבבא. ומתאחדן מניה, לאכפייא בקודלא בחיורא.

(ס"א בחיורא)

עלמא תליתאה. דנפיק מהאי תקונא שליט ונחית, וסליק לצ"ו אלפין מארי דיללה, ומתאחדן מניה (בבוסיטא לקוסטירא) (ס"א כבוסינא לקוסרא) (בבוזינא קמורא), ומתא תקונא, מתכפייין פלהו, ומתבסמן במרירא דדמעין, דמתבסמין בימא רבא.

מאן חמי תקונא דא, דדיקנא קדישא, עלאה, יקירא, דלא אכסיף מניה. מאן חמי טמירותא (ס"א יקירותא) דקוצין דשערי דתליין מהאי סבא. יתיב בעיטרא דעטרין, עטרין דכל עטרין. עטרין דלא אתפללו בעטרין. עטרין דלא פשאר עטרין. עטרין, דעטרין דלתתא מתאחדן מנהון. ובגין כך, הגי תקונגין, אינון תקונגין דלתתא מנהון מתאחדין.

תקוני דאתתקן, דאצטריך לאתברכא, מאן דבעי ברכה. דכל תקונין דאתתקן בקבלהון, ברכאן משתפחין (לקבליהון) ואתעביד מה דאתעביד. פלא פליל בהני תקונין. פלא זקפן לקבליה תקונין דמלכא תקיפא, עתיקא, סתימא דכלא. וכלהו אתבסמן מתקונין אלין. (דמלכא עתיקא)

תאנא. אי עתיק דעתיקין, קדישא דקדישין, לא אתתקן באלין תקונין, לא אשתכחו עלאין ותתאין. וכלא הוי פלא הוי. ותניא, עד כמה זהירין אלין (ס"א אתתקן באלין ל"ג) תקוני דדיקנא. עד תליסר (דלתתא), וכל זמנא (דף קל"ב ע"ב) דתליסר אלין משתפחין, זהירין אלין דלתתא. וכלא. בחושבנא דאלין תליסר, אשתכח דיקנא דמלכא עתיקא יקירא מפלא. פלא בחד איהו טמירא ויקירא.

ובגין דאיהו יקירא וטמירא מפלא, לא אדפר ביה באתר דאורייתא (ס"א לא אדכר באורייתא), ולא אתגלייא. ומה דיקנא אתגלייא. דיקנא דכהנא רבא עלאה. ומהאי דיקנא, נחית לדיקנא דכהנא רבא דלתתא. (מאי דיקנא דכהנא רבא) דיקנא דכהנא רבא בתמניא תקונין אתתקן. ובגין כה, תמניא תקונין לכהנא רבא, פד משחא נחית על דקניה, הדא הוא דכתיב, (תהלים קלג) פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וגו'.

ומנא לן. דכתיב, (תהלים קלג) שבת אחים גם יחד. גם לרבות כהן גדול דלתתא. דכל זמנא דכהנא רבא דלתתא, משמש בכהונא רבא, כפיכול כהן גדול דלעילא, משמש בכהונא רבא.

דא תקונא חד, דדיקנא דעתיקא סתימא דכלא. אמר ליה רבי שמעון, יאות אנת רבי יצחק, למחמי בקירא דתקוני דדיקנא, וסבר אפי דעתיק יומין, עתיקא דעתיקין. זכאה חולקך, וזכאה חולקי עמכון בעלמא דאתי. תקונא תניינא. מתתקן שער, מרישא דפומא, עד רישא אחרא דפומא, בתקונא שקיל.

קום רבי חזקיה, וקאים בקיומך, ואוקיר יקרא דתקונא דא דדיקנא קדישא. קם רבי חזקיה, שארי ואמר, (שיר השירים ז) אני לדודי ועלי תשוקתו מי גרם שאני לדודי. משום דעלי תשוקתו.

מסתפל הוינא, וארו חמית, נהורא יקירא דבוצינא עלאה, נהיר וסליק לתלת מאה וחמשה ועשרין עיבר. וחד חשוף הוה אתסחי בהווא נהורא, כמאן דאתסחי בהווא נהרא עמיקא, דמימוי מתפלגין, ונהרין, ונגדין לכל עיבר, ממה דעלוי. וסליק הווא נהורא, בשפתא דימא עלאה עמיקא, דכל פתחין טבין ויקירין, בהווא פתחא אתפתחן.

"זהר היומאי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

אָנָא שְׂאִיל מַהֶם (ס"א מהו), פִּשְׂרָא דְחֻמֵּית. פִּתְחוּ וְאִמְרוּ, נוֹשָׂא עֲוֹן חֻמֵּיתָא. אָמַר, דָּא הוּא תְּקוּנָא תְּנִינָא. יְתִיב. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִידְנָא אֲתַקְשֵׁר (ס"א אַתְבַּסֵּם) עֲלֵמָא. בְּרִיךְ אַנְתָּ רַבִּי חֲזַקְיָה, לְעֵתִיקָא דְעֵתִיקִין.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּלָהוּ בּוֹצִינִין חֲבֵרִין, דְּאֲתִיִּין בְּהַאי עֲזָקָא קְדִישָׁא. אֲסֵהֲדָנָא עָלֵי שְׁמִיָּא עֲלֵאִין דְּעֲלֵאִין, וְאַרְעָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְּעֲלָאָה. דָּאֲנָא חֻמֵּי הַשְׁתָּא, מַה דְּלָא חֻמָּא בַר נֶשׁ, מִיּוֹמָא דְּסִלְיָא מִשָּׁה זְמַנָּא תְּנִינָא לְטוֹרָא דְּסִינֵי. דָּאֲנָא חֻמֵּינָא אֲנַפְּאֵי נְהִירִין, כְּנֵהוּרָא דְּשִׁמְשָׁא תְּקִיפָא, דְּזִמִּין לְמִיפְק בְּאַסּוּוֹתָא לְעֲלֵמָא. דְּכַתִּיב, (מלאכי ג) וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאֵי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ. וְעוֹד דָּאֲנָא יְדַענָא דְּאֲנַפְּאֵי נְהִירִין, וּמִשָּׁה לָא יָדַע וְלָא אֲסַתְּכַל. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות לד) וּמִשָּׁה לָא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו.

וְעוֹד, דָּאֲנָא חֻמֵּי בְּעֵינֵי, תְּלִיסַר מְכִילִין גְּלִיפִין קַמְּאֵי, וּנְהִירִין כְּבוֹצִינִין. וְכַד אֲתַפְּרִישׁ כָּל חַד מִנֵּיהוּ מְפּוּמִיכוֹן, אֲסַתְּלִיק וְאֲתַתְּקוֹן, וְאֲתַעְטֵר וְאֲתַטְּמַר בְּטְמִירוּתָא דְּתַקוּנָא דְּדִיקְנָא, וְכַל אַחֲרָנִין אֲשַׁתְּאַרְן. וּבְעוֹד דְּכָל חַד מִתַּפְּרִישׁ בְּפּוּמִיכוֹ, נְהִיר וְאֲתַעְטֵר וְיְתִיב כְּמִלְכָּא בְּגוֹ חִילִיָּה. וְכַד אֲסַתְּיִים לְאֲתַפְּרִישׁ, סְלִיק וְאֲתַעְטֵר בְּעֵטְרָא קְדִישָׁא, וְאֲתַתְּקוֹן וְאֲתַטְּמַר, וְיְתִיב בְּתַקוּנָא דְּדִיקְנָא קְדִישָׁא, וְכֵן לְכָל חַד וְחַד. אֲזַדְרִזוּ חֲבֵרִין קְדִישִׁין, דְּהָא בְּקִיּוּמָא דָּא, לָא יְהָא עַד דֵּיִתִּי מְלַכָּא מְשִׁיחָא.

סדר הלימוד ליום ו תמוז [יום 272 בשנה]

קום רבי חזקיה תניינות. ואוקיר תיקונא תליתאה, דדיקנא קדישא. תנא, עד לא קם רבי חזקיה, קלא נפק ואמר, אין מלאך אחד עושה שתי שליחות. אתרגיש רבי שמעון ואמר, ודאי כל חד וחד באתריה. ואנא, ורבי אלעזר ברי, ורבי אבא, אשתלים שלימתא עלאה.

דף קל"ג ע"א

קום רבי חייא. קם רבי חייא, פתח ואמר, (ירמיה א) ואומר אלה יי אלהים הנה לא ידעתי דבר כי נער אנכי. וכי ירמיה לא הוה ידע למלא, והא כמה מלולין נפקי מפומי, עד לא אמר דא. והוא אמר מלה פדיבא, דכתיב הנה לא ידעתי דבר. אלא (תאנא) חס ושלום דאיהו אמר על דא. אלא הכי תאנא, מה בין דבור לאמירה. אמירה הוא דלא בעי לארמא קלא, (דף קל"ג ע"א) דבור, בעי לארמא קלא, ולאכרוזא מלין.

דכתיב, (שמות כ) וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. ותאנא, כל עלמא שמעו ההוא דבור, וכל עלמא אזדעזעו. ובגין כך פתיב וידבר, ולא פתיב ויאמר. אוף הכא פתיב הנה לא ידעתי דבר, לאכרוזא מלה ולאוכחא ברוח קדשא לעלמא.

אי הכי, הא פתיב (שמות ו) וידבר יי אל משה לאמר. אלא, מאן הוא נביאה עלאה פמשה, דלא זכה בר נש פוותיה. דהוא שמע דבור בהכרוז, ולא דחיל, ולא אזדעזעו. ושאר נביאים אזדעזעו, אפילו באמירה, ודחלין בדחילו.

ותאנא, תקונא קדמאה דדיקנא, ותניינא לאתבא (ס"א לאייתאה) (ס"א לאכפא) לתליתאה. דכתיב, (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. (תרין נוסחי) ותא חזי דתרין תקונין קדמאין למיתי לתליתאה הוו דהוא

תקונא תליתאה. מאמצעיתא דתחות חוטמא, מתחות תרין נוקבין. נפיק חד ארחא, ושערא אפסיק (ס"א אתפסק) בהווא ארחא. אמאי אתפסק. משום (דכתיב ועובר על פשע) דהאי אורחא אתתקן לאעברא ביה. ובגין כך, יתיב תחות נוקבי חוטמא האי אורחא. ושערא לא אתרבי בהאי אורחא, משום דכתיב ועובר על פשע, למיהב אעברא עד (על) פומא קדישא, דיימא סלחתי. תאנא, כמה ערקיסאות מחפאן להווא פומא, ולא אתגלי לחד מנייהו, דהא אסתלק ואתעטר, ידיע ולא ידיע.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

תאנא, בצניעותא דספרא, מהו דכתיב פשע. זכו עובר, לא זכו פשע. (מאי משמע עובר על פשע, שפע דאקדים ש' לפ, לא זכו עומד ולא עובר) (האי) בזעיר אפין.

מאי בין האי להאי. בזעיר אפין, כד נחית ההוא אורחא מתחות נוקבי חוטמוי, כתיב, (במדבר יב) ויחר אף יי בם וילך. מאי וילך. דנפיק רוחא דרוגזא מאינון נוקבי, ומאן דאשכח קמיה, אזיל ולא אשתכח. הדא הוא דכתיב, (ישעיה מ) פי רוח יי נשבה בו ואינון (ס"א כי רוח עברה בו ואינון). באריך אפין כתיב, (מיכה ז) ועובר על פשע. וכתיב, (איוב לז) ורוח עברה ותטהרם. ותאנא, הכא כתיב, עובר על פשע בההוא ארחא. התם, (שמות יב) ועבר יי לנגוף את מצרים.

זכאה חולקיה דמאן דזכי להאי. ודא הוא תקונא תליתאה, (דאורחא) דדיקנא יקירא קדישא עלאה עתיקא דעתיקי. אמר רבי שמעון, ודאי קודשא בריך הוא יסגי לאוטבא לך, ויחדי לאגנא עלך.

ותאנא, מאי דכתיב, (ישעיה סא) שוש אשיש ביי, בעתיק יומין אתמר. דהא הוא חדוותא דכלא. תאנא, בשעתא דאתגלי האי אורחא דדיקנא דעתיק יומין. פלהו מארי דיבבא ויללה, ומאריהון דדינא סתימין ושתיקין, ולית דיפתח פטרא לאבאשא. משום דהאי אורחא אתגלייא לתקנא. ומהאי, מאן דאחיד (נ"א דאחית) ואזהר (משום דהאי אורחא סימנא לשתיקותא ומהאי הוא מאן דאחזי ואזהר) לשתקאה, להאי אורחא רשים, דהוא סימנא דעתיקא קדישא.

תקונא רביעאה, מתתקן שערא (ונחית) תחות פומא, מרישא חדא לרישא חדא. הדא הוא דכתיב, (מיכה ז) לשארית נחלתו. כמה דאת אמר (מלכים ב יט) ונשאת תפלה בעד השארית הנמצאה. הנמצאה ממש. שארית דכתיב, (צפניה ג) שארית ישראל לא יעשו עולה.

תקונא חמישאה. נפיק אורחא אחרא מתחות פומא, הדא הוא דכתיב, (מיכה ז) לא החזיק לעד אפו. קום רבי יוסי. קם רבי יוסי, פתח ואמר, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי אלהיו. אשרי העם שפכה לו. מהו שפכה לו. כמה דאת אמר (אסתר ז) וחתמת המלך שפכה, שכין מרוגזיה.

דבר אחר. שכין ברוגזיה, הדא הוא דכתיב, (במדבר יא) ואם פכה את עושה לי הרגני נא הרוג. דא הוא דינא דדינא. אשרי העם שיי אלהיו, רחמי דרחמי.

דבר אחר, שפכה, שמא דכליל כל שמהן, וקודשא בריך הוא מעבר רוגזיה, ואנח ביה לזעיר אנפין, ומעביר על כל אינון דלבר.

דף קל"ג ע"ב

דְתַנִּיא, אַרְחָא, עֲלָא דְדִיקְנָא קְדִישָׁא, (עלאה עתיקא דעתיקי) דְאִיהוּ נְחִית (בדיקניה) תְּחוּת נּוֹקְבֵי דְחוּטְמָא דְעֵתִיקִי. וְהֵא אַרְחָא דְלִתְתָא. שְׁקִילֵן אִינוּן בְּכֻלָּא. דָּא (דף קל"ג ע"ב) לְעֵילָא, וְדָא לִתְתָא. לְעֵילָא, עוּבֵר עַל פִּשְׁעֵי. לִתְתָא, לֹא הַחֲזִיק לְעַד אַפּוּ. וְתַנִּינֵן, לֹא הַחֲזִיק: דְלָא אִית אֶתְר אֶתְר לְמִיתְב. כְּמָה דְלְעֵילָא יְהִיב אֶתְרָא לְאֶעְבְּרָא. כֶּךָ לִתְתָא, יְהִיב אֶתְר לְאֶעְבְּרָא.

תְּנָא, בְּכֻל אֶתְר דְּבִהָאֵי עֵתִיקָא טְמִירָא דְכֻלָּא אַרְחָא אֲתַגְלִיָּא, טַב לְכֻלְהוּ דְלִתְתָא, דְהָא אֲתַחֲזִי עֵיטָא לְמַעְבַּד טַב לְכֻלָּא. מֵאֵן דְּסִתִּים וְלֹא אֲתַגְלִיָּא, לִית עֵיטָא, וְלִית מֵאֵן דִּידַע לִיה, אֲלָא הוּא בְּלַחֲדוּי. כְּמָה דְעֵדֵן עֲלָאָה, לִית דִּידַע לִיה אֲלָא הוּא עֵתִיקָא דְעֵתִיקִי. וְעַל הָאֵי כְּתִיב, (תהלים צב) מֶה גָדְלוּ מַעֲשֵׂיךָ יי מֵאֵד עֲמָקוּ מַחֲשָׁבוֹתֶיךָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן יִתְתַקְּנוּן עוּבְדֵךְ לְעֲלָמָא דְאַתִּי. מַעַם עֵתִיקָא דְעֵתִיקִין.

תְּקוּנָא שְׁתִּיתָאָה. מִתְתַקֵּן שְׁעָרָא וְסֻלִיק מְלָרַע לְעֵילָא, וְחַפִּי תְּקַרְוֵבְתָא דְבוּסְמָא טְבָא עַד רִישָׁא דְפּוּמָא דְלְעֵילָא. וְנְחִית שְׁעָרָא (דרישא) לְרִישָׁא דְפִתְחָא דְאַרְחָא תְּתָאָה דְפּוּמָא.

קוּם רַבִּי יִיסָא וְאַתְקִין תְּקוּנָא דָּא. קָם רַבִּי יִיסָא, פִּתַח וְאָמַר, (ישעיה נד) וְחִסְדֵי מֵאֲתֵךְ לֹא יָמוּשׁ, וְכִתִּיב (ישעיה נד) וּבְחֶסֶד עוֹלָם רַחֲמֶתֶיךָ, הִנֵּי קָרָאִי קְשִׁינֵן אֲהַדְדִּי. וְלֹא אֲקָשׁוּ, דְתַנִּינֵן, אִית חֶסֶד וְאִית חֶסֶד. אִית חֶסֶד דְלָגוּ, וְאִית חֶסֶד דְלָבֵר. חֶסֶד דְלָגוּ, הָא דְאֲמָרֵן דְעֵתִיקָא דְעֵתִיקִין, וְהוּא סִתִּים בְּסִטְרָא דָּא דְדִיקְנָא, דְאֲקָרִי פִּאת הַזְקֵן. וְלֹא בְעֵי בֵר נֶשׁ לְתַבְלָא הָאֵי סִטְרָא, מְשׁוּם הָאֵי חֶסֶד דְלָגוּ דְעֵתִיק יוֹמִין. וּבְגִין כֶּךָ, בְּכֹהֵן דְלִתְתָא כְּתִיב בֵּיה, (ויקרא כא) לֹא יִקְרַחַה קְרַחַה בְּרֵאשִׁם וּפִאת זְקֵנָם לֹא יִגְלַחוּ. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְלָא לְחַבְלָא אֲוֹרְחוּי דְחֶסֶד דְעֵתִיקָא, דְכֹהֵן מִסִּטְרָא דָּא קָא אֲתִי.

וְתַנָּא בְּצַנִּיעוּתָא דְסִפְרָא, בְּכֻלָּא אֲצִטְרִיךְ חֶסֶד לְאַתְרַבָּאָה וְלַמְבִּנֵי, וְלֹא לְקֻטְעָא לִיה, וְלֹא אֲשִׁתְּצִי מְעֲלָמָא. וְהֵאֵי דְכְּתִיב וְחִסְדֵי מֵאֲתֵךְ לֹא יָמוּשׁ, חֶסֶד דְעֵתִיק יוֹמִין. וּבְחֶסֶד עוֹלָם, חֶסֶד דְאֲקָרִי חֶסֶד עוֹלָם, וְהֵאֵי הוּא אַחֲרָא דְזַעִיר אֲנַפִּין, דְכְּתִיב, (תהלים פט) אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

וְהֵאֵי חֶסֶד דְעֵתִיק דְעֵתִיקִין, הוּא חֶסֶד דְקָשׁוּט. וְחֶסֶד דְקָשׁוּט לָאוּ בְּחֵי גּוּפָא אֲתַמַּר, אֲלָא בְּחֵי דְנִשְׁמָתָא. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (מִיכָה ז) כִּי חִפְּזָן חֶסֶד הוּא. דָּא הוּא תְּקוּנָא שְׁתִּיתָאָה דְדִיקְנָא יְקִירָא, דְעֵתִיק דְעֵתִיקִי.

תקונא שביעאה. פסיק שערא, ואתחון ב' תפוחין בתקרבתא דבוסמא, שפירן ויאן למחזי.

פתח רבי שמעון ואמר, (שיר השירים ב) פתפוח בעצי היער וגו'. מה תפוח זה כליל בתלת גוונן, כך קודשא בריך הוא, תרין תפוחין כליל שיתא גוונן, ותרין תפוחין אלין, דאינון תקונא ז', אינון כללא דכל שיתא תקונין דאמינא. ובגיניהון אתקיים (משלי טז) באור פני מלך חיים.

ותאנא, מהני תפוחין נפקין חיינ לעלמא, ומחזיין חידו לזעיר אפין. פתיב (במדבר ו) יאר יי פניו אליך. וכתיב (משלי טז) באור פני מלך חיים. באור פני מלך אלין אינון תרין תפוחין דתקרבתא דבוסמא דאמינא. יאר יי פניו אליך, פנים דלבר, דכד גהרין מתברך עלמא.

ותאנא, כל זמן דהני בוציני דלבר גהרין, כל עלמא מתברך, ולא אשתכח רוגזא בעלמא. ומה אי הני דלבר כך. תרין תפוחין דנהרין תדירא, דחדאן תדירא על אחת כמה וכמה.

תניא, כד אתגליין תרין תפוחין אלין, אתחזי זעיר אפין בחדוותא. וכל אינון בוצינין דלתתא, בחדוותא. וכל אינון דלתתא, גהרין, וכל עלמין חדאן, ושלמיין מכל שלמימותא. וכלא חדאן ונהרין. וכל טיבו לא פסיק. כלהו אתמליין בשעתא חדא, כלהו חדאן בשעתא חדא.

תא חזי, פנים דלבר, אית זמן דנהרין, ואית זמן דלא גהרין. ובגין כך פתיב, יאר יי פניו אליך. (תהלים טז) יאר פניו אתנו סלה. מכלל דלא הוי תדירא. אלא כד אתגליין תפוחין דלעילא.

דף קל"ד ע"א

תאנא, אלין תפוחין דסתימין, גהרין וחרורין תדירא. ומנהון גהרין לתלת מאה ושבעין עיבר. וכל שיתא תקונין קדמאין דבדיקנא ביה כלילן. הדיא הוא דכתיב, (מיכה ז) ישוב ירחמנו. ישוב, מכלל דזמנין טמירין, וזמנין אתגליין. הכא, הוא ישוב ירחמנו. ובהאי דלתתא, הוא ואמת. דא הוא תקונא (דף קל"ד ע"א) שביעאה, דכליל שיתא, בתרין תפוחין דבעתיקא דעתיקין.

תקונא תמינאה. נפיק חד חוטא דשערי סוחרניה דדיקנא, ותליין בשקולא עד טבורא. קום אלעזר ברי, אתקין תקונא דא.

קם רבי אלעזר (בריה), פתח ואמר, הכל תלוי במזל, ואפילו ספר תורה בהיכל. מלה דא אוקימנא בספרא דצניעותא, והכא אית לאסתכלא, וכי הכל תלוי

בְּמִזְל, וְתַגְיִנן, סֵפֶר תּוֹרַה קֹדֶשׁ, וְנִרְתְּקוּ קֹדֶשׁ, וְהִיכַל קֹדֶשׁ. וְכַתִּיב (ישעיה ו) וְקָרָא
זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ, הָא תְּלַת אֵינֻן. וְסֵפֶר תּוֹרַה. לְקַבְּלֵיהוּ, נִרְתְּקוּ
קֹדֶשׁ, וְהִיכַל קֹדֶשׁ, וְהוּא קֹדֶשׁ. וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה בְּגוֹ קְדוּשׁוֹת. בְּשֵׁלֶשׁ מַעְלֹת,
בְּיָמִים שְׁלֹשָׁה, שְׂכִינָה בְּשֵׁלֶשׁ, לַוְחוֹת וְאֲרוֹן וְהִיכַל בְּסֵפֶר תּוֹרַה תְּלִיא, וְאִיהוּ תְּלִיא
בְּמִזְל, וְכַתִּיב (ירמיה י) וּמֵאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אֵל תַּחְתּוֹ. מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּקְדוּשׁוֹת הִלְלוּ לַהוּי
תְּלִיא בְּמִזְלָא.

אֵלָא הָכִי אֻקְיָמָנָא בְּסֵפֶרָא דְצְנִיעוּתָא, הָאִי חוּטָא יְקִירָא קְדִישָׁא, דְּכָל שְׁעָרֵי
דְּדִיקְנָא תְּלִיין בֵּיהּ, אֲתַקְרִי מִזְל. מֵאִי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּכָל קְדִישֵׁי קוּדְשִׁין
דְּקוּדְשִׁיא, בְּהָאִי מִזְלָא תְּלִיין. וְסֵפֶר תּוֹרַה, אֵף עַל גַּב דְּאִיהוּ קְדוּשׁ לָא חַל עָלֶיהָ
עֶשֶׂר קְדוּשִׁין עַד דְּעִיִּל לְהִיכַל. כִּיּוֹן דְּעִיִּל לְהִיכַל, אֲתַקְרִי קְדוּשׁ בְּעֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת.
כְּגוּוֹנָא דָּא דְּלָא אֲתַקְרִי הִיכַל, אֵלָא כַּד אֲתַחְבְּרִן עֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת. וְתֵאנָא, הַכֵּל
תְּלוּי בְּמִזְל, דְּאִיהוּ הָאִי חוּטָא יְקִירָא קְדִישָׁא, דְּכָל שְׁעָרֵין תְּלִיין בֵּיהּ.

אֲמַאי אֲקָרִי מִזְל. מְשׁוּם דְּמַנְיָה תְּלִיין מִזְלִי, וּמִזְלִי מַנְיָה עֲלֵאִין וְתַתְּאִין. וּבְגִין
כַּד אִיהִי תְּלִיא. וּבֵיהּ תְּלִיין כָּל מְלִי דְּעֲלָמָא עֲלֵאִין וְתַתְּאִין. וְאִפִּילוּ סֵפֶר תּוֹרַה
שְׂבִהִיכַל, דְּמַתְעַטֵּר בְּעֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת, לָא נִפְיָק מִכְּלָלֶיהָ עִם שְׂאָר קְדוּשִׁין וְכִלְהוּ
תְּלִיין בְּהָאִי. וּמֵאֵן דְּחָמִי לְהָאִי תְּקוּנָא, אֲתַכְפֵּשׁן חוּבִיָּהוּן מִקְמִיָּה וּמִתְכַפֵּיין, הֲדָא
הוּא דְּכַתִּיב, (מיכה ז) יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ. אֲמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְקוּדְשָׁא
דְּקְדִישִׁין, עֲתִיק מִכְּלָא.

תְּקוּנָא תְּשִׁיעָאָה. מִתְעַרְבִין שְׁעָרֵי עִם אֵינֻן שְׁעָרֵי דְּתְּלִיין, וְלָא נִפְקִין דָּא מִן
דָּא. קוּם רַבִּי אַבָּא, קָם רַבִּי אַבָּא וְאָמַר, אֵלִין (אינון) שְׁעָרֵי דְּמַתְעַרְבִין עִם אֵינֻן
דְּתְּלִיין, אֲקָרוּן מְצוּלוֹת יָם. מְשׁוּם דְּנִפְקִי מִמּוֹתְרֵי מוּחָא, וּמֵהָאִי אֲתַרָּא רַמְיוּ, כָּל
מְאָרֵי דְּתַבְעִין חוּבֵי דְּבְנֵי נְשָׂא וּמִתְכַפֵּיין. אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ תְּהֵא לְעֲתִיק
יוֹמִין.

תְּקוּנָא עֲשִׂירָאָה. נַחְתִּין שְׁעָרֵי תַּחְתּוֹ דְּיְקִנָּא, וְחַפֵּיין בְּגְרוּנָא תַּחְתּוֹ דְּיְקִנָּא. קוּם
רַבִּי יְהוּדָה. קָם רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח וְאָמַר, (ישעיה ב) וּבָאוּ בְּמַעְרוֹת צוּרִים וּבְמַחְלוֹת עֶפֶר
מִפְּנֵי פַחַד יְיָ וְגוֹ'. מִפְּנֵי פַחַד יְיָ, הָא אֲתִיְדַע דְּמֵאֵן דְּאִיהוּ לְבַר, פַּחַד יְיָ אֲתַקְרִי.
וּמֵהֲדַר גְּאוּנָו, אֵינֻן שְׁעָרֵי דְּתַחְתּוֹ דְּיְקִנָּא, וְאֲתַקְרוּן הֲדַר גְּאוּנָו, תְּרִי. תְּקוּנָא
עֲשִׂירָאָה, (מיכה ז) תִּתֵּן אֲמַת לִיעֶקֶב. וְחַד סָר, דְּלָא נִפְקִי נִימָא מִן נִימָא, חֶסֶד
לְאַבְרָהָם.

תְּקוּנָא דְּתְּרִיסָר. דְּלָא תְּלִיין שְׁעָרֵי עַל פּוּמָא, וּפּוּמָא אֲתַפְּנִי מִכָּל סְטְרִין, וְיֵאִין
שְׁעָרֵי סְחוּר סְחוּר לִיה, בְּגִין דְּלָא אֲשַׁתְּכַח טְרַחוּתָא, כְּמָה דְּאַצְטְרִיךְ.

טְרוּחָתָא בְּמַאי קָא מַיְירִי. דִּינָא. בְּאַתְרֵי (נ”א בתר) דִּינָא טְרוּחָתָא אֲשַׁתְּכַח. וְכִי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא טְרוּחָא אֵינּוּן, אוּ דִּינָא אֵינּוּן, וְהָא כְּלָא רַחֲמֵי אֲתַחְזוּן. אֶלָּא דְלָא אֲתַטְרַח בְּיִשׁוּבָא (ס”א בנשובא) דְרוּחָא דְזַעִיר אֲפִין.

דְּתַאנָא מְהַאי פּוּמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, קְדִישׁ קְדִישִׁים, נְשׁוּבָא רוּחָא. מַאי רוּחָא. רוּחָא דְאִיתְרַק (ס”א דאתדבק) בֵּיהּ, דְּמַתְלַבֵּשׁ בֵּיהּ (נ”א דאתקן ומתלבש ביה) זַעִיר אֲפִין. וּמַהֲאֵי רוּחָא מַתְלַבֵּשִׁין כָּל אֵינּוּן דְלִתְתָא. וְכַד הָהוּא רוּחָא נְפִיק, אֲתַפְרֵשׁ לְתַלְתִּין וְשִׁבְעָה אֶלְף עֵיבֵר. וְאֲתַפְּשֵׁט (ס”א ואתפרשא) כָּל חַד בְּלַחֲדוּי לְאֲתַרְיָה, וְכָל מָאן דְּאֲתַחְזוּי לְאֲתַלְבֵּשָׁא מִנִּיהּ אֲתַלְבֵּשׁ. וְעַל דָּא שְׁעָרִין לָא אֲשַׁתְּכַחוּ עַל פּוּמָא קְדִישָׁא, מִשּׁוּם דְרוּחִיָּה נְפִיק, וְלָא בְּעֵי מְלָה אַחֲרָא לְאֲתַעֲרְבָא בֵּיהּ, וְלִקְרַבָּא בְּהַדִּיהּ.

דף קל”ד ע”ב

וְדָא הוּא טְמִירוּתָא דְכְּלָא, דְּלָא אֲתַדְבֵּק לָא לְעֵילָא וְלָא לְתַתָּא. וְהוּא סְתִים בְּסִתִּימָא דְסִתִּימִין דְּלָא אֲתִידַע. (דף קל”ד ע”ב) דָּא הוּא דְלָא אֲתַתְקֵן, וְלָא הוּא בֵּיהּ תְּקוּנָא. וּבְגִין כֵּךְ, רוּחַ דְנְפִיק לְבֵר (ס”א דנפיק מההוא דלבר), וּמַתְלַבֵּשִׁין בֵּיהּ נְבִיאֵי מְהִימְנֵי, אֲתַקְרִי פְּהֵי יִי. אֲבָל בְּהַאי עֲתִיקָא דְעֲתִיקִין לָא אֲתַפְרֵשׁ. וְלִית מָאן דִּידַע רוּחִיָּה בַר אֵיהּ. וּבְגִין כֵּךְ שְׁעָרוּי שְׁקִילִין סוּחְרָנָא דְפּוּמָא, וּפּוּמָא אֲתַפְּנֵי מְכָל סְטְרוּי.

וּבְהַאי אֲתַרְחִיצוּ אֲבַהֲתָנָא, לְאֲתַלְבֵּשָׁא בְּהַאי רוּחָא, דְּמַתְפְּשֵׁט לְכַמְּה עֵיבְרִין, בְּאַתְרֵי דְכָל שְׁעָרֵי שְׁקִילִין בְּסוּחְרָנוּי. (הדא הוא דכתיב, מיכה ז) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעַת לַאֲבוּתִינוּ. וְדָא הוּא תְּקוּנָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְתַרִּיסַר. דְּמִכָּאן אֲשַׁתְּלִשְׁלוּ י”ב תַּחֲוּמִין לְעֵילָא. י”ב תַּחֲוּמִין לְתַתָּא. י”ב תַּחֲוּמִין לִי”ב שְׁבִטֵי אֲבַהֲתָא. הָדָא הוּא דְכָתִיב אֲשֶׁר נִשְׁבַּעַת לַאֲבוּתִינוּ.

סדר הלימוד ליום ז תמוז [יום 273 בשנה]

תקונא דתליסר. תליין שערי דתחות דיקנא מכאן ומכאן, ביקרא יאה, וביקרא שפירא, וחפין עד טבורא ולא אתחזין מאנפי תקרובא דבוסמא, בר אינון תפוחין שפירן חורין.

אמר רבי שמעון, זכאה חולקיה דמאן דאשתכח בהאי אדרא קדישא עלאה דאנון ביה. זכאה חולקיה בעלמא דין, ובעלמא דאתי. דאנון יתבין בקדושא עלאה, אשא עלאה אסחר לן (ס"א בין אשא עלאה דאסחר לן) והא כל תקונין עלאין (לדיקנא) דדיקנא קדישא אתתקנו, ואתעטרו ואסחרו לדוכתייהו.

והאי תקונא דתליסר, הוא תקונא יאה, דביה אחידן כלא. כלהו מתכספין למזקה רישא לקבליה. מניה תליין כל אינון דבועיר אפין אחידן. מניה תליין עלאין ותתאין, וכל גנזין עלאין ותתאין גנזין ביה, וביה כלין. ואיהו מזלא דמתזלא מניה כלא, דא הוא תקונא שלימתא, דאשלים לכל תקונין, דא אשלים לכלא.

תאנא, אלין תקונין אקרון ימי קדם, יומין קדמאין דקדמאי. ואינון דאשתכחו בזעיר אפין, אקרון (ישעיה סג) ימי עולם. ותאנא, אלין ימי קדם, כלהו מתתקנו בתקונא דדיקנא דעתיקא דעתיקין, טמירא דטמירין (כליל בהו). והאי דתליסר כליל להון, כמה דאתמר. ודא יומא לא אתכליל בהדייהו, אלא הוא כליל כלא.

ובהוא זמנא דאתער עתיק יומין בתקונין דלעילא, ההוא אתקרי יום אחד, דביה זמין לאוקיר דיקניה, הדא הוא דכתיב, (זכריה יד) יום אחד הוא יודע ליי. הוא בלחודוי יתיר מפלא. הוא דכליל כלא, הוא דאתקרי בשמא ידיעא.

דתנינן, באתר דאית יום אית לילה דלית יום בלא לילה. ומשום דהוא זמנא, זמן יהא דיקרא דדיקנא, והוא בלחודוי ישתכח. לא אתקרי לא יום ולא לילה. דלית יום אקרי, אלא מסטרא דילן. ולית לילה אקרי, אלא מסטרא דילן. ומשום דהאי תקונא כליל כלא, לא אתידע ולא אתחזי מניה, ומניה נגיד משחא דרבותא לתליסר עיבר מבוועין. לכל אינון דלתתא, דנהרין בהוא משחא. (אתתקנו)

בתליסר תקונין אלין אתתקנא דיקנא קדישא עלאה, ואלין תקונין דבהאי דיקנא, מתתקנו ונחתן לכמה עיבר. ולא אתחזון היך מתפשטין והיך נפקין, מפלא אסתימו, ומפלא אתטמרו. לית דידע אתר להאי עתיקא, בפשיטותא דלהון כלהון כלילן, כמה דאתמר, אתידע ולא אתידע. טמיר ולא טמיר. עליה אתקרי, (ישעיה מב) אני יי הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן. וכתיב (תהלים ק) הוא עשנו ולא

אֲנַחְנוּ. וְכַתִּיב (דניאל ז) וְעַתִּיק יוֹמִין יְתִיב. בְּאַתְרֵיהּ יְתִיב וְלִית יְדִיעַ לֵיהּ. יְתִיב וְלֹא שְׂכִיחַ, וְכַתִּיב (תהלים קלט) אוֹדֶה עַל פִּי נִזְרָאוֹת נִפְלִיטִי וְגו'.

דף קל"ה ע"א

אמר רבי שמעון לחרבייא, כד אתפריס פריסא דא, דאתון חמאן עלנא, אנא חמינא דנחתו כל תקונין בגווה, ונהירו באתר דא. וחד פרוכתא בוצינא דקודשא (ס"א בויטא דקדושא) בריך הוא, פריסא בארבע סמכין, לארבע עיבר. (דף קל"ה ע"א)

סמכא חד הוא יתיב מתתא לעילא, וחד מגרופיא בידיה. ובמגרופיא ארבע מפתחי שניין (ס"א שניין) מפל סטרוי. ומתאחדן פרסא, ונחתין לה מעילא לתתא. וכן לסמכא תניינא, ותליתאה ורביעאה. ובין סמכא לסמכא, אחידן תמניסר רגלי דסמכי ומתנהרין בבוצינא דגליפא (בבוסיטא דגליפין) בההוא פריסא. וכן לד' עיבר.

וחמינא אלין תקונין דנהרין עלה, והוּוּ מחפאן מלי דפומנא, לאתעטרא ולאסתלקא כל חד באתריה. וכד הוּוּ מתתקנן מפומנא, כל חד וחד סליק ואתעטר ואתתקן בההוא תקונא דאתתקן הכא, מפל (ס"א בהבל דכל) פומא דחד מינן. ובשעתא דחד מינן פתח פומא, לתקנא בההוא תקונא, ההוא תקונא הוּוּ יתיב ומחפה למלה דנפיק מפומיכון, וכדין סלקא בדוכתיה ואתעטר.

וכל סמכין מכאן ומכאן, חדאן על דשמעין מה דלא ידעו, וצייתין לקליכון. כמה רתיכין קיימין הכא בגיניכון. זכאין אתון לעלמא דאתי, דכלהו מלי דנפקי מפומיכון, כלהו מלין קדישין. מלין כשרן דלא אסטאן לימינא ולשמאלא.

קודשא בריך הוא חדי למשמע, וציית להני מלי, עד דהוא אגמר (ס"א אגור) דינא, די לעלמא דאתי תימרון זמנא אחרא כל הני מלי קדישין. עלייכו פתיב, (שיר השירים ז) וחכך פיין הטוב וגו', דובב שפתי ישנים. מאי דובב שפתי ישנים. דאפילו לעלמא דאתי מרחשן שפוותיכו אורייתא קמיה.

השתא אתתקנו ואתכוונו דעתא, למתקן תקוני דזעיר אפין, היך יתתקן, והיך יתלבש בתקוני עתיק יומין, קדישא דקדישין, טמירא דטמירין, טמירא מפלא. דהשתא חובתא (חכמתא) עלייכו, למגזר דינא קושטאה יאה ושפירא ולא תקנא כל תקונין על בורייה.

תקוני דזעיר אפין, מתקוני דאריך אפין אתתקנו. ואתפשטו תקוני מכאן ומכאן, כחיו בר נש, למשלטא (ס"א ומשלחא) ביה רוחא דטמירא דכל טמירין. בגין למיתב על פורסייא, דכתיב, (יחזקאל א) ועל דמות הפסא דמות פמראה אדם עליו מלמעלה. פמראה אדם: דכליל כל דיוקנין. פמראה אדם: דכליל כל שמהן.

כַּמְרָאָה אָדָם: דְּבִיָּה סְתִימִין כָּל עֲלָמִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין. כַּמְרָאָה אָדָם: דְּכָלִּיל כָּל רוּזִין דְּאִתְתַּמְרוּ וְאִתְתַּקְנוּ עַד דְּלֹא אַבְרִי עֲלֵמָא, וְאָף עַל גַּב דְּלֹא אִתְקַיְימוּ. תַּאנָּא בְּצַנִּיעוּתָא דְסַפְרָא, עֵתִיקָא דְעֵתִיקִין עַד לֹא זְמִין תְּקוּנּוּי, בְּאַנִּי מַלְכִין, כְּנֶס מַלְכִין, (נ”א קכ”ח) גְּלִיף מַלְכִין) וּמִשְׁעַר מַלְכִין, וְלֹא הוּוּ מִתְקַיְימִי, עַד דְּדַחִי (ס”א דאַנח) לֹון, וְאַצְנַע לֹון לְבַתֵּר זְמַנָּא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית לו) וְאַלֶּה הַמַּלְכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאַרְץ אֲדוּם. בְּאַרְץ אֲדוּם, בְּאַתֵּר דְּכָל דִּינִין מִתְקַיְימִין תְּמוֹן, וְכִלְהוּ לֹא אִתְקַיְימוּ.

עַד דְּרִישָׁא חוּרָא עֵתִיקָא דְעֵתִיקִין אִתְתַּקְנוּ. כַּד אִתְתַּקְנוּ, תְּקִין כָּל תְּקוּנִין דְּלִתְתָּא, תְּקִין כָּל תְּקוּנִין דְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, כָּל רִישָׁא דְעֵמָא, דְּלֹא אִתְתַּקְנוּ הוּא בְּקַדְמִיתָא, לִית עֵמָא מִתְתַּקְנָא. וְאִי אִיהוּ מִתְתַּקְנוּ, כִּלְהוּ מִתְתַּקְנִין. וְאִי אִיהוּ לֹא מִתְתַּקְנוּ בְּקַדְמִיתָא, לֹא יְכֻלִין עֵמָא לְאִתְתַּקְנָא.

מִנְלָן. מִעֵתִיק יוֹמִין. דְּעַד לֹא אִתְתַּקְנוּ הוּא בְּתְּקוּנּוּי, לֹא אִתְתַּקְנוּ כָּל אִינּוּן דְּבַעוּ לְאִתְתַּקְנָא, וְכִלְהוּ עֲלָמִין אִתְחַרְבוּ. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית לו) וַיִּמְלוּךְ בְּאֲדוּם בְּלַע בֶּן בְּעוּר. וַיִּמְלוּךְ בְּאֲדוּם, רְזָא חֵדָא (ס”א יקירא) הוּא. אִתֵּר דְּכָל דִּינִין מִתְקַטְרִין תְּמוֹן, וְתִלְיִין, מִתְמוֹן.

בְּלַע בֶּן בְּעוּר, תַּאנָּא הוּא גְזֵרַת דִּינָא, תְּקִיפָא דְתְּקִיפִין, דְּבִגִּינִיה מִתְקַטְרִין אֶלְף אֶלְפִין מְאִרִי דִּיבְבָא וַיִּלְלָה. (בראשית לו) וְשֵׁם עִירוֹ דְנִהָבָה. מְאִי דְנִהָבָה. כְּלוּמַר דִּין הָבָה. כְּמָה דְאִתְ אֲמַר, (משלי כ) לְעֵלּוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת הַבַּיִת.

דף קל"ה ע"ב

כִּיּוֹן דְסֻלִיק לְאִתְיִשְׁבָּא, בֵּיה לֹא קָאִים, וְלֹא הוּוּ יְכִיל לְמִיָּקָם, וְכִלְהוּ עֲלָמִין אִתְחַרְבוּ. מְאִי טְעֵמָא. מְשׁוּם דְאָדָם לֹא אִתְתַּקְנוּ. דְתְּקוּנָא דְאָדָם בְּדִיּוּקְנִיָּה, כְּלִיל כְּלָא, וְיְכִיל (דף קל"ה ע"ב) כְּלָא לְאִתְיִשְׁבָּא בֵּיה.

וּבְגִין דְתְּקוּנָא דְאָדָם, לֹא אִשְׁתַּכַּח. לֹא יְכִילוּ לְמִיָּקָם וְלְאִתְיִשְׁבָּא, וְאִתְבְּטְלוּ. וְאִתְבְּטְלוּ סֻלְקָא דְעֵתָא וְהָא כִלְהוּ בְּאָדָם אִתְפְּלִילִין. אֶלָּא אִתְבְּטְלוּ וְאִסְתַּלְקוּ מִהוּוּא תְּקוּנָא, עַד דִּיִּתִי תְּקוּנָא (נ”א דִּיּוּקְנָא) דְאָדָם. וְכַד אִתָּא הָאִי דִּיּוּקְנָא, אִתְגַּלְפוּ (ס”א אִתְכַּלְלוּ) כִּלְהוּ, וְאִתְחַזְרוּ לְקִיּוּמָא אַחְרָא. מְנַהוֹן אִתְבְּסָמוּ, (ס”א מְנַהוֹן אִתְבְּסָמוּ וְלֹא אִתְבְּסָמוּ) וּמְנַהוֹן לֹא אִתְבְּסָמוּ כְּלָל.

וְאִי תִימָא וְהָא כְּתִיב וַיִּמָּת, וַיִּמָּת. דְאִתְבְּטְלוּ לְגַמְרִי. לֹאוּ הֲכִי, אֶלָּא כָּל מְאֵן דְנַחֲתִית מִדְּרָגָא קַדְמָאָה דְהוּוּ בֵּיה, קָאִרִי בֵּיה מִיָּתָה. כְּמָה דְאִתְ אֲמַר, (שמות ב) וַיִּמָּת

מִלֶּךְ מִצְרַיִם, דְּנַחַת מִדְּרָגָא קַדְמָאָה דְּהוּוּ קָם בֵּיהּ. וְכִיּוֹן דְּאַתְתָּקֵן אָדָם, אַתְתָּרוֹן בְּשִׁמְהֵן אַחְרָנִין, וְאַתְבְּסָמוּ בְּקִיּוּמָא בֵּיהּ, וְקִיּוּמִין בְּדוּכְתִּיּהוּ.

וְכִלְהוּ אַתְתָּרוֹן בְּשִׁמְהֵן אַחְרָנִין מִן קַדְמָאִין, בַּר הַהוּא דְכְתִיב בֵּיהּ, (בראשית לו) וְשֵׁם אִשְׁתּוּ מְהֵיטְבָאֵל בַּת מִטְרַד בַּת מִי זְהַב. מֵאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּהִנֵּי לָא אַתְבְּטְלוּ כְּשָׂאֵר אַחְרָנִין. מִשּׁוּם דְּהוּוּ דְכַר וְנוֹקְבָא. כְּהָאִי תַמְרָא, דְלָא סִלְקָא אֶלָּא דְכַר וְנוֹקְבָא. וּבְגִין כֶּךָ הַשְׁתָּא דְאַשְׁתַּכְחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא, לָא כְּתִיב בְּהוּ מִיתָה כְּאַחְרָנִין, וְאַתְקִימוּ. אֲבָל לָא אַתִּישְׁבוּ, עַד דְאַתְתָּקֵן דִּיקְנָא דְאָדָם, וְכִיּוֹן דְאַתְתָּקֵן דִּיקְנָא דְאָדָם, אַתְחַזְרוּ וְאַתְקִימוּ בְּקִיּוּמָא אַחְרָא, וְאַתִּישְׁבוּ.

תָּאנָא, כַּד סִלִּיק בְּרַעוּתָא דְרִישָׁא חוּרָא, לְמַעַבְד יִקְרָא לִיקְרִיָהּ, תְּקִין וְזִמִּין וְאַפִּיק מְבוּצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא, חַד נִיצוּצָא, נִשְׁב בֵּיהּ אַתְתּוֹקֵר (ס"א אַתְתּוֹקֵן) וְסִלִּיק (רעוּתִיה) וְאַתְפֹּשֵׁט לְתַלְת מָאָה וְשִׁבְעִין עֵיבַר. וְנִיצוּצָא קָאִים, וְשָׂאִרִי נְפִיק אֲוִירָא דְכִיָּא וּמִתְגַּלְגַּלָּא, נִשְׁב בֵּיהּ אַתְתָּקֵן. וְנְפִיק חַד גּוּלְגַלְתָּא תְּקִיפָא, וְאַתְפֹּשֵׁט לְאַרְבַּע סְטֵרִין.

וּבְהָאִי אֲוִירָא דְכִיָּא, אַשְׁתַּאִיב נִיצוּצָא וְאַתְאַחַד, וְכִלִּיל (ס"א וְאַתְכִּלִּיל) בֵּיהּ. בֵּיהּ סִלְקָא דְעַתְתָּךְ. אֶלָּא אַתְטַמַּר בֵּיהּ. וּבְגִין כֶּךָ, הָאִי גּוּלְגַלְתָּא אַתְפֹּשֵׁט בְּסְטֵרוּי, וְהָאִי אֲוִירָא הוּא טְמִיר דְטְמִירִין דְעַתְתִּיק יוּמִין, בְּרוּחָא דְגִנְזוּ.

בְּהָאִי גּוּלְגַלְתָּא אַתְפֹּשֵׁטוּ אַשָּׁא מְסַטֵּר חַד, וְאֲוִירָא מְסַטֵּר חַד. וְאֲוִירָא דְכִיָּא קָאִים עָלֶיהָ מְהָאִי סְטֵר. וְאַשָּׁא דְכִיָּא קָאִים מְהָאִי סְטֵר. מֵאִי אַשָּׁא חֵכָא. אֶלָּא לָאו הוּא אַשָּׁא, אֲבָל בּוּצִינָא דָּא (נ"א נִיצוּצָא) דְאַתְכִּלִּיל בְּאֲוִירָא דְכִיָּא, נְהִיר לְמֵאֲתָן וְשִׁבְעִין עֲלָמִין, וְדִינָא מְסַטְרוּי אַשְׁתַּכַּח, וּבְגִין דָּא, הָאִי גּוּלְגַלְתָּא, אַתְתָּקֵרִי גּוּלְגַלְתָּא תְּקִיפָא.

בְּגּוּלְגַלְתָּא דָּא, יִתְבִּין תְּשַׁעָה אַלְפֵי רְבוּא עֲלָמִין, דְנִטְלִין עֲלוּי וְסִמְכִין עֲלוּי. בְּהָאִי גּוּלְגַלְתָּא, נְטִיף טְלָא מְרִישָׁא חִיּוּרָא, דְאַתְמְלִי מְנִיָה תְדִיר. וּמְהָאִי טְלָא דְאַנְעַר מְרִישִׁיָה זְמִינִין מִיתִיָּא לְאַחִיָּאָה.

וְהוּא טְלָא דְאַתְכִּלִּיל בְּתַרִי גּוּוּנִי, מְסַטְרָא דְרִישָׁא חִיּוּרָא, חִיּוּר בְּגוּוּיָה (ס"א בְּגִינִיָה). דְכִלִּיל כְּלָהוּ חִיּוּרִי (וְכִלְהוּ חִיּוּרִי) אֲבָל כַּד אַתִּישְׁבֵן בְּהָאִי רִישָׁא דְזַעִיר אֲפִין, אַתְחַזִּי בֵּיהּ סוּמְקָא. כְּהָאִי בְדוּלְחָא דְאִיהוּ חִיּוּר, וְאַתְחַזִּיָּא גּוּוּנָא סוּמְקָא בְּגוּוּנָא חִיּוּרָא.

וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפֶר יִקְצוּ אֱלֹהִים לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֱלֹהִים לְחַרְפוֹת לְדְרָאוֹן עוֹלָם. לְחַיֵּי עוֹלָם, בְּגִין דְאַתְחַזִּיאוּ לְהַהוּא חִיּוּרָא, דְאַתִּי מְסַטֵּר דְעַתְתִּיק יוּמִין, אַרִיכָא דְאַנְפִּין. לְחַרְפוֹת לְדְרָאוֹן עוֹלָם, בְּגִין דְאַתְחַזִּיאוּ לְהַהוּא

סומקא דזעיר אפין. וכלא כליל בהוא טלא, הדא הוא דכתיב, (ישעיה כו) כי טל אורות טלף. אורות: תרין. והוא טלא דנטיה, נטיף כל יומא לחקלא דתפוחים. כגווי חיוורא וסומקא.

האי גולגלתא אנהיר בתרי גווי, להאי סטר ולהאי סטר. ומהאי אוירא דכיא, אתפשט מגולגלתא לאנפוי ק”נ רבוא עלמין. ובגין כף אתקרי זעיר אפין. ובשעתא דאצטריה, אתפשטו אנפוי ואריכין בהוא זמנא, בגין דאשגח באנפוי דעתיקי דעתיקין, וחייס לעלמא.

דף קל”ו ע”א

ומהאי גולגלתא, נפיק חד עיבר, לכל אינון דלתתא. ויהבי אגר אוראותא לעתיק יומין. כד עאלין בחושבנא, (דף קל”ו ע”א) תחות שרביטא. ולקביל דא. (שמות לח) בקע לגולגלת לתתא, כד עאלין בחושבנא. והאי בקע אגר אוראותא, אשתכח מניה לעתיק יומין.

בחלליה דגולגלתא, (ס”א בגולגלתא דא) ג’ חללין אשתכחו, דשרייא מוחא בהו, וקרומא דקיק חפייא עליהו. אבל לא קרומא קשישא סתימא כעתיק יומין. ובגין דא, האי מוחא אתפשט ונהיר (ס”א ונפיק) לתלתין ותרין שבילין. הדא הוא דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן.

ותאנא, בתלת חללין דגולגלתא מוחא שרייא. מחללא חד מתבקע (ס”א ומתפשט) חד מבועא לד’ סטרין, ונפיק מההוא מוחא דשרייא בהאי חללא, תלתין ותרין שבילין רוחין דחכמתא.

מחללא תניינא, מתבקע ומתפשט חד מבועא אחרא. ומתפתחין ו’ תרעין. מאלין ו’ תרעין, אתאחדן ו’ יומין דאורייתא. ו’ שנין דיובלא. ו’ אלה דרין, דזמין קודשא בריך הוא לאתבא רוחיה ליה, ולשרייא ביה.

מחללא תליתאה, נפקין אלה אלפין אדרין ואכסדראין, דדעתא שרייא עלייהו, ודרי בהו. והאי חללא שרי חלליה (ס”א מדוריה) בין האי חללא ובין האי חללא, ואתמליין מתרין סטרין. כל אינון אדרין. הדא הוא דכתיב, (משלי כד) ובדעת חדרים מלאו. ואלין ג’ מתפשטין בכל גופא, להאי סטרא ולהאי סטרא. ובאינון אחיד כל גופא ואחיד בהו גופא מכל סטרוי. ובכל גופא אתפשטן ואשתכחן.

תאנא, בגולגלתא דרישא, תליין אלה אלפי רבוא ורבוא רבין קוצי דשערי אוכמן, ומסתבכין דא בדא, ומתערבין דא בדא. ולית חושבנא לנימין דכל קוצא

וקוצא, דאחידן ביה דכ״ן ומסאבן. ומכאן אתאחדן טעמי אורייתא, בדכ״א
במסאבא. בכל אינון סטרין דאינון דכ״ן, בכל אינון סטרין דאינון מסאבן.
יתבין קוצי מסתבכין ותקיפין. מנהון שעיעין, ומנהון תקיפין. ובכל קוצא
וקוצא, יתבין נימין תלין על תלין. מתלהטן ותליין פגיבר תקיף, מארי נצח
קרבין. בתקונא יאה בתקונא שפירא תקיפא (בחור כארזים). רברבין ותקיפין. הדא
הוא דכתיב, (שיר השירים ה) בחור כארזים.

מתתקנין קוצין דשערי, ותליין תלין על תלין, מהאי סטרא להאי סטרא, על
גולגלתא. הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) קווצותיו תלתלים. ותאנא יתבין תלי
תלין, משום דמשיכין ממבועין סגיין, דתלת רהטי מוחא. ממבועא חללא חד
דגולגלתא, אתמשכן שערי במשיכותא, ומתעבדין תלין, דתליין מפמה מבועין,
דאתמשכן מהאי חללא. מחללא תניינא, נפקי חמשין מבועין, ואתמשכן שערי
מאינון מבועין במשיכותא, ואתעבדין תלין, דתליין ומתערבין בקוצין אחרנין.
מחללא תליתאה, נפקי אלה אלפין אדרין ואכסדראין, ואתמשכן שערי
במשיכותא מכלהו. (ומתעבדין תלין על תלין ומתערבין בקוצין אחרנין) ובגין כך אינון קוצין,
תלין על תלין.

וכלהו משיכן דאתמשכן מג' חללין דמוחא דגולגלתא. וכל אינון נימין וכל
אינון קוצי תליין וחפייין לסטרא דאודנין. ובגין כך כתיב, (דניאל ט) הטה אלהי
אזנך ושמע. ובהאי תלין, תליין (ג״א ובהאי תליין) ימינא ושמאלא, נהורא וחשוכא,
רחמי ודינא. וכל ימינא ושמאלא תלי בהאי, ולא בעתיקא.

בפלגותא דשערי, אתחזי חד אורחא דקיק, דמתאחדא מטהוא ארחא דעתיק
יומין. ומההוא ארחא, אתפרשן שית מאה ותליסר ארחין, דאתפלגון בארחין
דפקודי דאורייתא. דכתיב, (תהלים כה) כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו
ועדותיו.

תנא, בכל קוצא וקוצא, מתאחדן אלה אלפין מארי דיבבא ויללה, דתליין
בכל קוצא וקוצא מאינון תקיפין. ומאינון שעיעין מאריהון דמתקלא, (ס״א מאריהון
דרחימותא ואיהו מתקלא בנייהו) בגין כך אית ימינא ואית שמאלא.

סדר הלימוד ליום ח תמוז [יום 274 בשנה]

דף קל"ז ע"ב

מצחא דגולגלתא. אשגחותא דאשגחותא. ולא מתגלייא, בר הוא זמנא, דצריכין חייביא לאתפקדא, ולעיינא בעובדיהון. ותאנא, כד אתגלייא האי מצחא, אתערו כל מאריהון דדינא, וכל עלמא בדינא אתמסר. (דף קל"ז ע"ב) בר ההיא שעתא, כד סליקו צלותהון דישראל לקמי עתיק יומין, ובעי לרחמא על בנוי, גלי מצחא דרעוא דרעוין, ונהיר בהאי דזעיר אפין, ואשתכיד דינא.

בהאי מצחא, נפיק חד (פקודי רל"ז ע"ב) שערא, דמתפשט ביה ממוחא דאפיק חמשין תרעין. וכד אתפשט, אתעביד מצחא דאשגחותא, לחייבי עלמא, לאינן דלא מתפספי בעובדיהון. הדא הוא דכתיב, (ירמיה ג) ומצח אשה זונה היה לה מאנת הפלם.

ותניא, שערא לא קאים בהאי אתר דמצחא, בגין דאתגלייא לאינן דחציפין בחובייהו. ושעתא דמתער קודשא בריך הוא לאשתעשעא עם צדיקייא, נהירין אנפוהי דעתיק יומין, באנפוי דזעיר אפין, ומתגליא מצחיה, ונהיר להאי מצחא, וכדין אתקרי עת רצון. וכל שעתא ושעתא דדינא תלי, והאי מצחא דזעיר אפין אתגלייא, אתגלייא מצחא דעתיקא דעתיקין, ואשתכיד דינא, ולא אתעביד.

תאנא, האי מצחא, אתפשט במאתן אלף סומקי דסומקי, דאתאחדן ביה, וכלילן ביה. וכד אתגלייא מצחא דזעיר אפין, אית רשותא לכלהו לחרבא. וכד אתגלייא מצחא דרעוא דרעוין, דנהיר להאי מצחא, כדין פלהו משתככין. (קכ"ט, רל"ג)

ותניא, עשרין וארבע בתי דינן משתפחין בהאי מצחא, וכלהו אקרון נצח (ס"א מצחא וכל חד אקרי נצח). ובאתון (דאפין) רצופין, הוא מצח. ואית נצח דאינן נצחים. והיינו דתנן נצח נצחים. ואינן במצחא, ומתפשטן מנהון בגופא, באתרין ידיען.

תניא, מאי דכתיב, (שמואל א טו) וגם נצח ישראל לא ישקר ולא ינחם פי לא אדם הוא להנחם. האי רזא אוקימנא, כל ההוא נצח דאתפשט בגופא, זמנין דתלי על עלמא למידן, ותב ומתחרט ולא עביד דינא, אי תייבין. מאי טעמא. משום דקאי בדוכתא דאקרי אדם, ויכיל לאתחרטא. אבל אי באתר דאתקרי ראש, (בהאי מצחא) אתחזי ואתגלייא האי נצח, לאו הוא עידן ואתר לאתחרטא. מאי טעמא. משום דלא הוה מאתר דאקרי אדם, דהא לא אתגלי פרוצופא וחוטמא,

אָלָא מִצְחָא בְּלַחֲדוּי. וּבְאַתֵּר דְּלָא אֲשַׁתְּכַח פְּרִצוּפָא, לָא אַקְרִי אָדָם. וּבְגִין כִּף לָא אָדָם הוּא לְהִנְחָם כְּנֻצַח דְּבִשְׂאָר תְּקוּנֵי גּוּפָא.

עֵינױ דְּרִישָׁא, מְשַׁתְּנִיין מִשְׂאָר עֵינױן, שְׂרָקוּתָא דְּבִגְבַתָּא, דְּעַל רִיסֵי עֵינױן, מִכְּחַלְן (דְּכַל עֵינױן מִכְּחַלְן) בְּאוּכְמָתָא, תְּלִיין תְּלִין עַל תְּלִין דְּשַׁעְרֵי, וְאִינוּן תְּקוּנָא דְּעַל עֵינױן, בְּרִישָׁא דְּמִצְחָא, וּמִתְאַחַדֵּן מִתְרוּוִייהוּ שְׁבַע מָאָה אַלְפֵי מְאַרֵי דְּאַשְׁגַּחוּתָא. (דְּעַל תְּרִיסֵי דְּעֵינױן)

בְּכִסּוּתָא דְּעֵינױן, לְהַטִּין אֶלְפָּה וְאַרְבַּע מָאָה רְבוּא, דְּמִתְאַחַדֵּן בְּגִבְינױן דְּאִינְהוּ כְּסוּתָא. וְאַשְׁגַּחוּתָא דְּעֵינָא דְּעַתִּיק יוּמִין עַלִּייהוּ. וּבִשְׁעַתָּא דְּסַלְקִין אִינוּן כְּסוּתָא, אֲתַחְזִי כְּמֵאן דְּאַתְעַר מְשַׁנְתִּיה, וְאַתְפַּקְתוּן עֵינױ, וְחֵמָאן לְעֵינָא פְּקִיחָא, וְאַתְסַחֵן בְּחַד חוּרָא דְּעֵינָא טְבָא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) רוּחַצוֹת בְּחֶלֶב. מְאִי בְּחֶלֶב. בְּחוּרָא דְּלְעֵילָא קְדָמָאָה (נ״א בְּחוּרָא קְדָמָאָה דְּעֵינָא טְבָא). וּבְתַהִיא שְׁעַתָּא אֲשַׁתְּכַח אֲשַׁחוּתָא דְּרַחֲמֵי. (ס״א וּבְגִין כִּךְ צְלוּתָא דִּישְׂרָאֵל סַלְקָא בְּגִין דִּיפַקַח עֵינױ, וּיְתַסְחוּן בַּהוּא חוּרָא)

וְעַל דָּא צְלִי דוֹד, (תְּהִלִּים מֵד) עוֹרָה לְמָה תִּישֵׁן יִי הַקִּיצָה. דִּיפַקַח עֵינױ, וּיְתַסְחוּן בַּהוּא חוּרָא. וְכָל זִמְנָא דְּעֵינױ לָאוּ מִתְפַּקְתוּן, כָּל מְאַרִיְהוּן דְּדִינױן, כְּפִיין לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְשָׂאָר עֲמִין שְׁלִטִין עַלִּייהוּ. וּבְזִמְנָא דִּיפַקַח עֵינױ, יְתַסְחוּן בְּעֵינָא טְבָא, וְרַחֲמֵי עַל יִשְׂרָאֵל. וְאַסְתַּחֵר (ס״א וְאַתְחַר) עֵינָא, וְעֵבִיד נּוֹקְמִין בְּשָׂאָר עֲמִין. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים לֵה) הָעִירָה וְהַקִּיצָה. הָעִירָה: לְאַתְסַחָּהּ בְּתַהִיא חוּרָא. הַקִּיצָה: לְמַעַבְד נּוֹקְמִין לְאִינוּן דְּכְפִיין לוֹן.

עֵינױ כִּד אֲתַפַּקְתוּן, אֲתַחְזוּן שְׁפִירִין כְּהַנִּי יוֹנִים, בְּסוּמְקָא וְאוּכְם וְרוּק, חוּרָא לָא אֲתַגְלִי, אָלָא בְּזִמְנָא דְּאַסְתַּפַּל בְּעֵינָא טְבָא, וּמִסְתַּחֵן כָּל אִינוּן גּוּוֹנִין, בְּתַהִיא חוּרָא.

דף קל״ז ע״א

מְאִינוּן גּוּוֹנִין דְּמִתְגַּלְיִין, נְפַקִין שְׁבַעַה עֵינױן דְּאַשְׁגַּחוּתָא. דְּנְפַקִי מְאוּכְמָא (דף קל״ז ע״א) דְּעֵינָא. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (זְכַרְיָה ג) עַל אֲבָן אַחַת שְׁבַעַה עֵינַיִם. מֵאן אֲבָן אַחַת. אוּכְמָתָא דְּעֵינָא.

מְסוּמְקָא, נְפַקִין שְׁבַעַה רְהִיטִין, דְּסַמְכִין (נ״א דְּסַחֲרִין) לְסַטְר שְׁמַאלָא, וּמִתְלַהֲטִין בְּאַשָׁא דְּלְסַטְר צְפוֹן, וּמִתְאַחַדֵּן לְאַתְפַּשְׁטָא בְּעַלְמָא, לְגַלְאָה אֲרַחֲתִין דְּחִיבִיבָא הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (זְכַרְיָה ד) שְׁבַעַה (וּיְחִי רַמ״ט) אֱלֹהֵי עֵינַי יִי הֵמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ.

מִירוּקָא, נְפַקִין שְׁבַעַה טְהִירִין (ס״א נְהִירִין) דְּקַטְרָא דְּלְסַטְר (נ״א רְהִיטִין דְּסַחֲרָאן לְסַטְר) דְּרוּמָא, וּמִתְאַחַדֵּן לְאַתְפַּשְׁטָא בְּעַלְמָא, לְגַלְאָה אֲרַחֲתִין וְעוּבְדִין דְּבִנֵי נְשָׂא, בֵּין טַב בֵּין בִּישׁ, דְּכְתִיב, (אִיּוֹב לֵד) כִּי עֵינַי עַל דְּרַכֵּי אִישׁ וְגוֹ.

וכד אסתחאן בחוורא, משתכחין פלהו לאשגחא לכל מארי קשוט, לאוטבא עלמא בגינהון. וכל אשגחותא דההוא חוורא, הוי לטב על ישראל. ואשגח בסומקא למאן דעאקין להו. הדא הוא דכתיב, (שמות ג) ראה ראיתי. ראה: לאוטבא לון. ראיתי: לנקמא לון, מדעקין לון, ובגין כך פתיב, (תהלים מד) עורה למה תישן. הקיצה אל תזנח לנצח. עורה, והקיצה, תרי אשגחותא. תרי פקייחין. תרי טבן. רחמי ונוקמין.

גוונא קדמאה, סומקא בגו סומקא פליל וסתים כל סומקין, מקמיה לא אתחזון. סוחרניה דההוא סומקא, אסחר חד חוטא אוכמא, ואקיף ליה.

גוונא תניינא, אוכמא. כאבנא חד דנפיק מתהומא, חד זמן לאלף שנים, בימא רבא. וכד נפיק האי אבנא, אתי רגשא ותקפא על ימא. וקליה דימא, וגלגלוהי אזלין, ואשתמעו לנונא רבא, דאקרי לויתן. ונפיק מתהומא. והאי אבנא מתגלגלא בתוקפא דימא, ונפיק לבר. והיא אוכמא, דכל אוכמין סתימין קמיה. (ס"א והא אוקמוה דכל אורחין סתימין קמה) וכך היא אוכמותא דעינא אוכמא, דכליל וסתים כל שאר אוכמין. וסוחרניה דההוא אוכמא, אסחר חד חוטא סומקא, (ס"א לסטר חד) ואקיף לההוא אוכמא.

גוונא תליתאה. ירוקא דירוקי, דכליל וסתים כל ירוקין. ובסוחרניה דההוא ירוקא, אסחרו תרין חוטיין. חוטא סומקא לסטר חד. וחד חוטא אוכמא לסטר חד. ואקיפין לההוא ירוקא.

וכד אסתחר (נ"א אתגלי) חוורא, ואסתחרי עינא, כל אינון גוונין לא משתכחין, ומשתקעין לתתא (סומקא ירוקא אוכמא). לא אתחזי בר ההוא חוורא, דנהיר מעתיק יומין. ונהירין מניה כל אינון דלתתא. (נ"א הוא).

ולית גוונא אתחזינא, בר ההוא חוורא בלחודוי. ובגין כך אסתלקו כל מאריהון דסומקא ואוכמא, דאינון תאומין כחדא. הדא הוא דכתיב (שיר השירים ד) שניך כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות. מאי מן הרחצה. מההוא אסחותא דעינא קדישא עלאה. שכלם מתאימות. מתערבן דא בדא, ואתדבקן דא בדא. ומה דאמר שניך כעדר הקצובות, ואת אמרת שכלם מתאימות. כלומר, חוורא דלהון, כההוא חוורא דעינין, כד אסחן בחוורתא דעינא עלאה.

ודא זמינין למנדע צדיקייא, למחזי ברוחא דחכמתא, כמה דאת אמר (ישעיה נד) פי עין בעין יראו. אימתי בשוב יי ציון. וכתיב (במדבר יד) אשר עין בעין נראה אתה יי, וכדין פקיותא דעינין לטב.

ואית פקחותא דעיינין לטב. ואית פקחותא דעיינין לביש. כמה דכתיב, (דניאל ט) פקח עיניך וראה שוממותינו וגו'. ודא הכא לטב, ולביש. וכתיב (ישעיה לג) עיניך תראנה ירושלם נוה שאנן אהל בל יצען בל יסע יתדותיו לנצח הא הכא לטב ולביש. דלא אתעביד דא בלא דא.

דף קל"ז ע"ב

תנא בצניעותא דספרא, מהו עיניך תראנה ירושלם נוה שאנן. וכי ירושלם נוה שאנן הוא, והא פתיב (ישעיה א) צדק ילין בה. ובאתר דאשתכח צדק, לאו שקיט, ולא שאנן הוא. אלא עיניך תראנה ירושלם נוה שאנן, נוה שאנן, לעתיק יומין אתמר, (דישגה באלין עיינין) דההוא עינא שקיט ושאנן. עינא דרחמי, עינא דלא נטיל מאשגחותא דא, לאשגחותא אחרא. ובגין כך פתיב (קמ"ז ע"ב), עיניך תראנה חסר יו"ד, ולא עיניך. ומה דאמר ירושלם ולא ציון, הכי אצטריך, לאכפייא (דף קל"ז ע"ב) לדינא, דאשתכח בה ולרחמא עלה.

ותאנא, פתיב (דברים יא) עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה, (הדא הוא דכתיב צדק ילין בה דבה אשתכחו גורי דדינין יתיר מכל שאר אתרי) (נ"א דכתיב צדק ילין בה דבה אשתכחו גורי דדינין יתיר מכל שאר אתרי ותאנא, כתיב (דברים יא) עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה) ולזמנא דאתי, ישתפח בה עינא חד דרחמי. עינא דעתיקא דעתיקין דא הוא דכתיב, (ישעיה נד) וברחמים גדולים אקבצך. פיון דאמר רחמים, מהו גדולים. אלא אית רחמי, ואית רחמי. רחמי דעתיק דעתיקין, אינון אקרון רחמים גדולים. רחמי דזעיר אנפין, אקרון רחמים סתם. (מהנ"א הוא: משום דאית ביה ימינא ושמאלא, דינא ורחמי) ובגין כך וברחמים גדולים אקבצך, דעתיק יומין.

תאנא בהני עיינין, בתרין גוונין מנייהו, בסומקא ואוכמא, שראן תרין דמעין. וכד בעי קודשא דקודשין לרחמא על ישראל, אחית תרין דמעין, לאתבסמא בימא רבא. מאן ימא רבא. ימא דחכמתא עלאה. כלומר דיתסחון בנהרא (ס"א בחורא) במבועא דנפיק מחכמתא רבא, ומרחם להו לישראל.

חוטמא. תאנא בצניעותא דספרא, חוטמא דזעיר אנפין. בחוטמא אשתמודע פרצופא. בהאי חוטמא אתפרשא מלה דכתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו וגו'. עלה עשן באפו, בהאי תננא, אתפללו אשא, וגחלי דנורא. דלית (ס"א בחוטמא אשתמודע פרצופא תלת שלהובין מתוקדן בנוקבוי מהאי חוטמא אתפשטן תלת גווני תננא ואשא וגחלי דנורא דכתיב, (שמואל ב כב) עלה עשן באפו. ולית) תננא בלא אשא, ולא אשא בלא תננא. וכלהו אסתליקו (ס"א אתדליקו) ונפקי מחוטמוי.

וְתֵאנָא, כּד אַתְחַבְרוּ תְּלַת אַלְיִן, דְּכֻלְיָן בְּהַאי תְּנַנָּא, דְּנִפְיָא מְחוּטְמָא. אַתְקַמְט חוּטְמָא, וְנָשִׁיב וְנִפְיָא אִוְכְמָא וְסוּמְקָא. וּבִין תְּרִי (ג' א"ב בתרי) גְּוֹנִי. וְקָרִינֵן לֵיהּ, אַף וְחִימָה וּמִשְׁחִית. וְאִי תִימָא אַף וְחִימָה כְּתִיב, (דברים ט) כִּי יִגְדַּרְתִּי מִפְּנֵי הָאֵף וְהַחִימָה, דְּאִינֵן תְּנַנָּא אִוְכְמָא וְסוּמְקָא, מִשְׁחִית מְנָא לָן. דְּכְתִיב, (בראשית יג) לְפָנֵי שַׁחַת יְיָ אֵת סְדוּם וְאֵת עַמּוֹרָה. שַׁחַת הַמִּשְׁחִית, בְּנוּרָא דְלִיק מוֹקְדָא.

וְתֵאנָא, חֵמֶשׁ גְּבוּרָאן אִינֵן, בְּהַאי זְעִיר אַנְפִּין. וְאִסְתְּלִקוּ לְאַלְפָּה וְאַרְבַּע מָאָה גְּבוּרָאן. וּמִתְפִּשְׁטָאן בְּחוּטְמוֹי. בְּפוּמָא. בְּדְרוּעוּי. בִּידִין. בְּאַצְבָּעֵין. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (תהלים קו) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת יְיָ. גְּבוּרֹת כְּתִיב, כְּתִיב הֵכָא גְּבוּרֹת, וְכְתִיב הַתָּם, (דברי הימים א כט) לָךְ יְיָ הַגְּדוּלָה וְהַגְּבוּרָה. אֲלֵא הֵכִי תֵאנָא, כּד אַתְחַבְרוּן כְּלָהוּ גְּבוּרָאן כְּחָדָא, אַתְקָרִי גְּבוּרָה חָדָא.

וְכֻלְהוּ גְּבוּרָאן, שְׂרִיאָן לְנַחְתָּא מְחוּטְמוֹי. וּמַהֲאֵי תְּלִיין, אַלְפָּה (אלפין) וְאַרְבַּע מָאָה רְבוּא, לְכָל חַד מְנִייהוּ. וּבְהַאי תְּנַנָּא דְאִפְיָא מְחוּטְמוֹי, תְּלִיין אַלְפָּה (אלפין רבוא) וְאַרְבַּע מָאָה (וחמש) דְּסֵטֵר גְּבוּרָה דָּא. וְכֻלְהוּ גְּבוּרָאן תְּלִיין מְהַאי חוּטְמָא, דְּכְתִיב, (תהלים קמה) דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וְגו'. וְכֵד שְׂאֵרֵי גְּבוּרָה דָּא, כְּלָהוּ גְּבוּרָאן מִתְּלַהֲטֵן וְשְׁטָאן, (ג' א"ב ונחתין) עַד דְּנַחְתֵּן לְלַהֲטֵן הַחֲרֵב הַמִּתְּהַפֵּכֵת.

כְּתִיב, (בראשית יט) כִּי מִשְׁחִיתִים אֲנַחְנוּ אֵת הַמְּקוֹם הַזֶּה. וְכְתִיב (בראשית יג) לְפָנֵי שַׁחַת יְיָ אֵת סְדוּם אֵת עַמּוֹרָה. וְכְתִיב, (בראשית יט) וַיִּי הַמַּטִּיר עַל סְדוּם וְעַל עַמּוֹרָה. אֲלֵא הֵכִי תֵאנָא, לֹא דִיין לְרַשְׁעִים וְכו', אֲלֵא דְמַהֲפְכֵי מַדַּת רַחֲמִים לְמַדַּת הַדִּין.

וְהֵיאֵךְ מְהַפְכֵי, וְהֵא כְּתִיב (מלאכי ג) אֲנִי יְיָ לֹא שְׁנִיתִי. אֲלֵא בְּכָל זְמַנָּא דְעֵתִיק דְעֵתִיקִי, רִישָׁא חוּרָא, (אתגלייא) רַעוּא דְרַעוּיִן, אַתְגְּלִיין, רַחֲמִין רַבְרַבִּין אֲשַׁתְּכַחוּ בְּכֻלָּא. וּבְשַׁעְתָּא דְלֵא אַתְגְּלִייא, כָּל זְיִינִין (ס"א דינין) דְזְעִיר אִפִּין זְמִינִין, וְכְבִיכּוּל רַחֲמֵי, עֲבִיד דִּינָא, הֵוּא עֵתִיקָא דְכֻלָּא.

דְתֵנִיא, כּד אַתְגְּלִייא עֵתִיקָא דְעֵתִיקִין, רַעוּא דְרַעוּיִן, כְּלָהוּ בּוֹצִינֵי דְאִתְקְרוּן בְּשֵׁמָא דָּא, נְהִירִין. וְרַחֲמֵי אֲשַׁתְּכַחוּ בְּכֻלָּא. וּבְשַׁעְתָּא דְלֵא אַתְגְּלִי טְמִירָא דְטְמִירִין, וְלֹא אַתְנַהֲרֵן אֲלִין בּוֹצִינֵי. מִתְעַרִּין דִּינִין, וְאַתְעֲבִיד דִּינָא. מֵאֵן גְּרִים לְהַאי דִּינָא. רַעוּא דְרַעוּיִן דְלֵא אַתְגְּלִי, וּבְגִין כֶּךָ מְהַפְכִין חֵיבָא רַחֲמֵי לְדִינָא. וּמַה דְאָמַר הֵכָא, מֵאֵת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם. בּוֹזְעִיר אִפִּין אַתְמַר. וּמִשְׁמַע דְכְּתִיב מִן הַשָּׁמַיִם, אֵשׁ וּמִיָּם. רַחֲמֵי וְדִינָא. לְאַפְקָא מֵאֵן דְלִית בֵּיהּ דִּינָא כְּלָל.

דף קל"ח ע"א

תַּאנָּא, הַאי חוּטְמָא זְעִיר. וְכַד שְׂאֲרֵי תַנְנָא (דף קל"ח ע"א) לְאַפְקָא, נְפִיק בְּבַהִילוֹ, וְאַתְעֵבַד דִּינָא. וּמֵאֵן מְעַכְבּ לְהַאי חוּטְמָא דְלֹא יִפִּיק תַנְנָא, חוּטְמָא דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא, דְהוּא אֶקְרִי אַרְךְ אַפִּים מִכְּלָא.

וְהֵינּוּ רְזָא דְתַנְיִנְן, (שמות לד) יי יי פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ. בְּכֻלְהוּ אַתְר דְשְׂמָא אֲדַכְר תְּרֵי זְמַנִּי, פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ, כְּגוֹן (בראשית כב) אֲבָרְהָם אֲבָרְהָם. (בראשית מז) יַעֲקֹב יַעֲקֹב. (שמואל א ג) שְׂמוּאֵל שְׂמוּאֵל. כֻּלְהוּ פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ. חוּץ מִמִּשְׁה מִשְׁה, דְלֹא פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ. מֵאִי טַעְמָא. אֲבָרְהָם אֲבָרְהָם, בְּתַרְאָה שְׁלִים, קְדַמָּא לֹא שְׁלִים, דְהַשְׁתָּא שְׁלִים בְּעֶשֶׂר נְסִיוֹנֵי, וּבְגִין כֶּךָ פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ, דְהַשְׁתָּא לֹא הוּהּ אִיהוּ בְּדַקְדָּמִיתָא.

יַעֲקֹב יַעֲקֹב, בְּתַרְאָה שְׁלִים, קְדַמָּא לֹא שְׁלִים, דְהַשְׁתָּא אַתְבְּשָׁר בְּיוֹסֵף, וְשִׂרָאֵת עָלֶיהָ שְׂכִינְתָא. וְעוֹד, דְהַשְׁתָּא אַשְׁתְּלִים בְּאַרְעָא, אִילָנָא קְדִישָׁא כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, בְּתַרִּיסַר תַּחוּמִין, בְּשַׁבְעֵין עַנְפִין, מַה דְלֹא הוּהּ בְּקַדְמִיתָא. וּבְגִינֵי כֶּךָ, בְּתַרְאָה שְׁלִים, קְדַמָּא לֹא שְׁלִים, וּפְסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ. שְׂמוּאֵל שְׂמוּאֵל, טַעְמָא פְּסִיק בְּגוּוּיָהּ. מֵאִי טַעְמָא. בְּתַרְאָה שְׁלִים, קְדַמָּא לֹא שְׁלִים, דְהַשְׁתָּא הוּא נְבִיאָה, וְקוֹדֵם לְכֵן לֹא הוּהּ נְבִיאָה. אֲבָל מִשְׁה מִשְׁה, לֹא אֶפְסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ, דְמִיּוּמָא דְאַתְיָלִיד, שְׁלִים הוּהּ. דְכְּתִיב, (שמות ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא.

אוּף הַכָּא יי יי, פְּסִיק טַעְמָא בְּגוּוּיָהּ, קְדַמָּא לֹא שְׁלִים, בְּתַרְאָה שְׁלִים בְּכֻלְהוּ. וּמִשְׁה, בְּאַתְר דִּינָא אָמַר, לְנַחְתָּא לֹון מְעֵתִיקָא קְדִישָׁא, רַחֲמִין לְזְעִיר אַנְפִין. דְהַכִּי תַנְיִנְן, כְּמַה חִילָא דְמִשְׁה, דְאַחִית מְכִילֵן דְרַחֲמֵי לְתַתָּא. וְכַד אַתְגְּלִי עֵתִיקָא בְּזְעִיר אַפִּין, כֻּלָּא בְּרַחֲמֵי אַתְחַזוֹן. וְחוּטְמָא אַשְׁתְּכִיד, וְאַשָׁא וְתַנְנָא לֹא נְפִיק, כְּמַה דְאַתְ אָמַר (ישעיה מח) וַתְּהַלְתִּי אַחֲטָם לְךָ.

וְתַאנָּא, בְּתַרִּין נוֹקְבִין דְחוּטְמָא, בְּחַד נוֹקְבָא נְפִיק תַנְנָא, לְהִיט, וּמִשְׁתַּקְעָא בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא. וּמַחַד נוֹקְבָא, נְפִיק אַשָׁא דְאוּקִיד בְּשִׁלְהוּבוֹי, וּמִתְלַהֲטָא (בארבע אלף) בְּאַלְף וְאַרְבַּע מֵאָה עֲלָמִין דְבְּסִטְר שְׂמָאלָא. וּמֵאֵן דְגָרִים לְקַרְבָּא בְּהַאי, אֶקְרִי אַשׁ יי. אַשָׁא דְאַכְלָא וְאוּקִיד כֻּל שְׂאֵר אַשִּין. וְהַאי אַשָׁא לֹא אַתְבְּסַם, אֶלָּא בְּאַשָׁא דְמַדְבַּחָא. וְהַאי תַנְנָא דְנְפִיק מְנוֹקְבָא אַחְרָא, לֹא אַתְבְּסַם אֶלָּא בְּתַנְנָא דְקַרְבָּנָא. (דמדבחה).

וְכֻלָּא תְלִיָּא בְּחוּטְמָא, בְּגִין כֶּךָ כְּתִיב, (בראשית ח) וַיֵּרַח יי אֶת רִיחַ הַנִּיחַח. דְכֻלָּא בְּחוּטְמָא תְלִיָּין, לְאַרְחָא הַאי חוּטְמָא, בְּתַנְנָא, וְאַשָׁא סוּמְקָא. וּבְגִין כֶּךָ אַתְקַבֵּל

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

בְּרַעְוָא. וְהָאִי הוּא דְכְתִיב, (במדבר יב) **וַיַּחַר אֶף יי.** (דברים יא) **וַיַּחַר אֶף יי.** (שמות כב) **וַיַּחַר אֶפְי.** (דברים ו) **פֶּן יַחַר אֶף יי. כְּלָא בּוֹזְעִיר אֶפְיִן אַתְּמַר, וְלֹא בְּעַתִּיקָא.**

תְּאַנָּא, כְּתִיב (דניאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמַע הָאִי (ס"א תַּנְּא בְּצַנִּיעוּתָא דַּסְפְּרָא דְרַגָּא (ס"א עֲקִימָא) עֲמִיקָא לְמִשְׁמַע טַב וּבִישׁ וְדָא) אִיהוּ אֲוֹדְנָא דְאַתְעֵבִיד תַּחוּת שְׁעָרֵי. וְשְׁעָרֵי תְּלִיִין עָלֶיהָ. (ואודנא הוא למשמע) וְאֲוֹדְנָא אַתְעֵבִיד בְּרִשׁוּמֵי רְשִׁימִין לְגָאוּ. כְּמָה דְעֵבִיד (ס"א דְכָאֲרִי) דְרַגָּא בְּעֲקִימָא, (להאי ולהאי) מְאִי טַעְמָא בְּעֲקִימָא. (ס"א בְּגִין דִּיתַעֲכַב קָלָא לְאַעֲלָא לְמוּחָא וַיִּבְחִין בְּמוּחָא וְלֹא בְּבַחִילוֹ) בְּגִין לְמִשְׁמַע טַב וּבִישׁ וְתַנְּא, מֵהָאִי עֲקִימָא דְבְּגוֹ אֲוֹדְנִין, תְּלִיִין כָּל אֵינּוֹן מְאָרֵי דְגִדְפִין, דְכְתִיב בְּהוּ, (קהלת י) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כַּנְּפִים יִגִּיד דְבַר.

בְּגוֹ אֲוֹדְנָא, נְטִיף מַג' חֲלָלִי דְמוּחָא, לְהָאִי נּוֹקְבָא דְאֲוֹדְנִין. וּמֵהָהוּא נְטִיפָא, עֵייל קָלָא בְּהָהוּא עֲקִימָא, וְאַתְצְרִיף בְּהָהוּא נְטִיפָא, בֵּין טַב וּבִין בִּישׁ. טַב, דְכְתִיב, (תהלים טט) כִּי שׁוֹמֵעַ אֶל אֲבִיוֹנִים יי. בִּישׁ, דְכְתִיב, (במדבר יא) וַיִּשְׁמַע יי וַיַּחַר אִפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יי.

וְהָאִי אֲוֹדְנָא סְתִים לְבַר. וְעֲקִימָא עֵייל לְגוֹ, לְהָהוּא נּוֹקְבָא דְנְטִיפָא מִן מוּחָא, בְּגִין לְמַכְנֵשׁ קָלָא לְגָאוּ, דְלֹא יְפוּק לְבַר, וַיְהִי נְטִיר וְסְתִים מְפָל סְטְרוּי. בְּגִין כְּךָ הוּא רְזָא. וְוִי לְהָהוּא דְמַגְלִי רְזִין, דְמֵאֵן דְמַגְלִי רְזִין כְּאִילוֹ אֲכַחִישׁ תְּקוּנָא דְלַעֲיָלָא. דְאַתְתְּקֵן לְמַכְנֵשׁ רְזִין, וְלֹא יְפָקוֹן לְבַר.

דף קל"ח ע"ב

תְּנִיָּא, בְּשַׁעְתָּא דְצוּוּחִין יִשְׂרָאֵל בְּעֲאֲקָא, וְשְׁעָרֵי מִתְגַּלְיִין מַעַל אֲוֹדְנִין, כְּדִין עֵייל קָלָא בְּאֲוֹדְנִין, בְּהָהוּא נּוֹקְבָא דְנְטִיף מְמוּחָא, וְכַנְּשׁ (ובטש) בְּמוּחָא. וְנְפִיק בְּנוֹקְבֵי דְחוּטְמָא. וְאַתְזַעַר חוּטְמָא, וְאַתְחַמֵּם, (ס"א וְאַתְקַמַּט) וְנְפִיק אֲשָׁא וְתַנְּנָא מְאֵינּוֹן נּוֹקְבִין, וּמִתְעָרִין (דף קל"ח ע"ב) כָּל גְּבוּרָאֵן, וְעֵבִיד נּוֹקְמִין.

וְעַד לָא נְפָקִין מְאֵינּוֹן נּוֹקְבִין אֲשָׁא וְתַנְּנָא סְלִיק הָהוּא קָלָא לְעֵילָא, וּבְטַש בְּרִיחָא דְמוּחָא (ס"א בְּרִישָׁא בְּמוּחָא), וְנִגְדִין תְּרִין דְמַעֲיִן מְעֵינִין, וְנְפָק מְנַחֲרִי תַנְּנָא וְאֲשָׁא, בְּהָהוּא קָלָא דְנִגִּיד לֹון לְבַר.

בְּהָהוּא קָלָא דְעֵייל בְּאֲוֹדְנִין, אַתְמַשְׁכָּאֵן וּמִתְעָרִין (ס"א מִתְעָרְבִין) כּוּלֵי הָאִי, בְּגִין כְּךָ כְּתִיב, וַיִּשְׁמַע יי וַיַּחַר אִפּוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יי. בְּהָאִי שְׁמִיעָה דְהָהוּא קָלָא, אַתְעָר מוּחָא. (כלא) תַנְּנָא, כְּתִיב הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ, כְּלוּמַר אַרְכִּין (ס"א אֲוֹדְנִין). שִׁית מְאָה אֶלְפָּה רְבּוּא אֵינּוֹן מְאָרִיהוֹן דְגִדְפִין, דְתְּלִיִין בְּאַלִּין אֲוֹדְנִין. וְכָלָא אַתְקָרוֹן אֲזַנֵּי יי. וּמָה דְאַתְמַר הִטָּה יי אֲזַנְךָ, אֲזַנְךָ בּוֹזְעִיר אֶפְיִן אַתְמַר.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

מסטרא דחד חקלא דמוחא תליין אודנין. ומחמשין תרעין דנפקין מההוא חקלא, דא הוא (ס"א אית) תרעא חד, דנגיד ונפיק ואתפתח בההוא נוקבא דאודנא, דכתיב, (איוב לד) כי און מלין תבחן. וכתיב (תהלים ז) ובוחן לבות וכליות. ומסטרא דאתפשטותא דההוא חקלא, דחמשין תרעין דאתפשטותא בגופא, באתר דלבא שארי, מתפשט ההוא חקלא דחמשין תרעין, ואודנא קרי ביה בחינה, ובלבא קרי ביה בחינה, משום דמאתר חד מתפשטין. (ס"א בההוא נוקבא דאודנא ומסטרא דאתפשטותא דההוא חללא דחמשין תרעין אתפשט בגופא באתר דלבא שארי ועל דא באודנא קרי ביה בחינה ובלבא קרי ביה בחינה דכתיב כי און מלין תבחן וכתיב בוחן לבות וכליות משום דמאתר חד מתפשטין)

תאנא בצניעותא דספרא, כמה דאודנא דא אבחן בין טב ובין ביש, כך פלא. דבזעיר אפין אית סטרא דטב וביש. ימינא ושמאלא. רחמי ודינא. והאי אודנא כליל במוחא ומשום דאתכלל במוחא ובחללא חד. אתכליל בקלא דעייל ביה. ובאודנא קרי ביה שמיעה. ובשמיעה אתכליל בינה. שמע: כלומר, הבן אשתכח (ס"א ואסתכל) דכלא בחד מתקלא אתקל. ומלין אלין למאריהון דמארין אתיהבן, למשמע ולאסתכלא ולמנדע.

סדר הלימוד ליום ט תמוז [יום 275 בשנה]

תא חזי, פתיב, (חבוק ג) יי שמעתי שמעך יראתי וגו', האי קרא אשתמודע, דכד נביאה קדישא, (ס"א מהימנא) שמע, ואסתפל, וידע, וקאים על תקונין אלין, כתיב יראתי, תמן יאות הוא לדחלא ולאתבר קמיה, האי בועיר אפין אתמר. כד אסתפל וידע מה פתיב. יי פעלך בקרב שנים חייהו. האי לעתיק יומין אתמר. ובכל אתר דישתכח, יי יי, ביו"ד ה"א תרי זמני, או באלף דל"ת, ויו"ד ה"א, חד לזעיר אפין, וחד לעתיקא דעתיקין. ואף על גב דכלהו חד, וחד שמא אקרו.

ותנינן אימתי אקרי שם מלא. בזמנא דכתיב יי אלהים. דהאי הוא שם מלא דעתיק דכלא, ודזעיר אנפין. וכלא הוא שם מלא אקרי. ושאר לא אקרי שם מלא, כמה דאוקימנא, (בראשית ב) וישע יי אלהים, שם מלא בנטיעות גנתא. ובכל אתר, יי אלהים, אתקריא שם מלא. יי יי, כלא הוא בכללא. וההוא זמנא אתערון רחמין בכלא. יי פעלך בקרב שנים חייהו, לעתיק יומין אתמר. מאן פעלך. זעיר אפין. בקרב שנים, אינון שנים קדמוניות, דאקרון ימי קדם, ולא אקרון שנות עולם. שנים קדמוניות אינון ימי קדם. שנות עולם אלין ימי עולם. והכא בקרב שנים, מאן שנים. שנים קדמוניות. חייהו למאן. חייהו לזעיר אפין. דכל גהירו דיליה מאינון שנים קדמוניות אתקיימו, ובגין כך אמר חייהו. ברוגז רחם תזכור, לההוא חסד עלאה דעתיקא דעתיקין, דביה אתער רחמין לכלא, למאן דבעי לרחמא, ולמאן דיאות לרחמא.

תאנא, אמר רבי שמעון, אסהדנא עלי שמיא, ולכל אלין דעלנא קיימין. דחדאן מלין אלין, בכלהו עלמין. וחדאן בלבאי מלי, ובגו פרוכתא עלאה דפריסא עלנא, מתטמרין, וסלקין, וגניז להו עתיקא דכלא, גניז וסתים מפלא. וכד שרינא למלא, לא הוו ידעין חבריא, דכל הני מלין קדישין מתערין הכא. זכאה חולקיכון חבריא דהכא. וזכאה חולקי עמכון, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

דף קל"ט ע"א

פתח רבי שמעון ואמר, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם וגו'. מאן עמא קדישא פישראל, דכתיב בהו (דברים לג) אשריך ישראל מי כמוך, דכתיב (שמות טו) מי כמכה באלם יי. משום דאתדבקותא דלהון הוא בשמא קדישא בעלמא דין. ובעלמא דאתי יתיר מהכא. (דף קל"ט ע"א) דהתם לא מתפרשן מניה, מההוא צורא

דְּצַרְרִין בֵּיה צְדִיקָא, הֵדא הוּא דְכְתִיב וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּי, וְלֹא פְתִיב הַדְּבָקִים לִי, אֲלֵא בֵּי מִמֶּשׁ.

תַּאנָּא, כַּד נְחִית מִן דִּיקְנָא יְקִירָא עֲלָאָה, דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא, סְתִים וְטָמִיר מִכְּלָא, מִשְׁחָא דְרַבּוּת קְדִישָׁא, לְדִיקְנָא דְזַעִיר אַפִּין. אֲתַתְּקִין דִּיקְנָא דִּילִיָּה, בְּתַשְׁעָה תְּקוּנִין. וּבְשַׁעֲתָא דְנִהִיר דִּיקְנָא יְקִירָא דְעִתִּיקָא דְעִתִּיקִין, בְּהַאי דִּיקְנָא דְזַעִיר אַפִּין, נְגִדִין תְּלִיסַר מְבוּעִין דְמִשְׁחָא עֲלָאָה, בְּהַאי דִּיקְנָא. וּמִשְׁתַּכְּחִין בֵּיה, עֲשְׂרִין וְתַרְיַן תְּקוּנִין. וּמִנִּיה נְגִדִין, עֲשְׂרִין וְתַרְיַן אֲתוּוֹן (ס”א דאורייתא) דְשָׁמָא קְדִישָׁא. (מתחיל מסוף קל”ח ע”ב) (נ”א ובעלמא דאתי, משום דאתדבקתא דילהון הוא בשמא קדישא בעלמא דין ובעלמא דאתי יתיר מהכא דהתם לא מתפרשין מההוא צרורא דחיי דצוררין ביה צדיקיא הדיא הוא דכתיב ואתם הדבקים ביי ביי ממש עלייכו כתיב אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי וכתוב מי כמוך באלים יי השתא אתכוונו דעתא לאוקורי למלכא ולאוקיר יקרא דדיקנא קדישא דמלכא, תנא מתתקן דיקנא עלאה דיקנא קדישא בט’ תקונין ודא איהו דיקנא דזעיר אנפין וכד נחית מן דיקנא יקירא עילאה דעתיקא קדישא בהאי דיקנא דזעיר אנפין נגדין י”ג מבויעין דמשחא עילאה בהאי דיקנא ומשתכחין ביה כ”ב תקונין ומניה נגדין כ”ב אתוון דש”ק)

וְאַם תֵּאמֶר דִּיקְנָא לָא אֲשַׁתְּכַח, וְלֹא אָמַר שְׁלֹמֹה אֲלֵא (שיר השירים ה) לְחַיִּיו. (ולא קארי דיקנא) אֲלֵא הָכִי תַּאנָּא בְּצַנִּיעוּתָא דְסַפְרָא, כָּל מַה דְאַטְמַר וְגַנִּיז, וְלֹא אֲדַכְּרַ וְלֹא אֲתַגְּלִיָּא. הַהוּא מְלָה הוּי עֲלָאָה וְיְקִירָא מִכְּלָא, (משום) וּבְגִין דָּא הוּא סְתִים וְגַנִּיז. וְדִיקְנָא מְשׁוּם דְהוּא שְׁבַחָא וְשְׁלִימוּתָא, וְיְקִירוּתָא מְכַל פְּרַצוּפָא, גַּנִּיזִיה קָרָא, וְלֹא אֲתַגְּלִיָּא.

וְתַאנָּא, הַאי דִּיקְנָא דְאִיהוּ שְׁלִימוּתָא דְפְּרַצוּפָא וְשְׁפִירוּתָא דְזַעִיר אַפִּין, נְפִיק מְאוּדְנׁוּי, וְנְחִית וְסְלִיק וְחַפִּי, בְּתַקְרוּבָא דְבוּסְמָא. מְאִי תַקְרוּבָא דְבוּסְמָא. כְּמַה דְאֵת אָמַר (שיר השירים ה) לְחַיִּיו כְּעֵרוּגַת הַבוּשֶׁם (ולא ערוגות). בְּתַשְׁעָה תְּקוּנִין, אֲתַתְּקִין הַאי דִּיקְנָא דְזַעִיר אַנְפִּין. בְּשַׁעֲרֵי (דדיקנא) אוּכְמִי, מִתַּתְּקִנָּא בְּתַקוּנָא שְׁפִיר. כְּגַבְרַ תַּקִּיף שְׁפִיר לְמַחְזִי. דְכְתִיב, (שיר השירים ה) בַּחוּר כְּאַרְזִים.

תְּקוּנָא קְדַמָּאָה. מִתַּתְּקִין שַׁעְרָא מְלַעֲיָלָא, וְנְפִיק הַהוּא נִיצוּצָא (בראשית ט’ ע”א) בּוּצִינָא דְקַרְדִּינּוּתָא, וְנְפִיק מְכַלְלָא דְאוּרָא דְכִיָּא, וּבְטַשׁ בְּתַחֲתוּ שַׁעְרָא דְרִישָׁא, מִתַּחֲתוּ קוּצִין דְעַל אוּדְנִין. וְנְחִית מְקַמִּי פְתַחָא דְאוּדְנִין גִּימִי עַל גִּימִי, עַד רִישָׁא דְפּוּמָא.

תְּקוּנָא תְּנִינָא. נְפִיק שַׁעְרָא, וְסְלִיק מְרִישָׁא דְפּוּמָא, עַד רִישָׁא אַחְרָא דְפְתַחָא דְפּוּמָא. וְנְחִית מִתַּחֲתוּ פּוּמָא, עַד רִישָׁא אַחְרָא, גִּימִין עַל גִּימִין, בְּתַקוּנָא שְׁפִירָא. תְּקוּנָא תְּלִיתָאָה. מְאַמְצַעִיתָא דְתַחֲתוּ חוּטְמָא, מִתַּחֲתוּ תְּרִין נוּקְבִין, נְפִיק חַד אַרְחָא, וְשַׁעֲרִין זַעֲרִין תַּקִּיפִין, מְלִיִין לְהַהוּא אַרְחָא, וְשַׁאֲר שַׁעֲרִין מְלִיִין מְהַאי

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

גִּיסָא, וּמַהֲאֵי גִיסָא, סוּחַרְנִיָּה דְּהֵהוּא אַרְחָא. וְאַרְחָא לָא אַתְחֲזִי לְתַתָּא כְּלָל, אֶלָּא
הֵהוּא אַרְחָא דְּלַעֲיָלָא, דְּנַחֲתִית עַד רִישָׁא דְּשַׁפּוּוֹתוֹ, וְתַמָּן שְׁקִיעָא הֵהוּא אַרְחָא.
תְּקוּנָא רְבִיעָאָה. נְפִיק שְׁעָרָא, וְאַתְתַּקֵּן, וְסִלִּיק וְחָפִי בְּעֲלֵעוּי דְּתַקְרוּבָא
דְּבוּסְמָא.

תְּקוּנָא חֲמִשָּׁאָה. פְּסִיק שְׁעָרָא, וְאַתְחֲזִיין תְּרִין תְּפּוּחִין, מְכָאן וּמְכָאן, סוּמְקוֹן
כְּהֵאֵי וְרָדָא סוּמְקָא. וּמַתְּלֵהֲטֵן בְּמֵאֲתָן וְשִׁבְעִין עֲלָמִין, דְּמַתְּלֵהֲטִין מִתַּמָּן (ס"א מְנַהוּן).
תְּקוּנָא שְׁתִּיתָאָה. נְפִיק שְׁעָרָא כְּחַד חוּטָא בְּסַחַרְנִיָּה דְּדִיקְנָא, וְתַלְיִין עַד רִישָׁא
דְּמַעוּי, וְלֹא נַחֲתִית עַד טְבוּרָא.

תְּקוּנָא שְׁבִיעָאָה. דְּלֹא תַלְיִין שְׁעָרֵי עַל פּוּמָא, וּפּוּמָא אַתְפְּנִי מְכָל סְטְרוּי.
וְיִתְבִּין שְׁעָרֵי בְּתַקְוָנָא סְחוּר סְחוּר לֵיהּ.

תְּקוּנָא תְּמִינָאָה. דְּנַחֲתִין שְׁעָרֵי בְּתַחֲתֵי דִיקְנָא, דְּמַחְפִּיין קְדָלָא, דְּלֹא אַתְחֲזִיא.
כְּלָהוּ שְׁעָרֵי דְּקִיקִין, נִימִין עַל נִימִין. מְלִיין מְכָל סְטְרוּי.

תְּקוּנָא תְּשִׁיעָאָה. (מַתְּעַרְבִין שְׁעָרֵי עִם אֵינּוֹן) דְּמַתְּחַבְּרִין (נ"א אַתְמַשְׁכּוֹן) שְׁעָרֵי כְּלָהוּ בְּשַׁקּוּלָא
מְעֲלִיָּא, (ס"א מְלִיָּא) עַד (נ"א עִם) אֵינּוֹן שְׁעָרֵי דְּתַלְיִין. כְּלָהוּ בְּשַׁקּוּלָא שְׁפִיר, כְּחַד
גִּיבְרַתְּקִיף, מְאָרֵי נְצַח קְרַבִּין.

בְּתַשְׁעָה תְּקוּנִין אֵלִין, נְגַדִין וְנִפְקִין ט' מְבוּעִין דְּמִשַׁח רְבוּת דְּלַעֲיָלָא. וּמַהֲהוּא
מִשַׁח רְבוּת, נְגַדִין לְכָל אֵינּוֹן דְּלַתְתָּא. ט' תְּקוּנִין אֵלִין אֲשַׁתְּכַחוּ בְּדִיקְנָא דָּא.
וּבְשִׁלִּימוֹת תְּקוּנָא דְּדִיקְנָא דָּא, אַתְקְרִי (בַּר נֶשׁ לַתְתָּא) גִּיבְרַתְּקִיף. דְּכָל מֵאן דְּחָמִי
דִּיקְנָא קִיָּמָא בְּקִיּוּמִיהּ, תַּלְיָיא בֵּיהּ גְבוּרָה תְּקִיפָא. עַד כָּאן תְּקוּנָא דְּדִיקְנָא עֲלָאָה
דְּזַעִיר אֲפִין.

דף קל"ט ע"ב

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהּ, קוּם בְּרִי (קְדִישָׁא), סִלְסַל תְּקוּנָא דְּדִיקְנָא
(נ"א דְּמַלְכָא) קְדִישָׁא, בְּתַקְוִנֵי אֵלִין. (דף קל"ט ע"ב) קָם רַבִּי אֶלְעָזָר, פִּתַּח וְאָמַר, (תְּהִלִּים
קִיח) מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה וְגו'. עַד מְבִטּוּחַ בְּנִדְבִיבִים. תְּנָא, הֲכָא ט'
תְּקוּנִין דְּבְדִיקְנָא דָּא. לְהַנִּי תְּקוּנִין אֲצִטְרִיף דְּוֹד מְלַכָּא, בְּגִין לְנַצְחָא לְשָׂאָר
מְלַכִּין, וְלְשָׂאָר עַמִּין.

תָּא חֲזִי, כִּיּוֹן דְּאָמַר הַנִּי ט' תְּקוּנִין, לְבַתֵּר אָמַר כָּל גּוֹיִם סְבִבוּנֵי בְּשֵׁם יי כִּי
אֲמִילִם. אָמַר, הַנִּי תְּקוּנִין דְּאֲמִינָא, לְמֵאֵי אֲצִטְרִיכְנָא. מִשּׁוּם דְּכָל גּוֹיִם סְבִבוּנֵי.
וּבְתַקְוָנָא דְּדִיקְנָא דָּא, ט' תְּקוּנִין, דְּאֵינּוֹן שֵׁם יי, אֲשַׁצִּינּוֹן מִן עֲלָמָא, הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילִם.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

וְתָנָא בְּצַנִיעוּתָא דְסַפְרָא, תְּשַׁעָה תְּקוּנֵין אָמַר דְּוֹד, הֵכָא, שִׁיתָא אֵינוּן בְּשִׁמְא
קְדִישָׁא. דְּשִׁית שְׁמֵהּ הוּו, וְתִלְת אָדָם. וְאִי תִימָא תְרִין אֵינוּן. תְּלַתָּא הוּו, דְּהָא
נְדִיבִים בְּכָלֵל אָדָם הוּו.

תָּנָא שִׁיתָא שְׁמֵהּ, דְּכְתִיב: מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עָנְנִי בְּמִרְחַב יְהוָה, תְּרִין. יי
לִי לֹא אִירָא, תְּלַת. יי לִי בְּעוֹזְרִי, אַרְבַּע. טוֹב לַחֲסוֹת בְּיְי, חֲמִשָּׁה. טוֹב לַחֲסוֹת
בְּיְי, שִׁיתָא. אָדָם תְּלַת, דְּכְתִיב: יי לִי לֹא אִירָא מֶה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם, חֲדָה. טוֹב
לַחֲסוֹת בְּיְי מִבְּטוּחַ בְּאָדָם, תְּרִי. טוֹב לַחֲסוֹת בְּיְי מִבְּטוּחַ בְּנְדִיבִים, תְּלַת.

וְתָא חֲזִי רְזָא דְמַלְאָה, דְּבַכָּל אַתְר דְּאֲדַפֵּר אָדָם הֵכָא, לֹא אֲדַפֵּר אֱלָא בְּשִׁמְא
קְדִישָׁא. דְּהֵכִי אַתְחֲזִי. מְשׁוּם דְּלֹא אֲקָרִי (הוּו) אָדָם, אֱלָא בְּמָה דְּאַתְחֲזִי לִיה. וּמְאִי
אַתְחֲזִי לִיה. שְׁמָא קְדִישָׁא. דְּכְתִיב, (בְּרַאשִׁית ב) וַיִּצְרַח יְי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, בְּשֵׁם
מְלָא, דְּהוּא יי אֱלֹהִים. כְּמָה דְּאַתְחֲזִי לִיה וּבְגִין כֶּף הֵכָא לֹא אֲדַפֵּר אָדָם אֱלָא
בְּשִׁמְא קְדִישָׁא.

וְתָנָא, כְּתִיב מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עָנְנִי בְּמִרְחַב יְהוָה, תְּרִי זְמַנֵי יְיָה יְיָה, לְקַבִּיל
תְּרִי עֲלֵעוּי, דְּשַׁעְרֵי אַתְאֲחֲדָן בְּהוּ. וּמִדְּחַמָּא דְּשַׁעְרֵי אַתְמַשְׁכָּאן וְתִלְיִין, שְׂאֲרֵי
וְאָמַר יי לִי לֹא אִירָא. יי לִי בְּעוֹזְרִי. בְּשִׁמְא דְּלֹא חֶסֶר. בְּשִׁמְא דְּהוּא קְדִישָׁא.
וּבְשִׁמְא דָא, אֲדַפֵּר אָדָם. וּמָה דְּאָמַר מֶה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם, הֵכִי הוּא. דְּתָנָא כָּל אֵינוּן
כְּתָרִין קְדִישִׁין דְּמַלְפָּא, כִּד אַתְתַּקְּנָן בְּתַקּוּנֵי. אַתְקָרוּן אָדָם. דִּיּוֹקְנָא דְּכָלִיל כְּלָא.
וּמָה דְּמַשְׁלָפָא בְּהוּ, אַתְקָרִי שְׁמָא קְדִישָׁא. וְתַעְרָא וּמָה דְּבִיה, אַתְקָרִי יְדוּד,
וְאַתְקָרִי אָדָם בְּכָלֵל דְּתַעְרָא, וּמָה דְּבִיה.

וְאֵלִין תְּשַׁעָה תְּקוּנֵין דְּאָמַר דְּוֹד הֵכָא, לְאֲכַנְעָא שְׁנָאוֹי בְּגִין דְּמָאן דְּאֲחִיד
דִּיקְנָא דְּמַלְפָּא, וְאוֹקִיר לִיה בִּיקִירוֹ עֲלָאָה, כָּל מָה דְּבַעֵי מִן מַלְפָּא. מַלְפָּא עָבִיד
בְּגִינִיה. מְאִי טַעְמָא דִּיקְנָא, וְלֹא גּוֹפָא. אֱלָא גּוֹפָא אֲזִיל בְּתַר דִּיקְנָא, וְדִיקְנָא לֹא
אֲזִיל בְּתַר גּוֹפָא. (ס"א וּמָה דְּאֲשַׁתְּלִיף מִתַּעְרָא אַתְקָרִי שְׁמָא קְדִישָׁא, תַּעְרָא וּמָה דְּבִיה אַתְקָרִי יְהוּ"ה אַתְקָרִי
אָדָם בְּכָלֵל תַּעְרָא וּמָה דְּבִיה) (ול"ג מִן וְדִיקְנָא עַד גּוֹפָא)

וּבְתָרֵי גְוּוֹנֵי אֲתִי הָאִי חוֹשְׁבָנָא, חֲדָה כְּדַקְאֲמָרֵן. תְּרִין: מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, חֲדָה.
עָנְנִי בְּמִרְחַב יְהוָה, תְּרִי. ה' לִי לֹא אִירָא, תְּלַת. מֶה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם, אַרְבַּע. ה' לִי
בְּעוֹזְרִי, חֲמִשָּׁה. וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשׁוֹנְאֵי, שִׁיתָא. טוֹב לַחֲסוֹת בְּה', שְׁבַעָה. מִבְּטוּחַ
בְּאָדָם, תְּמַנְיָא. טוֹב לַחֲסוֹת בְּיְי מִבְּטוּחַ בְּנְדִיבִים, תְּשַׁעָה. (ס"א טוֹב לַחֲסוֹת בְּה', מִבְּטוּחַ
בְּאָדָם. ז. טוֹב לַחֲסוֹת בְּה'. ת. מִבְּטוּחַ בְּנְדִיבִים)

מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְיָה, מְאִי קָא מִיִּירֵי אֱלָא דְּוֹד, כָּל מָה דְּאָמַר הֵכָא, עַל
תְּקוּנָא דִּיקְנָא דָא קְאָמַר. (רְבִי יְהוּדָה אָמַר) מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, מֵאַתְר דְּשְׂאֲרֵי

דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר דחיק, מקמי פתחא דאודנין מעילא, תחות שערי דרישא. ובגין כך אמר י”ה תרי זמני. ובאתר (ס”א ובתר) דאתפשט דיקנא, ונחית מאודנוי, ושארי לאתפשטא, אמר יי לי לא אירא, דהוא אתר דלא דחיל (ס”א דחיק) וכל האי אצטריך וכו’, (אדם אתקרי ועל אתפשטותא האי אצטריך) דוד לאכנע תחותיה מלכין ועמין, בגין יקרא דדיקנא דא.

ותאנא בצניעותא דספרא, כל מאן דחמי בחלמיה דדיקנא דבר נש עלאה אחיד בידיה, או דאשיט ידיה ליה. ינדע דשלים הוא עם עלאי, וארמיה תחותיה אינון דמצערין ליה. תנא, מתתקן דיקנא עלאה בתשעה תקונין, והוא דיקנא דזעיר אפין, בט’ תקונין מתתקן.

דף ק”מ ע”א

תקונא (דף ק”מ ע”א) קדמאה. מתתקן שערא מעילא, ונפיק מקמי פתחא דאודנין, מתחות קוצי דתליין על אודנין, ונחתין שערי, נימין על נימין, עד רישא דפומא. תאנא, כל אלין נימין דבדיקנא, תקיפין יתיר מפל נימין דקוצין דשערי דרישא, ושערי דרישא אריכין (וכפיין), והני לאו אריכין, ושערי דרישא, מנהון שעיעי, ומנהון קשישין.

ובשעתא דאתמשכן שערי חורי דעתיק יומין, לשערי דזעיר אפין, כתיב, (משלי א) חכמות בחוץ תרנה. מאי בחוץ. בהאי זעיר אפין. דמתחברן תרי מוחי.

תרי מוחי סלקא דעתך. אלא אימא ארבע מוחי. תלת מוחי דהו דזעיר אפין, ואשתכחו בתלת חללי דגולגלתא דרישא. וחד מוחא שקיט על בורייה, דכליל כל תלת מוחי. דאתמשך מניה משיכן כלילן שקילן, בשערי חורי. להאי זעיר אפין לתלת מוחי דביה.

ומשתכחן ארבע מוחי בהאי זעיר אפין. בגין כך אשתלימו ארבע פרשיות דכתיבין בתפילין, דאתכליל בהו שמא קדישא דעתיק יומין, עתיקא דעתיקין, וזעיר אפין. דהאי הוא שלימותא דשמא קדישא. דכתיב, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך ויראו ממך. שם יי. שם יי ממש, דאינון ארבע רהיטי בתי דתפילין.

ובגין כך, (קל”א ע”ב, רס”ב ע”א) חכמות בחוץ תרנה. דהכא משתכחין. דהא עתיקא דעתיקין, סתימא דסתימין, לא אשתכח, ולא זמין חכמתא דיליה, משום דאית חכמתא סתימא דכלא ולא אתפרש. ובגין דאתחברו ארבעה מוחין בהאי זעיר אפין. אתמשכן ארבע מבויעין מניה לארבע עיבר, ומתפרשן מחד מבויעא, דנפיק מפלהו. ובגין כך אינון ארבע.

וְתֵאנָא, הָאֵי חֲכָמְתָא דְאִתְפְּלִילָא בְּאַרְבַּע, אֲתַמְשָׁכָא בְּהַנִּי שְׁעָרֵי, דְאֵינֻן תְּלִין
תְּלִין עַל תְּלִין. (ב״א הוּא) וְכִלְהוּ קְשִׁין וְתִקִּיפִין, וְאֲתַמְשָׁכוּ וְנִגְיָדוּ כֹל חַד לְסִטְרוּי.
וְאַלְף אֲלָפִין וְרַבּוּא רַבְּבֵן תְּלִין, מְנַיִיהוּ דְלִיתְהוֹן בְּחוּשְׁבָנָא. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שִׁיר
הַשִּׁירִים ה) קוּוּצוֹתֵינוּ תִלְתְּלִים. תְּלִי תְּלִים. וְכִלְהוּ קְשִׁין וְתִקִּיפִין לְאַתְחַבְּרָא, כְּהָאֵי
חֲלָמִישׁ תְּקִיף. וְכֵהָאֵי טְנָרָא דְאֵיְהִי תְּקִיפָא. עַד דְעֵבְדִין נוֹקְבִין וּמְבוּעִין מִתְּחוּת
שְׁעָרָא, וְנִגְדִין מְבוּעִין תְּקִיפִין לְכֹל עֵיבֵר וְעֵיבֵר לְכֹל סִטְר וְסִטְר. וּבְגִין דְהַנִּי שְׁעָרֵי
אוֹכְמֵי וְחֻשׁוֹכֵי, כְּתִיב (אִיּוֹב יב) מִגְלָה עֲמוּקוֹת מִנִּי חֻשָׁךְ וַיּוֹצֵא לְאוֹר צִלְמוֹת.

וְתֵאנָא, הַנִּי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא תְּקִיפִין (בְּלַחוּדִי) מְשָׂאֵר שְׁעָרֵי דְרִישָׁא, מְשׁוּם דְהַנִּי
בְּלַחוּדִייהוּ מִתְפָּרְשֵׁן וּמְשַׁתְּכָחֵן, וְאֵינֻן תְּקִיפִין בְּאוֹרְחֵיהוּ. אֲמַאי תְּקִיפִין. אֵי תִימָא,
מְשׁוּם דְכִלְהוּ דִינָא, לְאוּ הַכִּי, דְהָא בְּתַקּוּנֵין אֲלִין אֲשַׁתְּכָחוּ רַחְמֵי (וְדִינָא). וּבִשְׁעָתָא
דְנַחְתִּין תְּלִיסֵר מְבוּעֵי נְהָרֵי דְמְשַׁחָא, אֲלִין כִּלְהוּ רַחְמֵי.

אֵלָא תֵאנָא, כֹּל הַנִּי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא, כִּלְהוּ תְּקִיפִין. מְאִי טַעְמָא. כֹּל אֵינֻן
דְרַחְמֵי, בְּעִין לְמַהוּי תְּקִיפִין. לְאַכְפִּיָא לְדִינָא. וְכֹל אֵינֻן דְאֵינְהוּ דִינָא, הָא
תְּקִיפִין אֵינֻן. וּבִין כֶּךָ וּבִין כֶּךָ בְּעִין לְמַהוּי תְּקִיפִין, מִתְרִין סִטְרִין. כֹּד בְּעִי עֲלָמָא
רַחְמִין, רַחְמֵי תְּקִיפִין וְנִצְחִין עַל דִינָא. וְכֹד בְּעִי דִינָא, דִינָא תְּקִיף, וְנִצְחֵי עַל
רַחְמֵי. וּבְגִין כֶּךָ בְּעִין לְמַהוּי תְּקִיפִין מִתְרִין סִטְרִין, דְכֹד בְּעוּ רַחְמֵי, שְׁעָרֵי דְאֵינֻן
בְּרַחְמֵי, קִימִין וּמִתְחַזִּיא (ס״א מִתְאַחַדָּא) דִּיקְנָא בְּאֵינֻן שְׁעָרֵי, וְכֹלָא הוּוּ רַחְמֵי. וְכֹד
בְּעִיָא דִינָא, אֲתַחַזִּיא דִּיקְנָא בְּאֵינֻן שְׁעָרֵי. וְכֹלָא אֲתַקִּיִים בְּדִיקְנָא.

וְכֹד אֲתַגְלִיָא דִּיקְנָא קְדִישָׁא חוּרָא, כֹּל הַנִּי וְכֹל הַנִּי מִתְנַהֲרִין וּמְסַתְּחִין, כְּמֵאן
דְאֵסְתַּחֲי בְנַהֲרָא עֲמִיקָא מִמָּה דְהוּא בֵּיתָא. וְאֲתַקִּימוּ כִלְהוּ בְּרַחְמֵי, וְלִית דִּינָא
אֲשַׁתְּכַת, וְכֹל הַנִּי תִשְׁעָה כֹד נְהָרִין כְּחָדָא, כִּלְהוּ אֲסַתְּחִין בְּרַחְמֵי.

סדר הלימוד ליום י תמוז [יום 276 בשנה]

דף ק"מ ע"ב

ובגין כך אמר משה זמנא אחרא, (במדבר יד) יי ארץ אפים ורב חסד. ואלו אמת לא קאמר. משום דרזא דמלה, אינון תשעה מכילן דנהרין מעתיק יומין לזעיר אפין. וכד אמר משה זמנא תננינא, תשעה תקונין אמר. ואינהו תקוני דיקנא דמשתכחי בזעיר אפין, ונחתין מעתיק יומין ונהרין (דף ק"מ ע"ב) ביה. ובגין כך אמת תלייא בעתיקא, והשתא לא אמר משה ואמת.

תנא, שערי דרישא דזעיר אפין, פלהו קשישי, תלין על תלין. ולא שעיעין. דהא חמינא דתלת מוחי בתלת חללי משתכחין ביה, ונהרין ממוחא סתימאה. ומשום דמוחא דעתיק יומין, שקיט ושכיך פחמר טב על דורדייה, שערוי פלהו שעיעין, ומשיחין במשחא טב. ובגין כך פתיב, (דניאל ז) ראשה פעמר נקא.

והאי דזעיר אפין, קשישין ולא קשישין. דהא פלהו תליין ולא מתקמטי, ובגין כך חכמתא נגיד ונפיק. אבל לא חכמתא דחכמתא, דאיהי שכיכא ושקיטא. דהא תנינא דלית דינדע מוחיה דעתיק יומין, בר איהו. והאי דכתיב, (איוב כח) אלהים הבין דרפה והוא ידע את מקומה, (קכ"ט ע"ב) בזעיר אפין אתמר. אמר רבי שמעון, בריך ברי לקודשא בריך הוא, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תקונא תננינא. נפיק שערא, וסליק מרישא דפומא, עד רישא אחרא דפתחא דפומא, ונחית מתחות פומא, עד רישא אחרא, נימין על נימין, בתקונא שפיר.

קום רבי אבא. קום רבי אבא, פתח ואמר, כד תקונא דדיקנא דא מתתקן בתקונא דמלכא, (ס"א בתיקוני מלכין) (ס"א כד תקונא דא מתתקן בדיקנא דמלכא אתחזי) פגבר תקיף שפיר למחזי, רב ושליט, הדא הוא דכתיב, (תהלים קמז) גדול אדונינו ורב כח. וכד אתבסם בתקונא דיקנא יקירא קדישא, וישגח ביה, אקרי בנהירו דיליה, אל רחום וגו'. והאי תקונא תננינא אתתקן, כד נהיר בנהירו דעתיק יומין, אקרי רב חסד. וכד מסתפלי דא בדא, אתקרי בתקונא אחרא ואמת. דהא נהירו אנפיה.

(ס"א דא נהירו דאנפין)

ותאנא, נושא עון אתקרי דא תקונא תננינא, כגוונא דעתיקא קדישא. אבל משום ההוא אורחא דנפיק, בתקונא תליתאה תחות תרין נוקבין דחוטמא, ושערין תקיפין זעירין מליין לההוא אורחא. לא אתקרון הכא נושא עון ועובר על פשע, ואתקיימו באתר אחרא.

וּתְנִיא, תֵּלֶת מָאָה וְשִׁבְעִין וְחֲמִשׁ חֲסָדִים, כְּלִילֵן בְּחֶסֶד דְּעֵתִיק יוֹמִין, וּכְלָהוּ אַקְרוֹן חֲסָדִי קַדְמָאִי. דְּכִתְיִב, (תהלים פט) אִיָּה חֲסָדִיךָ הָרֵאשׁוֹנִים. וּכְלָהוּ כְּלִילֵן בְּחֶסֶד דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא, סְתִימָא דְכָלָא. וְחֶסֶד דְּזַעִיר אֲפִין אַקְרִי חֶסֶד עוֹלָם.

וּבְסַפְרָא דְצִנִּיעוּתָא, (שמות קע”ז ע”ב) קָרִי בֵּיה לְחֶסֶד קַדְמָאָה דְּעֵתִיק יוֹמִין רַב חֶסֶד. וּבְזַעִיר אֲפִין, חֶסֶד סְתָם. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב הֶכָא, (שמות לד) וְרַב חֶסֶד. וּכְתִיב, (שמות לד) נוֹצֵר חֶסֶד לְאַלְפִים סְתָם. וְאוֹקִימָנָא, הָאִי רַב חֶסֶד, מִטָּה כְּלַפִּי חֶסֶד, לְנַהֲרָא לֵיה, וּלְאַדְלָקָא בּוֹצִינִי.

דְּתַנָּא הָאִי אוֹרְחָא דְנַחֲתִית תַּחֲתוֹ תְרִין נוֹקְבִין דְּחוּטְמָא, וְשַׁעֲרִין זַעֲרִין מְלִיִן לְהֵהוּא אֲרַחָא, לָא אַקְרִי הֵהוּא אֲרַחָא עוֹבֵר עַל פְּשַׁע, דְּלִית אַתְרָא לְאַעֲבָרָא לֵיה בְּתַרִי גְוּוּנִי. חַד מְשׁוּם שַׁעֲרֵי דְאַשְׁתַּכַּח בְּהֵהוּא אֲרַחָא, הוּא אַתְרָא קִשְׂיָא לְאַעֲבָרָא. וְחַד, מְשׁוּם דְנַחֲתִית אַעֲבָרָא דְהֵהוּא אוֹרְחָא עַד רִישָׁא דְפּוּמָא, וְלֹא יִתִיר.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ה) שִׁפְתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים, סוּמְקִין כּוֹרְדָא, נוֹטְפוֹת מוֹר עוֹבֵר, סוּמְקָא תְקִיף, וְהָאִי אוֹרְחָא דְהֶכָא, בְּתַרִי גְוּוּנִי לָא (ס”א בְּתַרִי גְוּוּנִי אַגְזִים וְלֹא) אַתְבָּסָם. מִכָּאֵן מָאן דְּבַעִי לְאַגְזוּמָא, תְרִי זְמַנִּי בְּטַשׁ בִּידֵיה בְּהָאִי אוֹרְחָא.

תְּקוּנָא רְבִיעָאָה נְפִיק שַׁעֲרָא, וְאַתְתַּקֵּן, וְסִלִּיק וְחַפִּי בְּעַלְעוּי, בְּתַקְרוּבְתָא דְבוּסְמָא. הָאִי תְקוּנָא יָאָה וְשַׁפִּירָא, לְאַתְחַזֵּיא הוּד וְהֶדֶר הוּא (ס”א הוּד עֲלָאָה). וְתַנִּיא, הוּד עֲלָאָה, נְפִיק וְאַתְעַטֵּר וְנִגִּיד לְאַתְאֲחַדָא (ס”א לֵיאָה דְעַלְעִין) בְּעַלְעוּי, וְאַתְקַרִי הוּד זְקוֹן. וּמֵהָאִי הוּד וְהֶדֶר, תְּלִיִן אֵלִין לְבוּשִׁי, דְאַתְלַבֵּשׁ בְּהוּ, וְאַיְנוֹן פּוּרְפִירָא יְקִירָא דְמַלְכָא. דְכִתְיִב, (תהלים קד) הוּד וְהֶדֶר לְבִשְׁתִּי, תְּקוּנִין דְאַתְלַבֵּשׁ בְּהוּ, וְאַתְתַּקֵּן בְּהָאִי דִיּוּקְנָא דְאַדָם, יִתִיר מִכָּל דִּיּוּקְנִין.

דף קמ”א ע”א

וְתַנָּא (דף קמ”א ע”א) הָאִי הוּד, כִּד אַתְנַהֵר בְּנַהֲרֵי דְדִיּוּקְנָא עֲלָאָה, (נ”א דָא) וְאַתְפִּשֵׁט בְּשָׂאֵר תְּקוּנִין נַהֲרִין. הָאִי הוּא נוֹשָׂא עוֹן מֵהָאִי גִיסָא, וְעוֹבֵר עַל פְּשַׁע מֵהָאִי גִיסָא. וּבְגִין כֶּךָ, (שיר השירים ה) לְחַיִּי כְּתִיב. וּבְצִנִּיעוּתָא דְסַפְרָא אַקְרִי, הוּד וְהֶדֶר וְתַפְאָרְתִּי. דְהָא תַפְאָרְתִּי הוּא עוֹבֵר עַל פְּשַׁע, שְׁנַאֲמַר (משלי יט) וְתַפְאָרְתוֹ עֲבוּר עַל פְּשַׁע. אֲבָל הָאִי תַפְאָרְתִּי לָא אוֹקִימָנָא, אֵלָא בְּתַקוּנָא תְשִׁיעָאָה, כְּמָה דְאַתְ אֲמַר וְתַפְאָרְתִּי בַחֲוָרִים כַּחֲסָם. וְתַמָּן אַקְרִי תַפְאָרְתִּי. וְכִד אַתְתַּקֵּל (ס”א אֲסַתְכַּל), בְּמַתְקֵלָא חַד סְלִקִין. אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יְאוּת אַנְתְּ רַבִּי אַבָּא, לְאַתְבְּרַכָּא מַעֲתִיקָא קַדִּישָׁא, דְכָל בְּרַכָּאֵן נְפִיקִין מִנֵּיה.

תְּקוּנָא חֲמִישָׁאָה. פְּסִיק שַׁעֲרָא, וְאַתְחַזֵּן תְרִין תַפּוּחִין מִכָּאֵן וּמִכָּאֵן, סוּמְקוֹן כְּהָאִי וְרָדָא סוּמְקָא. וּמַתְלַהֲטוּן בְּמַאתָן וְשִׁבְעִין עֲלָמִין, הֲנִי תְרִי תַפּוּחִין, כִּד נַהֲרִין (מתרין)

סטרין) מנהירו דתרין תפוחין קדישין עלאין דעתיקא, אתמשך סומקא, ואתי חיורא. בהאי כתיב, (במדבר ו) יאר יי פניו אליך ויחנך. דכד נהרין מתברך עלמא. ובשעתא דאתעבדו סומקא, כתיב ישא יי פניו אליך, כלומר יסתלק. ולא ישתכח ויגזא בעלמא. תאנא, כלהון נהורין דאתנהרן מעתיקא קדישא, אתקרונ חסדי קדמאי. ובגין אינון, נהרין כל אינון חסדי עולם.

תקונא שתיתאה. נפיק שערא, כחד חוטא דשערי בסחרניה דדיקנא. (ס"א ותליין עד רישא דמעוי ולא נחית עד טבורא, תנא תקונא דא הוא דאקרי) פאת הזקן ואיהו חד מחמש פאין, דתליין בחסד (וברחמי), ולא אבעי לחבלא האי חסד, כמה דאתמר. ובגין כך, (ויקרא יט) לא תשחית את פאת זקנך כתיב.

תקונא שביעאה. דלא תליין שערא על פומא, ופומא אתפניי מכל סטרוי, ויתבין שערין בתקונא סחור סחור ליה. קום רבי יהודה. קם רבי יהודה, פתח ואמר, (דניאל ד) בגזירת עירין פתגמא. כמה אלף רבבן מתנשן (ס"א מתישבון) ומתקיימן בהאי פומא, ותליין מניה, וכלהון אקרונ פה. הדא הוא דכתיב, (תהלים לג) וברוח פיו כל צבאם. ומתהוא רוחא דנפיק מפומא, מתלבשן.

כל אינון דלבר, תליין מהאי פומא. ומתהאי פומא (ס"א רוחא) כד אתפשט האי רוחא, מתלבשן ביה כמה נביאי מהימנא, וכלהו פה יי אתקרונ. ובאתר דרוחא נפיק, לא אתערבא מלה אחרא וכלהו (פיות) מחכאן לאתלבשא בההוא רוחא דנפיק. והאי תקונא שליטא על כלהו שיתא. משום דהכא מתקיימן כלהו ומתאחדן. ובגין כך שערוהי שקילין סחרניה דפומא. ואתפניי מכל סטרוי, והאי תקונא שליטא על כלהו משום דהכא מתקיימן כלהו ומתאחדן. אמר רבי שמעון, בריך אנת לעתיקא קדישא.

תקונא תמינאה דנחתין שערי בתחות דיקנא, מחפין קדלא דלא אתחזי. דתניא, אין למעלה לא ערף ולא עפוי, ובזמנא דאגח (ס"א דנצח) קרבי אתחזי. משום לאחזאה גבורתא. דהא תנינן, אלף עלמין אתאחדין מניה, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ד) אלף המגן תלוי עליו כל שליטי הגבורים. ואלף המגן רזא הוא. בצניעותא דספרא, כל שליטי הגבורים דאתו מסטר גבורה חד, מאינון גבוראן.

תקונא תשיעאה. דאתמשכן (ס"א דמתחברן) שערי בשקולא מליא, עם אינון שערי דתליין, כלהו בשקולא שפיר, כחד גיבר תקיף, מארי נצחן קרבייא. משום דכלהו שערי אתמשכן בתר אינון דתליין. וכללא דכלהו באינון דתליין. וכללא אתמשך, (חסר כאן) ועל דא כתיב, (משלי כ) תפארת בחורים כחם. (ונראה על הים כבחור טוב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

הדא הוא דכתיב (שיר השירים ה) בחור כארזים, כגיפר עביד גבוראן, ודא הוא תפארת, חילא וגבורתא ורחמי.

תנא, אמר רבי שמעון כל הני תקונין, וכל הני מלין, בעינא לגלאה למאריהון דאתקלו במתקלא, ולא לאינון דלא עאלו (נ"א דעאלו ולא נפקו) אלא לאלין דעאלו ונפקו, דכל מאן דעייל ולא נפיק, טב ליה דלא אברי.

דף קמ"א ע"ב

כללא דכל מלין, עתיקא דעתיקין, וזעיר אפין, כלא חד. כלא הוה. כלא הוי. כלא יהא. לא ישתני. ולא משתני. ולא שנא. אתתקן בתקונין אלין. אשתלים דיוקנא דכליל כל דיוקנין. דיוקנא דכליל כל שמהן. דיוקנא (דף קמ"א ע"ב) דאתחזי בגווייה פהאי דיוקנא (נ"א בגווייה כל דיוקנין) לאו האי דיוקנא הוי, אלא כעין האי דיוקנא.

כד אתחברין עטרין וכתרין, כדן הוא אשלמותא דכלא. בגין, דדיוקנא דאדם, הוי דיוקנא דעלאין ותתאין דאתפללו ביה. ובגין דהאי דיוקנא כליל עלאין ותתאין, אתקין עתיקא קדישא תקוני, ותקונא דזעיר אפין, בהאי דיוקנא ותקונא.

ואי תימא מה בין האי להאי. כלא הוא במתקלא חדא, אבל מכאן (נ"א מנן) אתפרשן ארחוי. (נ"א אתפשטן רחמי) ומכאן (נ"א ומנן) אשתכח דינא. ומסטרא דילן הוו שניין דא מן דא. ורזין אלין לא אתמסרו, בר למחצדי חקלא קדישא. וכתיב (תהלים כה) סוד יי ליראיו.

כתיב (בראשית ב) וייצר יי אלהים את האדם, בתרי יודיין. אשלים תקונא גו תקונא, טברקא דגושפנא. ודא הוא וייצר. תרין יודין למה. רזא דעתיקא קדישא, ורזא דזעיר אפין. וייצר, מאי צר. צר צורה בגו צורה. (ודא הוא וייצר) ומהו צורה בגו צורה. תרין שמהן, דאתקרי שם מלא, יי אלהים. ודא הוא רזא דתרין יודיין דייצר, דצר צורה גו צורה. תקונא דשמא שלים, יי אלהים.

ובמה אתפללו. בדיוקנא עלאה דא, דאקרי אדם. דכליל דכר ונוקבא. ועל דא כתיב את האדם דכליל דכר ונוקבא. את: לאפקא ולמסגי זינא דנפיק מניה.

(מדכר ונוקבא)

עפר מן האדמה: דיוקנא בגו דיוקנא. ויפח באפיו נשמת חיים: טברקא דגושפנא גו בגו. וכל דא למה. בגין לאשתלפא ולעיילא ביה סתים דסתימא עלאה, עד סופא דכל סתימין. (הדא הוא דכתיב (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים) נשמתא, דכל חיי דעילא ותתא תליין מההיא נשמתא, ומתקיימי בה.

ויהי האדם לנפש חיה, לאתקא, ולעיילא בתקונין פגוונא דא, ולאשלאפ להתיא (נ”א מהתיא) נשמתא. מדרגא לדרגא עד סופא דכל דרגין. בגין דיהוי תהיא נשמתא משתכחא בכלא, ומתפשטא בכלא. ולמהוי כלא ביחודא חד. ומאן דפסיק האי יחודא מן עלמא, כמאן דפסיק נשמתא דא, ומחזי דאית נשמתא אחרא, בר מהאי. ובגין כה, ישתיצי הוא ודוכרניה מן עלמא לדרי דרין.

בהאי דיוקנא דאדם, שארי ותקין כללא דכר ונוקבא. כד אתתקן האי דיוקנא בתקוני, שארי מחדוי, מבין תרין דרועין. באתר דתליין שיערי דדיקנא, דאתקרון (נ”א דאתקרי) תפארת. ואתפשט האי תפארת, ותקין תרין חדין, ואשתליף לאחורוי, ועבד גולגלתא דנוקבא. כלא סתימא מכל סטרוי. בשערא בפוצופא דרישא. ובכללא חדא אתעבידו בהאי תפארת, ואקרי אדם דכר ונוקבא. חדא הוא דכתיב, (ישעיה מד) כתפארת אדם לשבת בית.

כד אתברי פוצופא דרישא דנוקבא, תלייא חד קוצא דשיערי מאחורוי דועיר אפין, ותלי עד רישא דנוקבא. ואתערו שיערי ברישהא, כלהו סומקי דכללן בגו גווי, חדא הוא דכתיב, (שיר השירים ז) ודלת ראשך פארגמן. מהו ארגמן. גווי דכלילן בגו גווי.

תאנא, אתפשט האי תפארת מטבורא דלבא, ונקיב ואתעבר בגיסא אחרא, ותקין פוצופא דנוקבא עד טבורא. ומטבורא שארי, ובטבורא שלים.

תו אתפשט האי תפארת, ואתקן מעוי דדכורא, ועייל (ואתתקן) בהאי אתר כל רחמין, וכל סטרא דרחמי. ותאנא, בהני מיעיין אתאחדן, שית מאה אלף רבוא מארי דרחמי. ואתקרון בעלי מיעיין. דכתיב, (ירמיה לא) על פן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם יי.

תאנא, האי תפארת, כליל ברחמי, וכליל בדינא, ואתפשט רחמי בדכורא, ואתעבר ונקיב (ס”א ונהיר) לסטר אחרא, ותקין מיעוי דנוקבא, ואתתקנו מעהא בסטרא דדינא.

דף קמ”ב ע”א

תאנא, אתתקן דכורא בסטריה, במאתן ותמניא וארבעין תקונין דכלילן ביה, ומנהון לגו, ומנהון לבר. מנהון רחמי. ומנהון דינא. כלהו (דף קמ”ב ע”א) דדינא, אתאחדו בדינא דאחורוי, דנוקבא אתפשטת תמן. ואתאחדו ואתפשטו בסטרהא.

ותאנא, חמשה ערייתא (נ”א תקונין) אתגליין בה, בסטרא דדינא חמשה. ודינן ה’ (נ”א בסטרא דדינא ודינהא) אתפשטן, במאתן וארבעין ותמניא ארחין. והכי תאנא, קול

בְּאִשָּׁה עֲרוּת. שְׁעַר בְּאִשָּׁה עֲרוּת. שׁוּק בְּאִשָּׁה עֲרוּת. יַד בְּאִשָּׁה עֲרוּת. רֶגֶל בְּאִשָּׁה עֲרוּת. דָּאף עַל גַּב דְּתַרְיָן אֲלִין לָא שְׁנִייה חֲבַרְנָא, וְתַרְיָן אֲלִין יִתִיר מְעַרוּה אִינוּן. וְתַאנָא בְּצַנִיעוּתָא דְסַפְרָא, אֲתַפְשֵׁט דְכוּרָא וְאֲתַתְקַן בְּתַקוּנָיו. אֲתַתְקַן תַּקוּנָא דְכִסּוּתָא דְכִיָּא. וְהָאִי הוּיָא אִמָּה דְכִיָּא. אֲרַכִּיָּה דִּהְהוּא אִמָּה, מֵאֲתַן וְאַרְבְּעִין וְתַמְנֵי עֲלָמִין. וְכִלְהוּ תַלְיִין בְּפוּמָא דְאִמָּה, דְאֲתַקְרִי יוֹד. וְכִיּוֹן דְאֲתַגְלִיָּא יוֹד פּוּמִיָּה דְאִמָּה, אֲתַגְלִי חֶסֶד עֲלָאָה. וְהָאִי אִמָּה חֶסֶד הוּא דְאֲתַקְרִי, וְתַלִּי (נ״א וְהָאִי חֶסֶד הוּא תַלִּי) בְּהָאִי פּוּם אִמָּה. וְלֹא אֲקַרִי חֶסֶד, עַד דְאֲתַגְלִיָּא יוֹד דְּפוּם אִמָּה.

וְתַא חֲזִי, דְלֹא אֲתַקְרִי אֲבַרְהָם שְׁלִים בְּהָאִי חֶסֶד, עַד דְאֲתַגְלִיָּא יוֹד דְאִמָּה. וְכִיּוֹן דְאֲתַגְלִי אֲקַרִי שְׁלִים, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית יז) הִתְהַלַּךְ לִפְנֵי וְהִיָּה תָמִים, תָּמִים מְמֹשׁ. וְכְּתִיב (שְׁמוּאֵל ב כב) וְאֶהְיֶה תָמִים לוֹ וְאֶשְׁתַּמְרָה מִעוֹנֵי. מֵאִי קָא מִיָּרִי, רִישָׁא וְסִיפָא. אֲלֹא כָּל דְגָלִי הָאִי יוֹד, וְאֶסְתַּמַּר דְלֹא עֵיילִיה לְיוֹד בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא. לִיְהוּי שְׁלִים לְעֲלָמָא דְאֲתִי, וְלִיְהוּי צָרִיר בְּצַרוּרָא דְחַיִּי. מֵאִי בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא. דְכְּתִיב, (מְלָאכִי ב) וּבַעַל בַּת אֵל נָכַר. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב, וְאֶהְיֶה תָמִים לוֹ, דְכִיּוֹן דִּהוּא תָמִים בְּגִלּוּיָא דְיוֹד, וְאֶשְׁתַּמְרָה מִעוֹנֵי.

וְכִיּוֹן דְאֲתַפְשֵׁט אִמָּה דָּא, אֲתַפְשֵׁט סֹטֵר גְּבוּרָה מֵאִינוּן גְּבוּרָאן (בְּשִׁמְאֵלָא) דְנוּקְבָא, וְאֶשְׁתַּקַּע בְּנוּקְבָא בְּאַתֵּר חַד, וְאַרְשָׁם בְּעַרְיִיתָא, כְּסוּתָהּ דְכָל גּוּפָא דְנוּקְבָא. וּבִהְהוּא אַתֵּר אֲקַרִי עֲרוּת דְכִלְא. אַתֵּר לְאַצְנַעָא לְהִהוּא אִמָּה, דְאֲקַרִי חֶסֶד. בְּגִין לְאַתְבַּסְמָא גְּבוּרָה דָּא דְכִלְיִל חֲמֵשׁ גְּבוּרָאן, בְּהָאִי חֶסֶד דְכִלְיִל בְּחֲמֵשׁ חֶסְדִּין. חֶסֶד יְמִינָא, גְּבוּרָא שְׁמָאֵלָא. אֲתַבַּסְם דָּא בְּדָא, וְאַקְרִי אָדָם, כְּלִיל מְתַרְיָן סֹטְרִין. וּבְגִין כֶּךָ, בְּכִלְהוּ כְּתַרְיָן אִית יְמִינָא וְשְׁמָאֵלָא, דִּינָא וְרַחֲמֵי.

תַּאנָא, עַד לֹא זְמִין תַּקוּנָיו דְמִלְכָא, עֲתִיקָא דְעֲתִיקוּן, בְּנָה עֲלָמִין, וְאֲתַקִּין תַּקוּנָיו לְאַתְקִימָא. הִהוּא נּוּקְבָא לֹא אֲתַבַּסְמָא, וְלֹא אֲתַקִּימוּ, עַד דְנַחֲתִת (רפ״ט ע״ב) חֶסֶד עֲלָאָה וְאֲתַקִּימוּ, וְאֲתַבַּסְמוּ תַּקוּנֵי נּוּקְבָא, בְּהָאִי אִמָּה דְאֲקַרִי חֶסֶד. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית לו) וְאֵלֶּה הַמַּלְכִּים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאַרְצָא אֲדָוָם, אַתֵּר דְכָל דִּינָן מִשְׁתַּכְּחִין תַּמָּן (וְאִינוּן תַּקוּנֵי אַתְתָּא, אֲשֶׁר הִיוּ לֹא כְּתִיב אֲלֵא אֲשֶׁר מִלְכוּ) וְלֹא אֲתַבַּסְמוּ, עַד דְאֲתַקִּין כְּלָא, וְנַפְיָק הָאִי חֶסֶד, וְאַתִּישֵׁב בְּפוּמָא דְאִמָּה. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, וַיָּמַת וַיָּמַת, דְלֹא אֲתַקִּימוּ, וְלֹא אֲתַבַּסְמוּ, דִּינָא בְּדִינָא.

וְאִי תִימָא אִי הֲכִי דְדִינָא כְּלָהוּ, וְהָא כְּתִיב וַיִּמְלוֹךְ תַּחֲתֵי שְׁאוּל מִרְחוּבוֹת הַנְּהָר, וְהָא לֹא אַתְחֲזִי דִינָא. דְתַנִּינוּ, רְחוּבוֹת הַנְּהָר אִיְהוּ בִינָה, דְמִינָה מִתְפַּתְחִין חֲמֵשִׁין תַּרְעִין דְנַהוּרִין וּבּוּצִינִין, לְשִׁית סֹטְרֵי עֲלָמָא. תַּאנָא, כְּלָהוּ דִינָא, בַּר מַחַד

"זהר היומיי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

דַּאֲתַקֵּיִם בַּתְּרֵאָה, וְהֵאֵי שְׂאוּל מִרְחוּבוֹת הַנְּהָר, דָּא הוּא חַד סְטְרָא, דַּאֲתַפְּשֵׁט וְנִפְיֵק מִרְחוּבוֹת הַנְּהָר.

וְכַלְהוּ לָא אֲתַקֵּיִמוּ, לָא תִימָא דַּאֲתַבְּטְלוּ, אֲלֵא דִלָּא אֲתַקֵּיִמוּ בְּהֵוּא מִלְכוּ, (ובסטר נוקבא) עַד דַּאֲתַעַר וְאֲתַפְּשֵׁט הֵאֵי בַּתְּרֵאָה מִכְּלָהוּ, דְּכַתִּיב וַיִּמְלוֹךְ תַּחַתֵּי הַדֶּר. מֵאֵי הַדֶּר. חֶסֶד עֲלָאָה. וְשֵׁם עִירוֹ פְּעוּ, מֵאֵי פְּעוּ. בְּהֵאֵי פְּעֵי בַר נֶשׁ דְּזִכִּי לְרוּחָא דְּקוּדְשָׁא וְשֵׁם אֲשֵׁתוֹ מְהִיטְבָּאֵל, בְּכָאן אֲתַבְּסָמוּ דָּא בְּדָא, וְאֲתַקְרִי אֲשֵׁתוֹ, מֵה דִּלָּא כְּתִיב בְּכַלְהוּ.

מְהִיטְבָּאֵל, אֲתַבְּסָמוּתָא דְּדָא בְּדָא. בַּת מְטְרַד, תְּקוּנִין דְּמַסְטֵר גְּבוּרָה. בַּת מִי זְהַב, אֲתַבְּסָמוּ וְאֲתַכְּלִילוּ דָּא בְּדָא, מִי זְהַב: רַחֲמֵי וְדִינָא. כָּאן אֲתַדְּבִקוּ אֲתַתָּא בְּדְכוּרָא.

סדר הלימוד ליום יא תמוז [יום 277 בשנה]

דף קמ"ב ע"ב

בסטריו, אתפרשן בדרועין, בשוקין. דרועין דדכורא, חד ימינא, חד שמאלא דרועא קדמאה (ס"א קדישא) (דף קמ"ב ע"ב) תלת קשרין אתקשרו ביה, ואתפלילו ב' דרועין. ואתפלילו סלקא דעתך. אלא ג' קשרין בימינא, וג' קשרין בשמאלא. ג' קשרין דימינא, אתפלילן בג' קשרין דשמאלא. ובגין כך, דרועא לא פתיב אלא חד. אבל ימינא, לא פתיב ביה זרוע, אלא (שמות טו) ימינך יי. (תהלים קיח) ימין יי אתקרי, בג' קשרין דאבהתא דאחסינו לחולקיהון.

ואי תימא הא בתלת חללין מוחא דגולגלתא משתכחין. תאנא, פלחו ג' מתפשטין, ומתקשרין בכל גופא, וכל גופא אתקשר בהני תלת, ומתקשרין בדרועא ימינא. ובגין כך תאיב דוד ואמר, (תהלים קי) שב לימיני. משום דהוא אתחבר עמהון דאבהתא, ויתיב תמן לכורסיא שלימתא. ובגין כך פתיב (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים וגו', משום דיתיב לימינא. היינו דכתיב, (דניאל יב) ותנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימין, כלומר, כמאן דזכי לחביבותא דמלפא. זכאה חולקיה, דמאן דפריש מלפא ימיניה. וקביל ליה תחות ימיניה. והאי ימינא פד יתיב, קשרין אתפשטא.

ודרועא לא אושיט ידיה (ס"א וקשרין לא אתפשטו ודרועא לא אושיט יתיב) בתלת קשרין דאמרון. וכד מתערין חייביא, ומתפשטן בעלמא, מתערין תלת אחרנין, דאינון דינא קשיא, ואושיט דרועא וכד אושיט דרועא, יד ימינא הוא, אבל אתקרי (ישעיה נא) זרוע יי, (דברים ט) זרועך הנטויה (נ"א תלת קשרין אתקשרו ביה ואתכלילו תלת קשרין דימינא ותלת קשרין דשמאלא בג' קשרין דאבהתא דאחסינו לחולקיהון. ואי תימא הא בג' חללי מוחא דגולגלתא משתכחין. תאנא כולחו ג' מתפשטין ומתקשרין בכל גופא וכל גופא אתקשר בהני תלת ומתקשרין בדרועא ימינא. והאי ימינא כד יתיב (קשרין לא אתפשטו ודרועא לא אושיט ויתיב) בתלת קשרין דאמרון. וכד חייביא מתערין. מתערין תלת אחרנין דינא קשיא ואושיט דרועא ואתקרי זרוע יי זרועך הנטויה) בזמנא דג' אלין אתפלילן בג' אחרנין, אקרי פלא ימינא, ועביד דינא ברחמי, הדא הוא דכתיב, ימינך יי נאדרי בפח ימינך יי תרעץ אויב, בגין דמתערן רחמי בהו.

ותאנא, בהאי ימינא מתאחדן תלת מאה ושבעין אלף רבוא, דאקרון ימינא. ומאה ותמנין וחמשה אלף רבוא, מזרוע דאקרי זרוע יי. מהאי ומהאי תלייא זרועא, והאי והאי אקרי תפארת, דכתיב, (ישעיה ג) מוליך לימין משה, הא ימינא. זרוע, הא שמאלא. דכתיב, (ישעיה ג) זרוע תפארתו, דא בדא.

וְתֵאנָא, בִּידָא שְׁמַאלָא, מִתְאַחַדֵּן אַרְבַּע מָאָה וְחֲמִשִּׁין רַבּוּא מְאָרִי תְרִיסִין, מִתְאַחַדֵּן בְּכַל אַצְבָּעָא וְאַצְבָּעָא. וּבְכַל אַצְבָּעָא וְאַצְבָּעָא עֶשֶׂר אַלְפִין מְאָרִי תְרִיסִין מִשְׁתַּכְחִין. פּוּק וְחָשׁוּב, כַּמָּה אֵינּוֹן דְּבִידָא. וְהוּא יְמִינָא אַקְרִי סִיעָא קְדִישָׁא, דְּאִתִּי מְדְרוּעָא דִּימִינָא, מִתְלַת קְשָׁרִין. (ואף על גב דאקרי יד הוי סיעא) דְּכְתִיב (וכתיב) (שמואל ב ג) וְהִנֵּה יְדֵי עֲמֹךְ. וּמִתְאַחַדֵּן מֵהָא, אַלְפָּה וְאַרְבַּע רַבּוּא, וְתֵמְנִיָּא, וְחֲמִשׁ מָאָה אַלְפִין מְאָרִי הוֹן דְּסִיעִין בְּכַל עֲלָמָא. וְאַקְרוּן יְדֵי יְיָ עֲלָאָה. יְדֵי יְיָ תִתְאַה. וְאִף עַל גַּב דְּבְכַל אֲתֵר יְדֵי יְיָ שְׁמַאלָא. וְכוּ יְמִין יְיָ, אֲתַכְלֵל יְדָא בְּזְרוּעָא, וְהוּי סִיעָא, וְאַקְרִי יְמִין. וְאִי לָאו, יְדֵי יְיָ תִתְאַה. תֵּאנָא, כַּד מִתְעַרֵּן דִּינִין קְשָׁרִין לְאַחַתָּא בְּעֲלָמָא, הָכָא כְּתִיב, (תהלים כה) סוּד יְיָ לִירְאִיו.

וְתֵאנָא בְּצַנִיעוּתָא דְּסַפְרָא, דְּכַל דִּינִין דְּמִשְׁתַּכְחִין מִדְּכוּרָא, תְּקִיפִין בְּרִישָׁא, וְנִיחִין בְּסוּפָא. וְכַל דִּינִין דְּמִשְׁתַּכְחִין מִנּוּקְבָא, נִיחִין בְּרִישָׁא, וְתְקִיפִין בְּסוּפָא. וְאַלְמָלָא דְּאֲתַעְבִּידוּ כְּחָדָא, לֹא יְכַלִּין עֲלָמָא לְמַסְבֵּל. עַד דְּעֵתִיק דְּעֵתִיקִי סְתִימָא דְּכַלָּא, פְּרִישׁ דָּא מִן דָּא, וְחֵבֵר לֹון לְאַתְבְּסָמָא כְּחָדָא.

וְכַד פְּרִישׁ לֹון, אֲפִיל דּוּרְמִיטָא לְזַעִיר אֲפִין, וּפְרִישׁ לְנוּקְבָא מְאַחֲרוּי דְּסַטְרוּי, וְאַתְקִין לָהּ כַּל תְּקוּנָהָא, וְאַצְבָּעָא לְיוּמָא דִּילִיָּה, לְמִיתְהָא לְדְכוּרָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּפֹּל יְיָ אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן. מָהוּ וַיִּישָׁן. הָאִי הוּא דְּכְתִיב, (תהלים מד) עוֹרָה לָמָּה תִישָׁן יְיָ. וַיִּקַּח אַחַת מִצְלָעוֹתָיו, מֵאִי אַחַת. דָּא הִיא נּוּקְבָא. כַּמָּה דָּאֵת אָמַר, (שיר השירים ו) אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי, וְסַלְקָא, וְאַתְתְּקִנָּא. וּבְאַתְרָהָא שְׁקִיעַ רַחֲמֵי וְחֶסֶד, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּסְגּוּר בְּשָׁר תַּחַתְנָה. וְכְתִיב (יחזקאל לו) וְהִסִּירוּתִי אֵת לֵב הָאֲבֹן מִבְּשָׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בְּשָׁר.

דף קמ"ג ע"א

וּבְשַׁעְתָּא דְּבַעָא לְמִיעַל שְׁבַתָּא הוּהּ בְּרִי רוּחִין וְשַׁדִּין וְעַלְעוּלִין, וְעַד לָא סִיִּים לֹון, אֵתֵת מְטְרוּנִיתָא בְּתַקוּנָהָא, וְיִתִּיבַת קַמִּיהָ. בְּשַׁעְתָּא דִּיתִיבַת קַמִּיהָ, אֲנַח לֹון לְאֵינּוֹן בְּרִיָּאן, וְלֹא אֲשַׁתְּלִימוּ. כִּיּוֹן דְּמְטְרוּנִיתָא יִתְבַּת עִם מְלָכָא, (דף קמ"ג ע"א) וְאַתְחַבְּרוּ אֲפִין בְּאֲפִין, מֵאֵן יִיעוּל בִּינִיָּהוּ, מֵאֵן הוּא דִּיקְרַב בְּהַדִּיָּהוּ. (בגין כך סתימא דמלה עונתן של תלמידי חכמים דידעין רזא דנא משבת לשבת.) וְכַד אֲתַחַבְּרוּ, אֲתַבְּסָמוּ דָּא בְּדָא. יוּמָא דְּכַלָּא אֲתַבְּסָם בִּיהָ. וּבְגִין כַּךְ, אֲתַבְּסָמוּ דִּינִין דָּא בְּדָא, וְאַתְתְּקִנוּ עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

וְתֵאנָא בְּצַנִיעוּתָא דְּסַפְרָא, בְּעָא עֵתִיקָא קְדִישָׁא לְמַחְזִי, אִי אֲתַבְּסָמוּ דִּינִין, וְאַתְדְּבִקוּ תְרִין אֲלִין דָּא בְּדָא, וְנִפְקַ מְסַטְרָא דְּנוּקְבָא דִּינָא תְּקִיפָא, (דלא יכיל עלמא לְמַסְבֵּל) דְּכְתִיב, (בראשית ד) וְהָאָדָם יָדַע אֵת חוּהָ אֲשֶׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֵת קִין וַתֹּאמֶר

קניתי וגו'. ולא הוה יכיל עלמא למסבל, משום דלא אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זוהמא דדינא קשיא, ובגין כך לא הוה יכיל לאתבסמא. וכד נפיק דא קין מסטר דנוקבא, נפק תקיף קשיא, תקיף בדינוי, קשיא בדינוי. פיון דנפק אתחלשת ואתבסמת. בתר דא, אפיקת אחרא בסימא יתיר, וסליק קדמא דהוה תקיפא קשיא, וכל דיגין לא אתערבו (ס"א אתערעו) קמיה (ס"א וכל דיגין לא) אתערבו עמיה.

תא חזי, מה פתיב, (בראשית ד) ויהי בהיותם בשדה. בשדה: דאשתמודע לעילא. בשדה דאקרי שדה דתפוחים. ונצח האי דינא לאחיה, משום דהוה קשיא מניה, ואכפיה ואטמריה תחותיה. עד דאתער בהאי קודשא בריך הוא, ואעבריה מקמיה. ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא. וכליל לאחוי בשקועא דימא רבא, דמבסם דמעין עלאין. ומנהון נחתין נשמתין לעלמא, אינש לפום אורחוי.

ואף על גב דטמירין אינון. מתפשטין דא בדא, ואתעבידו גופא חד ומהאי גופא, נחתין נשמתהון דרשיעייא חייביא, תקיפי רוחא. מתרוויהון כחדא סלקא דעתך. אלא דא לסטרוי, ודא לסטרוי. זכאין אינון צדיקייא, דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי אדם, דכליל כלא, אתר דעטרין וכתרין קדישין מתחבראן תמן, בצרורא דאתקלא (ס"א דאתכלא).

זכאין אינון צדיקייא, (ס"א אתון חברייא) דכל הני מלין קדישין, דאתמרו ברוח קדישא עלאה, רוח דכל קדישין עלאין אתפללון ביה, אתגליין לכו. מלין דעלאין ותתאין צייתין להו, זכאין אתון מאריהון דמארינו, מחצדי חקלא, דמלין אלין תנדעון ותסתפלון בהו, ותנדעון למאריכון אפין באפין, עינא בעינא. ובהני מלין תזכון לעלמא דאתי, הדא הוא דכתיב, (דברים ד) וידעת היום והשבות אל לבבך וגו'. יי: עתיק יומין הוא האלהים. וכלא הוא חד, בריך שמייה לעלם ולעלמי עלמא.

אמר רבי שמעון, חמינא עלאין לתתא, ותתאין לעילא. עלאין לתתא, דיוקנא דאדם, דהוא תקוני עלאה, כלא דכלהו. (חסר)

תאנא, פתיב (משלי י) וצדיק יסוד עולם, דכליל שית בקרטופא כחדא. והאי הוא דכתיב, (שיר השירים ה) שוקיו עמודי שש.

ותאנא בצניעותא דספרא, באדם אתפלילו כתרין עלאין, בכלל ובפרט. ובאדם אתפלילו כתרין תתאין, בפרט וכלל. כתרין עלאין בכלל, כמה דאתמר בדיוקנא דכל הני תיקונין (ס"א דיוקנין). בפרט: באצבען דידן, חמש כנגד חמש.

כתרין תתאין, באצבעין דרגלין דאינון פרט וכלל. דהא גופא לא אתחזי בהדייהו. דאינון לבר מגופא. ובגין כך לא הוּו בגופא. דגופא אעדיו מנייהו.

אי הכי, מאי (זכריה יד) ועמדו רגליו ביום ההוא. אלא רגליו דגופא, מאריהון דדינין (ס"א דמארין) למעבד נוקמין ואקרון בעלי רגלים. ומנהון תקיפין. ומתאחדן מאריהון דדינין די לתתא, בכתרין תתאין.

תאנא, כל אינון תקוני דלעילא, דבגופא קדישא, (בדכר ונוקבא) פללא דאדם, אתמשיך דא מן דא, ומתאחדן דא בדא, ואשקון דא לדא. כמה דאתמשך דמא בקטפין דורידין לדא ולדא, להכא ולהכא, מאתר דא לאתר אחרא, ואינון משקין (ס"א קסטין) דגופא (נ"א לגופא). אשקין דא לדא, מנהרין דא לדא. עד דאנהירו פלהו עלמין, ומתברכאן בגיניהון.

דף קמ"ג ע"ב

תאנא, כל אינון כתרין (דף קמ"ג ע"ב) דלא אתפללו בגופא, פלהו רחיקין ומסאבין, ומסאבן כל מאן דיקרב לגביהון, למנדע מנהון מלין.

תאנא, מאי תיאובתא דלהון לגבי תלמידי חכמים. אלא משום דחמן בהו גופא קדישא, ולא תפללא בהו בההוא גופא. וכי תימא, אי הכי, הא מלאכין קדישין וליתיהון בכללא דגופא. לא. דחס ושלום אי ליהוון לבר מפללא דגופא קדישא, לא הוּו קדישין ולא מתקיימי. וכתיב (דניאל י) וגוייתו כתרשיש. וכתיב (יחזקאל א) וגבותם מלאות עינים. (דניאל ט) והאיש גבריאל. פלהו בכללא דאדם. בר מהני דליתיהון בכללא דגופא, דאינון מסאבין, ומסאבן כל מאן דיקרב בהדייהו.

ותאנא, פלהו מרוחא דשמאלא, דלא אתבסם באדם משתכחין, ונפקו מפללא דגופא קדישא, ולא אתדבקו ביה. ובגין כך פלהו מסאבין ואזלין וטאסין עלמא, ועיילין בנוקבא דתהומא רבא, לאתדבקה בההוא דינא קדמאה דאקרי קין, דנפיק בכלל דגופא דלתתא. ושאטין וטאסין כל עלמא, ופרחן ולא מתדבקאן בכללא דגופא, ובגיני כך אינון לבר, מפל משריין דלעילא ותתא. מסאבין אינון. בהו פתיב (ויקרא יג) מחויץ למחנה מושבו.

וברוחא דאקרי הבל, דאתבסם יתיר בכללא דגופא קדישא. נפקין אחרנין דמבסמן יתיר, ומתדבקן בגופא, ולא מתדבקן. פלהו תליין (ע"ו ע"ב) באוירא ונפקין מהאי פללא דאלין מסאבין. ושמעין מה דשמעין מעילא, ומנייהו ידעי לתתא דקאמרי להו.

וְתֵאנָא בְּצַנְיָעוּתָא דְסַפְרָא, פִּינּוּן דְאַתְבְּסְמוּ לְעֵילָא כְּלָלָא דְאָדָם, גּוּפָא קַדִּישָׁא, דְכַר וְנוֹקְבָא. אַתְחַבְרוּ זְמָנָא תְּלִיתָאָה, וְנִפְקַת אַתְבְּסְמוּתָא דְכְּלָלָא. וְאַתְבְּסְמוּ עַלְמִין עַלְאִין וְתַתְּאִין. וּמִכְּפָאן אֲשֶׁתְּכֻלְל עַלְמָא דְלְעֵילָא וְתַתָּא, מִסְטָרָא דְגּוּפָא קַדִּישָׁא. וּמִתְחַבְרֵן עַלְמִין, וּמִתְאַחְדֵּן דָּא בְּדָא, וְאַתְעֵבִידוּ חַד גּוּפָא. (ובגין דכלהו חד גופא, שכינתא לעילא, שכינתא לתתא, קודשא בריך הוא לעילא, קודשא בריך הוא לתתא) וּמְשַׁלְפָּא רוּחָא, וְעֵיילָא בְּחַד גּוּפָא. וּבְכֻלְהוּ לָא אַתְחַזִּי אֱלָא חַד. (ישעיה ו) קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ יִי צְבָאוֹת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. דְּכְלָלָא הוּא חַד גּוּפָא.

תֵּאנָא, פִּינּוּן דְאַתְבְּסְמוּ דָּא בְּדָא, (כתיב (שיר השירים א) תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף) אַתְקַשְׁרוּ דִּינָא וְרַחֲמִי. (אתבסמא דינא ברחמי) וְאַתְבְּסְמַת נּוֹקְבָא בְּדְכוּרָא. וּבְגִינֵי פֶךְ לָא סְלֵקָא דָּא בְּלָא דָּא, כְּהַאי תְּמַר, דְּלָא סְלֵקָא דָּא בְּלָא דָּא. וְעַל הַאי תְּנִינּוּ, מֵאֵן דְּאִפִּיק גְּרַמְיָה בְּהַאי עַלְמָא מְכֻלְלָא דְאָדָם, לְבַתֵּר כַּד נִפְיֵק מֵהַאי עַלְמָא, לָא עֵייל מְכֻלְלָא דְאָדָם, דְּאִקְרִי גּוּפָא קַדִּישָׁא. אֱלָא בְּאִינּוֹן דְּלָא אִקְרוּן אָדָם, וְנִפְיֵק מְכֻלְלָא דְגּוּפָא.

תְּנִינָא, תּוּרֵי זָהָב נְעֻשָׂה לְךָ עִם נְקוּדוֹת הַכֶּסֶף, דְּאַתְבְּסְמוּ דִּינָא בְּרַחֲמִי. וְלִית דִּינָא, דְּלָא הוּוּ בֵּיה רַחֲמִי. וְעַל הַאי כְּתִיב, (שיר השירים א) נָאוּוּ לְחִינֵךְ בְּתוּרִים צוּאָרֶךְ בְּחַרוּזִים. בְּתוּרִים: כְּמוֹ דְכְּתִיב, תּוּרֵי זָהָב נְעֻשָׂה לְךָ וְגו'. בְּחַרוּזִים: כְּמָה דְכְּתִיב, עִם נְקוּדוֹת הַכֶּסֶף. צוּאָרֶךְ, בְּכֻלְלָא דְנוֹקְבָא, דָּא מְטְרוּנִיתָא אֲשֶׁתְּכַח בִּי מִקְדָּשָׁא דְלְעֵילָא, וִירוּשָׁלַם דְּלְתַתָּא (ס"א ומקדשא דכלא) וּמִקְדָּשָׁא. וְכֻל דָּא מִדְּאַתְבְּסְמַת בְּדְכוּרָא, וְאַתְעֵבִיד כְּלָלָא דְאָדָם, וְדָא הוּא כְּלָלָא דְמַהִימְנוּתָא. מֵאֵי מַהִימְנוּתָא. דְּבִגְוִיָּה אֲשֶׁתְּכַח כָּל מַהִימְנוּתָא. (שייך פרשת כי תצא) וְתֵאנָא, מֵאֵן דְּאִקְרִי אָדָם, וְנִשְׁמַתָּא נְפֻקַת מִנִּיָּה, וּמִית. אֲסִיר לְמִיבַת לִיָּה בְּבֵיתָא, לְמַעַבְד לִיָּה לִינָה עַל אֲרַעָא, מְשׁוּם יִקְרָא דְהַאי גּוּפָא, דְּלָא יִתְחַזִּי בֵּיה קִלְנָא, דְכְּתִיב, (תהלים מט) אָדָם בִּיקָר בַּל יִלִּין, אָדָם דְּהוּא יִקָּר מִכָּל יִקְרָא, בַּל יִלִּין. מֵאֵי טַעְמָא. מְשׁוּם דְּאֵי יַעֲבֹדוּן הִכִּי, נִמְשַׁל כְּפִהֻמוֹת גְּדָמוֹ. מַה בְּעִירֵי לָא הוּוּ בְּכֻלְלָא דְאָדָם, וְלָא אַתְחַזִּי בְּהוּ רוּחָא קַדִּישָׁא, אוּף הִכָּא כְּבִיעִירֵי, גּוּפָא בְּלָא רוּחָא, וְהַאי גּוּפָא, דְּהוּא יִקְרָא דְכְּלָלָא, לָא יִתְחַזִּי בֵּיה קִלְנָא.

דף קמ"ד ע"א

וְתֵאנָא בְּצַנְיָעוּתָא דְסַפְרָא, כָּל מֵאֵן דְּעֵבִיד לִינָה לְהַאי גּוּפָא קַדִּישָׁא, בְּלָא רוּחָא, עֵבִיד פְּגִימוּתָא בְּגּוּפָא דְעַלְמִין. דְּהַא בְּגִין (דף קמ"ד ע"א) דָּא, לָא עֵבִיד לִינָה בְּאַתְרָא קַדִּישָׁא, בְּאַרְעָא דְצַדִּיק יִלִּין בְּהַ, (ס"א דכתרא קדישא דמלכא בארעא דכתיב (ישעיה א)

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

צדק ילין בה) משום דהאי גופא יקרא, אתקרי דיוקנא דמלכא. ואי עביד ביה לינה, הוי כחד מן בעירא. (הדא הוא דכתיב, (תהלים מט) נמשל כבהמות (ע"כ) נדמו)

תאנא, (בראשית ו) ויראו בני האלהים את בנות האדם. (ס"א בני האלהים) אינון (ס' ע"ב) דאטמרו, ונפלו בנוקבא דתהומא רבא. את בנות האדם, (האדם הידוע). וכתיב וילדו להם המה הגבורים אשר מעולם וגו'. מההוא דאקרי עולם. כדתנינו ימי עולם. אנשי השם, מנהון נפקו רוחין ושדין לעלמא, לאתדבקא ברשיעיא.

הנפילים היו בארץ, לאפקא אלין אחרנין. דלא הוו בארץ. הנפילים: עז"א ועזא"ל הוו בארץ. בני האלהים לא הוו בארץ. ורזא הוא וכלא אתמר.

כתיב (בראשית ו) וינחם יי פי עשה את האדם בארץ, לאפקא אדם דלעילא, דלא הוי בארץ. וינחם יי האי בזעיר אפין אתמר. ויתעצב אל לבו, ויעצב לא נאמר. אלא ויתעצב, איהו אתעצב, דביה תליא מלתא. לאפוקי ממאן דלא אתעצב. אל לבו, בלבו לא כתיב, אלא אל לבו. כמאן דאתעצב (ומקבל) למאריה, דאחזי האי ללבא דכל לבין.

ויאמר יי אמחה את האדם אשר בראתי מעל פני האדמה וגו'. לאפקא אדם דלעילא. ואי תימא אדם דלתתא בלחודוי. לאו לאפקא כלל. משום דלא קאים דא בלא דא.

ואלמלא חכמה סתימא דכלא, כלא אתתקן כמרישא. הדא הוא דכתיב, (משלי ח) אני חכמה שכנתי ערמה. אל תקרי שכנתי, אלא שכנתי (ס"א שיכנתי).

ואלמלא האי תקונא דאדם, לא קאים עלמא. הדא הוא דכתיב, (משלי ג) יי בחכמה יסד ארץ. וכתיב (בראשית ו) ונח מצא חן בעיני יי.

ותאנא, פלהו מוחין תליין בהאי מוחא. והחכמה הוא כללא דכלא הוא. ודא חכמה סתימא, דבה אתתקיף ואתתקן תקונא דאדם, לאתיישבא כלא על תקונייה, כל חד באתריה. הדא הוא דכתיב, (קהלת ז) החכמה תעוז לחכם מעשרה שליטים, דאינון תקונא שלימא דאדם. ואדם הוא תקונא דלגו, מניה קאים ריחא. (הדא הוא דכתיב, (שמואל א טז) כי האדם יראה לעינים ויהוה יראה ללבב, דאיהו בלגו לגו)

ובהאי תקונא דאדם, אתחזי שלימותא מהימנותא דכלא, דקאים על כורסייא. דכתיב, (יחזקאל א) ודמות כמראה אדם עליו מלמעלה. וכתיב (דניאל ז) וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתה הוא ועד עתיק יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי. עד כאן סתימאן מלין. וברירן טעמין. זכאה חולקיה דמאן דידע וישגח בהון. ולא יטעי בהון. דמלין אלין לא אתיהיבו, אלא למארי מדין ומחצדי חקלא, דעאלו ונפקו. דכתיב, (הושע יד) פי ישרים דרכי יי וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם.

תאנא, בכה רבי שמעון, וארים קליה ואמר, אי במלין דילן, דאתגליין הכא, אתגניזו חברייא באדרא דעלמא דאתי, ואסתלקו מהאי עלמא, יאות ושפיר הוה, בגין דלא אתגליין לחד מבני עלמא. הדר ואמר, הדרי בי, דהא גלי קמיה דעתיקא דעתיקין, סתימא דכל סתימין, דהא לא ליקרא דילי עבידנא, ולא ליקרא דבית אבא, ולא ליקרא דחברייא אלין, אלא בגין דלא יטעון באורחוי, ולא יעלון בכסופא לתרעי פלטרוי, ולא ימחון בידיהון. זכאה חולקי עמהון, לעלמא דאתי.

סדר הלימוד ליום יב תמוז [יום 278 בשנה]

תנא, עד לא נפקו חברייה מההוא אדרא, מיתו (צ"ע ע"א ע"א) רבי יוסי ברבי יעקב, ורבי תזקיה, ורבי ייסא. וחמו חברייה, דהו נטלין לון מלאכין קדישין בההוא פרסא. ואמר רבי שמעון מלה, ואשתככו. צווח ואמר, שמא חס ושלום גזרה אתגזר עלנא לאתענשא, דאתגלי על דנא מה דלא אתגלי מיומא דקאים משה על טורא דסיני, דכתיב, (שמות לד) ויהי שם עם יי ארבעים יום וארבעים לילה וגו'. מה אנא הכא. אי בגין דא אתענשו.

דף קמ"ד ע"ב

שמע קלא, זכאה אנת רבי שמעון, זכאה חולקך וחברייה, אלין דקיימין בהדה, דהא אתגלי לכון מה דלא אתגלי לכל חילא דלעילא, (דף קמ"ד ע"ב) אבל תא חזי, דהא כתיב, (יהושע ו) בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה. וכל שפן דברעו סגי ותקיף, אתדבקו נפשיתהון בשעתא דא דאתנסיבו. זכאה חולקיהון, דהא בשלימותא אסתלקו. (דלא הוה כן לאינן דהו קמייהו, אמאי מיתו)

תאנא, בעוד דאתגליין מלין, אתרגישו עלאין ותתאין, (דאינון רתיכין) וקלא אתער במאתן וחמשין עלמין דהא מלין עתיקין לתתא אתגליין, ועד (נ"א ועוד) דאלין מתבסמן נשמתייהו באינון מלין, נפקא נשמתייהו בנשיקה, ואתקשר בההוא פרסא, ונטלין להו מלאכי עלאי, וסלקין לון לעילא. ואמאי אלין. משום דעאלן ולא נפקו זמנא אחרא מן קדמת דנא, וכלהו אחריני עאלו ונפקו.

אמר רבי שמעון, כמה זכאה חולקיהון דהני תלתא, וזכאה חולקנא לעלמא דאתי בגין דא. נפק קלא תניינות ואמר, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום. קמו ואזלו. בכל אתר דהו מסתפלי סליק ריחין. אמר רבי שמעון שמע מינה, דעלמא מתברך בגינן. והו גהרין אנפוי דכלהו, ולא הו יכלין בני עלמא לאסתפלא בהו.

תאנא, עשרה עאלו, ושבע נפקו, והוה חדי רבי שמעון. ורבי אבא עציב. יומא חד הוה יתיב רבי שמעון ורבי אבא עמיה, אמר רבי שמעון מלה, וחמו לאלין תלתא דהו מייתין להון מלאכין עלאין, ומחזיין להו גניזין ואדרין דלעילא, בגין יקרא דלהון. והו עיילי לון בטורי דאפרסמונא דכיא. נח דעתיה דרבי אבא.

תאנא, מההוא יומא לא אעדו חברייא מבי רבי שמעון. וכד הוה רבי שמעון מגלה רזין, לא משתכחין תמן אלא אינון. והוה קארי להו רבי שמעון, שבעה אנון עיניי. דכתיב, (זכריה ד) שבעה אלה עיניי ויעלן אתמר. אמר רבי אבא, אנון שיתא בוציני, דנהראן משביעאה. אנת הוא שביעאה דכלא. דהא לית קיומא לשיתא, בר משביעאה. דכלא תלי בשביעאה. רבי יהודה קארי ליה שבת, דכלהו שיתא מניה מתברכין, דכתיב, (שמות כ) שבת ליי, קדש ליי, מה שבת ליי קדש, אוף רבי שמעון שבת ליי קדש.

אמר רבי שמעון, תוהנא על ההוא חגיר חרצן, מאריה דשערי, אמאי לא אשתכח בבי אדרא דילן, בזמנא דאתגליין מלין אלין קדישין. אדהכי, אתא אליהו, ותלת קטפורי נהירין באנפוי. אמר ליה רבי שמעון, מאי טעמא לא שכיח מר בקרדוטא (ס"א בקרטמא) גליפא דמאריה, ביומא דהלולא.

אמר ליה, חייך רבי שבע יומין אתברירו קמיה קודשא בריך הוא, כל אינון דייתון וישתכחן עמיה, על לא עיילתון בבי אדרא דלכון, ובעינא לאשתכחא, זמין קטיר בכתפוי (ס"א ג"ל שכן צריך לומר, ואנא הוה זמין תמן, ובעינא קמיה לאשתכחא, וכדין קטיר בכתפוי) ולא יכילנא, דההוא יומא שדרני קודשא בריך הוא, למעבד נסין לרב המנונא סבא וחברוי, דאתמסרו בארמונא (ס"א בקרוניא) דמלכא, וארחישנא להו בנסא, דרמינא להו כותלא דהיכלא דמלכא, ואתקטרו בקטרוי, דמיתו ארבעים וחמשה פרדשפי. ואפיקנא לרב המנונא וחברוי ורמינא (ס"א ואוליכנא) לון לבקעת אונן, ואשתזיבו. וזמינא קמיהו נהמא ומיאי, דלא אכלו תלתא יומין. וכל ההוא יומא לא בדילנא מניהו.

וכד תבנא, אשפחנא פרסא דנטלו כל אינון סמכין, ותלת מן חברייא עליה, ושאינא לון. ואמרו חולקא דקודשא בריך הוא, מהלולא דרבי שמעון וחברוי. וזכאה אנת רבי שמעון, וזכאה חולקא, וחולקא דאינון חברייא דיתבין קמך. כמה דרגין אתתקנו לכון לעלמא דאתי. כמה בוצינין דנהורין זמינין לנהרא לכו.

דף קמ"ה ע"א

ותא חזי, יומא דין בגינה אתעטרו חמשין פתרין לרבי פנחס בן יאיר חמוף. ואנא אזילנא עמיה בכל אינון נהרי דטורי דאפרסמונא דכיא, והוא בריר דוכתייה, ואתתקן. (ס"א ואנא הא חזינא דהא בריר וכו') אמר ליה, קטורין צדיקייא בקרטופא דעטרין, (דף קמ"ה ע"א) בריש ירחי ובזמני ושבתי, יתיר מכל שאר יומין. אמר ליה, ואף כל אינון דלבר, דכתיב, (ישעיה סו) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו וגו'. אי אלין אתיין, כל שפן צדיקייא. מדי חדש בחדשו, למת.

משום דמתעטרי אבהתא רתיכא קדישא. ומדי שבת בשבתו, דמתעטר שביעאה דכל אינון שיטא יומין, דכתיב, (בראשית ב) ויברך אלהים את יום השביעי וגו'. ואנת הוא רבי שמעון, שביעאה דשיטא, תהא מתעטר ומתקדש יתיר מפלא. ותלת עדוגין דמשתכחין בשביעאה, זמינן חברייא אלין צדיקייא לאתעדנא בגינך לעלמא דאתי. וכתיב (ישעיה נח) וקראת לשבת ענג לקדוש יי מכובד. מאן הוא קדוש יי. דא רבי שמעון בן יוחאי, דאקרי מכובד בעלמא דין, ובעלמא דאתי. עד כאן האדרא קדישא רבא (במדבר ו) דבר אל אהרן ואל בניו לאמר פה תברכו וגו'. רבי יצחק פתח ואמר, (תהלים קג) וחסד יי מעולם ועד עולם על יראיו וצדקתו לבני בניו. כמה גדולה היראה לפני הקדוש ברוך הוא, שבכלל היראה ענוה, ובכלל הענוה חסידות. נמצא שכל מי שיש בו יראת חטא, ישנו בכלן ומי שאינו ירא שמים, אין בו לא ענוה ולא חסידות.

רעיא מהימנא פקודא (כ"ב) דא לברכא כהנא ית עמא בכל יומא, בזקיפו דאצבען. ולברכא ברכתא בכל יומא, לאשתכחא ברכאן עילא ותתא. דהא אצבעאן קיימן ברזא עלאה, חמש גו חמש. חמש דימינא, וחמש דשמאלא. חמש דימינא, אינון שבחא יתירא על אינון דשמאלא, בגין, דהא ימינא אית ליה שבחא יתירא על שמאלא. ועל דא בברכתא דקא בריך כהנא ית עמא, אצטריך לזקפא ימינא על שמאלא. ולעיינא בעינא טבא.

וכד פריש ידוי כהנא, שכינתא שריא על אינון אצבען, דהא קודשא בריך הוא אסתכם עמיה דכהנא באינון ברכאן. וישראל מתברכין מתרין סטרין מעילא ותתא. מעילא, שכינתא דשריא על אינון אצבען. וכהנא דקא מברך.

תא חזי, מלין דקא עבדי, מתערין מלין לעילא. כגוונא דא בפרישו דאצבען דכהנא לתתא, אתערת שכינתא למיתי ולשריא עלן. וכן כמה מלין אינון בעלמא, דמתערין מלין לעילא. דהא באתערותא דלתתא, אתער חילא אחרא לעילא. והא אוקימנא בכמה דוכתי. והיינו טעמא דלולב, והיינו טעמא דשופר. וכמה אינון בהאי גוונא עשר אצבען, מתערי שכינתא לשרייא עלייהו. מתערי עשר דרגין אחרנין לעילא לאנהרא, וכלא בשעתא חדא.

ועל דא, אסיר ליה לבר נש לזקפא אצבען בזקיפו למגנא, אלא בצלותא, ובברכאן, ובשמא דקודשא בריך הוא. והא אוקימנא, דאינון אתערו דשמא קדישא, ורזא דמהימנותא. זקיפו דאצבעאן, ממנן בהווא זקיפו דלהון, עשרה שליטין, כמה דאוקמות. וכהנא בעי לברכא בעינא טבא, באסתכמותא דשכינתא, כמה דאתמר.

בההיא שעתא דברכתא דא נפקא מפומיה דכהנא, אינון שתין אתוון, נפקין וטסין ברקיעא, וממנן שתין רברבין, על כל את ואת. וכלהו אודן על כל אלין ברכאן. מאי טעמא שתין אתוון

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

בברכן אלין. בגין דישראל שתין רבוא אינון, ורוא דשתין רבוא קיימין בעלמא, וכל חד וחד איהו חד רבוא.

שמא קדישא דנפקא מהאי, סלקא לעילא, עד ההוא פרסיא דלעילא. וכלא שכנתא עלאה, ושכנתא דלתא, אודן בכהנא באינון ברכאן, וכל אינון שתין ממנו. ועל דא כתיב, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם. וכדין קודשא בריך הוא מברך לון לישראל. (ע"כ) (פקודא כ"ג לכבד אב וכו' פ"ג ע"א)

תאנא, מי שייצא מן היראה, ונתלבש בענוה, ענוה עדיף, ונכלל בכלהו. הדא הוא דכתיב, (משלי כב) עקב ענוה יראת יי. כל מי שיש בו יראת שמים, זוכה לענוה. כל מי שיש בו ענוה, זוכה לחסידות. וכל מי שיש בו יראת שמים, זוכה לכלם. לענוה, דכתיב עקב ענוה יראת יי. לחסידות, דכתיב וחסד יי מעולם ועד עולם על יראיו.

דף קמ"ה ע"ב

תאנא, כל אדם שיש בו חסידות, נקרא מלאך (דף קמ"ה ע"ב) יי צבאות. הדא הוא דכתיב, (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך יי צבאות הוא. מפני מה זכה כהן להקרא מלאך יי צבאות. אמר רבי יהודה, מה מלאך יי צבאות, כהן למעלה, אף כהן מלאך יי צבאות למטה.

ומאן הוא מלאך יי צבאות למעלה. זה מיכאל השר הגדול, דאתי מחסד של מעלה, והוא כהן גדול של מעלה, כפיכול, כהן גדול דלתא, אקרי מלאך יי צבאות, משום דאתי מסטרא דחסד. מהו חסד. רחמי גו רחמי. ובגין כהן, כהן לא אשתכח מסטרא דדינא. מאי טעמא זכה כהן לחסד, בגין היראה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קג) וחסד יי מעולם ועד עולם על יראיו.

עולם ועולם מהו. אמר רבי יצחק כמה דאתתקן באדרא קדישא, עולם חד, ועולם תרי. אמר רבי חייא אי הכי מן העולם ועד העולם מפעי ליה. אמר ליה, תרי עלמי נינהו. ואתהדרו לחד. אמר רבי אלעזר לרבי יצחק עד מתי תסתום דברין. מן העולם ועד העולם, כללא דרזא עלאה, אדם דלעילא, ואדם דלתא, והיינו עולם ועולם. וכתיב ימי עולם, וכתיב שנות עולם, והא אוקמוה באדרא קדישא עלאה. על יראיו, דכל מאן דאיהו דחיל חטאה, אקרי אדם. אימתי. אמר רבי אלעזר, דאית ביה יראה ענוה חסידות, כללא דכלא.

אמר רבי יהודה, והא תנינן אדם כללא דדכר ונוקבא. אמר ליה ודאי הכא הוא, בכללא דאדם, דמאן דאתחבר דכר ונוקבא, אקרי אדם, וכדין דחיל חטאן. ולא עוד אלא שריא ביה ענוה. ולא עוד אלא דשריא ביה חסד. ומאן דלא

אשתכח דכר ונוקבא, לא הוו ביה לא יראה ולא ענוה ולא חסידות. ובגין כך אקרי אדם כללא דכלא, וכיון דאקרי אדם, שרייא ביה חסד, דכתיב, (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה וגו'. ולא יכיל לאתבנאה, אי לא אשתכח דכר ונוקבא.

וכתיב וחסד יי מעולם ועד עולם על יראיו. יראיו כללא דאדם. דבר אחר וחסד יי מעולם ועד עולם, אלן אינון פהני דאתו מסטרא דחסד, ואחסינו אחסנא דא דנחית מעולם דלעילא לעולם דלתתא. על יראיו, פהני דלתתא, דכתיב, (ויקרא טז) וכפר בעדו ובעד ביתו לאתכללא בכללא דאדם. וצדקתו לבני בניו, משום דזכה לבני בניו. אמר רבי יהודה, אי הכי, מהו וצדקתו, וחסדו מבעי ליה. אמר רבי אלעזר, היינו רזא דתנינן בזאת, (בראשית ב) כי מאיש לקחה זאת וכתיב (בראשית ב) לזאת יקרא אשה, וזאת אתכלילת באיש, דהיינו חסד, וזאת נוקבא. חסד דכר. ובגין כך דכר דאתי מסטרא דחוורא דא, אקרי חסד. וזאת אתקרי צדק, דאתיא מסטר סומקא. ובגין כך אקרי אשה. והיינו דכתיב וצדקתו, מאי וצדקתו. צדקתו דחסד, בת זוג, דאתבסמא דא בדא. ובגין כך תנינן, כל כהן שאין לו בת זוג, אסור בעבודה, דכתיב וכפר בעדו ובעד ביתו.

אמר רבי יצחק, משום דלית שכינתא שריא, במאן דלא אנסיב, וכהני בעיין יתיר מפל שאר עמא, לאשרייא בהו שכינתא. וכיון דשרת בהו שכינתא, שריא בהו חסד, ואקרון חסידים. ובעיין לברכא עמא, הדא הוא דכתיב (תהלים קמה) וחסידיך יברכוכה. וכתיב, (דברים לג) תמיד ואוריך לאיש חסידך. ומשום דכהנא אקרי חסיד, בעי לברכא. ובגין כך כתיב, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו. מאי טעמא. משום דאקרון חסידים, וכתיב וחסידיך יברכוכה.

דף קמ"ו ע"א

כה תברכו את בני ישראל אמור להם, כה תברכו, בלשון הקדש. כה תברכו, ביראה. כה תברכו, בענוה. אמר רבי אבא, כה תברכו, תאנא, האי צד"ק אתקרי כ"ה, דכל דינין מתערין מפ"ה (ב"א מניה), והיינו דאמר רבי אלעזר, מהו מפה רבה. (ס"א דכה) כלומר, מפה מן כה. וכתיב (שמות ז) והנה לא שמעת עד כ"ה, כמה דאגזים משה. וכתיב (שמות ז) בזאת תדע כי אני יי, וכלא חד, וכתיב (שמות ז) ולא (דף קמ"ו ע"א) שת לבו גם לזאת, דזמינא לחרבא ארעיה.

ומהאי כ"ה מתערין דינין. ומדאתחבר עמה חסד, אתבסמת. ובגין כך, אתמסר דא לפהו, דאתי מחסד, בגין דתתברך ותתבסם כ"ה, הדא הוא דכתיב כה תברכו, כלומר, אף על גב דהאי כה אשתכחת בדינין, תבסמון לה, ותברכון לה, דכתיב

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, תִּבְרְכוּ בְּהַאי חֶסֶד לְכ"ה, וּתְבַסְמוּן לָהּ לְקַבְּלֶיהָ דְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכְּחוּן בְּהַ דִּינִין.

הַדָּא הוּא דְכְּתִיב כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לְהֶם. אָמְרוּ לֹא כְּתִיב, אֱלֹהִים אָמֹר, לְאִפְקָא מִשְׁרְבוּ הַפְּרִיצִים, דְּלֹא מִפְּרִסְמִין מְלָה, דְּהָא לֹא אֶתְפַּקְדוּ לְפִרְסְמָא שְׂמָא, מִשְׁמַע דְּכְּתִיב אָמֹר לְהֶם. אָמֹר סְתָם. דְּבַר אַחַר אָמֹר פִּינָן דְּכְּתִיב כֹּה תִּבְרְכוּ, אָמְרִי לֹא כְּתִיב תִּבְרְכוּ. אֱלֹהִים תִּנִּי רַבִּי יְהוּדָה, אָמֹר לְהֶם. זְכוּ לְהֶם, לֹא זְכוּ אָמֹר סְתָם.

רַבִּי יִצְחָק פִּתְחָה, (דְּנִיָּאֵל י) וְרֵאִיתִי אֲנִי דְּנִיָּאֵל לְבִדִּי אֶת הַמְּרָאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת הַמְּרָאָה וְגו'. וְרֵאִיתִי אֲנִי דְּנִיָּאֵל לְבִדִּי. וְהָא תְּנִינָן, אֵינְהוּ נְבִיאִי, וְאֵיהוּ לָאוּ נְבִיאַ, וּמֵאֵן נִינְהוּ. חֲגִי זְכָרְיָה וּמְלֹאכִי. אֵי חֲכִי, אֶתְעַבִּיד קִדְּשׁ חוּל, וְהָא כְּתִיב לֹא רָאוּ, אָמְרִי דְּחִילוּ. וּבְדְּנִיָּאֵל כְּתִיב וְרֵאִיתִי אֲנִי, וְלֹא דְּחִיל. וְאֵיהוּ לָאוּ נְבִיאַ, הָא חוּל קִדְּשׁ.

אֱלֹהִים חֲכִי תִּבְרְכוּ, כְּתִיב (תְּהִלִּים כו) אִם תִּחַנֶּה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי אִם תִּקְוִים עָלַי מִלְּחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח. בְּזֹאת, הָא דְּאֲמַרְן זֹאת עֲדָבָא חוּלְקִיָּה, לְאֶתְחַסְנָא, וְלִמְעַבְד לִיה נּוֹקְמִין. וְתִנָּא, עֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדוּד, רְתִיכָא קוּדְשָׁא עִם אֲבַהֲתָא, כְּתִיב עֲלֵאִין קוּדְשִׁין דְּכֹלָא, דְּאֲחַסְיָנוּ אֲבַהֲתָא. וְתִנָּא, מְלָכוּ יִרִית דּוּד לְבִנּוּי בְּתִרּוּי. וּבְאַתְר מְלָכוּ דְּלְעִילָא, אֶתְקַת, וְאֲחַסְיָנוּ הוּא וּבִנּוּי מְלָכוּ דָּא, דְּלֹא אֶעֱדִי מִשׁוּלְטָנְהוּן לְדְרִי דְּרִין.

וְתִנָּא, בְּשַׁעֲתָא דְּהָא כְּתִיב דְּמִלְּכוּתָא אֶתְעַר לְבִנּוּי דְּדוּד, לִית מֵאֵן דְּקָאִים קָמִיָּה. וְרֵאִיתִי אֲנִי דְּנִיָּאֵל לְבִדִּי אֶת הַמְּרָאָה, מִשּׁוּם דְּמִבְּנּוּי דְּדוּד הוּא, דְּכְּתִיב, (דְּנִיָּאֵל א) וַיְהִי בְּהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דְּנִיָּאֵל חֲנַנְיָה וְגו'. וְהוּא חֲמָא וְחֲדִי בְּהָאִי דְּהוּא מִסְטֵר אֲחַסְנָת חוּלְקָא עֲדָבָא דְּאֲבוּי, וּמִשּׁוּם דְּהוּא דִּילִיָּה הוּא סְבִיל, וְאַחֲרִינִי לֹא סְבִיל. דְּאָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְּהָא כ"ה אֶתְעַר בְּדִינּוּי, לֹא יִכְלִין בְּנֵי עֲלָמָא לְמִיקָם קָמִיָּה.

וּבְשַׁעֲתָא דְּפִרְסִין כְּתִיב יְדִיָּהוּ, דְּאֶתְיִין מַחֲסֵד, אֶתְעַר חֶסֶד דְּלְעִילָא, וְאֶתְחַבֵּר בְּהָאִי כֹה, וּמִתְבַּסְמָא וּמִתְבַּרְכָּא בְּאַנְפִּין נְהִירִין לְבִנּוּי יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְעַדִּי מִנְהוּן דִּינִין, הַדָּא הוּא דְּכְּתִיב כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְשַׁאֲר עִמִּין.

בְּגִין כֹּךְ כְּהֵן, וְלֹא אַחֲרָא. כְּהֵן בְּגִין דִּיתְעַר הָאִי כְּתִיב דִּילִיָּה חֶסֶד, עַל יְדוּי, דְּאֶקְרִי חֶסֶד, דְּכְּתִיב, (דְּבָרִים ל) לְאִישׁ חֶסֶד. וְהוּא אֶתִי מִסְטֵרָא דְּחֶסֶד. וְכְּתִיב (תְּהִלִּים קמ"ח) וְחֶסֶדֶיךָ יְבָרְכֶנָּה, אֵל תִּקְרִי יְבָרְכֶנָּה, אֱלֹהִים יְבָרְכוּ כ"ה. כֹּה תִּבְרְכוּ, בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ. כֹּה תִּבְרְכוּ, בְּלִשׁוֹן הַקִּדְּשׁ.

תאנא, אמר רבי יהודה, בשעתא דכהנא דלתתא קם ופריס ידוי, כל כתרין קדישין דלעילא מתערין, ומתקנין לאתברכא, ונהרין מעומקא דבירא, דאתמשך להו מההוא עומקא דנפק תדיר, ולא פסיק ברכאן דנבעו, מבויעין לכלהו עלמין ומתברכן ומתשקיין מכלהו.

ותאנא, בההוא זמנא, לחישותא ושתיקותא הוי בכל עלמין. למלך דבעי לאודווגא במטרוניתא, ובעי למעאל לה בלחישו, וכל שמשין מתערין בההוא זמנא ומתלחשין, הא מלכא אתי לאודווגא במטרוניתא. מאן מטרוניתא. דא פנסת ישראל. מאן פנסת ישראל. פנסת ישראל סתם.

תאנא אמר רבי יצחק, כהן בעי לזקפא ימינא על שמאלא, דכתיב, (ויקרא ט) וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם. ידו כתיב, ולא ידיו. משום דשבחא דימינא על שמאלא. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ג) והוא ימשול בך.

תאנא, כהן דבעי לפרסא ידוי, בעי דיתוסף קדושה (דף קמ"ז ע"ב) על קדושה דייליה, דבעי לקדשא ידוי, על ידא דקדישא. מאן ידא דקדישא. דא ליואה. דבעי כהנא ליטול קדושה דמייא מידוי, דכתיב וקדשת את הלויים, הא אינון קדישין. וכתיב בהו בלויים, (במדבר יח) וגם את אחיה מטה לוי וגו'. שבט אביך כלל. מפאן, דכל כהן דפריס ידוי, בעי לאתקדשא על ידי דקדישא, ליתוסף קדושה על קדושתיה. ועל דא, לא יטול קדושה דמייא, מבר נש אחרא, דלא הוי קדישא.

ובצניעותא דספרא תאנא, לוי דאתקדש כהנא על ידוי, בעי הוא לאתקדשא בקדמיתא. ואמאי לוי, ויתקדש על ידא דכהנא אחרא. תאנא, כהנא אחרא לא בעי, דהא כהן דלא שלים, לא בעי האי כהנא שלים, לאתפגם על ידא דפגימא דלא שלים. אבל לוי דאיהו שלים, ואתחזי לסלקא בדוכנא, ולמפלח במשפן זמנא, הא שלים הוא, והא אקרי קדוש, דכתיב וקדשת את הלויים. אמר רבי תנחום, אף אקרי טהור, דכתיב, (במדבר ח) וטהרת אותם. ובגין כך בעי לאוספא כהנא קדושה על קדושתיה.

סדר הלימוד ליום יג תמוז [יום 279 בשנה]

תאנא, כהנא דפריס ידוי, בעי דלא יתחברון אצבען דא בדא, בגין דיתברכון כתרין קדישין, כל חד וחד בלחודוי, כמה דאתחזי ליה. בגין דשמא קדישא בעי לאתפרשא באתוון רשימין דלא לאערבא דא בדא. ולא יתפוון (נ"א ולא תכוונא) באינון מלין.

אמר רבי יצחק, בעי קודשא בריך הוא דיתברכון עלאי, בגין דיתברכון תתאי, ויתברכון עלאי דאינון קדישין בקדושה עלאה, על ידא דתתאי, דאינון קדישין בקדושה עלאה, דאינון קדישין מפל קדישין דלתתא, דכתיב, (תהלים קמה) וחסדיך בברוכה.

אמר רבי יהודה, כל כהן דלא ידע רזא דא, ולמאן מברך, ומאן היא ברכתא דמברך, לאו ברכתא דיליה ברכתא, והיינו דכתיב, (מלאכי ב) פי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו. מאי דעת. דעת סתם. ותורה יבקשו מפיהו, עלאין, יבקשו מפיהו. ומאי יבקשו מפיהו. תורה. תורה סתם, היך אחידא תורה דלעילא דאקרי תורה סתם. דתניא, תורה שבכתב ותורה שבעל פה באינון כתרין עלאין דאתקרון הכי. מאי טעמא. פי מלאך יי צבאות הוא. ותניא, דבעי כהנא לכוונא באינון מלין דלעילא, ליחדא שמא קדישא כמה דאצטריך.

רעיא מהימנא פקודא בטר דא, ברפת כהנים יברכך יי. יאר יי. ישא יי. מקורא מתלת שמעון אלין, יו"ד ה"א וא"ו ה"א (ס"א יו"ד ה"א וא"ו ה"א). קדושה, אהי"ה אהי"ה אהי"ה, דמקורא דיליה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. קשורא דתרוניהו, יחוד דתרווייהו, אדנ"י, דביה א"י, דרמיזין איהדונה"י (ס"א איהדונהי ודא עמודא דאמצעייתא ושכינתא איהי איהדונהי) (ס"א מקורא מג' שמעון אלין יו"ד ה"א וי"ו ה"א דרמיזין איהדונהי ודא עמודא דאמצעייתא ושכינתא איהדונהי"י נ"א איהדונהי"י) ורמיזין א"י רביעאה, מתרי שמעון מפרשון, דרשימין בהון (ע"כ רעיא מהימנא) (תצא רע"ז ע"א כי ימצא איש נערה)

אמר רבי שמעון, תאנא בצניעותא דספרא, שמא קדישא אתגלייא ואתפסייא. דאתגלייא, כתיב ביו"ד ה"א וא"ו ה"א. דאתפסייא כתיב באתוון אחרן, ומתהוא דאתפסייא ההוא טמירא (ס"א אחרנין וההוא דאתפסייא הוא טמירו) דכלא. אמר רבי יהודה, ואפילו ההוא דאתגלייא, אתפסיא באתוון אחרן, בגין ההוא טמירא דטמירין בגו. דהא הכא בעי כהנא לצרפא שמא קדישא, ולמיחת רחמי, (כלהו) דכלהו פלילן בדיבור דכ"ב אתוון (ס"א דכלהו מכילן) (ס"א בתרי כתיב) כתרין דרחמי. ובהני אתוון דהאי שמא, סתימאן כ"ב מכילן דרחמי, וי"ג דעתיקא סתים וגניז מפלא, וט'

דַּאֲתַגְלִיין מוֹזְעִיר אַנְפִּין (בוֹזְעִיר אַנְפִּין) וּמִתְחַבְּרֵן כְּלָהוּ בְּצִרוּפָּא דְשְׂמָא חַד, דְּהוּה מְכוּוֹן כְּהֵנָּא כַּד פְּרִיס יְדוּי בְּכ”ב אַתּוּוֹן גְּלִיפֵן.

וְתַאנָּא, כַּד הוּה צְנִיעוּתָא בְּעֵלְמָא, הוּה מִתְגַּלְיָא שְׂמָא דָּא לְכֻלָּא. מִדְּאַסְגִּי חֲצִיפוּתָא בְּעֵלְמָא, סְתִים בְּאַתּוּוֹי. דְּכַד הוּה מִתְגַּלְיָא. כְּהֵנָּא מְכוּוֹן, וְשְׂמָא מִתְפָּרֵשׁ. בְּמַאי מְכוּוֹן. מְכוּוֹן בְּסִתִּימָא דְטַמִּיר וּגְנִיז, וּמִתְגַּלְיָא וּמִתְפָּרֵשׁ. מִדְּאַסְגִּי חֲצִיפוּתָא בְּעֵלְמָא, סְתִים כְּלָא בְּאַתּוּוֹן רְשִׁימִין.

דף קמ"ז ע"א

וְתַא חֲזִי, דְּכָל הֲנִי כ”ב אַתּוּוֹן (ס”א רחמי) (ס”א דכל הני כ”ב מכילן דרחמי), (דף קמ”ז ע”א) מִשֵּׁה אַמְרֵן בְּתַרִּי זְמַנִּי. זְמַנָּא קְדַמָּאָה אָמַר, י”ג מְכִילֵן דְּעִתִּיקָא דְּעִתִּיקִין סְתִימָא דְּכֻלָּא, לְנַחְתָּא אֲלִין לְאַתֵּר דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח, לְאַכְפִּיא לְהוּ. זְמַנָּא תְּנִינָא, אָמַר ט’ מְכִילֵן דְּרַחְמִי, דְּכֻלִּילֵן בּוֹזְעִיר אַנְפִּין, וּנְהִירִין מְעִתִּיקָא סְתִימָאָה דְּכֻלָּא. וְכֻלְהוּ כְּלִיל כְּהֵנָּא כַּד פְּרִיס יְדוּי לְבִרְכָּא עֲמָא, וּמִשְׁתַּכְּחֵן דְּמִתְבְּרַכִּין כְּלָהוּ (ס”א עלאין) עֲלִמִין בְּסִטְרָא דְּרַחְמִי, דְּאַתְמַשְׁכֵּן מְעִתִּיקָא טַמִּירָא סְתִימָאָה דְּכֻלָּא. וְכָל הֲנִי כ”ב אַתּוּוֹן, מְכִילֵן סְתִימָאָן.

יְבִרְכֵךָ יי וְיִשְׁמְרֵךָ, אֲלִין תְּלַת קְרָאִי, וְג’ שְׂמֵתָן דְּתַרִּיסָר אַתּוּוֹן כְּלִילֵן לְקַבְּלִיהוּן, וּבְכֻלָּא אַתְּכוּוֹן כְּהֵנָּא. וְכָל עֲלָאִי וְתַתָּאִי מִתְבַּסְּמֵן בְּכ”ב אַתּוּוֹן, דְּסִתִּימִין בְּהֲנִי ג’ קְרָאִי, לְקַבִּיל כ”ב (אתוון) מְכִילֵן דְּרַחְמִי דְּכֻלִּיל כְּלָא. וּבְגִין כַּד כְּתִיב אָמַר, וְלֹא אָמַרוּ, כִּמְה דְּאוּקִימְנָא. אָמַר. דְּבַעֲי לְכוּנָּא בְּכָל הֲנִי סְתִימִין, בְּכָל הֲנִי דְּרַגִּין. אָמַר: בְּמִלִּין סְתִימִין דְּלַעֲיָלָא. אָמַר: חוֹשְׁבֵן רַמ”ח אַבְרִין דְּבִאָדָם חֶסֶד חַד. מַאי טַעְמָא. דְּבַחַד תְּלִיין כְּלָהוּ. וְכֻלְהוּ מִתְבְּרַכְּאָן בְּהַאי בְּרַכְּתָא, בְּהֲנִי תְּלַת קְרָאִי, כְּדַאמְרוּן. לְהֵם: לְאַתְפַּלְלָא בְּהַאי בְּרַכְּתָא עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

תַּאנָּא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, יוֹמָא חַד יְתִיבְנָא קַמִּיה דְּרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאִילְנָא לִיה, אַמִּינָא, רַבִּי מַאי קָא חֲמָא דְּוֹד דְּקָאמַר (תהלים לו) אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יי, אָדָם תִּיבְנָה, בְּהֵמָה לָמָּה. אָמַר לִיה יָאוּת שְׂאֵלְתָּ, כְּלָא בְּמַנְיָנָא הוּא, זְכוּ אָדָם, לֹא זְכוּ בְּהֵמָה.

אַמִּינָא, רַבִּי, רְזָא דְּמִלָּה קָא בְּעִינָא. אָמַר לִיה כְּלָא אַתְמַר, וְתַא חֲזִי, קְרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל אָדָם, כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא. וְקָרָא לְהוּ בְּהֵמָה, וְכֻלָּא בַּחַד קְרָא, דְּכְתִיב (יחזקאל לד) וְאַתָּן צְאֲנִי צְאֲנִי מְרַעִיתִי וְגו’ וְאַתָּן צְאֲנִי צְאֲנִי מְרַעִיתִי, הָא בְּהֵמָה. אָדָם אַתְּם, הָא אָדָם. וְיִשְׂרָאֵל אֲקָרוּ אָדָם וּבְהֵמָה, וּבְגִין כַּד אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יי. וְעוּד רְזָא דְּמִלָּה, זְכוּ אָדָם כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא. לֹא זְכוּ, בְּהֵמָה אֲקָרוּן.

וכלהו מתברכאן בשעתא חדא. אדם דלעילא. ובהמה דלתתא. וכל שפן דכלא אית בהו בישראל, הדא הוא דכתיב אדם ובהמה תושיע יי.

ותא חזי, לית ברכתא לתתא אשתכח, עד דישתכח לעילא. ומדאשתכח לעילא אוף לתתא אשתכח, וכלא הכי תליא לטב ולבייש. לטב, דכתיב (הושע ב) אענה את השמים והם יענו את הארץ. לבייש, דכתיב (ישעיה כד) יפקוד יי על צבא המרום במרום ועל מלכי האדמה על האדמה.

אמר רבי יהודה, בגין כף (האי תפארת פתח ביה) כתיב אמור להם סתם, לאתברכא עלאין ותתאין, פלהו כחדא. דכתיב כה תברכו בתחלה, ואחר כך את בני ישראל אמור להם סתם, לאתברכא פלהו כחדא, יברכך יי, לעילא. וישמרך, לתתא. יאר יי פניו, לעילא. ויחנך, לתתא. ישא יי פניו, לעילא. וישם לך שלום לתתא.

רבי אבא אמר, פלהו כחדא מתברכאן, בכ"ב אתוון גליפן דשמא קדישא דאתכלל וסתים הכא, בכ"ב אתוון מתברכאן פלהו. ואינון רחמי גו רחמי, דלא אשתכח בהו דינא. ולא, והכתיב ישא יי פניו אליך. אמר רבי אבא, ישא: יסלק ויעבר בגין דלא ישתכח דינא כלל.

תאנא, אמר רבי יוסי, בשעתא דכהנא פריס ידוי, אסיר ליה לעמא לאסתכלא ביה, משום דשכינתא שריא בידוי. אמר רבי יצחק, אי הכי, פיון דלא חמאן מה אכפת להו, דהא כתיב (שמות לג) פי לא יראני האדם וחי, בחייהון לא חמאן, אבל במיתתהון חמאן. אמר ליה, משום דשמא קדישא רמיזא באצבען דידוי, ובעי בר נש לדחלא, אף על גב דלא חמאן שכינתא, לא בעאן לאסתכלא בידיהו דכהני, בגין דלא ישתכחון עמא חציפאן לגבי שכינתא.

תאנא, בההיא שעתא דכהנא פריס ידוי, צריכין עמא למיתב בדחילו, באימתא, ולינדע דההיא שעתא, עידן רעותא אשתכח בכלהו עלמין, ומתברכן עלאין ותתאין, ולית דינא בכלהו. והוא שעתא, דאתגלי סתימא עתיקא דעתיקין בזעיר אנפין ואשתכח שלמא בכלא.

דף קמ"ז ע"ב

אמר רבי שמעון, בהני תלת קראי (דף קמ"ז ע"ב) רישיהון יו"ד יו"ד יו"ד, י' ברכך י'אר י'שא. פלהו לאחזאה מהימנותא שלימא. ולאתברכא מעתיקא מאן דאצטרך. יו"ד יו"ד יו"ד, לאתברכא זעיר אנפין מעתיקא דכלא. ובגין כף יברכך יי לעילא, וישמרך הוא לתתא, וכן פלהו.

ותאני תנא קמיה דרבי שמעון, האי מאן דמצער בחלמיה, ליתי בשעתא דכהני פרסי ידיהו, ולימא רבונו של עולם אני שלך וחלומותי שלך וכו'. אמאי משום דההיא שעתא אשתכחו רחמי בעלמין כלהו, ומאן דיבעי צלותיה בצעריה, אתהפך ליה דינא לרחמי. (במדבר ו) ושמו את שמי. מהו ושמו את שמי. אמר רבי יהודה, יתקנו. כמה דכתיב, (במדבר ד) ושמו אותם איש איש על עבודתו ואל משאו. לאתקנא בברכתהון פתרין דימינא לימינא, וכתרין דשמאלא לשמאלא, פדקא חזי. דבעיא דלא יטעון בהון, לאתקנא כלא, בגין דיתברכון עלאין ותתאין.

ואי יעבדון הכי, מה פתיב. ואני אברכם. למאן. לאינון פהני, דכתיב, (בראשית כז) ומברכך ברוך. וכתיב (בראשית יב) ואברכה מברכך. אינון מברכין לעמא, ואנא אברך להו. ולפיכך כתיב ושמו, ולא כתיב יאמרו, או יזכרו.

תאנא, כל כהן דלא רחמין ליה עמא, לא יפרוס ידוי. ועובדא הוה בחד כהן דקם ופרים ידוי, ועד דלא אשלים, אתעביד תלא דגרמי. מאי טעמא. משום דלא בריך בחביבותא. וקם אחר ופרים ידוי וברך, ואתתקן ההוא יומא. כל כהן דהוא לא רחים לעמא, או עמא לא רחמין ליה, לא יפרוס ידוי לברכא לעמא, דכתיב, (משלי כב) טוב עין הוא יבורך אל תקרי יבורך, אלא יברך.

תאנא, אמר רבי יצחק, בא וראה מה פתיב בההוא רשע דבלעם, בשעתא דאתמסר ליה לברכא לישראל, הוה משגח בעינא בישא, בגין דלא יתקיים ברכתא, והוה תלי מלוי בההוא עינא בישא, דכתיב, (במדבר כד) נאם בלעם בנו בעור. מאי בנו בעור. מההוא דהוה סאני להו יתיר מפל בני עלמא. ונאם הגבר שתום העין, דסתים עינא טבא מנייהו, בגין דלא יתברכון, ולא יתקיים ברכתא.

אמר רבי יהודה, הכי הוא ודאי, דאשתכח פקיעא (ס"א דאשתכחון פקיעא) דעינא לברכא, דכתיב, (דניאל ט) פקח עיניך, בגין לברכא. וברכתא דרב המנונא סבא, הכי אמר, קודשא בריך הוא יפקח עינוי עלך. ובההוא רשע פתיב, שתום העין. בגין דלא יתברכון על ידוי. ואמר רבי יצחק, בגין כך כהנא דברך בעינא טבא, ברכתיה אתקיים. ודלא מברך בעינא טבא, כתיב, (משלי כג) אל תלחם את לחם רע עין ואל תתאו למטעמותיו, כלומר אל תבעו מניה ברכתא כלל.

אמר רבי יוסי, תא חזי, פתיב (דברים כג) ולא אבה יי אלהיך לשמוע אל בלעם וגו'. לשמוע אל בלעם, אל בלק מפעי ליה, דהא עביד בלק כלא, מהו אל בלעם. אלא משום דהוה סתים עינוי, בגין דלא יתברכון ישראל. תאנא, אמר רבי יוסי, אמר ליה קודשא בריך הוא לבלעם, רשע, את סתים עינוי בגין דלא

יתברכון בני. אנא אפקח עיני, וכל מלין דתימא, אהפך להו לברכאן. הדא הוא דכתיב, ויהפך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך וגו'.

ועל דא פתיב, טוב עין הוא יבורך פי נתן מלחמו לדל. מהו מלחמו. כמה דאוקימנא, דכתיב, (ויקרא כא) לחם אלהיו מקדשי הקדשים וגו'. משמע דקדשי הקדשים לחם אלהיו נפק מניה. ובגין כך פי נתן מלחמו לדל. תניא, כמה חביבין ישראל קמי קודשא בריך הוא, דעלאי לא מתברכי אלא בגניהון דישראל.

דף קמ"ח ע"א

דתנינן, אמר רבי יהודה, אמר רבי חייא, אמר רבי יוסי, נשבע הקדוש ברוך הוא, שלא יכנס בירושלם של מעלה, עד שיכנסו ישראל בירושלם של מטה, שנאמר (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבא בעיר. כלומר, כל זמנא דשכינתא הכא בגלותא, שמא דלעילא לא אשתלים. וכל תקונין לא אתקנו, כביכול אשתאר (דף קמ"ח ע"א) שמא קדישא חסרא.

רבי אבא הוה אזיל ללוד, פגע ביה רבי זירא בר רב, אמר ליה הא חמינא אפי שכינתא, ומאן דחמי אפי שכינתא, בעי למיזל ולרהטא בתראת. הדא הוא דכתיב, (הושע ו) ונדעה נרדפה לדעת את ה'. וכתיב (ישעיה ב) והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר יי וגו'. פי מציון תצא תורה וגו'. ואנא בעינא למהך בתרה, ולמילף מאינון מלי מעלייתא, דאתון טעמין כל יומא, מאדרא קדישא.

מאי דכתיב, (בראשית טו) והאמין ביי ויחשבה לו צדקה, אי קודשא בריך הוא חשבה לאברהם, או אברהם לקודשא בריך הוא. ואנא שמענא, דקודשא בריך הוא חשבה לאברהם, ולא אתישבא בלבאי. אמר ליה הכי אוקימנא, ולא הכי הוי. תא חזי, ויחשבה, ויחשוב לו לא פתיב, אלא ויחשבה, אברהם ודאי חשבה לקודשא בריך הוא. דתניא, פתיב (בראשית טו) ויוצא אותו החוצה, אמר ליה קודשא בריך הוא, צא מאצטגנינות שלך, לאו ההוא אורחא למנדע שמי, את חמי, ואנא חמינא, אברם אינו מוליד, אברהם מוליד. מכאן ולהלאה, אשתדלו בארחה אחרא, כ"ה יהיה זרעך. מאי כ"ה. היא כתרא עשיראה קדישא דמלכא, למנדע שמיה, והיא כתרא דדינין מתערין מנה.

ותאנא, כה יהיה זרעך ממש. בהחיא שעתא חדי אברהם, לאסתכלא ולמנדע שמיה, ולא תדבקא ביה, משום דאתבשר בכ"ה, ואף על גב דדינין מתערין מנה, חשבה אברהם לההוא כתרא, אף על גב דהיא דינא, פאלו היא רחמי. הדא הוא דכתיב, ויחשבה. מאי ויחשבה. לההוא כתרא. צדקה רחמי. אמר רבי יצחק, כ"ה כתרא עשיראה היא, ואתקרי צד"ק, ודינין מתערין מנה, ואברהם אף על גב

דִּידַע דְּדִינִין מִתְעָרִין מִנָּה מֵהָאֵי צְדָקָה. הוּא חֲשָׁבָה צְדָקָה, דְּדִינִין לָא מִתְעָרִין מִנָּה, בְּגִין דְּהוּא רַחֲמֵי.

תו אָמַר רַבִּי אַבָּא, מֵאֵי דְכָתִיב, (בראשית כד) וַיִּבְרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל, כִּמְה דָּאֵת אָמַר (דברי הימים א כט) כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצָן. וְכָתִיב כֹּה תִבְרָכוּ, דְּבִגְיִינִיהוּ דִישְׂרָאֵל מִתְבְּרַךְ הָאֵי כ"ה עַל יְדָא דְכֶהֱנָא, בְּגִין דִּיתְבְּרָכוּן יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וְיִשְׁתַּפַּח בְּרַכְתָּא בְּכָלָא וּלְזִמְנָא דָּאֵתִי (ס"א כתיב) כִּמְה דָּאֵת אָמַר (תהלים קלד) יְבָרְכֶךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וְגו'. (תהלים קלה) בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם. (במדבר ד) וַיְהִי בַיּוֹם כָּלֵת מֹשֶׁה וְגו'. תְּנָא רַבִּי יוֹסִי, בַּיּוֹם שְׁנַכְנַסָּה כָּלָה לְחוּפָה. בְּמֵאֵי אוֹקִימְנָא בַּיּוֹם כָּלֵת מֹשֶׁה. אֵלָא מְלַמֵּד, דְּעַל יְדוּי דְמֹשֶׁה נִכְנַסָּה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכִי עַד הַשְׁתָּא אֲתַעְכַּבֵּת דְּלָא עֵיילַת לְדוּכְתָה, וְהַכְּתִיב (שמות מ) וְלֹא יָכוֹל מֹשֶׁה לָּבֵא אֶל אֱהֱל מוֹעֵד וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֵין מוֹקְדָם וּמְאוּחָר בְּתוֹרָה.

סדר הלימוד ליום יד תמוז [יום 280 בשנה]

ויהי ביום פלג משה, פלג של משה ודאי. דתנינן אמר רבי שמעון, מאי דכתיב, (תהלים סח) עלית למרום שבית שבי וגו'. אלא בשעה שאמר לו קודשא בריך הוא, (שמות ג) של נעליך מעל רגליך, אודעזע החר, אמר מיכאל קמי קודשא בריך הוא, רבונו של עולם תבעי לסתור אדם. והא כתיב (בראשית ה) זכר ונקבה בראם ויברך אותם, ולית ברכתא אשתכת, אלא במאן דאיהו דכר ונוקבא, ואת אמרת לאתפרשא מאתתיה.

אמר ליה הא קיים משה פריה ורביה, השתא אנא בעינא דיתנסב בשכינתא, ובגיניה יחות שכינתא לדיירא עמיה, הדא הוא דכתיב עלית למרום שבית שבי. ומאי שבי. שכינתא דאתנסיבת עמך. לקחת מתנות באדם. באדם לא כתיב, אלא באדם הידוע למעלה. וביומא דנחתת שכינתא, ההוא יומא דאתנסבא במשה נחתא, הדא הוא דכתיב פלג משה, פלג משה ממש.

דף קמ"ח ע"ב

וביהושע דאנפוי כאנפי סיהרא כתיב, (יהושע ה) של נעלה, דלא אתפרש אלא בזמנין ידיען, דהא לא אתנסיבת עמיה שכינתא כל כך, ולא אתחזי ליה, דכתיב (יהושע ה) ויפל יהושע על פניו ארצה. אבל הכא פלג משה ודאי. מתנות באדם, מתנת כתיב, זכאה חולקיה דמשה, דמאריה בעי ביקריה, על כל שאר בני עלמא. (במדבר ז) ויאמר יי אל משה נשיא אחד ליום. מהו ליום. אמר רבי יהודה, יומין דלעילא, דאתחנכו (דף קמ"ח ע"ב) לאתברכא, באינן תריסר תחומין, דמתפרשא, וכל חד אתתקן ואתחנף בברכתא על ידי דאלין דלתתא. תאנא, פלהו מתברכן בגין מדבחה דלעילא, ואפילו תתאה ואפילו עובדי פוכבים ומזלות מתברכן.

דתניא, אמר רבי שמעון, אלמלא לא אקריבו אלין תריסר נשיאין, לא יכיל עלמא למיקם קמי תריסר נשיאי ישמעאל, דכתיב, (בראשית כה) שנים עשר נשיאים לאומותם. מדאקריבו אלין דישראל, נסיבו שולטנותא דכלהו, בגין כך נשיא אחד ליום.

וכל מה דאקריבו, כגוונא דלעילא אקריבו, בגין דיתברכון פלהון. אילם ששים, עתודים ששים, כמה דכתיב, (שיר השירים ג) ששים גבורים סביב לה, דבסטר גבורה. כך אחת עשרה זהב וגו', והא אתמר, זכאה חולקיהון דצדיקייא, דקודשא

ברוך הוא מריק עליהו ברכאן, וציית צלותהון, ועליהו כתיב, (תהלים קב) פנה אל תפלת הערער ולא בנה את תפלתם וגו'.

ברוך יי לעולם אמן ואמן. ימלוך ה' לעולם אמן ואמן.

פרשת בהעלותך

(במדבר ה') וידבר יי אל משה לאמר. דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות וגו', רבי יהודה פתח, (תהלים יט) והוא כחתן יוצא מחופתו וגו'. זכאה חולקיהון דישראל, דקודשא בריך הוא אתרעי בהון, ויהב להון אורייתא דקשוט, אילנא דחיי, דביה אחיד בר נש (ס"א ירמיה) חיינ להאי עלמא, וחיינ לעלמא דאתי. דכל מאן דאשתדל באורייתא ואחיד בה, אית ליה חיינ (ס"א אחיד בחיין). וכל מאן דשביק מלי דאורייתא, ואתפרש מאורייתא, כאלו מתפרש מחיינ, בגין דהיא חיינ, וכל מלוי חיינ, הדא הוא דכתיב, (משלי ד) פי חיים הם וגו'. וכתיב (משלי ג) רפאות תהי לשרך וגו'.

תא חזי, אילנא דחיי, אחיד מעילא לתתא. והאי שמשא דנהיר לכלא, נהורא דיליה שארי מרישא, ואתפשט בגופא דאילנא בארע מישר, ב' סטרין אחידן ביה, חד לצפון, וחד לדרום. חד ימינא, וחד שמאלא. (ואינן) בשעתא דשמשא נהיר כמה דאתמר, מההוא גופא (ס"א גופא) דאילנא, אתקיף לדרועא דימינא, ואנהיר בתוקפיה. ומתוקפיה נהיר שמאלא, ואתפליל בנהוריה.

והוא כחתן יוצא מחפתו, מאן איהו חפתו. דא איהו (שיר השירים ג) עטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו. יוצא מחפתו, דא איהו רישא דכל נהורא כמה דאת אמר בקרא דאבתריה, מקצה השמים מוצאו, דא שירותא דכלא, דאקרי מקצה השמים. וכדין, נפיק כחתן ממש, כד נפיק לאערעא לכלתיה, רחימתא דנפשו, ופריש דרועוי, ומקבל לה.

כהאי גוונא והוא כחתן יוצא מחפתו, אזלא שמשא ואתפשט לגבי מערב, פיון דמערב אתקריב, סטר צפון אתער לקבליה בקדמיתא, וקריב למערב, וזויג ליה באתריה, כמה דאתמר דכתיב, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי. ולבתר סטר דרום דאיהו ימינא, דכתיב וימינו תחבקני. כדין ישיש כגבור לרוץ ארע, לאנהרא סיהרא ואוקמוה. תא חזי, בהעלותך את הנרות, אלין בוצינין עלאין, דכלהו נהירין כחדא מן שמשא. (חסר כאן)

דף קמ”ט ע”א

רבי אבא פתח, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה יי באור פניך יהלכון. האי קרא אוקמוה, אבל תא חזי, זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא יהב לון אורייתא קדישא, (דף קמ”ט ע”א) ואוליף לון ארחוי, לאתדבקה ביה, ולמיטר פקודי דאורייתא, למזכי בהו לעלמא דאתי. וקריב להו בשעתא דנפקו ממצרים, דהא פדין אפיק לון מרשותא אחרא, וסליק לון לאתאחדא בשמיה, וכדין אקרון בני ישראל, בני חורין מפלא. דלא יתבו תחות רשותא אחרא, וסליק לון לאחדא בשמיה, דסליק על פלא, דשליט על עלאין ותתאין.

ומגו רחמיותא דלהון, קרא לון (שמות ד) בני בכורי ישראל, כגוונא (דקדושה) עלאה (ועל דא). קטל (ס”א וקטל) כל בכור דלעילא ותתא, ושרא קטירין ואסירין דעלאין ותתאין, בגין לאפקא לון, ועביד לון בני חורין מפלא. ועל דא לא בעא קודשא בריך הוא, לא מלאך, ולא שרף, אלא איהו. ועוד, דהא איהו ידע לאבחנא ולמנדע פלא, ולמשרי אסירין, ולא אינון ברשותא דשליחא אחרא אלא בידיה.

תא חזי, בההוא ליליא דבעא קודשא בריך הוא לקטלא כל אינון בכורי פמה דאתמר, בשעתא דרמש ליליא, אתו מזמרין לזמרא קמיה, אמר לון, לאו עידן הוא דהא שירתא אחרא, מזמרין בני בארעא.

בשעתא דאתפליג ליליא, אתער רוח צפון, וקודשא בריך הוא פדין עבד נוקמין, וישראל עבדין שירתא בקול רם, (ס”א וישראל מזמרין ואמרין הלילא בקול רם) וכדין עבד לון בני חורין מפלא, ומלאכין עלאי, וכל משריין פלהו, הוו צייתין להון לקליהון דישאל. בתר דאתגזרו, רשימו לבתיהון, מההוא דמא, ומדמא דפסחא, בתלת רשימין. (שמות יב) על המשקוף ועל שתי המזוזות.

מאי טעמא. הא אוקמוה בגין דאיהו רשימא קדישא, ומחבלא פד איהו נפיק, וחמי ההוא דמא דהוה רשים על ההוא פתחא, חייס עלייהו דישאל, הדא הוא דכתיב ופסח יי על הפתח וגו’. הכא אית לאסתכלא, אי קודשא בריך הוא אתי וקטיל בארעא דמצרים, ולא שליח אחרא, רשימא דא דעל פתחא למה, והא פלא גלי קמיה. ותו, מהו ולא יתן המשחית, ולא ישחית מבעי ליה.

אלא ודאי הכי הוא, דכתיב, (שמות יב) ויי הפה כל בכור. ויי: הוא ובית דינו. וההוא פי דינא הכא אשתכת. (ס”א מכאן דבכלא) ובכלא בעי לאחזאה עובדא, בגין לאשתזבא. דהא כגוונא דא על גבי מדבחא, בגין דלא אשתכח מחבלא.

האי בעובדא, ובזמנא דלא אצטרף האי, כגון ראש השנה, דאיהו יומא דדינא, ומאריהון דלישנא בישא קיימין עליהו דישראל, בעינן מלין, צלותין ובעותין, ובעינן לאחזאה עובדא (ס"א ברוחא ונפשא) כמה דאוקימנא. והא אתמר, ובמה. בשופר. (לאחזאה שופר) לאתערא שופרא אחרא. ואנן מפיקין ביהווא קלא, רחמי ודינא כחדא, כלא פדקא יאות. כמה דההוא שופר עלאה, אפיק קלא דאיהו כלא כחדא. ולא תערא רחמי קאזלינן, ולתברא מאריהון דדינא, דלא ישלטון בהאי יומא. וכד רחמי מתערין, כלהו בוצינין עלאין נהרין מהאי גיסא ומהאי גיסא. כדין (משלי טז) באור פני מלך חיים.

תא חזי, בשעתא דכהנא (רבא) אתכוון לאדלקא בוצינין לתתא, והוה קריב קטורת בוסמין, בההוא שעתא כדין בוצינין עלאין נהרין, ואתקטר כלא כחדא, וחדו וחדוותא אשתכח בכלהו עלמין, הדא הוא דכתיב, (משלי כז) שמן וקטורת ישמח לב, ועל דא בהעלותך את הנרות.

רבי אלעזר ורבי יוסי ורבי יצחק, הוו אזלי באורחא, פגעו באינון טורי קרדו, עד דהוו אזלי, זקף עינוי רבי אלעזר, ורחמי אינון טורי רמאי, והוו חשוכן, ודחלן בדחילו. אמר רבי אלעזר לאינון חבריאי, אלו אבא הכא, לא הוה דחילנא, אבל כיון דאנן תלתא, ומלי דאורייתא ביננא, דינא הכא לא אשתכח.

פתח רבי אלעזר ואמר, כתיב ותנח התיבה בחדש השביעי וגו', על הרי אררט וגו', כמה חביבין מלי דאורייתא, דבכל מלה ומלה, אית רזין עלאין, ואורייתא כלא, עלאה איקרי. ותנינן בתליסר מכילן דאורייתא, כל דבר שהיה בכלל, ויצא מן הכלל, ללמד, לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל פלו יצא.

דף קמ"ט ע"ב

דהא אורייתא דאיהי (דף קמ"ט ע"ב) כלא עלאה, אף על גב דנפק מנה, חד ספור בעלמא. ודאי לא אתי לאחזאה על ההוא ספור, אלא לאחזאה מלין עלאין, ורזין עלאין. ולא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל פלו יצא. בגין דההוא ספור דאורייתא, או ההוא עובדא, אף על גב דהוא נפקא מכללא דאורייתא, לאו לאחזאה על גרמיה נפק בלבד, אלא לאחזאה על ההוא כלא עלאה דאורייתא כלא נפק.

כגון האי דכתיב, (בראשית ח) ותנח התיבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. ודאי האי קרא מכללא דאורייתא נפק, ואתי בספור דעלמא. מאי אכפת לן, אי שרי בהאי, או בהאי, דהא באתר חד לישרי. אלא ללמד על הכלל פלו יצא. וזכאין אינון ישראל, דאתיהיב להו אורייתא עלאה

אורייתא דקשוט. ומאן דאמר, דההוא ספורא דאורייתא, לאחזאה על ההוא ספור בלבד קאתי, תיפח רוחיה. דאי הכי, לאו איהי אורייתא עלאה, אורייתא דקשוט, אלא ודאי אורייתא קדישא עלאה, איהי אורייתא דקשוט.

תא חזי, מלך בשר ודם, לאו יקרא דיליה הוא, לאשתעי מלה דהדיוטא, כל שפן למכתב ליה, ואי סליק בדעתך, דמלכא עלאה קודשא בריך הוא, לא הוה ליה מלין קדישין, למכתב ולמעבד מנייהו אורייתא, אלא דאיהו כניש כל מלין דהדיוטין, כגון מלין דעשו. מלין דהגר. מלין דלבן ביצקב. מלין דאתון. מלין דבלעם. מלין דבלק. מלין דזמרי. וכניש להו, וכל שאר ספורין דכתיבין, ועביד מנייהו אורייתא.

אי הכי, אמאי אקרי (מלאכי ב) תורת אמת, (תהלים יט) תורת יי תמימה, עדות יי נאמנה, פקודי יי ישרים, מצות יי ברה, יראת יי טהורה, משפטי יי אמת, וכתיב הנחמדים מזהב ומפז רב. אלין אינון מלי דאורייתא. אלא ודאי אורייתא קדישא עלאה, איהו אורייתא דקשוט, תורת יי תמימה. וכל מלה ומלה, אתייתא לאחזאה מלין (אחרנין) עלאין, דההוא מלה דההוא ספור, לאו לאחזאה על גרמיה בלבד קא אתיא, אלא לאחזאה על ההוא כללא קאתי, כמה דאוקימנא.

תא חזי ותנח התיבה וגו'. האי קרא כד, כל שפן אחרנין, (ס"א האי קרא כד איהו והא אתמר) בשעתא דדינא תלי על עלמא, ודינין שריין, וקודשא בריך הוא יתיב על כורסייא דדינא למידן עלמא בההוא כורסייא, כמה רשימין אתרשימו ביה, כמה פיתקין גניזין בגויה, בגו אחמתא דמלכא, בלהו ספרים דפתיחו תמן אתגניזו, ובגין כד לא אתנשי מלה מן מלכא, והאי כורסייא לא אתקו, ולא שריא. אלא בחדש השביעי, דאיהו יומא דדינא, יומא דכל בני עלמא אתפקדון ביה, בלהו עברין קמי ההוא כורסייא. ועל דא, ותנח התבה בחדש השביעי, בחדש השביעי ודאי, דאיהו דינא דעלמא. על הרי אררט, אלין (סמכי כורסייא) מאריהון דדינין, מאריהון דיבבא ויללא, וכלהו שליחין (ס"א דכלהו שכיבין) בההוא יומא קמי קודשא בריך הוא וכמה מארי תריסין אתערבו בהאי יומא, וכלהו קנימי תחות ההוא כורסייא, בדינא דעלמא.

וישראל מצלאן צלותא בההוא יומא, ובעאן ומתחננן קמיה, ותקעין בשופר, וקודשא בריך הוא חיים עליהו, ומחפף דינא לרחמי. וכל עלאי ותתאי, פתחי ואמרי, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. ועל דא בעינא בההוא יומא, דההוא דתקע, דידע עקרא דמלה, ויכוון ביה בתרועה, ויעביד מלה בכחמתא, ועל דא כתיב, אשרי העם יודעי תרועה, ולא כתיב תוקעי תרועה, והא אתמר.

דף ק"נ ע"א

אזלו כל ההוא יומא, כד רמש ליליא, סליקו לחד אתר, ואשכחו חד מערתא. אמר רבי אלעזר, ליעול חד גו מערתא, אי אשתכח אתר דאיהו יתיר מתתקן. עאל רבי יוסי, וחמא מערתא אחרא בגויה, נהורא דשרגא ביה, שמע חד קלא דהוה אמר, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות. הכא נטלא כנסת ישראל נהורא, ואמא עלאה (דף ק"נ ע"א) מתעטרא, וכלהו בוצינין מינה נהרין. בה תרין טופסירין דקינין פרחין, שושבינין (ס"א שבשבין) בלהו קטרין לגבי עלאה, ומתמן לתתא.

שמע רבי יוסי וחד, אתא לגבי רבי אלעזר, אמר ליה רבי אלעזר, ניעול, דקודשא בריך הוא אקדים לן האי יומא, לאתרחשא לן בנסין. עאלו, כיון דעאלו, חמו תרין בני נשא, דהוו לעאן באורייתא. אמר רבי אלעזר, (תהלים לו) מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיה יחסיון. קמו אלין, ויתבי כלהו, וחדו כלהו, אמר רבי אלעזר, מה יקר חסדך אלהים, דאשכחנא לכו. חסד עבד לן קודשא בריך הוא באתר דא, השתא אדליקו בוצינין.

פתח רבי יוסי ואמר. (במדבר ח) בהעלותך את הנרות, בהעלותך ממש, באדלקותך. דהא כחדא אתעביד על ידא דכהנא תרין פולחנין. דאינון קשורא חדא. ומאן אינון. שמן וקטרת. כדכתיב, (משלי כז) שמן וקטרת ישמח לב. דכתיב, (שמות ל) והקטיר עליו אהרן וגו'. וכתיב ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה. מאי שנא הכא בהטיבו, ומאי שנא התם ובהעלות. אמר רבי יהודה, כלא חד מלה.

רבי יוסי אמר, בהטיבו: כמה דאת אמר (שיר השירים א) פי טובים דודיק מין. טובים: רווי חמרא. כמה דאת אמר, (ירמיה מד) ונשבע לך ונהיה טובים. רבי יהודה אמר, הטבה ממש. כמה דאת אמר (משלי טו) טוב לב משתה תמיד. ובהעלות, דהא בזמנא דאתשקין ואתרויין משקין דנחלא, כדין עלאין עלויא, וברכאן (ס"א עלאין מתתאין) אשתכחו בכלהו, וחדו בכלא. ועל דא ובהעלות.

רבי אחא אמר, בשעתא דעמיקא דכלא נהיר, (ס"א דסתימא דכלא נהיר) נהיר בנחלא. ונחלא, נגיד (ס"א נהיר) בארץ מישור לאשקאה כלא. כדין כתיב, בהעלות (נ"א בהטיבו) בגין דהא מעומקא דכלא נפקי, בהעלות דאתי מסטרא עלאה, (בראשית כ"א א) דעמיקא (ס"א דסתימא) דכלא, דאקרי מחשבה. וכלא חד מלה, וכדין כנסת ישראל אתברכא, וברכאן אשתכחי בכלהו עלמין.

רְבִי יִצְחָק פֶּתַח, כְּתִיב (מלכים א ה) בְּנֵה בְּנֵי יְבִית זְבוּל לָךְ מְכוּן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים. בֵּית זְבוּל, בֵּית זְבוּל וְדַאי, כִּד אֲתַפְקְדוּ בִידְהָא, כֹּל גְּזוּי מִלְכָּא, וְשִׁלְטָא בְהוּ. כְּדִין אֲקָרִי בֵית זְבוּל. וְרָקִיעַ חַד אֵית דְּאֲקָרִי זְבוּל, דְּהָא דָּא אֲשַׁכַּח לְקַבְּלָא בְּרַכָּאן, וְלִסְדְּרָא כְּלָא, וְהָאִי אֲקָרִי בֵית זְבוּל.

תָּא חֲזוּ, כְּתִיב (דברים לג) וְלִזְבוּלָן אָמַר שְׂמַח זְבוּלָן בְּצִאתְךָ וְיִשְׁשׁוּכְרָ בְּאַהֲלֶךָ, מְלַמֵּד דְּאֲשַׁתְּתַּפוּ כַּחְדָּא. דָּא נְפִיק וְאַגַּח קְרָבָא, וְדָא יְתִיב וְלַעֲי בְּאוּרֵייתָא. וְדָא יְהִיב חוּלְקָא לְדָא, וְדָא יְהִיב חוּלְקָא לְדָא. בְּחוּלְקִיָּה דְזְבוּלוֹן יִמָּא, וּכְפֻסַּת יִשְׂרָאֵל אֲקָרִי יָם כְּפֻרַת. וְהִכִּי אֲתַחֲזוּ, בְּגִין דְּהָא תְּכַלַּת נְפִיק מִתַּמָּן, וְאוּקְמוּהָ, דְּהָא לְתַתָּא כְּפֻרָא דְלַעֲיָלָא, יָם כְּפֻרַת לַעֲיָלָא, יָם כְּפֻרַת לְתַתָּא. תְּכַלַּת לַעֲיָלָא, תְּכַלַּת לְתַתָּא, וְכֹלָא בְּאַתָּר חַד.

וְעַל דָּא יְרִית זְבוּלוֹן, לְמִיפְק לְאַגַּחָא קְרָבָא, וּמְנַלָּן דְּהִכִּי הוּא. דְּכְתִיב, (דברים לג) עַמִּים הֵר יִקְרְאוּ שֵׁם יִזְבְּחוּ זְבַחֵי צְדָק. זְבַחֵי צְדָק וְדַאי. מַאי טַעְמָא. כִּי שְׁפַע יָמִים יִינְקוּ. וְיִשְׁשׁוּכְרָ חוּלְקִיָּה בְּאוּרֵייתָא, וְיְהִיב לְזְבוּלוֹן חוּלְקָא דְאוּרֵייתָא וְדַאי, וְעַל דָּא אֲשַׁתְּתַּפוּ כַּחְדָּא, לְאַתְּבְּרָא זְבוּלוֹן מִיִּשְׁשׁוּכְרָ, דְּבְרַכְתָּא דְאוּרֵייתָא, הִיא בְּרַכְתָּא דְכֹלָא.

סדר הלימוד ליום טו תמוז [יום 281 בשנה]

דף ק"נ ע"ב

רבי אבא אמר, אחסנתא דאורייתא ודאי הכי הוא, ודרגא דא שתיתאה יהיב אגר (ס"א חד שתיתאה יהיב אגר) אורייתא, ואחסין לה לכנסת ישראל, אחסין חוורא לתכלתא. ועל דא תנינן, משיכיר בין תכלת ללבן, דישתמודען גוונן, דהא כדין אקרי בק"ר, וחורא אתי לעלמא, ותכלתא אתעבר. ועל דא כל קרבין דמלכא, וכל זייני מלכא בידהא אתמנן, והא אוקימנא. (חסר תחילת המאמר ועיין פרשת וילך רפ"ו ע"א) (במדבר כא) באר חפרוה שרים פרוה נדיבי העם, באר, דא כנסת ישראל. חפרוה שרים, דא אבא ואמא, דאולידו לה. פרוה נדיבי העם, אלין אבהן. דכתיב, (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם וגו'. בגין (דף ק"נ ע"ב) לאתברכא מנהון, על ידי דדרגא חד, ומנו. צדיק דקאים עלה. ועל דא אמרינן, כד האי באר נטלא, בסיועא דאבהן נטלא.

ואקרי באר, ואקרי ים. אקרי באר, בשעתא דיצחק נפק מזיינא מסטרא דאימא, ואתי לאמשכא אבתרא דדא, ומלי לה, כדין אקרי באר דיצחק. באר דמרים. והא אוקמוה. ים כד אתנהרא מנהרא עלאה דאבא, כדין אקרי ים, דנחלין אזלין לגווה, כמה דאת אמר (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא.

ומיזמא דגלתה כנסת ישראל בגלותא, כתיב (איוב יד) אזלו מים מני ים, דא כנסת ישראל. ונהר יחרב ויבש, דא צדיק. ועל דא כתיב, (ישעיה נז) הצדיק אבד וגו'. דהוא הוה נהר עלאה ויקירא, דעייל בגווה, והוא כניש כל אינון נהרין ונחלין, דנגדין מנגידו דההוא נהר קדישא, דלא פסקין מימיו לעלמין, דנגיד ונפיק מעדן עלאה, והוא עייל בגווה ומלי אגמהא, ומתמן ירתין עלמין כלהו (אתנו וירתין) ברכן בכלא.

תא חזי, בשעתא דאתברכא כנסת ישראל, עלמין כלהו אתברכן, וישראל לתתא, ינקין ומתברכן בגינה. והא אוקימנא דהיא אגנא עליהו, דישראל, כמה דאתמר.

כתיב (שמות יד) ויסע מלאך האלהים ההולך וגו'. מלאך האלהים דא כנסת ישראל. והא אוקימנא, דההיא שעתא, בסיוע דאבהן נטלא. וכד אינון משתכחין

לגבה, כלא משתכחי. ובגין כך אתמסר באלין קראי שמא קדישא, דכליל בהון אבהתא, כמה דאוקימנא. חד קרא פסדרא, וחד למפרע, וחד פסדרא.

ויסע מלאך האלהים ההולך וגו', דא פסדרא בגין דאברהם אשתכח הכא, וכל אינון דאתו מסטריה, ועל דא איהו פסדרא פגוונא דא. (אמר המגיד"ה כאן מצאתי כתוב

פסוק ויסע כסדר כל אות ואות בבית אחד במרובע עם זה הלשון ותמצאם כולם בסוף ח"ב בסוף שמות)

הכא אתעטר אברהם בעטרוי, ואעטר לה לכנסת ישראל, ואלין אתוון פלהו בארץ מישר, למיהך ביממא. דכתיב (תהלים מב) יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמי. ועל דא פתיב ויסע, אימתי נטלין במטלנייהו, הוי אימא ביממא, פד נהיר שמשא. ודא חד קרא דאיהו בשבעין ותרין אתוון.

תניינא דיצחק, הכי נמי דאשתכח בע"ב אתוון, לאשתכחא בדינא לגבי מצראי ולגבי ישראל ברחמי. ועל דא פתיב, ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל, לקביל אלין ולקביל אלין. ויהי הענן והחשך, דהכי הוא יומא דיצחק, דעיבא הוי, עננא וחשוכא מניה הוא. ובגין כך סדורא דאתוון למפרע, (באורחא עקימא) ולא בארץ מישר, פגוונא דא. (כאן מצאתי כתוב פסוק ויבא למפרע כל אות ואות בבית אחד

במרובע עם זה הלשון)

ועל דא אתוון פלהו למפרע, דכתיב ויהי הענן והחשך, דכיון דעאל יצחק בדינוי, לא קרב זה אל זה. פתיב זה אל זה, אינון דאתו מסטרא דאברהם, לא קריבו דא בדא. דהא לא יכלין, בגין דהאי באר אתדבקא ביצחק. כמה דאת אמר, ויאר את הלילה. דכד אתמלייא לאתחברא (ס"א לאתקפא) ביצחק, לא קרב זה אל זה, ולא יכיל לקרבא. עד דאתא יעקב, ואתחבר באברהם, ונטל ליצחק, ושאר ליה באמצעיתא, כדין אתקשר מהימנותא דא בדא ודא בדא, ואשתזיבו ישראל.

ותנינו, באתר דאבהתא אשתכחי, שאר צדיקייא משתכחי גבייהו, ועל דא שמא דא, סליק לסטרין אחרנין מתפרשן, אף על גב דכלהו נפקין לארחה חד.

דף קנ"א ע"א

כד נהרא האי בא"ר מסטרא דיצחק, ואתקשר ביה, אתעביד ימא רבא תקיפא, וגלגלין תקיפין, סליקין ונחתין בועף ורוגזא בתקיפו, נטיל לעילא, (דף קנ"א ע"א) סליק, ונחית לתתא, אברהם אתי לקבלא (ס"א לקבליה), ומגו רוגזא וזעפא וחמתא ותקיפו, זה אל זה לא הוו מתקרבין, עד דאתא יעקב, ושכיך רוגזא, ומאיך ותבר גלגלי ימא, הדא הוא דכתיב, (שמות יד) ויט משה את ידו על הים ויולך יי את הים ברוח קדים עזה וגו'. מאי ברוח קדים עזה. דא רוח יעקב, עזה

תקיף לקבליה, לתברא רוגזא דהאי ימא. וישם את הים לחרבה ויפקעו המים (נ"א הוא) אריק ימא מימי רוגזין, ואתפליגו מיא לסטרא דאברהם ולסטרא דיעקב, הדא הוא דכתיב ויפקעו המים לסטרא דא ולסטרא דא. ועל דא אתוון פלהו בארץ מישר פדקא יאות. (כאן היה כתוב פסוק ויט כסדר כל אות ואות בבית אחד במרובע עם זה הלשון) אלין אתוון בארץ מישר, בסטר דיעקב, וכל אינון דאתו מסטריה, וכד אתא יעקב, אתחבר באברהם, ונטל ליצחק, ושאר ליה באמצעיתא. פדין אתקשר מהימנותא דא בדא ודא בדא. ועל דא, עובדא בתקוונא בשמא קדישא בזווגא דאבהן אשתמודע, דאיהו קשורא חד, קשורא מהימנא, למחוי רתיכא שלימתא. ובזווגא דאבהן פחדא, אתעביד פלא.

וידעין חברייא למיהך בארץ מישר, לאתקנא עובדין פדקא יאות, ובשמא דא קשורא דאבהן, אשתכחו אורחין לדינא, ולרחמי, לסייע, לחסד, לדחילו, לאורייתא, לחיי, למותא, לטב, לביש. זכאין אינון צדיקייא, דידעין אורחוי דאורייתא, וידעין למיהך באורחוי דמלכא קדישא, זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי. (וכאן מצאתי הע"ב שמות היוצאים מג' פסוקים אלו במרובע כל שם ושם מג' אותיות בבית אחד ישר הפוך ישר, וסימניך יהי אור ולא הדפסתי אותו מפני יקר תפארת קדושתו)

הא אבהן במטלגין, בעובדין, בקשורין דמתקשרי דא בדא. וכד מתחברן פחדא, לית מאן דיקום קמיהו. ותנינו, באתר דאבהתא אשתכחו, שאר צדיקייא משתכחי גבייהו. ועל דא שמא דא סליק לסטרין אחרנין מתפרשן, אף על גב דכלהו נפקין לארחא חד.

השלמה מההשמטות (סימן ח)

שבעה יומין עלאין, ברא קודשא בריך הוא בעלמא. ועלייהו שתיל ובני עלמין. הדא הוא דכתיב (שמות כ) פי ששת ימים עשה ה', ולא כתיב בששת.

ולקביל אינון שבעה יומין עלאין, ברא בארעא שבעה זכאי קשוט, לקיימא לון, ולאנהרא לון, כל חד וחד לקביל יומיה. ושתיל להו, כל חד וחד בדרא דאתחזי ליה. ואינון אבהן דעלמא, אברהם יצחק ויעקב ויוסף ומשה ואהרן ודוד.

ואינון איקרון הרים, הררי קדם, דאינון תליין מאינון שבעה יומין עלאין דאמרן. ו' יומי בראשית, וז' דקיימא קמיהו, הדא הוא דכתיב, (זכריה יב) ובית דוד פאלהים כמלאך ה' לפניהם.

ואף על גב דאיהו שביעאה, רביעאה איהו ביומין. ויוסף איהו שביעאה. אבל פד אתפלילת ביה ביוסף, ויהיב ליה תוספת תפנוקא מבי מלכא, אקרי אנה איהו שביעאה.

וְכָלֵהוּ אֶחֱידוּ בַּהּ בְּשִׁכְיִנְתָּא, בְּרוּא דְשִׁבְעָה. בְּגִין דְשִׁכְיִנְתָּא אִיקְרִי בַּת שִׁבְעָה.
בַּת מְאִימָא עֵילָאָה, דְאִיהִי כְּלָלָא דְשִׁבְעָה דְרַגִין דְעֵמָה. וְאִיהִי דְרַגָּא דְצַדִּיק,
עֲשִׂירָאָה דְאִינוּן סְפִירִין, דְאִיקְרִי בַּהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וְאִיקְרִי שְׁבִיעָאָה בְּקִרְא, (דְבַרֵי הַיָּמִים א כט) דְלֶךְ ה' הַגְדִּילָהּ וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת
וְהַנְּצִיחַ וְהַהוּד כִּי כָל וְכו', עַד הַמְּמַלְכָה. וּמְאִי טַעְמָא, וְהָא רְבִיעָאָה הִיא לְיוֹמֵי.
אֶלָּא בְּגִין דְאִיהִי נְטִיעָה בְּתִרְאָה, וְאֶתְכַלִּילַת בְּשִׁבְעָאָה, בְּגִין כֶּךָ נְטִלָה שְׁמִיָּה,
וְכוּלָּא חַד.

וְכָל חַד וְחַד מְאַבְתָּן, יַדַּע לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מְגוּ אֶסְפַּקְלָרְיָא דִּילִיָּה.
אֲבֵרְהֵם יַדַּע לִיָּה, מְגוּ חֶסֶד, דְאִיהוּ מִדַּת הַגְּדוּלָּה, מִדַּת הַחֶסֶד, יְמִינָא דְמַלְכָּא. וְעַל
דָּא אֶחֱיד בַּהּ, וְלֹא שְׁבִיק לָהּ לְעֵלְמִין, וְעֵבִיד טִיבוּ עִם בְּנֵי נְשָׂא, וְאוּקְמוּהָ. דְהָא
עוּבְדוּי סְלִיקוּ לִיָּה בַּהּ דְרַגָּא.

יִצְחָק יַדַּע לִיָּה בְּדְרַגָּא דְגְבוּרָה, דְאִיקְרִי פַּחַד יִצְחָק, וְדַחִיל לִיָּה לְעֵלְמִין. יַעֲקֹב
יַדַּע לִיָּה מְגוּ דְרַגָּא דְתְּפָאֶרֶת. דְאִיהוּ כְּלִיל מַחְסֵד וּמַפְחַד, וְאִיקְרִי אַמַּת, וְאֶחֱיד בַּהּ.
הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (מִיכָה ז) תַּתֵּן אַמַּת לְיַעֲקֹב.

יֹסֵף יַדַּע לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְגוּ הֵהִיא אֶסְפַּקְלָרְיָא, דְאִיקְרִי כָּל. וְעַל דָּא
אִיקְרִי יֹסֵף כְּלָל, דְכְּתִיב (בְּרֵאשִׁית מז) וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף. וְאִיקְרִי יְסוּד עוֹלָם.

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין, דְאֶשְׁתַּמַּע קְלָא דְלַעֲיָלָא מִבִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא
אֶתִּיְהִיבַת אוֹרִיָּתָא עַל יַדֵּיהוּ. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שֵׁם וְדַבְרַתִּי אֶתְךָ
וְגוֹמֵר. וְאִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין דְלַעֲיָלָא, אִינוּן נְצַח וְהוּד, וְאִינוּן תְּרִין סְמִכִין דְגוּפָא.

כְּגוּוּנָא דָּא, אֵית לָהּ לְמַטְרוֹנִיתָא לְתַתָּא, תְּרִין כְּרוּבִין תְּחוּתָהּ, דִּינְקִין מִינָהּ.
וְאִינוּן עֵילָאִין וְדָאִי, עַל אַרוֹן הָעֵדוּת, דְאִיקְרִי צַדִּיק, אַרוֹנָא דְעֵדוּת. וּמֵאֵן עֵדוּת,
דָּא יוֹסֵף, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים פא) עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ. וְאִיקְרִי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב,
וְהִיא אַרוֹנָא תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה.

תָּא חֲזִי, כָּל אִינוּן אֲבָהֵן עֵילָאִין דְאֶחֱידָן לְעֵילָא, רְמִיזוּן כְּלָהוּ בְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב,
תוֹרַת ה'. וְדוּד דְאִיהוּ אֶחֱיד בְּבְרִיָּתָא, דְאִיהִי תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, רְמִיזָא בְּדַבְרֵי
קְבֻלָּה. וּבְגִין כֶּךָ אִיקְרִי קְבֻלָּה, דְמִקְבֻלַּת נְהִירוּ מִתוֹרָה שְׁבַכְתָּב, דְאִיקְרִי צַדִּיק,
וְאִיקְרִי יוֹסֵף, וְאִיקְרִי כָּל.

וְאִינוּן תְּרִין כְּרוּבִין עֵילָאִין, קִיִּימִין עַל הַהוּא סְתוּדָא דְאַרוֹנָא, הֵדָּא הוּא
דְכְּתִיב, (דְבַרֵי הַיָּמִים א כט) וְהַנְּצִיחַ וְהַהוּד, כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְצָא, וְדָא אִיהוּ סִיּוּמָא
דְשְׁמִיָּא וּמְזוּוּג לְהֵאִי אַרְצָא.

והכי הוא, דכל מה שברא קודשא בריך הוא לעילא, ברא לקבליה לתתא. ויוסף אקרי עדות, הדא הוא דכתיב עדות ביהוסף שמו. ועל דא שמא דיוסף שלים בכלא לעילא ותתא.

ועל דא תנינו, ארון דיוסף וארון דשכינתא, בהדי הדדי הוו אזלין במדברא, והוו כולי עלמא אמרי מה טיבן של שני ארונות אלו. ומתיבין לון, קיים זה מה שכתוב בזה. קיי"ם ודאי, הדא הוא דכתיב, (משלי י) וצדיק יסוד עולם, איהו קיומא דעלמא.

אתא דוד דאיהו שביעאה, דאבהן אחיד בה, בהאי בת שבע, דאיהי ממלכה, ולא שביק לה לעלמין. הדא הוא דכתיב, (יחזקאל לו) ודוד עבדי נשיא להם לעולם. וכתיב, (תהלים פט) כסאו כשמש נגדי. וכל דא אוליף לן אורייתא, דכלהו אחידן בה בשכינתא ברזא דשבע.

תא חזי, אברהם בוצינא קדמאה קדישא דעלמא, כד בעא לסלקא לדרגיה, לא יכיל, עד דסליק ואשתמודע באינון תלת דרגין עילאין דעליה, דההוא חולקא דיליה.

כיון דסליק ואשתמודע ליה לקודשא בריך הוא, מגו אינון תלת דרגין, דעם אינון שבעה, דאיקרין כתר עליון חכמה בינה, ואינון שלימו דעשר ספירן, דאיקרי בהו קודשא בריך הוא. וכיון דסליק אחר כך באינון תלתא, דאינון עתיקא ואבא ואימא, דנגיד מנהון גהירו לתתא, כדן אחיד לחולקיה, ההוא דרגא דתחותייהו דאינון תלתא, דאיקרי חסד.

וכלהו אדביק לון, מגו אספקלריא דשלטא בליליא, דבהו ממש לא הוה בר נש דידע כלום. ועל דא תנינו, בן שלשה שנים, הכיר אברהם את בוראו, בן שלשה דייקא.

ותא חזי, רזא דהני שלשה שנים, ולא פחות, בגין דשכינתא אקרי בת שבע, ולא יכיל לאתקרבא בהדה, עד דסליק באינון תלת דרגין עילאין, דעם אינון ז', לאשתמודעא מגוון, ולא תנהרא בכל מאי דאיהו לתתא, וג' וז', הא עשר דרגין עילאין, רזא דשמא דקודשא בריך הוא.

וכיון דהוה מתנהיר באינון שלשה, בעא לסלקא באינון שבע, ברזא דכתיב, (בראשית כא) ויצב אברהם את שבע כבשת הצאן. ורזא דא רמיז לאבימלך, דלא ישלטון עליהון בנוי, עד דישתלימו אינון שבעה זכאי קשוט בישראל, לקביל אינון שבעה דרגין דלעילא.

פִּיּוֹן דִּישְׁתְּלִימוּ, יְתִיב עֲלֵמָא תְּתָאָה כְּגוּוֹנָא דְעֵלְמָא עֵילָאָה. בְּקִיּוּמָא שְׁלִים. וַיִּיתִי דוֹד, דְּאִיהוּ שְׁבִיעָאָה, וַיִּתְעַר לְהֵיָא בַת שְׁבַע דְלַעִילָא, דְּאִיהִי נְקָמָא נְקַמְתְּהוֹן דִּישְׂרָאֵל, וַיִּתְפָּרַע מִנְהוֹן.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב' ח) וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן וַיָּךְ דוֹד אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיְכַנְיֵעַם וַיִּקַּח דוֹד אֶת מֶתֶג הָאֲמָה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים. מֵאִי וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן. בְּתַר דְּאִשְׁתְּלִימוּ יִשְׂרָאֵל, וְהוּוּ כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא, כְּדִין וַיָּךְ דוֹד אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיְכַנְיֵעַם. דְּהָא עַד הַשְּׁתָא לֹא יָכִילוּ יִשְׂרָאֵל לְמִיתְבַּר תּוֹקְפִיהוֹן, וְהָא אִיתְעָרוּ חֲבֵרִיָּא בְּהָהוּא מֶתֶג הָאֲמָה, וְאוֹקְמוּהָ.

וְתָא חֲזִי, הָאִי דְרִמְזוּ לִיה אַבְרָהָם בְּכַבְשׁוֹת הַצֹּאן, וְלֹא בְעֵזִים, וְלֹא בְמִילֵי אַחֲרִינִי, בְּגִין דְּאִינוּן מְסֻטְרָא דְחֶסֶד, מֵאִינוּן מִמָּנָן דִּינְקִין מְסֻטְרָא דְחֶסֶד, יְנַקִּין לְתַתָּא אִינוּן כְּבָשִׁים, תַּחֲוֹת שׁוֹלְטַנְיָהוֹן. וְאַבְרָהָם אַחֲדִיד לְחוֹלְקִיָּה מִדַּת הַחֶסֶד, וְכוּלָא בְרֹזָא דְחַכְמָתָא.

וְעַל דָּא תְּנִינוּן, מֵאֵן דְּשָׂרִי גוּ עֲאֲנָא, לֹא מְסַתְּפֵן לְעֵלְמִין. וְאִי אִיהוּ שְׂרִי גוּ עֵזִיָּא, וְרַעִי לֹוֹן, כְּמָה גְרַדִּינִי נִימוּסִין, יְתַבִּין לְקַבְּלִיָּה לְאַסְטָאָה לִיָּה, בְּגִין דְּאִינוּן מְסֻטְרָא דְדִינָא קְשִׂיא.

אַבְל כַּד אַתָּא יִצְחָק לְמַגְזֹר עֲמִיָּה קָיִים, גְּזֹר עֲמִיָּה בְּשַׁבְעָה, דְּאִתְגַּלְיָּא מְגוּוֹ הֵהִיא בִּירָא, דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית כו) וַיִּקְרָא אוֹתָהּ שְׁבַעָה.

תָּא חֲזִי, אַבְרָהָם קָרָא לְהֵהִיא בִּירָא דְמִיָּין, בְּאֵר שְׁבַע. יִצְחָק קָרָא לָהּ, שְׁבַעָה. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֲלֹא בְּגִין דִּיִּצְחָק אַחֲדִיד לְחוֹלְקִיָּה דְרַגָּא דְפַחַד, דְּאִיהוּ דִינָא, וְעַל דָּא אוֹסִיף בְּה ה'. וְה' בְּכָל אַתְר מִדַּת הַדִּין. וְסִימְנָךְ (יְחֻזְקָאֵל טו) הָא דְרַפְךָ בְּרַאשׁ גַּתִּי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקְרָא אוֹתָהּ שְׁבַעָה. דְּלֹא עֵבֵד בְּחוּרְפֹן, כְּמָה דְעֵבֵד אַבְרָהָם, וְכוּלָא בְרֹזָא דְחַכְמָתָא, וְאוֹסִיף בְּה ה', לְאַחֲזָאָה דְּאִיהִי חוֹלְקִיָּה.

תָּא חֲזִי, כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, בְּרָא לִיה בְּדִינָא. פִּיּוֹן דְּחֻזָּא דְלֹא מְתַקִּיָּים, שְׁתַּף בֵּיה חֶסֶד. הָדָא הוּא דְכְּתִיב כ (בְּרַאשִׁית ב) בְּהַבְרָאָם, בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים, וְאוֹקְמוּהָ בְּאַבְרָהָם אִיתְקִיָּים עֲלֵמָא. בְּגִין כַּךְ הָאִי בִּירָא, בִּיתָא דְעֵלְמָא, עַל שְׁמִיָּה אִיתְקִרִי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שֵׁם כ"א) עַל פִּן קָרָא לְמָקוֹם הַהוּא בְּאֵר שְׁבַע. אַף עַל גַּב דְּהָאִי בִּירָא אַתְדַּבֵּק בִּיִצְחָק, דְכְּתִיב (שֵׁם כו) וַיִּקְרָא אֶתָּה שְׁבַעָה. שְׁמָה בְּאֵר שְׁבַע, סְטְרָא דְאַבְרָהָם, וְלֹא בְּאֵר שְׁבַעָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) וַיִּמְיֵנו תַּחֲבַקְנִי.

וְתָא חֲזִי, ד' מֵאִינוּן שְׁבַעָה זְכָאִי קְשׁוּט, כַּד בְּעוּ לְאַתְקַרְבָּא בְּשְׁכִינְתָּא, בְּרֹזָא דְשְׁבַע, כְּלָהוּ אִיעָרְעוּ בְּהָאִי בְּאֵר, דְּלֹא פְּסָקוּ מִימּוֹי לְעֵלְמִין.

אברהם פרי לה להאי בירא, בגין דאיהו אוליה לכל בני עלמא, דיפלחון לקודשא בריך הוא. וכיון דכרי לה, אפיק מיין נבעין דלא פסקין לעלמין.

וכיון דמת אברהם, מה פתיב (בראשית כו) וכל הבארת אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם. בארת פתיב, וחד הוה, דכתיב באר שבע, וקרו ליה בארות, דמשמע דסגיאין הוו. בגין דהאי בירא, מתחזי לון לאבהן בכל דוכתא דהוו אזלין, והוה מתחזי לון כבירין סגיאין.

פיון דמילאו פלשתים עפרא, רזא דאהדרו בני עלמא לעבודה זרה, הוה עלמא שמש, דלית דידע לקודשא בריך הוא. פיון דאתא יצחק, מה פתיב, וישב יצחק ויחפר את בארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו. מאי וישב, אלא דאתיב עלמא לתיקונייה, ואוליה לון לבני עלמא דידעון לקודשא בריך הוא. הדא הוא דכתיב, (שם כה) ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו.

סדר הלימוד ליום טז תמוז [יום 282 בשנה]

וישב יצחק עם באר לחי רא"י, האי בירא ממאן הוא. ממאן דכל חיין עילאין ותתאין וקיימיהון תליין ביה. וחזי פלא. הדיא הוא דכתיב, (דניאל ב) ידע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרא.

ותא חזי, אינון עבדי יצחק בגין דאינון מסטרא דדינא קשייא, כד חפרו לה, מה כתיב, שטנה, והא אוקמוה, עד דאתא איהו (בראשית כו) ויחפר באר אחרת וגו', ויקרא שמה רחובות ודאי. אבל עבדי אביו, בגין דכלהו אתיין מסטרא דימינא, לא הוה שטנא בעלמא, ולא נפיק דינא בהאי בירא, לאשטנא לון, כד לא מכשרי עובדיהון.

ומהאי בירא, איהו פתחא למינדע ליה לקודשא בריך הוא. הדיא הוא דכתיב, (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק אבא במ אודה יה. ועד דלא סליק יצחק מעלמא, בריך ליה ליעקב, ושלחיה לחרון, לאודוגא. וכד אויל לחרון מה כתיב (בראשית כט) וירא והנה באר בשדה, פיון דחזא יעקב יקרא דקודשא בריך הוא, מגו ההוא בירא, דאקרי באר שבע. כדין אמר ליה ללבן, אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה דייקא.

תא חזי, לקבל אינון שבעה זכאין, פקיד קודשא בריך הוא באורייתא, לקרבא קרבן מוסף, בשבע זמנין בשתא. בגין לאוספא להו עדונין ותפנוקין מבי מלפא, דישיבעון אבהן בקדמיתא, ובתר פן בנין. ואינון ז' זמנין ולא יתיר.

בשבתא לקבל צדיק יסוד עולם, דאקרי כל, ואקרי שבת, לאוספא ליה עידונין ממוחא סתימאה, ובריש ירחא, לקבל כנסת ישראל, דאתקריאת סיהרא.

ובט"ו יומא לירחא קדמאה, לקביל אברהם אבוהון, דאחיד במדת החסד, ואקרי ראשון. ובעצרת דבחדש הג', דאתייהיבת ביה אורייתא בשבעה קולות, לקביל יעקב, דאיהו תליתאי לאבהן, ואחיד בקול קול יעקב. ובראש השנה, לקביל יצחק, דאתיליד ביה, ואנן מדפרינן ביה עקדת יצחק, ואיהו יומא דדינא, לקבל מדת הדין דאחיד בה.

ביום הכפורים, לקביל משה, דקביל קודשא בריך הוא ביה צלותיה, וחס על ישראל, ואהדר ליה לחי אורייתא. בחג הסוכות, לקביל אהרן, דבזכותיה הוו אזלין שבעה עננין, דחפן על ישראל כסופות, ובגין כך אינון עבדין סופה. וכל אורייתא, כמה רזין עילאין סתימין בה, וכד אלין שבעה מתוספין בברכאן, כל עלמא בשלימו סגיא. (עד כאן מההשמטות)

שבעה קשורין אינון, דמתקשרי בהו ג' אבהו, וד' אחרנין. רישא ואמצעייתא בקשורא חדא. ואלין אינון דחפרו בירא דמיא. תניינא זה אל זה, ואינון קשורא חדא, בתלת יודין.

תליתאה, שלימו דכל מהימנותא. רביעאה, תרין קיימין, דגופא קיימא עלייהו. חמישאה, טב וביש, נהרא דנפיק אילנא דחיי ומוותא, (בראשית רכ"א ע"א) עמיקתא דכלא. שתיתאה, דינא ברחמי. שביעאה, בקדמיתא אתמר, בההוא רישא דאמרן, בגין דאיהו אמצעייתא דכלא. ובגין דאיהו אמצעייתא דכלא, אקרי (שמות נ"ה ע"א) אני, קיימא דכל ענפין דמתאחדן מסחרניה.

שבעה דרגין אלין, מדרגא חדא לדרגא חדא (ס"א אחרא), אשתמודעא רתיכא חדא, בכל אינון דמתאחדאן ביה. וכן מדרגא לדרגא, וכלהו אתנהגן אבתריה דההוא דרגא דאתפקדא עלייהו, והא אוקימנא מלי.

תא חזי, בשעתא דאלין דרגין משתכחי, כל מהימנותא אשתכח, ואלין שבעה עננין דאסחרו להו לישראל. בגין כך פד נטלא שכינתא, באבהתא נטלא. וכד אלין נטלין, פלהו דרגין אחרנין נטלין בהו, וכדין אתעטרת כנסת ישראל פדקא יאות.

תא חזי, זבולן דקאמרן ירית ים כנרת. ים כנרת סתם, והכי אתחזי. אי הכי יהודה מה חולקא אית ביה, אלא יהודה נטל מלכותא פלא, ואתאחיד ביה בכל סטרין.

רבי אלעזר אמר, האי פרשתא, הא אתמר עובדא דמנרתא ותקונהא וכל מה דבה, אמאי הכי זמנא אחרא. אלא פיון דנשיאים קריבו (לעילא) קורבנא דמדבחא, וכל תקונהא דאתחזי ליה, אתא קרא ואשתעי עובדא דמנרתא, דהיא תקונהא על ידא דאהרן, דהא לעילא מנרתא, וכל בוצינין (ס"א תקונין) דילה, על ידא דאהרן נהרין פלא.

דף קנ"א ע"ב

תא חזי, מדבחא, תריסר נשיאין הוו לחנכא ליה, ולאתקנא ליה, והא אוקמוה תריסר אינון שבטין, לד' סטרין, ד' דגלים, וכלהו תריסר. וכלא פגוונא דלעילא. מנרתא (דף קנ"א ע"ב) אתמני בשבעה בוצינין, לאדלקא על ידא דכהנא, וכלא כגוונא דלעילא. ומנרתא, על את קיימא, ובניסא אתעבידת, והא אוקמוה בעובדא דמנרתא.

ומדבַח פְּנִימָאָה, ומְנַרְתָּא, קַיִימֵי כַּחְדָּא, לְחַדְוֹתָא דְכָלְא. דְּכַתִּיב, (משלי כז) שְׁמֹן וְקִטְרֵת יִשְׁמַח לֵב. וְאוּקְיָמְנָא דְתַרֵּי מַדְבַּחַן הוּוּ, חַד פְּנִימָאָה דְכָלְא, וְהָאֵי קַיִימָא לְחַדְוֹתָא. וְחַד לְבַר, לְקַרְבָּא קַרְבָּנִין. וּמִהָאֵי פְּנִימָאָה נִפְיֵק לְהָאֵי דְלְבַר, וּמֵאֵן דְּחָמֵי וְיִסְתַּכַּל, יִנְדַע חֻכְמַתָּא עֲלָאָה, רְזָא דְמַלְחָה אֲדַנֵּי יְדוּד. וְעַל דָּא לָא אֲתַקְרַב קִטְרֵתָא, אֲלָא בְּשַׁעְתָּא דְשְׁמֹן אֲשַׁתְּכַח.

אֲשַׁכְחַנָּא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלֻכָּא, קִטְרֵת הוּא לְחַדְוָה, וְלִסְלָקָא מוֹתָנָא. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּדִינָא מִהָאֵי דְלְבַר אֲשַׁתְּכַח, וְחַדְוֹתָא וְחַדוּ וְקִשְׁוֹרָא דְנַהֲרֹו, מִהֵהוּא פְּנִימָאָה, דְּכָל חִידוּ בֵּיה קַיִימָא. וְכַד הָאֵי אֲתַעַר, כָּל דִּינָא אֲסַתְּלַק מִהָאֵי, וְלָא יְכִיל לְמַעְבַּד דִּינָא. וּבְגִין כֵּן קִטְרֵת קַיִימָא לְבִטְלָא מוֹתָנָא, וְעַל דָּא, קִטְרֵת קִשְׁוִירוּ הוּא דְכָלְא, וְדָא אֲתַקְרִיב בַּהֲוֹא פְּנִימָאָה. וְכַאֲיֵן אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְאֲתֵי, עֲלֵייהוּ כְּתִיב (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל וְגו'. (במדבר ח') קַח אֶת הַלְוִיִּם וְגו', הָא אוּקְמוּהָ דְבַעֵי לְדַכָּאָה (ס"א לדברא) לֹון, וְלֹאֲמַשְׁכָּא לֹון, לְאֲתַקְשְׂרָא בְּאֲתַרֵּיהוּ, בְּגִין דְּאֵינּוֹן דְּרוּעָא שְׁמַאלָא, וְסַטְרָא דְּדִינָא, וְכָל מֵאֵן דְּאֲתֵי מְסַטְרָא דְּדִינָא, בְּעֵי דְלָא יִרְבִּי שְׁעָרָא, בְּגִין דְּאֲסַגֵּי דִינָא בְּעַלְמָא. וְעַל דָּא אֲתַתָּא כְּהָאֵי גּוּוֹנָא, דְּלָא יִתְחַזֵּי שְׁעָרָא לְבַר, וּבְעֵינָא לְאֲתַחֲפֵינָא רִישָׁהּ, וְלְכַסֵּי שְׁעָרָהּ, וְאוּקְיָמְנָא, וְהָא אֲתַמַּר. וְכַדִּין אֲתַבְּרַכֵּן כָּל אֵינּוֹן דְּאֲתֵינּוּן מְסַטְרָא דְּדִינָא. וְעַל דָּא בְּלִיּוּאֵי כְּתִיב, וְכַה תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרֵם וְגו', וְהַעֲבִירוּ תַעַר וְגו'. וְאֲתַמַּר לִיּוּאֵי לָא סְלָקִין לְאֲתַרֵּיהוּ, עַד דְּיָרִים לֹון כְּהֵנָּא, בְּגִין דִּימִינָא מְדַבֵּר תְּדִיר לְשְׁמַאלָא.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּיוֹמָא דְּסַלְקִין לִיּוּאֵי בְּדוּכְתֵייהוּ, בְּתַרִּין פְּרִים. מֵאֵי טַעְמָא פְּרִים. אֲלָא אֵינְהוּ כְּפָרִים, לְקַבְּלָא בְּשְׁמַאלָא לְהָאֵי פְּרָה דְּאֲקָרֵי פְּרָה אֲדוּמָה. כְּהֵנָּא כָּל חֵילָא וְכָל תְּקוּנָא בֵּיה תְּלֵינָא, בְּגִין דְּכָל חֵילָא דְּגוּפָא בְּדְרוּעָא יְמִינָא קַיִימָא. וְעַל דָּא כְּהֵנָּא דְּרוּעָא דִּישְׂרָאֵל כְּלָהוּ הוּוּ. וּבֵיה קַיִימָא לְאֲתַקְנָא כְּלָא וְלְאֲתַקְנָא עַלְמָא (ס"א מאי טעמא פרים אלא אינהו שמאלא כפרים לקבלא בשמאלא. תא חזי כהנא דרועא ימינא דישראל כלהו הוה וביה קיימא לאתתקנא עלמא ולא אתתקנא כלא בגין דכל חילא דגופא בדרועא ימינא קיימא וכל תקונא ביה תלינא) וְעַם כָּל דָּא, לָא אֲשַׁתְּכַח בְּלַחְדוּדֵי, אֲלָא בְּגוּפָא וּשְׁמַאלָא, וְגוּפָא עַקְרָא הוּא דְכָלְא.

השלמה מההשמטות (סימן ט)

וְהַנִּיף אַהֲרֹן אֶת הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לְפָנָי יי. רַבֵּי יְהוּדָה שְׂאִיל לְרַבֵּי אַבְא, לָמָּה הָיָה הַפָּהֵן מְנִיף אֶת הַלְוִיִּם. אָמַר לוֹ, מִשָּׁל לָמָּה הִדְבֵּר דוּמָה לְתִיבּוּק. כְּשֶׁהוּא בּוֹכָה וְכוּעַס, מָה עוֹשִׂין כְּדֵי לְפַיִסוֹ. אָמַר לִיה רַבֵּי יְהוּדָה, מְנִיפִין אוֹתוֹ וּמְנַעֲנְעִים אוֹתוֹ כְּדֵי לְשַׁתְּקוֹ.

אמר ליה רבי אבא, יהודה יהודה, מלה זאת באה לידך ולא חקרת בה, והלא ישמעו אנך מה שפיק מדבר. כך היא מדת הגבורה פועסת ורוגזת. דכתיב, (בראשית מ"ט) שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרותיהם. וכתיב (בראשית מ"ט) ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה. לפי שהם מתגברים ומתקשים באפם ועברתם לצאת לעשות דין לכלות ולהכרית בני העולם, אזי הכהן שהוא החסד העליון מניף אותו הצד של הלויים שהיא מדת הגבורה, כדי לשפך ולשקט רגזה וכעסה, כדי שישתברו השערות מכל שוליהן ולא יתגברו ולא יתחזקו. כעין דוגמא זו, הכהן שמוניף את הלויים תנופה כדי שישקוט הצד של גבורה שלהן כדי שלא יתעורר הדין בעולם.

בא רבי יהודה ונשק את ידיו. ופשיתעוררו הדינין בעולם, כל הדינים הנמצאים בכל יום ויום אברהם אבינו עליו השלום הוא דוחה אותם לחוץ ואינם עומדים לפניו, הדא הוא דכתיב, (תהלים ז) ואל זועם בכל יום. (עד כאן מההשמטות) (במדבר ח) זאת אשר ללויים וגו'. תא חזי, ליואה בר חמש ועשרין שנין יפלא בר חמשין שנין סליק לדוכתיה ואתעטר. וחמש ועשרין יפלא בר נש (ס"א תא חזי ליואה בר חמש ועשרין שנין לדוכתיה ואתעטר. וחמש ועשרין יפלא עד דסליק לדרגא דחמשין). כד סליק להאי דרגא דחמשין שנין ולהלאה, נחית מן תוקפא דאשא דביה, וכיון דאשא וחמימותא אתקרה, הא פגים לההוא אתר דאתקשר ביה.

דף קנ"ב ע"א

ועוד, דקלא דזמרא לא אתקשר בהדיה כל כך. וקלא בעי דלא יתפגם, אלא בעי לאתקפא, דהא באתר דדינא תקיף קיימא, ולא בחלשא. ובגין כך בעי דלא יפגים ההוא אתר דאתקשר ביה, דאיהו דינא תקיפא, ולא חלשא, ועל דא לא בעי לאחזאה חולשתא כלל בכל סטרין. זכאה הוא בר נש דאשתדל באורייתא, וינדע אורחוי דקודשא בריך הוא, ולא סטי לימינא ולשמאלא, דכתיב (הושע יד) כי ישרים דרכי יי. (במדבר ט) וידבר יי אל משה במדבר סיני וגו'. אמר רבי אבא, מאי טעמא אזהר להון הכא על פסחא, והא אתמר להו במצרים. אלא בשנה השנית הוה, דישראל חשיבו דהא פסח לאו איהו אלא במצרים, וכיון דעבדו ליה זמנא חדא במצרים, חשיבו דלא אצטריך יתיר. אתא קודשא בריך הוא ואזהר לון עליה, דלא יחשבון דהא קא עבר זמניה במצרים, ולא יצטריך. בגין (דף קנ"ב ע"א) כך במדבר סיני בשנה השנית, לאתקנא להו לדרי דרין.

ואף על גב דהא אזהר להו במצרים, השתא פקיד לון זמנא אחרא, בההוא אתר דכל פקודין דאורייתא ביה אתיהבו. ועל דא בשנה השנית. מאי בשנה

השנית בחדש הראשון. אלא רזא עלאה היא, חד שנה. וחד חדש. מה בין האי להאי. חדש: דא סיהרא. שנה: דא שמשא, דנהיר לסיהרא. וכדין הוה בזמנא דכל פקודין דאורייתא אתמסרו בית.

רבי שמעון אמר, ווי להווא בר נש דאמר, דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא, ומלין דהדיוטי. דאי הכי, אפילו בזמנא דא, אנן יכלין למעבד אורייתא, במלין דהדיוטי, ובשבחא יתיר מפלהו. אי לאחזאה מלה דעלמא, אפילו אינון קפסירי דעלמא, אית בינייהו מלין עלאין יתיר. אי הכי נזיל אבתרייהו, ונעביד מנייהו אורייתא, כהאי גוונא. אלא כל מלין דאורייתא, מלין עלאין אינון, ורזין עלאין.

תא חזי, עלמא עלאה ועלמא תתאה בחד מתקלא אתקלו. ישראל לתתא, מלאכי עלאי לעילא. מלאכי עלאי כתיב בהו, (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות. (האי באתר עלאה) בשעתא דנחתין לתתא (אף על גב דנחתין), מתלבשי בלבושא דהאי עלמא. ואי לאו מתלבשי בלבושא פגוונא דהאי עלמא, לא יכלין למיקם בהאי עלמא, ולא סביל לון עלמא. ואי במלאכי כה, אורייתא דברא להו, וברא עלמין כלהו, וקיימין בגינה, על אחת כמה וכמה פיון דנחתת להאי עלמא, אי לאו דמתלבשא בהני לבושין דהאי עלמא, לא יכיל עלמא למסבל.

ועל דא האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא. איהו. מאן דחשיב דהווא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי. בגין כה אמר דוד, (תהלים קיט) גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך. מה דתחות לבושא דאורייתא.

תא חזי, אית לבושא דאתחזי לכלא, ואינון טפשין כד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון שפירא, לא מסתכלין יתיר. חשיבו דהווא לבושא, גופא, וחשבו דגופא, נשמתא.

כהאי גוונא אורייתא, אית לה גופא, ואינון פקודי אורייתא, דאקרון גופי תורה. האי גופא מתלבשא בלבושין, דאינון ספורין דהאי עלמא. טפשין דעלמא, לא מסתכלי אלא בהווא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא ידעי יתיר, ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההווא לבושא. אינון דינדעין יתיר, לא מסתכלן בלבושא, אלא בגופא, דאיהו תחות ההווא לבושא. חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש. (ולעלמא) ולזמנא דאתי, זמינן לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא.

תא חזי, הכי נמי לעילא, אית לבושא, וגופא, ונשמתא, ונשמתא לנשמתא. שמיא וחיליהון. אלין אינון לבושא. וכנסת ישראל, דא גופא, דמקבלא לנשמתא, דאיהי תפארת ישראל. ועל דא איהו גופא לנשמתא. נשמתא דאמרן דא תפארת ישראל, דאיהי אורייתא ממש. ונשמתא לנשמתא, דא איהו עתיקא קדישא. וכלא אחיד דא בדא.

דף קנ"ב ע"ב

ווי לאינון חייביא, דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורה בעלמא, ואינון מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר. זכאין אינון צדיקייא, דמסתכלי באורייתא פדקא יאות. חמרא לא יתיב אלא בקנקן. כך אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא. ועל דא לא בעי לאסתכלא, אלא במה דאית תחות לבושא. ועל דא כל אינון מלין, וכל אינון ספורין, לבושין אינון. (במדבר ט) ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו מאי ויעשו. אמר רבי יוסי, הא אתמר, כל מאן דאחזי עובדא לתתא פדקא יאות, כאילו עביד ליה לעילא. דהא בגיניה אתער ההוא מלה, כפיכול, כאילו הוא עביד ליה, והא אתמר. (דף קנ"ב ע"ב) (במדבר ט) איש איש כי יהיה טמא וגו'. איש איש תרי זמני, אמאי, אלא איש דהוא איש, ויתחזי לקבלא נשמתא עלאה, והוא פגים גרמיה. דלא שרייא עלוי שכונתא (ס"א שירותא) (ס"א נשמתא) עלאה. מאי טעמא. בגין דאיהו גרים, והוא מסאב ליה לגרמיה. ועל דא איש איש. איש דיתחזי למהוי איש, והוא מסאב גרמיה, דלא ישרי עלוי קדושה דלעילא. (במדבר ט) או בדרך רחוקה, דא איהו חד מעשרה דאינון נקודים באורייתא, וכלהו אתיין לאחזאה מלה. מאי בדרך רחוקה. בגין דבר נש דאיהו מסאב גרמיה, מסאבין ליה לעילא. פיון דמסאבין ליה לעילא, הא איהו בדרך רחוקה. מההוא אתר וארחא דזרעא דישראל אחידן ביה, הא בדרך רחוקה אחיד, דאתרחק (נ"א מלמקרב) למקרב לכוון, ולא תקשרא בכוון, כמה דאתון מתקשרין.

אמר רבי יצחק, והא כתיב כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה, דאתחזי תרין מלין. משמע דכתיב או. אמר רבי יוסי, כאן, עד לא מסאבין ליה. כאן, בתר דמסאבין ליה. ומשמע אפילו האי, או האי, לא ישרי עלוי קדושה דלעילא, ולא יעבדון פסחא בזמנא דישראל עבדין ליה.

ואי תימא, הא בירחא תניינא עביד אי לא מתקן גרמיה. לא, אלא פיון דמתדכי ומתקן גרמיה, הא ירחא תניינא למעבד פסחא. מכאן, כל בר נש דמדכי גרמיה, מדכאן ליה.

דאי תימא דבדרגא עלאה יתיר קאים בירחא תניינא. לאו הכי, דהא ישראל ורעא קדישא דעבדו פסחא בזמניה, נטלו ליה לסיהרא ולשמשא כחד. ומאן דנטיל יסודא בקדמיתא, נטיל בניינא. מאי יסודא. לא תימא יסודא עלאה דצדיקא דעלמא, אלא יסודא דאבן טבא, כמה דאת אמר (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה. והאי הוא אבן דשארי עליה מאן דשארי.

דף קנ"ג ע"א

אמר רבי יהודה, ודאי כלא נטיל אפילו בירחא תניינא. אבל לאו איהו כמאן דנטיל ליה בזמניה. מאי טעמא. דא דנטיל פסחא בזמניה, נטיל מתתא לעילא, ולא נחית. בגין דמעלין בקדש, ולא מורדין. ודא דנטיל בתר זמניה, (דף קנ"ג ע"א) נחית מעילא לתתא. בגין כך שוין בכלא, ולא שוין. דדא סליק ולא נחית, ודא נחית ולא סליק. בגין כך מאן דמקרב פסחא בזמניה, שבחא יתיר אית ליה. זכאין אינון ישראל, דזכאן בכלא, דזכאן באורייתא, וכל מאן דזכי באורייתא, זכי ליה בשמא קדישא. זכאין אינון ישראל, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

סדר הלימוד ליום יז תמוז [יום 283 בשנה]

רעיא מהימנא פקודא למעבד פסח שני, על אינון דלא יכילו, או דאסתאבו במסאבו אחרא. אי רזא דפסח, רזא דמהימנותא דישראל עאלין בה, שלטא בניסן, וכדין איהו זמנא לחדות, איך יכלין אלין דלא יכילו, או דאסתאבו, למעבד בירחא תניינא, דהא אעבר זמנא.

אלא פיון דפנסת ישראל מתעטרא בעטרהא בניסן, לא אתעדיאת כתרעהא ועטרהא מנה תלתין יומין. וכל אינון ל' יומין מן יומא דנפקו ישראל מפסח יתבא מטרוניתא בעטרהא, וכל חילאה בחדות. מאן דבעי למחמי למטרוניתא, יכיל למחמי. פרוזא פריז, כל מאן דלא יכיל למחמי מטרוניתא, ייתי ויחמי עד לא ינעלון תרעיה. אימתי פרוזא פריז. בארבעה עשר לירחא תניינא, דהא מתמן עד שבעה יומין, תרעין פתיחן. מכאן ולהלאה ינעלון תרעי. ועל דא פסח שני. (ע"כ) (פקודא דא לספור ספירת העומר צ"ו ע"א)

פקודא דא, שחיטת הפסח בזמנו. ואבתריה פסח ראשון ופסח שני לאכול אותן כמשפטן. וטמאים להיות נדחים לפסח שני, דאיהו פקודא תליתאה. תנאין ואמוראין, אית בני נשא כחולין דטהרה, מסטרא דמיכאל. וכחולין דהקדש, כגון בשר קדש, ואינון מסטרא דגבריאל. כהן ולוי. ואית בני נשא דאינון כיומין טבין, ואינון קדש קדשים.

שכינתא איהי פסח ראשון, מימינא. ופסח שני, משמאלא. פסח ראשון מימינא, דתמן חכמיה. פסח שני משמאלא, דתמן בינה. ובגין דבגבורה מתעברין כל אשין נוכראין, דאינון פקש ותבן לגבי אש דגבורה, טמאים נדחים לפסח שני.

וכל טומאה נדה, ומצורע, וזב וזבה ויולדת, באשא דגבורה איהו שורף. דנשמתא איהו מאנא דקודשא בריך הוא, ואיהו לא שרי בה, עד דאתלבנת באשא דגבורה, דכתיב, (ירמיה כג) הלא כה דברי פאש נאם יי. ובהאי אשא, אם ברזל הוא מתפוצץ, ואם אבן הוא נמות.

ובימינא (נ"א ובמיא) דתמן תורה שבכתב, דאיהי מים, (ויקרא יב) וטהרה ממקור דמיה, ואתדפי בה מצורע, וטמא מת, וזב וטמא בכל מיני שרץ. (דף קנ"ג ע"א) הדא הוא דכתיב, (יחזקאל לג) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם וגו'.

בעמודא דאמצעיתא מאנא אתיחדת בבעלה, דאיהי אתתא, בתר דאתקדשת בשמאלא, ואתדפאת במי מקוה בימינא, ואומרים על מאני דפסחא, פלים שנשתמשו בהן בצונן, מטבילין בצונן, והן טהורים. אינון נשמתיין דאינון מסטרא דרחמי, ואינון רחמנים, מארי חנא וחסדא, לא צריכין לאדפאה במים פושרים פבינוניים. כל שפן בחמי חמין, דבהון מתדכין רשעים גמורים, דמחממין גרמיהו באשא דיצר הרע. ועלייהו אתמר, כל דבר אשר יבא באש. בגין דוהמא דלהון נפישא. אבל צדיקים גמורים בצונן. דעלייהו אתמר, כל המשים ריח בין הדבקים, מצננים ליה גיהנם.

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

ואי נשמתין חמריים, דאינון כמאני חרס, שבירתן זו היא טהרתן. כמה דאת אמר נשברו, נטהרו. ורזא דמלה, (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה וגו'. אבל אינון דמשתדלין באורייתא דבכתב ובאורייתא דבעל פה, דאינון אש ומים, ואינון דמשתדלין ברוי דאורייתא, דאיהו אור, דכתיב בה, (משלי ו) ותורה אור, באורייתא אינון מתדכין בה.

ועוד בפרק הרואה, הרואה תמרים בחלום, תמו עונותיו. הדא הוא דכתיב, (איכה ד) תם עונך בת ציון. בגין דתמרים, ביה תם, דרגא דייעקב, דאתמר ביה, (בראשית כה) ויעקב איש תם. חובין מרים, ועל דא תמרים: תמן ת”ם, ותמן מ”ר.

הכא רמיז, וימתקו המים. הדא הוא דכתיב, (שמות טו) ויורהו יי עץ וימתקו המים. מהכא, מאן דאשתדל באורייתא, דאיהו עץ. חובין דיליה, דאתמר בהון (שמות א) וימררו את חייהם בעבודה קשה, קודשא בריך הוא מחיל ליה, ויתחזרון מתיקין.

דיומין ייתון, דיתקיים בהו כמפקנו דמצרים, דאתמר ביה (שמות א) וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא. ובגלותא בתראה, לית מיתה אלא עוני דעני חשוב כמת. לקיים בהון (צפניה ג) והשארתי בך עם עני ודל וחסו בשם יי. לאתקיימא בהון (שמואל ב כב) ואת עם עני תושיע. ואלין עתירים דישתארון בהון יתקיים בהון, (שמות ה) גרפים אתם גרפים. גרפים הם באורייתא. גרפים הם, למעבד טיבו עם מארי תורה. ואנשי חיל המסובבים מעיר לעיר ולא יחוננו.

וגרפים הם בכובד המס, דאי תימא כבדין אינון בכובד המס, ולא עבדין טיבו, בגין דא תכבד העבודה על האנשים ויעשו בה, דכובד המס עליהו, ואל ישעו בדברי שקר, דאינון משקרין ואמרין דכובד המס עליהו, ובגין דא לא יעבדון טיבו. אינון משקרין במלוליהו, ואמרין דמהכובד דתכבד עליהו, תבן אין נתן, ממונא דשקרא, דביה טועין (ס”א שועין) לקודשא בריך הוא ובגין דלא ישעון ביה, ולא חסו בשם יי, אין נתן לעבדיך.

ואלין דאית לון, טמיר וגניז ממונא מלגו, דאיהו תוכן, כגון תוף האוצר ותיבה, אתקיים בהו ותוכן לבנים תתנו. ודא כספים לבנים, דיהון בהווא דרא.

בהווא זמנא (שמות ט”ו) שם שם לו חוק ומשפט, ואינון מארי משנה. אנה הכא ויבאו מרתה, אתהדר לון אורייתא דבעל פה, מרה בדחקין סגיאין, בעניותא, דיתקיים בהו, (שם א) וימררו את חייהם בעבודה קשה: זו קושיא. בחמר: דא קל וחומר. ובלבנים: דא לבון הלכה. ובכל עבודה בשדה: דא ברייתא. את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך: דא תיק”ו.

ורעיא מהימנא, תמן אתקיים בך, שם שם לו חק ומשפט ושם נסוהו. ובהאי עץ הדעת טוב ורע, דאיהו איסור והיתר. ובאינון רזין דאתגליין על ידך, וימתקו המים. כמלח דממתקת בשרא, הכי יתמתקון ברוייתא דאתגליין על ידך, כל אינון קושיעין ומחלוקות, דמיין מרירן דאורייתא דבעל פה, אתהדרו מתיקון מי אורייתא, ויסורין דילך, ברויין אלין דאתגליין על ידך, יהון לך מתיקון, ויתדרון לך כל דחקין דילך, כחלמין דעברין. וחל”ם, בהיפוך אתון מל”ח. דממתקת ית בשרא. אנה יסורין ממתקים. כמה דאוקמוה.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

וְלִרְשָׁעִים מִתְהַדְרִין יְסוּרֵין מֶלַח סְדוּמִית, דְּאִיְהִי מִסְמָא אֶת הָעֵינַיִם, לְקַיְימָא בְּהוּ (איוב יא) וְעֵינַי רְשָׁעִים תִּכְלִינָה. וְאֵינּוֹן (דף קנ"ג ע"ב) עָרַב רַב רְשִׁיעֵיָא, דִּיתְקִיִּים בְּהוּ בְּהוּא זְמָנָא, (דניאל יב) יִתְבָּרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצְרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים. יִתְלַבְּנוּ: אֵינּוֹן מֵאֲרִי מִשְׁנָה. וְיִצְרְפוּ: אֵינּוֹן זִרְעָא קְדִישָׁא דְשָׂאֵר עֲמָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (זכריה יג) וְצִרְפָּתִים בְּצִרוּף אֶת הַכֶּסֶף. וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים, אֵינּוֹן עָרַב רַב.

(דניאל יב) וְהַמְשָׁפִילִים יְבִינּוּ, אֵינּוֹן מֵאֲרִי קִבְלָה, דְּאִתְמַר בְּהוּן (דניאל יב) וְהַמְשָׁפִילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ. אֲלֵין אֵינּוֹן דְּקָא מִשְׁתַּדְּלִין בְּזֹהֵר דָּא, דְּאִקְרִי סְפֵר הַזֹּהֵר, דְּאִיְהוּ כְּתִיבַת גַּת, דְּמִתְכַנְשִׁין בְּהָ שְׁנַיִם מַעֲרָ, וְשָׁבַע מִמְּלִכּוּתָא. וְלִזְמַנִּין אֶחָד מַעֲרָ, וְשְׁנַיִם מִמְּשַׁפְּחָה. דְּבְהוּן יִתְקִיִּים (שמות א) כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד הַיְאֹרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ. וְדָא אֹרָה דְּסִפְרָא דָּא, וְכֹלָא עַל סִיבָה דִּילָךְ.

וּמֵאֵן גְּרִים דָּא. עוֹרַב דְּאֵנַת תְּהָא בְּהוּא זְמָנָא, כִּיּוֹנָה. דְּשְׁלִיחַ אַחְרָא דְּאִקְרִי בְּשִׁמָּה, כְּעוֹרַב דְּאִשְׁתַּלַּח בְּקַדְמִיתָא, וְלֹא אַתְהֵדֵר בְּשְׁלִיחוּתָא, דְּאִשְׁתַּדַּל בְּשִׁקְצִים, דְּאִתְמַר בְּהוּן, עֲמִי הָאֲרִץ שְׁקִץ. בְּגִין מְמוֹנָא דְּלְהוּן, וְלֹא אִשְׁתַּדַּל בְּשְׁלִיחוּתֵיהּ לְאַהֲדָרָא לְצַדִּיקָיָא בְּתִיּוּבַתָּא. כְּאִילוּ לֹא עֲבִיד שְׁלִיחוּתָא דְּמֵאֲרִיָּה.

וּבְךָ יִתְקִיִּים רְזָא דִּיּוֹנָה, דְּעָאל בְּעַמְקֵין דְּתַהוּמֵי יָמָא, הָכִי תִיעוּל אֵנַת בְּעַמִּיקוּ דְּתַהוּמֵי אֹרִיִּיתָא, הֵדָא הוּא דְּכְּתִיב, (יונה ב) וְתִשְׁלִיכֵנִי מִצּוֹלָה בְּלִבֵּב יָמִים. וְיַהוּן חֲכָמָה חֲסֵד נִצַּח לִימִין. דְּבְגִינֵיהּ אֲמַר דּוֹד, (תהלים קיח) יָמִין יְיָ עוֹשֶׂה חַיִּל יָמִין יְיָ רֹמְמָה יָמִין יְיָ עוֹשֶׂה חַיִּל. וְתַלַּת מִשְׁמָאֲלָא יִתְקַשְׁרוּן כְּחַדָּא, דְּאֵינּוֹן בִּינָה גְבוּרָה הוּד. וְג' דְּרַגְיָן דְּאִמְצָעִיתָא, כְּתַר תְּפֹאֲרַת יְסוּד, דְּאִחִידֵן בִּימִינָא וְשְׁמָאֲלָא.

וּבְגִין דְּחֹזָא לָךְ נְבִיא מִתְקַשֵּׁר בְּתַלַּת דְּרַגְיָן דְּאִמְצָעִיתָא, פִּתַּח עֲלֵךְ הָאֵי קָרָא, (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁכִּיל עַבְדֵי יְרוּם וְנִשְׂא וְגִבָּה מְאֹד. וּבְגִין דְּאֵנַת תְּהָא אַחִיד בְּתַרִּין מְשִׁיחִין, אֲמַר דּוֹד עַל ג' יְמִינֵין דְּמְשִׁיחַ בֶּן דּוֹד, יָמִין יְיָ תַלַּת זְמַנִּין. לְקַבִּיל ג' שְׁמָאֲלִין, דְּאַחִיד בְּהוּן מְשִׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם, אֲמַר מְסֻטְרָא דְּחַד שְׁמָאֲלָא, גְבוּרָה, לֹא אֲמוּת. כִּי אַחִיָּה, מְסֻטְרָא דְּשְׁמָאֲלָא דְּהוּד דִּילָךְ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ וְנָתַן הַהוּד לְמִשָּׁה. אַתִּיּוּיָב בְּךָ, מְסֻטְרָא דְּבִינָה. בְּגִין דְּבִיהּ הוּיַת אֵנַת חָרַב וְיָבֵשׁ בְּכֹלָא, בְּגִין מְשִׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם, בְּאֹרִיִּיתָךְ, בְּנְבִיאוּתָךְ עֲלִיָּה, בְּגוּפָךְ דְּסְבִילַת כְּמָה מִינֵי יְסוּרִין, בְּגִין דְּלֹא יְמוּת הוּא. וּבְעִיַת רַחֲמֵי עֲלִיָּה. אַתְמַר בֵּיהּ כִּי אַחִיָּה, מְסֻטְרָא דְּבִינָה. וּבְגִין דָּא לֹא אֲמוּת, מְסֻטְרָא דְּגְבוּרָה. כִּי אַחִיָּה מְסֻטְרָא דְּבִינָה, אֵילְנָא דְּחַיִּי, דְּאִתְגַּבֵּר עֲלִיָּה קְרִיַּאת שְׁמַע שְׁל שְׁחַרִּית, וְקִשִּׁיר לִיָּה בְּקִשּׁוּרָא דְּתַפְּלִין, בִּימִינָא דְּאֲבֵרָהֶם, דְּאִיְהוּ שְׁחַרִּית.

וְאִסְפַּר מַעֲשֵׂי יְהוָה, מְסֻטְרָא דְּהוּד. יְסוּר יְסֻרֵי יְהוָה, חֲכָמָה וּבִינָה, מִימִינָא וּמִשְׁמָאֲלָא, בְּתַלַּת יְמִינֵין, וְתַלַּת שְׁמָאֲלִין. וְלְמוֹת לֹא נִתְנַנֵּי, עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, בְּג' דְּכִלִּיל כְּתַר, וְצַדִּיק, וְאִיְהוּ בֶּן יִ"ה. וּמִיד יְקוּם ו' לָהּ בִּי"ה, בִּימִינָא וּשְׁמָאֲלָא, בְּרַחֲמֵי וְתַחֲנוּנֵי, בְּכָמָה פְּיוּסִים לָהּ וְלַבְּנָהָא, הֵדָא הוּא דְּכְּתִיב, (עמוס ט) בְּיוֹם הַהוּא אֶקִּים אֶת סוּכַת דּוֹד הַנוֹפֶלֶת. וּבְגִין דָּא אֲמַר נְבִיא, (ירמיה לא) בְּכִכֵּי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנֵים אֹבִילֵם.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

קם רעיא מהימנא, ונשיק ליה, ובריך ליה, ואמר ודאי שליחא דמארך אנת לגבן. פתחו תנאין ואמוראין ואמרו, רעיא מהימנא, אנת הוית ידע כל דא, ועל ידך היא אתגלייא, אבל בענוה דיך, דאתמר בך (במדבר יב) והאיש משה ענו מאד, באלין אתרין דאנת מתבייש לאחזקא טיבו לגבך, מני קודשא בריך הוא לן, ולבוצינא קדישא, למחוי ביך ובפומך באלין אתרין. (ע"כ רעיא מהימנא) (ע"ח ע"א פקודא בטר דא וכו')

(במדבר ט) וביום הקים את המשכן. רבי חייא פתח, (תהלים קיב) פור נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד. פור לאביונים, מאי פור. כמה דאת אמר (משלי יא) יש מפזר ונוסף עוד. יכול פוזר בעלמא, קא משמע לן פור נתן לאביונים, פיון דיהיב למסכני, האי פוזרא יאות. מאי ונוסף עוד. בכלא. ונוסף עוד בעותרא. ונוסף עוד בחיי.

דף קנ"ד ע"א

האי קרא הכי מבעי ליה, יש מפזר ונוסף עוד, מאי ונוסף. אלא ההוא אתר דשרי ביה מיתה, הוא גרים ליה דיתוסף מחיים דלעילא לאוספא ליה. אמר רבי יהודה אמר רבי חייא, קרא אסהיד, דכל מאן דיהיב למסכני, אתער אילנא דחיי, לאוספא לההיא אילנא דמותא, וכדין אשתכח חיים וחדו לעילא. ובר נש דגרים דא, בשעתא דאצטרף ליה, ההוא אילנא דחיי קאים עליה, וההוא אילנא דמותא אגין עלוי. ובגין כך ונוסף עוד. (כמה דאת אמר) (תהלים קיב) צדקתו (דף קנ"ד ע"א) עומדת לעד. מאי עומדת לעד. עומדת עליה דבר נש, לזמנא ליה קיומא וחיים, כמה דאיהו יהיב ליה חיים, ואתער לגבי חיון, הכי נמי יהבין ליה. ואינון תרי אילנין (יהבין ליה) קיימין עליה לשיזבא ליה, ולאוספא ליה חיון.

קרנו תרום בכבוד, תא חזי עלמא דאמרו, ההוא (ק"כ ע"א) קרן תרום. ובמה. בכבוד דלעילא, דהאי בר נש גרים לחברא לון פחדא, ולארכא ברכאן לעילא ותתא.

רבי אבא אמר, בכל זמנא דמשכנא אתקם בעובדיהון דבני נשא, פדין תהוא יומא, יומא דחדווה דכלא, ומשח רבות קדישא אתרק בהנהו בוצינין, ונהרין פלהו. מאן דגרים דא, גרים ליה (בהוא עלמא דאתי) דישתזיב בהאי עלמא, ויהא ליה חיים בעלמא דאתי, הדא הוא דכתיב, (משלי יא) וצדקה תציל ממות, וכתיב (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום. (במדבר י) עשה לך שתי חצוצרות כסף וגו'. רבי שמעון פתח, (יחזקאל א) ובלקת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים. ובלקת החיות, בקוופירא דלעילא

הוּוּ אֲזִילִי. דְּאִי תִימָא דְהָאִי לְעִילָא לְעִילָא. לָאוּ, לְתַתָּא. אֲלֵא כְּגוּוּנָא הָאִי מְקַמִּי אֲנַפִּין, וְהָאִי לְבַתֵּר אֲנַפִּין.

זִיקָא מְאַרְבַּע זִיקִין, בְּד' מְדוּרִין, וּבְד' סְטָרִין, בְּזִיוּן דְּאֲתַבְרוּן בְּקוּלְמִיטִין דְּאֲנַפִּין נְהִירִין. בְּגִין כַּד כְּעִין (נִאשׁוּר) כְּמִרְאָה חַחִיּוֹת, דְּאִינּוּן אַרְבַּע זִוּיִן, דְּגִלִין פְּרִישׁוֹן, אַרְיִי"ה. נְשׁוּר. שׁוּר. אַדּוּם. דְּכָלִיל כְּלָהוּ ד' מְלֵאכִין דְּשִׁלְטִין וּכְלִילִין כְּלָא.

דְּגִלָּא קְדַמָּא, מְשַׁרְיָא מְזִינָא, אַרְיִי"ה. מִיכָא"ל, רְשִׁים בְּפִרְישׁוֹ דְּגִלָּא פְּרִישָׁא לְיַמִּינָא. מְזַרְחָא שִׁירוּתָא דְּשִׁמְשָׁא, אֲזִיל בְּמִטְלָנוּי, בְּנְהִירוֹ. תְּרִין מְמַנְן תַּחוּת יְדֵיהּ, יוֹפִי"אל, צְדִקִי"אל. חַד לְאוּרְתָא (נ"א לאורייתא). וְחַד, לְמִיחָה בְּשׁוּקָא דְּאֲזִיל

כַּד אֲלִין נְטִלִין, נְטִלִין כְּמָה מְשַׁרְיִין מְזִינִין, מְסַטְרָא דִּימִינָא, וּכְלָא חַד. לְסַטְרָא שְׁמָאֲלָא, שְׁמִשָׁא אֲזִיל (ס"א נטל כד חד לסטר שמשא, שמשא אזיל) וְנְהִיר, וּמְעַטְר לְהוּ. אֲלָף וּרְבוּוּן מְמַנְן תַּחוּתוֹי. וּכְלָהוּ בְּדַחִילוֹ בְּאִימְתָא בְּזִיעַ בְּרַתָּת.

אַרְיִי אֲוִשִׁיט יְדֵיהּ יַמִּינָא, כְּנִישׁ לְכָל חִילוֹי לְגַבִּיהּ, תַּלְת מָאָה וְשִׁבְעִין אֲלָף אַרְיִוּתָא, סוּחַרְנִיָּה דְּהָהוּא אַרְיִי"ה, וְאִיהוּ בִּינְיָיְהוּ בְּאַמְצָעִיתָא.

כַּד גְּעִי הָאִי אַרְיִי, מְזַדְעֻזְעֻן רְקִיעִין, וְכָל חִילִין וּמְשַׁרְיִין מְזַדְעֻזְעֻין, מְדַחִילוֹ דִּילִיָּה. מְהָהוּא קָלָא, נְהִיר דִּי נוּר מְתַלְהָטָא, וְנַחֲתִית בְּאֲלָף וְחֲמִשׁ מָאָה דְּרַגִין דְּגִיְהַנְם לְתַתָּא, כְּדִין כְּלָהוּ חִיבִין דְּגִיְהַנְם מְזַדְעֻזְעֻן, וּמְלַחְטֻן אֲשָׁא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (עמוס ג) אַרְיִי שָׂאג מִי לֹא יִירָא.

גְּעִי תַנְיָיְנוּת, תַּלְת מָאָה וְשִׁבְעִין אֲלָף אַרְיִוּתָא, כְּלָהוּ גְעָאן. אֲוִשִׁיט יְדֵיהּ שְׁמָאֲלָא, כָּל מְאַרְיִהוּן דְּדִינָא לְתַתָּא דְּחִלִין, וְאַתְכַּפִּיִן תַּחוּת הָהוּא יְדָא. וְתַהוּא יְדָא פְּשִׁיט עַלְיָיְהוּ, וּכְלָהוּ תַּחוּתִיהּ. כְּמָה דָּאֵת אֲמַר, (בראשית מט) יְדָךְ בְּעוֹרְךָ אוֹיְבִיךָ.

אַרְבַּע גְּדַפִּין לְכָל חַד וְחַד, מְאַשָׁא חוּוּרָא. כְּלָהוּ מְלַחְטִין. כָּל אַפִּין דְּחַזוּר וְשׁוּשָׁן בְּחוּוּרְתָא דְּהָהוּא אֲשָׁא שְׁקִיעֻן.

אַרְבַּע אֲנַפִּין לְכָל חַד וְחַד לְאַרְבַּע סְטָרִין, כְּלָהוּ נְהִירִין בְּחוּוּרָא דְּשִׁמְשָׁא. חַד לְסַטְרָא מְזַרְחָא, נְהִיר בְּחַדוֹ. וְחַד לְסַטְרָא מְעַרְב, (ס"א דא כניש) דְּאֲתַכְנִישׁ נְהוּרִיָּה. וְחַד לְסַטְרָא צְפוּן, חֲשׁוּף בְּלֹא נְהִירוֹ, כְּצִלָּא דְּשִׁמְשָׁא לְגַבִּי שְׁמִשָׁא. צִלָּא חֲשׁוּף, שְׁמִשָׁא נְהִיר. בְּגִין דְּשִׁמְשָׁא וְצִלָּא, יַמִּינָא וְשְׁמָאֲלָא, וְאַזְלָא כְּחַדָּא. חֲשׁוּכָן (ס"א חושבן) דְּאֲזִלִין עַמִּיָּה, כָּל אִינּוּן דְּנְטִלִין זִינָא.

וּכְלָהוּ מִימִינָא וּמְשַׁמְאֲלָא בְּתַלְת רִישִׁין. רִישָׁא חַדָּא דִּילִיָּה, שְׁבַעִין וְאַרְבַּע אֲלָף, וְשִׁית מָאָה. אֲלִין אִינּוּן רִישָׁא חַד. נְפָקִי חִילָא בִּימִינָא, דְּאִיהוּ אַרְיִים עַלְיָיְהוּ.

בר כל אינון ממנן דלתתא, תחות אלין. שלטונין אלין על אלין, דרגין תתאין עם עלאין, דלית לון חושבנא.

דף קנ"ד ע"ב

רישא תניינא, דאזיל ברישא קדמאה, חושבן דיליה חמשין וארבע אלף, וארבע מאה. בר כל (דף קנ"ד ע"ב) אלין ממנן דתחות לד' סטרין, דלית לון חושבנא. רישא תליתאה, דאזיל בתרייהו, חמשין ושבעה אלף, וארבע מאה. כגוונא דנטיל ימינא, הכי נמי נטיל שמאלא, הכי נמי מקמייהו, הכי נמי מבתרייהו.

פיון דנטיל האי קדמאה, והורד המשפן. וכלהו ליוואי אמרי שירתא, מארי דתושבחן פלהו מסטריה. כדין (יחזקאל א) פי רוח החיה באופנים פתיב.

דגלא תניינא. משריית מזינא, נש"ר, אוריאל, דרו"ם. תרי ממנן עמיה, שמישא"ל חסדיאל. האי נשר סליק, וכל מאריהון דגדפין מקמיה. כמה משריין סלקין בכל סטרין. כל חד וחד בתוקפא דשמשא.

רוחא דרוחא פנימאה נפיק, וטהוא רוחא מטי להאי נשר, וסליק אברוי ומכסייא לגופא. כמה דאת אמר, (איוב לט) המבינתך יאבר נץ יפרוש כנפיו לתימן. כגוונא כדוגמא פעין כנשר יעיר קנו האי נשר נץ בהדיה יונה, בהדיה נץ, וכל מארי דגדפין פלהו מצפצפן וחדאן. חד מסטרא (ס"א חד סמכא) קמיה, סליק מתתא לעילא. כמה ציפרין נחתין ועאלין, מצפצפן וחדאן, אזלין ושאטין.

כד נטיל, אושיט גדפא ימינא, כניש לכל חילוי, תלת מאה וחמשין אלף מארי דגדפין, בתרי גופי, נש"ר וארי"ה כחדא. ארים קלא, פלהו אחרנין סלקין ונחתין, מצפצפן מסטרייהו, מכמה דרגין.

ג' רישין אינון כחדא, במשריין אלין. וכלהו בחד חושבן. וחושבן דאלין רישין, רישא חדא, ארבעין ושית אלף וחמש מאה. רישא תנינא חמשין ותשע אלף ותלת מאה. רישא תליתאה, ארבעין וחמש אלפין, ושית מאה וחמשין.

מאלין תרי סטרין, נפיק תרין פרוזי, דאזלי מקמי פלהו משריין. כד אלין תרי מכריזי, כל חילין, וכל משריין, חיוון זעירין עם רברבן, פלהו מתפנשי. מאן חמי נטילא דכלהו רקיעין, כולהו נטלין במטולא במשריין, לקמיה דטהוא משכנא.

בשעתא דחד מנייהו, הווא דאתי מסטרא דאריה, פשיט קלא, בגין דלא יזדעזעון כל אינון קלין. כדין מתפנשין כל אינון משריין. בשעתא דאחרא קרי, מתבר קלא ולא פשיט, כל אינון משריין דהאי נשר, פלהו מתפנשו לנטלא במטלנייהו. לקביל אינון, שתי חצוצרות כסף, כגוונא דא כלא לתתא. תא חזי,

כד אלין נטלין מה פתיב, (יחזקאל א) ובבלכת החיות ילכו האופנים אצלם, אינון דמתכנשו לגבייהו, כגוונא דרישא אסתפל, הכי נמי פלהו.

דגלא תליתאה. שור. גבריאל. צפון. תרין ממנן עמיה, קפציא"ל חזקיא"ל. האי שור מסטרא דשמאלא. קרנוי סלקין בין תרין עינוי. רגיו באסתכלותא, עיינין מלהטן כאשא דנור דליק. נגח ורפסא ברגלוי ולא חייס.

כד געי האי שור, נפקין מנוקבא דתהומא רבא, כמה חבילי שריקין (ס"א טריקין), פלהו געאן ושטאן קמיה, וחיתתא, ואחמתא דכל חובין תלייא קמיה, דהא כל חובי עלמא, פלהו בספרא סליקין וכתובין.

שבעה נהרי דאשא נגדין קמיה, כד צחי אזיל לגבי תהוא נהר דינור, ושאיב ליה בגמיעא חדא. וההוא נהר אתמלי כדבקדמיתא, ולא פדיב. כל אינון חיילין, שאבין אשא אכלא אשא. ואלמלא דמסטרא דאריה, נפיק חד נהרא דמיא, דמכבין גחלתיהו, לא יכיל עלמא למסבל.

חשוכא דשמשא תמן אשתכח, לא אשתכח נהירו. כמה גרדיני נמוסין אזלין ושטאן בחשוכא וההוא נהר דדליק בסטרא דא, נורא אוכמא חשוך. ואי תימא, דלא אית אשא חוורא, אשא אוכמא, אשא סומקא, אשא דתרי גווי. לא תימא, דהא ודאי הכי הוא, ועם כל דא לעילא לעילא הכי אשתכח, ומתמן נגיד לאלין תתאי.

דף קנ"ה ע"א

תנינן אורייתא כמה אשתכחת. אשא חוורא, ואשא אוכמא על גבי אשא חוורא. בתרי אשי אשתכחת אורייתא. תא חזי, אשא חדא הוא, והאי אתפלג לארבעה. מיא חדא (דף קנ"ה ע"א) איהו, והאי אתפליג לארבע. רוחא חדא איהו, והאי אתפליג לארבע.

תלת רישין אשתכחו (ס"א אתחברו) במשריין אלין. חושבן דלהון, רישא חדא שתין ותרי אלף ושבע מאה. רישא ב', ארבעין וחד אלף וחמש מאה. רישא תליתאה, תלת וחמשין אלף וארבע מאה. בר כל אינון דרגין אחרנין דאתפרשן בסטרייהו, ולית לון חושבנא. פלהו דרגין על דרגין. בר כמה גרדיני נמוסין דאינון לתתא, חציפין ככלבא, נשכין כחמרא, ווי מאן דאשתכח גבייהו, ודינא דלהון בסטרא רביעאה.

דגלא רביעאה, אד"ם רפא"ל. מערב. בהדיה אסוותא. בסטרא דאדם אתפלגיל דינא עלאה עליה אתסי. האי (ס"א חד) אחיד בקרנוי דשור, כד מבעי לאעלא לון

לתהומא רבא. וכפית לון, דלא יוקיד עלמא. בתר דא שריא קול דממה דקה דינא. (ס"א הכא) מלה בחשאי, לא משתמע מלה דהברה כלל.

בסטרא דא, שריא מאן דשריא, סליק מאן דסליק, שמשא אתכניש לאנהרא להאי אתר. בגין כך ותקעתם תרועה, בסטר דרום. אבל הכא, לאו האי ולא האי. אמאי תרועה. לאכפייא סטר צפון, ובגין כך סטר צפון לאחורא.

תא חזי, שתי חצוצרות, בגין דאינון מסטרי תרי דקאמרי, ממזרח ומדרום. אינהו זמינין לתברא דינין, ולאכפייא לון. ועל דא אינון מכסה. ובגין כך וביום שמחתכם ובמועדיכם וגו', ותקעתם בחצוצרות, סתם, בין לעילא בין לתתא. זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא בעי ביקריהון, ויהיב לון חולקא עלאה על כל שאר עמין. וקודשא בריך הוא אשתבח בהו בתושבתייהו, הדיא הוא דכתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל וגו'. (במדבר י) ויהי בנסוע הארון ויאמר משה וגו'. רבי אלעזר אמר, הכא אית לאסתכלא, נ' דאיהי (ס"א מנורא) מחזרא לאחורא הכא בתרי דוכתי, אמאי. ואי תימא נ' כפופה, הא ידיעה נ' כפופה נוקבא. נ' פשוטה, כללא דדכר ונוקבא. והא אוקימנא באתר דא, ויהי בנסוע הארון. אמאי אתהדר לבתר כגוונא דא.

סדר הלימוד ליום יח תמוז [יום 284 בשנה]

תא חזי, נ באשרי יושבי ביתך לא אתמר, בגין דהיא בגלותא. והא אוקמוה
חברייא דכתיב, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל וגו'. אלא מה כתיב
לעילא, וארון ברית יי נוסע לפנייהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה. פיון
דהוה נטיל ארונא, נו"ן נטיל עליה (נ"א עמיה), והא שכונתא על גבי ארונא יתיב.

תא חזי, חביבותא דקודשא בריך הוא לגבייהו דישראל, דהא אף על גב
דאינון סטאן מארח מישר, קודשא בריך הוא לא בעי לשבקה לון, ובכל זמנא
אהדר אנפוי לקבלייהו, דאי לאו הכי לא יקומון בעלמא.

תא חזי, ארונא הוה נטל קמיהו ארח תלתא יומין, נ לא הוה מתפרש מניה,
ונטיל עמיה. ומגו רחימו דלהון דישראל, אהדר אנפוי ואסתחר מלגבי ארונא,
כהאי איילא דעזלתא, כד איהו אזיל, אהדר אפוי לאתר דנפיק. ועל דא בנסוע
הארון, נו"ן אסחר אנפין לקבלייהו דישראל, וכתפי גופא לגבי ארונא.

ועל דא כד ארונא הוה נטיל, משה אמר קומה יי, לא תשבוק לון, אהדר
אנפך לגבן, כדין נו"ן אתהדר לגבייהו כגוונא דא כמאן דמהדר אנפיה למאן
דרחים, וכד הוה שארי ארונא (וישראל) למשרי, כדין אהדר נון אנפוי מישראל,
ואתהדר לגבי ארונא, ובכלא אתהדר.

אמר רבי שמעון, אלעזר, בודאי הכי הוא, אבל הכא לא אהדר אנפוי
מישראל, דאי הכי בעי נון לאתהפכא מגוונא דאחרא עלאה (ס"א דלעילא), האי
מנווד לאחורא והאי באורח מישר לגבי ארונא.

דף קנ"ה ע"ב

אלא ודאי לא אהדר אנפוי מנייהו, ומה עביד בשעתא דשאר ארונא למשרי.
אמר משה שובה יי, כדין שארי ארונא, ושכונתא קאים בסטרא אחרא, ואנפין
לקבלייהו דישראל, ולקבליה דארונא. (ובגין כך) וכדין כלא פליל (לגווה) לכוונא, (דף
קנ"ה ע"ב) לארונא, ולישראל. אלא דישראל גרמו לבתר, דכתיב ויהי העם
כמתאוננים.

אמר רבי אלעזר, אנא דאמרן מספרא דרב ייבא סבא, דאמר דבין בהאי
גיסא, ובין בהאי גיסא, אתהדר. אמר ליה, שפיר קאמר, אבל דא דאמינא, הכי
תשכח בספרא דרב המנונא סבא, והכי הוא ודאי.

והמן (במדבר י"א) פורע גד הוא. אמר רבי יוסי, לקיימא זרעא וחילין בארעא, כמה דאת אמר (בראשית מט) גד גדוד יגודנו. מה זרעא דגד נטלי חולקיהון בארעא אחרא, כך מן שריא עליהו דישראל, לבר מארעא קדישא.

דבר אחר פורע גד הוא. פורעא דגד חוורא, ואקפי פד נחית לאוירא, ואתנגרים (ס"א ואתגשים) (ס"א ואתבלע) בגופא, והא אוקמוה חברייא. ועינו פעין הפדולת, כההוא פדולתא דאיהו חוור, כגוונא דימינא (ס"א חיוורא דעינא) דלעילא.

(כורע גד הכי לא אקרון בארעא דמצראי אבל לכך מחרשי זריעא כורע גד הוא כורע גדא חוורא ואתקפיה כד נחית מלעילא לתתא)

אמר רבי יצחק, מאי שנא (דאמר) דמשה במלה דא (חליש) לעילא פנוקבא, דכתיב אם ככה את עושה לי, אתה מבעי ליה. אלא לאתך דמותא שארי ביה קאמר, וההוא אתך דנוקבא איהו. בגין כך אמר הרגני נא הרוג, ודא אילנא דמותא. והא אוקימנא דבאילנא דחיי לא שרייא ביה מותא. ועל דא אתהדר לגבי אילנא דמותא ואמר את, ולא אמר אתה, והכי מבעי ליה.

מיד (במדבר י"א) ויאמר יי אל משה אספה לי שבועים איש וגו'. אמר ליה קודשא בריך הוא, את בעי מותא בכל זמנא, הרי לך, ואצלתי מן הרוח וגו'. תא חזי, דהכא ידע משה דאיהו ימות, ולא ייעול לארעא, דהא אלדד ומידד מלה דא הו אמרי. על דא, לא לבעי ליה לאינש, בשעתא דרוגזא שארי ביה, ללטייא גרמיה. דהא כמה קיימי עליה דמקבלי ההיא מלה. בזמנא אוחרנא דבעא מיתה, לא קבילו מניה. בגין דכלא לתועלתא דישראל הוה. השתא לאו איהו, אלא מגו רוגזא ודוחקא, ובגין כך קבילו מניה. ועל דא אשתארו לבתר אלדד ומידד, ואמרו דא, דמשה יתפניש, ויהושע ייעול לון לישראל לארעא.

ובגין כך אתא יהושע לגבי משה, וקני עליה דמשה. ומשה לא אשגח ביקרא דיליה. ועל דא אמר, אדני משה פלאם. מאי פלאם. מנע מנהון אינון מלין, כמה דאת אמר (שמות לו) ויפלא העם מהביא. (בראשית ח) ויפלא הגשם מן השמים. מניעותא ממש. ומשה לא בעא. פוק חמי ענוותנותיה דמשה, מה פתיב המקנא אתה לי וגו'. זכאה חולקיה דמשה, דאיהו סליק על פלהו נביאי עלאי (נ"א דעלמא). אמר רבי יהודה, כל שאר נביאין לגבי משה, כסיהרא לגבי שמשא.

רבי אבא הוה יתיב ליליא חד, ולעי באורייתא. והו עמיה רבי יוסי ורבי חזקיה. אמר רבי יוסי, כמה אינון בני נשא תקיפו לבא, דלא משגחי במלי דההוא עלמא פלום. אמר רבי אבא, בשרא דלבא, דאחידא בכל שייפי גופא, קא עביד לון. פתח ואמר, (קהלת ו) יש רעה אשר ראיתי תחת השמש ורבה היא על

הָאָדָם. יֵשׁ רָעָה: דָּא אִיהִי תוּקְפָא בִישָׁא דְלַבָּא, דְּבַעֵי לְשַׁלְטָאָה בְּמַלְי דְּהָאֵי עֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁגַּח בְּמַלְי דְּהָהוּא עֲלָמָא מְדִי.

אֲמַאי אִיהִי רָעָה. קְרָא דְּבִתְרִיה אֹכֶת, דְּכַתִּיב אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עוֹשֶׁר וּנְכֻסִים וְגו'. הָאֵי קְרָא קְשִׁיא, כִּיּוֹן דְּכַתִּיב וְאִינּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכָּל אֲשֶׁר יִתְּאוּה, אֲמַאי וְלֹא יִשְׁלִיטְנוּ הָאֱלֹהִים לְאָכּוֹל מִמֶּנּוּ, דְּהָא אִינּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ כְּלוּם אֶלָּא. רְזָא אִיהוּ, וְכָל מְלוּי דְּשִׁלְמָה מְלַכָּא, מִתְּלַבְּשָׁן אִינּוּן בְּמַלְיִן אַחְרַנִּין, כְּמַלְי דְּאוּרִייתָא, דְּאִינּוּן מִתְּלַבְּשָׁן בְּסַפּוּרֵי עֲלָמָא.

דף קנ"ו ע"א

תָּא חֲזוּ, אָפּ עַל גַּב דְּבַעֵינָן לְאַסְתְּכָלָא בְּלַבוּשָׁא, הַשְׁתָּא הָאֵי קְרָא הָכִי קְאָמַר, דְּבַר נָשׁ אֲזִיל בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְיִהִיב לִיה (דף קנ"ז ע"א) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עוֹתְרָא, בְּגִין דְּיִזְכִּי בֵּיה לְעֲלָמָא דְּאִתִּי, וְיִשְׁתַּאֲר לְגַבִּיה קֶרֶן. מַאי קֶרֶן. הַהוּא דְּאִיהוּ קָיִים, דְּאִיהוּ אַתְר לְאַתְצַרְרָא בֵּיה נִשְׁמַתָּא. בְּגִין כֶּךָ בַּעֲי לְאַשְׁאֲרָא אַבְתְּרִיה (נ"א עותריה) לְהָאֵי קֶרֶן, וְהָאֵי קֶרֶן יִקְבַּל לִיה, בְּתַר דְּיַפּוּק מֵהָאֵי עֲלָמָא.

בְּגִין דְּהָאֵי קֶרֶן, הוּא אֵילָנָא דְּחַיִּי דְּהָהוּא עֲלָמָא, וְלֹא קָיִמָא בְּהָאֵי עֲלָמָא, אֶלָּא הַהוּא אֵיבָא דְּנַפְיָק מִנֵּיה, וְעַל דָּא אֵיבָא דִּילִיה אֲכִיל בַּר נִשׁ, דְּזָכִי בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְהַקֶּרֶן קָיִמָא לִיה לְהָהוּא עֲלָמָא, לְמִזְכֵּי בֵּיה בְּחַיִּין עֲלָאִין דְּלַעֲיָלָא.

וּמַאן דְּסָאִיב גְּרַמִּיה, וְאַתְמַשְׁך בְּתַר גְּרַמִּיה, וְלִיתִיה חָסֵר לְנַפְשִׁיה וּלְגְרַמִּיה כְּלוּם. וְהָהוּא אֵילָנָא אֲשִׁתְּאֲר, וְלֹא שׁוּיָה לְקַבְּלִיה בְּדַחִילוֹ, וְלִקְבֻלָּא לִיה לַעֲיָלָא. כְּדִין וְלֹא יִשְׁלִיטְנוּ הָאֱלֹהִים לְאָכּוֹל מִמֶּנּוּ, וְלְמִזְכֵּי בְּהָהוּא עוֹתְרָא, וְדָאֵי אִישׁ אַחַר יֵאֲכַלְנוּ, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (איוב כז) יִכִּין וְצַדִּיק יִלְבַּשׁ. בְּגִין כֶּךָ, בַּעֲי בַר נִשׁ לְמִזְכֵּי, כְּמָה דְּיִהִיב לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהָהוּא עֲלָמָא, וְכְדִין אֲכִיל מִינֵיה בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְיִשְׁתַּאֲר לְגַבִּיה הַהוּא קֶרֶן לְעֲלָמָא אַחְרָא, לְמַהוּי צַרּוּרָא בְּצַרּוּרָא דְּחַיִּי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדָאֵי.

תּוּ אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב אִם כָּכָה אֵת עוֹשֶׂה לִי הֲרַגְנִי נָא וְגו' וְכִי מִשָּׁה דְּאִיהוּ עָנּוּ מִכָּל בְּנֵי עֲלָמָא, בְּגִין דְּשִׁאִילוּ מִנֵּיה יִשְׂרָאֵל לְמִיכָל, מְסַר גְּרַמִּיה לְמִיתָה, אֲמַאי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָאֵי מְלָה אוֹלִיפְנָא, וְרְזָא עֲלָאָה אִיהוּ, מִשָּׁה לָּא אַבְּאִישׁ קַמִּיה, וְלֹא שָׁאֵל לְמִיתָה עַל דְּשִׁאִילוּ יִשְׂרָאֵל.

תָּא חֲזוּ, מִשָּׁה אַתְאַחַד, וְהוּה סְלִיק בְּמָה דְּלָא אַתְאַחַד נְבִיאָה אַחְרָא. (דהא אחיד צדקה הוי) וּבְשַׁעְתָּא דָּאֵמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה, (שמות טז) הֲנִנִּי מִמַּטִּיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. חֲדַי מִשָּׁה וְאָמַר, וְדָאֵי הַשְׁתָּא הַהוּא שְׁלִימוּ בֵּי אֲשִׁתְּכָת. דְּהָא בְּגִינֵי אֲשִׁתְּכָת מִן לְיִשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן דְּחַמָּא מִשָּׁה דְּאַהֲדְרוּ לְנַחְתָּא לְדַרְגָּא אַחְרָא,

וּשְׂאִילוּ בְּשֵׁר, וְאִמְרֵי וּנְפִשְׁנוּ קָצָה בְּלַחֵם הַקְּלוּקֶל. אָמַר אִי הָכִי הוּא, הָא דְרַגָּא דִּילֵי פְּגִים. דְּהָא בְּגִינֵי יִיכְלוּן יִשְׂרָאֵל מִן בְּמַדְבְּרָא (קפ”א), הָא אֲנָא פְּגִימָא, וְאַהֲרֹן פְּגִים, וּנְחֻשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָּב פְּגִים.

אָמַר וְאִם פְּכָה אֶתְ עוֹשָׂה לִי הַרְגֵנִי נָא הַרוּג, דְּחֻשִׁיבְנָא נּוֹקְבָא בְּמִיכְלָא דִּילָהּ, (וּאֲנָא נְחִית מִן שְׂמִיָּא דְאִיהוּ דְרַגָּא עֵלְאָה, לְנַחְתָּא לְדְרַגָּא דְנוֹקְבָא, וְאֲנָא עֲדִיף מִן שְׂאֵר נְבִיאֵי עֵלְמָא, וְעַל דָּא אִמַּר וְאֵל אֲרָאָה (אֲחוּתִי) בְּרַעְתִּי כִּמְת וּדְאִי לְנַחְתָּא לְדְרַגָּא תַתְּאָה. כַּדִּין וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה אֲסַפֵּה לִי שְׁבַעִים אִישׁ. אֵת שְׂאִיל אֲתֵר דְּמִיתָה לֹא תְבַעֵי אֲתֵר דְּלֹא תֵהָא פְּגִים בְּדְרַגָּא דִּילָךְ. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאֲצַלְתִּי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ דְּכַלְהוּ אֵינּוֹן דְּתַמֵּן אֲתַאחְדּוּ). (ס”א וְאֲנָא נְחִית מִן שְׂמִיָּא לְאַרְעָא. אֵת עוֹשָׂה לִי לְנַחְתָּא לְאַתֵּר דְּנוֹקְבָא, וְלִמְפַגֵּם לְאַתְרֵי וְדְרַגֵּי אִי הָכִי הַרְגֵנִי נָא הַרוּג אִם נָא מְצַאֲתִי חֹן בְּעֵינֶיךָ וְאֵל אֲרָאָה בְּרַעְתִּי. רַעְתִּי הִיא וּדְאִי לְאַחְדָּא בְּדְרַגָּא תַתְּאָה. כַּדִּין וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה אֲסַפֵּה לִי שְׁבַעִים אִישׁ מִזְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל. הָא אֵינּוֹן לְמִיתָן לְהוּ מִיכְלָא אַחְרָא, וְלֹא תֵהָא פְּגִים בְּדְרַגָּא דִּילָךְ. וְעַל דָּא וְאֲצַלְתִּי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשִׁמְתִי עֲלֵיהֶם. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּאֵינּוֹן אֲתַאחְדּוּ בְּסִיְהָרָא וְכוּ') בְּסִיְהָרָא וְבַעֵי שְׂמִשָּׂא לְאַנְהָרָא לָהּ. וְעַל דָּא וְשִׁמְתִי עֲלֵיהֶם, בְּגִין לְאַנְהָרָא מִן שְׂמִשָּׂא, כְּנַהֲרָא דְּסִיְהָרָא. (ס”א וּבְגִינֵי הָאִי מִיכְלָא דָּא, לֹא) אֲתֵיָּא עַל יְדָא דְּמִשָּׂה, בְּגִין דְּלֹא יִתְפְּגִים.

דף קנ"ו ע"ב

זַכָּאָה חוֹלְקָא דְּמִשָּׂה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעֵי בִּיקְרִיָּה, עָלִיָּה כְּתִיב (מְשִׁלִּי כַּג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְגו'. יִשְׁמַח אָבִיךָ: דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. וְאִמְךָ: דָּא כְּנַסְתָּ יִשְׂרָאֵל. וְתַגְּל יוֹלְדֶתְךָ: דָּא אִימָא דְּמִשָּׂה דְּלַתְתָּא. קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא רַחִים לִיָּה יְתִיר מְכַל נְבִיאֵי עֵלְמָא, בְּלֹא, אֲמַצְעֵי כָּלִל. (ס”א דְּהָא מֹשֶׁה אֲסַתְּלַק עַל כָּל נְבִיאֵי עֵלְמָא בְּלֹא אֲמַצְעֵי כָּלִל כְּמָה) דְּכְתִיב פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ, וְהָא אוֹקִימְנָא בְּכִמָּה אֲתֵר. (בְּמַדְבֵּר י”ב) וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֵל יי לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ. הָא אוֹקִימְנָה, וְהוּא רִזָּא דְּשְׂמָא קְדִישָׁא, מַחְד סְרִי אֲתוּוֹן, וְלֹא בְּעָא מִשָּׂה לְצַלָּאָה יְתִיר, בְּגִין דְּעַל דִּינִדְיָה לְמַלְכָּא לֹא בְּעֵי (דף קנ"ו ע"ב) לְאַטְרַחָא יְתִיר. בְּגִין כִּף קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעָא עַל יְקָרָא דְּמִשָּׂה. וּבְכָל אֲתֵר קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעָא עַל יְקָרִיָּהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא, יְתִיר עַל דִּילִיָּהּ. וְלִזְמַנָּא דְּאֲתִי, עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְמַתְבַּע עֵלְבוּנָא דִּישְׂרָאֵל מְעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְלְמַחְדֵי לֹוֹן בְּחַדְוֹתָא דְּצִיּוֹן. דְּכְתִיב, (יְרֵמִיָּה לֹא) וּבָאוּ וּרְנְנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן וְגו'. וְכַדִּין (יִשְׁעִיָּה נֵט) וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְגו'. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמִלוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פרשת שלח לך

(במדבר י"ג) וַיְדַבֵּר יי אֵל מֹשֶׁה לְאָמֵר, שְׁלַח לְךָ אַנְשִׁים וַיְתוּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וְגו'. רבי חייא פתח, (איוב לח) הַמִּימִיךָ צוּיִת בְּקֶר יַדְעַת הַשַּׁחַר מְקוֹמוֹ. שַׁחַר כְּתִיב, ה"א אֶתְרַחֵקָא מִשַּׁחַר. מַאי טַעְמָא. אֵלָּא אָמַר רַבִּי חַיִּיא, בְּשַׁעֲתָא דְנִטִּי עָרַב, וְשִׁמְשָׁא נִטִּי לְמִיעַל, כְּדִין אֶתְחַלֵּשׁ תּוֹקְפִיהּ, כְּדִין שְׁלֵטָא שְׁמַאלָא, וּמִשְׁתַּכַּח דִּינָא בְּעַלְמָא, וְאֶתְפְּשֵׁט (לעילא). וְכִדִּין בְּעֵי בַר נֶשׁ לְצַלָּאָה, וּלְכוּנָא רַעוּתָא (ס"א לצלאה דיסכח רעותא) קַמִּי מֵאַרְיָה.

דְּאָמַר רַבִּי יִיסָא, כִּד נִטִּי שְׁמַשָּׁא, וְאֶתְחַלֵּשׁ, כְּדִין אֶתְפַּתַּח חַד פְּתִיחוּ בְּשִׁמְשָׁא, וְאֶתְכַנְשֵׁי חִילִיָּה, וְשִׁמְמַלָּא שְׁלִיט. וַיִּצְחַק כְּרִי בִירָא תַחוּתִיהּ.

כִּיּוֹן דְּעָאֵל לִילִיא, פְּתַקָּא דְקוּטְפָא בְּאַחַמְתִּיהּ שְׁכִיחַ. וְכַמָּה חֲבִילִין טְרִיקוֹן (אודריקו) אֶתְפְּשֵׁטוּ בְּעַלְמָא, וְכַלְהוּ שְׁטָאן בְּעַרְבוּבִיא, וְאֶזְלִי וְחַיִּיכָאן בְּנַפְשָׁן דְרַשִׁיעִיא, (ס"א דבני נשא) וּמוֹדְעִין לֹון מְלִין, מְנַהוֹן כְּדִיבֹן, וּמְנַהוֹן קְשׁוּט, וּמֵאֵן דְּאֶשְׁתַּכַּח בִּינִיָּהוּ, אֶתְיִיָּהֵב לֹון רְשׁוּ לְחַבְלָא, וְכַלְהוּ בְּנִי עַלְמָא נִימִין, (ואתכנשו) וְטַעְמִין טַעְמָא דְמוֹתָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

תָּא חֲזִי, כִּד אֶתְעַר רוּחַ צְפוֹן, כְּדִין אֶתְקַבְּלָא כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְמַלָּא, וְאֶתְחַבְּרוּ כַּחְדָּא וְשָׂרִיא בְּדְרוּעָא בְּאַתְרָהָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא עִם צְדִיקִיא דְבַגְנַתָּא דְעֵדֵן, וְכִדִּין כָּל מֵאֵן דִּיתְעַר לְמַלְעִי בְּאוּרִיָּתָא בְּהוּא שְׁעַתָּא. הָא אֶשְׁתַּתַּף בְּהַדְּהָא, בְּגִין דְּהִיא (יתבת) וְכָל אַכְלוּסִין דִּילָהּ, מְשַׁבְּחֵן לְמַלְכָּא עַלְמָא, וְכָל אִינּוֹן דְּאֶשְׁתַּכַּחוּ (נ"א דאשתתפו בהדה) בְּתוֹשְׁבַּחְתָּא דְּאוּרִיָּתָא, כְּלָהוּ כְּתִיבִין בְּבִנֵי הַיְכָלָא, וְאַקְרוּן בְּשִׁמְהוֹן, וְאַלִּין רְשִׁימִין בִּימָמָא.

תָּא חֲזִי שְׁמָא חֲדָא קְדִישָׁא אֵיִת בְּגִלוּפִי אֲתוּוֹן, דְּהוּא שְׁלֵטָא מְפַלְגוּ לִילִיא וְאַיְלָךְ, וְאַיְנוֹן אֲתוּוֹן (כל"ך סעפ"ה יאעוצ"ה) ם דְּמַנְצַפְךָ כְּלִיל לֹון, אוֹקְמוּהָ, (ישעיה ט) לְמִסְרָבָה הַמְּשֻׁרָתָה. נ' הוּא אֶסְתִּים לְהָאִי וּלְהָאִי, כְּדִין כְּתָרִין כְּלִילִין הוּא ו' (נ"א י') דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא אֶתְקִין לִיהּ. וְסְתִים מְבוּעָהָ. בְּתַר דְּאוּלִידַת, פְּתִיחָא הוּת בְּחַד רִישָׁא דְּפַתְחָא.

כִּד אֶתְחַרִּיב בִּי מְקַדְשָׁא, אֶסְתִּימוּ מְבוּעִין מְכָל סְטְרִין. (ס"א את דאכליל אתוון) וְאַכְלִיל אֲתוּוֹן אַחֲרָן, וְאַיְנוֹן שְׁבַעָה. תְּלַת מְהָאִי סְטְרָא, וְאַרְבַּע מְהָאִי סְטְרָא. כַּל"ךְ. וְסִימָן (שיר השירים ד) כְּלָךְ יִפָּה רַעִיתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ, וְ דְכַר וְנוֹקְבָא כְּלִיל כַּחְדָּא, דָּא כְּלִיל תְּלַת מְכָאן וְתְלַת מְכָאן וְאַיְנוֹן שִׁית. וְאוֹקִימָנָא בְּאַלִּין תְּרִין אֲתוּוֹן ם' ו' (נ"א ס' ו') אֶתְכַלְלוּ (תליסר) תְּרִיסַר אֲתוּוֹן סְלִיק מְנִיָּהוּ תְּרִי. חַד לְאַתְרָ חַד, וְחַד לְאַתְרָ חַד. (נ"א לאת חד וחד לאת חד)

כל'ך סעפ'ה יאע'וצה, הכי אתגליפו אתוון, ורזא דא בכי תצא למלחמה, קרא דכתיב, (דברים כב) פי יהיה נערה בתולה. נער פתיב, בתר דאסתלק ליליא, וצפרא נהיר, כדין ה' סלקא ואתכלילת בנהורא עלאה. וכדין ידעת השחר מקומו, דינע (דודאי) שחר מקומו דה"א, ואתכלילת בגויה.

דף קנ"ז ע"א

תא חזי, משה הוה שמשא, ובעא לאעלאה לארעא. אמר ליה קודשא בריך הוא, משה, כד אתי נהורא דשמשא, אתכליל סיהרא (דף קנ"ז ע"א) בגויה, השתא דאנת שמשא, היך יקומון כחדא שמשא וסיהרא, לא נהיר סיהרא אלא בשעתא דאתכניש שמשא, אבל השתא לית אנת יכיל. אי תבעי למנדע מנה שלח לך אנשים, לגרמך, בגין למנדע.

תא חזי, משה, אי תימא דהוא לא ידע דלא ייעול לארעא בזמנא דא. לאו הכי, אלא ידע, והוה בעי למנדע מנה, עד לא יסתלק, ושלח לאלין מאללי, כיון דלא אתיבו מלה כדקא יאות, לא שלח זמנא אחרא, עד דקודשא בריך הוא אחזי ליה, דכתיב, (דברים לב) עלה אל הר העברים הנה וראה את הארץ. וכתיב (דברים לד) ויראהו יי את כל הארץ. ולא דא בלחודוי, אלא כל אינון דזמינין למיקם בכל דרא ודרא, כלהו אחזי ליה למשה. ואתמר, ואוקמוה חבריאי.

כיון דשארי משה למשלח, מה אמר לון. היש בה עץ. וכי מה הוא דקאמר, ואי תימא דלא ידע. (לקמן ימא מלה אבל הכא) אלא הכי אמר משה, אם יש בה עץ, הא ידענא דאנא איעול לתמן. מאי עץ. דא אילנא דחיי. ותמן לא הוה אלא בגן עדן דארעא. אמר אם יש בה עץ דא, אנא איעול לתמן. ואי לא, לאו אנא יכיל למיעל.

אמר רבי חייא, פתיב (במדבר טו) וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת. מאן עצים הכא. ומאן הוא דא. אלא דא צלפחד, והוה דייק על אלין אילנין, הי מנייהו רב על אחרא, ולא חשש ליקרא דמאריה, ואחלה שבת לשבת. הדא הוא דכתיב, (במדבר כז) כי בחטאו מת, בחטאו ו' מת. (ורזא דכלא ודאי מקושש עצים) בגין כך, הוה דיניה סתים, ולא אתפרש דיניה. כדינין אחרנין. בגין דמלה דא בעי בחשאי וסתים ולא גלייא. ועל דא לא אתמר באתגלייא, וקודשא בריך הוא עבד יקר ליקריה.

רבי יוסי אמר, שאר עצים בהדי שבת הוה מקושש, וקביל עונשא לפום שעתא, ואתכפר חוביה. ועל דא אתקשי משה בדינא דבנתא, דלא ידע אי

אתכפר למהוי לבנתיה חולק ואחסנא אי לאו. פיון דדכר שמייה (דצלפחד) קודשא בריך הוא, דכתיב כן בנות צלפחד דוברות, אתידע דהא אתכפר חוביה.

תא חזי, ב' אילנין אינון, חד לעילא, וחד לתתא, בדא חיינ, ובדא מותא. מאן דאחלה לון, גרים ליה מותא בהאי עלמא, ולית ליה חולקא בההוא עלמא. ועל דא אמר שלמה, (משלי כה) דבש מצאת אכול דייך וגו'.

ארון ותורה בחד קיימי. תורה עקרא, ארון ביתא. ועל דא, ארן חסר בלא וא"ו בכל אתר, ארן הברית, ארן העדות. בכל אתר אהרן דרועא ימינא, בר בחד, דכתיב (במדבר ג) כל פקודי הלויים אשר פקד משה ואהרן, נקוד לעילא.

אמר רבי יצחק, משה אילנא דחיי נקט, ועל דא בעא למנדע, אי הוה שכיה בארעא, אי לאו, ובגין כך אמר, היש בה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ. דהא אילנא דחיי אתחמד לכלא. ואינון לא אייתאו אלא ענבים ורמונים ותאנים, באילנא אחרא תליין ואחידן.

תא חזי, (במדבר י"ג) שלח לה אנשים: בגינך. רבי יהודה פתח, (משלי כה) כצנת שלג ביום קציר ציר נאמן לשולחיו ונפש אדוניו ישיב. כצנת שלג ביום קציר, דאהני לגופא ולנפשא. ציר נאמן לשולחיו, אלו כלב ופנחס דהוו שליחי מהימני לגבי יהושע. ונפש אדוניו ישיב, דאהדרו שכינתא לדיירא בהו בישראל, ולא אסתלקא מנייהו.

ואלין דשדר משה, גרימו בכיה לדרין בתראין, וגרימו לאסתלקא מישראל כמה אלה ורבבן. וגרימו לסלקא שכינתא מארעא מבינייהו דישראל. אינון דשדר יהושע, ונפש אדוניו ישיב.

סדר הלימוד ליום יט תמוז [יום 285 בשנה]

דף קנ"ז ע"ב

רבי חזקיה ורבי ייסא הוו אזלי בארְחא, אָמַר רבי ייסא לְרַבִּי חֲזַקְיָה. חֲמִינָא בְּאַפְךָ דְהִרְהוּרָא אִית בְּגוּוּךָ. אָמַר לֵיהּ, הָא וּדְאִי הָאִי קָרָא אֶסְתַּפְּלָנָא בֵּיהּ, פִּיּוֹן דְאָמַר שְׁלֵמָה, (קהלת ג) כִּי מִקְרָה בְּנֵי הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם וּגּוֹ'. וְתַנְיִנּוּ, דְכָל מְלוּי דְשְׁלֵמָה מְלָפָא, כְּלָהּוּ סְתִימִין מִדְּרַגִּין דְחֻכְמָתָא. אִי הָכִי, הָאִי קָרָא אִית בֵּיהּ לְאֶסְתַּפְּלָא, דְהָא פְתַחָא לְאִינּוֹן דְלָאוּ בְּנֵי (דף קנ"ז ע"ב) מְהִימְנוּתָא אֶשְׁתַּכַּח בֵּיהּ.

אָמַר לֵיהּ וּדְאִי הָכִי הוּא, וְאִית בֵּיהּ לְמַנְדַּע וּלְאֶסְתַּפְּלָא. אַדְהָכִי חֲמוּ חַד בַּר נֶשׁ דְהוּה אֲתִי, שָׁאֵל לֹון מֵיִיא, דְהוּה צַחִי, וְהוּה לָאִי בְתוּקְפָא דְשִׁמְשָׁא. אָמְרוּ לֵיהּ, מָאֵן אַתָּ. אָמַר לֹון יוּדְאִי אָנָא, וְאָנָא לָאִי וְצַחִינָא. אָמְרוּ לְעִית בְּאוּרִייתָא, אָמַר לֹון, עַד דְאָנָא עִמְכוֹן בְּמַלִּין, אֶסְלַק לְהָאִי טוּרָא, וְתַמֵּן אָסַב מֵיִיא וְאֶשְׁתִּי.

אֶפִּיק רַבִּי יִיסָא חַד זְפִירָא מְלִי מִיִּין, וַיְהִי לֵיהּ. בְּתַר דְשָׁתָהּ, אָמַר נְסִילַק עִמָּךְ לְמֵיִיא. סְלִיקוּ לְטוּרָא, וְאֶשְׁתַּכַּחוּ חַד חוּטָא דְמֵיִיא דְקִיק, וּמְלִי קֶטְפוּרָא חַד. יְתַבוּ. אָמַר לֹון הֵהוּא בַר נֶשׁ, הִשְׁתָּא שְׁאִילוּ, דְהָא אָנָא אֶשְׁתַּדְלָנָא בְּאוּרִייתָא, עַל יְדוּי דְחַד בְּרִי, דְאָנָא עֵיילִית לֵיהּ לְבִי רַב, וּבְגִינִיהּ רוּחַנָא בְּאוּרִייתָא. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה אִי עַל יְדָא דְבָרְךָ, טַב הוּא. אָבַל מְלָה דְאָנּוֹן בֵּיהּ, אָנָא חֲמִינָא דְלְאַתֵּר אַחְרָא בְּעֵי לְאֶסְתַּלְקָא. אָמַר הֵהוּא בַר נֶשׁ, אִימָא מְלַךְ, דְלֹזְמִינִן בְּאַפְרַקְסָתָא דְעַנְיָא תִשְׁכַּח מְרַגְנִיתָא.

אָמַר לֵיהּ הָאִי קָרָא דְאָמַר שְׁלֵמָה, סַח לֵיהּ. אָמַר לֵיהּ, וְכִי (נ"א כמה) בְּמָה אַתּוֹן פְּרִישָׁן מִשְׁאֵר בְּנֵי נֶשׂא דְלָא יְדַעִי. אָמְרוּ לֵיהּ וּבְמָה. אָמַר לֹון, עַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה הָאִי קָרָא, וְלָא אָמַר הָאִי מְגַרְמִיָה, כְּשִׁאֵר אִינּוֹן מְלִין. אֶלָּא אַהֲדַר אִינּוֹן מְלִין דְטַפְּשָׁאִי עֲלֵמָא דְאִמְרִי כַּךְ, וּמֵאִי אִמְרִי. כִּי מִקְרָה הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּגּוֹ', טַפְּשָׁאִי דְלָא יְדַעִי וְלָא מְסַתְּפֵלָן בְּחֻכְמָתָא אִמְרִי דְהָאִי עֲלֵמָא אֲזִיל בְּמִקְרָה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא אֶשְׁגַּח עֲלֵייהּ, אֶלָּא מִקְרָה הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד וּגּוֹ'.

וְכַד שְׁלֵמָה אֶסְתַּפֵּל בְּאֵלִין טַפְּשָׁאִין דְקָאִמְרִי דָּא קָרָא לֹון בְּהֵמָה, דְאִינּוֹן עַבְדִּין גְּרַמְיִיהוּ בְּהֵמָה מִמֶּשׁ, בְּגִין דְאִמְרִי מְלִין אֵלִין. וּמְנַלָּן. קָרָא דְעֵלִיהּ אוּכַח, דְכַתִּיב, (קהלת ג) אִמְרִיתִי אֲנִי בְּלִבִּי עַל דְבַרְת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרִם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֶם בְּהֵמָה

המה להם. אמרתי אני בלבי וחשיבנא בהאי לאסתכלא על מה, על דברת בני האדם. על ההוא מלה דטפשותא, דאינון אמרי לברם האלהים בלחודייהו, ולא יתחברון בהדי בני נשא אחרנין דאית לון מהימנותא, ולראות שהם בתמה המה להם.

ולראות בהו אינון בני מהימנותא, שהם בתמה ממש, ודעתייהו כבעירא. המה להם בלחודייהו, ולא לאעלאה לבני מהימנותא בדעתא דטפשותא דא, ועל דא המה להם, ולא לאחרנין. ומה דעתא דלהון. פי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד לכלם וגו'. תיפת רוחיהון דאינון בעירי. אינון טפשא. אינון מחוסרי מהימנותא. ווי לון ווי לנפשיהו. טב להו דלא ייתון לעלמא.

ומה אתיב לון שלמה על דא. קרא אבתריה, ואמר, ומי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ. מי יודע באינון טפשא, דלא ידעי ביקרא דמלכא עלאה, ולא מסתכלי באורייתא, רוח בני האדם העולה, היא למעלה, לאתר עלאה, לאתר יקר, לאתר קדישא, לאתונא מנהירו עלאה, מנהירו דמלכא קדישא, למהוי צרורא בצרורא דחיי, ואשתכחת קמי מלכא קדישא עולה תמימה ודא הוא העולה היא למעלה.

דף קנ"ח ע"א

ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ, ולא להווא אתר דהוה כל בר נש, דכתיב ביה (בראשית ט) בצלם אלהים עשה את האדם, וכתיב (משלי כ) גר יי נשמת אדם. היך אמרי אינון טפשא דלאו מבני מהימנותא, ורוח אחד לכל, תיפת רוחיהון, עלייהו כתיב, (תהלים לה) יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יי דוחה. אלין ישתארונו בגיהנם, לאינון דרגין תתאין, ולא יסתלקון לדרי דרין. עלייהו כתיב (תהלים קד) יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את יי הללויה. אתו רבי חזקיה ורבי ייסא, ונשקו רישיה, אמרו ומה כל כף הוה עמוך ולא ידענא, זכאה האי שענתא דאערענא בך. (דף קנ"ח ע"א)

תו אמר, וכי על דא בלחודוי תוה שלמה, והא באתר אחרא אמר פגוונא דא, פתח ואמר, (קהלת ט) זה רע בכל אשר נעשה תחת השמש. זה רע ודאי. מאי זה רע. דא הוא מאן דאושיד זרעא בריקניא, וחביל אורחוי, בגין דהאי לאו מדוריה בקודשא בריך הוא, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב, (תהלים ה) כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע. על דא אמר, זה רע, דלא יהא ליה מדורא לעילא.

פי מקרה אחד לכל וגם לב בני האדם מלא רע (בגין דא) והוללות בלבבם. בחייהם שטותא תקיע בלבייהו, ואינון מחוסרי מהימנותא, ולית לון חולקא בקודשא בריך הוא, ובאינון בני מהימנותא, לאו בעלמא דין, ולא בעלמא דאתי, הדא הוא דכתיב, (קהלת ט) ואחריו אל המתים.

תא חזי, קודשא בריך הוא אזהר לבני עלמא ואמר, (דברים ל) ובחרת בחיים למען תחיה, (בהאי עלמא, ובעלמא דאתי) וחיינ דההוא עלמא נינהו. אינון חייבין מחוסרי מהימנותא מאי קא אמרי. (קהלת ט) פי מי אשר יבחר וגו'. אף על גב דיבחר בר נש בהאי עלמא (ס"א בההוא עלמא) כמה דאמר, לאו הוא כלום, דהא מסירא דא בידנא, (קהלת ט) אל כל החיים יש בטחון, ומסירא דא בידייהו, (קהלת ט) פי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת. היך יהא לן חיינ בההוא עלמא. ועל דא זה רע ודאי, דלא ידורון במלפא עלאה, ולא יהא לון חולקא ביה.

ואף על גב דכל הני קראי תשפח סמיכין לחברייה במלין אחרנין, אבל ודאי שלמה קא אתא לגלאה על אינון חייבין מחוסרי מהימנותא, דלית לון חולקא בקודשא בריך הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

אמר ליה, תבעי דנתחבר בהדך ותזיל בהדן. אמר להו, אי עבידנא הכי, אורייתא יקרי עלי פסיל, ולא עוד אלא דאתחייבנא בנפשאי. אמרו ליה למה. אמר לון דהא שליחא אנא, ושדרו לי בשליחותא, ושלמה מלפא אמר, (משלי כו) מקצה רגלים חמס שותה שולח דברים ביד פסיל. תא חזי, מרגלים על דלא אשתכחו בני מהימנותא ושלוחי מהימנותא, אתחייבו בנפשייהו בעלמא דין ובעלמא דאתי. נשק לון, ואזל ליה.

אזלו רבי חזקיה ורבי ייסא, עד דהוו אזלו פגעו באינון בני נשא. שאילו רבי חזקיה ורבי ייסא עליה, אמרו מה שמיה דההוא בר נש. אמרו, רבי חגי הוא, וחברא דבין חברייה הוא, ושדרו ליה חברייה דבבל, למנדע מלין מרבי שמעון בן יוחאי ושאר חברייה. אמר רבי ייסא, ודאי דא הוא רבי חגי, דכל יומי לא בעא לאחזאה גרמיה במה דידע, ועל דא אמר לן דהא בריה זכה ליה באורייתא, בגין דאמר קרא, (משלי כו) ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו. ודאי שליחא מהימנא איהו, (וזכאה הוא שליחא מהימנא) וזכאה איהו מאן דשדר מלוי בידא דשליחא מהימנא.

תא חזי, אליעזר עבד אברהם מבני פנען הוה, כמה דאת אמר, (חושע יב) פנען בידו מאזני מרמה. וכנען פתיב עליה, (בראשית ט) ארור פנען עבד עבדים יהיה לאחיו. ובגין דהוה שליחא מהימנא, מה פתיב ביה. (בראשית כד) בא ברודך יי. ברודך

י' ממש. ועל דא אכתיב הכי באורייתא, בגין דנפק מההיא קללה, ואתברך. ולא די ליה דנפיק מנה, אלא דאתברך בשמיה דקודשא בריך הוא. ואוליפנא דאתא מלאך, ואעיל מלה דא בפומיה דלבן.

דף קנ"ח ע"ב

וישלח אותם משה וגו', כלם אנשים. בלהו זכאין הוו, ורישי דישראל הוו. אבל אינון דברו לגרמייהו עיטא בישא. אמאי נטלי עיטא דא. אלא אמרו, אי ייעלון ישראל לארעא, נתעבר אנו מלמהוי רישין, וימני משה רישין אחרנין, דהא אנו זכינן במדברא למהוי רישין, אבל בארעא לא נזכי. ועל דנטלי עיטא בישא לגרמייהו, מיתו אינון, וכל אינון דנטלן מלייהו. (דף קנ"ח ע"ב)

אלה שמות האנשים אשר שלח משה וגו', אמר רבי יצחק, משה אסתפל וידע דלא יצלחון בארחייהו, כדין צלי עליה דיהושע. כדין כלב הוה בדוחקא, אמר, מה אעביד, הא יהושע אזיל בסייעתא עלאה דמשה, דשדר ביה נהירו דסיהרא, והוא אנהיר עליה בצלותיה, בגין דאיהו שמשא. מה עבד כלב. אשתמיט מנייהו, ואתי לגבי קברייא דאבהן, וצלי תמן צלותיה.

אמר רבי יהודה, ארץ אחרא נטיל, ועקים שבילין, ומטא על קברי דאבהן, ואסתפן בגרמיה, דהא פתיב ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק. אבל מאן דאיהו בדוחקא, לא אסתפל מדי. כף כלב, בגין דהוה בדוחקא, לא אסתפל מדי, ואתא לצלאה על קברי אבהן, לאשתזבא מעיטא דא. (במדבר יג) ויקרא משה להושע בן נון יהושע. רבי יצחק אמר, וכי הושע קראיה קרא, והא פתיב (שמות יז) ויאמר משה אל יהושע. (שמות לג) ויהושע בן נון נער. (שמות יז) ויחלוש יהושע. אלא אמר ליה משה, יה יושיעך מנייהו.

רבי אבא אמר, פיון דשדריה למיעל לתמן, אצטריך למהוי שלים. ובמה. בשכינתא. דעד ההיא שעתא נער אקרי, כמה דאוקימנא. ובההיא שעתא קשיר ליה משה בהדה, ואף על גב דאשפחן יהושע בקדמיתא, קרא קרייה הכי על ההוא דומין למקרייה. אמר משה, ודאי לא אצטריך דא למיעל תמן, אלא בשכינתא, והכי אתחזי. (במדבר יג) ה'יש ב'ה ע'ץ אם אין וגו', רבי חייא אמר, וכי לא הוה ידע משה דאית בה כמה אילנין משניין דא מן דא, והא הוא שבח לה לישראל בכמה זמנין, והוא אסתפק בדא. והא קודשא בריך הוא קאמר ליה למשה בקדמיתא, דהיא ארץ זבת חלב ודבש. אמר רבי יוסי, הא אתערו חברייא, דכתיב, (איוב א) איש היה בארץ עוז איוב שמו.

אמר רבי שמעון, רמוז להם רמיזא דחכמתא, על מה דשאלו בקדמיתא. דכתיב, (שמות י"ז) ה'יש יי בקרבנו אם אין. אמר, תמן, תחמון, אי היא אתחזיא להאי, או להאי. אמר לון, אי תחמון דאיבא דארעא פשאר ארעי דעלמא, יש בה עץ אילנא דחיי, ולא מאתר עלאה יתיר. ואי תחמון דאיבא דארעא יתיר ומשנייא מפל אתר דעלמא, תנדעון, דהא מעתיקא קדישא קא נגיד ואתמשך ההוא שנויית עלאה, מפל אתרי דעלמא. ובדא תנדעון, ה'יש בה ע"ן, אם אי"ן, ודא בעיתון בקדמיתא (דבמעיון בעיתון) למנדע דא, דכתיב, (שמות י"ז) ה'יש יי בקרבנו. בקרבנו דייקא, או אם אין. ועל דא והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, למנדע שנויית דיליה.

והימים ימי בכורי ענבים. והימים, מאי קא מיירי, דהא ואז בכורי ענבים סגי ליה. אלא והימים, אינון דאשתמודעון, פלהו הו מתחברן בההוא זמנא בההוא אילנא דחטא ביה אדם הראשון. כמה דתנינן ענבים היו ועל דא, והימים: אינון דאשתמודעון, ימי בכורי ענבים דייקא. (במדבר יג) ויעלו בנגב ויבא עד חברון. ויבאו מבעי ליה. אלא אמר רבי יוסי, פלב הוא דאתא לצלאה על קברי אבהתא. אמר פלב, יהושע הא ברכיה משה בסיועא עלאה קדישא, וכיל לאשתזבא מנייהו, ואנא מה אעביד. אימלך, למבעי בעותא על קברי אבהתא, בגין דישתזב מרזיהון (ס"א מעיטא בישא) דשאר מאללין.

דף קנ"ט ע"א

רבי יצחק אמר, מאן דהוה רשים מפלהו דא עאל בגווייה דביה תליא פלא. ותא חזי, מאן הוא משאר אחרי דיכול לאעלא תמן, דהא פתיב ושם אחימן ששי ותלמי, ומדחילו דלהון מאן יכיל לאעלאה (דף קנ"ט ע"א) במערתא. אלא שכנתא עאלת תמן בכלב, לבשרא לאבהו, דהא מטא זמנא לאעלא בנייהו לארעא, דאומי לון קודשא בריך הוא, ודא הוא ויבא עד חברון.

תאנא, אחימן ששי ותלמי, ממאן נפקו. זרעא הו מאינון נפילין, דאפיל לון קודשא בריך הוא בארעא, ואולידו מבנת ארעא, ומנייהו נפקו גיברי עלמא, כמה דכתיב, (בראשית ו) המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם. אשר מעולם, שמשוי (נ"א מדאתברי) עלמא משתכחי. אנשי השם אחימן ששי ותלמי. (במדבר יג) ויבאו עד נחל אשכול וגו', רבי יהודה פתח, (ישעיה מב) כה אמר האל יי בורא השמים ונוטיהם וגו'. כמה אית להו לבני נשא לאסתפלא בפולחנא דקודשא בריך הוא, כמה אית להו לאסתפלא במלי דאורייתא, דכל מאן דאשתדל באורייתא, כאילו מקרב כל קורבנין דעלמא לקמי קודשא בריך הוא. ולא עוד

אֵלָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְכַפֵּר לֵיה עַל כָּל חוּבוּי, וּמְתַקְנִין לֵיה כְּמַה כּוּרְסִין לְעֵלְמָא דְאַתִּי, (חסר).

רַבִּי יְהוּדָה הוּא אֲזִיל בְּאַרְחָא בְּהַדִּי רַבִּי אַבָּא, שְׁאַל לֵיה, אֲמַר מְלָה חַד בְּעֵינָא לְשִׁאלָא, פִּיּוֹן דִּידַע קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְזֻמִּין בַּר נֶשׁ לְמַחְטֵי קַמִּיה, וּלְמַגְזֹר עֲלֵיה מִיְתָה, אֲמַאי בְּרָא לֵיה. דְּהָא אֲוֹרֵייתָא הוּא תְּרִי אֲלִפִּין שְׁנִין עַד לָא אִיבְרִי עֵלְמָא. וּכְתִיב בַּה בְּאֲוֹרֵייתָא, (במדבר יט) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל. (במדבר כז) אִישׁ כִּי יָמוּת. וְיָמָת. וַיְחִי פְּלוּנִי וַיָּמָת. מַאי קָבְעִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ בְּהַאי עֵלְמָא, דְּאֲפִילוּ אִי אֲשַׁתְּדַל בְּאֲוֹרֵייתָא יִמְמָא וְלִילִיא יָמוּת, וְאִי לָא אֲשַׁתְּדַל בְּאֲוֹרֵייתָא יָמוּת, כְּלָא בְּחַד אַרְחָא, בַּר פְּרִישׁוּתָא דְּהָהוּא עֵלְמָא, כְּמַה דְּאַתְּ אֲמַר (קהלת ט) כְּטוֹב כְּחוּטָא.

אֲמַר לֵיה, אֲוֹרְחוּי דְּמַאֲרָךְ, וּגְזַרִי דְּמַאֲרָךְ, מַה לָּךְ לְמַטְרַח בְּהוּ. מַה דְּאִית לָךְ רְשׁוּ לְמַנְדַּע וְלֹאֲסַתְּכָלָא שְׁאִיל, וְדִלִּית לָךְ רְשׁוּ לְמַנְדַּע, כְּתִיב (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשַׂרְךָ, דְּאֲוֹרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְסַתְרִין, גְּנִיזִין עֲלֵאִין, דְּהוּא סְתִים וּגְנִיז לִית לָן לְשִׁאלָא. אֲמַר לֵיה, אִי הָכִי, הָא אֲוֹרֵייתָא כְּלָא סְתִים וּגְנִיז, דְּהָא הִיא שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה הוּי, וּמַאֲן דְּמַתְּעַסַּק בְּאֲוֹרֵייתָא כְּאֵלוּ אֲתַעְסַּק בְּשִׁמְיָה קְדִישָׁא, וְאִי הָכִי, לִית לָן לְשִׁאלָא וְלֹאֲסַתְּכָלָא.

אֲמַר לֵיה אֲוֹרֵייתָא כְּלָא סְתִים וּגְלִיָּא, וְשִׁמְיָה קְדִישָׁא סְתִים וּגְלִיָּא, וּכְתִיב (דברים כט) הַנְּסַתְרוּת לְה' אֱלֹהֵינוּ וְהַנְּגַלּוּת לְנוּ וּלְבְנֵינוּ, הַנְּגַלּוּת לְנוּ, דְּאִית רְשׁוּ לְשִׁאלָא, וְלַעֲיִינָא וְלֹאֲסַתְּכָלָא בְּהוּ וְלְמַנְדַּע בְּהוּ. אַבְל הַנְּסַתְרוּת לִי אֱלֹהֵינוּ, דִּילֵיה אֵינּוֹן, וְלֵיה אֲתַחֲזִיין, דְּמַאֲן יָכִיל לְמַנְדַּע וְלֹאֲתַדְּבַקָא דְּעַתוּי סְתִימָא, וְכָל שְׂכֵן לְמַשְׁאֵל.

תָּא חֲזִי, לִית רְשׁוּ לְבְנֵי עֵלְמָא לְמִימַר מְלִין סְתִימִין וְלַפְרִשָׁא לֹוֹן, בַּר בּוּצִינָא קְדִישָׁא רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲסַתְּכָם עַל יְדוּי. וּבְגִין דְּדָרָא דִּילֵיה רְשִׁימָא הוּא לְעֵילָא וְתַתָּא, וְעַל דָּא מְלִין אֲתַמְרוּ בְּאַתְגְּלִיָּא עַל יְדוּי, וְלָא יְהָא דְּרָא כְּדָרָא דָּא דְּאִיהוּ שְׁאֲרִי בְּגוּיָה, עַד דְּיִיתִי מְלַכָּא מְשִׁיחָא.

אַבְל תָּא חֲזִי, כְּתִיב (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְם אֱלֹהִים בְּרָא אוֹתוֹ (בכלל הוא כעין דוגמא דעילא תא חזי) רְזָא דְּמְלָה, תְּלַת עֵלְמִין אִית לֵיה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ גְנִיז בְּגוּוִיָּהוּ. עֵלְמָא קְדִמָּאָה, הָהוּא עֲלָאָה טְמִירָא דְּכָלָא, דְּלָא אֲסַתְּכַל בֵּיה, וְלָא אֲתִידַע בֵּיה, בַּר אִיהוּ, דְּאִיהוּ גְנִיז בְּגוּוִיָּה.

עֵלְמָא תְּנִינָא, דְּאִיהוּ קְשִׁיר בְּהָהוּא דְּלַעֲיָלָא, וְדָא הוּא דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשַׁתְּמוּדַע מְנִיָּה, כְּמַה דְּכְתִיב (תהלים קיח) פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָקָה, זֶה הַשַּׁעַר לִי. וְדָא הוּא עֵלְמָא תְּנִינָא.

"זהר היומיי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

עֲלְמָא תְּלִיתָאָה, הֵהוּא עֲלְמָא תְּתָאָה מְנִיָּיהוּ, דְּאִשְׁתְּכַח בֵּיהּ פְּרוּדָא, וְדָא הוּא
עֲלְמָא, דְּמִלְאֲכִי עֲלָאי שְׂרַיִן בְּגוּוּיָהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִשְׁתְּכַח בֵּיהּ, וְלֹא
אִשְׁתְּכַח. אִשְׁתְּכַח בֵּיהּ הַשְׁתָּא, כַּד בְּעָאן לְאִסְתְּכָלָא וּלְמַנְדַּע לֵיהּ, אִסְתְּלַק מְנִיָּיהוּ,
וְלֹא אִתְחַזֵּי, עַד דְּכֻלְהוּ שְׂאֵלֵי אִיהּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ. (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ.
וְהָאֵי הוּא עֲלְמָא דְּלֹא אִשְׁתְּכַח בֵּיהּ תְּדִירָא.

סדר הלימוד ליום כ תמוז [יום 286 בשנה]

דף קנ"ט ע"ב

כְּגוֹוֹנָא דָא, (בראשית ט) בְּצִלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. כְּדִין אֵית (דף קנ"ט ע"ב) לִיה תְּלַת עֲלָמִין. עֲלָמָא קְדָמָא: הַאי עֲלָמָא דְאֶקְרִי עֲלָמָא דְפִירוּדָא, וְכַד נָשׁ אֶשְׁתַּכַּח בֵּיה וְלֹא אֶשְׁתַּכַּח. כַּד בְּעָאן לְאֶסְתַּכְּלָא בֵּיה, אֶסְתַּלַּק מִנֵּיהּ וְלֹא אֶתְחַזֵּי.

עֲלָמָא תְּנַיִנָא, עֲלָמָא דְאֵיהּ קָשִׁיר בְּהוּא עֲלָמָא עֲלָא, וְדָא הוּא גַן עֲדָן דִּי בְּאַרְעָא, דְדָא הוּא קָשִׁיר בְּעֲלָמָא אַחְרָא עֲלָא, וּמַהֲאֵי אֶתִּידַע וְאֶשְׁתַּמּוּדַע עֲלָמָא אַחְרָא.

עֲלָמָא תְּלִיתָא, עֲלָמָא עֲלָא טְמִירָא, גְּנִיז וְסִתִּים, דְלִית מֵאן דִּידַע לִיה, כְּמָה דְכַתִּיב, (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וּזְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לּוֹ. וְכֹלָא כְּגוֹוֹנָא עֲלָא, (קדמא דאמינא ובקשוט) דְכַתִּיב, (בראשית ט) בְּצִלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. (תא חזי ודאי) עַל דָּא כְּתִיב, (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לַיְי אֱלֹהֵיכֶם וְגו', כְּמָה דְאִוְקְמוּהָ. וְאַלִּין אֵינּוּן בְּצִלְם אֱלֹהִים, וְאַלִּין יִרְתִּין יְרוּתָא עֲלָא כְּגוֹוֹנָא דִּילִיהָ. וְעַל דָּא אֶזְהַר בְּאַוּרִיָּתָא, (דברים יד) לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׁמִימוּ קִרְחָה. דְהָא לֹא אֶתְאַבִּיד, וְהָא שְׂכִיחַ בְּעֲלָמִין טְבִין עֲלָאִין וְיִקְרִינן, לְהוּן חֲדָן כַּד אֶסְתַּלַּק (צדיקא) מַהֲאֵי עֲלָמָא.

וְתָא חֲזִי, אֶלְמָלִי לָא חַב אָדָם, לֹא יִטְעַם טַעְמָא דְמוּתָא בְּהַאי עֲלָמָא, בְּזַמְנָא דְעֵייל לְעֲלָמִין אַחְרָנִין. אַבְל בְּגִין דְחַב, טַעַם טַעְמָא דְמוּתָא, עַד לֹא יִיעוּל לְאֵינּוּן עֲלָמִין, וְאַתְפִּשֵׁט רוּחָא מַהֲאֵי גּוּפָא, וְאַשְׁאֵר לִיה בְּהַאי עֲלָמָא, וְרוּחָא אֶסְתַּחֲיָא בְּנַהַר דִּינּוּר לְקַבְּלָא עוֹנָשָׁא. וְלִבְתַּר עֵיילָא לְגַן עֲדָן דְבְּאַרְעָא, וְאַזְדַּמְנָא לִיה מֵאַנָּא אַחְרָא דְנַהוּרָא, כְּהַאי פְּרִצוּפָא דְגּוּפָא דְהַאי עֲלָמָא מִמֶּשׁ. וְאַתְלַבֵּשׁ וְאַתְתַּקֵּן בֵּיה. וְתַמָּן הוּא מְדוּרָא דִּילִיהָ תְּדִיר. וְאַתְקַשֵּׁר בְּרִישׁ יְרַחֵי וְשַׁבְתֵּי בְּנַשְׁמָתָא. וְסִלִּיק וְאַתְעַטֵּר לְעֵילָא לְעֵילָא, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֻדְשׁוֹ וְגו'.

מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֻדְשׁוֹ אַמְאֵי. אֶלָּא רְזָא דְמַלְאָה, בְּגִין חֲדַתוּתֵי דְסִיְהָרָא, דְאַתְעַטְרָא (עטרוי) לְאַנְהָרָא מִן שְׁמֵשָׁא בְּהוּא זְמַנָּא. וְכֵן מִדֵּי שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ, מִדֵּי שַׁבַּת דָּא סִיְהָרָא. בְּשַׁבְתּוֹ דָּא שְׁמֵשָׁא. דְנַהוּרָא אֶתִּיא לָהּ מִן תַּמָּן. וְעַל דָּא כְּלָא חַד מַלְאָה. וְדָא הוּא בְּרִירָא דְמַלְאָה, בְּרִי לְחַיִּיבָא דְכַתִּיב בְּהוּ מִיתָה לְכַלְהוּ עֲלָמִין, כְּרַת מְכַלְהוּ עֲלָמִין. וְאַשְׁתַּצִּינן מְכַלָּא, כַּד לֹא עֵיילֵי בְּתַשׁבְּהָ. אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא, דְשְׂאִילָנָא וְרוּחָנָא מְלִין אֶלִּין, וְקַאִימְנָא עֲלֵיהּ.

אמר רבי שמעון, מפרשתא דא אוליפנא רזא דחכמתא, ואשתמעו מנה רזין עלאין ויקריין. תא חזי, קודשא בריך הוא משבח באורייתא, ואמר אזילו באורחי, אשתדלו בפולחני, והא אנא מעייל לכון לעלמין טבין, לעלמין עלאין. בני נשא דלא ידעי, לא מהימני, ולא מסתכלי, קודשא בריך הוא אמר, אזילו אלילו ההוא עלמא טבא, ההוא עלמא עלאה דכסופא. אינון אמרי, איך ניכול לאללא ליה, ולמנדע כל האי.

מה פתיב. עלו זה בנגב, אשתדלו באורייתא, ותחמון דהא היא קיימא קמייכו, ומנה תנדעון ליה. (במדבר יג) וראיתם את הארץ מה היא וגו'. תחמון מנה ההוא עלמא, דהא ירותא דאחסנא, דאנא עייל לכו בה. ואת העם היושב עליה, אינון צדיקייא דבגנתא דעדן, דקיימן שורין שורין ביקרא עלאה, בדרגין עלאין.

דף ק"ס ע"א

החזק הוא הרפה, בה תחמו אי זכו לכל האי פד אתקפו על יצריהון, ותברו ליה, אי לא. או פד אתקפו באורייתא, למלעי בה יממא וליליא. או אי ארפו ידיהו מנה. וזכו לכל האי. המעט הוא אם רב, אי סגיאין אינון דאשתדלו בפולחני, ואתקיפו באורייתא, בגין דזכו לכל האי אי לא. (במדבר י"ג) ומה הארץ השמנה היא אם רזא. מדאורייתא תנדעון מה הארץ. מה ההוא עלמא אי אסגי טיבו עלאה ליתבהא, או אי אזעיר מנה כלום. היש בה עץ אם אין, האית בה אילנא דחיי, לעלם ולעלמי עלמין, או אי צרורא דחיי אשתכח בגווה, אם לא. (דף ק"ס ע"א) (במדבר י"ג) ויעלו בנגב ויבא עד חברון. ויעלו בנגב, בני נשא סלקין בגווה בנגב, בלבא עצלא, כמאן דאשתדל במגנא, בנגיבו, דחשיב דלית בה אגר, חמי דהא עותרא דהאי עלמא אביד בגינה, חשיב דכלא הוא. בנגב: כמה דאת אמר (בראשית ח) חרבו המים, ומתרגמינן נגיבו.

לבתר ויבא עד חברון, עד דאתי לאתחברא בה, קארי ושאני בה. (במדבר י"ג) ושם אחימן ששי ותלמי, תמן חמי פליגן סגיאין, טמא וטהור, אסור ומוותר, (נ"א כשר ופסול) עונשין ואגריין. אלין אינון ארחי דאורייתא, דקדוקי אורייתא. ילידי הענק, דאתילידו מסטרא דגבורה.

וחברון שבע שנים נבנתה, אלין אינון שבעין אנפין דאורייתא, שבעין פנים אית לה, לכל סטרא עשרה. וחברון, דא אורייתא, מאן דאשתדל בה אקרי חבר. לפני צוען מצרים, תנינן אורייתא אית לקבל אורייתא. והיינו תורה שבכתב, ותורה שבעל פה. והאי (מלכות) חברון. מתורה שבכתב נפקת. כמה דאת אמר (משלי ט) אמור לחכמה אחותי את. והאי נבנתה שבע שנים, דבגין כך אקרי בת שבע.

לפני צען מצרים, כמה דאת אמר (מלכים א ה) ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים. (במדבר י"ג) ויבאו עד נחל אשכול, אליו אינון מלי אגדה, דרשה, דתליין מסטרא דמהימנותא. ויכרתו משם זמורה וגו', אולפין מתמן ראשי פרקין, ראשי מלין, אינון דבני מהימנותא, חדאן במלין, ומתברכן מלין בגויהו, ומסתכלן שרשא חד ועקרא חד, ולא אשתכח בהו פרודא. אינון דלא משתכחי בני מהימנותא, ולא אולפי אורייתא לשמה, שוין ליה למהימנותא בפרודא, הדא הוא דכתיב וישאוהו במוט בשנים, בפרודא. מהו במוט. כמה דאת אמר (תהלים קכא) אל יתן למוט רגלך. ומן הרמונים ומן התאנים, כלא שוין להני מילי לסטרא אחרא, לסטרא דמינאי, לסטרא דפרודא.

הדא הוא דכתיב וישבו מתור הארץ. וישבו, תייבין לסטרא בישא, ותייבין מארחא דקשוט. אמרי, מאי אכפת לן. עד יומא לא חמינא טב לעלמא, אעמלנא בה, ביתא ריקם. יתיבנא בקלנא דעמא, ולהוא עלמא מאן יזפי ומאן ייעול לגויה, טב לן דלא אטרחנא פולי האי. (במדבר י"ג) ויספרו לו ויאמרו וגו', הא אעמלנא ולאיןא, בגין למנדע חולקא דהוא עלמא. וגם זבת חלב ודבש היא, טב הוא ההוא עלמא עלאה, כמה דידענא באורייתא, אבל מאן יכיל למזפי ביה. (במדבר י"ג) אפס פי עז העם, תקיף הוא, דלא יחשיב כל עלמא כלל, בגין דיהא ליה עותרא סגיא לאשתדלא ביה, מאן הוא דזוכי בה. ודאי אפס פי עז העם היושב בארץ, מאן דבעי למזפי בה, בעי למהוי תקיף בעותרא, כמה דאת אמר (משלי יח) ועשיר יענה עזות. והערים גדולות בצורות. בתין מליין כל טובא, דלא יחסרון מפלא. ועם כל דא וגם ילידי הענק ראינו שם, בעי גופא תקיף, גיבר פארי. (דאשתכח תמן תדירא) בגין דהיא מתשת חיליה דבר נש לאשתדלא בההוא איסור והתר, טמא וטהור, פשר ופסול. מאן ייכול לזפאה בה.

ועוד, (במדבר י"ג) עמלק יושב בארץ הנגב. אי יימא בר נש, דאפילו בכל דא יזפי. עמלק יושב בארץ הנגב, הא יצרא בישא, קטיגורא, מקטרגא דבר נש, דישתכח תדיר בגופא. והחתי והאמורי וגו', כמה מקטרגי משתכחי תמן. דלא יכיל בר נש למיעל בההוא עלמא כלל, מאן יזפי ליה, ומאן ייעול בגויה, במלין אלין, (במדבר לב) ויניאו את לב בני ישראל. בגין דאפיקו שום ביש עלה, כמה דאת אמר ויציאו את דבת הארץ.

אינון בני מהימנותא מאי קא אמרי, אם חפיץ בנו יי ונתנה לנו. כיון דישתדל בר נש ברעותא דלבא לגבי קודשא בריך הוא, לא בעי מנן אלא לבא, ויסתמרון ההוא רשימא קדישא, דכתיב, (ישעיהו ס) ועמך פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

דף ק”ס ע”ב

אבל, (דף ק”ס ע”ב) (במדבר י”ד) אך ביי אל תמרודו, בעי דלא ימרדון באורייתא, דאורייתא לא בעי עותרא, ולא מאני דכספא ודהבא. ואתם אל תיראו את עם הארץ, דהא גופא תבירא, אי ישתדל באורייתא, ישכח אסוותא בכלא. הדא הוא דכתיב, (משלי ג) רפאות תהי לשרף ושקוי לעצמותיך. וכתיב (משלי ד) ולכל בשרו מרפא. וכל אינון מקטרגי, אינון מכוזאן ואמרי, פנו אתר לפלנייא עבדא דמלכא.

בגין כך אל תיראו, כי לחמנו הם, אינון בגרמיהו מזמנן מזוני בכל יומא לאינון דמשתדלי באורייתא. כמה דאת אמר (מלכים א יז) ואת העורבים צויתי לכלפלף. וכתיב (מלכים א יז) והעורבים מביאים לו לחם ובשר. סר צלם מעליהם. מאן צלם. דא תוקפא דדינא קשיא. מאי טעמא אעדי. משום דיי אתנו אל תיראום. כלא אעדיאו בגין אורייתא. זכאה חולקיהון דאינון דמשתדלי באורייתא לשמה, דהא מתקשרי בקודשא בריך הוא ממש. ואקרון אחים ורעים. הדא הוא דכתיב, (תהלים קכב) למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. (במדבר י”ג) ויבאו עד נחל אשכול וגו’. רבי אבא אמר, כרתו ההוא אשכול, אתו לסלקא ליה לא יכילו. אתו לנטלא ליה, לא יכילו. אתו כלב ויהושע, נטלו ליה, וסליקו ליה, ואזדקף על ידיהו. הדא הוא דכתיב וישאווהו במוט בשנים. בשנים באינון שנים יחידן. זמורה מאי קא בעאן. אלא אשכול הוה תלייא ביה, ובעוד דהוה מתחבר באתריה, אקרי זמורה. לבתר קרייה מוט, דכתיב וישאווהו במוט. ההוא דאשתמודע. ההוא דכרתו.

מכאן ידעו יהושע וכלב, דאינון אתחזיין למיעל לארעא, ולמהוי לון בה חלק ואחסנא. עד דהו אתיין אמלכו עלייהו כלהו, קאים כלב באיבא, אמר איבא איבא, אי בגינך אנן מתקטלין, מה אנן בחולקך. מיד קליל גרמיה. ויהבו לון.

רבי אלעזר אמר, לא יהבו לאחרי, דהא פתיב וישאווהו במוט, וכתיב בשנים, ובכלהו לא הוו שנים כוותיהו. ומכאן אוליף יהושע לבתר, דכתיב, (יהושע ב) וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים. והני שנים הא אוקמוה קדמאי. וכד מוטו לגבייהו דישראל, יהבו לון, ואינון אשתארו, ועבדו גרמיהו שיריים.

רבי יצחק אמר, כד הו מטאן לגבייהו דאינון ענקים, הו שוויין ההוא חוטרא דמשה קמיהו, ואשתזיבו. ומנלן דההוא חוטרא יהיב לון. הדא הוא דכתיב, ויאמר אליהם עלו זה בנגב. כתיב הכא עלו זה, וכתיב התם (שמות ד) ואת המטה

הנה וגו', ובגיניה אשתזיבו. דאי תימא הני ענקיאי שבקי לון. אלא אתו לנסבא לון, והו שוויין לקמייהו ההוא חוטרא, ומשתזבי (ס"א ומשתמטי) מקמייהו. רבי יהודה אמר, מסורת שמא קדישא מסר לון משה, ובגיניה אשתזיבו מנייהו.

רבי חייא אמר, תלת שמהן אקרונ, נפילים. ענקים. רפאים. וכלהו אורכי יומי. נפילין אקרונ בקדמיתא, לבתר כד אתחפרון בבנת בני נשא, ואולידו מנייהו, אקרונ ענקים. לבתר דהו אזלי ושטאן בהאי עלמא, ומתרפיין מההוא דלעילא, אקרונ רפאים.

אמר רבי יהודה, והא פתיב (איוב כו) הרפאים יחוללו, (דברים ב) רפאים יחשבו אף הם בענקים. אמר ליה, הכי הוא, בגין דענקים אתו מהאי סטרא ומהאי סטרא, ואתיאישו יתיר בארעא. כגוונא דא רפאים, ומנייהו נפקי, והו אורכי יומי. וכד מתחלשי אתחלש פלגות גופא, ופלגות קאים. כיוון דפלגות גופא הוה מית, הו נסבי עשבא מעשבי ברא ושדיין לפומייהו, ומיתו. ובגין דאינון בעאן לקטלא גרמייהו, אקרונ רפאים. אמר רבי יצחק, שדיין גרמייהו בימא רבא, וטבען ומתין. הדא הוא דכתיב, (איוב כו) הרפאים יחוללו מתחת מים ושוכניהם.

דף קס"א ע"א

רבי שמעון אמר, אלמלא הו עיילין ישראל לארעא, בסימנא (נ"א באומנא) דף קס"א ע"א) דלישנא בישא, לא הוה קאים עלמא רגעא חד. מאן אומנא דלישנא בישא, נחש. ורזא דמלה, מדאתא נחש על חוה אטיל בה זוהמא. אמר רבי שמעון, ועל כלא מחל קודשא בריך הוא, בר מן לישנא בישא. בגין דכתיב, (תהלים יב) אשר אמרו ללשוננו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו.

תא חזי, כמה עבד ההוא לישנא בישא, גזר על אבהתנא דלא ייעול לארעא ומיתו אינון דאמרו. ואתגזר בכיה לדרי דרין. (כל שכן הכא דאפיקו לישנא בישא על כלא) כביכול כיון דאפיקו על ארעא קדישא, כאילו אפיקו עליה. בגין כף קני קודשא בריך הוא על דא, (כלומר קני לשמיה) וקאימו ישראל פלהו לאשתצאה מעלמא, אלמלא בעותיה דמשה. (במדבר י"ג) ויספרו לו ויאמרו וגו'. אמר רבי חייא, מאי שנא הכא ויספרו, ולא פתיב ויגידו, או ויאמרו. אלא כל חד אוליה מלה בלחודוי. ויגידו, בכל אתר רמוז קא רמזו בחכמתא, והא אתמר. ויאמר, אמירה בעלמא. ויאמרו, הרהורא דלבא. ויאמרו, תפקידתא. והא אוקימנא בכמה אתר. ויספרו, פרישותא דמלה בכל אתר.

באנו אל הארץ, הלכנו מבעי ליה. אלא באנו, עאלנא לתמן לההיא ארעא דהוית משבח בכל יומא, והוית אמרת דלית דכוותה. וגם זבת חלב ודבש היא.

רבי יצחק אמר, מאן דבעי למימר כדיבא, אמר מלה דקשוט בקדמיתא, בגין דיהמנו ליה כדבוי.

רבי חייא אמר, (אלא) הכי אמרו, עאלנא לההיא ארעא דהוית משבח לה כל יומא ואמרת דלית דכוותה, (וגם זבת חלב ודבש היא), וארימת שבחא על כלא. ולא הכי, דהא זה פריה, אתפלא חד מאינון ועירין קטפו. אמרו, אי לדא אחסין קודשא בריך הוא לישראל, וסבלו כל אינון עקתין וליאותין, הא בארעא דמצרים אית אתפלין ואיבין דארעא יתיר, על חד תרין. (במדבר י"ג) אפס פי עז העם, אורחיה דעלמא דאינון גברין מגיחי קרבא יתבין לבר, לאסתמרא ארחין. והכא אפילו אינון בני מתא, תקיפן גבורין. והערים בצורות, דאפילו כל מלכין דעלמא יתכנשו עלייהו. לא יעבדון בהו פגימותא. אמר רבי יוסי, כל מה דאמרי, בלישנא בישא אמרו, וקשיא מכלהו, דכתיב עמלק יושב בארץ הנגב. לבר נש דנשכיה חויא, כד בעאן לאגזמא ליה, אמרי הא חויא הכא.

רבי אבא אמר, ודאי דא קשיא מפל מה דאמרי, כלומר, ההוא דאגח קרבא בכלא, הא הכא זמין. ובאן אתר. בארץ הנגב, דהא הוא אתר לאעלאה ביה. מיד ותשא כל העדה ויתנו את קולם. קביעו בכיה לדורות, לעלמין, בההוא ליליא.

אמר רבי יוסי, עיטא נסיבו על כלא, לאפקא שום ביש. מאי על כלא. על ארעא, ועל קודשא בריך הוא. אמר רבי יצחק, על ארעא תינח. על קודשא בריך הוא מנין. אמר ליה משמע דכתיב, אפס פי עז העם. מאן יכיל בהו. פי עז העם דייקא. וכתיב עמלק יושב בארץ הנגב, כדין גרמו כל האי, כמה דאתמר. ובא קודשא בריך הוא לשיצאה לון מן עלמא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו וגו'. (במדבר יד) ועתה יגדל נא כח יי. רבי אחא ורבי יוסי אמרי, זכאי אינון ישראל מעמין עובדי כוכבים ומזלות דעלמא. דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, ואתכני בהו, ואתפאר בהו, דהא עלמא לא אברי אלא בגיניהון דישראל, דישתדלון באורייתא, בגין דחד בחד אתקשרן. וישראל לתתא בהאי עלמא, אינון קיומא דיליה, וקיומא דכל שאר עמין, אימתי בזמן דעבדי רעותא דמאריהון.

סדר הלימוד ליום כא תמוז [יום 287 בשנה]

דף קס"א ע"ב

תא חזי, כד ברא קודשא בריך הוא בר נש בעלמא, אתקין ליה כגוונא עלאה (יקירא), ויהב ליה חיליה ותוקפיה באמצעייתא דגופא, דתמן שריא לבא. דהוא (מזונא) תוקפא דכל גופא, ומתמן אתון כל גופא. (וכל אינון שייפי דגופא מתמן אתונו) והא לבא אחיד (דף קס"א ע"ב) ואתקף באתר עלאה דלעילא. דאיהו מוחא דרישא, דשאר ליעילא (ואחיד ביה), ודא אתקשר בדא.

ובגוונא דדא, אתקין קודשא בריך הוא עלמא. ועבד (ליה) חד גופא, ואתקין שייפי דגופא סחרניה דלבא, ולבא שארי באמצעייתא דכל גופא. וכל אינון שייפין אתונו מההוא לבא, דהוא תוקפא דכלא, וכלא ביה תליין. וההוא לבא, אתקשר ואתאחד במוחא עלאה דשריא לעילא.

תא חזי, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, אשרא (ס"א אסדר) לימא דאוקינוס דאסחר כל ישובא דעלמא. וישובא דכל שבעין אומין כלא אסחר לירושלם. וירושלם באמצעייתא דכל ישובא שריא. והיא אסחרא להר הבית. והר הבית אסחר לעזרות דישראל. ואינון עזרות סחרן ללשכת הגזית, דתמן סנהדרי גדולה יתבין. ותנינו, לית ישיבה בעזרה, אלא למלכי בית דוד בלחודייהו.

ולשכת הגזית אסחר למזבח. והמזבח אסחר לבית האולם. והאולם להיכל. והיכל לבית קדש הקדשים, דתמן שכינה שריא, וכפרת וכרובים וארון. והכא הוא לבא, דכל ארעא ועלמא. ומחכא אתונו כל אינון אתרי דישובא, דאינון שייפי דגופא. ולבא דא אתון ממוחא דרישא, ואתאחיד דא בדא, הדא הוא דכתיב (שמות טו) מכון לשבתך פעלת יי. כגוונא דא לעילא לעילא, ואיהו ברזא דמלכא עלאה, ברזא יקירא סתימאה.

ימא עלאה לקביל דא. דאית ימא לעילא מן ימא, וימא מן ימא. תא חזי, נהר דינור אסחר לכמה משריין. מקבליה שבעין סטרין, גליפין משבעה דליקין, ואינון סחרן, לאינון שמשוי דלגו מנייהו. ואינון סחרין לארבע רתיכין. ואינון סחרן לההיא קרתא דקדישא דרביעא עלייהו.

ותאנא, תמן עזרות לגו מעזרות. ולית ישיבה בעזרה דתמן, אלא למלפיהון דבית דוד בלחודייהו, ותמן משתכחי ויתבי. וסנהדרי גדולה, משתכחי תמן בלשכת הגזית. וההוא בי דינא עלייהו, דמשמש לאתר דמשמש. ודינא אתיהיב

מתמו, לקדישין עליונין, עד דמטא לאתר דאקרי קדש הקדשים, דביה פלא, ותמן הוא לבא שרייא, ודא אתון מן מוחא דלעילא, ואתאחיד דא בדא.

כגוונא דא לעילא לעילא, ואיהו ברזא דמלכא עלאה, ברזא יקירא סתימאה. עד דאשתכת, דכלא אתון ממוחא עלאה, סתימאה דכלא. וכד יסתכלון מלי, כלא אתקשר דא בדא ודא בדא.

תא חזי, פד אנהיר עתיקא סתימא במוחא, ומוחא אנהיר ללבא, בדרך נעם יי. והא אוקימנא, ודא הוא כח יי. ההוא חילא דאתי מעתיקא קדישא. סתימא דכל סתימין. יגדל נא, דיתרבי ויסגי לעילא לעילא. ויתנגיד ויתמשך לתתא. פאשר דברת, כמה דאוקמוה. לאמר, למילף מהכא כל דרין בתראין, לעלם ולעלמי עלמין. לאמר, למימר לדא בשעתא דעקתא. למימר דא, בשעתא דרווחא. ומאי הוא. יי ארף אפים וגו', והא אוקימנא מלי.

אמר רבי יצחק, אמת אמאי סליק מכאן. אמר רבי חייא, אינון גרמו ליה דאסתליק מכאן, דהא בשקרו דברו גרמייהו בההוא מדה דבר נש מודד בה, מודדין ליה. וכן שאר אחרי אסתלקו, דלא יכיל משה למימרינהו, בגין דאינון גרמו. סלחתי כדבריה, כדבריה ממש, והא אתערו חברייא, והא אתמר. (אמר המגיה כך מצאתי בהעתקות אשר לפני ומתוך הלשון נראה שחסר התחלת המאמר וגם במקומות אחרים ממנו חסר ועם כל זה לא רציתי להשמיטו מן הספר להגדיל תורה ולהאדיר)

דף קס"ב ע"א

דא עם דא, מה דלא הוו יכלין למללא מקדמת דנא. נפקו מהתיא פתחא, ויתבו בגנתא תחות אילנין. אמרו דא לדא, פיון דאנון הכא, וחמינן כל דא, אי נמות הכא, ודאי גיעול לעלמא דאתי. יתבו. שינתא נפלת עליהו. ודמכו. אדהכי, הא ההוא ממנא אתא, (דף קס"ב ע"א) ואתער לון, אמר לון, קומו פוקו לגו פרדס דאברא. נפקו, חמו לאלין מארי מקרא, דהוו אמרי בההוא קרא, (במדבר י"ד) במדבר הזה יתמו, הא באתר אחרא לא. ושם ימותו, הא באתר אחרא לא, ודא בגופין, אבל בנשמתין לא, כגוונא דבני גנתא.

אמר לון ההוא ממנא, פוקו. נפקו בהדיה, אמר לון, שמעתון מדי לגו ההוא דרגא. אמרו, שמענא דהא חד קלא הוה אמר, מאן דפסק, יתפסק. מאן דקצר, יתקצר. מאן דקצר, יתארך. אמר לון, ידעתון מאי האי. אמרו, לא. אמר לון, חמיתון ההוא נשרא רברבא, וההוא ינוקא דקא מלקט עשבין, רבי אילאי דנציבין הוה. הוא ובריה, ומטא הכא, וחמא הוא וינוקא בריה מערתא דא, פיון דעאלו לגו חשוך, לא יכילו למסבל, ומיתו.

וההוא ינוקא בריה, קיימא בכל יומא קמיה דבצלאל, בשעתא דנחית ממתיבתא עלאה, ואמר קמיה תלת מלין, עד לא יפתח בצלאל ברזין סתימין דחכמתא, דכל מלוי רזין סתימין אינון, (ישעיה סד) דעין לא ראתה אלהים וולתך. האי (מאן) דאמר, מאן דפסק יתפסק. מאן דפסק מלין דאורייתא, על מלין בטלין, יתפסקון חיוהי מהאי עלמא, ודיניה קיימא בההוא עלמא. מאן דקצר יתקצר, מאן דקצר אמן, ולא מאריך ביה גו נייחא, יתקצר מחיין דהאי עלמא. מאן דקצר יתארך, מאן דאמר אחד, אצטריך לחטפא אלה, ולקצרא קריאה דילה, ולא יעכב בהאי את כלל. ומאן דעביד דא, יתארכון חייו.

אמרו ליה, תו אמר, תרין אינון, וחדא אשתתף בהו, ואינון תלתא. וכד הו תלתא, אינון חד. אמר לון, אלין תרין שמהן דשמע ישראל, דאינון יי. אלהינו אשתתף בהו, ואיהו חותמא דגושפנקא, אמת. וכד מתחברן פחדא אינון חד ביחדא חדא.

תו אמר, תרין אינון וחד אתהדר. כד שליט. טאס על גדפי רוחא, ושאט במאתן אלה, ואתטמר. אמר לון, אלין תרין פרובים, דהוה רכיב בהו קודשא בריה הוא. ומן יומא דאגניז יוסף מאחוי, אגניז איהו (ס"א חד), ואשתתף חד לגבי בנימין, חדא הוא דכתיב, (תהלים יח) וירכב על פרוב ויעף וידא על פנפי רוח. ואגניז במאתן אלה עלמין ואתטמר, ההוא דרכיב עליה, דאינון מאתן אלה גניזין, אינון דילה, בריה הוא.

פוקו מהכא, זכאין אתון, נפקו, יחב לון ההוא ממנא וורדא (אחרא) חדא ונפקו. כד נפקו אסתים פום מערתא, ולא אתחזי כלל. חמו ההוא נשרא, דהוה נחית מההוא אילנא, ועאל גו מערתא אחרא. ארחו אינון בההוא וורדא, ועאלו תמן, אשכחו ההוא נשרא אפום מערתא, אמר לון עולו זכאי קשוט חברין, דהא לא חמינא חדוה דחברותא, מן יומא דאנא הכא, אלא בכו.

עאלו מאטו לפרדס אחרא, וההוא נשרא בהדייהו, כד מטו לגבי אינון מאריהון דמשנה, אתהדר ההוא נשרא בדיקנא דאדם, בלבוש יקר, מנהרא כוותייהו, ויתיב עמהון פחדא, אמר לאינון דיתבי, הבו יקר למארי מתניתא דאתו הכא, דהא מאריהון אחמי לון פליאן רברבן הכא. אמר חד מנייהו, אית בכו סימנא. אמרו הין. אפיקו תרין ורדין, וארחו בהו. אמרו, תיבו מארי מתיבתא, תיבו זכאי קשוט, אחידו בהו, ויתבו. בההיא שעתא, אולפו תמן תלתין הלכות, דלא הו ידעי מקדמת דנא, ורזין אחרנין דאורייתא.

דף קס"ב ע"ב

אֶהְדְּרוּ לְגַבֵּי אֵינּוֹן מֵאֲרֵי מְקָרָא, אֲשַׁכְּחוּ דְהוּ אֲמַרִי, (תהלים פב) אֲנִי אֲמַרְתִּי
אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֲלִיּוֹן כְּלַכֶּם. אֲנִי אֲמַרְתִּי, בְּשַׁעֲתָא דְאֶקְדִּימְתוֹן עֲשִׂיָה לְשִׁמְיָעָה.
דְּהָא אֱלֹהִים אַתֶּם וְגו'. כִּיּוֹן דְאֲמַשְׁכְּתוֹן בְּתַר יֶצֶר הָרַע, אֲכַן כְּאָדָם תְּמוֹתוֹן וְגו'.
מַה מִיתַתוּ שֶׁל אָדָם אַחִית לִיָה לְעַפְרָא, בְּגִין דִּיתְמַחִי הֵהוּא יֶצֶר הָרַע דִּי בְּגוּיָה,
וְהֵהוּא יֶצֶר הָרַע אִיהוּ דְמִית, וְאֲתַעְכֵּל בְּגוּיָה. (דף קס"ב ע"ב)

אֲמַר הֵהוּא סְבָא דְעֲלִיָהוּ, אוּף הֵכָא כְּתִיב, וּפְגַרְיֶכֶם אַתֶּם יִפְלוּ בְּמַדְבַּר הַזֶּה.
מֵאֵי פְגַרְיֶכֶם. דָּא יֶצֶר הָרַע, כְּלִיל דְכַר וְנוֹקְבָא. חֲסְרוֹנִין דְאִית בְּכוּ, דִּיֶּצֶר הָרַע
נְחִית תְּדִיר לְחֲסְרוֹנָא, וְלֹא סְלִיק. בְּקֹדֶשׁ מְעֻלִין וְלֹא מוֹרִידִין, בְּמִסְאָבוּ מוֹרִידִין
תְּדִיר, וְלֹא מְעֻלִין. וְעַל דָּא אֶקְרוֹן פְּגַרְיֶכֶם, חֲסְרוֹנִין דְלִכּוֹן. כְּמַה דָּאֵת אֲמַר (שמואל
א ל) אֲשֶׁר פָּגְרוּ מֵעֲבוּר אֶת הַנַּחַל וְגו', סוּפָא דְקָרָא אוֹכַח, דְכְּתִיב יִפְלוּ, וְלֹא
תִפְלוּ. וְעַל דָּא, בְּמַדְבַּר הַזֶּה יִתְמוּ אֵינּוֹן פְּגַרִים וְשֵׁם יְמוֹתוֹ, בְּגִין דְרַעוּתָא
דְקוּדְשָׁא בְרִידָה הוּא לְשִׁיזָאָה לְהַנִּי פְגַרִים מְעֻלְמָא, לְעֵלָם.

אֲמַר לְהוּ רַבִּי אֵילָאִי, זְכָאִי קְשׁוּט, עוּלוּ וְתַחֲמוּ, דְהָא רִשׁוּ אַתְמַסְר לְכוּ, לְמִיעֵל
עַד הֵהוּא אַתְר דְּפְרוּכְתָא פְרִיסָא. זְכָאָה חוּלְקִיכוֹן. קְמוּ וְעֹאֲלוּ גוּ דּוּכְתָא חֲדָא, וְהוּ
תַמְן מֵאֲרִיָהוֹן דְאֶגְדָּה, וְאַנְפִּיָהוֹן מְנַהֲרִין כְּנַהֲרִין דְשִׁמְשָׁא. אֲמַרוּ מֵאֵן אֵלִין. אֲמַר
לְהוֹן, אֵלִין מֵאֲרִיָהוֹן דְאֶגְדָּה. וְחַמְאֵן בְּכַל יוֹמָא נַהֲרִין דְאֲוֹרִיָתָא כְּדָקָא יֹאֲוֵת.
קְיִימוּ, וְשִׁמְעוּ כְּמַה מְלִין חֲדַתִּין בְּאֲוֹרִיָתָא, וְלֹא אַתִּיָהִיב לוֹן רִשׁוּ לְמִיעֵל לְגוּיָהוּ.

אֲמַר לִיָה רַבִּי אֵילָאִי, עוּלוּ לְדוּכְתָא אַחְרָא וְתַחֲמוּ. עֹאֲלוּ לְגוּ גְנַתָא אַחְרָא,
וְחַמוּ אוּף הֵכָא כְּרָאֵן קְבָרִין, וּמִיד מִתִּין. וּמִתְהַדְרִין חִיִּין בְּגוּפִין מְנַהֲרִין קְדִישִׁין.
אֲמַרִי לִיָה, מֵאֵי הָאִי. אֲמַר לִיָה, דָּא עֲבָדִי בְּכַל יוֹמָא, וּמִיד דְשַׁכְּבִי מִתְעַכְּלָא
הֵהוּא זוּהָמָא בִישָׂא דְקִבִּילוּ בְּקִדְמִיתָא, וְקִיִּימִין מִיד בְּגוּפִין חֲדַתִּין מְנַהֲרִין, בְּאֵינּוֹן
גוּפִין קְדִישִׁין דְקִיִּימִי עַל טוּרָא דְסִינֵי, כְּגוּוֹנָא דְאֶתוֹן חַמְאֵן, קְיִימוּ כְּלָהוּ עַל טוּרָא
דְסִינֵי, בְּגוּפִין בְּלֹא לְכַלּוּכָא כְּלָל, כִּיּוֹן דְאֲמַשְׁכּוּ עֲלִיָהוּ יֶצֶר הָרַע, אַתְהֲדְרוּ
בְּגוּפִין אַחְרָנִין, דְגוּפִין קְדִמָּאִין, גוּפִין נוֹכְרָאִין, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות לג)
וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מֵהַר חוֹרֵב.

קָלָא אַתְעַר, זִילוּ אַתְכַּנְשׁוּ, הָא אַהֲלִיאָב קָאִים עַל קִיּוּמִיָה, וְכַל אֵינּוֹן קְתִדְרָאִין
קְמִיָה. לְשַׁעֲתָא פְּרַחוּ כְּלָהוּ, וְלֹא חַמוּ מִדִּי, אֲשַׁתְּאֲרוּ בְּלַחֲוֹדִיָהוּ תַחוּת אֵילָנִין
דְגְנַתָּא. חַמוּ פְתַחָא אַחְרָא, עֹאֲלוּ תַמְן, חַמוּ הִיכְלָא חֲדָא, עֹאֲלוּ וְיִתִּיבוּ תַמְן. תְּרִין
עוּלִימִין הוּוּ תַמְן. זְקַפּוּ עֵינִין, וְחַמוּ חַד מִשְׁכַּנָּא מְרַקְמָא בְּכַל זֵינֵי צִירִין וְגוּוֹנִין

”זהר היומי” לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

דַּעֲלֵמָא, וְעֲלִיָּה פְּרִיס פְּרִיסָא דְנַהוּרָא מְנַצְצָא, דְּלֹא יִכְלִין עֵינִין לְאַסְתַּפְּלָא (וכפון תרין מלין חמו גו ההוא משכנא עד אתר פרוכתא פריסא דלא חמו), מִתְמַן וּלְהֵלָאָה לָא חָמוּ כְּלוּם.

אַרְכֵּינוּ אֹדְנִין, וְשָׁמְעוּ חַד קָלָא דְהוּה אָמַר, בְּצִלְאֵל רְבִיעָאָה אִיהוּ לְנַהוּרִין עֲלֵאִין. יוֹסֵף רְבִיעָאָה אִיהוּ גוּ נַהוּרִין דְאָדָם קְדַמָּאָה. סְלִיקוּ דְלַעֲיָלָא, חֲבִיבָא דְכִלָּא. עֲלִיָּה פְּתִיב, (במדבר כח) וְנִסְכּוּ רְבִיעִית הַהִין בְּקֹדֶשׁ וְגו'. מֵאֵן דִּיסְתַּפְּלָא וְחָמִי, יִסְמוּן עֵינֵיהָ. מֵאֵן דְּלֹא יִסְתַּפְּלָא, חָמִי וְאַתְפַּתַּח. אֵילְנָא דְתַמְנֵי סְרִי, כַּד כְּפִיָּה, יִזְקוּף וְיִתְקִיִּים. אִי לָא כְּפִיָּה, חוּיָא בִישָׂא אֲכִיל לֵיהָ. מֵאֵן דְּעָאֵל תְּרִין כְּרוּבִין לְגוּ, רַעוּתֵיהָ אֲתַעְבִּיד. מֵאֵן דְּמַעֲיִין, רַחֲמֵי מְרַעוּתֵיהָ. קְרַבְנָא דְרַבִּיא, שְׁלִים לְאַתְקַבְּלָא. פְּסִק הֵהוּא קָלָא.

אָמְרוּ אֵינּוּן תְּרִין עוֹלִימִין, סִימְנָא אֵית בְּגוּיִיכוּ. אָמְרוּ הִין. אֲפִיקוּ אֵינּוּן תְּרִין וְרַדִּין, אֲרַחוּ בְּהוּ, אָמְרוּ תִיבּוּ, עַד דְּתַשְׁמַעוּן תְּרִין מְלִין, בְּרִזִין עֲתִיקִין, מְגוּ מְאִרֵי מְתִיבְתָא, וְיִהוּן תְּדִיר בְּרִזָא בְּגוּיִיכוּ. אָמְרוּ הִין.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל הַנִּי מְלִין, וְכָל מַה דְּחָמוּ, כְּתִבּוּ. וְכַד מְטוּ הָכָא, הוּה פְּתִיב (תהלים לט) אֲשַׁמְרָה דְרַכִּי מִחַטּוֹא בְּלִשׁוֹנִי. וְאַנָּא שְׂאֵילְנָא לְאַבִּי אָבָא, כְּמַה הוּוּ אֵינּוּן תְּרִין מְלִין, וְאָמַר לִי חֲיִיךָ בְרִי, אֵינּוּן תְּרִין מְלִין, בְּאַנּוּ עֲלֵמִין, וְחָרִיבּוּ עֲלֵמִין, מֵאֵן דְּאַשְׁתַּמֵּשׁ בְּהוּ.

כִּיּוֹן דְּשָׁמְעוּ אֵלִין תְּרִין מְלִין, אָמְרוּ אֵינּוּן יְנוּקֵי, פּוּקוּ פּוּקוּ, לֵית לְכוּ רְשׁוּתָא יִתִיר לְמַשְׁמַע. אֲפִיק חַד מְנִיָּהּ, תַּפּוּחַ אֶחָד, וְיִהֵב לוֹן. וְאָמַר, אֲרַחוּ בְּדָא, אֲרַחוּ בֵּיהּ, וְנִפְקוּ, וּמְכַל דְּחָמוּ לָא אַנְשׁוּ כְּלוּם. נִפְקוּ.

דף קס"ג ע"א

הָא מְמַנָּא אַחְרָא, אַתָּא אָמַר לוֹן, חֲבֵרִיא, רַבִּי אֵילָאִי שְׁדַרְנֵי לְכוּ, תּוֹרִיכוּ לֵיהּ הָכָא אַפּוּם מְעַרְתָּא, וְהוּא יִיתֵי וְיֹודַע לְכוּ מְלִין עֲלֵאִין דְּלֹא יִדְעַתוּן. דְּאִיהוּ תַבַּע מְגוּ (דף קס"ג ע"א) מְתִיבְתָא, דִּיהָא לֵיהּ רְשׁוּ לְגַלְאָה לְכוּ מְלִין. נִפְקוּ בְּהַדִּיהּ וְאוּרִיכוּ אַפּוּם מְעַרְתָּא, וְהוּוּ מְהַדְרִין מְלִי דָא לְדָא, מְכַל מַה דְּחָמוּ וְאוּלְפּוּ תַמָּן.

אַדְהֵכִי, הָא רַבִּי אֵילָאִי אַתָּא, נַהִיר כְּשִׁמְשָׁא. אָמַר לֵיהּ אוּרִיָּתָא חֲדַתָּא שְׁמַעְתָּא. אָמַר לוֹן וְדָאִי, וְרְשׁוּ יִהֵבוּ לִי לְמִימַר לְכוּ מְלִי. אַתְחַבְּרָא כְּחַדָּא אַפּוּם מְעַרְתָּא, וְיִתְבוּ. אָמַר לוֹן זְכָאִין אַתּוּן, דְּאַחֲמֵי לְכוּן מְאִרִיכוּן כְּגוּוּנָא דְעֲלֵמָא דְאַתִּי, וְהָא לֵית לְכוּ דְחִילוּ וְאַמְתַּנּוּ, אָמְרוּ וְדָאִי הָא אַתְנַשִּׁי מִנָּן אַרְחָא דְבַנֵּי נְשָׂא, וְתוּוּהָא אִיהוּ עַל כָּל מַה דְּחַמִּינָן בְּהָאִי טוּרָא.

אמר לון, חמיתון אלין טוריא, פלהו ראשי מתיבתי לעמא דא דבמדברא. וזכו השתא, מה דלא זכו כד הוו בחיין. ואלין רישי מתיבתי, פלהו פריש ירחי ושבתי ומועדדיא, מתכנשי לגבי טורא דאהרן כהנא, ומתערי לגביה, ועאלין גו מתיבתא דיליה, ומתחדשן תמן, בדכיו דטלא קדישא דנחית על רישיה, ומשח רבו דנגיד עליה, ועמיה מתחדשן פלהו בחדושין דרחימין דמלכא קדישא, עד דאקרי הכא מתיבתא דרחימותא.

ואיהו נטיל בכל מתיבתא, בטמירו דקיק מתעפפן כנשרין גו מתיבתא דנהורא, ואיהי מתיבתא דמשה, וכלהו קיימי לבר, ולא עאלין לגו, בר אהרן בלחודוי וכפום שעתא אקרון בשמא.

ולית מאן דחמי ליה למשה, דהא ההוא מסוה דאנפוי, פריס קמיה. ושבע ענני יקר סחרניה. אהרן קאים גו פרגודא דלתתא מן משה. ופרגודא פסיק, ולא פסיק בגוייהו. וכל רישי מתיבתי, לבר מפרוכתא דפרגודא דא. וכל שאר, לבר מאינן עננין. וכפום חדושי דאורייתא דאתנהרא, הכי מנהרן אינן עננין.

ואתקלישו בדקיקו דנהורא, עד דאתחזי ההוא מסוה, ומגו ההוא מסוה, חמאן נהורא דנהיר יתיר מפל נהירין דעלמא. ואינן אנפי משה. אנפוי לא אתחזון כלל, ולית מאן דחמי לון, בר ההוא נהירו דנפיק מגו ההוא מסוה, בתר כל אינן עננין.

משה אמר מלה סתם לאהרן, ואהרן פריש לרברבי מתיבתי. במה פריש. בכל אינן מבועין דאסתימו מניה, כד מטא זמניה דיהושע. והשתא איהו מהדר לון. בכמה פליאן, ומקורין ומבועין ונחלין דנבעין מפל מלה ומלה.

כל נשין זכין דהאי דרא, אתאן למרים אוף הכא בהני זמנין. וכדין סלקין פלהו, פתמרות עשן גו מדברא דא. וההוא יומא, אקרי יומא דהלולא. נשין בלילי שבתות ובלילי יומין טבין, פלהו אתאן לגבי מרים, וידעין אשתדלותא בידיעה דמארי עלמא. זכאה דרא דא, מפל דרין דעלמא. נפקי ממתבתא דמשה, ופרחי לגבי מתיבתא דרקייעא, ואינן דאתחזון פרחי לגבי מתיבתא עלאה. על ההוא דרא פתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שיי אלהיו.

סדר הלימוד ליום כב תמוז [יום 288 בשנה]

פָּתַח רַבִּי אֵילָאִי וְאָמַר, (דברים יח) תָּמִים תִּהְיֶה עִם יְיָ אֱלֹהֶיךָ. מִה בֵּין תָּם לְתָמִים. בְּאַבְרָהָם כְּתִיב, (בראשית יז) הִתְחַלֵּף לִפְנֵי וְהָיָה תָמִים. יַעֲקֹב דָּאשְׁתָּלִים יִתִּיר, כְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. אֲמַאי אֲקָרִי אִישׁ תָּם. בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתָּאֵר בֵּיהּ פְּסוּלַת כְּלָל, דְּהָא פְּרִיעָה הוּוּ בֵּיהּ.

בְּמָה אֲתַפְרַע, (ס"א פריעה הוה ביה דאתפרע) וְאֲתַדְכִּי מֵהָהוּא פְּסוּלַת בְּגִין דְּהָהוּא אֲתֵר דְּאֲתַקִּיף לְפְסוּלַת, דְּלָגוּ אֲתֵר דְּפְרִיעָה שְׁאֲרִי, אִיהוּ שׁוּר, דְּיִקְנֵא דְשְׁמֵאלָא דְכֶרְסִיא דִּילִיהּ. וְהָהוּא שׁוּר, אֲקָרִי שׁוּר תָּם. דְּהָא רְתִיכָא דְכֶרְסִיא, רְשִׁמָא דְבְרִית אִית בֵּיהּ. וְעַל דָּא, הָאִי שׁוּר אֲקָרִי תָם. וַיַּעֲקֹב אַחִיד בֵּיהּ בְּגוּוּיָהּ, וּבְהָאִי שׁוּר עֵבִיד פְּרִיעָה, וְאַעֲבַר זוּהֵמָא דְפְסוּלַת כְּלָא.

דף קס"ג ע"ב

בְּמַתְנִיתָא דְבְּצִלְאֵל כְּתִיב, (בראשית ל) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל. בְּשֶׁרָה כְּתִיב (בראשית כא) פְּקִידָהּ, וּבְרַחֵל כְּתִיב זְכִירָהּ, אֲמַאי. בְּגִין דְּזִכּוֹר אֲתַרְשִׁים בֵּיעֲקֹב, דְּאִיהוּ בְרִית שְׁלִים, כַּד (אתעביד) אֲתִיילִיד יוֹסֵף. וּבְמָה. כַּד נָטַל שׁוּר בְּהַדְיָהּ, דְּלֹא יִתְקִיף לְסַטְרָא אַחְרָא. וּבְגִין כֶּן, אֲתַקְרִי יוֹסֵף (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּר, בְּכוֹר דְּהָהוּא שׁוּר (דף קס"ג ע"ב) דְּנָטַל יַעֲקֹב בְּכוֹר שׁוּרוֹ, (ודחי להווא שור).

וְדָאִי, וְהָהוּא שׁוּר שׁוּר תָּם, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם. רַבּוֹן וְשְׁלִיט, מְאַרְיָה דְּבֵיתָא, דְּהָהוּא שׁוּר תָּם שְׁאֲרִי בְּגוּוּיָהּ. בְּגִין דְּאִית שׁוּר מוּעֵד בְּסַטְרָא עֲרָלָה פְּרִיעָה. וּכְמָה גְרִדִּינִי גִימוּסִין נְפַקִּין מִנִּיהּ, עַד דְּרָגָא בְּתַרְיִיתָא דְּאֲקָרִי שְׁאֲרִי. הָהוּא דְּאֲפִיל בֵּיתִין דְּעֵלְמָא, דְּלֹא דִּיִּרִין בְּהוּ בְּנֵי נְשָׂא. וּכְלָהוּ נְפַקָא מֵהָהוּא שׁוּר מוּעֵד. וְדָא בְּחַבּוּרָא דְּחַמּוֹר בִּישָׂא. וּבְגִין כֶּן (דברים כב) לֹא תַחְרוֹשׁ בְּשׁוּר וּבְחַמּוֹר יַחְדָּיו. בְּגִין דְּלֹא לְאֲתַעְרָא לְהוּ.

וּבְהָהוּא מְתִיבְתָא דְּבְּצִלְאֵל, וְכֵן בְּתַרִּין מְתִיבְתָא, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, בְּעֵלָה דְּהָהוּא תָּם. וּמֵאֵן אִיהוּ א' רְזָא דְּו'ו'. וְכַד הוּוּ כְּלָל דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּחַדָּא, כְּדִין נָטַל כְּלָל אֲתוּוֹן אֵלִין אֲתָם, וְאִיהוּ אֲמָת. (מיכה ז) תִּתֵּן אֲמָת לַיַּעֲקֹב, כְּלָל דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּחַדָּא, שְׁלִימוֹ דְּכִלָּא.

אַבְרָהָם לֹא אֲתַפְקֵד עַל פְּרִיעָה, וְכַד עָאֵל, עָאֵל לְהָאִי תָם, וּלְגוּ דְּרָגִין דִּילִיהּ, דְּאֲקָרוּן כְּחַדָּא יָם. וְהֵינּוּ תָמִים. לְבַתֵּר אֲסַתְלַק אַבְרָהָם, וְעָאֵל לָגוּ, וְאֲתַקְשֵׁר עִם יְמִינָא עֲלָאָה.

תמים תהיה עם יי אלהיך ודאי, כמה דאיהו תמים כללא חדא, אוף אנת תהא עמיה תמים, עמיה ודאי. במה אתעביד בר נש תמים, דיהא ת"ם ים. תם כמה דאתמר. י"ם כל אינון דרגין קדישין דיליה אקרון י"ם, ולא אתפרשן מניה לעלמין. (תרי נוסחי) אוף אנת פגוונא דא, לאעדאה מנך דרגין נוכראין, ולא תקשרא בתמים, למיהוי בך דרגין קדישין, רזא דים, ודרגא קדישא, ת"ם. לקבלא א' רזא דיעקב. בר נש אצטריך למיהוי בכל יומא, ת"ם י"ם. פגוונא דא ממש.

השתא פריש מאן דפריש, במתיבתא, דסיהרא קדישא שפירא, איהו בחורו, וכל גוונין מנצצן בה ומרקמן, ואיהו כההוא שפירו וחורו דשמשא ממש. ובההוא ימא דילה, גו שבעין שגין, נפקא נונא חדא, ואפיק מניה גוון תכלת, ואיהו נטלא גוון דא, ותקינת ליה, ואתחפייא לבר בהאי גוון.

לאו דהאי גוון לבושא דילה, דהא (משלי לא) שש וארגמן לבושה. אבל חופאה דלבר האי גוון הוא. פגוונא דא הוה משפנא, דכוליה בשפירו מרקמא לגו, ולבתר (במדבר ד) ופרשו בגד כליל תכלת. מאי טעמא. בגין דתחות ים דא, אית מצולות י"ם, כלל דכר ונוקבא, ואית לון עינא בישא לאסתכלא, וכד מסתכלין, זמין לעינייהו גוון תכלא, ולא יכלא עינייהו לשלטאה, ואיהו אתתקנת לגו, בכל גוונין מרקמן פדקא יאות, מתתחמן לד' סטרין דעלמא.

פגוונא דא בר נש דלביש ציצית, אתעביד בכל יומא תמים. ת"ם, בד' פנפים מתקנן פדקא יאות. י"ם, בההוא תכלת דנונא, דשבעין דרגין דימא, סטרא בישא פד אסתכל בהאי בר נש לא יכיל לאבאשא ליה בעינא בישא. וכדין איהו תם י"ם, עם יי אלהיו ממש, בתקונא חדא, איהי לעילא, ואיהו לתתא.

לבתר אסתלקת איהי גו דרגין עלאין. אוף הכי בר נש, אסתלק איהו לבתר בתפלין, גו דרגין עלאין. ועל דא תמים תהיה עם יי אלהיך, עמיה ודאי. ודאי בשעתא חדא, ברגעא חדא, איהי אתקנת לעילא, ובר נש אתקן לתתא.

אמר רבי אילאי, כל אלין דהכא, פגוונא דא מתקנן, למיהוי כל חד תמים עם יי. ועל רזא דא, במדבר הזה יתמו. אי תימרון דכד אתמר לביש אתמר, הכי הוא ודאי, דהוה לון למיהוי כל חד תמים עם יי בארעא קדישא, אתר דיי שארי תמן, למיהוי אפין באפין פחדא עמיה, והשתא כל חד הוי תמים במדברא דא לבר, אתר רחיק מתמן, דלא יסתכל אנפין באנפין בהדיה למיהוי עם יי פדקא יאות. ושם ימותו, כמה דחמיתון דעבדין בכל יומא.

דף קס"ד ע"א

זכאה חולקכון חברייא קדישין, דזכיתון לכל האי. הני תרי מערתי אחרנין דילכו, דלא תשכחו כל דא תמן, דאינון גו מתיבתא דמשה, יתבי מרחיק. ועל דא פתיב במשה, (במדבר יב) ענו מאד מפל (דף קס"ד ע"א) האדם. ונביאה עלאה, קביל לון למתיבתא דיליה, מיומא דשארין למחמי כל דא, עד ההיא שעתא שבעה יומין. והא לא הוו מסתכלין בהאי עלמא כלום.

אמר לון רבי אילאי, זכאין קדישין, אימא לכו מלין דשמעתון. ומלה קדמאה פד תנדעון מדידו דמשחתא, בשמא גליפא מפרש, תנדעון (ואף על גב) דבצלאל רביעאה איהו, דנהורין עלאין. דכתיב, (שמות לא) ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת. מאן דלא אסתכל חמי ואתפתח.

מאן דלא אסתכל, באינון תלת מלין טמירין, מה לעילא, מה לתתא וכו'. זמין איהו לאתפתח באורייתא, ולפקחא עיינין בה. אילנא דתמני סרי, שדרתו דבר נש, פד כפיף קמי מאריה, יזקוף ויתקיים לתחיית מתייא. אי לא כפיף במודים, אתעביד חויא, ולית ליה תקומה לההוא זמנא. מאן דעאל בין תרין פרובים לגו.

מאן דעאל שיעור תרין פתחין, לגו בי פנשתא, אתדבק במאריה, ורעותיה אתעביד. מאן דמעין בצלותיה, ואסתכל בה, רחיק מרעותיה דשאל. קרבנא דרביא, פד קרב בר נש בריה לבי ספרא, או למילה, דא קרבנא שלים לאתקבלא. מפאן ולהלאה רחימין, זילו. (חסר)

אלעזר ברי, שפיר קאמרת, כפום מה דאוליפת. אבל חס ושלום, דאף על גב דרחל הות עקרא בההוא זימנא, יעקב חפים הוה. ואלמלא לא ידע יעקב, דלאה אנתתיה, לא קביר לה במערותא, לאתחברא בהדיה, בחבורא חדא, ויהא קביר לה לבר מארעא. אבל ללאה אעיל לה גו ארעא, ולרחל שוי לבר. מית יעקב, אתקבר בגווה, בחבורא חדא.

כמה דעבדו כל שאר אבהן, אוף הכי אדם. מתה חוה בקדמיתא, אתקברת תמן. ותמן ידע אדם, דהאי דוכתא אתחזי ליה. מית אדם, אתקבר בגווה בחבורא חדא. מתה שרה אתקברת תמן, וחווה חמאת, וחדאת לקבלה, וקמת וקבלה לה. שיעורא דחוה לגבי שרה, שיעורא דתרין אמין, ולא יתיר. מת אברהם, אתקבר לגבי שרה, בחבורא חדא. מתה רבקה, אתקברת תמן, ושרה חמאת, וקמת וקבלת לה. מת יצחק, אתקבר בהדה בחבורא חדא. מתה לאה, אתקברת תמן, ורבקה חמאת, וקמת, וקבלה לה. מת יעקב, אתחבר בהדה בחבורא חדא. וכלהו דכר ונוקבא כחדא, בחבורא חדא.

סדורא דלהון היך שְׁכַנִי. נְשִׁין לְגַבֵי נְשִׁין, ודְכוּרִין לְגַבֵי דְכוּרִין. אָדָם בְּרִישָׁא, חוּה סְמִיד לִיה. שְׂרָה לְגַבֵי חוּה. אַבְרָהָם סְמִיד לְשָׂרָה. יִצְחָק סְמִיד לְאַבְרָהָם. רַבְקָה סְמִיד לְיִצְחָק. לָאָה סְמִיד לְרַבְקָה. יַעֲקֹב סְמִיד לְלָאָה. אֲשֶׁת־כַּח אָדָם בְּסִטְרָא דָא, יַעֲקֹב בְּסִטְרָא דָא, דָא רִישָׁא, וְדָא סִיפָא.

בְּסִפְרָא דְשַׁלְמָה מְלָכָא אִיהוּ כְּדִקָא יְאוּת וְהָכִי הוּא, אָדָם וְחוּה בְּקַדְמִיתָא. וְשָׂרָה וְאַבְרָהָם סְמִיד לִוְן. יִצְחָק וְרַבְקָה לְזוּיָא אַחְרָא, בְּאַרְח מִישָׁר בְּשׁוּרָה חֲדָא. יַעֲקֹב וְלָאָה בְּאַמְצְעִיתָא. וְאִינּוֹן נְשִׁין לְגַבֵי נְשִׁין. וְדְכוּרִין לְגַבֵי דְכוּרִין. וְאָדָם וְחוּה, שְׂרָה וְאַבְרָהָם, יַעֲקֹב וְלָאָה, רַבְקָה וְיִצְחָק. אָדָם בְּסִטְרָא דָא, וְיִצְחָק בְּסִטְרָא דָא, וְיַעֲקֹב בְּאַמְצְעִיתָא. יִצְחָק לְגַבֵי אַבּוּה לְאוּ אֲרַח עֲלֵמָא. וְעַם כָּל דָא יַעֲקֹב אֲצִטְרִיךְ בְּאַמְצְעִיתָא.

וּבְכָל אִינּוֹן זִוְגִין, כְּמָה דְאַתְקַבְרוּ, חָכִי יְקוּמוּן, וְהָכִי יִשְׁתַּכְחוּן. לָאָה תַּחְדֵי בְּהַדֵי מְשִׁיחַ, בְּרִיה דְדוּד, דְנִפְיָק מִנָּה לְגוּ. רַחֵל תַּחְדֵי בְּהַדֵי מְשִׁיחַ, בְּרִיה דְיוֹסֶף, דְנִפְיָק מִנָּה לְבַר מִירוּשָׁלַם. וְכֵלָא לְדוּכְתִיָּהוּ.

דף קס"ד ע"ב

אַלִין חָכָא וְאַלִין חָכָא. דְאִינּוֹן (ס"א מגדלין) מְרַגְלָאן דְאַבְן טָבָא כְּלָהוּ. בִּין כְּלָהוּ מְגַדְלִין אִית חַד מְגַדְל דְאַבְן טָבָא בְּאַמְצְעִיתָא. וְדָא סְלִיק לְרוּם רְקִיעָא, וְלָא אַתְחִזִי הַשְׁתָּא, עַד הָהוּא זְמַנָּא דִיתְגַּלִי. רַב מְתִיבְתָא חָמָא לִיה, וְהוּה רְשִׁים בִּיה לְעֵילָא הָאִי קָרָא, (משלי יח) מְגַדְל עִז שָׁם יִי בּוּ יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגַב. וּפְרִיש רַב מְתִיבְתָא קָרָא דָא, מְגַדְל עִז: דָא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. (דף קס"ד ע"ב) בּוּ יְרוּץ צְדִיק: בִּיה רְעוּתִיָּה דְצְדִיק תְּדִיר. וְעַל דָא, וְנִשְׁגַב הָהוּא מְגַדְל, דְלָא יִנְפּוּל לְעֵלְמִין, כְּמָה דְהוּה.

וְרַבֵי כְרוּסְפָדָי חָמִיד לְבָא, פְּרִיש הָאִי קָרָא עַד לָא אֲסַתְלֵק, וּפְרִיש שְׁפִיר. מְגַדְל עִז: דָא תִיבָה, וְסִפְר תּוֹרָה דְאִיהוּ עִז, לְשׁוּאַה בִּיה, וְלְאַפְקָא לִיה מְגוּ הִיכַל, דְיִוְקָנָא דְהִיכַל פְּנִימָאָה, דְמַנִּיָּה נְפָקָא תּוֹרָה, וְהָהוּא מְגַדְל שָׁם יִי אִיהוּ, וְדִיּוּקָנָא דִילִיָּה וְאַצְטְרִיךְ בְּשִׁית דְרַגִין.

בּוּ יְרוּץ צְדִיק, בְּמָאן. בְּמְגַדְל, אוּ בְּסִפְר תּוֹרָה. אֲלָא קָרָא דְרִיש בְּהָאִי וּבְהָאִי. כִּד דְרִש בְּמְגַדְל, אֲצִטְרִיךְ צְדִיק דָא דְלִיהוּי חֲזוֹן הַכְּנִסְת, זְכָאָה דְקִשׁוּט, וְדִיּוּקָנָא דְצְדִיק עֲלָאָה. כִּד דְרִיש לְסִפְר תּוֹרָה, מָאן דְסְלִיק לְסִפְר תּוֹרָה לְמִקְרִי אֲוִרִיָּתָא, אֲצִטְרִיךְ צְדִיק. וְצְדִיק אֲקָרִי. מָאן אֲקָרִי צְדִיק מְכָלָהוּ. שְׁתִּיתָאָה, דְסְלִיק מְאִינּוֹן שְׁבַעָה. אָמַר רַבֵי שְׁמַעוֹן, וְדָאִי, דְאִיהוּ לָא סְלִיק כָּל יוּמוֹי, אֲלָא שְׁתִּיתָאָה לְאִינּוֹן

דְּסֻלְקִין. בּוּ יְרוּץ צְדִיק, בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְרוּץ דְּבָרֵי צְדִיק דָּא. וְנִשְׁגַּב מִמָּאן. מְדַחֵילוּ
דְּמֵלְאָךְ הַמּוֹת, דְּהָא אוּרִיךְ יוּמִין. וְנִשְׁגַּב דְּלָא יִתְנַזֵּק לְעֵלְמִין.

בְּהֵוּא מְגַדֵּל דְּסֻלְקָא בֵּין אֵינּוֹן מְגַדְלִין, קִיִּימָא נְהִירוּ חַד, בְּדִיוֹקְנָא דְּסֵפֶר
תּוֹרַת, כַּד אֲתִי הֵוּא צִיפְרָא, נְטֻלָּא הֵוּא מְגַדֵּל מְאֵתְרִיהּ, וְקָאִים גּוֹ אֲמַצְעִיתָא
דְּעֵזְרָה, גּוֹ גְדַפֵּי דְּכְרוּבִים הָוּה. (ס"א ומה דהוה). רומיה לרום שמיא מאיך ועאל תחות
אֵינּוֹן כְּרוּבִים, וְשׁוּרֵי בֵּין רִישֵׁי כְּרוּבִים.

תֵּלַת מְאָה פְּתַחִין תַּמָּן, בְּפִתְחָא דְּאֲמַצְעִיתָא, קִיִּימָא נְהִירָא דָּא, דִּיוֹקְנָא דְּסֵפֶר
תּוֹרַת, בֵּיה זְמִין מְלַךְ יִשְׂרָאֵל לְמִקְרִי בְּפִרְשֵׁת הַקְּהָל. וְדָא לִיהוּ מְלַכָּא מְשִׁיחָא,
וְלָא אַחְרָא.

וּבְהֵוּא סֵפֶר תּוֹרַת דְּהֵוּא נְהִירוּ, אִי חֲסִידָא קְדִישָׁא, זַכָּאָה אִיהוּ דְּמִפּוּמִּיהּ
יִשְׁמְעוּ, קָל נְעִימוּ דְּמִלּוּי מְאֵינּוֹן מְלִין סְתִימִין דְּפָרִישׁ בְּאוּרִייתָא. בְּכָל רִישׁ יְרַחֵי,
וְשַׁבְּתֵי וּמוֹעֲדֵיִיא וְזִמְנֵיִיא, כַּד בְּעָאן כָּל בְּנֵי מְתִיבְתֵי לְסֻלְקָא לְעֵילָא לְגוֹ מְתִיבְתָא
דְּרַקִּיעָא, כְּלָהוּ מְתַכְנֵפִי לְגַבֵּי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, וְאִיהוּ פָּרִישׁ מְלִין, וּמְגוֹ מְתִיקוּ
דְּמִלּוּי בְּתִיאֻבְתָּא, סֻלְקִין. כְּלָהוּ עֶשֶׂר מְלִין, גְּבִיזִין לָךְ מְאֵינּוֹן מְלִין דְּאִיהוּ פָּרִישׁ,
לְיוּמָא דְּשַׁאֲלֵתִין דִּילָךְ.

כַּד קִיִּימָא הֵוּא מְגַדֵּל בְּאֲמַצְעוּ דְּעֵזְרָה, וּפְתַחָא דָּא פְּתַח, פְּתַחִין אֵינּוֹן כְּרוּבִין
פּוּמִיִּיהוּ, וּפְרִישֵׁי גְדַפֵּיִהוּ, וְנְהִיר נְהִירוּ עֲלָאָה עַל הֵוּא פְּתַחָא. וְהֵוּא סֵפֶר תּוֹרַת
פְּתִיחַ, וְאֵינּוֹן כְּרוּבִים פְּתַחֵי וְאִמְרֵי (תהלים לא) מִה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר צִפְנַתְּ לִירְאִיךְ וְגו'.
סְגִירוּ פְּתַחִין, וְסֵפֶר תּוֹרַת אַתְּגַלִּיל.

מֵאן חָמָא, נְהִירוּ דְּנְהִירָא דְּהֵוּא סֵפֶר תּוֹרַת, כּוּלִּיהּ נְהִירָא דְּנְהִיר, אַתְּוּוֹן דִּילִיהּ,
שְׁלֵהוּבֵי דְּאֲשָׁא מַד' גּוּוּנֵי, דְּאֵינּוֹן דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, כְּלָהוּ בְּלִטֵי וּמְנַצְצֵי, לִית מֵאן
דִּיכִיל לְמִיקָם בְּהוּ, בַּר מְשִׁיחַ. סְגִיר פְּתַחָא דָּא, כְּרוּבִים מְשַׁתְּכֵכִי. וְהֵוּא מְגַדֵּל
פְּרַח, וְקִיִּימָא בְּאֵתְרִיהּ בֵּין שְׁאָר מְגַדְלִין.

בְּהֵוּא פְּתַחָא דְּאֲמַצְעִיתָא, אִית עֵטְרָה דְּפּוֹ עֲלָאָה וְיִקְרָא גְּבִיזָא, דְּלָא אַתְּחִזֵי
הַשְׁתָּא, גְּלִיפָא וּמְחַקְקָא בְּכָל זִינֵי אַבְנֵי יָקָר, וְזִמְיָנָא לְמַהוּי עַל רִישָׁא דְּמְלַכָּא
מְשִׁיחָא, כַּד סֻלְקֵי בְּהֵוּא מְגַדֵּל, וְתִרִין נְשִׁרִין, דָּא מְסַטְרָא דָּא, וְדָא מְסַטְרָא דָּא,
נְטֻלֵי לִיהּ בִּידֵיִיהוּ.

כַּד סֻלְקֵי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, מְתַתְּקִין נְשִׁרִין, וְנְטֻלֵי עֵטְרָא דָּא, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׁרֵי
לְמִקְרֵי, יִתְפַּתַּח פְּתַחָא אַחְרָא, וּמְתַמָּן תַּפּוּק הֵהִיא יוֹנָה, דְּשִׁדְר נַח בִּימֵי טוֹפְנָא,
דְּכְתִיב, (בראשית ח) וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה, הַיּוֹנָה: הֵהִיא דְּאֲשַׁתְּמוּדְעָא, וְלָא מְלִילוּ בָּהּ
קְדָמָי, וְלָא יָדְעוּ מַה הִיא, אֶלָּא מֵהֲכָא נִפְקַת, וְעַבְדַּת שְׁלִיחוּתָא.

וּבְשַׁעֲתָא דְכְתִיב וְלֹא יִסְפֶּה שׁוּב אֵלָיו עוֹד, לֹא יָדַע בַּר נֶשׁ לְאֵן אֲזִלְתָּ, וְהִיא תִּבְתַּל לְאִתְרָהּ, וְאִתְגַּנְיֹת בְּפִתְחָא דָּא וְאִיהִי תַטּוּל עֵטְרָה בְּפּוּמְהָא, וְתִשּׁוּי עַל רִישִׁיהָ דְמַלְכָּא מְשִׁיחָא, מְטִי וְלֹא מְטִי, וְכַדִּין כְּתִיב, (תהלים כא) תִּשְׁיֵת לְרֵאשׁוֹ עֵטְרַת פְּזוֹ.

וּכְיוּן דִּיקְרִי מַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּסִפְרָא תוֹרָה. יְקוּמוּן תְּרִין נְשָׂרִין, דָּא מְכָאן וְדָא מְכָאן, וְיוֹנָה מְאִידָּהּ, וּמַלְכָּא מְשִׁיחָא נְחִית, וְעֵטְרָה עַל רִישִׁיהָ, עַד דְּרָגָא בְּתַרְאָה. וְתְרִין נְשָׂרִין פְּרַחִין לְעֵילָא עַל רִישִׁיהָ, וְיוֹנָה תְּבַאֲת (דף קס"ה ע"א) וְעֵטְרָה בְּפּוּמְהָא, וְיִקְבְּלוּן לָהּ אֵלִין תְּרִין נְשָׂרִין.

דְּוֹד מַלְכָּא, זֵית רַעֲנָן אֶקְרִי קַמִּיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְכְתִיב, (תהלים נב) וְאֲנִי כְּזֵית רַעֲנָן בְּבֵית וְגו'. עֵלָה זֵית, דָּא מַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּרִיהָ דְדוֹד. וְדָא אִיהוּ דְרַמְיֹן יוֹנָה דָּא בְּיוֹמוֹי דְנַח, דְכְתִיב, (בראשית ח) וְהִנֵּה עֵלָה זֵית טָרְף בְּפִיָּה. הַהוּא עֵלָה זֵית, טָרְף וְחִטָּף לִיקְרָא דִילֵיהָ. בְּמָה. בְּפִיָּה. דְקִימָא עַל רִישִׁיהָ, וּמְקַבְּלָא יְקָר מֵהַאי יוֹנָה וְהִיא דְכְתִיב טָרְף, וְלֹא טָרְפָה, (אלא) כְּדַכּוּרָא דָּא, דְעֵבִיד חִילָא וְנִצַּח. בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִיעַ, יוֹנָה דְכַר הוּא, מְגוּ דְאֶקְרִי יוֹנָה, כְּתִיב כְּנוֹקְבָא, וְכְתִיב כְּדַכּוּרָא, בְּזַמְנָא דְמְקַבְּלָא יְקָר (חסר) דָּא.

מְגַדְלָא דָּא כַּד תֵּב לְאִתְרֵיהָ, נִהִיר כְּנִהִירוֹ דְעֵינָא דְשִׁמְשָׁא, דְכְתִיב, (תהלים פט) כִּסְאוֹ כְּשִׁמְשׁ נִגְדִי. וְאִף דְכַרְסִיָּא אַחְרָא לִיהוּי לֵיהָ בְּנִסְיָן וְאִתִּין רַבְרָבִין. בְּרִישׁ מְגַדְלָא דָּא, אִית עוֹפִין דְנֹר (דוורא) דְקָא מְצַפְצַפָּאן, כַּד סְלִיק צַפְרָא, צַפְצוּפָא דְנַעֲיִמוֹ, דְלִית נַעֲיִמוֹ וְנִגְוָנָא כְּהוּא נַעֲיִמוֹ.

לְעֵילָא מְכַלְהוּ, זִינִין אַחְרָנִין, וְשִׁפְנִינִין אַחְרָנִין, דְקָא פְּרַחִין בְּאוּרָא, סְלִקִי וְנַחְתִּי, נַחְתִּי וְסְלִקִי, לֹא מִשְׁתַּכְּכִין לְעֵלְמִין. אַתּוּן רַבְרָבִין, וְאַתּוּן זַעֲרֹן, פְּרַחִין בְּיַבִּיחֹו.

אִי חֲסִידָא קַדִּישָׁא, בְּשַׁעֲתָא דְאַתּוּן פְּרַחִין, חָמִי בַר נֶשׁ בְּאַתּוּן רַבְרָבִין. כְּתִיב בְּאוּרָא לְפּוּם שַׁעֲתָא, (בראשית א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ (וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוֹ וּבְהוֹ וְגו', מַחְכָּא אַחְרֵי אַתּוּן רַבְרָבִין כְּמַלְקְדִּמִין) בְּטִשְׁי אַתּוּן זַעֲרֹן בְּהוּ, וּפְרַחִין, וְאַתְחִזִי מְנִייהוּ כְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וְגו', וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר וְגו'. לְבַתֵּר מֵהַדְרִי אַתּוּן זַעֲרֹן, וּבְטִשְׁי בְּאַתּוּן רַבְרָבִין, וּמִתְחִזִי מְנִייהוּ דְכְתִיב, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִיעַ וְגו'. וְכֵן כָּל עוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, פְּלִיאָן רַבְרָבִין, וְחִדּוֹ לְעֵינִין עוֹבְדָאן דְאַתּוּן אֵלִין, זַכָּאָה עֲמָא דְכָל דָּא מְחַכָּאן.

אִי חֲסִידָא קַדִּישָׁא, מֵאֵן דְנָטִיר בְּרִית, שׁוּי לֵיהָ אַבְתְּרוּי, וְאִיהִי לְקַמָּא. וְאִי תִימָא, מֵאֵן נָטִיר לְאַחֹרָא. הָא נָטִירוֹ רַב וְעֵלְאָה מְכַלָּא, דְנָטִיר לֵיהָ. וּמֵאֵן אִיהוּ.

צדיק עלאה ברחימו סגי. עאל בין צדיק וצדק. ואשתכח נטיר מכל סטרין. זכאה מאן דנטיר ברית דא. ועל דא ישראל, אתחזון כל דכורין, דנטרין את קיימא דא, קמי מלכא קדישא. מאן איהו דיכיל לנזקא לברא, דאיהו באמצעו אבוה מכאן, ואמיה מכאן, ואיהו בינייהו. ודא כד איהו אחרי יי.

תא חזי ההוא רקיע כד סחרא בגלגולא מנגנא בנגונא, ומקל נהימו דמיין דנבעין, לא ידיע ההוא נגונא. כל אינון אננין די בארבע סטרין, מליין מנבעין דמיין דנבעין. מאן דאיהו לגו, בתרין סטרין קיימא תמן. חד בחדוה, דלית חדוה כהיא חדוה בעלמא, לקיימא (תהלים ק) עבדו את יי בשמחה. וחד ביראה, דלית דחילו כהוא דחילו בעלמא, לקיימא (תהלים ב) עבדו את יי ביראה.

סדר הלימוד ליום כג תמוז [יום 289 בשנה]

חד מעיינא דמייא, דנביע מסטר מזרח, דא הוא דאמר יחזקאל נביאה. מהאי מעיינא, לא יכלין לסיימא שבחא כל בני עלמא. באתר דאתייליד תמן לסטר מזרח, לית עומקא ורומא דיליה, אלא זרתא ולא יתיר.

כד נבעין מיא וסלקין, סלקין כל זיני מרגלאן דעלמא, ולא נפלין לבר, השתא אתחזון בגוון חד, לפום שעתיא נפלין אלין, והא סלקין, אחרנין, כגוון אחרא, בכל זיני גוונין דעלמא. נפלי אינון מרגלאן, ולא נפלי לבר.

סחרנין דההוא נביעו, חיזור ושושן סחרין. ולא יכלין כל בני עלמא למיקם על אינון גוונין, פלהו שלהובין מלהטאן, ולא יכלין לאסתכלא בהו. לא ידיע חשיבו דעובדא. טרפין דלהון מנצצן בכמה גוונין.

עובד ציור, אומנו דמארי עלמא, חפין על תלת מאה ושבעין וחמשה פרובין דתחותיהו, בטר שבכין אחרנין לגו. ואינון שבכין סחור דעזרה לגו.

דף קס"ה ע"ב

ולעילא מנהון, אינון (דף קס"ה ע"ב) גופנין פרישאן, תחות גופנין אינון פרובין, פלהו גדפין פרישן, משלבן אלין באלין. הכא אמר רב מתיבתא, דכל מאן דאסתכל באינון גופנין, מנהרין אנפוי כנהירו דשמשא.

אינון שבכין דאתחמן סחור סחור דעזרה, פלהו מרקמן, בחוטין דנהרין בגוונין סגיאי, מלהטן בד' מיני זהורין דאשא. שלהובין סלקין, וגוונין מנצצן, ולזמנין שלהובין משתככי, ונהורין וגוונין סלקין, ובטשי אלין באלין.

שית אלה אגנין, לגבי אינון שבכין, ד' גוונין, לד' סטרין דעזרה, אלין אינון רברבין, ונביעו דמיין חייך בכל סטרי. ואינון נפלי באינון אגנין, ובלעי באתרייהו ואלין מיין לא ידעי לאן אזלין.

באמצעו דעזרה, יקומון פלהו ישראל, ויתחזון קמי מלכא קדישא. בסטר דרום בעזרה דא, אתייליד חד מעיינא דמייא, ואתרמי (ס"א ואתדמי) (ס"א ואתרבי) דקא ישטפון מיא כל עלמא. מאן דייעול בהו, יהון עד ברפיים, ייעול בהו גיבר רב ייעול בהו עד ברפיים, אי תינוק בר יומא עד ברפיים. מאן דשתי מנייהו יתחכם, ויתפקח בחכמתא.

מעיינא דא נפיק מגו מרגלא חדא זעירא, בכותלא דדרום. אינון מיין בלעי גו אתרא (ס"א גו אתר דא), ומתמן יפקון לבר ממקדשא, עד דייעלו לנחל שטים,

ישטפון ההוא זמה, דאולדין מיא דשטים. ועל דא מיין אלין בעורה, בגין אינון דאתחזון תמן דכורין. הו שותאן מן מיא, לא חיישי בנוקבי, במיתיהון לאתחזאה קמי מלכא קדישא. תו, דהא יתפקחון למנדע מלין סתימין דמלכא עלאה, גו מקדשא דא כל הרהורין ישתכחון, בר הרהורא דחדוה דמלכא קדישא.

ענפא חד נפיק, גו אמצעו דההוא מעיינא. אמר רב מתיבתא, פד קריבנא לההוא ענפא גו מעיינא, אסתלק ענפא לעילא לעילא, כל מה דקריבנא, הכי אסתלק, יסודא ושרשא דההוא ענפא לאו איהו אלא במיא. ההוא ענפא חפי עלמין. כל גווינן דעלמא באינון טרפין דיליה. איבא דיליה, לא ידיע מהו. ולא יכלין למנדע. ואמר, דקא שאיל למשיח על ההוא איבא, ואמר, איבא דא גניז, (זכריה ח) לאיש משענתו בידו מרוב ימים. מאן דזכי למנדע דא, לינדע.

רקיע חד אית על ההוא ענפא, פריש לעילא. מההוא רקיע, אזיל טלא על גבי מעיינא דא, ולא יתיר. פד אסתפל בר נש לההוא רקיע מרחיק, דמי תכלא. קריב יתיר, דמי סומקא. קריב יתיר, דמי ירוק קרוב יתיר, דמי חוור, דלית חוור בעלמא כגיניה. טלא דקא אזיל מניה, אשתאיב בההוא ענפא, ועביד איבא דא, ואתרבי. ההוא רקיעא, איהו אזיל בגלגולא יתיר, ממה דעיינין יכלין לאסתכלא.

כל אינון נטורי קיימא קדישא, (ס"א בעון) דבעון לאתחזאה קמי מלכא, דהא לא אתחזון, אלא בגין לאתחזאה דאינון בני גזירו קדישא. ועל דא, (שמות כג) יראה כל זכורך, אינון בני קיימא קדישא. דייק רב מתיבתא, זכורך, ולא זכרך. דהא זכר פתיב, ולא זכור, מאי זכורך. אלא כל אינון דנטרין קיימא קדישא, ולא חבאן ביה, אינון הוו בני מלכא, דבכל יומא משתבח בהו ודכיר לון תדיר. ועל דא זכורך, ההוא דאית ביה קיימא קדישא, דדכיר לון מלכא בכל יומא, דלית שבחא קמי מלכא עלאה, (אלא) כמאן דנטיר קיימא דא.

ועל דא בעי דיתחזון תלת זמנין בשתא קמיה. תלת זמנין אמאי. אלא בגין אבהן קדמאי, דקבילו להאי ברית, קדמאה לכל פקודין דאורייתא, ובגין כך תלת זמנין אינון בשתא. אברהם קביל ברית. יצחק קביל ברית. יעקב הוה שלים מכלהו, ועל דא פתיב ביה, (בראשית כח) ויעקב איש תם, שלים מכלא.

אברהם תמים אקרי, ולא הוה כל כך שלים, אבל תם: שלים מכלא. מה פתיב בנח, (בראשית ו) איש צדיק תמים הוה בדורותיו. הוה רשים ברשימו קדישא בינייהו. ואמר רב מתיבתא, בכל אתר דכתיב תמים, דרשים ברשימו קדישא, באת קיימא דברית, ובגין (דף קס"ז ע"א) דנטר ברית, אקרי תמים בדורותיו. מה דלא הוה פלהו הכי, דאינון מחבלן ארחייהו.

ועל דא פתיב, את האלהים התהלך נח. וכי מאן יכיל למיהק עמיה. אלא כל מאן דנטיר ברית קדישא, אנדווגת ביה שכונתא, ושריאת עליה. ובגין כך, (דברים יח) תמים תהיה עם יי אלהיך. תמים תהיה, ולבתר עם יי אלהיך. בזווגא חדא. דכיון דנטיר ברית דא, עם יי להוי, ולא אתפרש מניה.

באברהם פתיב, (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים, גזירו דאת קיימא. התהלך לפני, מהכא, דלא יהך גבר בתר אתתא, אלא קמהא, ארח פשר איהו. והא פתיב, (שמות כג) הנה אנכי שולח מלאך לפניך. (שמות לג) ושליחתי לפניך מלאך. לאברהם דלא הוה גזיר, דחה ליה לקמה. ועל דא לא פתיב היה תמים, והתהלך לפני. אלא התהלך לפני, דלא יאות אנת, עד שתהא תמים. וכן בכלהו, כיון דבר נש תמים, ונטיר ליה, מיד היא לקמיה, ואיהו אבתרה, פשר איהו לדא. לגרעונא מה פתיב, (שמואל א טו) כי שב מאחרי.

נח גזיר הוה, ותמים, פריעה לא הוה ביה, ובגין דלא הוה ביה פריעה מה פתיב, את האלהים, ולא אחר האלהים, לקמא לא הוה, בגין דהוה גזיר, לאחורא לא הוה, בגין דלא אתפרע. איך הוה. את האלהים, סמיך ליה, ולא יכיל לאסתכלא ביה, דלאו פשר כל כך.

בישראל פתיב, (שמות יג) ויי הולך לפניכם יומם בעמוד ענן ולילה בעמוד אש וגו'. כיון דאמר ישראל, (שמות יד) המבלי אין קברים במצרים וגו'. כי טוב לנו עבוד את מצרים. כביכול, אתחלש דעתא. פתיב ויסע מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם, ויסע למעבד בהו נוקמין. (חכר)

ועל דא חדי משיח, וחדו רב מתיבתא, דקא אתבשר בדא. ואמר רב מתיבתא, דהא דייק למשיח ואמר, מנא הוה לדניאל דקאמר, (דניאל ה) פריס פריסת מלכותך ויהיבת למדי ופרס. מאינון אתוון דופרסין אשתמע ליה. והכא מאי הוא. אמר ליה, הכי הוא ודאי, פריס פריסת מלכותך חייבא, על ידי דמשיח אחרא, ולבתר ישלוט מלך פרס, ויטול מלפון סגיאין, והוא ישלט על ארעא קדישא תריסר ירחי, והוא ישלוט ויקטול סגיאין, וההוא משיחא, ולבתר יפול, ויקבלון מלכותא קדישי עליונין. ועל דא, ופרסין, מלכא דפרס, אשתמע הכא.

אי חסידא קדישא, כמה חדוה על חדוה, בההוא מעיינא. בההוא מעיינא, מגדלא כל זיני אילנין, דנציב קודשא בריך הוא בגן עדן, וכלהו קיימי לאסוותא, טרפין ואיבין וענפין, ולחדו לבא תדיר. ולית בינייהו כפנא, ודאגה, ואנחה, לעלמין. זכאה עמא דכל דא מחפאן, וכל דא גניז לון.

אמר רבי שמעון, בקרקע דהאי מקדשא, אית מאלין ם פליאן, אמר ליה, אי רבי, אי רבי, זכאה חולקך דכל האי. בההוא. על גבי ההוא מעיינא רקימא, אבל לית מאן דיכיל לאסתכלא ביה, לזמנין נהירו דיליה נהורא. לזמנין חשוכא, לזמנין גוון ארגוונא. מנצצן דלא יכלין עיינין לאסתכלא לעילא. (ס”א תהיא) היא דשאלת חסידא קדישא, מההוא קרקע דמקדשא, רב מתיבתא לא פריש מניה, דהא גניז איהו גו ירדנא, והא אמינא לך מה דאמינא, אבל נשאל מלה דא, ותנדע מה דתנדע.

ירדן דא, עאל ואתמשך זמנא חדא בשתא, גו ההוא נהר דנפיק מעדן, לאו מאינן ארבע נהרין דאתמשכן מניה, אלא ביה ממש. כיון דמטי לגביה, איהו אתמשך ואתפשט ועאל גו ירדנא. וכיון דמטי גו קרקע דמקדשא, אשתכח תמן תלת יומין, ולא אתפשט ולא אתמשך לאתר אחרא. ואמר רב מתיבתא, דכד אהדר ההוא נהר לאתריה, שביק תמן, כל זיני ציורין, דקא עביד קודשא בריך הוא בגן עדן, דאינן ציורין גניזין, דתחות דוכתייהו. (חסר)

דף קס”ו ע”ב

אלין הכא ואלין הכא, וסלקי ונחתי פדקדמייתא. בההוא סטר דרום, אית תלת מאה וחמשין עמודין, מפל זיני מרגלאן. ואלין אינן דנהרין תדיר, ונטפין בוסמין טמירין, דלא אתגלו לעלמין. ארבע אננין בכל (דף קס”ו ע”ב) עמודא ועמודא נעיצין. וכד אינן בוסמין נטפין, מאינן עמודין, נפלי בהו, ואתמליין פלהו אגנות, ולא נפקין בוסמין לבר.

מאינן בוסמין, זמינין לזמנא דאתי, לאקטרא בכל יומא קטורתא, קמי מלכא קדישא. דלא יהו מפתישו דבני נשא. אינן בוסמין לא ידיע עקרא דלהון, וממה הו, אלא מאינן עמודין נפלין תמן.

תרין נשרין בכל עמודא ועמודא, מתנצצן מתלהטין בכל גוונין. שבע מאה נשרין. אינן, פרחין, אלין הכא ואלין הכא, בגלגולא דעמודין. פד אסתחרן, לא יכלין עיינין לאסתכלא, דוכתא דבהו.

תלת אתוון בלטין ופרחין, מפומא דא לפומא דא. בגלגולא דעמודין ונשרין. כל אינן אתוון מרקמן באשא חוורא, ודהבא ירוקא. תרין אלפין ומאה מנרתין, תליין בין אינן עמודין. ותרין אלפין ומאה שרגין, בכל מנרתא ומנרתא. דלקין ביממא, ובליליא מתדעכי, על צערא דישראל. פד אתי צפרא, דלקין פלהו מגרמייהו.

אדהו יתבי, אמרי הא רמש ליליא. אמר ליה לרבי שמעון, אי חסידא קדישא, נהירו דעלמא, טול פנקסא דאחמתא דא, וטול שרגא, וכתוב מלין אלין, דהא מטא זמנא דילן, לפקדא כל חד וחד לגו קבריה, עד פלגו ליליא, דקודשא בריך הוא עאל גו גנתא לאשתעשא בהדי צדיקיא וכדין כל חד וחד פרח לתמן. ולמחר נהוי גבך, הואיל ויהבו לן רשו, לאשלמא דורונא דקא משדרי לך. פרחי, בכה רבי שמעון וגעא.

פתח ואמר, (משלי ה) אילת אהבים ויעלת חן דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד. אורייתא אורייתא, נהירו דכל עלמין, כמה ימין, ונחלין, ומקורין, ומבועין, מתפשטי מנך לכל סטרין. מנך כלא, עלך קיימי עלאין ותתאין, נהירו עלאה (ודא) מנך נפקא. אורייתא אורייתא, מה אימא לגבך, אילת אהבים אנת, ויעלת חן (גבי) עילא ותתא רחמיך דילך. מאן יזכי לינקא מנך כדקא יאות. אורייתא אורייתא שעשועים דמארך, מאן יכיל לגלאה, ולמימר סטרין וגניזין דילך. בכה, ואעיל רישיה בין ברכוי, ונשק לעפרא.

אדהכי חמא כמה דיוקנין דחבריא סחרניה. אמר ליה, לא תדחל בריה דיוחאי, לא תדחל בוצינא קדישא, כתוב וחדו גו חדוה דמארך. כתב כל אינון מלין דשמע בההוא ליליא, ולעא לון, ולהג לון, ולא אנשי מלה. וההוא שרגא נהיר קמיה כל ההוא ליליא, עד דאתא צפרא. כד אתא צפרא, זקף עינוי, וחמא חד נהירו דהוה נהיר ברקיעא, מאיך עינוי לתתא. אהדר כמלקדמין, וחמא נהירו בכל רקיע, דנהיר וסליק בההוא נהירו דיוקנא דביתא, בכמה ציורין. חדא רבי שמעון, ולפום רגעא, אגניז ההוא נהורא.

אדהכי, הא אינון תרין שליחן אתיין. אשכחיהו רישיה בין ברכוי. אמרו ליה שלמא עליה דמר, שלמא למאן דעלאין ותתאין בעאן לאקדמא ליה שלם. קום. קם רבי שמעון וחדא בהו. אמרו ליה, ולא חמית נייחא דרוחא דעבד לך מארך, חמית נהירו דביתא ברקיעא. אמר לון חמינא, אמרו ליה ביה שעתא, אפיק תהומא בי מקדשא, ואעבריה קודשא בריך הוא בימא רבא, ומנהירו דיליה, הוה נהיר ברקיעא.

אמרו ליה, רב מתיבתא בעא בשלמך, והא ידע דאנן שליחן לגבך. וכמה מלין חדתין עתיקין, אתחדש באורייתא בהאי ליליא. אמר לון, במטו מנייכו, אמרו חד מלה מנייהו. אמרו, לא אתייהיב לן רשו למאי דאתינן לגבך, אבל מלה חדתא הוה לגבך השתא.

דף קס"ז ע"א

פֶּתַח רַב מְתִיבְתָא וְאָמַר (בראשית יב) וַיֹּאמֶר יי אֵל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאַרְצֶךָ וְגו', דָּא בְּגִין דְּאַתְנַהֲרָא בִּיהּ נְהִירוּ כְּגִוּוֹנָא דָּא. מֵאֵן דְּלֹא זָכִי בְּאַתְרֵי דָּא, יְהֵךְ וַיִּנְטַל גְּרַמְיָה לְאַתְרֵי אַחְרָא, וַיִּזְכִּי בִּיהּ. אָעֵא דְדִלְיָק, וְנְהוּרָא לֹא סְלִיק וְנְהִיר בִּיהּ, יִנְעַנְעוּן לִיהּ, וַיִּסְלַק בִּיהּ נְהוּרָא, וְנְהִיר. וְהוּיִנֵן זְמִינֵין לְמִשְׁמַע, אָבֵל בְּגִין לְמִיתֵי גַבְרָא, (דף קס"ז ע"א) לֹא בְּעִינֵן לְאַתְעַכְבָּא, חֲדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

אָמְרוּ לִיהּ, אִי חֲסִידָא קְדִישָׁא, כָּל מַלְיָן דֵּי בְּגִוּוֹן בְּאוּרִייתָא, מַלְיָן זְעִירִין אֵינְוֹן, בְּכָל מְלָה וּמְלָה. וְאֵינְוֹן מַלְיָן זְעִירִין, כְּמָה אֵינְוֹן מַלְיָן רַבְרַבִּין וְעֲלָאִין, עַד דְּלִית לֹוֹן שִׁיעוּרָא. דְּהָא לִית בְּגִוּוֹן סְפָקָא, אָלֵא בְּרִירוּ דְּאוּרִייתָא עַל בּוּרִייתָא. וְהִשְׁתָּא רַב מְתִיבְתָא פְּרִישׁ מַלְיָן סְתִימִין עַל דָּא, בְּגִין דְּעַקְרָא דְּנִשְׁמַתָּא, אָמְרֵי לֹא נְהִיר בְּאַתְרֵי דָּא, וְזָכִי לְאַתְנַהֲרָא בְּאַתְרֵי אַחְרָא. וְעַד כְּעַן לֹא זָכִינֵן בְּהוּ, בְּגִין לְמִיתֵי גַבְרָא.

וּמְלָה אַחְרָא זָכִינֵן לְמִשְׁמַע מְנִיָּה, רוּחָא דְּאִזְלָא בְּעַרְטוּרָא בְּהוּא עֲלָמָא בְּלֹא בְּנִין, אֲנַתְתִּיהּ יִתְעַבִּיד לִיהּ מֵאֲנָא לְאַתְבְּנָאָה אִיהוּ. מֵאִי טַעְמָא. אֲנַתְתִּיהּ אִיהִי שְׂרָגָא, דְּאַתְדְּלִיקַת מְנִיָּה, וְתִירוּיָהּ שְׂרָגָא חֲדָא הוּוּ, נְהוּרָא דָּא נִפְקַ מִנְהוּרָא דָּא, אֲתַדְעָךְ דָּא, אֲתַדְלִיק מְגוּ נְהוּרִיָּה מִמֶּשׁ, בְּגִין דְּחֲדָא נְהוּרָא הוּוּ.

הִשְׁתָּא רַבִּי, נְהִיר לְמַלְיָן קְדָמָאִין, וְכַד נְהִיר לְאַתְרִין, נְטוּל רִשׁוּ מִרַב מְתִיבְתָא, בְּאֵינְוֹן מַלְיָן דְּנִקְבֵּל מְנִיָּה, וְנִימָא קַמְךָ. זְכָאָה חוּלְקָךְ, דָּאֵת זָכִי לְנְהוּרִין סְתִימִין, מִכָּל סְטְרִין, מְעִילָא וּמִתְתָּא, מֵהָאִי עֲלָמָא, וּמְעִלָּמָא אוּחְרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מְלָה חֲדָא בְּעִינָא לְמַנְדַּע, אִי תִיכּוּל לְאוּדְעָא לִי. נִשִּׁין בְּהוּא עֲלָמָא, אִי זְכָאִין לְסִלְקָא לְעִילָא, אוּ הִיךְ אֵינְוֹן תַּמּוֹן. אָמַר לִיהּ, אִי רַבִּי אִי רַבִּי, בְּדָא אִית לֹן רְזָא יִתִּירָא (ס"א יקירא). בְּגִין דְּלֹא לְגַלְאָה סְטְרִין דְּתַמּוֹן, אָבֵל דָּא יְהֵךְ וַיִּטּוּל רִשׁוּ, וְנִימָא לְךָ. אֲדַהֲכִי פְּרַח חַד, וְאַתְפְּסִי מְנִיָּהּ, וְאִזּוּל לִיהּ.

וּלְפּוּם שְׁעֵתָא תְּבִי לְגַבִּיָּהּ, אָמַר לֹוֹן, זְמִינָא הוּינָא לְמִיעָאֵל, וְהוּוּ כְּלָהוּ בְּעַטוּרָא חֲדָא, דְּדִינֵי דִינָא דְּחַד בְּרִי נִשׁ, דְּקָאִים עַל פְּתַחא דְּגִין עֵדוֹן, וְאֵינְוֹן כְּרוּבִין אַחִידוּ בִּיהּ, וְלֹא שְׂבָקוּ לִיהּ לְמִיעָאֵל תַּמּוֹן, וְהוּוּ בְּצַעְרָא בִּינִיָּהּ, וְצוּוח צוּוחִין עַל גְּבִי פְּתַחא, וְשְׁמַעוּ כּוּלָּהוּ צְדִיקִיא דְּתַמּוֹן, וְהִשְׁתָּא הוּוּ מִתְכַּנְפִּי כָּל בְּנֵי מְתִיבְתִּי, לְמִיעָאֵל לְגַבִּי מְלָכָא מְשִׁחָא, לְעִינָא בְּדִינָהּ. וְאַתִּינָא לְאוּדְעָא לְכוּ, וְדָא חֲבָרָאִי אֲצִטְרִיךְ לְמַהֲךְ תַּמּוֹן, דְּכְרוּזָא הוּוּ אַעְבַּר בְּכָל אֵינְוֹן בְּנֵי מְתִיבְתִּי. דְּלִיהוּוֹן כְּנִישִׁין הִשְׁתָּא קָמִי מְשִׁחָא. נְטַל פְּתַקָּא חֲדָא, וַיְהִיב לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, טוּל דָּא, וְעִינֵין בְּמָה דְּתַמּוֹן, עַד דְּבִיתִי גַבְרָא, פְּרַחוּ תִירוּיָהּ.

וְרַבִּי שְׁמַעוֹן נָטַל פֶּתַקָא, וְחָמָא מַה דְּחָמָא, בְּרוּזִין דְּתַמָּן, כֹּל הָהוּא יוֹמָא.
בְּלִילְיָא חָמָא שְׂרָגָא, וְנָפִיל בֵּיהּ שִׁינְתָא, וְדַמָּךְ עַד צְפָרָא. כַּד נָהַר יִמְמָא, קָם
וּפְרַח הָהוּא פֶּתַקָא מִצִּיה, וְהָא אֵינֹן תְּרוּוּיָהּ אֲתֵיִן, אָמַר לֵיהּ, קוּם רַבִּי, זַכָּאָה
חוּלְקָה, קוּם. בְּגִינָךְ חֲמִינָן וְזַכִּינָן לְכַמָּה סְתָרִין עֲלָאִין, כַּמָּה חֲדוּה אַחֲזִיו לָךְ, כַּד
יְהִיבוּ רְשׁוֹ לְגַלְאָה לָךְ, כֹּל מַה דְּאֵת בְּעֵי. רִישׁ מְתִיבְתָא עֲלָאָה נָפִק לְגַבְנָן, וְאָמַר,
שְׂאִילוּ בְּשַׁלְמִיה דְּבַר יוֹחָאִי, אֲתֵרִיה דְּבַר יוֹחָאִי, הָא פָּנוּ לֵיהּ מִכַּמָּה יוֹמִין. לִית
מֵאן דִּיקְרַב לְגַבִּיהּ, זַכָּאָה אִיהוּ.

סדר הלימוד ליום כד תמוז [יום 290 בשנה]

רבי רבי, כד פרחנא (בגינך) מגבך, עאלנא וחמינא כל בני מתיבתי, דהא מתכנפי לגו היכלא חדא, דמשיח תמן, ודיינו דינא דההוא בר נש, דקאים על פתחא, שמייה לית לן רשו לגלאה. אצטער רבי שמעון על דא, אמר ליה, לא תצטער רבי על דא, אנת תדע בדא ליליא בחלמך. אבל דינא דיינו עליה, דגזר משיח, דלהוי ההוא בר נש לבר בההוא צערא ארבעין יומין. לסוף ארבעין יומין, יצרון ליה בדינא, בצערא דגיהנם, שעתא ופלגא.

דף קס"ז ע"ב

וכל דא, בגין דיומא חדא, חד מן חברייא הוה פריש מלין דאורייתא, כד מטא לחד מלה, ידע האי בר נש דיתפשל ביה, ואמר לחברייא שתוקו, לא תימרון מדי. ובגין דשתיקו חברייא אתפשל בההוא מלה, ואכסיף. וההוא פסופא. דגרים האי בר נש, דייגין ליה בהאי דינא (דף קס"ז ע"ב) קשיא, בגין דלא בעי קודשא בריך הוא לשבקא חובא דאורייתא, אפילו כמלא נימא.

דיינו דיניה, ונפקו כל בני מתיבתא. ואנא שאילנא רשו, דהא בריה דיוחאי, שאיל שאלתא דא. ועל דא אחזיו לי, מה דלא ידענא מקדמת דנא. אי רבי, שית היכלין אחזיו לי, בכמה ענוגין ועדונין, באתר דפרוכתא פרישא בגנתא. דהא מההוא פרוכתא ולהלאה, לא עאלין דכורין כלל.

בהיכלא חדא, אית בתיה בת פרעה, וכמה רבוא ואלפי נשין, זכין בהדה, וכל חדא וחדא מנייהו, דוכתין דנהורין ועדונין, בלא דחוקא כלל אית לה. תלת זמנין בכל יומא, פרוזי אכריזו, הא דיוקנא דמשה נביאה מהימנא אתי, ובתיה נפקת, לאתר דפרגודא חדא דאית לה, וחמאת דיוקנא דמשה, וסגידת לגביה, ואמרה, זכאה חולקי דרביתי נהירו דא. ודא איהו ענוגין דילה, יתיר מפלהו.

אהדרת לגבי נשין, ואשתדלן בפקודי אורייתא. כלהו באינן דיוקנין דהו בהאי עלמא, בלבושא דנהורא, (ס"א כלבושא) בלבושא דדכורין, בר דלא נהרי הכי, פקודין דאורייתא דלא זכו לקיימא לון בהאי עלמא, משתדלי בהו, ובטעמייהו, בההוא עלמא. וכל הני נשין, דיתבין בהדי בתיה בת פרעה, אקרון נשים שאננות, דלא אצטערו בצערא דגיהנם כלל.

בהיכלא אחרא, אית סרח בת אשר, וכמה נשין רבוא ואלפין בהדה. תלת זמנין ביומא מכריזין קמה, הא דיוקנא דיוסף צדיקא אתא, ואיהי חדאת, ונפקת

לגבי פרגודא חדא דאית לה, וחמאת נהירו דדיוקנא דיוסף, וחדאת, וסגידת לגביה, ואמרת, זכאה האי יומא, דאתערית בשורה דילך לגבי סבאי. לבתר אהדרת לגבי שאר נשין, ומשתדלין בתושבחן דמארי עלמא, ולאודאה שמייה. וכמה דוכתין וחדו, אית לכל חדא וחדא. ולבתר אהדרן לאשתדלא בפקודי אורייתא, ובטעמייהו.

בהיכלא אחרא, אית יוכבד, אמיה דמשה נביאה מהימנא, וכמה אלפין ורבבן בהדה. בהיכלא דא, לא מכרזי פלל, אלא ג' זמנין בכל יומא ויומא, אודת ומשבחת למארי עלמא, איהי וכל אינון נשין די בהדה. ושירתא דימא מזמרין בכל יומא, ואיהי בלחודהא אמרת מהכא, (שמות טו) ותקח מרים הנביאה וגו', את התוף בידה וגו'. וכל אינון צדיקייא די בגן עדן, צייתין לקל נעימו דילה. וכמה מלאכין קדישין אודאן ומשבחן עמה לשמא קדישא.

בהיכלא אחרא, אית דבורה, אוף הכי וכל שאר נשין בהדה, אודן ומזמרן בההיא שירתא דאיהי אמרת בהאי עלמא. אי רבי, אי רבי, מאן חמי חדוה דצדיקייא, ודנשין זכין דעבדין לגבי קודשא בריך הוא. לגו לגו דאינון היכלין, אית ארבע היכלין טמירין, דאמהן קדישין דלא אתמסרן לאתגלאה, ולית מאן דחמי לון. בכוליה יומא אינון בלחודיהון, כמה דאמינא לה, וגוברין אוף הכי.

ובכל ליליא אתכלילן פלהו פחדא, בגין דשעתא דזווגא איהו בפלגות ליליא, בין בהאי עלמא, בין בההוא עלמא. זווגא דההוא עלמא, אתדבקוהא דנשמתא בנשמתא נהורא בנהורא. זווגא דהאי עלמא, גופא בגופא. וכלא כמה דאתחזי, זינא בתר זיניה, זווגא בתר זווגא, גופא בתר גופא, זווגא דההוא עלמא, נהורא בתר נהורא. היכלין דארבע אמהן, אקרונ היכלין דבנות בוטחות. ולא זכינא בהו למחמי. זכאה חולקיהון דצדיקייא, גוברין ונוקבי דאולי בארח מישר בהאי עלמא, וזכאין לכלהו ענוגין דההוא עלמא.

דף קס"ח ע"א

אי רבי, אי רבי, אלמלא בר יוחאי אנת, לא אתמסר לגלאה. זווגא דההוא עלמא, אתעביד איבא (דף קס"ח ע"א) יתיר, מאיבא דאתעביד בהאי עלמא. בזווגא דלהון, בזווגא דההוא עלמא, בתיאובתא דלהון פחדא, פד מתדבקן נשמתין דא עם דא, עבדי איבין, ונפקי נהורין מנייהו, ואתעבדי שרגין. ואינון נשמתין, לגיורין דמתגיירין, וכל הני עיילין להיכלא חדא.

וכד מתגיירא גיורא חדא, פרחא מההוא היכלא נשמתא, ועאלת תחות גדפהא דשכינתא, ונשקת לה, בגין דאיהו איבא דצדיקייא, ומשדרת לה לגו תהוא

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

גיורא, ושראת ביה. ומההוא זמנא, אקרי גר צדק. והיינו רזא דכתיב, (משלי יא) פרי צדיק עץ חיים. מה אילנא דחיי אפיק נשמתין, אוף הכי צדיק, איבא דיליה עביד נשמתין.

רב מתיבתא אמר, כתיב (בראשית יא) ותהי שרי עקרה אין לה ולד. ממאי דאמר ותהי שרי עקרה, לית אנא יודע דלית לה ולד, מאי אין לה ולד. אלא הכי אמר רב מתיבתא, ולד לא הות מולדא, אבל נשמתין הות מולדא באתדבקותא דתיאובתא, דאינון תרין זכאין הוו מולדי נשמתין לגיורי כל ההוא זמנא דהוו בחרן. כמה דעבדין צדיקייא בגן עדן. כמה דכתיב, (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן, נפש עשו ודאי.

חדי רבי שמעון, אמר ליה ההוא גברא, אי רבי, מה אימא לך, בכל ריש ירחי ושבתיי ומועדייא וזמנייא, אינון דכורין סלקין לאתחזאה קמי מלכא קדישא, דכורין ולא נוקבין, כמה דאת אמר (שמות כג) יראה כל זכורך. וכד אהדרן מהדרן בכמה מלי חדתין, ואהדרן מלין קמי רב מתיבתא.

יומא דא אהדרן מלין חדתין קמי רב מתיבתא, על רזין עתיקין, צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו. דכלהו סלקין גו מתקלא דאילנא, עד לא ייתון לעלמא, וכפום טקלא דמתקלא, הכי אית לון בהאי עלמא. רב מתיבתא, נחית וגלי ממה דשמע לעילא, מלה חדא גלי ולא יתיר. אעא דלא סליק נהוריה, יבטשון ביה ואנהיר. גופא דלא סלקא ביה נהורא דנשמתא, יבטשון ביה, ויסלק נהירו דנשמתא, ויתאחדון דא בדא לאנהרא. (תרי נוסחי)

בגין דאית גופא דנהירו דנשמתא לא נהיר ביה, עד דיבטשון ביה, כדין נהיר נהירו דנשמתא, ואתאחדת בגופא, וגופא אתאחד בה. גופא כדין סליק נהירו מגו נשמתא, מהדר מרומם ומשבח, מצלי צלותיה ובעותיה, מברך למאריה, הא כדין כלא נהיר. בגין דאית גופא, דלא יכילת נשמתא לאנהרא ביה, עד דיבטשון ביה, וכדין נהיר ואתאחד דא בדא. אית אעא דלא אתאחד בנהורא, ולא סליק נהורא ביה, עד דיבטשון ביה, וכדין נהיר.

סרא אחרא, בעי למעבד הכי, ובטש בחייביא, וכל מה דבטש, כדין (משלי יג) ובר רשעים ידעה. מחרף ומגדף לכל סטרין, ולא יכיל לאנהרא פלל, וכדין כתיב (קהלת ב) כי מה האדם שיבא אחרי המלך. ובעי לאתדמי ליה, ולא יכיל. ועל דא (תהלים יא) יי צדיק יבחן, ובטש ביה, וכדין נהיר ואתקף בנהירו. יבחן, כמה דאת אמר (ישעיה כח) אבן בחן. גחין רבי שמעון, ונשיק לעפרא. אמר, מלה מלה אבתרן דדיפנא, מיומא דהוינא, והשתא אשתמודעא לי מלה, מגו שרשא ועקרא דכלא.

אמר ליה, אי רבי, אי רבי, כד סלקין לעילא, כל אינון רוחין דכורין ונוקבין, בההוא זמנא, שמעין (ס”א כמה) מלין חדתינ ועתיקין, נחתינ ועאלין לגו מתיבתא, ואהדרן מלי קמי רב מתיבתא, ואיהו אוליה לון מלה על קיומיה. כד סלקין מתפשטין מלבושיהון וסלקין. כד נחתי, מתלבשין בלבושיהון דההוא גופא.

דף קס”ח ע”ב

אי רבי, אי רבי, כמה חדתינ מלין מגו רב מתיבתא. זכאה איהו מאן דאזער גרמיה בהאי עלמא, כמה איהו רב ועלאה בההוא עלמא. והכי פתח רב מתיבתא, מאן דאיהו זעיר, איהו רב. ומאן דאיהו רב, איהו זעיר. דכתיב, (בראשית כג) ויהיו (דף קס”ח ע”ב) חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים. מאה דאיהו חשבון רב, כתיב ביה שנה, זעירו דשנין, חד אזעיר ליה. שבע, דאיהו חשבון זעיר, אסגי ליה, ורבי ליה דכתיב שבע שנים.

תא חזי, דלא רבי קודשא בריך הוא, אלא לדאזעיר. לא אזעיר אלא לדרבי. זכאה איהו מאן דאזעיר גרמיה בהאי עלמא, כמה איהו רב בעלויא בההוא עלמא.

אדהכי שמעו שירתא דימא, בקל נעימו דלא שמעו מיומא דאתבריאו, קל נעימו דשירתא, כההוא נעימו דהו אמרי. וכד סיימו (שמות טו) יי מלוך לעולם ועד. חמו ד’ דיוקנין ברקיע. וחד מנייהו רב ועלאה מפלהו. וההוא רב ועלאה מנייהו, אתער קלא ואמר, (ירמיה ב) כה אמר יי זכרתי לך חסד נעוריה אהבת כלולותיה וגו’. שאט ברקיעא ואגניו, קם אחרא אבתריה ואמר, (ישעיה מב) והולכתי עורים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו וגו’. סיים ושאת ברקיעא ואגניו.

פתח אידך ואמר, (ישעיה לה) ישושום מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח כחבצלת. ושאת ברקיעא, ואגניו. פתח אידך ואמר, (ישעיה מג) כה אמר יי בוראך יעקב וגו’, (ישעיה מג) כה אמר יי הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה וגו’. תכבדני חית השדה תנים ובנות יענה וגו’. סיים ושאת ברקיעא, ואגניו. כדין דחילו סגיא ואמתני נפל עלייהו.

כד הוה נהיר יממא, קלא אתער כמלקדמין, ואמר, עמא תקיפא כאריה, גברין פנמדין, הבו יקר למאריכון. דכתיב, (ישעיה כה) על פן יכבדוך עם עז וגו’. שמעו קל. חילין ומשריין דהו אמרי, (דברי הימים א כט) לך יי הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד וגו’, עד ומרומם על כל ברכה ותהלה. תוהו ואזלו.

אֲדַהְכִי נָהָר יִמְמָא, אֶהְדְּרוּ רִישָׁא, וְחָמוּ כָּל מְדַבְּרָא חָפִי בְּעֵנְיִי יָקָר, מְנַהֲרוּ, מְנַצְצוּ, בְּגוּוּנִין סְגִיאיִן.

אָמְרוּ דָּא לְדָא, וְדָאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאִשְׁתַּבַּחַא בְּתוֹשְׁבַחְתָּא דְדָרָא דְמְדַבְּרָא, דְלֹא הוּוּהּ בְּעֵלְמָא, דְרָא עֲלָאָה, כְּדָרָא דָּא. וְלֹא יְהָא עַד דֵּייתִי מְלָכָא מְשִׁיחָא וְדָאי כָּל מַה דְאַחְמִי לִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא הוּוּהּ, אֲלֵא בְּגִין לְאוּדְעָא לִן חֲבִיבוּ דְמֵאֲרִיהוֹן עֲלֵיהוּ. לְאוּדְעָא דָּאִית לִון חוּלְקָא טָבָא, וְאִינוּן בְּנֵי עֲלְמָא דָּאִתִּי. וְלִזְמַנָּא דָּאִתִּי כַּד יוֹקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתִּיָּא, זְמִינִין אֲלִין לְאַחֲיָא בְּקַדְמִיתָא. כְּמַה דָּאִתְּ אָמַר (ישעיה כו) יַחֲיוּ מִתִּיךְ, וְאֲלִין אִינוּן דְרָא דְמְדַבְּרָא.

אָמַר לִיה, אִי מְלָה חֲדָתָא יְדַעַת, דְאַנָּא עֲרֻטִירָא בְּתָ. אָמַר לִיה אִימָא. אָמַר קָלָא דְהֶדְרָא בְּעֵינָא לְמַנְדַּע. בַּר נֶשׁ יְהִיב קָלָא בְּחַקְלָא, אוּ בְאַתֵּר אַחְרָא, וְהֶדְרָא קָלָא אַחְרָא, וְלֹא יִדְעַע. אָמַר לִיה, אִי חֲסִידָא קְדִישָׁא, עַל מְלָה דָּא, כְּמַה קָלִין אֲתַעְרוּ, וְכְמַה דְקְדוּקִין הוּוּ קָמִי רַב מְתִיבְתָא, וְכַד נַחַת רַב מְתִיבְתָא, אָמַר, הַכִּי אוּקְמוּהָ מְלָה בְּמִתִּיבְתָא דְרְקִיעָא, וְרוּזָא יִקִּירָא אִיהִי.

תָּא חֲזִי, תִּלְת קָלִין אִינוּן, דְלֹא אֲתַאבִּידוּ לְעֲלָמִין, בַּר קָלִין דְאוּרִייתָא וְצִלוּתָא, דְאֲלִין סְלָקִין לְעִילָא, וּבְקָעִין רְקִיעִין. אֲבָל קָלִין אַחְרֵינִין אִינוּן דְלֹא סְלָקִין, וְלֹא אֲתַאבִּידוּ.

וְאִינוּן תִּלְת: קוּל חַיָּה בְּשַׁעֲתָא דְאִיהִי עַל קְלִבִּיטָא, הַהוּא קָלָא מְשַׁטָּא וְאוּזָא בְּאוּרָא, מְסִיפִי עֲלָמָא עַד סִיפִי עֲלָמָא. קוּל דְבַר נֶשׁ, בְּשַׁעֲתָא, דְנִפְיָק נִשְׁמַתִּיהָ מְגוּפִיָּה, הַהוּא קָלָא מְשַׁטָּא וְאוּזָא בְּאוּרָא, מְסִיפִי עֲלָמָא עַד סִיפִי עֲלָמָא. קוּל נַחֲשׁ, בְּשַׁעֲתָא דְפְשִׁיט מְשַׁכִּיָּה, הַהוּא קָלָא מְשַׁטָּא בְּאוּרָא, וְאוּזָא מְסִיפִי עֲלָמָא עַד סִיפִי עֲלָמָא.

דף קס"ט ע"א

אִי חֲסִידָא קְדִישָׁא, כְּמַה מְלָה דָּא רַבָּא וְיִקִּירָא. אֲלִין קָלִין, מַה אֲתַעְבִּיד מִינֵיהוּ, וְלֹאן אֲתֵר עֲאֲלִין וְשָׂרָאן. אֲלִין קָלִין דְצַעְרָא אִינוּן, וְאוּזָלִין וּמְשַׁטָּי בְּאוּרָא, וְאוּזִלִי מְסִיפִי עֲלָמָא, עַד סִיפִי דְעֲלָמָא, וְעֲאֲלִין גּוּ נְקִיקִין וּמְחִילִין דְעַפְרָא, וְאַתְטַמְרִין תַּמָּן. וְכַד (דף קס"ט ע"א) יְהִיב בַּר נֶשׁ קָלָא, אִינוּן מִתְעַרִּין לְגַבִּי הַהוּא קָלָא. קָלָא דְנַחֲשׁ, לֹא אֲתַעַר לְגַבִּי קָלָא דְבַר נֶשׁ. הֵיאֵךְ יִתְעַר. בְּמַחְאָה. כַּד מַחִי בַּר נֶשׁ מְחָאָה אֲתַעַר קָלָא דְנַחֲשׁ, דְאַתְטַמְר לְגַבִּיָּה הַהוּא קָלָא, וְלֹאוּ קָלָא אַחְרָא. קָלָא אֲתַעַר בְּתֵר קָלָא, זִינָא בְּתֵר זִינָה.

וְעַל דָּא בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, קוּל שׁוֹפֵר, אֲתַעַר קוּל שׁוֹפֵר אַחְרָא, זִינָא בְּתֵר זִינָה אוּזָא. אֲרַחֲיָה דְנַחֲשׁ לְבִישׁ אִיהוּ, לְקַטְלָא וּלְמַחְאָה, בְּהַהוּא קָלָא מְמַשׁ, לֹא

אתער קלא דהאי נחש, אלא בתר זיניה. ודא איהו, כד בר נש מחי בחוטרא בארעא, וקרי ליה לזיניה, כדין אתער ההוא קלא דנחש, לאתבא לזיניה. ורוז דא איהו טמירו.

אמר רבי שמעון, ודאי מלה דא מלה סתימא היא. ותוהנא איך שלמה מלכא לא ידע מלה דא. אמר ליה, שלמה מלכא מנדע ידע, ולא כל כף. אבל מה דלא ידע, ההוא קלא מה תועלתא אית בה, והיך יתבא.

ורב מתיבתא הכי אמר, דקדוקא דא לא ידע שלמה מלכא, דהא ההוא קלא, איהי כלילא רוחא ונפשא, והבל גרמי מעצבונא דבשרא, ומשטטא באורא, וכל חד מתפרש דא מן דא. וכד מטא לההוא אתר דעאל ביה, יתבא כמיתא. וכל אינון חרשין וקוסמין ידעין אתרין אלין בחרשייהו, וגחנין לארעא, ושמעין קלא דא, דמתחברון אינון רוחא ונפשא, והבל דגרמי, ואודעין מלה. ודא איהו (ישעיה כט) אוב מארץ. ועל דא רדיף שלמה, למנדע מה דאתעביד מההוא קלא, ולא ידע. ופאה חולקך רבי, דאתבריר לך מלה דקשוט.

כד בר נש אתער קלא, מיד (מתחברו) אתער ההוא קלא, ולית ליה רשו לארפא יתיר. אלא כעין ההוא קלא, דאתער בר נש, ולא יתיר. ואי אריך בר נש קליה, איהו לא אריך כל כף בהדיה, אלא לסופא דקלא, בגין דלא יכיל לארפא. מאי טעמא, בגין דכד נפקא בקדמיתא, אתאריך מסייפי עלמא עד סייפי עלמא, והשתא דעאל תמן, לא יכיל לארפא קלא, דהא לית ליה אתר לאתפשטא תמן כדבקדמיתא.

חדי רבי שמעון ואמר, אלמלי לא זכינא למשמע, אלא מלה דא, די לי, למחוי חדי, דזכינא למשמע מלין דקשוט, דההוא עלמא. אמר ליה, אי חסידא קדישא. אלמלי ידעת חדוה דמלין בההוא עלמא קמי רב מתיבתא, תהא חדי יתיר.

אמר ליה, מאי חדושא הוה השתא, כד אתית לגבי. אמר, רב מתיבתא פתח ואמר, (בראשית מז) ויוסף ישית ידו על עיניו. חדוה הוא. אמאי סתימו דעיינין למיתא. בגין דעיינין, גווינין דהאי עלמא אינון, וחיזו ודיקנא דהאי עלמא בהו, איהו אסתים מניה האי עלמא, חיזו דהאי עלמא. אסתמו עינוי, כל חיזו דהאי עלמא, הא אתחשך מניה. וחשכין מניה חיזו דעינוי, לית ליה חיזו בהאי עלמא, מתמן ולהלאה. אמר רבי שמעון, יאות תקוונא דקדמאי, וחכמתא דלהון יתיר ממלאכין קדישין.

אמר ליה, יוסף אמאי ישית ידו מכל בנוי. ואי תימא על בשורה דיליה, מבעי ליה ויוסף חי תראה. אמר ליה ישית ידו בגין דרחימו דיליה הוה, ובגין כך דא אסתים מיניה נהירו דהאי עלמא, ודא נטיל ליה. מאן דאסתים עינוי, רחימא דיליה אחזי הכי: חיזו דילך דהאי עלמא אתאביד, הא אנא חיזו דילך באתרך. מכאן ולהלאה יתקבון לך חיזו אחרא, דההוא עלמא.

סדר הלימוד ליום כה תמוז [יום 291 בשנה]

אמר רבי שמעון, מה אתהני האי למיתא, ומה תועלתא אית ליה בהאי. מאן דיבעי למשאל יומא מה דאצטרך לאפקחא עינוי, בגין לאחזאה דעדיין אנדמן איהו, לאתבא לחינו דהאי עלמא כדבקדמין.

דף קס"ט ע"ב

אמר ליה אי חסידא קדישא, ודאי אי לא אסתים מניה כל חיזו דהאי עלמא, ולא אתאביד כלא מניה, לא להוי ליה חיזו וחולקא דהוא עלמא. עלמא דא, בהפוכא איהו מההוא עלמא דאנן ביה, דבזמנא דתחית מתייא, אפילו כחוטא דשערא לא הוה מעובדא דהאי עלמא, דכלא אתאביד בקדמיתא, (טלא יבטיל ליה, וישוי ליה) בההוא (דף קס"ט ע"ב) טלא (בקדמיתא) ויתעבר מניה כל זותמא, ולבתר יתעביד כחמירא דא, ומניה יתעביד גופא בריה חדתא, כף הכא.

אמר ליה רבי שמעון, ודאי ידענא דאתון מלובשין תמן, בלבוש יקר, דגופא דכיא קדישא. אי הוה בגוונא דא בהאי עלמא, בר נש דאתחזי בההוא גופא, כגוונא דאתון קיימין בההוא עלמא.

אמר ליה, מלה דא שאילו קמי רב מתיבתא, תרין עולימין דאתלבשו ביננא, בתר דסבלו צערא על חובא, דלא אתחזי לגלאה, ושאילו דא קמי רב מתיבתא. ואיהו אמר, דהא הוה בהאי עלמא הכי. מנלן. דכתיב, (אסתר ה) ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות, אתלבשת בההוא דיוקנא דההוא עלמא. מלכות: דא רוחא דקודשא, דהא מלכות שמיא, נשיב רוחא, מההוא רוחא דאירא דההוא עלמא, ואתלבשא ביה אסתר.

וכד עאלת קמי מלפא אחשורוש, וחמא ההוא לבושא דנהורא, דיוקנא דאדמי למלאך אלהים. פרחא מניה נשמטא לפום שעתי. מרדכי אוף הכי, דכתיב (אסתר ה) ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות. לבוש מלכות, ודאי, דיוקנא דההוא עלמא. ועל דא כתיב, (אסתר ט) כי נפל פחד מרדכי עליהם. פחד מרדכי, ולא פחד אחשורוש. אמר רבי שמעון, כמה מתיקין אינון מלין, זכאה חולקי, והא ידענא דצדיקייא (ס"א בהאי) בההוא עלמא, מתלבשן בלבושא דאקרי לבוש מלכות, והכי הוא ודאי.

אמר ליה, אירא דגן עדן, נשיבו דרוח קודשא אינון, ומתלבשן ביה צדיקייא, כגוונא דהו בהאי עלמא. ולבתר, רוח קודשא שראת, על רישא דכל חד וחד.

וּאֶתְעַטֵּר וְאֶתְעַבֵּידָא לִיהַ עֵטְרָא. וְכַף הוּוּ לְמַרְדְּכַי, דְּכַתִּיב בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת, דְּיוֹקְנָא דְהַהוּא עֲלָמָא. וְלְבַתֵּר וְעֵטְרַת זֶהָב גְּדוּלָּה, דָּא עֵטְרַת, דְּשָׂרִיאת עַל רִישֵׁיהוּן דְּצַדִּיקָיִיא בְּהַהוּא עֲלָמָא. כַּד קַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אֲוִרֵייתָא, כַּגּוּוֹנָא דָּא הוּוּ לְהוּן. עַד דְּחָבוּ, דְּכַתִּיב בְּהוּ, (שמות לג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֵדִים מֵהַר חוֹרֵב. אֶתְפָּשְׁטוּ מִהַהוּא לְבוּשָׁא.

וְכֵן כְּתִיב בִּיהוֹשֻׁעַ כַּהֲנָא רַבָּא, (זכריה ג) הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים מֵעַלְיוּ. וְכַתִּיב וַיִּלְבִּישׁוּהוּ בְּגָדִים, אֲלִין לְבוּשֵׁין דְּהַהוּא עֲלָמָא. מִתְּכָא מַלִּין קַדְמָאִין. וּמִתְּכָא, דְּכָל זְמַנָּא דְּגוּפָא דְּהַאי עֲלָמָא קַיִימָא בְּקַבְרָא בְּקִיּוּמָא, לָא אֶתְלַבֵּשׁ רוּחָא בְּלְבוּשָׁא דְּהַהוּא עֲלָמָא. דְּכַתִּיב וַיִּסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים מֵעַלְיוּ בְּקַדְמֵיתָא. וְלְבַתֵּר וַיִּלְבִּישׁוּהוּ בְּגָדִים. וּמִלְאָךְ יִי עוֹמֵד, מֵהוּ עוֹמֵד. אֲלָא דָּא הִיא עֵטְרָא, דְּאֶקְרִי מִלְאָךְ יִי, דְּקַיִימָא עַל רִישֵׁיהוּן דְּצַדִּיקָיִיא וְדָא אִיהוּ עוֹמֵד. עוֹמֵד עַל רִישָׁא לְעִילָא. לְבַתֵּר דְּאֶתְלַבֵּשׁ בְּהַאי לְבוּשָׁא דִּיקָר.

תְּרִין גּוּפִין כַּחְדָּא, לָא יְכַלִּין לְמִיקָם, כָּל זְמַנָּא דְּהַאי קַיִים, רוּחָא לָא מְקַבְּלָא אַחְרָא. אֶתְעַבֵּר דָּא, הָא אַחְרָא זְמַנָּא מִיַּד, וְדָא, דָּא נְפִיק, וְדָא עָאל. כַּגּוּוֹנָא דְּיִצְרָא טוֹב וַיִּצְרַר רָע. בְּהַאי עֲלָמָא. לָא בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא דְּתִירוּוִייהוּ יְקוּמוּן כַּחְדָּא.

אָמַר לִיהַ, תּוּוּהֲנָא עַל מַה דְּכַתִּיב, (זכריה ג) וְהִשָּׁטַן עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשַׁטְנוֹ. וְכִי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצָדֵק כָּךְ, שָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. אָמַר לִיהַ, חֲסִידָא קַדִּישָׁא, כַּמָּה טְמִירִין סְתִימִין מַלִּין אֲלִין, (אמר ליה) אִף עַל גַּב דְּחַבְרֵיִיא יַדְעִין בְּמַלִּין דְּהַהוּא עֲלָמָא, לָא יְכַלִּין לְמַנְדַּע בְּרוּזִין אֲלִין.

אָמַר לִיהַ, כִּיּוֹן דְּבַר נֶשׁ בְּהַהוּא עֲלָמָא, מַה תּוּעֵלְתָא אִית לְהַהוּא שְׁטֵן לְאַסְטָאָה לִיהַ, וְלָא דִּי לִיהַ דְּאֶפִּיק נְשַׁמְתִּיה מִיַּה, וְקִטִּיל לִיהַ. אָמַר לִיהַ אִי חֲסִידָא קַדִּישָׁא, זַכָּאָה חוּלְקָךְ. תָּא חֲזִי תִיאֻבְתָּא דְּשְׁטֵן לָא הוּוּ, אֲלָא בְּגִין דְּלָא יִתְלַבֵּשׁ הַהוּא זַכָּאָה בְּלְבוּשָׁא דְּכִיָּא קַדִּישָׁא, דְּכִיּוֹן דְּחֲזִי הַהוּא שְׁטֵן, דְּלְבוּשָׁא דִּילִיהַ אֶתְדַחֵיָא, וְלָא אֶתְחַשִּׁיב, עַל דָּא אֲסִטִּי לִיהַ. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דָּאִי אֶתְלַבֵּשׁ בְּהַהוּא לְבוּשׁ יְקָר, מִיַּד לְבוּשָׁא דְּזוּהָמָא, וְעַבִּידְתָּא דְּהַהוּא שְׁטֵן, יִתְבַּטֵּל וַיַּעֲבֵר מֵעֲלָמָא, וְלָא נִיחָא לִיהַ לְשַׁטְן.

דף ק"ע ע"א

וְתוּ, דְּבְכָל זְמַנָּא דְּלָא אֶתְלַבֵּשׁ, פְּקֵדָא רוּחָא לְהַהוּא גּוּפָא דְּזוּהָמָא דִּילִיהַ, וְנִיחָא לִיהַ לְשַׁטְן. וְכִיּוֹן דְּאֶתְלַבֵּשׁ (דף ק"ע ע"א) בְּהַהוּא לְבוּשׁ יְקָר, הָא אֶתְבַּטֵּל גּוּוֹנֵי דְּיִצְרָא בִישָׁא, וְגוּפָא דִּילִיהַ, וְלִית לִיהַ דּוּכְרָנָא בְּהַדִּיהַ לְעֲלָמִין.

וְאִי תִימָא, דְּאַנְן פְּקָדִין לְבֵי קְבָרֵי בְרִישׁ כָּל לַיְלִיא, לָאוּ עַל גּוּפָא אֲלָא עַל
נַפְשָׁא. (דאזלא ערטידאה) דְּהָא כָּל זְמַנָּא דְּבִשְׂרָא קְיִימָא, רוּחָא פְּקָדָא עֲלָה דְּנַפְשָׁא,
וְנַפְשָׁא פְּקָדָא לְגּוּפָא. אֲבָל הַשְׁתָּא, פְּקֻדוֹנָא דִּילָן אִיהוּ לְנַפְשָׁא, דְּאִיהִי מִשְׁתַּכְּכָא.
וְאַשְׁתְּאַרְתַּר בְּשִׁכּוּכֵי גּוּ גְרָמִי. וּבְגִין כֶּה, בְרִישׁ כָּל לַיְלִיא, פְּקֻדוֹנָא דְּרוּחָא לְנַפְשָׁא,
וְלָא עַל בִּשְׂרָא.

אִי חֲסִידָא קְדִישָׁא, תָּא וְאַגְלִי לָךְ מְלָה סְתִימָא. בְּנִינָא דְּגּוּפָא דְּבַר נֶשׁ חֲכִי
הוּא, רוּחָא מְעַם רוּחָא דְּקוּדְשָׁא. (יתרו ע"ג, צ"ט ע"ב, רל"ז ע"ב) נִשְׁמָתָא מְגוּ אֵילָנָא
דְּחַיִּי. כִּיּוֹן דְּרוּחָא קְדִישָׁא, יְהֵב חֵילָא, מִיַּד רְתִיכִין דִּילֵיהּ. יְתִבִּין חֵילֵיהּ. חֵילָא
דְּלַהוֹן, גְרָמִי וְשִׁיפִין. כְּלָהוּ מִסְטָרָא דְּלַהוֹן, וְתִקּוּנֵיהּ דָּא עַל דָּא. סְטָרָא אַחְרָא
יְהֵב בִּשְׂרָא, וּמִסְטָרָא דִּילָהּ, אַתְיָא בִּשְׂרָא, וְלָא מְלָה אַחְרָא. רְתִיכִין דִּילָהּ, יְהֵבִין
כָּל אֵינוֹן גִּידִין וְעַרְקִין, לְאַמְשָׁכָא דְּמָא לְבִשְׂרָא. בְּתַר דְּאַלִּין יְהֵבִי חֵילֵיהּ, שְׁמִיא
יְהֵבִי חֵילֵיהּ, וּמֵאֵן אֵינוֹן. עוֹר דְּאַתְמֶשֶׁךְ עַל כְּלָא. כְּגוּוֹנָא דְּלַהוֹן.

לְבַתַּר מִתְחַבְרֵן שְׁמִיא וְאַרְעָא כְּחָדָא, וְיְהֵבִי ד' יְסוּדֵי אֲלִין: אֲשָׁא, וּמִיא וְאוּרָא,
וְעַפְרָא. לְאַגְנָא עַל אֲלִין, וְלַחְפִּיא עַל כְּלָא. לְבַתַּר, כָּל חַד נְטִיל חוּלְקִיהּ דִּיהֵב,
וְאַתְבָּטַל. רוּחָא דְּקוּדְשָׁא, וְרְתִיכִין דִּילֵיהּ, חוּלְקֵיהּ קְיִימָא. רוּחָא דְּקוּדְשָׁא, רוּחָא
דִּילֵיהּ קְיִימָא וְנִשְׁמָתָא סְלָקָא. רְתִיכִין דְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא, גְרָמִין דְּלַהוֹן קְיִימִין. וְעַל
דָּא חֲשִׁיבוּ דְּגּוּפָא, גְרָמִין הוּוּ. וּבְגִין כֶּה כְּתִיב, (ישעיה נח) וְעֲצָמוֹתֶיךָ יַחְלִיץ. וּבִשְׂרָא
לָא כְּתִיב בִּיהּ חֲכִי.

וְכָל זְמַנָּא דְּבִשְׂרָא דְּסְטָרָא אַחְרָא קְיִימָא בְּקִיּוּמָא, הַהוּא שְׁטֵן קְיִימָא לְאַסְטָנָא.
אַתְאַבִּיד בִּשְׂרָא, לִית לֵיהּ רְשׁוּ לְאַסְטָנָא, דְּהָא לִית לֵיהּ עַל מַה דִּיסְתַּמִּיךְ. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (איוב לג) יֵכַל בְּשִׂרוֹ מְרוּאֵי וְשִׁפּוֹ עֲצָמוֹתָיו לֹא רָאוּ. מַהֲהוּא חִיזוּ דִּשְׁטֵן
דְּקְיִימָא לְאַסְטָנָא, דְּלָא יֵכִיל, כִּיּוֹן דִּיכָּל בְּשִׂרוֹ. וְשִׁפּוֹ עֲצָמוֹתָיו לֹא רָאוּ, לָא
אַתְחַזוֹן לְקַרְבָּא לְגַבִּיהּ, דְּלִית לֵיהּ בְּהוֹן חוּלְקָא, כִּיּוֹן דְּשִׁף כָּל חַד וְחַד מְדוּכַתִּיהּ,
לָא תִבַּע עֲלֵיהּ, וְלָא קָאִים לְאַסְטָנָא בְּגִינֵיהּ.

לְבַתַּר דְּבִשְׂרָא מִתְעַפְלָא, הָא לָא יְתִבַּע דִּינָא, וְלָא קָאִים לְאַסְטָנָא, דְּהָא לִית
לֵיהּ עַל מַה דִּיסְתַּמִּיךְ, וְלָא אֲדַכְרַר לְבַר נֶשׁ בְּשׁוּם מְלָה דְּעַלְמָא. אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
הַשְׁתָּא יְדַעְנָא מְלִין עַל תְּקוּנֵיהּ, וְדָאֵי יָאוּת הוּא לֵיהּ לְאַסְטָנָא.

אֲמַר לֵיהּ רַבִּי (שמעון), חֲגוּר זִינָה, וְתִקֵּין גְרָמָךְ, אִי תִבַּעִי לְמַנְדַּע מְלִין דְּשְׂאֲרִית.
אוּ אִי תִשְׁאַל בְּהַנִּי מְלִין, אִימָא לִי. אֲמַר לֵיהּ וְדָאֵי, הָא יְדַעְנָא דְּבִיתָאֵי שְׁכִיבַת,
דְּלָא יְדַעְנָא מְנַה כְּלוּם. וְחַבְרִיא יְדַעִין. נֶשִׁין מֵאֵי טַעְמָא דְּעַתִּיבָהּ קְלָה.

אמר ליה דעתא אתיא בשית דרגין, וכל חד נטיל חולקיה, מה דאשתאר, קל איהו. אבל יקירא דא, אי לאו דאשת פסילות אשתתה בה. במלה דא לא תשאל, דהא ידענא דלאו על דביתך שאלת, אלא על מה דכתיב, (ישעיה יט) הנה יי רוכב על עב קל. והוא עב קל אקרי דעת, מההיא פלה יראת יי, ואיהי קיימא באמצעיתא כגוונא דדעת עלאה, אבל (ועל דא) אקרי קל. והא ידענא שאלתא דילך מאי היא.

אבל שארי וחגור זינך, וקטיר קטרך, דהא עידנא הוא לגלאה, כמה דשאריט עובדא. דעל אנפי רוחב ביתא, אולם דעזרה לגו. בהאי עזרה, אית תריסר פתחין, לפום חושבון שבטיא דישראל. בפתחא חדא, כתיב ראובן. ובפתחא אחרא, כתיב שמעון. וכן כל שבטיא דישראל, רשימין על אינון פתחין. בזמנא דיסלקון לאתחזאה קמי מאריה דעלמא. מאן דעייל בפתחא דרשים ביה ראובן, אי משבטא דראובן איהו, מקבלין ליה פתחין, ואי לא פלטין ליה לבר. וכן בכלהו, דלא יקבלון פתחין, אלא למאן דאיהו מההוא שבטא דרשים בהון. ובדא יתחקון וישתמודען כל חד וחד.

דף ק"ע ע"ב

תלת מאה ושתינ וחמש עמודין דנהורא מלהטא, אית בכל סטרא, מאינון ארבע סטרין. כל אלין עמודין, אקרון עמודים חיים. בגין דלא קיימא נהורא דלהון (דף ק"ע ע"ב) שכיך באתר חד. וכלהו, אלין סלקין, ואלין נחתין. יהבי דוכתא דא לדא. אלין דסלקין בטשין דא בדא, ומנגני נגוונא. ואלין דנחתין אוף הכי.

אלין דסלקי דנגני נגוונא, מאי נגוונא מנגני. שיר יתמא. (תהלים צח) מזמור שירו ליי שיר חדש פי נפלאות עשה וגו'. שיר חדש, וכי אית שיר עתיק. אלא שיר, דעד כען מלאכין קדישין לא שבחו ליה, בגין דאיהו חדש. מאי טעמא איהו חדש. בגין דהוא דמחדש עולימוי, משבח ליה, ואמר ליה. והכי אמר רב מתיבתא, דא אקרי חדש ואיהו חדש. בגין דדביק בשמשא, ולא אתפרש מניה. לאפקא סטרא אחרא, דלית ביה חדושא, דכתיב ביה (קהלת א) ואין כל חדש. זקן הוא ואתבלי, ולא אתחדש. (ס"א ולא עביד תולדין דאלמלא עביד תולדין הוה מטשטש כולי עלמא)

תו פתח רב מתיבתא. שרה אתחדשת בעדוונא, דרגא דילה גרים, דכתיב, (בראשית יח) אחרי בלותי היתה לי עדנה. מאי עדנה, משיכו דעדן עלאה. ובגין דאתמשך עלה מסטר דניקבא, כתיב עדנה בה"א ובגין כף כתיב היתה, ולא היתה. ואדני זקן. וכי אף על גב דאיהו זקן, לא אתחזי לאולדא. אלא לאו מלתא זעירתא אמרה לגביה, (דאברהם אלא) דבגין (לאזער גרמה דאתדבקת) נהוא (מלך) זקן, (ד"א

דאתדבקה) (וכסיל) לא אתחדש ולא עביד תולדין, דאלמלא הוה עביד תולדין הוה מטשטשא עלמא. (אלא אמרה לגבי דאברהם, בגין דהוא זקן לא יתחדש ולא עביד תולדין) ועל דא אהדר מלין קודשא בריה הוא, למה זה צחקה שרה וגו'. ואי תימא והא פתיב (בראשית כד) ואברהם זקן בא בימים. אלא בא בימים, באינן יומין עלאין, דמחדשי עולמין פנשרא. ועל דא נגונא דא נגונא דההוא חדש איהו. הושיעה לו, למאן. לההוא חדש, הושיעה ימינא דמלכא עלאה, ודרועא דיליה.

אינן דנחתי, אוף הכי מנגני, ואמרי שירה אחרא יתמא. ומאן איהו. (תהלים ק) מזמור לתודה, דאיהו יתמא, אוף הכי.

נהורא דלהון חד אתחזי. וכד מתגלגלי, אתחזן חמש גוונין דנהורין. בכל עמודא ועמודא. עמודין אלין פלהו חללין מלגאן. וכד סלקי ונחתי, נפקי מנייהו שלהובין דנורא, כגוונין חיזור ושושן. לעילא מכל עמודא ועמודא, אית תלת תפוחין, דבטשי בהו תלת גוונין, סומק ירוק וחור. בכל גוון וגוון מלהטן אתוון בלטי, משלהובא ירוקא דאשא, ולא משתככי לעלמין. ולית מאן דיקום עליהו.

ארבע גלגלין מתחמן עובד ציור, בכל עמודא ועמודא. באינן גלגלין, אית פליאן רברבן. פד מסתחרן מפקין מנייהו זגין דדהבא ואבני יקר. ומיד מתפנשי כגווייהו, ולא נפלי לארעא. פד נפקין אינן זגין דדהבא, ואינן אבני יקר גו אסתחרותא דגלגלין, אשתמע קלא דאמרי, (ישעיה נד) זאת נחלת עבדי יי וצדקתם מאתי נאם יי.

תרין אריין בכל גלגלא וגלגלא, אריא חדא מסטרא חדא, ואריא חדא מסטרא חדא, וכלהו מאשא ירוקא, ובגלגולא דקא מסתחרן גלגלין, מתחבקן אלין באלין. ואולי פלהו, בגלגולא מתדבקן דא בדא. פד סלקין עמודין, מנהמן אריין אלין באלין, ותפוחין פרחין באוירא, וסלקין לעילא, ובטשי אלין באלין באוירא. ותבו לאתרייהו, ומתמן נפלי. ואריין פשטי ידיהו לנטלא לון, וסלקין אלין מגרמייהו. אי חסידא קדישא, מאן חמא חכמתא דאומנו, דצייר קודשא בריה הוא בעמודין אלין.

בפלגו יומא נפקי תרין נשרין בכל גלגלא וגלגלא, ולא ידיע אתר דנפקי מתמן, ושריין על רישיהון דאלין אריין. וכדין משתככי עמודין וגלגלין, וקיימי בקיימייהו. ותפוחין נפלי על פומייהו דנשרי, ומקבלי לון. ומיד פרחין מפומא לפומא, ואזלין ומשטטי בינייהו, ותבו לאתרייהו, ולא ידיע מאן היא. לבתר שעתא ופלגא, נשרין ארימין קלא, ומנגנין נגונא תאיבא, ואתטמרון, ולא ידיע בהי אתר.

דף קע"א ע"א

סְחַרְנֵיהוּ דְאִינוּן עֲמוּדִין, אֵית שְׁבָכִין עוּבַד צִיור. אֲשָׂא סוּמְקָא, וְנִהוּרָא חוּרָא, וְחוּטִין דְדִהָבָא, סְחור סְחור, סְחָרִין לְכָל סְטַר. וּמַעֲיִנָּא דְמִיָּא (דף קע"א ע"א) כְּמָה דָּאֵת אָמַר וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מֵיָם חַיִּים מִירוּשָׁלַיִם חֲצִים אֶל הַיָּם הַקְדָּמוֹנִי וְחֲצִים אֶל הַיָּם הָאַחֲרוֹן.

הָכָא פְּרִישׁ רַב מְתִיבְתָּא קָרָא דָּא לְגוּ, וְקָלִיָּה אֲשֶׁתְּמַע לְבַר. מִדְּהוּה פְּרִישׁ קָרָא דָּא. (אי קדישא אי קדישא) קַל יְנוּקָא אֲתַעַר מְלַבֵּר, הַהוּא יְנוּקָא דְהוּה פְּרִישׁ תְּלַמוּדִיָּה, וְגַמִּיר קָמִי חַד עֲמוּדָא דְעֵלְמָא, בְּרִיָּה דְרַבִּי יְהוּדָה, דְרַבִּית אַנְתָּ. וְהוּוּ אַחְדֵי בֵּיה לְדִינָא, וְקָלִיָּה אֲתַעַר מְלַבֵּר, בְּהַאי קָרָא, וְאָמַר, מִיָּא דְאִינוּן מְלַרְע הַיָּד סְלָקִין לְעֵילָא מְנִיָּה, לְאַתֵּר עֵלְאָה יְתִיר מְנִיָּה, בְּכַמָּה דְרַגִּין, וּמָה אֲצַטְרַף לֹון לְאִינוּן מִיָּין לְעֵילָא. וּמָה אֲתֵר דְכָל (תפוח) מְבוּעִין וְנַחֲלִין נְפָקִין מְנִיָּה, וְלִית פְּסִיקוּ לְמְבוּעֵי וְנַחֲלֵי, אֲתַשְׁקִיָּא מְאַתֵּר נְגִיב, מֵאֵן חָמָא חֲפִירָא דְבִירָא, יְהִיב מִיָּין לְמְבוּעָא דְנָבִיעַ.

וְכִי יְרוּשָׁלַיִם, יְהִיב מִיָּין אֶל הַיָּם הַקְדָּמוֹנִי, אֲתֵר דְכָל מִיָּמִין דְעֵלְמָא נְפָקִי מִתַּמָּן, וְנָבִיעִין מְנִיָּה. אִי חֲסִידָא קָדִישָׁא, לְקָלָא דָּא אֲשֶׁתְּכֹו, וְצִיִּיתוּ כָּל קָלִין דְבְנֵי מְתִיבְתֵי דְתַמָּן, וּבְגִין כֵּךְ לָא יְכִילוּ מְאִרֵי דְדִינָא לְמִקְרַב גְּבִיָּה.

סדר הלימוד ליום כו תמוז [יום 292 בשנה]

בכה רבי שמעון, אמר ליה לא תבכי בוצינא קדישא, זכאה חולקת, דאפילו
ינוקי, מנך אמרי רזין סתימין דאורייתא. תא, ואימא לך, מה דעבדו בני מתיבתי
על קליה דההוא ינוקא, כד עאל קליה דההוא ינוקא, כגירא לגו, וכלהו צייתי
ליה. בההיא שעתא אנדעזע רב מתיבתא, וכל אינון דהוו קמיה, ואמר, מאן
אינון דלא שבקין לההוא ברא דאלהא חייא, למיעל. קמו ואחידו ביה תלת
עמודין דקיימי קמי רב מתיבתא, ועאל. וכל בני מתיבתי אתפנשו לגביה, אמר
רב מתיבתא, אימא קראיך ברא קדישא.

אמר, עד כען דחילנא, דהא אנא ממתיבתא אחרינא הוינא, והכי אמרו לי,
כד מארי דדינא הוו אחדין ביה. אמר ליה, לא תדחל ברא קדישא, הכא תהא
בינא שבעה יומין, ותתסחי בכל יומא מטלא קדישא. ולבתר יסלקון לך. לגו
ההוא מתיבתא בשאר ינוקא דהכא.

פתח ההוא ינוקא ואמר, והיה ביום ההוא. ההוא, לא ידיע מאן הוא. אלא בכל
אתר ביום ההוא, יומא בתראה הוא, אמאי אקרי יום ההוא. אלא דא הוא יומא
דאחיד סופא בשירותא. שירותא אקרי הוא, כמה דאת אמר (במדבר יח) ועבד הלוי
הוא פולחנא דלוי, לדרגא דאקרי הוא, טמיר וגניז. ואקרי ההוא (ה' הוא), לאחזאה
סופא דכל דרגין, דאיהו שירותא, וכלא חד. ובגין דאיהו סופא, אתוסף ביה ה'.

(ס"א ועבד הלוי הוא טמיר וגניז. ואקרי יום ההוא, לאחזאה סופא דכל דרגין, דאחיד שירותא וכלא חד)

זמינא ירושלם ללאפקא מין, ולנבעא נביעו, הכא אית לומר, סופא דכל
דרגין, לאו איהו ירושלם, אלא ודאי ירושלם ויומא ההוא פלא חד. מה בין האי
להאי. אלא ירושלם, כל דרגין קדישין דילה, כד אסתחרן, אקרין ירושלם. והכי
אתחמאן. ואית דרגין דסתחרן, ואקרין עזרות, אלין פנימאין, ואלין לבר. ואית
דרגין דאקרין כד אסתחרן, לשכות. (ס"א כד אסתחרן אלין פנימאין, ואלין לבר. אקרין ירושלם.
ואית דרגין דסתחרן, ואקרין עזרות, ואית דרגין דאקרין לשכות) ואית דרגין דאקרין כד אסתחרן.
היכל ודביר. לגו מפל אינון דרגין, אית חד נקודה, (תהלים מה) כבודיה בת מלך
פנימה. נקודה דא, אקרי יום ההוא, וסימניה (דברים ג) ההוא יקרא ארץ.

וכד יקום יומא דא, מגו שבכין דעזרה יקום נביעו דמיא, וההוא נביעו מן הים
הקדמוני להוי. כגוונא דאמא, דברה בין דרועהא, ומסגיא חלבא דיניק, אתמלי
פומיה, ואתרבי ביה, אריק חלבא לפומא דאמיה. כף חצים אל הים הקדמוני.

נטליה רב מתיבתא, ונשקיה. אמר חייך (ס”א חין דעלמא דמלה דא הכי), אוקמוה במתיבתא דרקיעא, והכי הוא ודאי. ים האחרון: דרגין בתראין דילה. אי חסידא קדישא, כמה חדות על חדות, אתוסף בההוא ינוקא, גו בני מתיבתא. כ”ז טעמי דאורייתא, אמר ההוא ינוקא. ושבעין כתרין אעטרוה לאבוה בההוא יומא. זכאה חולקיה, מאן דזכי למילף לבריה. אמר רבי שמעון, לא זכה אבוה למילף ליה. אמר, אבוה שבק.

דף קע”א ע”ב

ורזא סתימא (דף קע”א ע”ב) הוה בהאי ינוקא, על מה דאסתלק מעלמא, ועל דבעו למידן דיניה, (ס”א באתגלייא) ואשתזיב מניה, דא הוה באתגלייא, דהוה מכסיף לרביה קמי פלא, בשאלתין וקושטין דילה, ולא חייש למהך לאחרא, לאתקנא תלמודוי, וחליש דעתא דרביה. ועל דא בעו למידן ליה בדינא תקיפא. ובגין כך, אף על גב דאשתזיב ממאריהון דדינא, לא אשתזיב הכא. שבעה יומין הוי דלא אשתלים דיוקניה. (ס”א דיניה) וכד הוה אסתחי, בכאבא יתירא קמי פלא כל אינון שבעה יומין עד דאשתלים דיוקניה. ועל דאסתלק מעלמא לא תבעי למנדע. אי רבי, אי רבי, זכאה חולקך.

תא חזי, תחות עגולא דאינון שבכין, דתמן באינון מיין דההוא נביעו דמעיינא, אתרשים נביעו חד, ואתפשט ונפיק לבר, ועאל גו ימא רבא. (דתמן) ורשים ביה ארחא בלבא דימא, ומיניה שתי לויתן, ורוי, וחדוי, ואתרבי ברבוייא. וכד נפיק נביעו אחרא, ההוא נביעו אתפשט ואזיל בטמירו, תחות תהומא, לגו ימא בתראה. וכל אינון מים זדונים, ומיין תקיפין, מאיך לון, וכפיף לון, דלא יפקון לחבלא בני עלמא. וסימן (ישעיה מג) הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה.

ובאמצעייתא דההיא עזרה, אית תרין פרובים, עובדא דאומנא דמלכא קדישא. ולא יכלין לקיימא בהו, עלאין ותתאין. ותחותייהו זמנין כל ישראל לקיימא, דלא יפקון מתחות גדפייהו לבר, זכאין ליהוון, כל דעאלין תחות גדפייהו. תליסר אלפי מגדלין דשמשא, דנהיר מניצוצא דמרגלא בצעצועא (ס”א בניצוצא), כדקא יאות. רב מתיבתא בגין כך זכה לההוא יקר.

מאן יכיל למימר, מאינון מלין דקא מתחדשן בכל יומא, מקמי רב מתיבתא, אי רבי, בכל זמנא דרוחין דכורין סלקין לעילא. נשין בההוא זמנא נפקי פלהו, ומתכנשי לגו היכלא דבתיה תמן, וחדאין תמן, בכמה מלין עתיקין. ומתמן נפקין, ועאלין פלהו. והיא עמהון, לגו היכלא דסרת. וחדאן בכמה מלין חדתין ועתיקין, ומתמן נפקין והיא עמהון, ועאלין לגו היכלא דיוכבד. וכן בכל אינון היכלין.

השתא רבי אימא לך רזא חדא. תא חזי, בכל שמטה ושמטה, פרוזא נפיק, אתכנישו גוברין ונשין, וכל אינון בני מהימנותא, וסליקו. כדן כלהו מתפשטין דכורין ונשין, וסלקין. וכל אינון ינוקי מחלב, עאלין לגו מתיבתא (ס”א אתכנישו בני מהימנותא גוברין ונשין וכל אינון ינוקי מחלב וסליקו. כדן כלהו מתפשטין דכורין ונשין, וסלקין. וכלהו עאלין לגו מתיבתא) דרקייעא, וחדאן חדוה, ועלויא דלהון, ותמן חדו על חדו. וההוא נער דמפתחן דמאריה בידיה, קם ואמר לון כמה מלין חדתין ועתיקין, וכלהו חמאן חדוה, דלית חדוה פההיא חדוה.

לבתר עאלין כלהו לגו כמה פרוכתין, וכמה היכלין גניזין תמן. דאינון נהרין בנעם יי, בגו היכלא דאהבה דקודשא בריה הוא. ודא הוא דכתיב, (תהלים כז) לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו. (קכ”ז ע”ב, שמות קי”ג ע”ב) לבתר פרחין ינוקין לעילא, ואינון פרחין לתתא, ומנהדרין לדוכתייהו, ומתלבשן כדבפקדמיתא. זכאה עמא דכל טובא דההוא עלמא מחכאן.

אמר רבי שמעון, כמה מתיקין מלין דשמענא. זכאה חולקא דידי, דזכינא לכל האי למשמע, זכאה יומא דנפיקנא הכא. אמרי ליה רבי, תלת יומין אית לן רשו למיתי גבה, ולבתר יומא חד (ס”א גיזיל ולא אית לן רשו למיתי, בההוא יומא אתוסף) ם חדוה די לך. ם

איהו משיך משיכו מסטרא דיליה, ואתטמר ואתחפא תחות אתר דאקרי (מלכים א ד) תא הרצים, עד פלגו ליליא. מבתר פלגו ליליא, שלהובא דעמודא דיצחק נפיק, ובטש בהאי תרנגולא דאקרי גבר, כגוונא דגבר אחרא עלאה עליה. כיון דבטש ביה האי גבר, קרי ויהיב שית קלין, וכלהו בסכלתנו.

דף קע”ב ע”א

בשעתא דאיהו קרי, כל תרנגולין דהאי עלמא קראן, ונפיק מניה שלהובא אחרא, ומטי לון תחות גדפיייהו, וקראן. איהו מה קרי. בשעתא קדמא קרי ואמר, (תהלים כט) קול יי בפח קול יי בהדר. ובשעתא תניינא קרי ואמר, (מיכה ו) קול יי לעיר יקרא (תהלים כט) קול יי שובר ארזים. בשעתא תליתאה קרי ואמר, קול יי חוצב להבות אש. (דף קע”ב ע”א) בשעתא רביעאה קרי ואמר, (תהלים כט) קול יי יחיל מדבר וגו'. בשעתא חמישאה קרי ואמר, קול יי על המים וגו'. בשעתא שתיתאה קרי ואמר, קול יי יחולל אילות וגו'. לבתר קרי ואמר, (ישעיה מ) קול אומר קרא ואמר מה אקרא וגו'. ודא איהו תרנגולא דקרי, ולא שכיד ולבתר קרי כמלקדמין.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

ומאי קרי. כל עובדין דבני עלמא, בגין דאיהו מאריה דאחמתא (ס"א דחכמתא) וקסת הסופר בחרצוי. וכל עובדין דבני עלמא פתיב בכל יומא. ובליליא, בתר דקרי כל קריאן אלין, קרי כל מה דכתב ביומא.

ואלמלא רגלוי אצבעאן דיליה, דאינון תרין דרגין, חד ההוא דקיימא באמצעיטא. דאיהו רב. וההוא דקיימא מאחורא, דאיהו זעיר, דקא מעפבין ליה, יהא מוקיד עלמא בשלהובוי. ומה עבדי. פיון דסליק צפרא, וחוטא דנהירו נפיק מסטר דרום, כדין מתחברין פלהו, ואתעבדין תרין רגלין תרין טלפין פעגלא, לקיימא דכתיב (יחזקאל א) וכף רגליהם ככף רגל עגל, והא ידעת רזא דא. שאלת ענפא דגורן.

לגו בעזרה דא, אית תלת מאה ושתין וחמשה היכלין, פחושבן יומי שתא. ובכל פתחא ופתחא כתיב, (תהלים קכב) יהי שלום בחילך שלוח בארמנותיך. לא ידיע מאי הוא בהני היכלין, אלא פלהו, אתחמן עובד ציור. שבע סדרין דמרגלאן אתחמן אלין באלין, בכל חד וחד.

אי חסידא קדישא, כמה משבח רב מתיבתא היכלא חדא, דאיהו בריש סטר מזרח דעזרה דא, בגין דארבע אינון בד' סטרין דעלמא, אבל היכלא דסטר מזרח, אסגי נהורין דיליה יתיר מכלהו.

יומא חד, בימא רבא, לוינתן נפיק, וכל ימא אנדעזע, וכל נוני אזלין לכאן ולכאן, כד מטי לוינתן בפתחא דפתחא דתהומא, שארי למחדי, ואשתכח תמן ם תהומי ם, אלא ההוא ם פחיוז דמעין, ואתחפין נהורין, ולא אתחזון כל אינון נהורין, בר נהורא דהיכלא דבסטר מזרח דא.

ההוא מרגלא דקא אפיק לוינתן, מגו ההוא תהומא דאקרי סגדו"ן, ממה אתעביד. אלא יומא דא דקא אפיק לוינתן, דאנדעזע ימא, יומא דאתחרב בי מקדשא, ט' באב איהו. וההוא מרגלא, דכד דכיר קודשא בריה הוא לבנוי, ואושיד (שמות ט' ע"א) תרין דמעין לגו ימא רבא, חד נפיל לגו תהומא דא דאקרי סגדו"ן, וחד נפיל לגו תהומא אחרא דאקרי גילב"א.

בגין דחמש תהומי אחרנין אינון בימא רבא. אבל לא חשיבין פהני אחרנין, וכיון דנפלי אינון דמעין, קפאן גו תהומי חד. וחד אטבע גו תהומא, דאקרי גילב"א. ם

דתתא גו שמרים דחמרא, דורדיין בישין, נפיק חד ערעורא מקטרגא, מזיקא קדמא, ואיהו ברוחא דיוקנא דאדם, ם כד קריב לגו קודשא. פיון דמתעבר מתמן, ובעי לנחתא לתתא, לאתלבשא בלבושא לנזקא עלמא, נחית הוא

וְרִתִּיכּוּי. וְלְבוּשָׁא קַדְמָאָה דְקָא נְקִיט תְּבַנִּית שׁוּר, דְּיוֹקְנָא דְשׁוּר. וְקַדְמָאָה לְגֻזִיקִין מְאִינּוֹן אַרְבַּע, שׁוּר אִיהוּ. וְאִינּוֹן אַרְבַּע אַבוֹת לְנֻזְקָא עֲלָמָא. וְכִלְהוּ תְלַתָּא אַבוֹת נְזִיקִין, בַּר שׁוּר, כִּלְהוּ דִּילֵיהּ.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קו) וַיִּמְרוּ אֶת כְּבוֹדִם בְּתַבְנִית שׁוּר אוֹכֵל עֵשֶׂב. מִהוּ אוֹכֵל עֵשֶׂב, הָא דְרִשְׁיָנָן בֵּיהּ. אֲבָל עֲקָרָא דְמִלָּה, מִתְמַצִּית הֶלְחָם, וְלֹא שְׂבַעַת זִינֵי דָגוֹן, לֵית לֵיהּ בְּהוּ חוּלְקָא, וְלֹא יֵאוֹת לֵיהּ לְמַהוּי תַּמָּן. ם

מְדוּכְתִּייהוּ, וְאַלִּין יִתְבִּין בְּדוּכְתִּייהוּ, עַד לָא נִפְקִי אֲלִין, זְמִינִין אֲלִין, נְהִירוּ וּנְצִיצוּ דְלַהוֹן, לָא יִכְלִין עֵינִין לְמַסְבַּל. אֲזִלִּין בְּסַחְרִינִין, לֵית לַהוֹן שְׂכִיכוּ לְעֲלָמִין.

דף קע"ב ע"ב

כַּד אֶסְתַּפֵּל בַּר נָשׁ בְּהַאי הִיכְלָא, מִיַּד בְּאֶסְתַּפְלוּתָא קַדְמָאָה, אֶתְחַזִּי זְעִיר וְלֹא זְעִיר, אֶסְתַּפֵּל יִתִּיר, אֶתְחַזִּי רַב. תּוּ אֶסְתַּפֵּל, אֶתְחַזִּי יִתִּיר רַב, כֹּל מַה דְאֶסְתַּפֵּל, הָכִי אֶתְחַזִּי בְּאַתְפְּשׁוּתָא רַב וְעֲלָאָה, עַד דְדַמִּי (דף קע"ב ע"ב) בְּאֶסְתַּפְלוּתָא כְּמִלָּא נִימָא, דִּלִּית לֵיהּ שִׁיעוּרָא.

עוֹבְדִין סְגִיאִין לְגוּ, דְלֹא יִדְיעַ אוּמְנּוֹ דְלַהוֹן, מִנִּיהּ נַהֲרָא עֲזוּרָה, וְכֹל מַה דְאִית בֵּיהּ, בַּר כְּרוּבִים דְנַהוּרָא דְלַהוֹן סְלָקָא עַד רוּם רְקִיעָא, בְּגוּוּנִין סְגִיאִין, וּנְהוּרִין מְנַצְצִין. אֲלָף וַחֲמִשׁ מֵאָה וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִין גּוּפְנִין, עוֹבְדִין אִיבִין בַּעֲזוּרָה דָּא. ם

יִתִּיר (קהלת ד) חוֹבֵק אֶת יָדָיו, בְּמִרְרוֹ וְאִנּוּנוּ דִּילֵיהּ, וְלִבְתַּר אוֹכֵל אֶת בְּשָׂרוֹ בְּעַל כְּרַחֲמֵיהּ, דִּלִּית לֵיהּ רִשׁוֹ לְשִׁלְטָאָה עַל מְלָא אַחְרָא. מַה אֶתְהַנִּי לֵיהּ בְּכֹל מַה דְאֶסְטִי וְעֵבִיד וְעַמֵּל, דְלִבְתַּר לֵית לֵיהּ רִשׁוֹ, אֲלָא עַל דִּילֵיהּ לְבַתַּר מְרַקִּיד וַחֲדִי, כְּפַסִּיל בְּלֹא דַעְתָּא כָּלֵל, וְאֲזִיל בְּלֹא תוֹעֲלָתָא, וְאֲכִיל לְבִשְׂרָא. וּבִשְׂאָר לֵית לֵיהּ רִשׁוֹ. מְרִירוֹ דְעֵילָא וְתַתָּא, כַּד יִשְׂרָאֵל בְּעָאקוּ, וְאֲכִילֵי לֹון שְׁנֵאִיהוֹן וְלֹא יַהֲבִי חֵילָא בְּעוֹבְדִין טְבִין דְלַהוֹן, לְאַפְקָא מִנִּיהּ.

וְאֶפִּילוּ מִבְּשָׂרֵיהּ דְאִיהוּ מִהַאי סֵטֶר, אֲבֵאִישׁ קָמִי מְלָכָא קַדִּישָׁא, דְאִיהוּ רַחוּם וַחֲנוּן. אֲבָל עַל דִּילֵיהּ, רוּחָא קַדִּישָׁא וְנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא, לֵית עֲלָאִין וְתַתָּאִין יִכְלִין לְשִׁלְטָא עֲלוּי כָּלֵל. וְעַל דָּא כֹּל תְּסַקּוּפִין, וְכֹל מַה דְאֶסְטִי הָהוּא רַע, דְחָשִׁיב לְמַשְׁלַט עַל רוּחָא קַדִּישָׁא, וְלִבְתַּר לָא יִכִּיל, וַיִּשׁוּב וְאוֹכֵל אֶת בְּשָׂרוֹ. מַה תוֹעֲלָתָא הָוָה לֵיהּ. וְעוֹד דְאִינּוֹן חֲפָאן כִּלְהוּ כְּעַרְטִירָאָה תְּקִיף, וְלִית שְׂכִיכוּ לְעֲלָאִין וְתַתָּאִין.

תָּא וְאִימָא לָךְ מְלָה. אִי תִימָא, דְחָדוּ הוּא לְמִלְאָךְ הַמּוֹת, כַּד קָטִיל בְּנֵי נִשְׂאָ לָאו. אֲלָא בְּגִין דְחָמִי דְרַעוּתָא דְמֵאֲרִיָּה בְּכַף, אַחְזִי גְרַמִּיָּה בְּחָדוּ, לְמַעַבְד רַעוּתֵיהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְכְּתִיב, (תהלים קמח) רוּחַ סַעֲרָה עוֹשֶׂה דְבָרוֹ. אָמַר לֵיהּ רַבִּי

שמעון, והא איהו אזיל ומרקד בחדוה קמי נשין. אמר ליה אי חסידא קדישא, ודאי הכי הוא, לאחזאה קמי מלכא דניחא ליה ברעותיה דמלכא. אבל ניחא דיליה בהספדא דנשין, איהו רקיד ואודניה להספדא.

אמר ליה אי הכי, אמאי אזיל ואסטי על בר נש לעילא, ואדכר לחובוי. אמר ליה, בגין דאיהו זקן וכסיל, וחשיב למשלט על רוחא, וכל תאובתיה בגיני פך איהו, לסוף לא שליט אלא על דיליה. בשרא דיליה. ועל דא כתיב, (תהלים ז) ישוב עמלו בראשו.

אזיל ובעי לארגשא עלמא, ומיא סליקין מגו שאר תהומין, ובעאן לחפיא עלמא, אינון דמעין רתיחין יתיר מכל אשא דעלמא. ומגו תוקף דרתיחו דלהון, אקפו מיא, גו ימא דנקפא. ואלמלא דרמו קודשא בריך הוא חד נשיבו מסטרא דאברהם, מעמודא דיליה, ואחזי על עלמא, לא יכיל למיקם אפילו רגעא חדא.

אינון דמעין פד נפלין גו ימא, אשתמע קלא בין ימא, עד מערתא דכפלתא. מקל נהימו דלהון דקא אשתמע תמן, פד עאלין גו ימא, מתערן אבהן קדמאי, וקמו, וחשבו דקודשא בריך הוא בעי לאתפכא עלמא, עד דקלא נפיק ואמר לון, לא תדחלו רחימין קדישין, בגיבכון דכיר קודשא בריך הוא לבניכון, ואיהו בעי דמפרק לון, ואתון תחמון.

אלפא ביתין פלהו, משלבן ומתצרפאן אלין באלין, ואתחברן בצרופא דשמא קדישא. כיון דאתחזון אתוון בצרופא דא, אלין גניזין, ונפקין אחרנין, וכן פלהו. אלין גניזין, ואלין נפקין, פלהו לגו בחלולא דאינון פפתורים.

תו פרחי תלת זמנין ביומא באוירא ונפקא לבר, וקיימא שמא בארבע אתוון, תליין באוירא שעתא ופלגא, לבתר גניז דא, מיד נפיק מגו אוירא מחלולא דיליה, שמא דתריסר אתוון, פרח ותליא באוירא, שעתא חדא, ולא יתיר. לבתר גניז דא, ונפקא מיד צרופא דאתוון אחרנין, שמא דכ' (דכ"ב) אתוון, ותליין באוירא שעתא אחרא, ואגניז. ומיד נפקי אתוון מחלולא אחרא, שמא דתמניא ועשרין אתוון, מתעטרין פלהו בכתרייהו, וקיימי שעתא ופלגא, ואגניז דא. ומיד נפקי תליא באוירא, שמא דעשרין וחמש אתוון בצרופייהו, וקיימא שעתא ותלת רגעי, נפקי אתוון דארבעין ותרין אתוון. לעלמא קיימא.

דף קע"ג ע"א

שמהן. אלא אתוון פולהו, לא (דף קע"ג ע"א) משתככי לעלמין, בלטי ומנצצי לבר, וסלקי ונחת, לית מאן דיכיל לקיימא בהו, בר משיח בטורח סגין. דא גניז, לבתר דקיימא תרין שעתין ועשרין ותרין רגעין, והאי שמא גליפא דע"ב אתוון

קָא נְפִיק. וְקִיִּמָּא וְתִלְיָא בְּאוּרָא, שְׁעֵתָא וּפְלָגָא. כָּל הַנִּי שְׁמֵהּ לָא נְפִיק, וְלֹא
אֲתַחְזוּן, אֲלֵא זְמַנָּא חֲדָא בְּיוֹמָא, אָבֵל אֵינּוֹן אֲלֵפָא בֵּיתִין, אֲתַחְזוּן פְּרַחִין בְּאוּרָא,
וּמְצַרְפִּין אֵלִין בְּאֵלִין, תְּלַת זְמַנִּין בְּיוֹמָא.

כַּד פְּרַחִין אֲתוּוֹן דְּאֲלֵפָא בֵּיתִין, אֵלִין פְּרַחִין מִכָּאן, וְאֵלִין מִכָּאן, וּמְתַצְרְפִין כְּלָהוּ.
כַּד נְחִית תַּמָּן רַב מְתִיבְתָא, שְׂאֲרִי, מְשִׁיחַ חֲמָא בְּצִרוּפָא דְּאֲלֵפָא בֵּיתָא, אֲתוּוֹן
כְּמָה דְּחֲמָא דְּנִיָּאל, דְּאֵינּוֹן מִמַּתוֹס נְנִקְפִי אֲאֵלְרִין.

סדר הלימוד ליום כז תמוז [יום 293 בשנה]

כל מעלי שבתא, כד מקדשין ישראל יומא לתתא, פרוזא פריז לארבע סטרי עלמא, אתכנשו משריין קדישין, אתקנו פרסיין (קדישין). מאן חמי חדוה, בתלת מאה ותשעין רקיעין, כמה ממנו, כמה שלטונין, מתפנשין לאתרייהו. פיון דישראל לתתא מקדשין (לקודשא בריך הוא), כדין אתער אילנא דחייא, ואקיש באינון טרפין דיליה, רוח נשיבו חד מגו עלמא דאתי, ואינון ענפין דאילנא מתנענעו, וסלקין ריחין דעלמא דאתי.

ההוא אילנא דחיי אתער, ואפיק נשמתין קדישין, ופריש על עלמא. ועם כל דא, נשמתין נפקין, ונשמתין עאלין, אלין מתערי אלין, אלין נפקין ואלין עאלין, ואילנא דחיי בחדוה.

וכדין, ישראל פלהו מתעטרין בעטרין דאינון נשמתין קדישין, פלהו בחדוה בנייחא. וכל השבת, אית לון ההוא חדוה, וההוא נייחא, וכל צדיקייא די בגנתא, פלהו סלקין ומתענגין בענוגא עלאה, דעלמא דאתי. פיון דנפיק שבתא, פלהו נשמתין פרחין וסלקין.

תא חזי, כד עייל שבתא נשמתין נחתין לשרייא על עמא קדישא. ונשמתין דצדיקייא סלקין לעילא. כד נפיק שבתא, נשמתין סלקין, אינון דשארין עלייהו דישראל. ונשמתין נחתין, אינון נשמתין דצדיקייא.

פיון דסלקין פלהו נשמתין דשארין עלייהו דישראל. סלקי וקיימין בדיוקנא קמי מלכא קדישא, וקודשא בריך הוא שאיל לכלהו, מאי חדושא הוה לכו בההוא עלמא באורייתא. זכאה איהו מאן דחדושא דאורייתא אמרת קמיה. כמה חדוה עביד קודשא בריך הוא, כניש לפמליא דיליה, ואמר, שמעו חדושא דאורייתא, דאמרת נשמתא דא דפלוני, וכלהו מוקמי תהיא מלה בתרי מתיבתא. אינון לתתא, וקודשא בריך הוא לעילא, חתים לההיא מלה.

תא חזי, כד מלה אתחדש באורייתא, ונשמתא דנחתא בשבתא אתעסקת באינון מלין חדתין, וסלקי לעילא. כל פמליא דלעילא, צייתין לתהוא מלה, וחיות הקדש מתרבין בגדפין, ומתלבשין בגדפין. וכד שאיל לון קודשא בריך הוא, ולא תבין ושתקין, כדין חיות הקדש מה פתיב, (יחזקאל א) בעמדם תרפינה כנפיהן, כמה דאת אמר (איוב לב) כי עמדו לא ענו עוד. (נחמיה ח) וכפתחו עמדם כל העם.

וְאִי תִימָא, שְׁתִּיקָה אַמְאִי קָרוּ לִיה עֲמִידָה. אֱלָא, בְּדַבּוּרָא אִית ז' שְׁיִיפִין דְּמִתְנַעֲנַעַן בְּהִדְיָה, לְבָא. רִיאַה. קָנַה. לְשׁוֹן. שְׁנַיִים. שְׁפוּוֹן. בְּשַׁר. וּבְשְׁתִּיקָה קְיִימוּ בְּקִימִייהוּ, בְּלֹא נַעֲנוּעָא. וְעַל דָּא קָרִי לְשְׁתִּיקָה עֲמִידָה.

דְּהָא רַב הַמְּנוּנָא סָבֵא אָמַר, (נ"א רב מתיבתא) (תהלים כ) יִשְׁלַח עֲזָרָךְ מִקֹּדֶשׁ וְגו'. מִקֹּדֶשׁ, דָּא קְדוּשׁ יְדִים. וּמְצִיּוֹן יִסְעֶדְךָ, דָּא הַמוֹצִיא, דְּאִיהוּ סַעֲד לְבָא דְּבַר נֶשׁ. יִזְכּוּר כָּל מְנַחֲתֶיךָ, כָּל לְאַסְגָּאָה מְלָה אַחְרָא, דָּא נְטִילַת יְדִים בְּתַרִּיתָא. וְעוֹלְתָךְ יְדִשְׁנָה סְלָה, דָּא בְּרַפְתְּ הַמְּזוּן בְּזִמּוֹן. וְאִי אַתְּ עֲבִיד כֵּן, יִתֵּן לָךְ כְּלָבְבְךָ וְכָל עֲצָתְךָ יִמְלֵא. וּבִשְׁבַת מִקֹּדֶשׁ, דָּא קְדוּשָׁא רַבָּא. וְעַל מְלָה דָּא, אַתְּעַטְרוּ צְדִיקָיִא בְּגוֹן עֲדוֹן, מִשְׁבַּת לְשַׁבַּת אַחְרָא.

דף קע"ג ע"ב

תו פתח ואמר, (ישעיה מ) עַל הַר (דף קע"ג ע"ב) גְּבוּהָ עָלַי לָךְ מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן וְגו'. עַל הַר גְּבוּהָ, הָאִי וְדָאִי הַר הָעֵבְרִים, אַתְּר דְּמִלְשָׁה אַתְּקַבֵּר. וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּשְׁכִינְתָּא תְּסַלֵּק לְתַמָּן, וְתַבְשַׁר עֲלֵמָא. אֲבָל כְּלָא אִיהוּ, מִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן, דָּא אִיהִי חֲפְצֵי בְּהָ, אַתְתָּא דְּנָתַן בַּר דְּוֹד. אִימָא אִיהִי דְּמִשְׁחָא, מְנַחֵם בִּ"ר עֲמִיא"ל, וְאִיהִי תִיפּוּק וְתַבְשַׁר, וְאִיהִי בְּכַלְלָא דְּמִבְּשֶׁרֶת צִיּוֹן.

קָלָא יִשְׁתַּמַּע בְּעֲלָמָא, וְתַרִּין מְלַכִּין יִתְעַרוּן בְּעֲלָמָא, לְאַגְחָא קְרָבָא, וְיִפּוּק שְׁמָא קְדִישָׁא עַל עֲלָמָא. מַה תַּבְשַׁר וְתִימָא. (ישעיה מ) הִנֵּה יִי אֱלֹהִים בְּחֹזֶק יָבֵא וְזוֹרְעוּ מוֹשְׁלָה לוֹ. הִנֵּה שְׁכָרוּ אֲתוּ וּפְעוּלָתוֹ לְפָנָיו. הִנֵּה שְׁכָרוּ אֲתוּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּרִיז בְּכָל פְּמִלְיָא דְּלַעֲיָלָא, וְיִימָא לֹון, אַתְּכַנְשׁוּ וְדָאִינוּ דִּינָא. מֵאן דְּמָסַר נְשַׁמְתִּיהָ עַל קְדוּשַׁת שְׁמִי, אַגְרִיהָ מֵאִי הוּא. וְאִינוּן יִמְרוּן כֶּף וְכַף. מֵאן דְּסָבִיל כְּמַה חְרוּפִין וְגִדּוּפִין בְּכָל יוֹמָא עָלַי, מַהוּ אַגְרִיהָ. אִינוּן אֲמָרִי כֶּף. מֵאן דְּאֲתַעְנֵשׁ בְּכָל יוֹמָא עָלַי, מַהוּ אַגְרִיהָ. אִינוּן אֲמָרִי כֶּף. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, הִנֵּה שְׁכָרוּ אֲתוּ וּפְעוּלָתוֹ לְפָנָיו.

מַהוּ וּפְעוּלָתוֹ. אֱלָא כְּמַה דְּכַתִּיב, (תהלים לא) מַה רַב טוֹבְךָ וְגו'. פְּעֻלַת לְחוּסִים כֶּף. דָּא הוּא פְּעוּלָתוֹ. נֶגֶד בְּנֵי אָדָם מַהוּ. אֱלָא נֶגֶד עוֹבְדֵי פּוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת. אֲשֶׁר צְפַנְתָּ לִירְאִיךָ, מַהוּ אֲשֶׁר צְפַנְתָּ. וְכִי מֵאן יִגְזוֹל וְיִטוֹל מִן יְדוּי, מַה דְּהוּא בְּעֵי לְמִיחָב, דְּכַתִּיב צְפַנְתָּ.

אֱלָא פּוּק וְחָמִי עוֹבְדִין דְּרַחֲמָנוּ דְּעַבְד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּמַה דְּאִיהוּ מְחִי, בִּיה יְהִיב אֲסוּוֹתָא. בְּמַה מְחִי בְּשַׁמְאֵלָא, בִּימִינָא קְרִיב, וּבְשַׁמְאֵלָא מְחִי. בְּמַה דְּמְחִי, בִּיה יְהִיב אֲסוּוֹתָא לְעוֹלָם, כְּתִיב (ירמיה א) מְצַפּוֹן תִּפְתַּח הָרְעָה, וּבְצַפּוֹן מְחִי. דְּמִתְמָן נִפְקִי כָּל דִּינִין וְכָל גְּזִירֵי קִשְׁיִין. וּבִיה שְׂרִי כָּל אַגְר טַב, וְכָל טִיבוּ, דְּזִמִּין קוּדְשָׁא

ברוך הוא למיהב לישראל. לזמנא דאתי, קרי קודשא בריך הוא לצפון, ויימא ליה, בך יתבית כל טיבו, וכל אגר טוב לבני, דסבלו כמה בישין בהאי עלמא, על קדושת שמי. הב אגרין טבין דיתבית בך.

הדא הוא דכתיב, (ישעיה מג) אומר לצפון תני ולתימן אל תכלאי וגו'. וכי ארחא הכי הוא דדרום, לממנע ברכאן, והא כל ברכאן מסטרא דדרום, וכל טבין דעלמא מדרום נפקי, ואיהו אמר לתימן אל תכלאי.

אלא בההיא שעתיא, יתער קודשא בריך הוא לאברהם, ויימא ליה קום, דהא מטא זמנא דאנא פריק לבנה, למיהב לון אגר טב, על כל מה דסבלו בגלותא. ומגו דאברהם הוה בזבינו דלהון, דכתיב, (דברים לב) אם לא פי צורם מכרם, דא אברהם. הוה ליה כמאן דלא טב בעיניו, ואחמי גרמיה, כמאן דבעי דילקון על חוביהון יתיר, ויימא גבו מחוביהון, גבו מחטאיהון. אמר ליה קודשא בריך הוא לאברהם, ידענא פלא איהו מה דאמרת לאנפין. אנא אוף הכי לאנפין. אל תכלאי, אנא בעי לפייסא לך על בנה. לא תמנע טיבו מנהון, לא תמנע אגר טב מנהון, כמה וכמה סבלו על חוביהון, ובגיני כך אומר לצפון תני. והיינו אשר צפנת, ודא הוא מלה (ס"א דהא) דההיא מבשרת.

ותו תבשר זמנא תניינא, בשעתיא דשכינתא תסלק על ההוא טורא עלאה, ותהך ותבשר לאבתן, מיד תהך לירושלם, ותחמי לה בחרבנא. תיעול לציון, ותמן תקרקר קירא כמלקדמין, על אתר בי מותבה, ועל יקרא דילה בההוא אתר. ותמן אומיאת, דלא תיטול מתמן, ולא תפוק, עד דקודשא בריך הוא יפרוק לבנהא, ודא חפצי בה. תבשר כמלקדמין ואמרת, (ישעיה יב) צהלי רגני יושבת ציון כי גדול בקרבך וגו'. מאי גדול בקרבך. דא קודשא בריך הוא דאיהו אתי לגבה, לאקמא לה מעפרא, ויימא לה (ישעיה נב) התנערי מעפרי קומי שבי ירושלם. ירושלם איהי, וירושלם שמה ודאי.

ובדא אוף הכי, כמה חדו על חדו הוי לצדיקייא בגן עדן. ובגין כך זכאה איהו, מאן דנשמתייה בשבת אסהידת קמי מלפא, על חדושא דאורייתא, דקודשא בריך הוא, וכל פמליא דיליה, וכל אינון נשמתיין דצדיקייא דהו דהו בגן עדן, כלהו מתעטרין בההוא מלה.

דף קע"ד ע"א

תו שמענא בוצינא (דף קע"ד ע"א) קדישא, דכמה יקר על יקר, ועטרה על עטרה, מעטרן לאבוה דההוא בר נש תמן, בשעתיא דאמר קודשא בריך הוא, אתפנשי למשמע חדושא ומלין חדתין דאורייתא, משמיה דפלוגי בר פלוגי, כמה אינון

דנשקין על רישיה. כמה צדיקייא מעטרין ליה, כד נחתין. זכאה חולקיהון דכל אינון דמשתדלין באורייתא, יומא דשבתא משאר יומין. (עד כאן)

רעיא מהימנא (במדבר ט"ו) ראשית עריסותיכם חלה תרימו וגו', פקודא דא להפריש חלה לכהן. חלה הכי חושבניה, מ"ג ביצים, וחומש ביצה, חד מחמש. ואית חומש חד מן חמשין, דאיהו נ'. ודא סימן מג"ן, דאיהו מיכ"ל גבריאל גבריאל. חלה, שכנינתא. דבאתר דאלין מלאכין תמן, אבהן תמן. ובאתרא דאבהן תמן, שכנינתא תמן. ובה ויחל, בה צלינא, דא הוא דכתיב, (שמות לב) ויחל משה את פני יי אלהיו. (דברים ג) אדני ידוד אתה החלות להראות את עבדי. ובה חלה זכות אבות. ובה תמה זכות אבות לרשעים. דהו מקבלים אגריהו בהאי עלמא. דמסטרטא דימינא, דתמן י' דאיהו חכמה, שרותא דשמא דיוד, דאיהו אחזי זכותא על בנהא מימינא, דתמן רמ"ח פקודין דעשה. מסטרטא דאת ה' בתרא, דאיהו לשמאלא דגבורה, דתמן לא תעשה, דאינון שס"ה, דתמן גדוּגין רשעים גמורים, תמה לון זכות אבות, ואתהפך לון שם יהו"ה, הוה". ואוליפנא מהמן הרשע, (אסתר ה) וכל זה איננו שוה לי. (ע"כ רעיא מהימנא)

(במדבר ט"ו) ויאמר יי אל משה לאמר דבר אל בני ישראל וגו' ועשו להם ציצית על פנפי בגדיהם לדורותם וגו'. רבי חזקיה פתח, (זכריה ג) ויראני את יהושע הכהן הגדול וגו'. כמה זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא בעי ביקרהון על כל בני עלמא, ויהב לון אורייתא קדישא, ויהב לון גביאי מהימני, דמדברי להו באורייתא, בארץ קשוט.

תא חזי, כל גביאי ונביאי דאוקים קודשא בריך הוא לישראל, פלהו אתגלי קודשא בריך הוא עליהו, בדרגין עלאין קדישין, וחמו זיו יקרא קדישא דמלכא מאתר עלאה, אבל לא קריב פמשה, דהוה קריב למלכא יתיר מפלא, דהא זכאה חולקיה יתיר מפל בני עלמא, דעליה פתיב, (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות. ושאר גביאי, הוו חמאן מאתר רחיקא, כמה דאת אמר (ירמיה לא) מרחוק יי נראה לי. (שמות י"א ע"ב) אמר רבי חזקיה, הכי אוליפנא, פתיב (שמות ב) וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. וילך איש: דא קודשא בריך הוא כמה דאת אמר (שמות טו) יי איש מלחמה. מבית לוי: דא קודשא בריך הוא, אתר דחכמה עלאה, ויהוה זוהר (ס"א נהר) מתחברן כחדא, דלא מתפרשן לעלמין. מבית לוי: דאשרי לויתן (ס"א כל חידו) בלחודוי בעלמא, דא הוא דכתיב (תהלים קד) לויתן זה יצרת לשחק בו. ויקח את בת לוי, דא קודשא בריך הוא, אתר דנהירו דסיהרא נהיר.

ותהר האשה ותלד בן. האשה ודאי, כמה דאת אמר (בראשית ב) לזאת יקרא אשה. בקדמיתא בת לוי, הכי הוא ודאי. וכי בת לוי בקדמיתא, והשתא אשה.

אָלָא הָכִי אוֹלִיפְנָא, אַתְתָּא עַד לָא אֶזְדוּגַת, אַתְקְרִיאת בַּת פְּלוּנִי, בְּתַר דְּאֶזְדוּגַת. אַתְקְרִי אֶשָׁה, וְהָכָא, בַּת וְאֶשָׁה, כְּלָא בְּחַד דְּרָגָא הוּא.

וְתַצְפְּנָהוּ ג' יָרְחִים, אֵלִין תְּלַת יָרְחִין דְּדִינָא קְשִׁיא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא. וּמַאי נִינְהוּ. תְּמוּז' וְא"ב וְטַב"ת. מַאי קָא מְשַׁמַּע לָן. דְּעַד דְּלָא נְחַת מִשָּׁה לְעֵלְמָא, שְׂכִיחַ הוּוּ. הוּא לְעֵילָא, וְעַל דָּא אֶזְדוּגַת בֵּיהּ שְׂכִינְתָּא מִן יוּמָא דְּאַתְלִיד. מִכָּאן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רוּחִיהוֹן דְּצַדִּיקֵי אֵינּוּן לְעֵילָא, עַד לָא יַחְתוּן לְעֵלְמָא.

דף קע"ד ע"ב

וְלֹא יִכְלֶה עוֹד הַצְּפִינוּ וְתַקַּח לּוֹ וְגו' מַאי וְתַקַּח לּוֹ תִּיבַת גַּמָּא. דְּחַפַּת לִיהּ בְּסִימְנָהּ, לְמַהוּי נְטִיר מַאינּוֹן נוּנֵי יָמָא, דְּשִׁאטִּין בִּימָא רַבָּא, כְּמַה דְּכַתִּיב, (תהלים קד) שֵׁם רְמֵשׁ וְאֵין מִסְפָּר. וְהִיא חַפַּת לִיהּ לְמַהוּי נְטִיר מַנִּיחֵהוּ בְּחַפּוֹ (ס"א דסטרא דיובלא יקרא) דְּבִנְיָ יָמָא בְּלָא יִקְרָא בְּתָרֵי גְוּוּנִין, בְּחִיּוּר וְאוּפְסָם, וְאַנְחָ לִיהּ לְמִשָּׁה לְמִישַׁט בִּינִיחֵהוּ, (דף קע"ד ע"ב) לְאַשְׁתְּמוּדַע בִּינִיחֵהוּ, בְּגִין דְּזַמִּין הוּא לְסַלְקָא בִּינִיחֵהוּ, זְמַנָּא אַחְרָא, לְקַבְּלָא אוּרִייתָא.

וְתַרְדּ בַּת פְּרַעָה. דָּא הִיא, דְּאַתְיָא מִסְטְרָא שְׁמַאלָא דְּדִינָא קְשִׁיא, כְּמַה דְּאַתְמַר לְרַחוּץ עַל הַיָּאוֹר. עַל הַיָּאוֹר דִּיִּיקָא, וְלֹא עַל הַיָּם. וְאֵי תִימָא, הָא כְּתִיב (שמות יז) וּמִטְּוֶה אֲשֶׁר הַכִּיתָ בּוֹ אֶת הַיָּאוֹר. וּמִשָּׁה לָא הִכָּה אֶלָּא בֵּימָם, וְקָרִייהָ קָרָא יָאוֹר. אֶלָּא יָאוֹר הוּוּ דְּמַחָא אַהֲרִן עַל יְדָא דְּמִשָּׁה, וְשׁוּוּייהָ קָרָא דְּאִיהוּ עֵבֵד.

כְּהַאי גְוּוּנָא (שמות ז) וַיִּמְלֵא שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת יְיָ אֶת הַיָּאוֹר, וְאַהֲרִן הִכָּה, אֶלָּא (ס"א דעל דא) עַד דְּאַתָּא מִסְטְרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קָרִייהָ קָרָא הַכּוֹת יְיָ, לְבַתֵּר קָרִייהָ בְּשִׁמְא דְּמִשָּׁה. וְנַעֲרוּתִיהָ הוֹלְכוֹת, אֵינּוֹן שְׂאֵר מִשְׁרִיין דְּאַתְיין מִסְטְרָא דָּא. (שמות ב) וְתַפְתַּח וְתַרְאֵהוּ אֶת הַיֵּלֶד. וְתַרְאֵהוּ, וְתַרְאֵהוּ מִבְּעֵי לִיהּ, מַאי וְתַרְאֵהוּ. וְהָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לִית לָךְ מְלָה בְּאוּרִייתָא, אוּ אֶת חַד בְּאוּרִייתָא, דְּלָא אֵית בֵּיהּ רִזִּין יִקְרִין וְעֵלְאִין. אֶלָּא הָכִי אוֹלִיפְנָא, רְשִׁימָא דְּמִלְכָּא וּמִטְּרוּנִיתָא אֲשֶׁתְּכַחַת בֵּיהּ, וְאֵינּוֹן רְשִׁימָא דְּוַא"ו ה"א, מִיד וְתַחמוֹל עֲלִיו וְגו'. עַד כָּאן לְעֵילָא. מִכָּאן וְלַהֲלָאָה לְתַתָּא, בַּר הָאֵי קָרָא, דְּכַתִּיב וְתַתְּצַב אַחֲתוֹ מִרְחוֹק. אַחֲתוֹ דְּמָאן. אַחֲתוֹ דְּהָאֵי אִיהוּ, דְּקָרָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אַחֲתִי, כְּמַה דְּאַתָּא אָמַר (שיר השירים ה) פִּתְחֵי לִי אַחֲתִי. מִרְחוֹק: כְּמַה דְּאַתָּא אָמַר, (ירמיה לא) מִרְחוֹק יְיָ נִרְאָה לִי.

מַאי מְשַׁמַּע. מְשַׁמַּע דְּאֵינּוֹן זַכָּאִין, עַד דְּלָא נְחַתוּ לְעֵלְמָא, אֲשֶׁתְּמוּדַעֵן אֵינּוֹן לְעֵילָא לְגַבֵּי כְּלָא, וְכָל שְׁכָן מִשָּׁה. וּמְשַׁמַּע דְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקֵי, אַתְמַשְׁךְ מֵאַתְרַ עֲלָאָה, כְּמַה דְּאוּקִימְנָא. וְרוּזָא דְּמְלָה אוֹלִיפְנָא, דְּמְשַׁמַּע דָּאב וְאֵם אֵית לְנִשְׁמַתָּא, כְּמַה דְּאֵית אָב וְאֵם לְגוּפָא, בְּאַרְעָא. וּמְשַׁמַּע דְּבְכָל סְטְרִין, בֵּין לְעֵילָא, בֵּין

"זהר היומיי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

לְתַתָּא, מְדַכֵּר וְנוֹקְבָא כְּלָא אֲתִיָּא וְאֲשַׁתְּכַח. וְהָא אוֹקְמוּהָ רְזָא דְכְּתִיב, (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה. הָאָרֶץ, דָּא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל. נֶפֶשׁ חַיָּה, נֶפֶשׁ דְּאָדָם קְדַמְאָה עֲלָאָה, כְּמָה דְּאֲתַמְר. אֲתָא רַבִּי אָבָא וְנִשְׁקִיָּה, אָמַר וּדְאִי שְׁפִיר קָא אֲמַרְתָּ, וְהִכָּא הוּא כְּלָא.

זְכָאָה חוֹלְקִיָּה דְּמִשָּׁה נְבִיָּאָה מְהִימְנָא, עַל כָּל שְׂאָר נְבִיָּאי עֲלֵמָא. בְּגִין כְּה, לָא אֲשַׁתְּדַל בֵּיהּ כַּד אֲסַתְּלֵק מֵעֲלֵמָא, בַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֵעֲלִיָּה לְפָרְגוּדִיָּה. וְעַל דָּא סְלִיק מִשָּׁה בְּנְבוּאָה עֲלָאָה, וּבְדַרְגִין יְקִירִין, מְכַל נְבִיָּאי עֲלֵמָא, וְשְׂאָר נְבִיָּאי חֲמָאן בְּתַר כּוֹתְלִין סְגִיָּאִין. (זכריה ג) וַיֵּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, מֵאִי קָא חֲמָא, דְּהוּוּ קָאִים קָמִי מְלֵאכָא, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁין מְלוּכְלְכִין, עַד דְּכְרוּזָא נְפִיק, וְאָמַר הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעָלַי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, פְּתִיב הִכָּא וְעוּמַד לְפָנֵי הַמְּלָאךָ, מֵאִי לְפָנֵי הַמְּלָאךָ. דְּהוּוּ דְּאִין דִּינּוּי, הֵהוּא

דְּכְּתִיב בֵּיהּ, (קהלת ה) וְאֵל תֹּאמַר לְפָנֵי הַמְּלָאךָ כִּי שָׁגַגְתָּ הֵיא. מֵאִי קָא מְשֻׁמַּע לָן. דְּכָל בַּר נֶשׁ דְּלָא זְכִי בְּהֵאִי עֲלֵמָא, לְאֲתַעֲטָפָא בְּעֻטּוּפָא דְּמִצּוּהָ, וְלֵאֲתַלְבֵּשׂא בְּלְבוּשָׁא דְּמִצּוּהָ. כַּד עֵיִל בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, קָאִים בְּלְבוּשָׁא טְנוּפָא, דְּלָא אֲצַטְרִיךְ, וְקָאִים בְּדִינָא עֲלִיָּה.

דף קע"ה ע"א

תָּא חֲזִי, כְּמָה לְבוּשֵׁין מְזַדְּמִנִין בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, וְהֵהוּא בַר נֶשׁ דְּלָא זְכִי בְּהֵאִי עֲלֵמָא בְּלְבוּשֵׁין דְּמִצּוּהָ, כַּד עֵיִל לְהֵהוּא עֲלֵמָא, מְלַבֵּשֵׁין לֵיהּ בְּחַד לְבוּשָׁא דְּאֲשַׁתְּמוּדַע לְגַבֵּי מְאָרִיָּהוּן דְּגִיָּהֲנָם, וְהֵהוּא לְבוּשָׁא, וְוִי לְמָאן דְּאֲתַלְבֵּשׁ בֵּיהּ. דְּהָא כְּמָה (דף קע"ה ע"א) גְּרִדִּינִי נְמוּסִין, זְמִינִין לְאַחַדָּא בֵּיהּ, וְעֵיִלִי לֵיהּ לְגִיָּהֲנָם. וְשְׁלֵמָה מְלַכָּא צוּוח וְאָמַר (קהלת ט) בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים.

תָּאנָא בְּרִזָּא דְּסַפְרָא דְּצַנִּיעוּתָא, אַרְבַּע מְלָכִין נְפַקִין לְקַדְמוּת אַרְבַּע. בְּהוּ תְלִיָּין כְּעַנְבִים בְּאֲתַכְלָא, צְרִירִין בְּהוּ ז' רְהִיטִין, סְהַדִין סְהַדוּתָא. וְלָא קִימִין בְּדוּכְתִיָּהוּ.

סדר הלימוד ליום כה תמוז [יום 294 בשנה]

רעיא מהימנא ציצית פקודא דא איהו לאדכרא כל פקודי אורייתא בגינה כמה דאת אמר וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יי ועשיתם אתם דא איהו סימנא דמלכא לאדכרא ולמעבדא.

כתיב (שמות כח) ועשית ציץ זהב, והא אוקימנא רזא דציץ לאתעטרא ביה כהנא רבא. ודא איהו ציץ, לאסתכלא ביה עיינין, דאיהו סימן דעלמא עלאה, דאתעטר ביה כהנא רבא. ובגין כך אסתכלותא דיליה מכפרא על עזות פנים, דלא קיימא לקמיה, אלא פנים דקשוט, רזא דכל אינון פנים עלאין, דאינון פנים דקשוט, פנים דאמת. דכלילן באמת דיעקב. ציצית איהו נוקבא, רזא דעלמא תתאה. אסתכלותא לאדכרא. ציץ דכר, ציצית נוקבא, ודא לכל בר נש. ציץ לכהנא.

ותנינן, אסור לאסתכלא בשכינתא, בגין כך אית תכלא, בגין דתכלת, איהו פרסייא לבית דוד, ותקונא דיליה. ודא איהו דחלא מן קדם יי לדחלא מההוא אתר. ועל דא וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יי, ודא פרסייא דדיינין בה דיני נפשות, כמה דאוקמוה, דכל גוונין טבין לחלמא, בר תכלא, דאיהו פרסייא דסליק בדינא דנפשות.

כתיב ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת. ונתנו על הכנף לא כתיב, אלא ונתנו על ציצית. דדא איהו דחפי על שאר חוטיין. וראיתם אותו וזכרתם, וכתיב, (דברים כה) זכור את אשר עשה לך עמלק. מאי טעמא דא. אלא לברא דפריץ גדרא, ונשכיה פלבא. כל זמנא דאבוי בעי לאוכחא לבריה, הוה אמר הוי דכיר כד נשיף לך פלבא. אוף הכא וראיתם אותו וזכרתם, דדא איהו אתר דסלקין נשמתין למידן.

כגוונא דא, (במדבר כא) והיה כל הנשוף וראה אתו וחי, אמאי. אלא כד סליק לעינוי, וחימי דיוקנא דההוא דנשיף ליה, הוה דחיל, וצלי קדם יי, והוה ידע דאיהו עונשא דחייביא. כל זמן דברא חמי רצועה דאבוי, דחיל מאבוי. אשתזיב מרצועה, אשתזיב מפלא. מאן גרים ליה לאשתזבא. ההוא דחמי בעינוי ההוא רצועה, ההוא רצועה גרים ליה לאשתזבא. ועל דא וראה אתו וחי, חמי רצועה דאלקי ליה, ואיהו עביד ליה לאשתזבא. אוף הכא וראיתם אותו וזכרתם, ועשיתם ודאי. ואי לאו, הא רצועה, דהאי יגרום לכוון, למהוי תבין לפולחנא דילי תדיר, וכדין ועשיתם.

ולא תתורו אחרי לבבכם, ימנע מנכון בישין ארחין אחרנין, ודאי, לא תתורו, ולא תעבדו בישין. ועל דא סלקא גוון תכלא. דא תכלת, דמיא לפסא הפבוד, מה פסא הפבוד, עביד לבר נש למהך לארחא דמישר, לדכאה ליה. אוף האי תכלת, עביד לבר נש למהך בארח מישר, ודאי דכלא אית לדחלא מהאי אתר, למיהך במישר.

"זהר היומי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

כתיב (ישעיה כד) מכנף הארץ ומירות שמענו צבי לצדיק ואומר רזי לי וגו'. מכנף הארץ, דא כנף דציצית, דאיהו כנף הארץ. ומירות שמענו, אלן שאר חוטי, דנפקין ותליין מאתר עלאה, גו אינון שבילין עלאין, דנפקין מחכמה עלאה. צבי לצדיק, דא צדיק חי העולמים, דאינון חוטינו אינון שפירו דיליה, דהא מניה נפקין, וכל חוטא פלילא בתרין סטרין. וכד אסתפלנא, אמינא רזי לי רזי לי, דהא מגו רזא עלאה דכל מהימנותא נפקין. וכד אסתפלנא בתכלת, וחמינא רצועה לאלקאה, אתר דחילו למדחל, אמינא אוי לי, דבני נשא לא ידעי לאשגחא ולאסתכלא על מה מתענשין לשקרא, בהאי בוגדים בגדו, דהא קורין קריאת שמע בלא ציצית, וסהדין סהדותא דשקרא, ואלן אינון בוגדים דבגדו, משקרי דגרמיהו. ובגד בוגדים בגדו, לבושא דלהון בלא ציצית, אקרי בגד בוגדים. לבושא דאינון בוגדים דבגדו, דמשקרי וסהדין סהדותא דשקרא בכל יומא. ווי לון, ווי לנפשיהון, דסלקי בההוא פרסייא דתכלא למידן. ועליהו כתיב, (תהלים קא) דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, ההוא בגד דלהון אשתמודע לגבי כל מאריהון דינין. ווי לון, דלית לון חולקא בעלמא דאתי. ופאין אינון צדיקייא, דמלבושיהון ותקוניהון אשתמודען לעילא, לאוטבא לון בהאי עלמא ובעלמא דאתי. (ע"כ) (שמות מ"ג ע"א והיה לאות וכו')

פקודא דא מצות ציצית, פליל תכלת ולבן, דינא ורחמי בנורא. אשא חוורא לא אכיל, תכלא אכיל ושצי. (דברי הימים ב ז) ותאכל העולה, חוור מימינא, תכלת משמאלא. עמודא דאמצעיתא יחוד בין תרווייהו, ירוק. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, מאימתי קורין את שמע בשחרית, משיפיר בין תכלת ללבן. ובגין דא תקינו פרשת ציצית למקרי לה ביחודא.

השלמה מהשמטות (סימן ד)

פתח רבי נהוראי בפרשת ציצית ודרש, (במדבר טו) ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם. מאי שנא דהכא ובשבת לדרתם חסר, דכתיב, (שמות לא) לעשות את השבת לדרתם, חסר.

דתנינו. תקנו פרשת ציצית בקריאת שמע. ובדירתו של אדם, נמצא פרשת קריאת שמע, חוץ מפרשת ציצית, שחסר משם. במה נשלם. אלא כשאדם מתעטף בביתו בציצית, ויוצא בו לפתחו, הרי נשלם.

והקדוש ברוך הוא שמח בו, ומלאך המות זו משם והיינו לדרתם, שיהיה שלם. ויצא מפתח ביתו במצוה זו, ומלאך המשחית זו משם וניצול האדם מכל נזק. מנלן. ממאי דכתיב מזוזת, מאותיותיו משמע, ו"ז מו"ת. שלא ניתן לו רשות לחבל, וזו מפתחו.

בשבת דכתיב לדרתם, מאי טעמא. מפני שפיון שקידש היום, דירתם של ישראל צריכה להיות בגר דלוק, ושלחן ערוף, ומטה ממוצעת ודירתן מתוקנת כדירת חתן לקבל בו הפלה. ומאי גיהו. שבת היא פלה. ולעולם אין מכניסין

אותה אלא בדירה מתוקנת לכבודה, כפי הראוי לה. ועל דא כתיב, לעשות את השבת. וכתיב, לדרתם, להכניס בה פלה קדושה לדירתה ולהיות בתוכה.

בשעה שקידש היום, וכלה זו באה, ואינה מוצאה דירה מתוקנת, ושולחן ערוך, וגר דלוק. פלה זו אומרת, אין דירה זו מישראל. ביני ובין בני ישראל כתיב, אין זה מישראל, אין דירתו לקדושה. על פן צריך היכר קדושה בבית. ועל דא כתיב לדרתם, בשבת ובציצית.

אמר רבי נהוראי, אסהדנא, על מאן דנפק מתרע ביתיה בעיטופא דמצוה, ותפילין בראשו, בשעה דנפיק בין תרין תרעין, אזדמנא שכינה עליה. ותרין מלאכין דקיימין עליה, חד מימינא, וחד משמאלא, וכולהון מלוין ליה עד בי כנישתא, ומברכין ליה. וחד מקטרגא דאיהו קיימא קמי פתחי דבר נש אזיל מבתריהו, ועל פרחיה אטיב ואמר אמן. (עד כאן מההשמטות)

השלמה מההשמטות (סימן ה)

ספר הבהיר מאי טעמא אנו מטילין תכלת בציצית, ומאי טעמא שלשים ושתים. משל למה הדבר דומה למלך שהיה לו גן נאה ולו שלשים ושתים נתיבות ושם שומר עליהן, והודיעו לבדו אותן הנתיבות. אמר לו, שומרם ולך בהם בכל יום וכל זמן שתדריכם שלום לך.

מה עשה השומר, אמר, אם אני אהיה לבדי באלה הנתיבות, אי אפשר לשומר אחד לקיים אלו הנתיבות. ועוד כי יאמרו העולם, פילי הוא מלך זה ושומר זה. לך שם שומר זה, שומרים אחרים על הנתיבות אלה שהן שלשים ושתים נתיבות.

ומאי טעמא דתכלת אמר השומר שמא יאמרו השומרים, הגן שלי הוא. נתן להם סימן, ראו הסימן למלך שהוא שלו, שהגן הזה ואלה הנתיבות הוא תקנם, ואינם שלי והנה חותמו.

משל למה הדבר דומה למלך ובתו שהיו להם עבדים, בקשו לילך מרחוק, פחדו מן אימת המלך. נתן להם המלך סימנו. פחדו מן הבת ונתנה להם סימן. אמרו, מעתה בשני סימנין אלו (תהלים קכ"א) יי' ישמרך מכל רע, ישמר את נפשך. (עוד שם) ומאי ניהי, ארץ דנחצבה ממנה שמים והיא פסאו של הקדוש ברוך הוא. והיא אבן יקרה, והיא ים החכמה. וכנגדה תכלת בטלית ציצית.

דף קע"ה ע"ב

דאמר רבי מאיר, מה נשתנה (דאמר) תכלת מכל מיני צבעונין, מפני שתכלת דומה לים. והים דומה לרקיע והרקיע דומה לכסא הכבוד. שנאמר (שמות כ"ד) ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר וכתיב כמראה אבן ספיר דמות פסא. (ע"כ): (עד כאן

מההשמטות)

(דף קע”ה ע”ב) אמר רבי יהודה, כמה סהדי עביד קודשא בריה הוא לאסהדא בהו בבני נשא, וכלהו בעיטא ובסהדותא קיימין לקבליה. קם בצפרא אושיט רגלוי למתה, סהדייא קיימין לקבליה, מכריזין ואמרין, (שמואל א ב) רגלי חסידיו ישמור וגו’. (קהלת ד) שמור רגלך כאשר תלך. (משלי ד) פלס מעגל רגלך. אפתח עינוי לאסתכלא בעלמא, סהדייא אמרי, (משלי ד) עיניך לנכח יביטו. קם למללא, סהדייא אמרי (תהלים לד) נצור לשונך מרע וגו’. אושיט ידוי במלי עלמא, סהדייא אמרי (תהלים לד) סור מרע ועשה טוב.

אי ציית להו, יאות. ואי לא, פתיב (זכריה ג) והשטן עומד על ימינו לשטנו. פלהו סהדין עליה בחובוי לעילא. אי בעי בר נש לאשתדלא בפולחנא דקודשא בריה הוא, פלהו סהדין סניגורין קמיה, וקיימין לאסהדא עליה טבאן, בשעתא דאצטריך ליה.

קם בצפרא, מברך כמה ברכאן. אנח תפילין ברישיה בין עינוי. בעי לזקפא רישיה, חמי שמא קדישא עלאה, אחיד ורשים על רישיה. ורצועין תליין מהאי גיסא ומהאי גיסא על לביה. הא אסתפל ביקרא דמאריה. אושיט ידוי, חמי ידא אחרא, מתקשרא בקשורא דשמא קדישא. אהדר ידיה ואסתפל ביקריה דמאריה. אתעטף בעטופא דמצוה, בארבע זיויין דכסותיה, ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע. ארבע סהדי קשוט דמלכא, תלייא מארבע זיויין, ותליין בהו פענבים באתכלא.

מה אתכלא, דאיהו חד, ותליין ביה כמה ענבים, מהאי סטר ומהאי סטר. כך האי מצוה חדא, ותליין ביה כמה ענבים, וזגין וזמורין צרירין בהו, שבעה רהיטין אלין אינון שבעה צרירין דתכלתא, דבעי לכרכא ביה בכל חד וחד, או לאסגאה עד תליסר, מאן דיוסיף, לא יוסיף עליהו על תליסר. מאן דימעט, לא ימעט משבעה.

ותאנא, האי תכלת, הוא רזא דדוד מלכא. ודא חוטא דאברהם, דזכה ביה לבנוי בתרוי. מאי תכלת. תכלית דכלא. (ודאי) רבי יהודה אומר, פסא הפבוד אקרי.

רבי יצחק אומר, שבעה פריכין דאיהי שכונתא שביעתא דכלא ודאי. דהא היא מתברכא משייתא אחרנין, על ידא דצדיק. ואי תלת עשר, תלת עשר אינון, כמה דאוקמוה בתלת עשר מכילן. והאי היא פתחא דכלהו.

והיא חוטא חד, ורשימא בגוונאה, וגוונא דילה נפיק, מחד נונא דאזיל בים כנרת. וכנרת על שמה אתקרי. ועל דא, פנור הוה תלוי לעילא מערסא דדוד,

דְּהָא (דדוד) וְדָאֵי אִיהוּ כְּנֹר דְּדוּד מְנַגֵּן מְאֵלִיו, לְמַלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה. וּבְגִין כֶּךָ,
גְּוֹנוּי עֵייל עַד רְקִיעָא, וּמְרִקִיעָא עַד כּוּרְסֵיִיא.

וְהִכָּא כְּתִיב מִצּוֹה, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (מלכים ב יח) מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ הִיא. (אסתר ג) מְדוּעַ
אֶתְהָ עוֹבֵר אֶת מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ. (נחמיה יא) כִּי מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ. וְתֹאנָא, יְסוּדָא וְשִׁרְשָׁא
בְּמַלְכָּא מִתְעַטְרִין כְּחֻדָּא. וְהָאֵי הוּא כְּתָרָא וּפְתַחָא לְכָל שְׂאָר כְּתָרִין. דְּכְתִיב, (תהלים
קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק. וּכְתִיב, (תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לִי. וְעַל דָּא כְּתִיב, וּרְאִיתֶם
אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצּוֹת יְיָ, לְאַכְלִלָּא בְּהָאֵי כָּל שְׂאָר כְּתָרִין. וְעַל דָּא אֵינּוֹן
סְהַדֵּי סְהַדוּתָא, וְלֹא קִיַּיְמִי בְּדוּכְתִייהוּ בְּגִין דְּאִיהִי מִצּוֹת.

וְתַנְיִן, תְּשֻׁמִּישֵׁי מִצּוֹה, גְּזַרְקִין. וְאֵי תִימָא, הָא לּוּלָב וְעֶרְבָה וְכוּ', תְּשֻׁמִּישֵׁי
קְדוּשָׁה אֵינּוֹן, אָמַי גְּזַרְקִין. אֶלָּא תְּשֻׁמִּישֵׁי קְדוּשָׁה, בְּגִין דְּרְשִׁימִין בְּכְתִיבָה
דְּשֻׁמָּא קְדִישָׁא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵינּוֹן חוּטִין, לְאַחְזָאָה הֵיךְ תְּלִיין מְכָאן וּמְכָאן, לְד' סְטְרֵי
עֲלָמָא, מִהָאֵי אֶתְרָ. וְאִיהִי שְׁלֵטָא עַל כָּלָא. בְּרוּזָא דְּלֵב, דְּאִיהִי לְבָא דְּכָל הָאֵי
עֲלָמָא, וְלְבָא דְּעֲלָאֵי, וְתִלְיָא בְּלֵב עֲלָאָה. וְכָלָא הוּא בְּלֵב, דְּנִפְקָא מִחֻכְמָה עֲלָאָה.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שְׁעוּרָא דְּהָאֵי, (ס"א ואורכא) דְּהָאֵי, אֶתְמַר בְּאַתּוּן גְּלִיפֵן דְּרַבִּי
אֶלְעָזָר.

דף קע"ו ע"א

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֵאֵן דְּבַעֵי לְמַתְּךָ בְּתַר דְּחַלְתִּי, יְהִי
בְּתַר לְבָא דָּא, וּבְתַר עֵינִין דְּקִיַּיְמִין עֲלֵה. מֵאֵן אֵינּוֹן עֵינִין. כְּמָה דָּאֵת אָמַר,
(תהלים לא) עֵינֵי יְיָ אֵל צְדִיקִים אָבִל אַתֶּם לֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם.
מֵאֵי טַעְמָא (דף קע"ו ע"א) בְּגִין דְּאַתֶּם זּוֹנִים אַחֲרֵיהֶם.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, מֵאֵי טַעְמָא הִכָּא יִצְיָאֵת מִצְרִים, דְּכְתִיב אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֶלָּא, בְּגִין דְּכַד נִפְקוּ מִמִּצְרַיִם, בְּהָאֵי חוּלְקָא עָאֵל. וּבְהָאֵי, קָטִיל
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְטוּלָא דְּמִצְרַיִם. וְעַל דָּא בְּאַתְרֵיהָ אֶתְדַכֵּר, וּבְאַתְרֵיהָ אֶזְדַּהֵר
לְהוּ בְּדָא. מֵאֵי בְּאַתְרֵיהָ. בְּגִין דְּהָאֵי מִצּוֹה, הִיא אֶתְרָ דִּילָהּ.

תַּנְיִן רַבִּי יִיסָא, כְּתִיב (מיכה ז) כִּי־מִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ נִפְלְאוֹת. כִּי־מִי,
כִּי־וּמְבִיעֵי לִיָּהּ, דְּהָא בְּחַד זְמַנָּא נִפְקוּ וְלֹא אֶתְעַכְּבוּ. אֶלָּא כְּאֵינּוֹן יוֹמִין עֲלָאֵין,
דְּאַתְבְּרָכָא בְּהוּ כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל. כֶּךָ זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל מִן
גְּלוּתָא, וּכְדִין כְּתִיב (ישעיה יב) וְאַמְרַתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לִי קְרָאוּ וְגו', זְמַרוּ יְיָ כִּי
גָּאוֹת עָשָׂה מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאֶרֶץ. מֵאֵי מוֹדַעַת זֹאת. בְּגִין דְּהַשְׁתָּא אֲשֶׁתְּמוֹדַעָא
זֹאת בְּעֻטּוּפָא דְּמִצּוֹה. בְּהָהוּא זְמַנָּא אֲשֶׁתְּמוֹדַעָא זֹאת, בְּכַמָּה נְמוּסִין דִּילָהּ, דִּיעֲבִיד

קודשא בריך הוא אתין ונסין בעלמא, פדין פתיב (זכריה יד) ביום ההוא יהיה יי אחד וישמו אחד. ברוך יי לעולם אמן ואמן. ימלוך יי לעולם אמן ואמן.

פרשת קרח

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'. רבי אבא פתח (תהלים ט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים. כמה עלאין פתגמי אורייתא, כמה יקירין אינון, תאיבין אינון לעילא, תאיבין אינון לכלא. בגין דאינון שמה קדישא. וכל מאן דאשתדל באורייתא, אשתדל בשמה קדישא, ואשתזיב מפלא, אשתזיב בעלמא דין, ואשתזיב בעלמא דאתי. תא חזי, כל מאן דאשתדל באורייתא, אחיד באילנא דחיי. פיון דאחיד ביה, בכלא אחיד, דכתביב, (משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה וגו'.

רבי יצחק אמר, כל מאן דישתדל באורייתא, חירו אית ליה מפלא, חירו ממייתה, כמה דאמרן. בגין דחירו עליה שריא, ואחיד ביה. אילו ישראל מתעטרין באורייתא, ישתזבו מפלא, ולא ישתכחו בגלותא, ודא הוא דכתביב (ס"א אילו ישראל מנטרין אורייתא, אשתזבו מפלא, ולא אשתכחו בגלותא כתיב) (שמות לב) חרות על הלחות, אל תקרי חרות אלא חירות. וחירות דא (אוקמוה) באורייתא אשתכח, אורייתא איהי חילא דימינא, כמה דאת אמר (דברים לג) מימינו אש דת למו, ושמאלא אתכליל בימינא, מאן דעביד ימינא שמאלא, ושמאלא ימינא, הא איהו פאילו חריב עלמא.

תא חזי, אהרן ימינא. ליואי שמאלא, קרח בעי למעבד חלופא דימינא לשמאלא, בגין כך אתענש. ולא עוד אלא דאשתכח ביה לישנא בישא, ואתענש בכלא. רבי יהודה אמר, שמאלא אתכליל תדיר בימינא, קרח בעא לאחלפא תקונא דלעילא ותתא, בגין כך אתאביד מעילא ותתא.

ויקח קרח, מאי ויקח. נסיב עיטא בישא לגרמיה, כל דרדף בתר דלאו דיליה, איהו עריק מקמיה. ולא עוד, אלא מה דאית ביה אתאביד מניה. קרח רדיף בתר דלאו דיליה, דיליה אביד, ואחרא לא רווח.

דף קע"ו ע"ב

קרח אזיל במחלוקת. מאי מחלוקת. פלוגתא. פלוגתא דלעילא ותתא. ומאן דבעי לאפלגא תקונא דעלמא, יתאביד מפלהו עלמין. מחלוקת, פלוגתא דשלום. ומאן דפליג על שלום, פליג על שמא (דף קע"ו ע"ב) קדישא, בגין דשמא קדישא, שלום אקרי.

תא חזי, לית עלמא קאים אלא על שלום, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, לא יכיל לאתקיימא, עד דאתא ושרא עלייהו שלום. ומאי הוא. שבת, דאיהו שלמא דעלאי ותתאי, וכדין אתקיים עלמא. ומאן דפליג עליה, יתאביד מעלמא. צלפחד פליג על שבת, דהוה מקושש עצים. ומאן אינון עצים. אינון אילנין אחרנין (קנ”ז ע”א) כדאמרן. ואינון מלין (ס”א אילנין) דחול, וחול בקדש לא שרייא, (מכאן והלאה מילי דחול בשבת אסיר ודאי) דפליג על שלמא דעלמא.

רבי יוסי אמר, פתיב (תהלים קיט) שלום רב לאוהבי תורתך וגו’. אורייתא הוא שלום, דכתיב, (משלי ג) וכל נתיבותיה שלום. וקרח אתא לאפגמא שלום דלעילא ותתא, בגין כך אתעניש הוא מעילא ותתאה.

ויקומו לפני משה וגו’. האי קרא אוקמוה חברייא. רבי שמעון אמר, קריאי מועד קראי פתיב, חסר יו”ד, אמאי קראי. אלא הכי הוא, מלכותא דארעא פעין מלכותא דרקיעא. ורזא דא, כל אינון פתרין עלאין, דשמא קדישא אתאחיד בהו, פלהו זמינין מאתר דאקרי קדש, הדא הוא דכתיב, (ויקרא כג) מקראי קדש. ואימתי (צ”ח) בשעתא דמועד זמין בעלמא, כגוונא דאינון פתרין עלאין, דזמינין מקדש עלאה, הכי נמי קדש תתא זמין לחילוי, לאעטרא ולאעלאה להו.

קדש עלאה ידיעא, קדש תתאה חכמת שלמה, הכי נמי איהי זמינת לכל חילהא. ואינון חיילין כולהו, זמינין לאתעטרא בהאי קדש תתאה, בזמנא דמועד שרייא בעלמא. וכגוונא דחילהא קיימין לעילא, הכי נמי קיימי ממנן דעמא, כדוגמא דילה לתתא, ועל דא אקרון קראי מועד. ובגין דאנון לתתא, קראי מועד חסר, (כגוונא דלעילא) אבל בשלימו יתיר אינון.

אנשי שם ודאי, ולא אנשי יי. ודא הוא רזא, בנקבו שם יומת, ואוקימנא. ועל דא אקרי הכא, אנשי שם ודאי, פיון דמסטרא דגבורה קא אתיין, אנשי שם אינון, הא שבחא דלהון יתיר, אבל אינון נטלו לגרמיהו. ואתאחדו במחלוקת.

בקר ויודע יי את אשר לו. אמאי בקר, ואמאי קדוש ולא טהור. אלא אינון מסטרא דטהור קא אתיין, וקדוש פהנא. אמר משה, בקר, דכדין פתרא דכהנא אתער בעלמא, אי אתון פהני, הא בקר, פלחו עבודה דבקר, וכדין ויודע יי את אשר לו ואת הקדוש. את אשר לו סתם, דא ליזאי. ואת הקדוש, דא פהנא, כדין והקריב אליו. ולית מאן דאבחין מלה, אלא בקר, אי תתחזון לאשתארא בסטר דינא, בקר לא סביל לכו, דהא לאו זמניה הוא. ואי תתחזון לאשתארא בחסד, הא זמניה הוא, ותשתארון גביה, ויקבל לכו.

"זהר היומיי" לימוד כל ספר הזהר במעגל השנה – [חודש תמוז]

במה. בקטרת. דהא קטרת בעי לשושבינא, לאתקטרא על ידיה בכלא, ולא תקטרא. מאן שושבינא. דא כהנא. ובגין כה, והיה האיש אשר יבחר יי הוא הקדוש, ולא תטהור. תרין דרגין אינון: קדוש. וטהור. כהן, קדוש. לוי, טהור. ועל דא הקדוש כתיב.

סדר הלימוד ליום כט תמוז [יום 295 בשנה]

ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות לכל בשר. תא חזי, משה ואהרן מסרו גרמייהו למיתה. במה, בגין דכתיב ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחות, רוחת כתיב, חסר וא"ו. ובגין כך אילנא דמותא הוא, ובכל אתר נפילת אנפין להווא אתר הוי. ועל דא אל אלהי, אל: הדא הוא דכתיב, (תהלים ז) ואל זועם בכל יום. אלהי הרוחות, דאיהו אתר צרורא דנשמתינ דעלמא, וכל נשמתינ תמן סלקין, ומתמן אתיין. (נ"א תמן אתחזין)

דף קע"ז ע"א

רבי יהודה פתח, (איוב לד) שמעו חכמים מלי ויודעים האזינו לי. האי קרא אליהוא אמרו. תא חזי, מה כתיב (איוב לב) ובשלושת רעיו חרה אפו על אשר לא מצאו מענה וגו'. דהא אינון הוו אמרין מלין, ואיוב לא הוה אתנחם עלייהו. מהכא אולפנא, מאן דעאל לנחמא לאבל, בעי ליסדא מלין בקדמיתא, (דף קע"ז ע"א) דהא חברייא דאיוב הוו אמרי מלי קשוט, אבל לנחמא ליה לאו, בגין דבעי מלין דאיהו יודי עלייהו, (באורח קשוט) וכדין יקבל עליה דינא, ויודי למלפא קדישא עליה. מה כתיב, (איוב לב) ואלהיה חפה את איוב בדברים וגו'. דאודי לבתר לקודשא בריך הוא, וקביל עליה דינא דשמיא.

תא חזי, כתיב (איוב לד) לכן אנשי לבב שמעו לי חלילה לאל מרשע ושדי מעול. לכן אנשי לבב שמעו לי, שלימין בכלא, לאבחנא מלין. חלילה לאל מרשע, הדא הוא דכתיב, (תהלים ז) ואל זועם בכל יום. ושדי מעול, דא סמיך לקבלא דא, (והא אוקמוה) אל שדי. (איוב לד) כי פועל אדם ישלם לו, הא בר נש אזיל בהאי עלמא, ועביד עבידתוי וחטי קמי מאריה, ההוא עובדא תליא עליה, לשלמא ליה דינא, הדא הוא דכתיב כי פועל אדם ישלם לו, ההוא עובדא ישלם לו.

ועם כל דא, אם ישים אליו לבו, פיון דבר נש שוי לביה ורעותיה לאתבא קמי מאריה, כדין אל אלהי הרוחות רוחו ונשמתו אליו יאסוף לאתצררא בצרורא דחיי, ולא שביק לנפשיה לבר, לאתדנא בדינא אחרא.

רבי יוסי אמר, האי מלה רזא (אחרא) הוא, בדינן טמירין דקודשא בריך הוא. כי פועל אדם ישלם לו, לאתדנא בדיניה, ובאינון עובדין דבר נש עביד בהאי עלמא, וסליק ליה לאתדנא כעובדוי, ויתאביד מעלמא, מה כתיב בתריה, מי

פָּקַד עָלָיו אֶרְצָה וּמִי שֵׁם תָּבַל כְּלָהּ. מִי פָּקַד עָלָיו אֶרְצָה, דָּא הוּא אַחוּהַ דְּפָרִיק לֵיהּ. וּמִי שֵׁם תָּבַל כְּלָהּ, דְּבִאֲנֵי בֵּיתָא, וּבְנֵי בְנֵיִן עֲלָמָא, וְתַקּוּנָא וְיִשׁוּבָא. מַה כְּתִיב בְּתַרֵּיהּ, אִם יֵשִׁים אֵלָיו לְבוֹ. הָאִי בַר נָשׁ, דְּפָקִיד עָלֵיהּ לְמַבְנֵי בְנֵיִנָא, בְּעֵי לְכוּנָא לְבָא וְרַעוּתָא לְגַבֵּיהּ דְּהָהוּא מִיתָא. מִכָּאן, בַּר נָשׁ דָּאֲתֵי עַל הָהִיא אֲתָתָא, בְּגִין שְׁפִירוֹ וְתִיאֻבְתָּא דֵּילָהּ, הָא בְנֵיִן עֲלָמָא לָא אֲתַבְּנֵי, דְּהָא רַעוּתָא וְלְבָא לָא אֲתַפּוּן לְגַבֵּי מִיתָא.

וּבְגִין כִּף כְּתִיב, אִם יֵשִׁים אֵלָיו לְבוֹ, בְּרַעוּתָא דְּלְבָא דִּיכוּיִן לְגַבֵּיהּ, כְּדִין רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֵאֲסוּף, וְאֲתַמְשֵׁף גַּבֵּיהּ, לְאֲתַבְּנָאָה בְּהָאֵי עֲלָמָא, מַה כְּתִיב בְּתַרֵּיהּ, יְגוּעַ כָּל בָּשָׂר יָחַד וְאָדָם עַל עֵפֶר יֵשׁוּב, יְגוּעַ כָּל בָּשָׂר יָחַד, הֵהוּא גּוּפָא יִתְבְּלֵי בְּעֵפְרָא, וְכָל הֵהוּא בְּשָׂרָא. וְהִשְׁתָּא, אָדָם עַל עֵפֶר יֵשׁוּב, הָא חֲדָתוּתִין דְּבְנֵיִנָא כְּמִלְקָדְמִין, וְיִתּוּב עַל עֵפְרָא דְּבְנֵיִנָא דְּגוּפָא אַחְרָא, כְּמָה דְּהוּוּ בְּקַדְמִיתָא. וְעַל דָּא, רוּחָא וְנִשְׁמָתָא בִּידוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְחַיִּים עֲלֵיהּוּ דְּבְנֵי נָשָׁא, דְּלָא יִתְאַבִּידוּ מִהָאֵי עֲלָמָא, וּמִעֲלָמָא אַחְרָא, בְּגִין כִּף אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת לְכָל בָּשָׂר. (במדבר י"ז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֵן קַח אֶת הַמַּחְתֶּה וּגו'. רַבִּי חֵיִיא פָּתַח (משלי טו) חֵמַת מִלֶּךְ מְלֹאכֵי מוֹת וְאִישׁ חָכָם יִכְפָּרְנָה. כְּמָה אֵית לְהוּ לְבְנֵי נָשָׁא. לְאִסְתְּמָרָא מַחוּבֵיִיהוּ, וְלִנְטָרָא עוּבְדֵיִיהוּ, דְּהָא בְּכָמָה זְמַנִּין עֲלָמָא אֲתַדִּין, וּבְכָל יוּמָא וְיוּמָא עוּבְדִין בְּמַתְקָלָא סְלִקִין, וּמִשְׁגִּיחִין עֲלֵיהּוּ לְעֵילָא, וְאִכְתִּיבוּ קַמֵּיהּ. וְכַד עוּבְדֵיִיהוּ דְּבְנֵי נָשָׁא, לָא מִתְכַּשְּׁרֵן קַמֵּי מְלָכָא, סְלִיק רוּגְזָא, וְדִינָא אֲתַעַר, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב חֵמַת מִלֶּךְ מְלֹאכֵי מוֹת, וְעַל דָּא בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא בְּעֵי בַר נָשׁ לְאִזְדַּהֲרָא מַחוּבֵיִין.

וְאִישׁ חָכָם יִכְפָּרְנָה, בְּשַׁעְתָּא דְּמֵאֲרִיחוֹן דְּדִינִין קִימִין עַל עֲלָמָא, וְרוּגְזָא תְּלִי, אִי אֲשַׁתְּכַח בְּדָרָא זְכָאָה דְּרָשִׁים לְעֵילָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח בֵּיהּ, וְאֲשַׁתְּכַךְ רוּגְזָא. לְמַלְכָּא דְּאֲתַרְגֵּז עַל עַבְדוּי, וְהוּוּ תַבְעַ עַל סְנַטִּירָא לְמַעַבְדַּ דִּינָא, אֲדַהֲכֵי עַל רְחִימָא דְּמַלְכָּא, וְקָם קַמֵּיהּ, פִּיּוֹן דְּחַמָּא לֵיהּ מְלָכָא, אֲתַנְהִירוּ אַנְפוּי. שְׂאָרֵי הֵהוּא רְחִימָא דְּמַלְכָּא לְאֲשַׁתְּעֵי בְּהַדִּיהּ, וּמְלָכָא חֲדֵי. לְבַתַּר כַּד אֲתָא סְנַטִּירָא, חוּזָא אַנְפוּי דְּמַלְכָּא חֲדָאן, אֲסַתְּלַק וְאִזִּיל לֵיהּ, וְלָא עֲבִיד דִּינָא. וְכַדִּין, הֵהוּא רְחִימָא בְּעֵי לְמַלְכָּא עַל עַבְדוּי, וּמִכְפָּר לְהוּ. וּבְגִין כִּף, וְאִישׁ חָכָם יִכְפָּרְנָה.

דף קע"ז ע"ב

אוּף הַכָּא, כַּד חַמָּא מֹשֶׁה דְּרוּגְזָא הוּוּ (דף קע"ז ע"ב) תְּלִי, מִיַּד וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֵן, בְּגִין דְּאִיהוּ שׁוֹשְׁבֵינָא דְּמִטְרוּבִיתָא, וְקַטְרַת לָא סְלִקָּא אֶלָּא בִּידוּי, דְּאִיהוּ אֲסַגֵּי שְׁלָמָא בְּעֲלָמָא, וְקַשִּׁיר קַשְׂרָא דְּמַהִימְנוּתָא. קַטְרַת, הָא אוּקְמוּהּ, חֲדוּוּתָא דְּעֵילָא וְתַתָּא, קַשְׂרָא דְּמַהִימְנוּתָא, סְלִיקוּ דְּרוּגְזָא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (משלי כז)

שָׁמֵן וְקִטְרֵת יִשְׁמַח לֵב, וְכִדִּין וְאִישׁ חָכֵם יִכְפָּרְנָה, יִנְקִי וְיִדְפִי לְהֵהוּא רוּגְזָא, וְרַחֲמֵינִי מִתְעַרְיִן.

רַבִּי אֶלְעָזָר (נ”א רבי אבא) אָמַר, (במדבר ד) אַל תִּכְרִיתוּ אֶת שִׁבְט מִשְׁפָּחוֹת הַקְּהָלִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם, בְּגִין דְּאֵינּוּן גְּזַעָא וְשִׁרְשָׁא דְלִיּוּאֵי. וְזֹאת עָשׂוּ לָהֶם וַחֲיוּ וְלֹא יָמוּתוּ, דְּבַעֵי פְּהֵנָא לְאַתְקֵנָא לָהּ, דְּאָף עַל גַּב דְּקָרִיבִין אֵינּוּן לְקוּדְשָׁא, לָא יִיעֲלוּן אֶלָּא בְּתַקּוּנָא דְכֹהֲנָא, דְּהוּא יָדַע סִימְנָא דִּימְטוּן לְגַבֵּיהּ, וְלֹא יִתִּיר. וְכַד מְכַסֵּי לְמֵאנֵי קוּדְשָׁא, כְּדִין כְּסוּיָא אַחְרָא שָׂרִי, וְאֶסִיר לֹון לְקָרְבָא לְמַחְמֵי, דְּהָא מְלָה בַּחֲשָׁאֵי לָא אִית לְגַבֵּיהּ, אֶלָּא לְכֹהֲנָא, (ועל דא) דְּמְלָה דְּלֵהוּן וְעוּבְדָא דְּלֵהוּן בְּרוּזָא וּבַחֲשָׁאֵי וְלִיּוּאֵי לְאַרְמָא קְלָא.

בְּגִין כֶּף כְּהֵנִי בַּחֲשָׁאֵי וּבְרוּזָא, וְעַל דָּא אֶסִיר לֹון חֲמָרָא, דְּחֲמָרָא לְאַרְמָא קְלָא, וְלִגְלָאָה רִזִּין אִיהוּ. בְּגִין כֶּף לִיּוּאֵי אַתְמַסְרוּ לְאַרְמָא קְלָא, דְּהָא בְּדִינָא אַתְאַחַד, דִּינָא בְּאַתְגְּלִיָּא אִיהוּ, וְלִפְרִסְמָא מְלָה קָמִי כְּלָא. אַבְל פְּהֵנָא, כָּל מְלוּי בְּרוּזָא וּבַחֲשָׁאֵי, וְלֹאוּ בְּאַתְגְּלִיָּא (סימנא דכלא שמאל תהא דוחה, וימין מקרבת). בְּגִין דְּאִיהוּ יְמִינָא (מקרב), כַּד דִּינִין שָׂרִיִּין בְּעֵלְמָא מְסֻטְרָא דְשִׁמְאָלָא, יְמִינָא יְהָא מְקָרְבָא, וּבְמָה. בְּקִטְרֵת, דְּאִיהוּ בַּחֲשָׁאֵי, בְּרוּזָא דְקִיק, וּפְנִימָאָה מְכָלָא.

תָּא חֲזִי, כַּד הָאֵי מְדַבְּחָא אַחְרָא, שָׂרִי לְאַתְעָרָא אַתְעָרוּתָא, כַּד לָא יִשְׁתַּכְּחוּ וְכָאִין, מְדַבְּחָא פְּנִימָאָה אַתְעָר לְגַבֵּיהּ, וְקָאִים לְקַבְּלֵיהּ, וְדִינִין מִשְׁתַּכְּכִי. וְעַל דָּא קְיָיְמָא לְקַבֵּל דָּא, וְכִדִּין דִּינָא אֶסְתַּלַּק.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, (במדבר ד) זֹאת עֲבוּדַת בְּנֵי קָהָל בְּאֵהָל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים, בְּשַׁעֲתָא דְּבְנֵי קָהָל נְטֻלִין קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים, כְּדִין אֲתִי פְּהֵנָא, וְחַפֵּי כְּלָא, עַד לָא יִקְרְבוּן לְנְטֻלָא לֵיהּ, וְלֹא הוּוּ חֲמָאן לְעֵלְמִין מַה דְּאֵינּוּן נְטֻלִין, אֶלָּא כְּלָא בְּכְסוּיָא מְנִיִּיחוּ. כְּמָה דְכְּתִיב, (במדבר ד) וּבֹא אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּנִסּוּעַ הַמַּחֲנֶה וְהוֹרִידוּ אֶת פְּרוּכַת הַמִּסֶּךָ. וְרוּב כְּסוּיָא דְמֵאנֵי מְקֻדְשָׁא, תְּכַלֵּת אִיהוּ, בְּגִין דְּתְכַלֵּת הָא (קכ”ג ע”ב) אוּקְמוּהּ וְאַתְמַר. בְּתַר דְּאַתְכְּסִיָּא כְּלָא, מְקָרְבִין בְּנֵי קָהָל דְנְטֻלִין, וְלֹא מְקָרְבִין אֶלָּא בְּאֵינּוּן בְּדִים דְנִפְקִין לְבַר. הֵדָּא הוּוּ דְכְּתִיב, (במדבר ד) וְכֹלֵה אַהֲרֹן וּבָנָיו לְכַסֵּת אֶת הַקֹּדֶשׁ וְגו’, בְּנִסּוּעַ הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי כֵן יָבֹאוּ בְנֵי קָהָל לְשֹׂאת וְגו’.

בְּגִין כֶּף קִטְרֵת דְּאִיהִי פְּנִימָאָה, וְכָל מַה דִּי בְּרוּזָא, לְכֹהֲנָא אַתְמַסְר. וְעַל דָּא (במדבר ד) וַיִּקַּח אַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיִּרֶץ אֶל תּוֹךְ הַקְּהָל וַיִּתֵּן אֶת הַקִּטְרֵת, דְּאִיהִי פְּנִימָאָה, רִזָּא דְכֹהֲנָא, כְּדִין וְיִכְפֹּר עַל הָעָם וַיַּעֲמֹד בֵּין הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים, בֵּין אֵילָנָא דְחַיִּי, וּבֵין אֵילָנָא דְמוּתָא, כְּדִין יְמִינָא קָרִיב דָּא בְּדָא, וְתַעֲצֵר הַמַּגִּפָּה, וְכָאָה חוּלְקָא דְכֹהֲנָא, דְכֹהֲנָא אִית לֵיהּ חֵילָא לְעֵילָא, וְאִית לֵיהּ חֵילָא לְתַתָּא,

והוא גרים שלמא לעילא ותתא, ובכל זמנא, שמאלא פלח לימינא, הדא הוא דכתיב וילוו עליך וישרתוך, וימינא בשמאלא משתכחי במקדש.

רבי אלעזר הוה קאים קמיה דרבי שמעון אבוה, אמר ליה, פתיב (קהלת ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חיי הבלך. אמר ליה, תא חזי, ראה חיים עם אשה אשר אהבת (ס”א והוה אמר רבי שמעון כתיב (קהלת ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת) דא הוא רזא, דבעי בר נש לאכללא חיים באתר דא, דא בלא דא לא אזלא. ובעי בר נש לאכללא מדת יום בלילה, ומדת לילה ביום. ודא הוא ראה חיים עם אשה אשר אהבת מאי טעמא בגין פי היא חלקך בחיים, דחיים לא שראן אלא על דא. ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש, כמה דאמר (משלי ג) בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך.

דף קע”ח ע”א

ותא חזי כל מלוי דשלמה מלכא, פלהו סתימין לגו בחכמתא, והני קראי אתחזון דהותרה רצועה, כמה דכתיב בתריה, (נ”א אמר ליה רבי אלעזר כתיב) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון וגו’. האי קרא אית לאסתפלא ביה, (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, וכי שלמה (דף קע”ח ע”א) דחכמתא עלאה ביה, יתיר על כל בני עלמא, אמר הכי.

אלא (נ”א אמר ליה) כל מלוי דשלמה מלכא על רזא דחכמתא אתמרו. תא חזי, כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, דא הוא דבעי בר נש לאכללא שמאלא בימינא, וכל מה דהוא עביד, מבעי ליה דלא יהון אלא פלילן בימינא. כל אשר תמצא ידך, דא שמאלא. לעשות בכחך: דא הוא ימינא, כמה דאת אמר (שמות טו) ימינך יי נאדרי בפת. וכיון דבר נש יזדהר דכל עובדוי יהון לסטרא דימינא, ויכליל שמאלא בימינא, כדין קודשא בריך הוא שארי בגווייה בהאי עלמא, ויכניש ליה לגביה לההוא עלמא דאתי.

ולא יימא בר נש בשעתא דאתינא לההוא עלמא, כדין אתבע מן מלכא רחמי, ואיתוב קמיה, אלא כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה, בתר דיסתלק בר נש מהאי עלמא, אלא אי בעי בר נש, דמלכא קדישא ינהיר ליה לההוא עלמא, ויתן ליה חולקא לעלמא דאתי, ישתדל בהאי עלמא, לאכללא עובדוי בימינא, וכל עובדוי יהון לשמא דקודשא בריך הוא, דהא לבתר כד יתכניש מהאי עלמא, לאתדנא בדינא תקיפא, בדינא דגיהנם, לית תמן עיטא וחכמה וסכלתנו לאשתזבא מן דינא.

דבר אחר פי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול. בגייהנם, אית ביה מדורין על מדורין. מדורא תתאה שאול. מדורא תתאה מניה, אבדון. ודא סמיך לדא. מאן דנחית לשאול, ידונן ליה ומתמן יצפצף ועולה. הדא הוא דכתיב, (שמואל א ב) מוריד שאול ויעל. ומאן דנחית לאבדון, תו לא סליק לעלמין.

מאן דאית ביה עובדא טבא, או דאיהו (ס"א אי טבא איהו) מארי דחושבנא, הא אוקמוה דבכל ליליא ויליליא עד לא ישכב, ועד לא נאים, בעי בר נש למעבד חושבנא מעובדוי דעבד כל ההוא יומא, ויתוב מנייהו, ויבעי עלייהו רחמי. מאי טעמא בההיא שעתא. בגין דההיא שעתא אילנא דמותא שארי בעלמא, וכל בני עלמא טעמין טעמא דמותא, ובעי בההיא שעתא למעבד חושבנא מעובדוי, ויודי עלייהו, בגין דאיהי שעתא דמותא, ואלין אקרין מארי דחושבנא.

וכן מאן דאשתדל בדעת ובחכמה למנדע למאריה, פד יעברון ליה לאסתכאה ולאסתכלא באינון חייבין דאתטרידו בגייהנם, ובדרגא דשאול, וכלהו צווחין מאינון דרגין, הוא לא ישתאר תמן, ולא ישתכח בינייהו, ועל דא אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול, ולא ישתכח אלא לעילא לעילא, באתר דכמה נהורין ובוצינין, וכמה כסופין שארן ביה, וקודשא בריך הוא אתי (ביה) (ס"א ותאיב ליה) לאשתעשעא עם שאר צדיקייא די בגן עדן. זכאה חולקיהון דצדיקייא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי, עלייהו פתיב (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישראלים את פניך. (במדבר י"ח) ועבד הלוי הוא את עבודת אהל מועד וגו'. רפי אבא פתח, (ישעיה מ) היושב על חוג הארץ וגו'. תא חזי, פד בעא קודשא בריך הוא למברי עלמא, סליק ברעותא קמיה, וברא ליה באורייתא. (ס"א כד סליק ברעותא קמיה קודשא בריך הוא למברי עלמא אסתכל באורייתא וברא ליה) ובה אשתכלל. הדא הוא דכתיב, (משלי ח) בהכינו שמים שם אני. וכתיב (משלי ח) ואהיה אצלו אמן. והא אוקמוה, אל תקרי אמן, אלא אמן.

פד אתי למברי אדם, והא אתמר, אמרה תורה וכי למגנא אתקריאת ארך אפים ורב חסד. בההיא שעתא דנפיק אדם לעלמא, הוה זיו פרצופא דיליה מעילא ומתתא, והוה דחלין מניה כל בריין, ואוקמוה. תא חזי, לא אתקיים עלמא, ולא אשתלים, עד ההיא שעתא דנפק אדם בשלימו דכלא, ואתקדש יומא, ואתתקן פרסייא קדישא למלכא, פדין אשתלימו עלאי ותתאי, ואשתכחו חדון בכלהו עלמין.

דף קע"ח ע"ב

בההיא שעתא דבעא יומא לאתקדשא, הוו נפקי רוחיהון דשדין לאתברי גופא דלהון, ואתקדש יומא, ולא אתבריא, ואתאר עלמא כמה דאתפגים מעבידתא (דף קע"ח ע"ב) ואסתחר (ס"א ואתחסר), כיון דאתקדשו (עלמין) ישראל, ואתלימו בדרגיהון, ואתכחו ליואי בסטר שמאלא, כד (ס"א כדון) אשתלים ההוא פגימא דעלמא, דמסטר שמאלא.

ועל דא בעאן לאתדכאה ליואי, וכדין פלא אתפליל בימינא, ועלמא לא אתפגים, ובגין כך כתיב, ועבד הלוי הוא. הוא אשתלים לסטר שמאלא. הוא אשתלים לפגימו דעלמא. ואפילו ההוא סטרא דצפון, דאתאר חסר בעלמא, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא. ליואה בארונא אשתלים לכלא. מאי בארונא. בההוא מטולא דהו נטלי במשכנא, אשתלים כל ההוא פגימו על ידיה.

הוא: לעילא לשמאלא. הוא: אתפליל בימינא, תו הוא: דא עתיקא. (ס"א תא חוי ול"ג מן תו) אלמלי דינא לא אשתכח בעלמא, לא הוו ידעי בני נשא מהימנותא עלאה, ולא ישתדלון בני נשא באורייתא, ולא יתקיימו פקודי אורייתא, פולחנא שלימותא דישתכח בעלמא לגבי מלכא קדישא, מאן עביד ליה. הוי אומר דא ליואה.

ותו ועבד הלוי הוא, כמה דאת אמר (דברים ד) כי יי הוא האלהים. הוא אשתלים שלימותא, למיהוי פלא חד. הוא: פשיטא לקבלא לכנסת ישראל, כמה דאת אמר, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי, בגין לחברא זונגא פחדא. מאן אתער רחימותא. הוי אומר הוא. תו הוא כמה דאת אמר (ס"א תו הוא דא עתיקא כמה דאת אמר כי יי הוא האלהים) (תהלים ק) הוא עשנו ולא אנחנו עמו. בגין כך הוא: לתתא. הוא: לעילא. הוא: אתגלייא. הוא סתים. הוא אלהים.

רבי יצחק אמר, זמין קודשא בריך הוא לאנהרא לסיהרא, פנהורא דשמשא. ונהורא דשמשא יהא על חד שבע זמנין. הדא הוא דכתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה וגו'. וכתיב (ישעיה ס) לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף. וכתיב (ישעיה ס) לא יהיה לך עוד השמש וגו'.

בעזרת השם יתברך

ספר אור הזוהר

בו יבואר גדול החיוב ללמוד וללמד הזוהר
הקדוש והתיקונים, וחכמת האמת

שחיבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א,
שבו גילה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו
הקדושים בהם העולם קיים, ועי"ז תמלא הארץ
דעה את ה' באמונה.

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קובץ גדול מתלמוד בבלי ירושלמי, מדרשים,
זוה"ק, תיקונים, רמב"ם, ראשונים ואחרונים, ספרי
שו"ת, ספרי בעשטה"ק ותלמידיו, ספרי מוסר,
ועוד. כללים יסודיים ועיקריים בענין לימוד הזוהר
והתיקונים.

דבריהם הקדושים הוצבים להבות אש, מלהיבים
נפש האדם, מדריך ומורה דרך, להתמיד בלימוד
הזוהר, ולסיים מידי שבוע בשבוע כל פרשת הזוהר.

אוסף ענקי במקצוע זה עדיין לא ראה אור הדפוס עד היום
תקותי כי דבריהם הקדושים יעשו רושם בלבות בני
ישראל, וזה יהי פרי עמלי להביא הברכה לכל בית
ישראל בכל מקום שהם.

**הספר נדפס לזכות את הרבים
ונחלק בחנם לכל דורש ומבקש**

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר
זה או כל הספר בכל לשון שהוא בכל מדינה ומדינה,
בדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם ולעורר לבות
אחינו בני ישראל לתשובה שלימה.

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס
בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין
רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

**Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
784-436-548-972-011**

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הפרקים

- פרק א. מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים
- פרק ב. לימוד הזוהר בטהרה
- פרק ג. לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה
- פרק ד. הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה
- פרק ה. אור הזוהר טעם התורה
- פרק ו. אור הזוהר מוצנע בתלמוד ובפוסקים
- פרק ז. ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה
- פרק ח. סגולת הזוהר
- פרק ט. מי ומתי ראוי ללמוד הזוהר
- פרק י. בחודש אלול ללמוד התקונים בשופי
- פרק יא. התנגדות להזוהר הקדוש
- פרק יב. העלם וגילוי הזוהר
- פרק יג. החיוב והשלילה ללימוד הזוהר
- פרק יד. גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
- פרק טו. מעלת אמירת אותיות הזוהר והתיקונים
- פרק טז. ליקוט נפלא אודות תורות הח"ן
- פרק יז. נפלאות רבי שמעון בר יוחאי
- פרק יח. לימוד הזוהר הקדוש במירון
- פרק יט. ליקוט מאמרי חז"ל אודות תורה לפני התגלות הזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- פרק כ. דברי גדולי הראשונים המתארים את הקבלה
- פרק כא. סדר השתלשלות מסירת סתרי הקדמונים
- פרק כב. התגלות ספר הזוהר
- פרק כג. מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
- פרק כד. תולדות רבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר
- פרק כה. הסתלקות וקבורת רשב"י
- פרק כו. הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י
- פרק כז. דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו
- פרק כח. חלקי הזוהר
- פרק כט. מפרשי הזוהר
- פרק ל. הבקעת אור הקבלה בצפת
- פרק לא. העליה למירון מימי המשנה עד ימינו
- פרק לב. שמחת ל"ג בעומר
- פרק לג. גודל מעלת התפלה במירון
- פרק לד. "חאלאקע" בל"ג בעומר במירון
- פרק לה. רושמי העליה במירון
- פרק לו. להיות במחיצתו בעולם

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים לכל הספר אור הזוהר

פרק א	טז.
מעלת לימוד ספר הזוהר והתיקונים	עיקר לימוד הקבלה - הזוהר והתיקונים
א. מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקב"ה	יז. הזוהר והתיקונים - נשמת התורה עוגן הצלה נגד כל רע
ב. אור ששת הימים גנוז בזוהר	יח. העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקב"ה; בלימוד הפשט נקרא עבד
ג. האור החיים הק' מעריך את הבעש"ט כבר-סמכא בתורת הסוד	יט. הזוהר מסוגל ליכך הנשמה
ד. לימוד הזוהר תיקון האדם בזה ובכא	כ. ע"י לימוד הזוהר זוכים לכל מדות טובות שבעולם
ה. ע"י לימוד תורת הח"ן בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה	כא. אמירת זוהר בכל יום מסוגל לפרנסה
ו. עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות וריפוי חולים	כב. לימוד הזוהר מביא את האדם לידיעת ודביקת הבורא
ז. האר"י ז"ל זכה להשגותיו ע"י יגיעתו הגדולה בזוה"ק	כג. לשון הזוהר מעורר לעבודת השם
ח. ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שכשילמד תורת הסוד יפתחו לו שערי אורה	כד. עצם תיבות ודיבורי הזוהר מקשרין האדם לאין
ט. מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת "מפריד אלוף לא יראה מאורות"	כה. לא ימנע מקריאת הזוהר הגם שהדברים סתומים וחתומים
ט* מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל	כו. מי שהוא בעל עסק גדול יהי רוב לימודו בזוה"ק, כי הוא מאיר במקום החושך
י. כמה גדול השכר בלימוד תורת הסוד וההפסד בהעדר לימודה	כז. החוזה מעריך את ס' אור החיים ומאור עינים כספר הזוהר
יא. מי שלא נמשך אחר תורת הסוד, בהכרח שאינו מרגיש דבר הקדוש באמת	כח. לימוד או אמירת הזוהר בבוקר השכם מועיל לטהרת הנפש ותאוות לימוד התורה
יב. שלימות התורה רק ע"י תורת הח"ן	כט. ע"י טעימות יינה של תורה, פנימיות התורה, מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת וההשגה
יג. בכל יום גילוי חדש ללימוד הזוהר	ל. עסק חכמת הסוד מונעת התנשאות חכמות חיצוניות ונדחה מפניה כהחושך מפני האור
יד. הנשמה מושבעת ללמוד רזי התורה	
טז. גדול מעלת לימוד הזוהר והתיקונים	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- לא. לימוד הזוהר, תיקונים וזוהר חדש, מעלות השחר עד צאת הכוכבים מנע שריפת התלמוד
- לב. אפילו בעת עצלות וכבודות יתגבר בלימוד הזוהר
- לג. חוק ולא יעבור ללמוד הזוהר מסדר השבוע
- לד. לימוד הזוהר"ק אפילו בלי הבנה חשובה לפני ה'
- לה. אם אין מועטים לימוד הנגלה השנתי בלימוד הקבלה יום אחד, לימוד המשנה אינו כלום
- לו. לימוד אדם זוהר בחשק גדול
- לז. מי שלא ראה אור הזוהר לא ראה אור מימי
- פרק ב**
- לימוד הזוהר בטהרה
- א. טבילת עזרא הכרח ללימוד תורת הח"ן; לימוד הקבלה ללא טהרה גורמת מינות ואפיקורסות
- ב. רמז לטבילת עזרה
- ג. למד זוהר, תיקוני זוהר ותהלים במים הקפואים
- פרק ג**
- לימוד הזוהר מונע גלגול הנשמה
- א. עיקר בריאת האדם שילמוד חכמת הנסתר
- ב. דיבורי הזוהר"ק הם קישוטי נפש החיים לנשמת
- ג. כל אות ואות מהזוהר הוא תיקון לנשמה
- ד. צריך לטרוח בפרד"ם התורה עד היכן שיכול להשיג, ואם לאו נשמתו תתגלגל עוד פעם
- ה. הרח"ו הי' צריך לעסוק תמיד בכל יכלתו בספר הזוהר, מפני שבאחד מגלגוליו לא האמין בזה
- ו. אליהו הנביא אמר לרשב"י שבדור האחרון יתפרנסון מתורתו שתהי' מתוק לנפש ומרפא לעצם
- ז. "המאור שבה מחזירו למוטב" - הכוונה לתורת הסוד
- פרק ד**
- הזוהר תיקון להשכינה ומקרב הגאולה
- א. לימוד הזוהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה
- ב. ביטול הדינים הוא ע"י לימוד פנימיות התורה
- ג. הזוהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות
- ד. גאולת ישראל ע"י לימוד הזוהר
- ה. בזכות הזוהר תפרח ישועת ישראל
- ו. ע"י הזוהר יתבטלו כל הקליפות
- פרק ה**
- אור הזוהר טעם התורה
- א. הלימוד בכתבי האריז"ל לא יהי' מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צח ומצוחצח
- ב. אפשר לאדם שיהי' בקי בש"ס ופוסקים, ובאותו הזמן עם הארץ גמור
- ג. מצוה לגלות סתרי תורה רוזין עליונים לבער קוצים מן הכרם
- פרק ו**
- אור הזוהר מוצנע בתלמוד ופוסקים
- א. כל דברי התנאים והאמוראים יסודתם בהררי קודש מסוד התורה
- ב. גליא רוזין דאורייתא יחדיו יהיו תואמים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

הוא המפתח והוא הסוגר	זו.	הדוחה חלק הנסתר של התורה,	ג.
יזכה לתקן נפש רוח ונשמה	זי.	דוחה כולה, ונענש	
ע"י הזוהר וכתבי האר"ז ל נעשה	יח.	כשלומודים נגלה דתורה, אנו	ד.
האדם כבריה		מדברים עם נשמות ופנימיות	
ע"י לימוד בתיקונים הבין שנמתקו	יט.	התורה	
כל הדינים		ע"י סוד התורה ידע להבחין בין	ה.
סגולה לבעל עסק	כ.	איסור להיתר	
סגולתו לאור נפשו באור החיים	כא.	פרק ז	
הנצחיים		ידיעת הבורא על ידי חכמת הקבלה	
פרק ט		אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי	א.
אופני לימוד ספר הזוהר הק'		חכמת הקבלה	
האר"ז"ל לא קצב זמן להתחלת	א.	פרק ח	
לימוד תורת הח"ן		סגולת ספר הזוהר	
לימוד תורת הסוד בלי טהרה	ב.	הזוהר מקור לכל ספרי היראים	א.
מביאה לאפיקורסות		ראוי ללימוד הזוהר והתיקונים עם	ב.
מילוי כריסו בש"ס ופוסקים קודם	ג.	תינוקות בני תשע	
לימוד הקבלה		קריאת הזוהר, אעפ"י דלא ידע מאי	ג.
אין אדם יכול לבוא למשהו השגה	ד.	קאמר, הוא תיקון לשכינה הק'	
בגדלות הבורא מכל לימודי התורה,		ולנשמתו	
כמו מחכמת הקבלה		הלומד זוהר, אעפ"י שאינו מבין,	ד.
לעולם יקדים אדם לימוד הנגלה	ה.	הקב"ה מתקן דברי	
להנסתר		ללימוד זוהר ותיקונים או זוהר חדש	ה.
סודות התורה הם אור הנפש	ו.	קודם התפילה	
פרק י		זוהר הכנה לתפילה	ו.
חודש אלול ראוי ללימוד התיקונים		לימוד הזוהר מוביל לתשובה באמת	ז.
בשופי		הזוהר קדוש ונורא, אך אין ערכו	ח.
גודל מעלת אמירת תיקונים בחודש	א.	כהתיקונים	
אלול, שמזכך הנר"נ		על ידו יכולים לראות נועם ה'	ט.
תיקון לבע"ת לאמר ה' דפין זוהר או	ב.	לשונו מזכך הנשמה	י.
תיקונים בכל יום, שמטהר הגוף		סגולה להנצל מחכמות חיצוניות	יא.
והנשמה		סגולה לטהר הנשמה	יב.
התיקונים - סגולתן למתק הדינים	ג.	להנצל ממחשבות זרות בעת	יג.
הטעם שנתפשט לימוד התיקונים	ד.	התפילה	
בימי התשובה יותר מן הזוהר		הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזוהר	יד.
תיקוני הנפש והגוף	ה.	הק'	
סוד תיקוני הזוהר שגילה הרשב"י	ו.	משיג חכמה ויראת שמים	טו.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ז.	הבעש"ט מעורר על לימוד תיקוני זוהר	ז.	פרק יג
ח.	התופס חלק מן האחדות כאילו תופס כולו	א.	החויב והשלילה ללימוד הזוהר
ט.	עורר ישנים מתרדמתכם	ב.	מדוע לא נפוץ לימוד הזוהר כשאר מדרשי חז"ל
י.	גודל מעלת לימוד הזוהר	ג.	ר' יצחק דלטאש בפסקו המפורסם יצא להגן על הזוהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר
	פרק יא	ג.	הרח"ו אודות החויב והשלילה ללימוד הזוהר
א.	התנגדות להזוהר הקדוש		פרק יד
	מי שאינו זוכה ללימוד תורת הח"ן, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זכה ונקיה		גדולי החסידות בשבח לימוד הזוהר
ב.	פנימיות התורה היא גילוי יקרא דקוב"ה	א.	ובני ישראל יוצאים ביד רמה - ברי"ש גלי - ר"ת רבי שמעון בן יוחאי
ג.	בזוהר מוכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו	ב.	משיח בן יוסף יחי' ויתקיים ע"י לימוד רזין דאורייתא
ד.	ספר הזוהר הוא כתיבת נח שנתנכסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא	ג.	או"ר בגימטריא ר"ז
	פרק יב	ד.	או"ר בגימטריא אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז
א.	העלם וגילוי הזוהר	ה.	רק ע"י התגלות סודות חכמת האמת יבוא משיח צדקנו
	מדוע נתגלה הזוהר משנת ה'ר"ן ואילך?		פרק טו
ב.	הזוהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עליהם		מעלת אמירת אותיות הזוהר והתיקונים
ג.	הסבר להעלמות הזוהר אחרי פטירת הרשב"י	א.	מעלת אמירת הזוהר והתיקונים בלי הבנה
	א/ לא ניתן לכתוב סתרי הזוהר אלא לר' אבא		פרק טז
	ב/ אורות הזוהר לא נתגלה רק לחבריאי במחשבת לבם	א.	ליקוט נפלא אודות תורת הח"ן
	ג/ אחרי פטירת רשב"י אמרה החבריאי: "אל תתן את פיך להחטיא את בשרך"	ב.	שכר לימוד חכמת הקבלה וחויב הפלפול בה
	ד/ רשב"י הכיר בר' אבא שיוכל להעלים הדברים אפילו מחכמי הדור ההוא	ג.	לימוד חכמת האמת פועל עשיית המצוות כתיקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפיל
			ספר הזוהר הוא מוגן לישראל כתיבת נח

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

- ד. לימוד הזוהר מתקן עולמות העליונים; לימוד התיקונים מתקן עולם העשיה
- ה. לימוד הזוהר דרך בקיאות בלבד
- ו. ראוי לקבוע שיעורו בלימוד הזוהר והתיקונים באופן שישימם כל שנה
- ז. לימוד חמש דפין זוהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש
- ח. לימוד הזוהר"ק באשמורת הבוקר
- ט. טעם שדוקא לימוד הזוהר הוא תיקון להנפש
- י. לימוד בחינת פנימיות התורה מקשר בחינת פנימיות הנשמה לבחינת פנימיות אלקותו ית'
- יא. ידיעת מציאות ההשתלשלות היא מצוה רמה ונשאה ומקיים עי"ז מצות וידעת היום גו'
- יב. לימוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא"
- יג. כמו שהמלח נתן טעם בבשר כן לימוד פנימיות התורה נתן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר)
- יד. מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה) לא טעם טעם של יראת חטא
- טו. ע"י שיראת ה' היא אוצרו, עי"ז התורה נק' תורת
- טז. מעלת ענין "לריח שמניך" (לימוד פנימיות התורה) על "שמן תורק" (לימוד נגלה דתורה)
- יז. אורך הגלות מחמת העדר לימוד הסוד; הלימוד מובטח לו שהוא בן עולם הבא
- יח. בדרונו מי שאינו עוסק בזוהר ותיקונים וכתבי האר"י, כל עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ
- יט. עיקר התגלות חכמת הסוד באחרונה ליוכך הנפש לתשוקה ודביקות בקדושה
- כ. ע"י לימוד הסוד זוכים לעונה ומוחזין דקדושה
- כא. נסתר דתורה מגין נגד מינות, שנאת חינום ולשון הרע
- כב. לימוד הנגלה על דרך הסוד
- כג. האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י
- כד. בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה
- פרק יז**
- נפלאות רבי שמעון בר יוחאי**
- א. רשב"י היה מלומד בנסים
- ב. תחיית המתים בל"ג בעומר
- ג. בהילולת רשב"י
- ד. רשב"י פוקד עקרות ה"ינוקא" שבזוהר הקדוש נולד מברכת רשב"י לאביו
- ה. הרבה עקרות נפקדו וחולים נתרפאו בזכות נדרים ונדבות שהתנדבו עבור ציון רשב"י במירון
- ו. "אדם ובהמה תושיע הוי"ה" בגימ' "רבי שמעון בן יוחאי"
- פרק יח**
- לימוד ספר הזוהר הקדוש במירון**
- א. לימוד ספר הזוהר במירון גרם שנתמלא הבית ריח טוב ונמשכה הארה גדולה והרגש גדול להנשמה
- ב. קביעות זמנים ללמוד ספר הזוהר על ציון רשב"י

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. רבי שמעון ובנו רבי אלעזר התחבאו במערה י"ג שנה ולמדו שם תורה ביחד	פרק יט לימוד מאמרי חז"ל אודות לימוד ס"ת לפני התגלות הזוהר
ד. יציאתם מן המערה פעם ראשונה	א. ליקוט מאמרי חז"ל, ראשונים ואחרונים אודות לימוד סתרי-תורה עד להתגלות ספר הזוהר
ה. נגזר עליהם לחזור למערה	פרק כ דברי הראשונים המתארים את הקבלה
ו. איך יצאו לחפשי מן המערה	א. דברי גדולי הראשונים המתארים את חכמת הקבלה
פרק כה	ב. תרגום וביאור הזוהר מפירוש "הסולם"
הסתלקות וקבורת רשב"י	פרק כא סדר השתלשלות ומסירת סתרי התורה בספרי הקדמונים
א. הסתלקות וקבורת רשב"י וגילוי רזין לפני הסתלקותו	א. ספר יצירה
פרק כו	ב. כח ספר יצירה אפשר לברוא אדם, בהמה, חיה ועוף
הסתלקות וקבורת ר"א בן רשב"י	ג. ספרי ה"היכלות"
א. חלישותו, הסתלקותו וקבורתו של רבי אלעזר בן רבי שמעון	ד. ספר הבהיר
פרק כז	פרק כב התגלות ספר הזוהר
דימוי רבי שמעון בר יוחאי למושה רבינו	א. קדמות ספר הזוהר הק'
א. הקב"ה קרא בשמות משה ורבי שמעון בן יוחאי	ב. סדר גילוי ספר הזוהר הק'
ב. למושה רבינו ולרשב"י נגלה מן השמים שדורשי נפשם מתו	פרק כג מדוע לא נתגלה ספר הזוהר להקדמונים
ג. משה רבינו ורשב"י הסתכלו באספקלריא	א. רבי יהודה חייט מבאר מדוע בדורו נתגלה ספר הזוהר
ד. משה ורשב"י קבלו תורה מסיני	פרק כד תולדות רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר
ה. משה רבינו ורשב"י נקראו "סיני"	א. לידתו בגליל; תלמיד מובהק לרבי עקיבא
ו. משה רבינו ורשב"י ידעו סוד "צדיק וטוב לו" והיפוכו	ב. ישיבתו הק' בצידון וחיבור ספריו
ז. משה רבינו ורשב"י שקולים כנגד כל העולם כולו	
ח. רשב"י עלה למרום בענן כמו משה רבינו	
ט. משה רבינו ורשב"י מנעו פורעניות מן העולם	
י. משה רבינו ורשב"י ידעו ע' פנים לתורה	

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ט. "דרך אמת"	א. למושה רבינו ולרשב"י נמסר הכח
י. "נצוצי אורות" להחיד"א	ב. לברך את ישראל
יא. "נצוצי זוהר"	ג. רשב"י היה ניצוץ מושה רבינו
פרק ל	ד. קבורת מושה רבינו ורשב"י לא ע"י ילוד אשה
הבקעת אור הקבלה בצפת	ה. פטירת מושה רבינו ורשב"י נודעה על בת-קול
א. מלך המשיח יתגלה בגליל תחילה	פרק כח
ב. "כרם היה לידדי בקרן בן שמון"	חלקי הזוהר
ג. לא היה אדם שהשפיע על עם ישראל כהאר"י הק'	א. זוהר על התורה
ד. השפעת ופעולות האר"י נמשכה כשנה ומחצה	1) ספרא דצניעותא
ה. ה"אור יקר" גלה גדולת הרמ"ק בקבלה	2) אדרא רבא
ו. אליהו הנביא היה "סנדק" האר"י	3) אדרא זוטא
ז. האריז"ל למד נגלות התורה עם השיטה מקובצת והרדב"ז	4) רעיא מהימנא
ח. האר"י ז"ל בא לעולם הזה רק בשביל תלמידו הרח"ו	5) מדרש הנעלם
ט. תורת הח"ן - הבריח המבריא עולם הזה עם עולם הבא	6) "אדרא דבי משכנא", "היכלות", "רזא דרוזין", "סבא דמשפטים", "תוספתא" ו"סתרי תורה"
י. מושה אמת ותורתו אמת - אך גבהו דברי האר"י מהרמ"ק	ב. זוהר חדש
יא. הרח"ו נסמך להוראה מהאלשי"ך	ג. תיקוני הזוהר
יב. לא זה יד הרח"ו מיד האר"י מעת שהחל לגלות תורת הח"ן	ד. סיכום
יג. חכמי הקבלה בדורו אמרו על הרח"ו שאין כמוהו במעלה ובחכמה	פרק כ"ט
יד. הרח"ו ובנו ר"ש נקבעו לערוך תורת האר"י ולהוציאה לאור	מפרשי הזוהר
טו. ר"ש ויטאל כתב תורת האר"י בייעילות עליונה	א. רבי שמעון לביא - "כתם פז"
טז. דמיון וקירבה נשמית בין האב לבנו	ב. רבי מושה קורדובירו - "אור יקר"
יז. ר"ש ויטאל היה גלגול התנא רבי מאיר	ג. רבי אברהם אזולאי - "אור החמה"
	ד. רבי שלום בוזאגלו - "מקדש מלך"
	ה. "עטרת צבי" לרבי צבי הירש מזידטשוב
	ו. "זוהר חי" לרבי יצחק אייזיק מקאמארנא
	ז. "דמשק אליעזר" לרבי אליעזר צבי מקאמארנא
	ח. "הסולם" (ט"ז כרכים) לרבי יהודה אשלג

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

פרק לא	
ה. לימוד הזוהר בהילולא דרשב"י	העליה למירון מימי המשנה עד ימינו
ו. לימוד תורת הנסתר במירון	השתטחות התנאים על קבר רשב"י
ז. תיבת "שמעון" היא חיות התנא	במירון
ח. אתדבקות רוחא ברוחא	אליהו הנביא לומד תורה עם
ט. לימוד אדם כשר תורת רשב"י גורם	התנאים במערת רשב"י
נשיקין הדיין	רשב"י מברך לכל הבאים למירון
סיום הזוהר	השתטחות והקפות בד' מינים -
	וביטול גזירות - במירון
	ה. הדר בארץ-ישראל יעלה בל"ג
	לעומר למירון וישמח שם שמחה
	גדולה
	ו. לא ילך על הציון לכד כי הש"ד
	ששמו תנ"י יכול לכופו ולהחטיאו
	ז. כל הפמליא של מעלה ונשמות
	הצדיקים הם במירון בל"ג לעומר
	ח. קדושת יום ל"ג בעומר
	ט. טעם שנוהגין להרבות בנרות בל"ג
	בעומר
פרק לב	
שמחת ל"ג לעומר	
א. רבינו עובדיה מברטנורא	הטעם לשמחה וחדוה בכל
ב. ר' אברהם גלאנטי	העולמות בל"ג לעומר
ג. האריז"ל עלה למירון ביום ל"ג	טעם למה נקרא יום פטירתו בשם
בעומר	"הילולא"
	ג. ל"ג לעומר שהוא יום ה' בשבוע
	החמישי הוא גמר ספיה"ע
	ד. מעשה נורא מהאריז"ל ובעל
	ה"חרדים" שרקדו ביחד עם רשב"י
	בל"ג בעומר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

מפתח הענינים

לפרק כט

מפרשי הזוהר

- א. רבי שמעון לביא - "כתם פז"
- ב. רבי משה קורדובירו - "אור יקר"
- ג. רבי אברהם אזולאי - "אור החמה"
- ד. רבי שלום בוזאגלו - "מקדש מלך"
- ה. "עטרת צבי" לרבי צבי הירש מזידטשוב
- ו. "זוהר חי" לרבי יצחק אייזיק מקאמארנא
- ז. "דמשק אליעזר" לרבי אליעזר צבי מקאמארנא
- ח. "הסולם" (ט"ז כרכים) לרבי יהודה אשלג
- ט. "דרך אמת"
- י. "נצוצי אורות" להחיד"א
- יא. "נצוצי זוהר"

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ספר אור הזוהר פרק כט

מפרשי הזוהר

א. בבואנו להתחקות על ספרות הפירוש ליסוד הקבלה - ספר "הזוהר". עומדים אנו מול מספרם הדל של הפירושים שנכתבו לספר זה. בל נשכח שמאז גילוי ספר זה עברו כשבע מאות שנים - תקופה די ארוכה, שעשתה פירות ופירי פירות כלפי כל ספרות אחרת ביהדות. (נשוה לדוגמא את הזוהר, לפרשנות רש"י על התורה, ולספר ההלכתי של הרמב"ם "משנה תורה". על ספרו של רש"י נכתבו למעלה ממאה פירושים ידועים, ועל ספרו של הרמב"ם - מספר מאות!).

ב. הטעם העיקרי להעדר פרשנות רחבה לזוהר, ככל הנראה נובע מאופייה הנסתר של תורה זו, ומן החשש לגלות אף לא טפח מסודותיה הכמוסים, בבחינת - "סוד ה' ליראיו".

ג. טעם נוסף, הוא החשש מן הטעות בפירוש דברים העומדים ברומזו של עולם, אשר כל חוסר דיוק משנה ומשדרד מערכות בכל העולמות!. על כן יפה השתיקה, ובמיוחד, וכל שכן הכתיבה!

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

א) רבי שמעון לביא - "כתם פז", ראש מפיצי התורה בצפון אפריקה

א. רבי שמעון לביא נולד בספרד בשעת בין הערביים, ערב וסמוך לשקיעתה של יהדות גדולה ומפוארת. בשנת רנ"ב בעודו ילד, נטל את מקל הנדודים יחד עם כל יהודי ספרד, ושם פעמיו לצפון אפריקה הסמוכה. תחנתו הראשונה היתה העיר פאס שבמרוקו, שם גדל ונתגדל, וספג לתוכו הרבה תורה ויראה, קדושה וטהרה. הר"ש לביא - כרבים מבני דורו שגלו מארץ מולדתם - שאף להגיע לארץ ישראל. ואכן, אחר תקופה ארוכה (רנ"ב - ש"ט), פנה הוא בדרכו לארץ הקודש, בעברו דרך לוב, בעיר טריפולי. נוכח הוא לדעת עד כמה גדולה הוא בורותם של יהודי המקום בידיעת התורה, וממילא עד כמה רחוקים הם מקיום תורה ומצוות בשלימות. הרגשת אחריות אישית לגורל יהודי הקהילה ויהדותם, הביאה את הר"ש לביא לדחות את עלייתו לארץ ישראל, לשהות במקום, ולהשתדל לשנות את פני הדברים העגומים. ואכן הר"ש לביא החל להפיץ את התורה ולימודה בלוב, ותיקן תקנות בתחומי היהדות השונים.

ב. וזה לשון החיד"א (ב"שם הגדולים" בערכו): "ואני שמעתי דהרב הנזכר היה דעתו ליסע לארץ ישראל, וכשבא לטריפולי ראה שלא היו יודעין דת ודין, ואפילו תפילה וברכות כתקנן, ואמר בלבו כי טוב לו לקרבם לתורה וללמדם תורה וליראה את ה', וזה יותר מהליכת ארץ ישראל, וכן עשה והצליח כמעט לגיירם והרביץ תורה שם".

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ג. הר"ש לביא האריך ימים, ונפטר בשנת שמו"ה, ומקום קבורתו בעיר טריפולי. מפורסם הוא שירו "בר יוחאי נמשחת אשריך, שמן ששון מחבריך" - על רבי שמעון בר יוחאי. הר"ש לביא כתב פירוש רחב ועמוק - "כתם פז" - לספר הזוהר, שממנו נותר וידוע לנו רק פירושו לספר בראשית. שלא כשאר פירושי הזוהר שנכתבו לאחר שנדפס הזוהר, פירושו של הר"ש לביא נכתב על בסיס כתבי יד של הזוהר שהיו בידו, ועל כן חשוב מאוד פירושו, גם מן הבחינה הזאת שכן יכול לשמש לנו מקור לגירסאות ונוסחאות שונים וקדומים של ספר הזוהר.

ד. ספרו - "כתם פז" - הודפס כמאתיים וחמישים שנה לאחר פטירתו, בעיר ליורנו, בהשתדלות גברי העיר טריפולי. מעניין לציין שהשם "כתם פז" לחיבור, ניתן ע"י החיד"א החיד"א, ששהה באותה עת בעיר ליורנו, (בשם הגדולים ערך שמעון בן לביא מובא: "ונקרא הספר "כתם פז" גימטריא - שמעון לביא ז"ל. גם פ"ז ראשי תיבות פירוש זהר"). הספר הודפס בשני כרכים. קבלתו של הר"ש לביא מבוססת על כתבי המקובלים שקדמו לו, (ואין בה כלל מהשפעת מקובלי צפת: מהר"ם קורדובירו והאר"י ז"ל) כגון: הרמב"ן (בעיקר בפירושו לתורה), הריקאנטי, פירושו של רבי יהודה חייט - מנחת יהודה לספר "מערכת האלהות", רבי יוסף ג'יקטיליא, רבי מנחם הציוני, רבינו בחיי בן אשר, ועוד.

ב) רבי משה קורדובירו - "אור יקר"

הר"ם קורדובירו הוא מגדולי המקובלים שבכל הדורות

א. רבי משה נולד כדור לאחר גירוש יהודי ספרד (רפ"ב), אך מקום לידתו אינו ידוע (יש המשערים בספרד). מלבד

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

גדולתו בקבלה - שאודות לה זכה לפירסום ושמו נחקק לדורות בין גדולי ישראל - היה הר"ם קורדבירו גדול בתורה ושימש אף כדיין. כן ידוע שהיה תלמידם של רבי יוסף קארו ורבי שלמה אלקבץ.

ב. תורתו בקבלה, הינה סיכום בהיר ונפלא של כל ספרות הקבלה שקדמו לו, דבר הבא לידי ביטוי בספרו הגדול "פרדס רמונים" שבו סיכם את עיקרי תורת הקבלה, (מספר זה נעשו שני קיצורים: "פלח הרימון" - לרבי מנחם עזריה מפאנו, ו"עסיס רמונים" - לרבי שמואל גליקו). ספרו בתחום המוסר מפורסם בשם - "תומר דבורה", ששימש בסיס לספרות המוסר שהושפעה מן הקבלה, ושהתפתחה בדורות הבאים, (כגון "ראשית חכמה" לתלמידו רבי אליהו די וידאש, ועוד).

הר"ם קורדובירו עסק כל ימיו בכתיבת פירוש לכל חלקי הזוהר, אולם לא זכה שספר זה יודפס בימי חייו. ספר זה שעד כה היה בכתב יד (הכת"י מכיל כשלוש עשרה אלף עמודים!), הנקרא בשם "אור יקר", מודפס בשנים האחרונים בירושלים, כארבע מאות שנה לאחר כתיבתו, ולעת עתה יצאו לאור כ"ב כרכים (תשכ"ב - תשנ"ד), על ידי הרה"ח ר' מאיר אלבום, מחשובי חסידי אלכסנדר מדור העבר.

ג. הפירוש מתייחס לכל מלה ומלה שבזוהר, מדקדק בה ומפרשה לאורכה ולרוחבה. לא פלא, שכל מי שידע על ערכו של ספר זה נתאווה ללומדו. מפורסם הוא נסיונו של הרמ"ע מפאנו שהזיל "אלף זהובים אדומים" לאלמנת הר"ם מקורדובירו, שתשאיל לו את הכתב יד על מנת להעתיקו, (ראה שם הגדולים להחיד"א בערך "אור יקר" שב"מערכת ספרים").

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ד. נצטט מספר שורות מהקדמת הר"ם קודובירו לספרו "אור יקר", בהם סיכם מגמתו בכתובת פירושו לזוהר: "ובראותי אני משה... קורדואירו עוצם חובת האדם בידיעת התורה וטעמיה ... ראיתי לבא ללקוט קצת שושני וורדי נרדי סודות תורתנו הקדושה, בפירוש הפסוקים, וטעמי המצות, ולחבר מהם מגילת ספר יקרא שמו "אור יקר" לסבות רבות.. מפני שעיקר הכוונה בו לבאר דברי הרשב"י ע"ה בכל פרטיו... מאיר ומבאר דברי הזוהר בכלל ופרט, בסיעתא דשמיא... להיות סודות התורה יקרי הערך לא יערכם זהב וזכוכית... לבאר דברי הרשב"י ע"ה בזוהר ואו"ר יק"ר, ירצה אור מאיר, דהיינו היות הזוהר מתבאר לבד, בלי להוסיף כלל, אלא כפי מה שנלמוד מתוך דבריו, וכפי מה שאנו יונקים משדי משדי חכמתו... להיות כוונת הספר להורות אל האדם דרך יעבור להקדוש ברוך הוא ושכינתיה, כי זה כל האדם".

ה. השפעתה העצומה של קבלת האר"י דחתה את לימוד הקבלה עפ"י שיטתו ודרכו של הר"ם מקורדובירו לא נתבאר אלא על פי שיטת האר"י ז"ל. והגאון בעל החיד"א שם כותב: "וראיתי בספר חזיונות כתב יד לרבינו הרב מהרח"ו זצ"ל, שחלם [על] הרמ"ק ז"ל, ובחלום ידבר בו הרמ"ק ז"ל שקבלת רבו האר"י ז"ל אמיתית ופנימית. ושם בעולם הבא הוא [הרמ"ק!] לומד חכמת הקבלה על דרך רבו האר"י ז"ל".

ו. מהר"ם קורדיבירו נפטר בצפת בשנת ש"ל, ונטמן סמוך לקברו של האר"י ז"ל.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ג) רבי מרדכי אזולאי - "אור החמה"

א. המקובל ר"א אזולאי נולד לאביו ר' מרדכי אזולאי, שהיה ממשפחת המקובלים מקטלוגניה שבספרד, בעיר פאס שבמרוקו (ש"ל).

עיר זו היתה אז מרכז תורני גדול בארץ ומשופעת בחכמיה הרבים והגדולים. שם עלה ונתעלה בידיעת התורה על כל חלקיה: מקרא, תלמוד, קבלה. כמו כן נתוודע אז לקבלת רבי משה קורדובירו - המבוארת בספרו הגדול "פרדס רמונים".

רבים מספריו בקבלה יש להם גוון שיטת הרמ"ק.

ב. הר"א אזולאי החליט לעלות לארץ ישראל - ככל הנראה לאחר פורענות שעברה באותה עת במרוקו, ובפרט בעיר פאס. בהגיעו לארץ ישראל (בשנת שע"ה) התיישב אז בעיר חברון, שהיתה מרכז לתורה וללימוד הקבלה, ושם כתב את ספריו הקדושים, לתקופות קצרות התיישב בעדים ירושלים ועזה.

ג. הר"א אזולאי נפטר בשנת ת"ד (כ"א מרחשון וי"א כ"ה) בחברון, ושם נטמן.

ד. ספרו הגדול "אור החמה", הוא בין הפירושים החשובים ביותר שנכתבו על הזוהר. בספר זה באו פירושי הזוהר לרבי משה קורדובירו ולרבי חיים וויטאל (קודם שנתוודע לתורת האר"י ז"ל). הפירוש הודפס בשלשה כרכים גדולים, ובהם פירוש לשלשת חלקי הזוהר (בראשית - דברים). כמו כן כתב הרב אברהם אזולאי את הספר "זהרי חמה", והוא קיצור מן הספר "ירח יקר" - פירושו הגדול של רבי אברהם גלנטי לזוהר.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ה. בשנת תרנ"ו הודפס הפירוש "אור החמה" בשילוב עם "זוהר חמה", ע"י הרה"ק ר' יחזקאל שרגא הלברשטאם בן הדברי חיים זי"ע, וכעת מצויים בו שלושת הפירושים של המקובלים: הרמ"ק, רח"וו, ור"א גאלאנטי. מדבריו בהקדמתו לפירושו: "... והחלק ב' [מן הספר "קרית ארבע" - הכולל את רוב חיבוריו בקבלה] נקרא שמו "אור החמה", והוא מאיר המעיין באור החמה הבהיר להבין לשונות הזוהר הבלתי עמוקים, ונהנים ממנו כל העם מקצה, המבין והבלתי מבין".

ו. רבי אברהם בן רבי מרדכי אזולאי נולד בפס (בשנת שכ"ה - שצ"ח) למשפחת מקובלים, היה מקובל מפורסם, נוסף אשר פרח בתור הזהב של התקופה ההיא. הוא כתב שלושה מדרשים המבוססים על הזוהר עם פירושו האריז"ל, "אור הלבנה", "אור החמה", ו"אור הגנוז". הרב אברהם אלגאזי גם כתב ספר הנקרא "חסד לאברהם", בו הוא מציג ניתוח עקרונות הקבלה.

ז. בנו של הרה"ק ר' אברהם אזולאי, היה הרה"ק ר' יצחק אזולאי, בעל זרע יצחק מקושטאנדינא (הוא אבי הרה"ק ר' ישעי', אבי הרה"ק ר' יצחק זרחי, אבי מרן החיד"א ז"ל).

ח. חתני הרה"ק ר' אברהם אזולאי ז"ל היו, הרה"ק ר' בנימין זאבי (אבי הרה"ק ר' אברהם ישראל זאבי), והרה"ק ר' דוד יצחק (אבי הרה"ק ר' אברהם ישראל זאבי), הרה"ק ר' אברהם אזולאי ז"ל נפטר, בשנת ת"ד לפ"ק כ"א (וי"א כ"ה) מרחשון זיעועכי"א.

(תו"ד מליצי אש)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ד) רבי שלום בוזגלו - "מקדש מלך"

א. רבי שלום בוזגלו נולד - במאה ה"ח - בעיר מראכש שבמרוקו, עיר קדומה ששימשה מאות בשנים כמרכז רוחני ליהודי דרום מרוקו. ארבע מגדולי חכמי מרוקו שבדורו: רבי אברהם אזולאי, רבי יעקב פינטו, רבי ישעיה הכהן, ורבי יעקב גדליה - היו רבותיו בקבלה, כפי שידוע לנו מדבריו בהקדמתו, ומהבאת דבריהם ופירושיהם בפירושי הרבים על הזוהר.

ב. פירוש "מקדש מלך", ושאר פירושי לחלקי הזוהר הנוספים: "הדרת מלך", "פני המלך", "הוד מלך", "כבוד מלך" (על מאמרים קשים שבזוהר, על האידרות - רבה וזוטא - ועל ספרא דצניעותא), ו"כסא מלך" (על תיקוני הזוהר) - מבוססים כולם על קבלת האר"י ז"ל, כפי שבאה בכתבי תלמידיו, ובראשם המהרח"ו. ואף שקבלת האר"י היא הקובעת בפירושי, הרי שבמקומות רבים נטה להסביר המאמרים על פי פשוטם של כתובים ברוח הזוהר וכוונותיו הנגלות.

ג. בפירושו שילב הר"ש בוזגלו גם מפירושי של הרב משה זכות על הזוהר, פירוש שהיה מצוי בכתב יד, והוא שהדפיסו והוציאו לאור עולם.

ד. ספריו כתב לאחר שעזב מרוקו והתיישב בלונדון, אבל הדפיסם באמסטרדם (תק"י).

פירוש הר"ש בוזגלו לזוהר, שני תכונות לו:

א. הוא הפירוש הראשון המקיף את כל חלקי הזוהר.

ב. נכתב רק עפ"י קבלת האר"י ז"ל, שנתקבלה בלימוד הקבלה, על כן זכה הספר למהדורות רבות, (אגב, פירושו לזוהר

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

נפוץ ביותר בחוגי החסידים, ובמהדורות זאלקאוו הובאו הסכמותיהם של האדמו"רים: רבי לוי יצחק מברדיטשוב ור' יששכר דב מזלאטשוב).

רבי שלום בוזגלו נפטר בשנת תק"מ בלונדון.

ה) "עטרת צבי" לרבי צבי הירש מזידיטשוב,
בעמח"ס "עטרת צבי", "פרי קודש הלולים", "סור מרע ועשה
טוב"

א. הגאון הקדוש הרב האלקי רצ"ה מזידיטשוב זללה"ה בעהמ"ח "עטרת צבי" פירוש על הזוה"ק, "פרי קודש הלולים" על הפרי עץ חיים, "סור מרע ועשה טוב" הקדמה ודרך לעין החיים, ועוד.

ב. הוא היה מוסמך מרבו הקדוש והנורא מו"ה יעקב יצחק מלובלין זללה"ה ומשאר צדיקים, והחשיב עצמו כשלישי לבעש"ט הקדוש זללה"ה, כי בימי חורפו נסע תלמיד אחד מתלמידי הבעש"ט דרך מקומו, ועכבו רבינו רצ"ה אצלו כמה ימים, ולמד ממנו הרבה.

ג. הגאון"ק רבי משה טייטלבוים מאוהעל בהסכמתו על ספר עטרת צבי לרבינו הנ"ל כותב עליו בזה"ל: איש אלקים קדוש, צדיק יסוד עולם, רבן של ישראל, ידעתי נאמנה שהיה מלא וגדוש בחכמה זו בחב"ד עד להפליא, ועם קדושים נאמן, ועשה פירוש על כל הזוהר, ואולי הוא מהשלמת התגלות חיבורו דהזוה"ק דעל ידו ייתי פורקנא דישראל.

ד. הגאון"ק מוהרצ"א מדינוב בהסכמתו על עטרת צבי הנ"ל כותב בזה"ל: וידוע לכל אשר עם גודל קדושתו ופרישתו

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

וחסידתו, זכה שנפתחו לו שערי חו"ב, והיה יחיד בדורו בחכמת האמת, ילאה הקולמוס מלספר עומק השגתו בחכמת האמת הלזו, והנה הוא הקדוש עשה לה אזנים, עכ"ל שם. ובהוספותיו לספר סור מרע כתב בזה"ל, וכמעט לא ראיתי ולא שמעתי בדורינו מי אשר העמיק בחכמה הנפלאה כמוהו.

ה. הגאון האמיתי בשו"ת אמרי אש האו"ח סימן י"ט כותב על רבינו הנ"ל בזה"ל, הגאון איש אלקים מו"ה צבי, וכותב שם ומי בדורנו זה אשר ישארו לבבו לדמות את עצמו להרב הגאון רצ"ה.

ו. אחיו הגאון ק"מ מו"ה אלכסנדר סענדר מקאמרנא בספרו זכרון דברים (דף כ"ח ע"א) כתב בזה"ל: ואחי מורי הקדוש בעשר מיני קדושות מוהר"צ זללה"ה ביאר מאמר הלז כפי תוקף קדושתו ועוצם בינתו והתפשטות דבריו עד רום שמי המעלות, והרוצה למעום נופת צוף ודבש, יעיין בדבריו הקדושים ויאירו עיניו.

ז. אחיו הקדוש והנורא מו"ה משה מסאמבור בספר תפלה למשה, בהקדמתו כתב בזה"ל, מה ששמעתי מאחי אמ"ו איש אלקים קדוש מו"ה צבי הירש, ואקדם בהקדמתי אשר השגתי בו מחסידותו ופרישתו וענותנותו ומעיינות חכמה אשר בו, לו אספר בשבחו כל הימים לא אוכל לספר אפס קצהו, וזאת השגתי אשר כל השגתי בו מאפס ותהו נחשבו מגודל עמקות החכמה והקדושה והפרישות והענוה אשר בו וכו'.

ח. הגאון ק"מ מו"ה יודא צבי מראזלא [תלמידו וחתנו ובן אחיו הר"מ מסאמבור הנזכר] אמר, כי אין שום פסוק בכל התנ"ך אשר מורו דודו רצ"ה לא גילה לו סודו.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ט. מורינו ש"ב הגאון"ק מוהרי"א מזידטשוב [תלמידו וב"א הה"ק ר' ישכר בעריש] בהסכמתו על עטרת צבי כותב בזה"ל: וכאשר שמעתי מפיו הקדוש שהוא מתלמידי רשב"י. (עשר קדושות מערכת ב' מהרצ"ה מזידיטשיב).

העטרת צבי החזיק עצמו לתלמיד של התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, וגם של האר"י הק'

א. בהסכמת תלמידו ובן אחיו הרה"ק רבינו מוהרי"א מזידיטשוב זי"ע על ספה"ק העטרת צבי כותב בזה"ל: וכאשר שמעתי מפיו הק' שהוא מתלמידי רבן שמעון בן יוחאי, זכותו יעמוד לנו. ובספר עטרת יעקב וישראל להרה"ק ר' יעקב האגר זי"ע תלמידו של רבינו מוהרי"א מזידיטשוב, כותב בזה"ל: ודע כי רבינו זה [העטרת צבי] למד תורה מפי הרשב"י והאריז"ל ממש, כאשר העיד בעצמו, והעיד לנו מורי [מוהרי"א] ז"ל מזידיטשוב, ע"כ.

פעם אחת שלח העטרת צבי מכתב לקברו של רשב"י והאר"י, וחתם "אני תלמידך צבי בן הינדא".

ב. פעם איקלעו לזידיטשוב אנשי צורה, שבאו מארץ הקודש לקבץ מעות לטובת ר' מאיר בעל הנס, שלח העטרת צבי עמהם קונטרס שינוחיהו במערת ציון רשב"י, ותלמידו הרה"ק רבינו מוהרי"א מזידיטשוב זי"ע ראה את הקונטרס בידם, וראה בו פירושים על מאמרי הזוה"ק, ובחתימת הקונטרס חותם תלמידך צבי בן הינדא, ומבקש העטרת צבי את רשב"י, שיגלה לו אם כיוון בפירושו לאמיתו. נתן להם רבינו מוהרי"א מעות שיכתבו אליו מה שאירע עם הקונטרס במירון. כאשר חזרו לארה"ק כתבו אליו, כי אחר שהניחו את הקונטרס

[כב]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

במערה יצאו החוצה, ואחר כמה רגעים כשנכנסו שנית לא מצאוהו עוד, ושום אדם לא נכנס לשם בין כך.

ג. פעם בליל שבת קודש, רצה חתנו הרה"ק ר' יודא צבי מראזלא זי"ע להגיש לו משקה לשתות, ושמע מבעד דלת חדרו קולם של כמה אנשים, וכאשר הסתכל דרך חור המפתח שבתוך הדלת, ראה איש זקן ואיש צעיר מפלפלים עם חותנו העטרת צבי, ובשב"ק בסעודה ג' כשהעטרת צבי פתח במאמר מהזוה"ק כדרכו, אמר: מימרא זו פירשו רבינו שמעון בן יוחאי בעצמו כך, ואמר הפשט של רשב"י, ואח"כ אמר והאר"י הק' פירשה כך, ואמר הפשט של האר"י הק', ואח"כ אמר, ואני מפרש כך וכך, ושניהם רשב"י והאר"י הק' מסכימים לפשט שלי, וסיים "און טמער גלייבט עטץ מיר נישט, פרעגט'ס דעם שווארצען גנב, ער האט אריין געקוקט דורך די קלאמקע", כי הרגיש ברוח קדשו שחתנו הביט לתוך החדר.

ד. הוא הקדוש היה גאון בנגלה ובנסתר, ובעת אמירת התורה בסעודה ג' של שבת קודש, גילה סודות וענינים רמים וגבוהים.

ה. הרה"ק בעל דברי יחזקאל משינאווא זי"ע היה רגיל לספר, כי בעת שהעטרת צבי אמר תורה בסעודה ג', והמורה שעות שעל הקיר התחיל להקיש, צעק העטרת צבי "שא דרך ארץ", ותיכף פסקו מלהקיש, וכן בכל פעם, ואחר אמירת התורה השלים כל הנקישות שחיסר במשך שעת אמירת התורה. וסיים הרה"ק משינאווא: תראו מזה שאפילו דומם כמורה שעות יש לו דרך ארץ לדיבורו של צדיק. (עבודת עבודה דף רע"ט).

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(ו) "זוהר חי", - לרבי יצחק אייזיק מקאמארנא, בעמח"ס
"זוהר חי", "היכל הברכה", "נתיב מצותיך", עצי עדן, "פני
זקן", "שולחן המהור", ועוד

א. הגאון הקדוש המקובל האלקי מארא דרזין, מו"ה יצחק
יהודה יחיאל, המכונה ר' אייזיק מקאמארנא (תקס"ו - תרל"ד),
בן הגאון ק"ר אלכסנדר סנדר, אחי הקדוש ר' צבי מזידיטשוב.

ב. היה גאון מופלג קדוש ובעל מקובל נורא, שחיבר ספרים
הרבה ה"ה, ספר עשירית האיפה על התו"כ, אוצה"ח על תרי"ג
מצות, והיכל הברכה על המסורת, וזוהר חי על הזוה"ק ה' כרכים,
ונתיב מצותיך, ומעשה אורג, ופני הזקן, ועצי עדן על המשניות,
ופני זקן על ירושלמי שקלים, וספר נוצר חסד על אבות, ואלו
נדפסו.

עוד נשארו ממנו בכתובים ספר שולחן המהור על שו"ע
או"ח, והגהות על ש"ס בבלי וירושלמי, ופי' על כמה מסכתות
מירושלמי זרעים, והגהות על תיקוני הזוהר, (מגילת יוחסין
שבספר בן ביתי תהלים).

ג. הגה"ק ר' יצחק אייזיק יחיאל היה נהירין ליי שבילין
דרקיע דנהר-דעה, היה צדיק יסוד עולם, ושר בית הזוהר, עיר
וקדיש, וזכה לבן גדול הגה"ק ר' אליעזר צבי סאפרין, שהוציא
ג"כ ספרים הרבה, הוא בהמח"ס בן ביתי עה"ת וחמש מגילות,
ודמשק אליעזר על זה"ק ו"ח, וספר אור עינים ב"ח ועוד.

ד. פירושו על הזוהר מבוסס על קבלת האר"י ז"ל, ובו גם
השפעת תורת מאורי החסידות - הבעש"ט ותלמידיו. פירוש זה
הודפס בחמשה כרכים גדולים בלעמבערג, והינו חיבורו האחרון
שנכתב בעירוב ימיו, ולא זכה להשלימו, ואכן על זוהר חומש

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

דברים לא כתב פירוש. הכרך החמישי מסיים בפירוש לקטע המצוי בתחילת הזוהר לספר דברים - בביאור הפסוק: "רב לך אל תוסף", ובזה הוא מצא רמז בעת מחלתו, שעליו להפסיק בכתיבת פירושו. ואכן, סמוך לכתיבת שורות אחרונות אלה נפטר. ספרו - "זוהר חי" - הודפס לאחר פטירתו על ידי בנו הצדיק המקובל רבי אליעזר צבי סאפרין, כצוואת אביו המחבר.

ה. פעם אחת אמר שיש בחלק נשמתו טהורה חלק אחד מנשמת האריז"ל, ואפילו הצורה של האריז"ל יש לי שוה בשוה. וגם חלק אחד מנשמת הבעש"ט ז"ל, לכן כל ימיו לא היה יום אחד שלא היה מדבר מן הבעש"ט ז"ל ומהאר"י ז"ל. וגם היה לו חלק אחד מהינוקא הנזכר בזוהר וכו'. ואמר שיש לו עוד כמה חלקי נשמות מנשמת תנאים ואמוראים, אבל לא רצה לגלות.

(עשר קדושות מערכת ט' עמוד מ"ג)

ו. מורי דודי הקדוש [רבינו צבי] נשמתו היה שורש הרה"ח"ו משורש שקרוב אל נשמת ר' עקיבא, שנתבאר זה בספר חזיונות ענין המתחיל בענין אשתי אמר לי מורי, מלבד שאח"כ ע"י מעשיו המופלאים עלה עוד לכמה מדריגות, וכן נשמת הרה"ק מו"ה לוי יצחק מבארדיטשוב היה משורש רח"ו. ועם שרשים אלו עבדו מלך עליון במסירות נפש, בהתלהבות ויחודים, כמעט שלא נמצא בימי התנאים כך. (מגילת סתרים).

(עשר קדושות מערכת ט' הרה"ק מהרי"א מקאמארנא)

ז. תפלתו היתה בדביקות נפלאה, ופעל הרבה בתפלתו לטובת ישראל. הוא כותב בספרו הק' זוהר חי (בראשית דף רט"ו ע"ב): פעם אחת בחג השבועות בשנת תקע"א לפרט, התחיל מורי דודי רבינו הקדוש [העטרת צבי] להתפלל קודם

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הנין החמה, ועמד בתפלת לחש של שחרית ששה שעות, והיה שם בעל הבית אחד [שהיה שמו יוסף], ואמר תהלים עד שסיים כל התהלים, ואחר כך הלך לישן ובא לבית המדרש ועדיין לא סיים הצדיק תפלת הלחש, ובעת הסעודה לא נתן לו המשרת לאכול כראוי, והיה יושב באיזה זווית, ואמר להמשרת, רבי מצער אותנו באריכות, ואתה במניעת המאכל, ושמע העטרת צבי זאת, לקח כוס של יין ונתן לו, ואמר: יוסף אתה אומר שאני מצער אותך, התדע שיש כאן איזה מאות בני אדם, ואני צריך לתקן לכל אחד תיקון נפשו וכל הצטרכותו מהחל ועד גמירא. האמת שהנחת בביתך שני ילדים בריאים, והיום נחלו שניהם, האחד נחלה שהיה קרוב למות, ובתפלתי פעלתי שהמשכתי לו חיים, ותהלה לאל חזר לאיתנו, והשני לא השגחתי כל כך והוא כעת בסכנה גדולה. ונתבהל זה האיש, ותיכף במוצאי יום טוב אץ לביתו, והיה מכוון כמו שאמר לו העטרת צבי.

ה. העיד על עצמו, שהכניע את השר של אונגארן, ועשה לו חריץ במצחו.

ט. אירע שבאו אליו מאות משפחות בבכיה גדולה, שהשר גזר עליהם גזירה שאסור להם לדור בכפרים, אלא מוכרחים לגור בתוך העיר, וכל פרנסתם הוא מהכפרים. המה בכו לפניו שירחם עליהם לבטל הגזירה הרעה. אמר להם העטרת צבי, לינו פה הלילה ובואו לפני בבוקר, וכן עשו.

בבוקר כשבאו אליו, אמר להם: בלילה זו היתה לי עליית נשמה, והלכתי לתנאים, אמוראים, רבנן סבוראי, וכולם אמרו שכן צריך להיות שתדורו בתוך העיר, לפי שבכפרים אין מנינים, ואין שומעים קדושה וברכו, ואין שם מקוה. רק התנא האלקי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

רבן שמעון בן יוחאי אמר שאי אפשר לגזור זאת: שאם יסע יהודי דרך כפר ולא יהיה עמו טלית ותפילין, או פת לחם לסעוד לבו, מאין יקח?, ואמרו בבית דין של מעלה, שישאלו פי צדיק אשר נמצא עדיין בעולם, ענה רשב"י הלא יש כאן ר' הערש'לע זידיטשובער, נשאל את פיו, ושאלו אותי, ואמרתו כרשב"י, ועתה סעו לביתכם לשלום, כי השר שגזר גזירה זאת, מת פתאום וכבר בטלה הגזירה, וכך הוה.

י. רבינו ר' אליעזר צבי מקאמארנא בהקדמתו לספה"ק זוהר חי (מאביו הק' רבינו מהר"א מקאמארנא זי"ע), מספר שפעם אחת ראה העטרת צבי בחלום הלילה, שנכנס להיכל של רבינו הבית יוסף, וראה הרבה תלמידי חכמים יושבים במתיבתא זו של רבינו הבית יוסף, ובתוכם היה יושב אחיו הרה"ק רבינו אלכסנדר סענדר מקאמארנא זי"ע, וכשנכנס העטרת צבי עמד הבית יוסף מכסאו, ואמר "ברוך הבא ר' הערשעלע זידיטשובער", וביקש מהעטרת צבי שיאמר דבר תורה, השיב העטרת צבי, כאן יושבים תלמידי חכמים גדולים שעוסקים בנגלות התורה, ואני כל עסקי בסודות התורה, אבל אעפ"כ אגיד לכם דבר חידוש אחד על פרשתנו זו פרשת ויגש, ואמר: כתיב (בראשית מ"ז י"ד) וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שוברים, ואמרו חז"ל (פסחים קי"ט ע"א) שיוסף ליקט כל כסף וזהב שנמצא אז בכל העולם, וקשה הלא בין הכסף וזהב היו גם צלמים ועבודה זרה, והאיך הותר ליוסף ליקח עבודה זרה שלהם, הלא הילכתא היא (ביורה דעה סימן קל"ט ס"א) שאסור ליהנות מעבודה זרה, לזה מסיים הכתוב בשבר אשר הם שוברים, היינו לשון שבירה וכתיתה, שהעכו"ם בעצמם

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

שברו את הצלמים קודם שנתנום ליוסף, וההלכה היא (שם סימן קמ"ו ס"א) שאם העכו"ם בעצמו מבטל העבודה זרה שלו מכל וכל, מותר לישראל ליהנות ממנו. כה אמר העטרת צבי שם. על זה ענה הבית יוסף להעטרת צבי, "טוב דברתם וחדשתם בתורה".

יא. אחר כך אמר הבית יוסף בזה הלשון: אחיך ר' סענדר היושב כאן ביקש אותנו לומר לך שיש לו בן קטן בעולם העשיה, [ה"ה הרה"ק רבינו מהרי"א מקאמארנא זי"ע], ואין מי שישגיח עליו ללמדו תורה, ומבקש ממך שתשגיח עליו ללמוד עמו תורה הקדושה, השיב העטרת צבי, הריני מקבל עלי ללמוד עמו, עכת"ד.

יב. קודם שנסתלק לחיי העולם בכה מאוד, וכששאלוהו למה הוא בוכה, אמר שהתבונן האם נמצא עוד צדיק שיוכל לתקן נשמות כמו שהוא היה מתקן, עד שמצא מרגוע לנפשו, באמרו שרואה כי הרה"ק ר' יהודה צבי מסטרעטין זי"ע יוכל עוד לתקן נשמות כמותו.

(עבודת עבודה)

ז) "דמשק אליעזר" לרבי אליעזר צבי מקאמארנא -
בעמח"ס "אור עינים", "בן ביתי" ועוד

א. רבי אליעזר צבי (תק"צ - תרנ"ח), היה בעל מקובל גדול ונורא, וחיבר ספרים נוראים עפ"י סוד וקבלה, והם ספר בן ביתי עה"ת, על תהלים ועל חמש מגילות, זקן ביתו על אבות, בן ביתי על סיומי הש"ס, דמשק אליעזר על הזוה"ק ו' חלקים, אור עינים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

סודות וקבלה ב"ח, וראש בית על תיקוני הזוהר, הוא היה שר בית הזוהר בדורו.

ב. הוא בנו וממלא מקומו באדמורות של האדמו"ר הראשון אור עינים, ראש בית אב לבית קאמארנא - רבי יצחק אייזיק בעל "זוהר חי".

ג. פירושו לזוהר "דמשק אליעזר" שנדפס בו' כרכים (תרס"ב - תרפ"ב), נכתב בכוונה להיות פירוש שיובן על ידי הלומדים הבאים להבין את הפשט דברי הזוהר, ועל כן השתדל לבאר ולפרש כל תיבה ותיבה בהרחבה. פירושו, כפירוש אביו, מבוסס על קבלת האר"י ז"ל, וספרי גדולי החסידות.

ד. בהקדמתו הוא כותב "שמעתי מאאמו"ר זלה"ה ששמע מפה קדוש רבינו יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין, שרצונו הטוב היה שיהיה איש אחד בעולם שיפרש דברי הזוהר הקדוש על פי פשט פשוט, בכל מקום שיכול לפרש על פי פשט, וכן אני בעצמי שמעתי גם כן מהרב הצדיק הגאון מו"ה צבי זצ"ל... שחשקה נפשו לראות בעיניו איזה פירוש על הזוהר הקדוש שיהיה על פי פשט פשוט לזה.

בכח אלה הצדיקים הקדושים, בא לי עזר לי ב"ה וב"ש. קבלתי עלי בלי נדר לילך בדרך זה לפרש על פי פשט בכל מקום שיוכל לסבול פשט פשוט, והוא כדי שיוכל לדבק כל אחד מבני ישראל הקדושים בדברי הזוהר הקדוש הזה, כי ידוע הוא שעיקר קניית דביקות הבורא ב"ה באין ממש ובשמחה, הוא בא מלימוד דברי הזוהר".

ה. הספר - מכתב יד - יצא לאור על ידי בנו וממלא מקומו - האדמו"ר רבי יעקב משה סאפרין מקאמארנא.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ח) "הסולם" לרבי יהודה אשלג, פירוש על הזוהר בן ט"ז כרכים

א. המקובל האלקי רבי יהודה אשלג, נולד בווארשה בשנת תרמ"ו. בתרע"ט עלה לארץ ישראל, והתיישב בירושלים. הגם שעמל הרבה בנגלות התורה, בכל זאת עיקר כחו מתבלט בתורת הסוד - הזוהר ושאר ספרים וכתבי האר"י ז"ל.

ב. מגדולי המקובלים בדור האחרון היה רבי יהודה אשלג ז"ל. הוא פיתח גישה חדשה להבנת שיטת האר"י ז"ל. כתביו העמוקים והמובנים סיפקו מפתחות הנחוצים להבנת הזוהר. פירושו השלם לזהר הידוע כפירוש "הסולם" הקל בהפצת הלימוד בכתבים הנשגבים והסתומים של הזוהר, שכן תרגם כל הזוהר ללשון הקודש המדוברת כיום. הוא פתח את השערים לסוד תורת הח"ן, דרך 16 כרכים המהווים את הספר הנקרא "תלמוד עשר הספירות".

מספריו ראוי לציין: "תלמוד עשר ספירות" בני 16 כרכים, ובו סיכום בהיר של תורת האר"י ז"ל במהות "עשר ספירות" ושאר ענפיה של שיטה סבוכה ומסועפת זו. כמו כן כתב הר"י אשלג ספרי ביאור לערכים ולמונחים במושג הקבלה ("פנים מסבירות"). ספריו של הר"י אשלג הם הנסיון המוצלח ביותר להגיש לבן דורינו את תורת הנסתר בשפתו, ובדרך הגיונו, ואין כמותם מבוא לכל המבקש לטעום ולדרוך בשבילי הסוד.

הר"י אשלג נפטר בעיצומו של יום הכיפורים שנת תשט"ו.

על אף הגידול בהשפעת החסידות במקביל להתעניינות המחודשת בקבלה, עדיין נוכל לומר שרוב היהודים נשארו

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

בורים בלימודי הקבלה. מצב זה החל להשתנות כאשר הרב אשלג סלל דרכו להבנת כתבי האר"י. בספרו "עשר הספירות" תאר בצורה הטובה ביותר את נקודות המבט של כתבי האר"י, אשר עד לעבודתו זו היו מעבר לתפיסת ההגיון.

ט) "דרך אמת"

א. הספר "דרך אמת" שנדפס עם רוב מהדורות הזוהר בשולי העמודים זה מאות בשנים, נכתב ברובו על ידי רבי יששכר בר ב"ר משה פתחיה ז"ל (מחבר הספר החשוב "יש שכר", ובו לקט כל מקורות הזוהר הנוגעים להלכה). שם הספר שניתן ע"י המחבר היה "אמרי בינה", אולם באחת ממהדורות הזוהר הודפס ספר זה ונתלוו אליו הגהות והערות מגדולי המקובלים (ביניהם: האר"י, מהר"ם קורדובירו, ועוד), סגורים בסוגר מרובע, על מנת להבדיל בין הספר "אמרי בינה", להערות הנוספות. ברבות הימים, בהדפסה אחרת של הזוהר, הושמטו הסוגריים, וכל ההערות נצטרפו ליחידה אחת שנקראה בשם "דרך אמת", על שם ספר שיוחס להאר"י ז"ל, וזאת כדי לתת ערך מיוחד לספר זה (ואכן נמצא בשערי זוהר שונים כתוב: "ובגליון הגהות מרן מהרח"ו - תלמיד האר"י ז"ל - "דרך אמת").

ב. בספר זה, במיוחד כעת לאחר שנקוו אל תוכו הגהותיהם של גדולי המקובלים על הזוהר, ישנם הגהות, הערות והארות יקרות ערך, מהם: פירושי ענין, מהם פירושי מלים, מקבילות לספרות הזוהר, מראה מקום למפרשי הזוהר העוסקים בנידון, ועוד.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

(י) "נצוצי אורות", להחיד"א

א. "נצוצי אורות" הוא ספרו של החיד"א על הזוהר, ובו אוסף הערות, הגהות ופירושים קצרים, אשר נאספו ממפרשי הזוהר השונים, (מהם: אספקלריה המאירה, ר' שלום בוזגלו, זהרר חמה, והערותיו הוא עצמה תחת החתימה: מאי"ן [- מהצעיר יוסף אזולאי נר"ו]). ספר זה מודפס בשולי הזוהר במהדורות רבות, ובו הערות מאירות עינים מסוגים שונים: פירושים בתחום הפשט ובתחום הקבלה, הערות ענייניות, תיקוני לשון, השוואות למקורי חז"ל, ועוד.

(יא) "נצוצי זוהר"

א. אף שיש הרבה מן המשותף בין ספרות הזוהר לספרות חז"ל, לא טרח מי מהעוסקים בזוהר להראות - בהיקף רחב - על הנקודות שבהם קיים המכנה המשותף, ולהצביע על מקבילות ברעיונות, בכיווני החשיבה, ולעתים אף במשא ומתן דומה בין שני התחומים.

ב. עד שקם הגאון רבי ראובן מרגליות ז"ל וחיבר ספר נפלא "ניצוצי זוהר", על כל חלקי הזוהר: זוהר על התורה, התיקונים וזוהר חדש' (ת"ש-תשי"ג).

תוכנו: א. מקבילות בין הזוהר לכל מקורות חז"ל: תלמודים - בבלי וירושלמי - והמדרשים השונים.

ב. מקבילות בזוהר עצמו ממקום למקום.

ג. הערות חכמי ישראל לדורותם השייכים להזוהר.

ד. ציונים והערות הלכתיות שהזוהר עוסק או מרמז להם.

[לב]

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ה. פירושים, הערות והארות להבנת דברי הזוהר במקומות רבים.

מפתח הענינים לפרק ל

הבקעת אור הקבלה בצפת

- א. מלך המשיח יתגלה בגליל תחילה
- ב. "כרם היה לידידי בקרן בן שמון"
- ג. לא היה אדם שהשפיע על עם ישראל כהאר"י הק'
- ד. השפעת ופעולות האר"י נמשכה כשנה ומחצה
- ה. ה"אור יקר" גלה גדולת הרמ"ק בקבלה
- ו. אליהו הנביא היה "סנדק" האר"י
- ז. האריז"ל למד נגלות התורה עם השיטה מקובצת והרדב"ז
- ח. האר"י ז"ל בא לעולם הזה רק בשביל תלמידו הרח"ו
- ט. תורת הח"ן - הבריח המבריא עולם הזה עם עולם הבא
- י. משה אמת ותורתו אמת - אך גבהו דברי האר"י מהרמ"ק
- יא. הרח"ו נסמך להוראה מהאלשי"ך
- יב. לא זוהי יד הרח"ו מיד האר"י מעת שהחל לגלות תורת הח"ן

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

- יג. חכמי הקבלה בדורו אמרו על הרח"ו שאין כמוהו במעלה ובחכמה
- יד. הרח"ו ובנו ר"ש נקבעו לערוך תורת האר"י ולהוציאה לאור
- טז. ר"ש ויטאל כתב תורת האר"י ביעילות עליונה
- טז. דמיון וקירבה נשמתית בין האב לבנו
- יז. ר"ש ויטאל היה גלגול התנא רבי מאיר

ספר אור הזוהר פרק ל'

הבקעת אור הקבלה בצפת

א. בראשית המאה הט"ז גדל הישוב היהודי בארץ ישראל ע"י אחינו שבגולה שעלו לחונן עפרה, הישוב בארץ התרכז בעיקר בשני מרכזים, צפת וירושלים. ירושלים של אותה עת, עטרה לראשה כתר גאונות והלכה, בדמותם של רבי עובדיה מברטנורה ועוד. צפת הפכה לערש הקבלה ותורת הרז המתחדשת.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

א) מלך המשיח יתגלה בגליל תחילה

א. עקב סמיכותה של צפת למירון ולטבריה, לרשב"י ולרבי מאיר בעל הנס, וכן עקב המסורת המדרשית שמלך המשיח יתגלה תחילה בגליל, נהרו לצפת חסידים וקדושים, בעלי זיקה מובהקת וחובקת לעולם הסוד ותורת הקבלה.

ב) "כרם היה לידידי בקרן בן שמון"

א. רבי יוסף קארו הנודע יותר בכינויו "מרן הבית יוסף" רואה בישוב היהודים בצפת, חסד עליון מיוחד, וכך הוא כותב: "כרם היה לידידי בקרן בן שמון, כי כאשר ראה ה' עוני עמו ישראל, אשר היה זה קרוב לאלף וחמש מאות שנה נדחו מעל אדמתם, מגוי אל גוי וממלכה אל עם אחר, בכמה שמדות וכמה גירושין. זכר להם ברית אבותם ושב את שבותם וקבצם מאפסי ארץ, אחד מעיר ושנים ממשפחה, אל ארץ הצבי ונתיישבו בצפת תובב"א, צבי היא לכל הארצות", (אבקת רוכל סימן א').

ג) לא היה אדם שהשפיע על עם ישראל כהאר"י הק'

א. רבים היו הענקים שגרו אז בצפת, ארזי לבנון שהטביעו חותמם ומשנתם על דורם ודורות הבאים. אך יותר מכולם זכה לכך האר"י הקדוש. למן חתימת התלמוד ועד לדורנו, אין לך אדם שהשפיע כה רבות וכה נצורות על חיי העם היהודי בכל תפוצותיו כמו האר"י ז"ל. השפעת האר"י על צביון העם היהודי הנהגתו ודמותו - אין לה אח וריע, ואין לה הסבר טבעי כלל. מעטים וקצרים היו שנות חיי האר"י.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ב. בהיותו כבן שלושים ושמונה בלבד נסתלק מן העולם, ונתעלה לגניזי מרומים.

ד) השפעת ופעולות האר"י נמשכה כשנה ומחצה בלבד

א. תלמידיו מעטים במספרם, יתכן מאוד שלא הגיעו למנין חמשה עשר איש. ולא עוד אלא שעיקר השפעת ופעילות האר"י, לא היתה אלא במשך כשנה וחצי בלבד, ובכל זאת זכה להטביע חותמו על כל האומה הישראלית, בצורה כה מעוררת כבוד וקדושה שאין בדומה לו. ללמדך שהדברים הרוחניים הנעלים, אינם זקוקים לפרסום, ואינם קשורים כלל לזמן בהתהוותם והתפתחותם. רצון הבורא לא נהיר לבני אנוש כמותנו.

ב. האר"י ז"ל נולד באלף הנוכחי בשנת רצ"ד בירושלים. הוא היה ניצוץ מנשמת משה רבינו.

ה) ה"אור יקר" גלה גדולת הרמ"ק בקבלה

א. רבי משה קורדבורו נמשך בצמאון רב לחכמת הקבלה. בשנת שע"ב למד בצפת עם רבי שלמה אלקבץ, ונשא את אחותו לאשה. רבי משה קורדבורו התגלה כמורה וכסופר מחונן בכתבו את הפירוש הראשון הניתן להבנה של הזוהר "אור יקר". עבודות עיקריות נוספות שלו הן "אור נערב", "שיעור קומה", "תומר דבורה", ו"פרדס רמונים".

ו) אליהו הנביא היה "סנדק" האר"י

א. על פי האגדה הופיע אליהו הנביא בברית המילה של האר"י ושימש כסנדק, באותו מאורע אמר אליהו הנביא לאבי

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

האריז"ל, שעליו לשמור היטב על בנו מאחר שהוא צפוי להיות למקור אור גדול.

ב. בהיותו בן שמונה נפטר עליו אביו, אמו עברה להתגורר בבית אחיה במצרים, בבית הדוד חנוך הנער הקטן, כשלאחר זמן הוא נושא את בת דודו לאשה.

ז) האריז"ל למד נגלות התורה עם השיטה מקובצת והרדב"ז

א. במצרים למד האריז"ל עם הרבנים המפורסמים ר' בצלאל ור' דוד זמרה (הרדב"ז). האר"י היה לסמכות תלמודית עוד לפני הגיעו לגיל 20. הוא קלט כל מה שלמדוהו מוריו. תוך לימודיו נתגלה לו אור הזוהר. הוא חי בקדושה וטהרה, מתבודד במקום נידח קרוב לנילוס במשך 31 שנה, בהן למד את סודות הקבלה.

ח) האר"י ז"ל בא לעולם הזה רק בשביל תלמידו רח"ו

א. בשנת ש"ל נצטוו האר"י מפי אליהו הנביא לעלות ממצרים לצפת "שם תמצא חכם אחד, אשר כל ביאתך לעולם לא היתה אלא בשבילו" - הוא התלמיד הנאמן רבי חיים וויטאל. לפי דברי רבי חיים וויטאל, נצטוו האר"י לעלות לצפת ע"י רוח הקודש, וכך הוא כותב: "שני שנים קודם פטירת הרב זלה"ה בא אנוס ממצרים על פי הדיבור, כי כן הוגד לו ברוח הקודש".

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ט) תורת הח"ץ - הבריה המבריה עולם הזה עם עולם הבא

א. הרב ר' שלמה אלקבץ, מחבר המזמור לשבת "לכה דודי", (שנ"ה - תל"ד) הקים בסלונקי מרכז ללימוד הקבלה, אך זמן קצר לאחר מכן נמשך אף הוא לצפת לקחת חלק בתהליך החיאות התורה שהחל אז. מקובלי צפת חתרו במאמצים גדולים לשמור את התורה בשלמותה על עקרונותיה היסודיים וחוקיה, על ידי כך שהראו כי ניתן ליישמה בכל שטחי החיים. הקבלה עשתה מאמצים להראות שחוויה דתית מסוגלת לספק לדבקים בדת כוח רוחני מספיק לצרכיהם היומיומיים.

ב. עוד קודם ביאת האר"י לצפת והתגלותו, היתה בצפת חברות מקובלים, קדושי עליון, בראשם עמדו רבי שלמה אלקבץ מחבר הפיוט "לכה דודי", וגיסו רבי משה קורדיוורו - המכונה רמ"ק.

ג. הרמ"ק כבר הספיק אז לחבר ספרים רבים בתורת הקבלה, וביניהם ספריו הענקיים: "פרדס רימונים" - ספר המקביל לספר "עץ חיים" שחיבר רבי חיים וויטאל, וכן ספר "אור יקר", והוא פירוש נרחב ביותר על ספר הזהר.

העיד האר"י כי בנשמת הרמ"ק נתלבשה רוח בניהו בן יהודע.

באותה השנה שעלה האריז"ל לצפת. - נפטר הרמ"ק. זה היה בכ"ג תמוז שנת תש"ל.

ד. האריז"ל והרמ"ק הספיקו להפגש מספר פעמים ואהבת אמת שררה ביניהם.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - מהרתה - קדושתה - סגולתה

ה. כאשר ליוו את הרמ"ק למקום קבורתו, הלך לפני המטה עמוד אש, כאשר נעצר העמוד מלכת, הבינו כי מקום זה הוא מקום קבורת איש האלקים הרמ"ק.

ו. תורת הקבלה והסוד שגילה האר"י הקדוש, אינה מקבילה לתורת הסוד שגילה הרמ"ק. דומות הן בעיקר הדברים ושורשיהן, אך תורת האר"י מתעמקת ומסתעפת לשורשים גנוזים עמוקים ורחבים.

(י) משה אמת ותורתו אמת - אך גבהו דברי האר"י מהרמ"ק

א. רבי מנחם עזריה מפאנו מגדולי חכמי אטליה הנחשב לגדול מפיצי תורת הרמ"ק, מגדיר את ההבדל בין קבלת הרמ"ק לקבלת האר"י, באומרו: "משה אמת ותורתו אמת (הוא הרמ"ק) לפי פשוטן של דברי הזוהר והגאונים. כי פתח לנו החכם הרמ"ק ע"ה שערים מצוינים בחכמת האמת, אמנם גבהו דרכי האריז"ל מדרכי הרמ"ק, ויש לכל אחד מהם שיטות עמוקות זה מזה עד להפליא, ואסור ונמנע לצרף ולערבב חכמת האריז"ל לא מינה ולא מקצתה בחכמת הרמ"ק. כי הרמ"ק דרש כל ימיו בעולם הבלימה ששינינו בספר יצירה, והיא מכלל חכמת האמת, דרכו בה רוב המקובלים אשר היו לפנינו. אמנם האריז"ל היה דורש ביסודי האדרא וספרא דצניעותא, שהן עוסקין במתקלא ממש ובדוגמתו של מעלה". ביאור הדברים בקצרה: תורת הרמ"ק מכוונת לעולמות התוהו, ותורת האריז"ל מכוונת לעולמות התיקון.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

יא) רבי חיים וויטאל נסמך להוראה מהאלשי"ך

א. רבי חיים וויטאל ז"ל נולד בצפת בשנת ש"ג לפ"ק, לאביו הרב המקובל ר' יוסף שהיה סופר סת"ם מפורסם. ולמד בישיבת רבינו מהר"ם, ונסמך ממנו להוראה בכ' אלול שנת ש"נ. בשנת של"א כשהיה בן כ"ח שנה הלך ללמוד אצל רבינו האריז"ל חכמת האמת.

ב. הרחיד"א בשם הגדולים כתב, שנשמת מהרח"ו היתה גדולה מאוד ונקיה יותר מכל בני דורו, והיה גלגול הרב המגיד. ורבינו האריז"ל צוה ששום אחד מתלמידיו לא יכתוב מכתביו וחידושיו זולת רח"ו.

יב) לא זזה יד ר' חיים וויטאל מיד האר"י

מעט שהחל לגלות תורת הח"ן

א. רח"ו כותב בספרו שער הגלגולים וז"ל: דע מן היום אשר מורי האריז"ל החל לגלות זאת החכמה לא זזה ידי מידו אפילו רגע אחד, וכל אשר תמצא כתוב באיזהו קונטריסים על שמו ז"ל, ויהי' מנגד מש"כ בספר זה, טעות גמור הוא, כי לא הבינו דבריו, ואם יש בהם איזה תוספות שאינו חולק עם ספרינו זה אל תשית לבך בקבע אליו, כי שום אחד מהשומעים את דברי קדשו לא ירדו לעומק דבריו וכוונתו, ולא הבינום בלי שום ספק.

ב. ואם יעלה בדעתך לחשוב שתוכל לברור הטוב ולהניח הרע, אל בינתך אל תשען, כי אין הדברים האלו מסורים ללב האדם כפי שכל האנושי, והסברא בהם סכנה עצומה, ויחשב בכלל קוצץ בנטיעות ח"ו, לכן הזהרתך. ואל תסתכל בשום

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

קונטרסים הנכתבים בשם מורי זלה"ה, זולתי במש"כ לך בספר הזוה, ודי לך בהתראה זאת, עכ"ל.

ג. רח"ו ז"ל חיבר ספר שמונה שערים מסודרים על ידי בנו הרב המקובל האלקי ר' שמואל. אך זהו מהדורא קמא שכתב רבי חיים וויטאל. כתבים נבחרים (מהדורא בתרא מהשמונה שערים) הטמין רבי חיים וויטאל בתכריך מיוחד - אותם צוה להטמין בתוך קברו ביום פטירתו. אמנם עשו וקיימו צואתו, אבל אחר קבורתו, קיימו תלמידיו סדר תעניות ועשו שאלת חלום והשבעות השמות הקדושים לקבל רשות רבם, והוציאו את הכתבים מתוך קברו. התלמידים רבי יעקב צמח ורבי מאיר פאפריש - הנקראים גורי האר"י, ערכו כתבים אלה. הספר שסידר מהר"ם פאפריש נקרא עץ חיים, שהפך להיות הספר המרכזי והמקיף ביותר לתורת הקבלה במכלול מאמריו, היקפם ועומקם. מה שסידר מהר"י צמח נקרא אוצרות חיים.

ד. רבינו בעל השל"ה כותב אודות ספר "עץ חיים", שזכה לראותו בדמשק בכתב יד: "מיום שנתנה תורה לא היה ספר כזה".

ה. עוד הועתק מכתביו ע"י ר' אברהם בן אשר, ספר בשם שערי קדושה, עוד נדפסו ממנו ספר ארבע מאות שקל כסף קבלה, וספר הגלגולים מענין נשמות וגלגולים.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

יג) חכמי הקבלה בדורו אמרו על הרח"ו שאין כמוהו במעלה ובחכמה

א. החיד"א בשם הגדולים כתב, שראה בכתב יד מרח"ו ספר עץ הדעת טוב דרשות על כל התורה ע"ד פרדס, וגם חידושים על ש"ס ותוס'.

ב. בספר שבחי הרח"ו כותב הוא עצמו כל מה שאירע עמו עוד קודם יצירתו עד סוף ימיו. הוא מתחיל משנת ש"א ליצירה, ומסיים ביום כ' אדר שס"ט.

ג. בשנת שי"ז צוה רבינו הב"י בשם המגיד הדובר בו למהר"ם אלשיך, שיזהר בתלמידו רח"ו, כי הוא עתיד למלאות מקומו.

ד. חכמי ומקובלי דורו אמרו על רח"ו שאין כמוהו אדם גדול בישראל במעלה ובחכמה בדורו.

ה. רבי חיים וויטאל לא למד לפני האר"י מיד עם בואו לצפת - אלא כעבור חצי שנה. בה' אב שנת של"ב, פחות משנתיים מאז עלה עלה האר"י ונתישב בצפת - נפטר האר"י בחטף. מקום קבורתו נכרה ליד הרמ"ק ורבי שלמה אלקבץ. במשך תקופה זו של כשנה וחצי או שנה ועשרה חדשים לדעת החיד"א, הספיק האר"י ללמד את תלמידו הרח"ו את כל תורת הקבלה על בוריה.

ו. רבי חיים וויטאל מספר, כי לא זכה לחכמת האמת ולא נקלטה בלבו, עד שפעם אחת לקחו האר"י לימה של טבריה, שם שכרו ספינה קטנה ושטו על פני הכנרת, לפתע במקום מסוים נטל האר"י כוס ומילא מים מן הכנרת, נתנו לרבי חיים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

וויטאל, וציוהו לשתות עד תומו. לאחר מכן אמר לו, כי היו אלה מים מבארה של מרים, מאז נפתח לבו וקלט תעלומות חכמה ודעת לרוב, (ספר הגלגולים).

ז. בשנת של"ו היה במצרים, ומשנת של"ח עד שנת שמ"א ישב בירושלים, ובעת ההיא היתה המעשה המובא בשם הגדולים מהחיד"א, דשר העיר ירושלים ידע שחזקי' המלך מפני סנחרב סתם את מי גיחון, ושאל אם נמצא איש גדול וחכם שיוכל לפותחו, ואמרו הגוים יש חכם מקובל אלקי רח"ו שמו, הוא בודאי יכול לפותחו, וגזר השר על רח"ו לפתוח מי גיחון שנצרך לעיר מאוד, ואם לאו ימיתהו.

ח. רח"ו עשה קפיצת הדרך וברח לדמשק, ובא אליו רבינו האר"י בחלום ואמר לו הסכלת עשו, כי השר הוא גלגול סנחריב, ואתה יש בך ניצוץ חזקי' המלך, והיתה אז שעת הכושר לתקן ולפתוח מי גיחון, כי שלא ברצון חכמים עשה חזקי' המלך דבר זה, (שהוא מג' דברים שלא הודו לו חכמים), ובזה היתה אתחלתא דגאולה. השיבו רח"ו, לא רציתי להשתמש בשמות הקודש. אמר לו האר"י, הרי כבר השתמשת בשמות בקפיצת דרכך לדמשק. אמר רח"ו, אם כן אחזור לירושלים לפותחו, אמר לו האר"י, כבר עבר זמנו.

ט. בשנת שס"ד נחלה רח"ו במחלה מסוכנת מאוד, והיה נוטה למות ממש. אז הסתכל בב' עמודי אש שהיו סביבותיו, וגילו לו מן השמים שעדיין לא הגיע זמן פטירתו, כי לא נגמר עדיין בנין ביתו בגן עדן. וכשהקיץ משינתו הוסר ממנו החולי לגמרי.

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

י. בי' חשון שנת שכ"ו נשא רח"ו את בת הרה"ק ר' משה סעדי' לאשה.

יא. בנו הרה"ק האלקי ר' שמואל, היה חתנו של מהר"י פינטו, הוא היה אחד מרבני דמשק, ואח"כ במצרים, וחיבר חמשה קובצים דרושים ושו"ת, וספר חכמת נשים בעניני גיטין וחליצה, ועוד כמה ספרים בכל החכמות.

יב. כמעט כל חכמי דורו של רח"ו היו תלמידיו, והיותר גדולים שבהם היו הג"ר חיים הכהן מארם צובה בעל טור ברקת על שו"ע, ור"י צמח, ור"מ פאפירש, מהר"ם אלשיך, ור' אברהם אזולאי.

יג. תלמידו הגדול ר"י צמח כשמנה חכמי המקובלים שנמסר להם חכמה זו מדור לדור, כשהגיע לרבינו האריז"ל, כתב וז"ל (בהקדמה ושבחי הרב של ספר שער הגלגולים): וברוך אלקי ישראל אשר לא עזב אמתו וחסדו שמוחץ ורופא בידו הציץ והפרח, האיר וזרח, להאיר על הארץ, אל עבר פניו אור גדול הוא אבי החכמה אשר מילא ידיו לשבת על כסא מלכות האריז"ל תלמידו וותיק חי המדבר איש אלקי בוצינא דנהורא, החסיד והקדוש עניו מע"כ רבינו חיים וויטאל ז"ל, ועשה לנו מודעה רבא לאורייתא קדישתא, וחלק מחכמתו ליראי ה', האיר פרקיו ומשפטיו באמרים שפרים מספרים שונים, פירושים על כל מאמרי הזוה"ק כמה דרושים תילי תילין על כל קוץ וקוץ וכו'.

יד. בנו ר' שמואל וויטאל בספרו שו"ת באר מים חיים כותב: שאביו רח"ו נכנס לפרדס רק אחר שמילא כריסו מהוויות דאביי ורבא, והרביץ תורה ברבים בנגלה ואח"כ בנסתר. חמש

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

תשובות (פ"ב-פ"ו) בספר הנ"ל נכתבו למור אביו רח"ו. הרבה ספרים חיבר רח"ו שאינם מצויים בינינו. כתבו עליו שמ"ח ספרים חיבר בקבלה, וגם את ספר הגורלות מיחסים לו, ובשנת ש"פ ביום ל' ניסן א' דר"ח אייר סליק נשמתו לאביו שבשמים בן ע"ז שנה, זכותו יגן עלינו ועכ"א.

מז. בערב שבת אחד, ר' משה אלשיך, הדרשן החשוב ביותר בזמן ההוא בא אל האר"י ושאלו: "למה הוא (ר' משה אלשיך) גדול בשנים יותר ממני (ר' חיים וויטאל), והיה משועבד לי (ר' חיים וויטאל) לשמוע הדרוש ממנו... והשיב לו, כי הוא (האר"י) ז"ל לא בא לעולם אלא ללמד אותי (ר' חיים וויטאל) בלבד, ושכל שאר החברים לא היו יכולים ללמוד אפילו אות אחת ממנו (האר"י), אלא כולם היו צריכים ללמוד עמי (ר' חיים וויטאל), (שער הגלגולים).

מז. כאשר שאל ר' חיים וויטאל את האר"י אותה השאלה שנשאלה ע"י הרב אלשיך, ענה לו האר"י שלימוד הקבלה אינו תלוי ברמת הבנתו של התלמיד, בהשכלתו או בהגיון שלו, אלא תלוי בנשמה מדרגה גבוהה המגולגלות בו, (שער הגלגולים).

יד) הרה"ו ובנו רבי שמואל נקבעו לערוך תורת האר"י ולהוציאה לאור

א. לתלמידו הנאמן והאהוב ר' חיים וויטאל, וכן לבנו של ר' חיים וויטאל - ר' שמואל, הותיר האר"י את עבודת עריכת רעיונותיו והעלאתם על הכתב, מפעל אשר הנציח את שגשוגו של תור הזהב של הקבלה בצפת. שני מומשיכיו הנאמנים סיכמו כמה שאפשר מעשי רבם ואת חכמתו בספרים, המכונים "כתבי האר"י".

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

ב. רבי חיים וויטאל הפך לדמות אגדתית ומקור חכמה למקובלים בתקופת מאוחרות יותר. אלה יכלו לפנות לעבודה המרוכזת והבהירה שלו, עבודה אשר פתחה וחשפה את התוכן הסתום והנסתר של יסוד תורת הקבלה - ספר הזהר.

טז) ר' שמואל וויטאל כתב תורת האר"י ביעילות עליונה

א. ר' חיים וויטאל ור' שמואל בנו עבדו יחד על מנת להוציא את כתבי האר"י לאור. ר' שמואל וויטאל כתב כל מילה אשר הועברה לו מאביו ביעילות של סופר מושלם, והספרים שנכתבו הוכרו כספרי הלימוד המפורסמים ביותר של הזהר.

ב. בדיוק כמו במקרה של בחירת הרב חיים וויטאל, גם בנו הרב שמואל וויטאל נבחר בצורה זהירה מאוד למלא את התפקידים אשר הוטלו עליו במשך חייו.

טז) דמיון וקירבה בין האב לבנו

א. בספר הגלגולים מתאר האר"י את ההתפתחות שנשמתו של הרב שמואל וויטאל, את משמעותן ואת הקשר שלה לתפקיד אשר יועד לרב שמואל במשך תקופת חייו עלי אדמות. לפי האר"י היה דמיון וקירבה מיוחדים בין הרב חיים וויטאל לבין בנו רבי שמואל.

ב. אשתו ראשונה של רבי חיים וויטאל היתה גלגול של כלבא שבוע, חמו של רבי עקיבא. מאחר ונשמתה של אשת ר' חיים וויטאל היתה של זכר, לא היתה יכולה ללדת ילדים, כפי שהאר"י הסביר, חנה אשת רבי חיים וויטאל, תמות, והוא ישא אשה שניה כאשר דרגת ה"נפש" (הדרגה הנמוכה של הנשמה)

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

תתקון, אז יקבל ר' חיים וויטאל את דרגת הרוח (הדרגה השניה של הנשמה). וכאשר ה"נפש" שלו תצטרף לזו של רבי עקיבא, ה"רוח" שלו אף היא תצטרף לזו של רבי עקיבא, ורק אז יורשה הרב חיים וויטאל לשאת את בת זוגו האמיתית. זאת תהיה בדרגה רוחנית כמו דרגתה הרוחנית של בת זוגו של רבי עקיבא, מאחר שנפשו ו"רוחו" של רבי חיים וויטאל וזו של רבי עקיבא הינן מאוחדות לגמרי בדרגות אלה. אז יישא את גלגולה של רחל בתו של כלבא שבוע ויתברך בבן אשר יקרא שמואל (שער הגלגולים).

יז) רבי שמואל וויטאל היה גלגול התנא רבי מאיר

א. ברור שהרקע הרוחני של שמואל וויטאל היה מסוג מאוד נדיר: אך עדיין לא נראית שום סיבה מיוחדת, פרט להצטיינות כללית, מדוע נבחר הרב שמואל וויטאל למלא את התפקיד המיוחד של רישום כתבי האר"י כפי שדווחו לו ע"י אביו.

ב. לשם קבלת תשובה על כך, עלינו לפנות חזרה לבחינת דמותו של הרב חיים וויטאל עצמו: יום אחד גילה ר' חיים וויטאל לבנו, רבי שמואל, שהוא גלגול רבי מאיר, התנא המפורסם. בחלומו חלם ר' שמואל כי רבי מאיר אומר לו זאת בעצמו. במשנה נאמר שרבי מאיר היה סופר גדול בדורו. רבי יוסף וויטאל, סבו של הרב חיים וויטאל התברך אף הוא בניצוץ מנשמת רבי מאיר, וגם הוא נודע כסופר גדול בקיא ואומן שלא קם כמוהו.

ג. האר"י אמר על רבי יוסף וויטאל כי: "חצי העולם היה ניזון בזכות זקני ע"ה (הרב יוסף וויטאל), באמצעות התפילין

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

הכשרים שהיה עושה, ואח"כ נתגלגל זקני בי הצעיר שמואל וויטאל, ולכן גם אני יש בי יכולת בכתיבה". וזהו הטעם מדוע היה מוכשרו ומסוגל הרב שמואל וויטאל לערוך את כתבי האר"י בצורה כל כך מהימנה ומדוייקת, (שער הגלגולים).

ד. מאז החלה תורת הקבלה מיסודו של האר"י הקדוש, להתפשט ולהתרחב. מספר לומדיה והוגיה גדל משנה לשנה והקיף רבדים מובחרים מבני העליה שבכל ארצות הפזורה מזרח ומערב. נציין האישים שתרמו תרומה מכרעת להתפשטות תורת הקבלה: רבי יעקב צמח ורבי מאיר פאפריש תלמידי רבי חיים וויטאל, רבי אברהם גלאנטי תלמיד הרמ"ק, רבי ישראל סרוק תלמיד האר"י לפני ביאת רבי חיים וויטאל, ותלמידו רבי מנחם עזריה מפאנו, הם שהפיצו את מורשת האר"י ברחבי אירופה. רבי משה חיים לוצאטו - הרמח"ל, שנתן לתורת האר"י לבוש וגוון מקורי מיוחד משלו. הבעש"ט מיסד החסידות ובחירי תלמידיו, שמלבד שהנהיגו הנהגות האר"י בקרב עדת החסידים, גם נתנו לתורת האר"י לבוש וגוון ופנים חדשות. הגר"א מווילנא מנהיג עדות אשכנז והמתנגדים, יצק כל תורת האר"י לתוך ספריו, הגר"א היה מגדולי מעריצי האר"י, כעדות תלמידו רבי חיים מוואלוז'ין, הכותב "עיני ראו יקר תפארת קדושת האר"י ז"ל בעיני רבינו הגדול (הגר"א) נשמתו עדן. כי מידי דברו עמו אודותיו היה נרתע כל גופו, ואמר: מה נאמר ומה נדבר מקדוש ה', איש אלקים קדוש ונורא כמוהו" (בהקדמת ספרא דצניעותא). רבי שלום שרעבי - המכונה השמש, ראשי תיבות שמו ה'רב ש'לום מ'זרחי ש'רעבי, ראש חכמי מדרש בית אל בעיר העתיקה בירושלים שגילה רבדים

"אור הזוהר" - עניני לימוד הזוהר

מעלתה - טהרתה - קדושתה - סגולתה

עמוקים חדשים בתורת האר"י בספריו המופלאים: "נהר שלום", ו"רחובות הנהר".

